

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kraliçenin Rakipleri

İstedikleri çok basitti ancak
tahta çok yakın bir konumda
doğmakla lanetlenmişlerdi.

‘Brândy’ ‘Purdy’

Brandy Purdy Kraliçenin Rakipleri

Leydi Jane, Katherine ve Mary Grey tehlikeli bir Londra döneminde doğdular. Kanlı Mary ve Bakire Kraliçe tarafından sürekli tehdit edilen kız kardeşler için âşık olmak imkânsız, kendilerini darağacında bulmak ise kaçınılmazdı.

Kraliyet kanından ve erkeklerin bu kan için neler yapabileceğinden korkarak büyüyen Mary Grey, kuzenleri Mary'nin ve I. Elizabeth'in hükmünde kendisinin ve kız kardeşlerinin başına gelebileceklerden de korkuyordur. Tahta geçmek gibi bir niyetleri olmasa da yalnızlığa mahkûm edilip evlenmekten mahrum bırakılırlar. Mary gölgede yaşamaya, fısıltıların sebebi olmaya alışkın olsa da kız kardeşlerinin istediği özgür yaşam onların sonunu getirecektir.

Dağılan ailelerin ve kırılan kalplerin acı yüklü hikâyesi olan *Kraliçenin Rakipleri*, Tudor tahtına giden yolda verilen savaşı anlatıyor.

Brandy Purdy

Kraliçenin Rakipleri

Kraliçenin Rakipleri

Özgün Adı: Queen's Rivals
Brandy Purdy

Editör : Hümanur Turan
Çeviren : Deniz Bostancı
Sayfa Tasarım : Elif Aydın Yavuz
Kapak Tasarım : Filiz Odabaş

Tür : Tarihi Roman
Kitap No : 2210

1. Baskı: Nisan 2021
ISBN: 978-625-448-542-8
Yayınevi Sertifika No: 12330

© Brandy Purdy

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı ajans tarafından Martı Yayın Dağ. San. Tic. AŞ'ye aittir. Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

Martı Yayın Grubu

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad.
Yılanlı Ayazma Sok. No: 8
Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0212 483 27 37 - 483 43 13
Fax: 0212 483 27 38
www.martiyayinlari.com
info@martiyayinlari.com

Baskı ve Cilt:

Türkmenler Matbaacılık Rekl. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16
Topkapı/İstanbul Tel: 0212 674 71 61
Sertifika No: 43087

Brandy Purdy

Kraliçenin Rakipleri

Çeviren: Deniz Bostancı

Tanrım, neden beni yüzüstü bıraktın?

—Matthew 27:46

Gelmen çok uzun sürmeyecekse, burada seni ömrüm boyu beklerim.

—Oscar Wilde

Yaşadığım Sürece Seninim.

—Katherine Grey'in ölüm döşeğinden kocasına gönderdiği
yüzüğün içine kazınmış ithaf.

YAZARIN NOTU

Bu eser, Grey kardeşlerin –Jane, Katherine ve Mary– hayatlarından esinlenilmiş tarihi bir kurgudur. Bazı detaylar, olaylar, konumlar ve karakterler değiştirilmiş, yoğunlaştırılmış veya uydurulmuştur.

ÖNSÖZ

Leydi Mary Grey

31 Ekim 1577

*St. Botolph's-Without-Aldgate Kilisesi
bölgesinde küçük bir ev, Londra.*

Ben çelişkiler konusunda müthiş bir inceleme konusuyum! Hem içsel hem de dışsal olarak. Yetişkin bir kadını, ak saçlı ve kırışığım, zamanından önce yaşlanmış, kısa boylu bir çocuk bedenine sıkışıp kalmış, penceremin dışındaki gökyüzünün kara korsesi üzerinde hızla gidip gelen, dondurucu yağmurda kâh orada kâh burada bir belirip bir kaybolan gümüş iğne gibi ara sıra yanıp sönen şimşek ışıklarıyla aydınlanan fırtınalı ve donuk kadifemsi karanlık gece gibi bir ruha sahip biriyim. Gök gürlüyor, homurdanıyor ve usta bir terzinin dikişçilerine *daha hızlı, daha hızlı*, bu sabahlık tam zamanında *yetişmeli* diye bağırması gibi patlıyor. Gerçi penceremin pervazında duran bakır bir kâsenin içindeki adaçayı yanmakta, yaşayanlarla ölümler arasındaki perdenin titreşip inceldiği, güveler tarafından yendiği, üzerinde herhangi bir ruhun arasından geçebileceği deliklerin ve boşlukların olduğu söylenen ve Londra'nın aklı başında ve mantıklı bütün vatandaşlarının pencerelerini sıkı sıkı kapattığı böyle bir gecede

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

hortlakları uzak tutmak için eski bir gelenektir bu. Komşularımın arasında sadece ben sevip kaybettiğim bütün ruhları karşılamak için penceremin kanatlarını cesurca ardına kadar açtım. Adaçayı onlara, “Uzak durun!” diyor, ama kalbim gibi açık duran pencere hepsine, “İçeri gelin!” diye haykırıyor. Zihnim sevgiyle ve hoşgörüyü bana gülen, başını sallarken parlayan ve kırpışan bakır rengi bukleleriyle Kate’in hayalini canlandırıyor. Gözlerinin fırtınalı mavi cevherleri mutlulukla parlıyor, yanağını öpüp beni sıkıca kucaklamak için eğilirken, neşeyle ve biraz da öfkeyle benimle uğraşmak için alaycı bir ciddiyetle “Mary, *tam* tersi!” derken pembe dudaklarında tasasızca dolaşan, gezgin oyuncularınki gibi keyifli bir tebessüm dolaşıyor. Şimdi bile tarçın çiçeği esanslı parfümünün kokusunu, sanki beni hâlâ kucaklıyormuş gibi yakından duyabiliyorum. Ah şu an yanımda olmasını nasıl da isterdim! Şımarık, neşe dolu kız kardeşimi çok özleyorum. Küstah, tatlı, sevgi ve hayat dolu bir kızdı; kendisi, içinde acılı kırmızıbiber saklı kremalı börek gibi bir çelişkiydi, kalbinde sanki sihirli bir çift terlik giymiş gibi hayat boyu dans ettiği şarkısı vardı... ta ki aşk onu yere indirip son derece hüznü hale getirinceye kadar. Öyle ki sonunda bu yüzden öldü.

Kate’in bu canlı hayali karşısında gözlerim yaşlarla doluyor, öyle çok, acı verecek kadar *gerçek* ki sanki uzansam dokunacaktım gibi, yine de –bir diğer çelişki!– neredeyse başımı geriye atıp kendi aptal, yaşlı benliğime karşı deli bir kadın gibi kıkırdamak, kahkaha atmak istememe yol açıyor. Neden yapmayayım? Yaşadığım bu hayattan, gördüğüm onca şeyden, sakladığım sırlardan, kulağıma fısıldanan tehlikeli itiraflardan, kollarımın arasından çekip attığım ve hatıraları geceleri beni uykumdan ederken kalbim tabut kapağının üzerine gemi çapası düşmüş gibi küt küt atarak mezara verdiğim aşktan sonra sanırım çömelip aya karşı ulumaya ve komşularıma bana “Kambur sırtlı Mary,” “Eğri omur-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

lu Mary,” “İblisin lanetine uğramış ve çarpılmış Mary,” “Hilkat garibesi Hanım” veya “Gulyabani Kadın” demelerindense “Deli Mary” demeleri için bir sebep vermeye hakkım var. Akıl ve kalp pek çok şeyi kaldırabilir, ama bir kez kırıldığında hiçbir şey eskisi kadar güçlü olmaz; onarılmış çatlaklar her zaman kırılğan ve zayıftır. Ayrıca bana ne isim taktıkları fark etmez; olabilecek bütün isimleri zaten duydum. Bunları, kelimeleri anlayabilecek yaşa geldiğimden beri duyuyorum.

Bakıcı kadınlar benden bahsederken korku dolu fısıltılarla “bebekken başkasıyla değiştirilmiş çocuk” ve “gulyabani çocuk” derlerdi ve duyduklarına göre Tanrı beni, Greyleri kendini beğenmişliklerinin ve görkemli tutkularının cezası olarak göndermiş. Ama bunların hiçbirisi artık önemli değil; hayatta kalmak için gerçekçi ve ketum olmam gerektiğini, asla olamayacak şeyler için ağlırsam tüm hayatımı boşa harcamış olacağımı ve gölgelerin karanlığı korkutucu olsa bile özellikle benim gibi küçük ve tuhaf biri için orada olmanın bazen daha güvenli olduğunu çoktan öğrendim.

Artık bunların hepsine alıştım ve duyarsızlaştım ya da en azından umursamıyorum. Fısıltıların, dik dik bakmaların, dehşet içinde iç çekmelerin, kahkahaların, el kol hareketlerinin ve hakaretlerin, hemen sırt çevirmelerin ve başka tarafa bakmaların, beni gösteren parmakların ve sendeleyip sallanarak yürüyüşümle alay etmek için yanım sıra koşan çocukların olmadığı bir dünyada nasıl yaşanır hayal bile edemiyorum. Çocukların eğer ebeveynlerinin sözünü dinleyip yulaf lapalarını yemezlerse, alfabe kitaplarına çalışmazlarsa, dişlerini temizlemezler veya gece yatmadan önce dua etmezlerse büyüdüklerinde bana benzeyecekleri hakkındaki tehditler dizginlenemez pek çok çocuğu uysallık ve kusursuz itaat abidesine dönüştürmüştür. Bana hamileyken fırtınalı bir gecede uykusu sırasında annemin açık penceresinden tırmanan ve ısınmak için yatak örtülerinin altına saklanan bir maymun tarafından

annem, uykusunda dönerken kazara hayvancağızı ürküttüğünde annemi ısırarak nasıl korkuttuğuna dair hikâyeler bile duydum. Hatta bazıları kaba bir şekilde maymunun diş geçirdiği mahrem yerlerin adından, annemin uzun süreli ve cehennem azabıyla dolu erken doğumunun böyle başladığından ve benim şekil bozukluğumun bu yüzden olduğundan bile bahsediyordu.

Elbette bu doğru değil, leydi olan annemi tanıyan herkes bunu hemen onaylar. Bir maymun böyle bir hadsizliğe *cüret etmiş* olsa bile Frances Grey oturup ona öyle bir tokat aşk ederdi ki hayvanın gözleri sonsuza dek şaşı kalırdı ve odanın öbür tarafına uçar, duvara yapışır ve muhtemelen beyninin yarısını da orada bırakırdı. Ama bu iyi bir hikâye ve insanlar da bundan hoşlanıyor. Belki benim de bundan koltuklarım kabarmalı; bu tür hikâyeler küçük birer ölümsüzlük hediyesi gibidir: Gerçek ya da yalan; hikâyeler anlatıldığı sürece içinde geçen insanlar asla *gerçekten* ölmezler. Gerçi eğlence veya korku figürü, Doğa Ana'nın hatası olarak hatırlanmak üzücüdür.

Kısa boylu, topal ve kambur olarak beş yaşındaki bir çocuktan daha uzun değilim, bu benim büyümeyi bıraktığım yaş. Ezilmiş, ama canlı olarak acılarla dolu bir hayata, sağ omzumu soldan daha yukarıya iten kambur ve çarpık bir omurla katlanıyorum. Sırtımda, kalçamda ve dizlerimde sürekli bir aşınma sancısı var, sanki her eklemimde bir ağız dolusu kara, çürük diş varmış gibi ve topallığım her geçen yıl kötüleşiyor gibi görünüyor. Eğer eteğimi kaldırıp çoraplarımı aşağı indirsem damarlarımın ağrıyan bacaklarımdan aşağıya tümsekler halinde mavi ve mor yılanlar gibi dolanarak indiğini görürüm. Şişip ağrıya öyle zonklıyorlar ki ağrıyı dindirmek için afyon şurubu içmem gerekiyor. Şu sıralar kocamın benim için ileride bir gün beni taşımak için buralarda olmadığına buna ihtiyaç duyacağımı bilerek yaptığı, muhteşem, küçük, tepesinde ay taşından parlak bir küre olan bir bastonla yü-

rüyorum. Gerçi bu her zaman böyle değildi. Gençliğimde oldukça neşeliydim ve düğün gecemde dans bile ettim.

Yüzyıl geçmiş gibi görünüyor; oysa Thomas'ımın, Bay Keyes'imın, –Bayan Keyes'ini sevgiyle adlandırdığı şekliyle– “yabanarısı gelininin”, dans eden çevik ve altın rengi zarif terliklerin içinde gurur dolu ayaklarını, ayak bileklerinden dizlerine kadar sürü halinde zarif arı desenleriyle bezediği siyah ipek çoraplarını sergilemek için gelinliğinin sarı-siyah çizgili eteğini kaldıralı ve –sadece sevgili kocası görsün diye– jartiyerinin güneş sarısı saten fiyonklarını göstermek için büyük bir yüzsüzlükle daha da yukarı kaldıralı sadece on iki yıl oldu. Neşeli gaydacılar çalar-ken ve ben o eğlenceli müzikle dans ederken nasıl da gülümseyip keyifle alkış tutmuştu. Bacaklarımı elimden geldiğince yükseğe kaldırmış, en sonunda da kahkahalar içinde tafta ve kadifeyle iyice desteklenmiş kaba etimin üzerine düşüp iç eteğimin altında kalçalarımın etrafına tutturulmuş takviyelerle popomun üzerinde yuvarlanmışım. Sonra Thomas'ım gaydacıların parasını ödeyip onları yollamış ve gelip yanımda yere yatmıştı. O gece Thomas'ımın dudakları omuriliğimin eğrilmiş yolunu takip ederken, bir tepeden aşağıya yavaş ve dolambaçlı yoldan iner gibi kamburumun üzerinden geçip etrafından dolaşırken, kamburumun kalıcı bir soru işaretine, sonsuz güzellikte bir gizeme benzediğini söylerken ve sivri çıkıntılı kuyruksokumu kemiğimin üzerine kondurduğu öpücükle yolunu noktalar-ken şekli bozuk sırtımdan nefret etmeyi bıraktım. O andan sonra ne zaman biri sırtımdan acımayla, kötülükle veya zalimlikle bahsetse ya da sadece gerçeği ortaya koysa, hep onun sözlerini, sırtımdaki soru işaretini takip eden dudaklarını ve onun beni ne kadar çok sevdiğini hatırladım. Onun kollarındayken çirkinliğin her zaman bir lanet olmadığını keşfettim. Sırf kendim, kafamın ve kalbimin içindeki *ben* olduğum için çok sevildiğimi anladım. Eğer Kate gibi büyük bir güzellik olsaydım

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

tüm hayatımı erkeklerin bellerindeki ve kalplerindeki şehveti ve hassas ilgiyi tetikleyenin salt güzelliğim olup olmadığını merak ederek geçirebilirdim.

Aslında, bana bakan biri asla anlayamayacak olsa da, yılların da göstereceği üzere *çok* yaşlı bir kadın değilim. Ama yine de içten içe çok yaşlı ve yorgun hissediyorum. Aynam da pek nazik bir destekleyici değil ve beni bu fikirden caydıracak hiçbir şey de yok. Bu yüzden ruhi olarak da fiziki olarak da çok fazla yaşamış, kırıksık, yaşlı bir kocakarıyım. Tanıdığım tüm sevdiklerimden daha uzun zamandır hayattayım ve böyle bir hayat *gerçek* anlamda yaşamak değil, sadece var olmak, Tanrı'nın kum saatindeki hayat tanelerinin sonunun gelmesini beklemektir. Esasında kendimi üç yüz elli yıl yaşamış gibi hissediyorum, oysa sadece otuz üç yıldır nefes alıyorum ve bu yarım yüzyıl bile değil. Kendimi genç ve hayat dolu hissetmem lazım, ama tamamen bitik haldeyim. Yılların sadece sayı olduğunu düşünüyorum; uygun ya da içinde bulunduğu şartlara bağlı olarak pek de uygun olmayan bir hesaplama. Bazı yasal uygulamaların dışında bence pek bir şey ifade etmiyorlar. Biz neyseک oyuz ve bir sayı, Zamanın ayak izlerini, hafif, kaygısız veya kurşun gibi ağır, endişe yüklü fısıltının üzerimizde bıraktığı izleri tanımlamaz. Birinden yaşıımı tahmin etmesi istense âdet olacak ve çocuk doğuracak kadar genç olmadığımı söyleyeceğine eminim. Yüzüm yorgun, solgun ve sarkık duruyor; yüzümdeki çizgiler öyle derin ki yüzüme düşen her gölge hüznün nasıl derinden ısırdığını gösteriyor. Thomas'ım "şeytani kıvıltıyla çiftleşen kurnaz gümüşü tilkiye benzediklerini" söyleyinceye kadar hep nefret ettiğim ve keskin, delici safire benzemelerini tercih ettiğim bulanık gri gözlerim karanlık, buruşuk etten oluşan yuvalarında istirahatte ve hâlâ bir âşğın öpücüğüne hasret, rujla kırmızılaşmış dudaklarımın etrafında daha fazla kırıksıklık var. Kafamın üzerine tünemiş bir halde duran, modaya uygun koyu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

kızıl buklelerden oluşan inci iğneli bir peruğum var. Rengi kendi saçıma bulabildiğim kadar yakın. Gerçi bu buklelerden oluşan koca yığınların moda olmamasını gönülden dilemişimdir hep. Omuzlarımin üzerinde yalpalıyormuş gibi duran, eğilmiş küçük gulyabani bedenim için fazla büyük bir başla doğmuşum ve bu abartılı saç modeli bu durumu daha da vurguluyor. Alevlerle aydınlatılmış bu ucubenin altındaki kendi saçlarım ise kısa kesimli ve ay kadar beyaz. Thomas'ımı kaybettikten sonra gözlerimin döktüğü yaşlar kadar bol miktarda saçım dökülmeye başladığında dikiş makasını alıp hepsini kesmiştim. Beni etrafa saçılmış kesik buklelerin arasında oturmuş ağlarken bulan gardiyanım dehşete düşmüştü.

Bazen yatmadan önce peruğumu çıkardığımda hâlâ aynada başımda karahindiba tüyü gibi biten, ay taşı kadar beyaz, güçlü bir rüzgâr çıksa hepsini uçurup beni kel bırakacakmış gibi görünen o çılgın tutamları görüyorum ve gülmek *zorunda* kalıyorum. Grey kız kardeşlerin arasında yaşlanacak ve saçları beyazlayacak kadar bir tek ben yaşadım. “Zeki olan” ve “güzel olan” kardeşlerim çoktan mezara girdiler; sadece “çirkin olan” kaldı, geçen her yılla daha da eğilip, gittikçe çirkinleşiyor.

Eğer o sevgili ruhları, kız kardeşlerimi ve kocamı, bu Azizler Günü Arifesi'nde açık penceremden içeriye, yanan adaçayına isyan ederek girerken göreceksin olsaydım acaba benim eski Mary'leri olduğumu fark ederler miydi? Gelecek olsalardı hangisinden daha çok şüphe duyardım: Onların varlığından mı, kendi akıl sağlığımdan mı? Ya da hangisi canımı daha çok yakardı: Gelmeleri mi yoksa tekrar gitmeleri mi? Onlar olmadan yaşamaya, tekrar hissetmeye, düşkünlüğün ve umursamanın kalbimde kök salmasına ne zaman izin versem, aşkın pek çok şekilde yeniden filizlendiğini müjdeleyen o narin zonklamalara ve bu zonklamaların aynı zamanda kalbimin gül rengi parşömenine süslü kıvrımlarla

hoşça kal yazmaya başlamak için tüy kalemini gümüş hokkaya bandırmasına çoktan alıştım. Ve biliyorum ki yılda bir kez olan bu gecede beni görmeye gelecek olsalar, eğer gelenek gerçekleşse de yapabilseler, sabahın ilk horoz ötüşüyle yok olurlardı ve ben onları daha çok özler halde tek başıma kalmış olurum. Uzak durun! Hayır! Bana gelin! Gelin! Gidin! Evet! Hayır! diye haykırıyor ilişkilerim, gök gürültüsünden, rüzgârın ulumasından ve yağmurun camları tınaklarla tutulan tempo gibi dövüşünün pencere kanatlarına çarpmasından öteye geçip kendini duyurmaya çalışarak.

Penceremin ardında Londra Kulesi'nin karanlık ızbandudu bir çocuğun kâbuslarındaki canavar gibi yükseliyor. Eskiden kocama sessiz ve sakın bir hayat sürmek istediğimi söyledim; basit bir hayat. Asla muhteşem saraylar istemezdim. Daha önce bunların hepsine sahip olmuştum –Leicester’da Bradgate Köşkü, lüks Londra kasaba evleri ve kraliçenin birçok sarayı– ve aşk benim için her zaman çok daha fazlasını ifade ederdi. Ben sadece onu istiyordum, benim nazik, tatlı, sevecen dev Thomas’ımı ve kendimize ait, oturup dikiş dikerken bana keyif verecek güzel bir manzarası olan küçük bir ev. Üvey evlatlarımin ve Tanrı izin verirse aşkımızdan doğan çocuklarımin oynadıklarını izleyebileceğim, çiçeklerin ve bülbüllerin olduğu bir bahçe hayal etmiştim, en büyük kız kardeşim Jane’in gönülsüzce kraliçe olup masum bir hain olarak öldüğü o marazi ve korkunç ormanı her gün görmek değil. Bir kumarbaz olan ve oyunu kaybettiğini asla anlayamayıp elinde kalana tutunmak yerine her şeyini riske atan umarsız ve sorumsuz babam da orada ölmüştü. Kız kardeşim Kate erkek evlatlarını orada doğurmuş, “bir koca ve karısının bu birçok soğuk gecede ayrı yaşamak zorunda bırakılmasının bir utanç olduğunu düşünen” yumuşak kalpli bir gardiyandan yardım alan sevgili Ned’i kordondan çıkıp yatağına geldiğinde o soğuk taş duvarları tutkuyla yakmıştı. Benim Thomas’ım, benim nazik devim, o uzun boylu,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

geniş cüssesinin kamburlaşıp bükülmesinden, sıkıştırılıp minik bir hücreye tıkıştırılmasından mustarıptı ve bir köpeğin bile yemeyeceği kokuşmuş et yemekten hasta olmuştu. Belki bu yüzden burada yaşıyorumdur? Aşkımın bu küçük eve hiç girmemiş olmasına rağmen yapmam gereken tek şey penceremden dışarıya bakmak. O zaman onun hâlâ hayatta olduğunu, hayatın ve ölümün değil sadece taşların ve çamurun, kilitlerin ve sürgülerin bizi ayrı tuttuğunu, onun bir gün bana döneceğini, benim yüzümden ölmediğini hayal edebiliyorum.

Adaçayı hayaletleri uzak tutabilir, ama anıları tutmuyor; onlar kalbimin duvarlarında, hatıralarımın uzun ve dolambaçlı koridorlarında duyulmak isteyen veya uğursuz bir uyarıyı ya da inci tanesi kadar kıymetli bir bilgeliği bildirmeye çalışan hortlakların sürekli inleyip zincirlerini şangırdattıkları gibi sürekli dolaşıyorlar ve bu yüzden bana hiç rahat vermiyorlar. Ama bunu *gerçekten* umursamıyorum. Anılar, yadigârlar, onların mektupları ve portreleri artık elimde kalan tek şey. Onlar sayesinde sevdiklerimi hayatta tutuyorum, onları kalbimde sımsıkı saklıyorum ki beni gerçekten terk etmesinler.

Elimde kocama, Thomas'ıma, Keyes'ime ait tek bir portre var: Bir devin sadece kocaman başını ve geniş omuzlarını gösteren bir minyatür, ama bu sorun değil, ihtiyacımı karşılıyor. Onun bütününe asla, asla unutamam; Mesih dönünceye kadar Gezgin Yahudi* gibi bütün dünyayı dolaşmak zorunda kalsam bile. Sonsuzluk bile Thomas'ımın bir bakışını, sözünü, dokunuşunu veya jestini unutturamaz; onlar benim en değerli hazinelerim ve onları ölümüne koruyorum.

Thomas'ım –tüm dürüstlüğümlle *geçmiş* zaman kullanmalıyım sanırım, gerçi kalbimde o hâlâ hayatta, dolayısıyla kalpten konuştuğumda *şimdiki* zaman kullanıyorum– ince, iki metreden

* 13. yüzyılda Avrupa'da yayılmaya başlayan efsanedeki ölümsüz adam. (e.n.)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

biraz kısa bir kuvvet sütunu, geniş omuzlu ve Herkül gibi güçlü bacakları olan biri. Kırışan kısa saçları, kıvrımlı beyaz bir kuş tüyünün ve ona verdiğim, kabaca yontulmuş yuvarlak bir zümrüdü üzerinde gümüş bir aşk düğümünün olduğu broşla süslenmiş bahar yeşili bir kepin altında saklanır. O mahrum bırakıldığında bile gücünü koruyan bir Samson'dır ve aslına bakarsanız her geçen yıl saçlarının azaldığını seyretmektense boğazında bir bıçağın pürüzsüzce kaymasını tercih eder. Hem yatakta hem dışarıda havai ve hayat doluydu; neşeyle göz kırpar, sürekli gülümseyerek insanı neşelendirirdi. Göz alıcı şıklığı çok severdi; giysileri en sihirli günbatımları ve tropik kuşların tüyleri kadar gösterişli ve parlaktı. Eğer giysilerinde coşkulu, tuhaf motifler seven bir adam varsa o Thomas'ımdı. En sevdiği giysisi altın püsküllü, çimen yeşili, Nuh'un Gemisi desenli peleriniydi. Pelerinin üzerinde, işlemeli yağmur damlalarının içinden yürüyen, insanlığın bildiği her türden hayvan ve kuş vardı. Pelerin o her zaman revaçta olan ve süt ve su olarak bilinen beyaza çalan mavi tonu üzerine çalışılmıştı. Üzerinde, elinde bir çoban orağı tutan beyaz sakallı Nuh ve Thomas'ımın geniş omuzlarının bir kürek kemiğinden diğerine kadar uzanarak işlenmiş tahta bir kemer köprü vardı. Tanrı'nın veya ipek boyamacılarının yarattığı yeşilin her tonuna bayılırdı: en soluk yeşim taşı renginden en derin orman rengine kadar.

Benim Thomas'ım ilk bakanların mamut cüssesine bakarak yargıladıkları gibi geri zekâlı bir hantal değildi; birçoklarının onun boyunu aptallığıyla denk saymaları bende her zaman hayret uyandırır. Sanki kafatasının fildişi sınırları içinde takır tukur dolaşan bezelye büyüklüğünde bir beyin hayal ediyorlardı. Oysa aslında dünyaya karşı bastırılmaz bir merak duyardı, tıp, bilim ve doğaya dair her şeyi öğrenmeye hevesliydi; yeni olan her ilerleme ve keşif onu büyülerdi ve daha fazlasını öğrenmek, nedenini ve nasıl olduğunu anlamak isterdi. Aynı zamanda matematiği

abuk kavrayan bir zekâsı ve kelimelere karşı büyük bir sevgisi vardı. Ateşin yanıp sönen ışığında sandalyesine yaslanmış halde kitap okuduğunda kitabını kucağına koyup elleri başının arkasında kenetleyerek ve düşünceli düşünceli uzaklara dalarak, hatta bazen gözlerinde okuduğu kelimelerin salt güzelliğini düşünürken beliren yaşlarla gözlerini rahatlatmak için taktığı gözlüğün camlarının arkasından yukarıya baktığını sıklıkla gördüm. Tıpkı kolye yapmak için boncukları dizer gibi sırf kelimeleri art arda dizerek yazarın insanın içine uzanıp kalbine nasıl dokunduğuna, zihin kapılarını aldığına, içerideki çarkları çevirmeye başladığına, merak, öfke veya hiddet uyandırdığına ya da birinin gecenin ilerleyen saatlerinde ateş sönene kadar oturup kafa yorduktan sonra yeni günün şafağını müjdeleyen horozun sesine irkilmesini sağladığına şaşar kalırdı.

En büyük kız kardeşim Jane’e, “dokuz günlük kraliçeye” ait bir sürü betimlemeye sahibim. Tam boy, yarım boy tablolar ve minyatürler, bazılarında sadece en sevdiği kıyafetiyle, bazılarıysa öyle sade ki neredeyse rahibe gibi; bazıları çürümekte olan mücevher ve kakım sürüsünden oluşuyor, kız kardeşimi şaşkınlık içinde bırakıp utandırıyordu. Bunlar tuval, ahşap paneller, porselen veya fildişi üzerine boyanmışlardı. Aralarında kabaca oyulmuş gravürler, keskin pembe ve beyazdan yapılmış kabartmalar, narin oymalar, zengin veya solgun renklerle çeşitli stiller ve yetenekler kullanılarak yapılmış boyamalar, sert siyah mürekkeple veya kömür kalemle yapılmış çizimler, Jane’i parlak altın rengiyle ve başındaki hareyle betimleyen ve onu bir tür azize gibi gösteren resimler var. Bunların hepsi bana iyi dileklerini sunanlar ve Protestan şehidi kız kardeşime hayranlık duyanlar tarafından gönderildi. Hepsi bir arada güzel ve kutsanmış Janeler birliğini oluşturuyor, saçının gerçeğine yakın rengi dışında –ki gerçi asla *tam* kızgın kestane rengini yakalayamıyorlar, genellikle yanıltıcı

biçimde sıkıcı bir kahverengi çıkıyor ortaya– kız kardeşime ya çok az benziyor ya da hiç benzemiyorlar. Cildinin zambak solgunluğu pohpohlayıcı bir şekilde çiller tarafından bozulmamış olarak gösteriliyor. Ve hiçbirinde kız kardeşimin o istikrarsız, sanki Tanrı onu yaratırken griliklerini kahverengiye, maviye ve yeşile batırılmış fırçayla sıvamış gibi görünen gözleri yok. Bu Janelerden elimde yeterince var; hatta siyah saçlı, menekşe gözlü bir Jane'im bile var, kraliyet moru giysiler, erminler ve inciler içinde. Bir de ketenden yapılmış, pembe yanaklı Jane var, bir bar kızı gibi balıketli, tavşan kürküyle süslenmiş gül pembe brokar içinde. Tüm bunlar yatak odamın dört duvarını kaplayıp bitişiğindeki garip küçük oturma odasına kadar da sıçramış durumdalar.

Ayrıca risaleler, resimli şiirler ve kitaplar var, hepsi de ondan övgüyle bahsediyorlar ve baştan sona bu gururlu, mütedeyyin ve Protestan kızın altın zaferlerini anlatıyorlar. Onun yazdığı mektuplar da var. Kutsal birer hazine gibi saklanmış, içinde onun biricik Yunanca Yeni Kutsal Kitabı da var ve bu kitabın içine Kate'e son mektubunu yazmış. Hatta bir de onun kanıyla lekelenmiş bir mendil var –şehidin kanının iyileştirme gücü olduğu söylenir– bu mendil bana Thomas'ımı kaybettikten sonra çok hasta olduğumda gönderilen oldukça hastalıklı bir yadigârdı. Leydi Jane Grey'den bana kalan hatıralar işte bunlardı.

Resimleri duvara asıyorum; kalanları da sunulanların atlara konduğu gibi bir masanın üzerine yayarak saklıyorum. Hatta tah-tadansa ipeğe değsinler diye masanın üzerinden sarkan kan kırmızı saçakları olan altın rengi bir örtü bile var; örtünün üzerinde onun son dakikalarını gösteren, ustalıkla işlenmiş bir sahne var, baltanın başı için gümüş yaldızlı ip kullanılmış. O örtünün üzerini görünmeyecek şekilde kapatıyorum, zira ne kadar ustalıkla işlenmiş olursa olsun ona bakmayı istemiyorum; öyle bir yetenek bunun gibi iğrenç bir sahne için israf edilmemeli, başı uçurulmak

üzere olan on altı yaşındaki bir kız yerine meyveler ve çiçeklerle uğraşmalı.

Bazen, kabul ediyorum, benden geliyor olması uygunsuz kaçmakla birlikte, zira katledilmiş kız kardeşim için gerçekten yas tutuyorum, yine de bu sanatçıların icraatlarına bakarken ağzımdan bir kıkırdama kaçıyor. Bu sanatçıların bazılarının açlıktan kıvranan ve taze yumuşak et arayan kurtlar gibi aç, şehvet düşkünü yaşlılar olmaları gerektiğini düşünüyorum. Onlar için siyah kadife elbisenin üzerindeki süt beyazı omuzlar ve çıplak beyaz bir boyun yeterli değil, daha ileri gidip Jane'i masum bir koyun kadar beyaz bakirelere yaraşır biçimde korsesine ve iç eteğine kadar soymalılar ve infazcıya da kabarık bir kasıklık vermeliler. Hatta bazen bu kasıklık şehvetli bir kırmızıya boyanır ve kız kardeşimin yüzüyle aynı seviyeye konur, neyse ki göz bağı kardeşimin gözlerini böyle iffetsiz bir sahneden merhametle saklar. Bu betimlemelerin bazılarında öyle bir kösnüllük var ki beni rahatsız edip sıkıntıya sokuyor; sanki sanatçılar bu on altı yaşındaki korkmuş ve gergin kızcağızın infazında erotik bir şey buluyorlar. Nasıl bu kadar zalim ve sapkın olabiliyorlar? Bana bu tür resimleri gönderen insanlar kız kardeşimi böyle görmek isteyeceğimi nasıl düşünebiliyorlar?

Kız kardeşim daha ölmeden insanlar onu romantikleştirmeye, onu trajik bir kahramana dönüştürmeye ve narin, buğulu gözlü, erdemli bir şekilde kitapların tek zevki olduğunu beyan eden bu genç kızın içinde aslında keçi inatlı çelikten bir çekirdek olduğunu unutmaya başlamışlardı bile. İçinde biraz mavi, bir parçacık da kahverengi bulunan gri-yeşil, duygusallığa meyilli ve gözyaşlarıyla her zaman buğulu olduğu sanılan o fırtınalı gözleri aslında cesur, çılgın, dinsel fanatizmin amansız ışıltısıyla parlıyordu; Kalvenizm'e karşı bir darbe indirmek için yanıp tutuşan kılıçlar kadar acımasız ve sertti. Jane Protestanların Jeanne D'arc'ı olmak istiyordu. Genç ve zarif olmasına rağmen Jane zeki ve kurnazdı;

müthiş aklını bir kılıç gibi kullanır, akıcı Latincesi, Yunancası, önemsiz addettiği Fransızcası ve öldüğünde öğrenmekte olduğu İbranicesiyle herkesin başını döndürür, Kutsal Kitap ve eski Yunan filozoflarıyla ilgili bilgisini mücevheratını sergileyen kadınlar gibi sergilerdi. Gelecekte kendisini bekleyen şeyin temelini atmıştı, darağacının basamakları görünmeden önce bile bir tür şehit olmaya can atıyordu. Kraliyet alınyazısına ve trajik ününe kavuşmadan çok önce efkârlı, yürek dolusu iç geçirir, dua kitabını göğsüne bastırıp bakışlarını göğe kaldırır ve ağlamalarının hikâyesini istekli her kulağa bildirirdi ki leydi annemiz tarafından nasıl zalimce istismar edildiği, çimdiklendiği, tokatlandığı ve dövüldüğünün hikâyesi tüm Avrupa’da bir bilgeden diğerine, onlar çıplak sırtının ve kaba etlerinin zambak gibi solgun tenindeki gümmüş beyaz izler bırakan yaralarından oluk oluk nasıl kan aktığını hayal ederlerken yayılsın.

Bir keresinde bir köşede büzülmüş, kafam elişimin üzerine düşmüşken Jane ve saygıdeğer bilge Roger Ascham’ın içeriye girmesiyle sıçrayarak uyandım. Gece mavisi kadife elbisemin, perdelerin ve benzer şekilde karanlık olan odanın gölgelerinde gizlenen ufak tefek bedenimle beni görmediler ve ben de yerimden kıpırdayıp varlığım hakkında onları uyaramayacak kadar utangaçtım. Üstat Ascham, Jane’e hayatta kitaplardan daha önemli şeyler olduğunu ve onun asil kandan gelen genç bir kız olarak dünyaya daha fazla açılması gerektiğini söylüyordu. Pencereden dışarıyı, o sırada annemle babamın coşkulu bir av partisinden sonra konuklarını piknikle ağırladıkları Büyük Park’ı işaret etti. Ama Jane sadece iç geçirdi ve tıpkı iffetsiz düşüncelerini günah çıkaran papaza itiraf eden genç ve güzel bir rahibe gibi yanaklarına al basarken kitabını siyah kadifeli göğsüne bastırды ve beyaz boneli başını öne eğdi. Sonra yere eğilmiş bakışlarıyla kız kardeşim pencerenin önündeki koltuğa oturdu ve elindeki

Eflatun kitabını sanki kutsal bir kitapmış gibi kucağına, eteğinin siyah kadife minderinin üzerine koydu. “Onların tüm eğlenceleri benim Eflatun’da bulduğum hazzın bir gölgesinden ibaret. Heyhat, iyi kalpli dostum, onlar hazzın *gerçekten* ne anlama geldiğini asla bilemezler!”

Üstat Ascham bir kaşını kaldırdı, gülümsedi ve sahte bir ciddiyetle onu sorguladı. “Peki, siz, madam, hazzın belli ki pek az kadının ve erkeğin eriştiği bu gerçek anlamına nasıl eriştiniz?”

“Size anlatayım efendim,” diye itiraf etti Jane, “ve bu bir ihtimal sizi *şaşırtacak* olan bir gerçektir. Tanrı’nın bana bahşettiği en büyük armağanlardan biri, böylesine keskin, katı ebeveynlerimin yanı sıra Üstat Aylmer gibi bir öğretmen göndermiş olmasıdır. Ebeveynlerimin huzurundayken konuşuyor veya susuyor olayım, oturuyor, ayakta duruyor, gidiyor, yemek yiyor, içiyor, mutlu oluyor veya hüznüleniyor olayım, dikiş dikeyim, çalayım veya dans edeyim ya da herhangi başka bir şey yapayım, Tanrı’nın bu dünyayı yarattığı kadar *kusursuz* olmak zorundayım, aksi halde çok keskin alay edilirim, çok zalimce tehdit ve işkence edilirim, tokatlanırım, çimdiklenirim, ısırılırım, darp edilirim ve benzeri cezalara maruz kalırım ki ebeveynlerimin adının şerefi uğruna bunları adlandırmayacağım. Öyle ki Üstat Aylmer’ın yanına gitmem gereken zaman gelinceye kadar kendimi cehennemdeymiş gibi hissedirim. O bana öyle nazikçe, öyle hoş, öyle zarif bir çekicilikle ders verir ve öyle güzel şeyler öğretir ki onunla geçirdiğim tüm zaman boyunca o içime akıttıkça bilgiyle doldurulması gereken bir kap olduğumdan başka bir şey düşünmem. Ondan uzaklaştırdığımda ağlamaya başlarım, zira başka ne yaparsam yapayım öğrenmek benim için büyük bir sorun ve hoşnutsuzluk haline gelir. Ve bu yüzden kitaplarım benim için büyük bir haz kaynağıdır –hayır, *tek* hazzımdır!– ve diğerlerinin haz diye adlandırdığı her şey benim için önemsiz ve sorunlu olmaktan öteye geçmez.”

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Ah benim sevgili çocuğum!” diye feryat etti Üstat Ascham ve Jane’in solgun beyaz elini nazıkçe dudaklarına bastırıp uzun süre orada tuttu.

Jane’in dudaklarında ufacık bir tebessüm seğirdi ve o zamanlar o küçücük aklımla üstadın o uzun ve kıvrıcık sakalının kız kardeşimin elini gıdıkladığını ya da belki ona âşık olduğunu ve Jane’in de diğer tüm genç kızlar gibi onu fethetmiş olmanın gururuyla böbürlendiğini sanmıştım. Ama şu an olgunlaşmış ve bilgeleşmiş bir kadın olarak kız karşıme bu hazzı verenin üstadın ona karşı hissettiği acıma duygusu olduğundan şüpheleniyorum.

Jane’in güzel olduğu bir gerçek olmakla birlikte –gülümseyip etrafa sevimliliğiyle efsun saçtığında ailenin en güzeli olarak bilinen Kate’le rekabet edebilirdi– bu yeteneklerle kutsanmamıştı ve bu yetenekleri işlemeye de çabalamamıştı. Aksine bu tür özelliklerden nefret ederdi ve dürüstlüğüyle küstahlığın sınırına varacak kadar övünürdü. Tolerans ve nezaket ondan uzak dururdu. Onu ne kadar cesaretlendirmeye çalışırsak çalışalım veya leydi annemiz dövmekle ve sert cezalarla ona zarafeti ve sevimliliği öğretmeye ne kadar çalışırsa çalışsın Jane inatçı bir keçi gibi ayak direr ve yerinden bir santim bile kıpırdamayı reddederdi.

İnanç ve moda konusunda dik kafalıydı ve her ikisinde de çok savaş vermişti, bu savaşların çoğunu kazanmış olmasına rağmen ben her zaman onun kaybettiğini kalben hissetmişimdir. Kate’in ona her zaman, “Kaş çatarak kazandığından daha fazla dostu gülümseyerek kazanırsın ve bal, sirkeden daha fazla sinek çeker,” dediği gibi.

Ama tüm zekâsına ve öğrendiği kitaplara rağmen Jane kendini sevme yeteneğinden yoksundu. Sahip olduğu, ona takdir, övgü ve hayranlık kazandıracak olan tek şey akı, öğrenciliği ve dini coşkusuydu. O da bunun farkındaydı. Yani eğer sevimlemeyecekse övüleceğine ve saygı göreceğine karar vermişti. Kendini bir kur-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ban olarak görürdü, diğerlerinin de böyle düşündüğünden emin olurdu ve Fransa'nın Nedimesi olarak asla unutulmayacak, hatırlanmaya değer, güçlü ve esinlendirici bir imaj yaratmak için bu fikri güçlü, sarsılmaz Protestan inancına zincirlerdi.

Pek çok yönden Jane kendi efsanesini yarattı. Kız kardeşimi çok severdim, ama bazen kız kardeşim olmasa onu sever miydim diye merak ediyorum. Asık suratlı ve kasvetliydi. Sıkıcı, iç karartıcı, bilgiçlik taslayan biriydi. Her piknikte yağın yağmur gibiydi. Ama Jane sevgiden ne kadar nefret ettiyse ve bizi etten ve kandan ayırıp ondan nefret ederek onun yerine iç dünyamıza bakmaya zorladiysa onun sevgiye olan ihtiyacı aynı ölçüde artıyordu ve onu seven bize –kız kardeşlerine, onu en iyi tanıyanlara– ihtiyacı vardı. İnsanüstü ün ve şanlı şehitlikten çok sevgiye ihtiyacı vardı. Keşke bunu bulacak kadar uzun yaşasaydı. Jane'in aşkla, *gerçek* aşkla dönüştürülmüş halini görmeyi *çok isterdim*, sadece bir keresinde bize itiraf ettiği o kızlara has karasevdanın verdiği ölümcül sancılarla veya Guildford Dudley'ye karşı duyduğu, derinlere gömdüğü, inkâr ettiği, ölümüne savaştığı ve bu yüzden kendinden nefret ettiği çekimle değil. Onun bir kadın olarak aşkla bütün keskin köşelerinin yumuşadığını ve saadetle güzelce yontulup belirsizleştirildiğini görmek isterdim. Ama kurbanın, kendini feda etmenin, ebediyen genç ve güzel şehidin çekiciliğinin aşırı güçlü olduğu sabitti ve Jane sıradan bir hayat ve doğru bir çift kolda bulunabilecek hazdansa çarpıcı ve romantikleştirilmiş bir ölümü, gelecek nesillerin yüceltip bağrına basacağı tesirli ve esinlendirici bir hatıra bırakmayı seçti.

Kız kardeşim Kate'e, gün ışığı kızıma ait sadece iki adet portrem var. Bunların yanı sıra bana yazdığı, olgunlaşmış ahududu rengi kurdelelerle tomarlar halinde bağlanmış mektuplar ve bir de ilk evliliğinden kalma mücevher kakmalı, denizkızı şeklinde mineli bir el aynası var.

Bazen, Venedik'ten gelme, deniz perisinin akan altın renkli bukleleriyle çerçevelenmiş bu aynanın ovalinde Kate'in kahkahayla gülüşünün yansımaları görebildiğimi hayal ederim. İkisinde de parlak renkleri çok seven Kate'in siyah-beyaz giyimli olduğu o resimleri düşünmenin beni her seferinde çarpması ne kadar da tuhaftır. Onun en sevdiği ateş opalleri ve yanıp sönen yeşil zümrütler nerede? Resimlerin hiçbirisi onun yüzünün ve kalbinin güzelliğini yeterince yansıtmıyor. Her ikisi de taş zeminli birer minyatür, boyası ezilmiş lacivert taştan elde edilmiş, nazik ve şirin Flaman bir kadın olan lepiska saçlı Lavinia Teerlinc tarafından boyanmış. İlk minyatür Kate'in on üç yaşını gösteriyor. Saçı o zamanlar altın çerçeveli beyaz saten kapüşonun altında bakırdan daha çok altın rengine dönük. Bu minyatür ilk kocası Lord Herbert'la henüz yeni evliyken yapılmış. Kate, kenarlarına beyaz tavşan kürkü geçirilmiş yüksek yakalı siyah kadife elbisenin içinde, altın renkli bağcık uçlarının ve düzeltilmiş yırtmaçlı kol yenlerinin hepsi önde sarkmış, çenesi altın fırırlı kırma yakanın içinde derinlere batmış halde bir yetişkin gibi görünmeye çalışıyor. Bu sert ve okul müdiresi gibi ciddi siyah-beyaz tuzakların altında şen şakraklığı, canlılığı ve büyüğü öyle boğulmuş ki yıllar içinde sanki ondan geriye bir tek bu resim kalsa onun *aslında* nasıl biri olduğunu hiç kimse anlayamaz. Ve bu beni çok üzüyor; herkesin Kate'in aşk için yaşayıp aşk uğruna öldüğü "her şey aşk için" öğretisiyle trajik bir kahraman olmadan önce benim tanıdığım kadar tanıyıp sevmesini isterim.

İkinci portresinde üzgün ve hastalıklı görünüyor ya da bir şairin ifadesiyle *kederli*. Öyle tehlikeli bir tür güzellikle kutsanmış ki mucizevi bir şekilde insana acı veriyor; çünkü şanı Jane'inkinin gölgesinde kalmasına rağmen Kate inancın değil, aşkın şehididir. Bu resim daha büyük ve daha üzgün olan yirmi üç yaşındaki Kate'i gösteriyor. Yine siyah kadife ve beyaz kürke bürünmüş, ge-

niş, dökümlü, kolsuz siyah bir cübbe giymiş ve altından görünen ince kolları altın nakışla işlenmiş beyaz dar yenlerin içinden sopa gibi fırlamış ve ellerinin üzerindeki kemikler ve damarlar insana endişe verecek kadar çarpıcı. Bu betimlemede Kate'in parlak saçları bastırılıp sade, beyaz kumaştan bir bonenin altına saklanmış. Bonenin hiç süsü yok, ne bir ilmik nakış ne bir mücevher ne de yaldızlı bir çerçeve ya da dantelden narin bir fırır. Bu resimde görünmemesine rağmen karnındaki ikinci oğlu Thomas yüzünden o siyah kadifenin gevşek katları altındaki beli gittikçe kalınlaşıyor ve yuvarlaklaşıyor. Kate'in kalbini elinde tutan kocası Ned, Kate'in boynuna taktığı siyah kurdelenin ucundaki minyatür formunda ve beraber yaptıkları, babasının adı olan Edward adını verdikleri pembe yanaklı oğlan bebek şeklinde bu resimde onunla birlikte. Kate, küçük bir prens gibi görkemli giyinmiş, onun için diktiğim, önünde sırma örgülü çizgiler, yakasında ve kol ağızlarında beyaz fırırlar, altın rengi kolları olan siyah kadife elbise ve elmaslarla ışıdayan, kehribar ve beyaz renklerden oluşan gösterişli kuş tüyleri olan siyah kadife kepinin içindeki oğlunu gururla tutuyor. Oğlanın elinde yarı olgunlaşmış bir elma var, elmanın etli kısmı pembe-kırmızı ve yeşile kayan altın renginde. Ona bakan biri bunun taç giyme töreninde hükümdarın eline verilen küreyi temsil ettiğini neredeyse hayal edebilir. Kate oğlunu öyle bir tutuyor ki Ned'in düğün gününde onun parmağına taktığı, iç içe geçmiş beş halkadan oluşan o ünlü bilmece yüzük, aynı zamanda hem kollarındaki bebeğin soysuz bir piç hem de utanç verici şehvetten gelen bir yeni doğan olmadığını, aksine hem Tudor hem de Plantagenetlerden gelen asil kanın, Elizabeth'in bu eksik etek yönetimi sancağını kaldırıp onun adına tahtı almak için savaşmaya cüret ederse şahlanıp kraliçeye darbe indirmeye hazır kızıl bir yılan gibi damarlarında dolaştığı yasal bir bebek olduğunu beyan eden gök mavi pırlanta nişan yüzüğü herkes görsün diye sergileniyor.

Bu resim, tablo haline getirilmiş bir uyarıya benziyor. Ben Elizabeth veya onun danışmanlarından biri olsaydım bu resmi kesinlikle böyle algıladım. Ama ben kız kardeşimi herkesten iyi *tanırım*. Kate *asla* çocukları veya kendisi için taca göz dikmedi. O da oradaydı ve Jane'e neler olduğunu gördü. Kate diğerlerinin ısrarına rağmen Jane'in ardmdan gitmeyi kararlılıkla reddetti. Onun yerine güç, hırs ve bakanın gözlerini kamaştırıp gölgeler ardında tehlikeli bir şekilde saklanan, darağacına götüren ve altın tahta giden yola sırtını döndü. Kate'in kendisi veya çocukları için içinde sakladığı tek tutkusu sevmek ve sevmektir. Bu aslında Kate'i en sevdiği üç kişiyle –kocas, ilk doğan oğulları ve rahminde sıcaklık, sevgi ve güvenle büyümekte olan oğlu– birlikte gösteren sevginin portresidir ve yine de aklı yerine kalbiyle düşünen güzel kız kardeşime bir diğer örnektir.

Babamın yıpranmış, gök mavisi ve gül pembesi emayesi uflanıp eskimiş, yer yer dökülen, sıcak şarap rengi kadife bir çantanın içinde duran şekerleme kutusunun içinde şimdiye kadar gördüğüm en *güzel* delikanlıya ait profilin kabartmayla işlendiği akik bulunur. Bu delikanlı, Jane'in kocası, mağrur, daha on yedi yaşındayken ve dünyanın kapağını açıp ona içindeki kıymetli inciyi sunan bir istiridye sandığı günlerdeki Guildford Dudley. Bu incelikle oyulmuş profil saf beyaz renkte; bu yüzden onun altın kıvrıkcıklarını ve bektaşıüzümü yeşili gözlerini bana hatırlatacak sadece hafızam var. Bir de Guildford'ın baştan ayağa canlı yeşil ve altın rengi kadifeden bir elbise giydiği görkemli bir portre vardı, ama başına ne geldiğini bilmiyorum. Çok yazık, artık sadece anılarımda yaşayan Guildford'a ara sıra bakabilmek için o portrenin de bende olmasını isterdim. Guildford, tüm hayatı sahte tavrılarla geçen altın çocuk; yüzündeki maskeyi atıp olması gerektiği gibi biri haline gelemeyen ya da en azından buna çaba göstermeden trajik derecede genç yaşta ölen çocuk, gerçi bu şekilde de

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

sonu muhtemelen trajedi ve acı bir hayal kırıklığı olurdu. Bu sevgili, eski püskü kutunun içinde bir başka hazine daha var: örölüp sarmal hale getirilmiş üç uzun saç telinden yaptığım karmaşık bir şekilde dokunmuş bir gül, kızıl amberin altında saklanan kestane, en zengin bakırımsı altın ve içinde kızıl pırıltılar bulunan parlak siyah. Bu kutuda biz üç kız kardeşiz, sevgi dolu bir kucaklaşmayla sonsuza dek birbirimize dolanmışız: Jane, Kate ve Mary.

Oturma odamın duvarlarında üç evliliğe ait ve her biri düğün gününden kısa bir süre sonraki kocayı ve karısını gösteren portre asılı.

İlk resim hiç tanımadığım büyük ebeveynlerimi gösteriyor. Güzel ve mizaçlı “Tudor Gülü” Mary Tudor, VIII. Henry’nin en küçük kız kardeşi. Gül rengine porselen gibi cildiyle, mavi gözleriyle ve altın kızılı saçlarıyla bana kız kardeşim Kate’i hatırlatıyor. O da her şeyini sevgi için feda ederdi. Biz büyürken Kate onun tekrar tekrar anlatılan, güzel olduğu kadar akıllı olan, her prensesin yapması gerektiği gibi görevini yerine getirip müttefik ve bir ayağı çukurda, on yedilik kız kardeşimin yanında elli üç yaşında olan Fransa Kralı XII. Louis’le evlenmeye zorlandığında bile umutsuzluğa kapılmayan büyükannemizin hikâyesini duymak için nasıl yalvarırdı. Umutsuzluğa kapılmak yerine dil döküp herkes gibi kendisini seven ve hayranlık duyan kral abisi Henry’yi ikna ederek ikinci kocasını kendisi seçebilmek için söz almıştı. Gut hastası yaşlı Louis’e nasıl da sevinçle dans ettirmişti. Adam şafakta yataktan fırlamış ve gece yarısından sonrasına kadar dans etmişti! Louis’i altı ay içinde tüketmişti. On yedilik gelinine ayak uydurmaya çalışan adam yorgun düşünce, cılız suratlı bir gölgeye dönüşüp küçülerek öldü. Büyükannem ise en başından beri sevdiği adamla, abisinin en yakın arkadaşı olan Suffolk Dükü Charles Brandon’la evlendi ve 1533’te ölünceye kadar kusursuz bir mutlulukla evliliklerini sürdürdüler.

Portrede düğün elbiseleri içindeler. Mary, sonsuza kadar ad-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

landırıldığı üzere “Fransa Kraliçesi”, incilerden oluşan bir servetle süslenmiş şık, siyah kadife bir elbise içinde. İncilerin bazıları seçkin bir rozet şeklinde ve zengin altın güller kolyesiyle uyumlu biçimde safirlerle birleştirilmiş. Yakışıklı, kızıl sakallı damadı, onun elini tutarak yanında duruyor, samur kürküyle süslenmiş siyah kadife giyimli, giysisi sırma şeritlerle kaplı, bir sıra gümüş örgülü âşık düğümleri göğsünden aşağı iniyor. Yeni evli düşes, kraliçeyken elinde tuttuğu küreye gönderme olarak diğer elinde bir enginar tutuyor: gerçek aşkı kraliyet evliliğine tercih ettiğinin göstergesi ve aynı zamanda coşkulu bir aşkın ve doğurganlığın sembolü. Enginarın olgunlaştıkça yapraklarının filizlenmesi gibi onun da rahminde büyümekte olan ilk bebeğinden, leydi annemden belki de haberdar olduğunu düşünmek hoşuma gidiyor.

İkinci portre av için giyinmiş annemle babamı gösteriyor. Evlilikleri boyunca devam eden iki tutkuları avcılık ve kumar olduğundan bu kıyafetler evlilik portreleri için giymeyi seçtikleri en uygun kıyafet gibi görünüyor. Ayrıca bu onları en iyi hatırladığım halleri. Leydi annem sanki binici sopasını yanından hiç ayırmazdı ve gümüş mahmuzlu binici çizmeleri yerine etek uçlarından saten terlikleri mi görünürdü hatırlamıyorum. Leydi annem, Frances, Suffolk Düşesi, deri eldivenli bir elinde binicilik alışkanlığı olarak atının dizginini tutarken diğer elindeyse binici sopasıyla gururlu, sert, iradeli, kararlı, şehvetli bir güzellikle duruş sergiliyor. Üzerinde görkemli, altın süslemeli kızıl-kahverengi kadifeden bir elbise var. Eti korsesinin baskıcı etkisine karşı çoktan savaş açmış, korseyi isyanla koparıp açmakla tehdit ediyor. Başını, yuvarlak tüylü şapkasının altında bir altın ağına sıkıştırılmış Tudor kızılı saçını sergileyerek dik tutuyor ve buz grisi zeki gözlerini kararlılıkla tam karşıya dikmiş, bir kanadı yaralı, narin ve masum bir serçeye bakan avcı bir kuş gibi açgözlü ve hesapçı. Onun kendini ve çenesini tutuşunda yontulmuş granit gibi sert ve boyun

eğmez bir hava var; ayrıca binici sopasını tutuşu *hükmet* ve *kontrol et* ifadelerinin betimlemesi gibi. Babam Henry Grey –karısı ve dostları için Hal– annemin yanında duruyor. Kestane rengi sakallı ve zayıf çenesiyle beyaz keten, kahverengi kadife giysileri ve avcılık derileri içinde oldukça yakışıklı. Bileğine konmuş bir kartal var. İyi talihine asla inanmayan birinin çekingen bir tebessümü ve muzip gözleriyle korkmuş bir adam.

Üçüncü ve en talihsiz portreyse şişman, kırmızı yanaklı, domuz gözlü, sosis parmaklı annemin ikinci kocasıyla, ahırbeyimiz Adrian Stokes’la olan evlilik portresi. Babam Tower Hill’de başını kaybettikten hemen iki hafta sonra annem daha yirmi birine gelmemiş bu çocukla evlendi. Gözleri hâlâ aynı, çıkmak çıkmak, soğuk ve sert, ama saçları koyulaşmış ve o sert çene pembe etin kemikleri sarmasıyla yumuşamış, upuzun, son derece yaldızsız, dalgalı fırfırların kenarları inci servetle çevrelenmiş çene fırfırıyla daha da yukarı itilmiş. Elbisesinin zengin inci bezemeli siyah kadifesinin altındaki eti belli ki baskıya karşı büyük, patlayan bir zafer kazanmış, yenik korsesi sadece sembolik bir varlık gösteriyor. Zira doğru düzgün hiçbir kadın halk önüne korsesiz çıkmaz. Modası geçmiş süslemeye dair bir gerekliliktir bu ve leydi annemin varlıklı şahsiyetine pahalı, zengince süslenmiş bir kat daha kıyafet eklemekten başka hiçbir gerçek amaca hizmet etmez. Annem, sanki hayatını kurtarabileceklermiş gibi eldivenlerini sıkıca tutan, altın ve gümüş işlemeli muhteşem giysisiyle hava atarken yirmili yaşlarından daha büyük görünmeye çalışan bu siyah saçlı solgun ve narin çocuğu yalayıp yutabilirmiş gibi görünüyor. Altın dantelli kırma yakayla desteklenmiş olan sıska suratı bana her zaman son derece şişman olan, ahlaksızca çıkarıp atmak yerine yedi duvağını üzerinde tutması gereken Salome’a* sunulan Yuhanna’ya

* 1861 yılında St. Petersburg’da doğan, başına buyruk büyümüş, teoloji, felsefe ve sanat tarihi okumuş, Nietzsche ve Freud’u kendine âşık etmiş bir kadındır. (ç.n.)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

hatırlatır. Zavallı Üstat Stokes'un koyu gözleri sanki onunkinin zor pazarlıklarla geçen bir hayat olduğunu söylüyor ve buna değer olup olmadığını sorgular gibi bakıyor. Bir düşesle, VIII. Henry'nin yeğeniyle ve çoktan unutulmuş dokuz günlük kraliçenin annesiyle evlenince mertebesi yükselir, ama yatak örtülerinin ardında baş başa kaldıklarında ve leydi annemizin sürücü çizimleri hariç üzerindeki her şey çıktığında olanlardan hoşlanmaz.

Oturma odamda bir portre daha var. Adını aldığım kuzenim Mary'ye ait donuk ve resmi bir portre bu. Kendisi önce Tudor prensesi, sonra da kraliçeydi. VIII. Henry ve ilk karısı, gururlu ve kendini adanmış bir İspanyol olan Aragon'lu Catherine'den doğmadır. Sade ve dindar bir kız kurusu olan, kan kırmızı kapüşonu, iç eteği ve kol altları dolgulu olan yüksek yakalı siyah saten ve kadife elbisesiyle ciddi giyimli bu Mary çökük yanaklı ve sert yüzlüdür. Boğazındaki, göğsündeki ve bileklerindeki altın parlıklar bile yok olmuş, çok fazla kan kırmızısı ve siyah arasında kalan mücevherlerin rengi soluklaşmıştır. İnsanlar ona önad olarak "Kanlı" lakabını takmadan çok önce yapılmış olmasına rağmen bu resim bence bir kehanet, olacıklara bir işarettir. Elleri saf beyaz ve hoş, ama onlara üzerindeki kan lekelerini görmeden bakamam.

Bu resmi neden mi saklıyorum? Şey... yıllar önce bir dönem asil kuzenim ve ben, sadece üzgün, incinmiş, yalnız, görüp geçirmiş ve unutulmuş olanların anlayabileceği özel bir yakınlık paylaştık. Ne kadar hasretini çekip hayalini kurarsak kuralım ve ne kadar muhtaç olursak olalım aşkın yanımdan geçip tüm nimetlerini güzel ve zarif olanların üzerine yağdıracağını bilerek her günü yaşamının neye benzediğini ikimiz de biliyorduk. Bizim için damarlarımızda akan asil kan bile bir kocayı baştan çıkarmaya yeterli değildi. Kuzen Mary zaten birçok kez buna cüret etmiş ve hayal kırıklıkları yaşamıştı. Sevgisini ve zamanını verecek bir kocası ve bebeği olmadığından sıklıkla beni görmeye

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

gelirdi. Oyuncak bebeğime giysiler hazırlayalım diye yanındaki sepette her zaman benim için biriktirdiği güzel kumaş ve dantel parçaları, yaldızlı ve süslü kırpıntılar getirirdi. Bunu benden önce benim diğer kuzenim, onunsa üvey kardeşi, erken gelişmiş, alev saçlı Elizabeth için yapardı. Tabii her zaman yaşımdan önde giden Elizabeth oyuncak bebeklere olan ilgisini yitirip Mary'ye ve getirdiği gösterişli şeylere sırt çevirene ve onların "bebekler için oyalanacak şeyler" olduğunu söyleyene kadar.

Birlikte oturup saatlerce dikiş dikerdik. Son derece nazik ve sabırlıydı. Bana dikişler, stiller, desenler, kesimler, yani terzi zanaatı ve sanatı hakkında çok şey öğretti. "Kendimi kandırıyor olabilirim," derdi sıklıkla, "ama eğer hayatımı kendim kazanmak zorunda kalsam bir terzi olarak çok rahat bir hayat sürebilirdim." Bu Mary Tudor için olduğu kadar benim için de gerçektir; iğneye karşı yatkınlığım gelirime destek sağlıyor ve nakış işçiliğim bugün bile büyük rağbet görüyor. Yaptığım son şeyi gösterdiğimde ellerimi alıp güdük parmaklarımı öperek, "Bu parmaklarda sihir var küçük kuzen," derdi.

Ellerinden gökkuşağı renklerinde ipek iplikler ve kumaşlar geçtiğinde bir terzi siyahla beyaz arasında grinin birçok tonu olduğunu ve bir yelpazenin iki ucunda bekçi gibi duran bu iki keskin rengin arasında varyasyonların da bulunduğunu hemen öğrenir: kömür, mürekkep, kunduz, karanlık bir gökkuşağı saklayan yanardöner kara amber, kanlı alt tonları olan rüstik siyah ve gece yarısı laciverti; beyazda da yumurta kabuğu beyazı, fildişi, süt beyaz, kar beyazı, balık göbeği pırıltısı beyazı, muhallebi kreması ve eski dantel beyazı. Kuzen Mary'yi Jane'in hayatını aldığı için affedemem, ama en iyisinin gözlerden uzak, utancın gölgeleri ardında tutmak olduğu düşünölen benim gibi yalnız, çirkin, deforme bir çocuğu nezakete ve sevgiye boğduğunu da unutamam ve ona verdiğim sevgiyi de geri alamam ya da öldüremem. Üstat

Stokes'un gözleri gerçeği söylüyor ve tavizlerle, çetin pazarlıklarla dolu olan sadece onun hayatı değil.

Bir de bakmaktan hoşlanmamama rağmen alt kattaki mütevazı yemek odamda gölgeler içinde gizlenmiş karanlık bir köşeye astığım kendi portrem var. Kendime ait sahip olduğum tek portre bu. Bir zamanlar, ben daha çocukken Lavinia Teerlinc tarafından boyanmış bir minyatürüm vardı, ama şimdi nerede olduğunu bilmiyorum, diğer birçok şey gibi o da kayboldu. Bu portreyi Thomas'ım istedi ve ben de en sevdiğim kişiyi onurlandırmak ve memnun etmek için ressamın önüne oturdum. Neyse ki beni sadece belime kadar gösteriyor da benim çarpık şeklimden bihaber olanlar baktıklarında gözlerini bir ucubeye diktiklerini anlamıyorlar. Gümüş nakışla incelikle süslenmiş koyu kömür karası kadife bir elbisem var ve sıra sıra inen parlak düğmeler, kısa, kırpık kolluklarımda gül öpücüklü kabartmalı beyaz saten çıkıntılar, bol miktarda gümüşü güzel İspanyol nakışı, altın bilek ve yaka fırırısı, kol altlarımı ve yakamın ketenini narince süslüyor. Boğazımda pembe incilerden kat kat diziler var. Dünyaya umarsızca bakıyor, kocamın düğün günümüzde taktığı, "mistik yakut" taşıyan altın yüzüğümü gururla sergiliyorum. O gün elimi öpmüş ve bu yüzüğün taşının çok zengin bir renk özünün olduğunu, ışığının ince kumaştan geçtiğini, çok yaşlı ve bilge bir tek boynuzlu atm boynuzu yarıldığında pıhtılaşan kristalleşmiş kanından dövüldüğünü açıklayarak o yapamadığında bile beni sonsuza dek tüm zehirlerden, vebadan koruyacağını söylemişti. Küçük, siyah kadife şapkamın da üzerinde pembe bir şebboy var ve portreme bakan herkese burada resmi yapılmış sadık ve sevgi dolu bir zevce olduğunu söylüyor. Arkasında da kehanet gibi düzenlenmiş, tam pembe şebboyun üzerine denk gelen gümüş bir raptiye var ki gözyaşı incileri içinden gözyaşlarından oluşan bir sağanak gibi akıyor. Evet, hâlâ kocam için yas tutuyorum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Bir yanık kokusu aniden bana küllerin içinde pişmesi için bıraktığım kekleri hatırlatıyor, neyse ki yanmadan hemen önce. Tutuk dizlerim kekleri almak için diz çökerken itirazla çatırdıyorlar. Üç sıcak, yuvarlak, altın rengi ballı kek. Her birinin üzerinde kırmızı Frenk üzümleyle birer baş harf –bir J, Jane için, bir K, Kate için ve bir T, Thomas için– yer alıyor. Hayatta en sevdiğim üç kişi. Kızıl Frenk üzümle yeni kurumuş kanı andırıyorlar ve onları görünce boşa akıtılmış sevgili kanları düşünerek ürperiyorum. Pencereimin dışında rüzgâr uğuldarken sanki onların adımı seslendiklerini neredeyse duyabiliyorum ve zihnim, hayatlarımın tamamen değiştiği, kendimizi bir dörtyol ağzında dikilirken bulduğumuz ve hepimizin farklı bir yöne gitmesi gereken anın geldiğini anladığımız o uzak şubat gününe gidiyor. Dinine düşkün, suratsız, “akıllı olan,” Jane darağacına ve şehidin şanına giden yolu seçti; şımarık, umarsız, “güzel olan,” Kate yol boyunca mücevher renkli, buzlu camdan kanatlarla bir kelebek gibi hafif ve havada süzülürcesine sıçradı, kalbinin götürdüğü yere gitti ve hep aşk için yaşayıp öldü ve ben, “küçük gulyabani olan,” her zaman yoluma yalnız devam edeceğimi zannederdim. Yanımdan geçenlerden, beni sözleriyle incitirler, gülerler, vururlar, hatta daha kötüsü bana acıyan gözlerle bakarlar diye her zaman büzülüp korkuyla saklanırdım. Kate için kesinlikle duracak olan, Jane için bile duraksayabilecek olan *aşkın* benim yanımdan geçip gideceğinden son derece emindim.

Sadece bir aptal Sonsuzluğa inanır. O zamanlar ben de bir aptaldım. Gerçi kız kardeşim Jane çok sevgili Dowager Kraliçesi, muhteşem, acımasız dayımız Kral VIII. Henry'nin son karısı Catherine Parr ölünce Bradgate'e döndüğünde sadece beş yaşındaydım. Bunu ister bahane olarak kabul edin, ister etmeyin. Jane altıncı kraliçenin vesayeti altındaki sevgili çocuğuydu. Catherine ve onun yeni kocası, Lord Amiral Thomas Seymour'la yaşıyordu. Ölüm ve kalp kırıklığı onu eve, bize getirinceye kadar çalışmalarını sessizce sürdürüyordu. Bu, 1548'deydi ve Jane'in on birine girmesine bir ay vardı. Gerçi onun zekâsı, sessiz ve ağırbaşlı tavırları gerçekte olduğundan çok daha büyük görünmesine yol açıyordu.

Sonraki yıllarda biz, üç kız kardeş –Jane, Kate ve ben, aynanın önünde birlikte durup bir peri masalındaki kahramanlar gibi herkesin bizi gördüğü şeklimizle alay ederek birbirimize kahkahalar içinde taktığımız isimlerle “zeki olan, güzel olan ve küçük gulyabani olan!”– sürekli birlikte olacaktık. Öfkelenmek, surat asmak veya ağlamak yerine bunu kabullenip alay ederdik. O zamanlar evlilik, koca. ev işleri ve bebekler, yani bizi kaçınılmaz olarak

birbirimizden koparacak, Leicestershire Bradgate'teki pembe tuğlalı sevgili evimizden ayırıp kız kardeşler üçlemesini bölerek üç farklı yola sevk edecek olan sorumlulukları düşünmüyordum. Sonsuza dek böyle birlikte olacağımızı sanıyordum.

Jane uzun süre önceki o eylülde eve geldiğinde çok üzgündü. Onu daha önce hiç o kadar neşesiz ve hüzün dolu görmemiştim. Arabadan aşağı indiğinde ayaklarına ağırlık bağlanmış, kafasına yediği ağır darbeyle sersemlemiş biri gibiydi. Uykusunda yürüyor gibiydi. Şişmiş ve kızarmış gözleri açık, ama ilgisizdi. Onu karşılamak için kocaman tebessümlerle kollarımızı açmış, sevinçle ona doğru koşan Kate'e ve bana karşı bile. Jane bizi fark etmedi. Kate kendini zıplayan bakır rengi buklelerle kaplı bir top mermisi gibi onun üzerine attığında bile Jane bu darbeyi ufak bir titreşimle savurdu. Bunu gördüğümde tebessümüm ve adımlarım yavaşladı, kız kardeşimin hüznüne tecavüz ediyormuş gibi hissederek geride kaldım, oysa tek yapmak istediğim tüm o hüznü def etmekti.

Baş yaşçı olarak rol aldığı, Dowager Kraliçesi'nin cenazesine giydiği siyah kadife elbise hâlâ üzerindeydi. Uzun, dalgalı, kestane rengi saçları firketeyle* sade beyaz bir bonenin altına sıkıca tutturulmuştu ve ipekten küçük siyah bir pelerin altında hâlâ titreyen, siyah elbisesiyle birleştirilmiş ince omuzlarının ikisi de merhumun dünyaya yeni bir hayat getirirken kendi hayatını yitirdiğine işaret ediyordu. Siyah elbiseli, beyaz boneli ve önlüklü hizmetçi siyah elbisesinin uzun kuyruğunu taşıırken titreyen ellerinin arasında yanmakta olan beyaz ince mumu sıkıca tutan Jane gözyaşının damlayıp alevi söndürmemesini umarak tatsız ve görkemli tören alayını Sudeley Kalesi'ndeki şapele yönlendirmişti.

Her zaman şık giyimli olan leydi annemiz arabadan zayıf mideli herhangi bir kadını veya erkeği yere devirebilecek kadar

* Kadınların saçlarını tutturmak için kullandıkları U biçimindeki naylon veya tel saç tokası. (e.n.)

güçlü gül parfümünü savurarak indi. İnerken altın işlemeli, yeşil kadife elbisesinin ve en sevdiği leopar derisi pelerininin heybeti altındaki deri şiddetli bir şikâyetle gıcırdadı. O pelerini babam daha taze bir gelinken anneme vermiş, ikisinin de erkek olacağından emin oldukları bir bebeğe gebe olduğunu gururla ilan etmişti, ama aslında zamanın ortaya çıkaracağı gibi annemin rahmindeki bebek Jane'di. Ama leydi annemiz leopar derisi pelerininini aynen saklayıp ganimet olarak almıştı; erkek evlat ümidini tamamen yitirdikten çok sonra bile. Pelerini geniş omuzlarına atıp aynasının önünde üstünü başını düzeltirken, “Bunu hak ettim,” dediğini sık sık duyardım. “Katlandığım onca şeyden sonra *bunu hak ettim!*” Ona soru sormaya asla cesaret edememekle beraber bizi kastettiğini biliyordum: Bunlar ona, babamızın zayıf iradesini ve tatlılara olan dizginlenemez düşkünlüğü yüzünden gittikçe şişip yumuşayan bedenini; Jane'in dünyamızın en değerli kadını güzellik ve çekicilik fikirlerine aykırı olan dik kafalı ve kasıtlı tavırlarını; Kate'in aklıyla değil, kalbiyle düşünüyor olmasını; benim çarpılmış, deforme olmuş bedenimi –cüce bir kız evlat beyhude bir evlattır, kendisi veya ailesi adına iyi bir şey yapamaz–; bir de mavi doğan, boşlukta sallanan gevşek erkeklik organlarıyla ölen erkek bebekleri ki bu bebekler Grey ailesinin yıldızı, gelecek umudu veren, büyüyüp güçlü ve tutkulu birer erkek olduklarını, gururlu ve asil soyumuzu sürdürdüklerini asla göremeyecekleri erkek evlatları hatırlatıyorlardı.

Yas tutan Jane eve doğru giden leydi annemizi koyun gibi uysallıkla körlemesine, arkasından elbisesinin uzun eteği tozlu kaldırım taşlarında unutulmuş halde sürüklenerek takip etti. Zihni siyah kadifeden bir hüzünde gizlenmiş olan Jane bu eteğin ağırlığını hissetmiyor, ısrarla tıslayan küçük bir ses gibi hışırdayarak kendini hatırlatmaya çalışan, *Beni kaldır! Beni kaldır!* diye hışırdayan sesi duymuyordu. Aniden saldıran bir yılan gibi bir anda

leydi annemiz geriye dönüp Jane'e deri eldivenleriyle öyle bir tokat attı ki onu neredeyse deviriyordu. "Topla şu eteğini!" diye çıkıştı. Hepimiz Jane'in o elbiseyi bir daha giymeyeceğini biliyorduk, zira alelacele dikilen bu elbisenin her ilmiği acı doluydu.

Jane sendeledi ve geriye doğru tökezledi. Yanağının sütsü, tarçın çilli cildinde canlı pembe bir iz oluşmaya başladı ve burnundan yakut gözyaşı gibi düşen bir damla kan beyaz ipek pelerinini lekeledi. Bunu gören leydi annemiz bir at gibi homurdandı, burnundan soluyarak başını sağa sola, Jane'e *Sen umutsuzsun!* der gibi salladı, deri botlarının topuğunda dönüp hışımla eve girdi. Attığı her adımda şapkasındaki tüyler sallanırken parmak uçlarından eldivenlerini çabucak çıkarıp bir yandan şarap getirmelerini emretti ve kocasının yerini sordu. Kapı kapanır kapanmaz Kate koşup Jane'in eteğini topladı, tozlu kadifeyi dertop etti, zarif ve sadece sekiz yaşında birine göre elinden geldiğince göğsüne bastırdı. Ben de Jane'in elini tuttum, yerinden kıpırdatmak için nazikçe çekiştirdim ve onu içeriye sokup üst kattaki odasına götürdüm.

Kate ve ben sandalyesinin yanında diz çökmüş kız kardeşimizin ellerini tutup ovalarken ve dadısı Bayan Ellen, yakınlıktan kaynaklanan bir şefkatle Jane'in yüzünü temizleyip kanamayı durdurmak için burnuna soğuk bir bez bastırırken Jane tek kelime etmedi. Jane'in bavulunu taşıyan bir uşak ortaya çıkar çıkmaz yerinden fırlayıp bavulu açmak için koştu. Bavulun içinden yolculukta korumak için iç eteklere sarmaladığı bir portre çıkardı. Bir annenin bebeğine yaptığı, Catherine Parr'ın yeni doğan kızına yapma şansını asla bulamayacağı gibi portreyi sargılardan nazikçe kurtardı, bir sandalyenin üzerine yerleştirdi ve önüne geçip diz çöktü.

Bu, merhum Dowager Kraliçesi'nin portresiydi. Koyu kırmızı satenden muhteşem bir elbisesi vardı, elbisenin üst kısmı ve kol-

ları altın işlemeli siyah bantlarla zarıfçe süslenmişti. Kestane rengi kafası yuvarlak, muhteşem altın ve inci düğmelerle ve broşlarla süslü düz siyah kadife bir şapkayla örtülüydü. Şatafatlı, kıvrımlı beyaz kuştüyüyle şapka, altındaki gülümsemeyen, inci çerçeveli beyaz boneyle çevrilmiş dalgın ve solgun surattan daha neşeliydi. Solgun boynunun çukurunda dayımızın kimi çocuk doğururken, kimi darağacında ölen önceki kraliçelerinde görmüş olduğum bir kolyeyi fark ettim. Bu, bombe kesimli, altın kenger yapraklarının üzerine yerleştirilmiş, üst kısmına daha küçük boyda bir zümrüt ve altına da sallanan, devasa boyda gözyaşı damlası şeklinde süt-sü bir incinin yerleştirildiği muhteşem bir yakuttu.

Ben Kraliçe Catherine'le hiç tanışmamıştım, ama Jane bana ondan o kadar çok bahsetmişti ki onu tanıyormuş gibi hissediyordum: yazdığı, kadının erkeklerle eşitliğini cesurca destekleyen bir sevgi emeği olan, uysallık ve alçakgönüllülük gibi kadınsı Hırstiyanlık erdemlerini vurguladığı kitap *Bir Günahkârın Ağıtı*'nı; gümüş bir cımbızla aldığı kaşlarının ince yayını; kocası yokken saçına sürdüğü hafif kınayı; kocasının huzuruna çıkmadan önce renklendirmek için yanaklarını hafifçe çimdikleliğini; cildini yumuşak ve beyaz tutmak için içinde yattığı süt banyolarını; çilleri soldurup geriletmek için yüzünü limonlarla şiddetle ovalamasını; annesinin tarifiyle kendi damıttığı gül parfümünü; nefesi güzel koksun diye aşçısının bolca hazırladığı tarçınlı pastil toplarını; terzisinin yaşlanmakta olan, önüne altın ve gümüş tabaklarla serilen zengin ve yozlaşmış yemekler karşısında çelik bir öz disiplin kullanarak karnını düz tutan ve büyük üzüntü kaynağı olarak asla bir çocuk doğurmamış olan bir kadının hâlâ narin bedenini sergilemek için diktığı kırmızı, altın rengi ve gümüş rengi elbiseleri. Bunların hepsi asla değmeyecek, taca susamış ve kraliçenin kendi üvey kızını –abisinin oturmakta olduğu tahta sadece iki basamak uzaklıktaki ateşli, hayat dolu Prenses Elizabeth– baştan çıkarma-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ya kararlı, hırslı bir alçağı elinde tutmak içindi. Haleflik sırasında önünde sadece Katolik kız kurusu kız kardeşi Mary vardı ve Lord Amiral'in tutkulu önerilerini halihazırda reddetmişti.

Kate ve Bayan Ellen, Jane'i kollarından tutmak için eğildiler ve onu kaldırdılar. Biz onu soyarken Jane ne bir şey söyledi ne de gözlerini Catherine Parr'ın yüzünden ayırdı.

Daha sonra ev sessizken, uykulu gözleriyle esneyen hizmet-kârlar çatı katındaki odalarına çıkarlarken ve dadılarımız tekerlekli karyolalarında horlarlarken Kate'le ben çıplak ayaklarla, kadife yüzlü Şam kumaşından sabahlıklarımızı hışırtıları bizi ele vermesin diye patiska geceliklerimizi sıkıca kucaklayarak Jane'in yatak odasına süzüldük. Jane hâlâ yosun yeşili ve altın rengi brokar yatak örtülerinin arkasında, yorganı çenesine kadar çekili halde bembeyaz bir suratla yatıyordu. Onu yatıştırmak için Bayan Ellen'in verdiği bardak bardak sıcak şarap onu içten ısıtmış, her zaman tedbirli olan dilini gevşetmişti. Onu kaldırdık ve keyiflenerek artık yürüyen bir hayalet olmadığını gördük. Bir kez daha canımız, zor, sevgili kız kardeşimizdi. Kate hâlâ yeşil kadife sabahlığıyla, ben de benim pembe sabahlığımla kabuğunun içindeki üç bezelye gibi yatak örtülerinin altına yakinen sıkışırken Jane, atlar değiştirilsin veya sulansın diye araba her durduğunda ölen Dowager Kraliçesi'nin ardından yas tutan sıradan sempatik halkın verdiği çilekleri, armutları, elmaları ve cevizleri bizimle paylaştı. "Hepsi çok nazikti," dedi Jane şaşkın küçük bir fısıltıyla, sanki insan nezaketi görmeye alışkın olmadığı garip ve mucizevi bir şeymiş gibi.

İşte biz ikramlarımızı katır kutur yiyip Bayan Ellen'in bıraktığı ve artık soğumuş olan şarabı yudumlarken kız kardeşimizin her şeyi itiraf ettiği zaman o zamandı. Bize anlatacak ne kadar çok şeyi vardı! Konuşan açık sözlü Jane olmasaydı hikâyeyi hayali süslemelerle abarttığından şüphelenirdim. Bize Lord Amiral'in

her sabah erken saatte Prenses Elizabeth'in odasına süzölmeyi nasıl alışkanlık haline getirdiğini, onu gıdıklamalar ve öpücüklerle uyandırdığını, onun üzerine nasıl aşinalıkla ve yakınlıkla düştüğünü, ikisi kucaklaşmış halde adamın eli prensesin iç eteğinin altında gezinirken karısı tarafından nasıl basıldıklarını, bunun Elizabeth'in uzaklaştırılmasıyla son bulduğunu ve nihayet hamile olduğunu öğrenen Catherine'in hevesini nasıl kursağında bıraktığını, iffetsiz, ahlaksız iki haşarının yaptıklarını duyan tüm İngiltere'nin nasıl şaşkınlığa uğrayıp heyecanlandığını baştan sona anlattı. Kızının doğumundan sonraki esirlik halindeyken Catherine'in dili kocasını ve üvey kızını metal iğneli bir kamçıyla döver gibi cezalandırmıştı; Lord Amiral'i kendisini öldürüp tahta giden yolda bir basamak olan ahlaksız fahişesi Elizabeth'le rahatça evlenmek istemekle suçlamıştı. Jane, Amiral'in bir kadeh şarabın içine beyaz bir toz boşalttığını ve kadehi Catherine'in dudaklarına bastırdığını, onu içmeye zorladığını, kadın başını sallayıp kendini geri çektiğinde kadehi daha sıkı kavrayıp dudaklarına daha sıkı bastırdığını kendi gözleriyle görmüştü. Lord daha sonra Catherine'in tükürebileceğini düşünerek yuttuğundan emin olmak için elini Catherine'in ağzına kapatmıştı. Catherine öldüğünde yanaklarında ve çenesinde lordun parmak izlerinin bıraktığı küçük, canlı mor-kırmızı renkte bereler varmış. Sıra cenazesini yıkayıp giydirmeye geldiğinde en sevdiği nedimesi, Catherine Parr'ın ilk evliliğinden olan üvey kızı Leydi Tyrwhit, cildin inci beyazı dokusunu tekrar kazanması için bu morlukların üzerini beyaz pastel tozla boyamış ve üzerini sumermeri tozuyla pudralamıştı.

Catherine ölmeden önce bir avukat çağırılmıştı —onu yatak odasından içeriye almak için kapıyı bizzat Jane açmıştı— ve Lord Amiral, Catherine'in tüm dünyevi varlığını ona bıraktığını bildiren ve böylece onu *çok* zengin biri yapan bir vasiyet hazırlatmaya zorlamıştı. Hatta kadının imzalaması için parşömene yönlendirir-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ken elini öyle sıkı tutmuştu ki kadının eklemlerinde Leydi Tyrwhit'in yine sevgiyle gizlediği çürükler bırakmıştı. Lord Amiral'in Catherine'in elini kemiklerini çatırdatacak ve adamın zalim ve sahtekârca yöntemlerini protesto eder gibi gıcırdatacak kadar nasıl sıkı sıkı tuttuğunu hatırlamak Jane'i rahatsız ediyordu. "Dokunuşunda sevgiden eser ya da şefkat yoktu; sadece vasiyetini elde etmek için zalimlik ve kararlılık vardı," dedi Jane. "Bir şey yapmak istedim, buna bir son vermek, ama sonunda Dowager Kraliçesi'nin düştüğü durum gibi çaresiz ve güçsüzdüm. Onun kocası olarak Lord Amiral bütün gücü elinde tutuyordu."

Ama fazlası, *çok* daha fazlası vardı. Genç bir kızın kalbinde büyük bir ağırlık yaratan türden sırlar.

"Dowager Kraliçesi'ne karşı ben de günah işledim," diye itiraf etti Jane, utançtan alçalmış bir sesle. "Bana karşı kendi annemizden daha anaçtı. Sabırlı, sevgi dolu, cesaretlendiriciydi, ama ben onu tıpkı Elizabeth'in yaptığı gibi yanılttım, sadece o bunu asla öğrenmedi; ben yakalanmamıştım."

Devam edip bize Thomas Seymour'un ebeveynlerimizin hırslarını onu genç Kral Edward'la evlendirmek için büyük bir entrika düzenleyerek nasıl körüklediğini anlattı. Dışarıdan bakılınca Jane ve Edward birbirine mükemmel bir şekilde uygun görünüyordu: Aynı yaşıydılar; İngiliz ve kendilerini Protestanlığa adanmışlardı; keyifli değil ciddiydiler ve Jane'e Kral'ın annesi Jane Seymour'un, VIII. Henry'nin altı karısından üçüncü ve en sevileninin adı verilmişti. Sadece azametli atalarına öykünmek için çok çabalayan, kabartılmış omuzlarla ve kuştüylü şapkalarla, kalçalarına koyduğu yumruklarıyla, çok geniş aralıklı duran, kesik kadife, gagalı terlikli ayaklarıyla poz veren solgun ve kırılgan bir çocuk olan genç kral gururla kendisi için "iyice doldurulmuş ve mücevherlerle donatılmış bir gelin" istediğini beyan ediyordu. Genç hükümdarın gözüne girmek ve minnetini kazanmak için

ona cep harçlığı veren “Favori Tom amcası” onu “İngiltere’nin en çok ihtiyacı olan şeyin Leydi Jane Grey gibi Kalvenizm’i yükseltecek evde yetişmiş Protestan bir kraliçe, gerçek bir İngiliz gülü olduğuna, boynunda mücevherli haç taşıyan, etrafına inci tespihler saçan, işlemeli dua kürsülerinde diz çöken ve gözde kardinallerine ve günah çıkaran papazlarına nimetler dağıtan Fransız Katolik bir prenses olmadığına” ikna edeceğinden emindi. Küstah Tom Seymour kendi entrikalarına öyle güveniyordu ki babamız ilk doğan kızını taç giymiş bir kraliçe olarak görme hayalini tüm içtenliğiyle kucaklarken önemli kurallara sıkı sıkı bağlı kalan leydi annemizin deyimiyle “şeytana pabucunu ters giydirebilirdi.”

Ama kendisi için planlanmakta olan gelecekle ilgili kimse Jane’e bir şey sormamış veya onu umursamamıştı. O Edward’la evlenmek istemiyordu; onun büyük bir dondurucu hava dalgası gibi yaydığı soğukluğu öyle hissediyordu ki yazın bile onun huzurundayken titreyip kürklerini özlüyordu. Gözlerinde parlayan zalimliği görmüştü ve onun büyüyüp nasıl bir adam haline geleceğini görmek Jane’i ürpertip korkutuyordu. Hem ayrıca kraliçe olmak da istemiyordu. Jane’in istediği –veya istediğini sandığı– tek şey kitaplarıydı, hayatını sessizce çalışmalarına adanmıştı.

Rahibe olup İsa’yla evlenen bir kadın gibi Jane de kendini Kalvenizm’e adanmak istiyordu; hiçbir erkeğin veya evliliğin araya girmesini istemiyordu ve aşka ayıracak ne vakti ne de enerjisi vardı; hatta bu fikre burun kıvrıp önemsizce alay ediyordu. Onun Kate’e aşka hevesli olduğu için sopa çektiğini ve onu “etten iğrenmeye” ikna etmeye çalıştığını çok kereler duydum. Jane’e göre şehvet, rezil, şeytani ve iğrenç bir şeydi. Aşka dair şarkılar ve hikâyeler dahil hiçbir şeyin hayatına gölge düşürmesini istemiyordu; keyif çatan birini görse yüzlerine karşı bunun yerine ilahi söylemeleri, Mukaddes Kitap okumaları gerektiğini söylerdi. Bu konuda oldukça tutucu olarak herkesi “etten iğrenmeye” ikna et-

meye çalışıyor ve hayatına kazara da olsa giren *her tür* şehvet dolu şeye içerliyordu.

Hatırlıyorum, bir keresinde at binmeye gidiyorduk ve ahıra bakan çocuğun hizmetçi kızlardan biriyle bir at bölmesindeki samandan yatak üzerinde ilişkiye girdiğini gördük. Çocuğun ve genç kızın yarı giyinik halde peşinden koşup merhamet dilemelerine, birbirlerini sevdiklerini söylemelerine ve yakında evleneceklerini bildirmelerine rağmen Jane derhal arkasını dönüp uzun adımlarla eve yürüdü, bu durumu leydi annemize rapor etti ve ikisinin de hizmetimizden azledilmelerini sağladı. Başka bir seferinde de Kate bir bahçede öpüşen âşıklara ait güzel bir resme bakarken hülyalı hülyalı iç çekince elindeki kitabı çekip aldı, yırtıp cildini parçaladı ve kitabın tamamını ateşe atıp sanki az önce gübreye dokunmuş gibi kirlendiğini iddia ederek ellerini kaynar suyla yıkamaya gitti.

Böyle hararetli tepkilerin hepsi Jane'in tipik hareketleriydi ve leydi annemiz bir gün Jane'le evlenecek ve “buz kadar soğuk vajinasıyla” onu mutlaka son derece soğuk bulacak olan adama şimdiden acıdığını söylerdi. Sonra kitaplar, kâğıtlar, kalemler gönderen Thomas Seymour, bir kasırga gibi çıkageldi ve Jane'in düşünceleri çılgın bir düzensizlikle her tarafa dağılıp öyle karışık bir hale geldiler ki hepsini tekrar düzene sokmak için ne yana döneceğini, nereden başlayacağını bilemedi.

Bunların hepsi, Catherine Parr'ın Chelsea'de Thames Nehri'ne bitişik kırmızı tuğlalı köşkünde bir yürüyüşle, kendini adamayla ve alınyazısıyla ilgili bir sohbetle ve mükemmel bir pembe gülle başladı. Catherine terzisiyle meşguldü, elbisesinin üst kısmına ve eteklerine içinde büyüyen çocuğu daha rahat tutabilmek için fazladan paneller ve cepler ekletiyordu ve Elizabeth'ten ona eşlik ve bir anda diktirmeye karar verdiği yeni elbiseler için kumaş seçimine yardım etmesini isteyerek üvey kızının tarz ve renk zevkini, yaptığı ve kıpkırmızı boyanmış saçlarıyla başka kadınların

bile utanıp yüz çevireceği cesurca seçimlerine iltifat ediyordu. Bir elini Elizabeth'e uzatırken, "Senin cesaretinin birazını ödünç al-
mam lazım canım," diye yumuşak bir sesle konuştuğunu duymuş-
tu Jane. Belki de bu, üvey kızını gözünün önünde ve kocasından
uzakta tutmak için yaptığı bir maskaralıktı, ama içtenlikle ya da
sahte yanıltmacayla olsun her türlü Elizabeth, kaba ve üvey annesi-
nin konukseverliğine karşı nankör görünmeden hayır diyemezdi.

Böylece bu tür değersiz süslere ilgi duymayan ve "Protestan
bir genç kıza en çok sade giysilerin yakıştığına" inanan Jane,
kendini oyalayıp henüz iyileşmekte olan çürüklerini tedavi etmek
üzere yalnız bırakılmıştı. Bu çürükler ona Londra'daki Suffolk
Hanesini son ziyaretinden kalmıştı. Oradayken Kral Edward'ın
gelini olması olasılığına karşı kendisinin "inatçı ve huysuz" oldu-
ğunu göstermeye cesaret etmiş, asla evlenmek istemediğini, ak-
sine hayatı boyunca bir bakire olarak kalmak istediğini, bir kızın
kocasına ve çocuklarına vermesi gereken tüm adanmışlığı onun
yerine Kalvenizm'e adayacağını cesurca beyan etmişti.

Jane'i kırbaçlayarak bu "saçmalıkları" ondan uzaklaştırmaya
çalışan leydi annemiz kolunu boşuna yormuş ve bir adalesini faz-
laca çekip incitmiş, sonra da koluna lapa koydurup bağlatmak zo-
runda kalmıştı. Sonrasındaki bir hafta boyunca kolunun sakatlığı
yüzünden evde kalmaya zorlanan ve birçok av partisi zevkinden
mahrum olan leydi annem kızdırılan bir ayı gibi öfkeliydi. Onun
baskıcı varlığı olmaksızın babamız av partilerini takip eden pik-
niklerde ve ziyafetlerde birkaç kilo almış ve giysilerinin çoğunu
genişlettirmek zorunda kalmıştı.

Leydi annemiz babamızın bir kraliyet avının ardından düzen-
lenen ziyafette bütün bir badem ezmeli, boynuzlu geyik kafasını
tek başına yediğini öğrenince öyle bir bağırmıştı ki neredeyse bü-
tün evi başımıza yıkacaktı. Babamızın av ganimetlerinin çoğunu,
av hayvanlarının başlarından ve boynuzlarından oluşan kıymetli

koleksiyonunu duvardan alıp alt kata atmıştı. Zavallı babamız sadece, Bradgate'te kendi avladığı kral geyiğin haşmetli boynuzuyla yaralanmamak için kendini sakınmıştı. Babamız kuvvetli rüzgârda at sürmekten kızarmış yanaklarıyla, av kıyafetlerinde öldürmekten kalma kan lekeleriyle, kahramanlığıyla neşe içinde böbürlenmeye hazır halde ne zaman eve dönse leydi annemiz onun kafasına bir bardak şarap veya yemek dolu bir tabak fırlatırdı ve tüm eğlenceyi, önderlik etmenin, elinde tuttuğu bıçağın heyecanını, bıçağın ağzındaki pırıltıyı görmenin hazzını, öldürmek için yaklaştığındaki sinek vızıltısı senfonisi eşliğinde havada asılı duran kanın kokusunu kaçırdığı için daha da surat asardı. Eğer böyle bir zamanda leydi annemin önünden geçme talihsizliği yaşarsa da en sevdiği aktiviteyi kaçırmamasına neden olduğu için Jane'e patlardı.

Chelsea'deki o gün Lord Amiral, Jane'i pencere önündeki bir pencereye kıvrılmış halde buldu. Düz gri elbisesinin altındaki fazladan iç etekler henüz narin olan kaba etleri ve uylukları altında yastık görevi görüyordu. Jane'in elinde bir elma vardı ve kucığında da açık bir kitap duruyordu, Fransız kapüşonunun düz gri yayının altındaki kaşları önündeki kitaba verdiği dikkatle çatılmış, Eflatun'un *Phaedo*'sunu eski Yunancadan çevirmeye çalışırken dudakları hafifçe kıpırdıyordu.

"Eflatun'un canı cehenneme, dışarıda çok güzel bir gün var ve sen de küflü eski Yunanca için israf edilmeyecek kadar hoş bir genç kızsın!" diye bağırdı Lord Amiral. Bunu yaparken Jane'i yerinden sıçratmış, Bayan Ellen'ı korkutacak şekilde kitabını kapıp uzağa savurmasına neden olmuştu. Zavallı kadın dikiş dikmeye dalmıştı ve kafasına doğru uçan bir yarası gibi gelen siyah ciltli bir eski felsefe kitabıyla aniden kendine gelince başörtüsünün kayıp yamulduğunu fark etti.

"Dışarı gelip benimle yürüyüş yap Jane!" diye ısrar etti Lord Amiral. Jane daha itiraz edemeden ve etek uçlarına basarak tö-

kezlemesine, çaresizce dönüp arkasına bakarak zavallı Bayan Ellen’a doğru omuz silkmesine rağmen kolundan tutup onu güneşli havaya doğru çekti.

Bayan Ellen kendine gelince ve Leydi Jane’in çillere yatkın cildini korumak için önce şapka takması gerektiği konusunda itiraz ederek peşlerinden koşunca Lord Amiral aksi halde mermer heykeller gibi soluk ve sıkıcı olacak yüzlere bir karakter verecek olan çilleri ve kırmızı yanakları sevdiğini beyan ederek kadının uzattığı hasır şapkayı alıp esintinin oradan havalandırıp nehrin üzerine indirdiği gül bahçesinin öbür tarafına doğru gönderdi ve Leydi Jane’in ufak yürüyüşlerinden kazanacağı her bir çil için Jane’e ve Bayan Ellen’a –bu noktada Bayan Ellen’a yüzüzce göz kırmak için duraksadı– üçer öpücük vereceğini söyledi. Bu da tartışmanın sonu oldu. Jane’in kolunu çekti ve hızlı bir tempoyla bahçe boyunca yürümeye başladılar. Bayan Ellen peşlerinden ağzı açık bakar, ellerini ovuşturur, kızgın halde ve Lord Amiral tarafından büyülenmiş mi hissetmeli, yoksa hakarete uğramış hissedip Dowager Kraliçesi’ne şikâyet mi etmeli karar vermeden tek başına bırakıldı. Lord Amiral insanlar üzerinde böyle bir etki bırakmaya yatkındı.

Jane’i bahçeden çıkarıp Büyük Park’a, eski ve ihtişamlı meşe ağaçlarından birinin geniş dallarının altında bir battaniyenin serili olduğu bir yere götürdü. Jane mütevazı hareketlerle eteğini düzelterek, dehşet içinde çimlerin arasında göz gezdirerek ve alelacele gelmiş olmaktan dolayı gözlerinde yaşlarla otururken Lord Amiral bir sepetten bir tabak “hâlâ sıcak” altın renkli ballı kek, bir sürahi bira, ağız kenarları boyunca âşık düğümleri olan iki altın kadeh ve canlı ipekten kurdele şeritleriyle donatılmış bir lavta* çıkardı. Sonra şarkı söylemeye başladı, sıcak kahverengi gözleri Jane’inkilerle buluşurken ve parmakları lavtanın tellerini*

* Mızrapla çalınan. gövdesi uttan. küçük bir Türk müziği çalgısı. (e.n.)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

insanın aklına bir kadının bedeninde dolaşması için dizginleri serbest bırakılsa neler yapabileceğini getiren parmaklarıyla asılırken müstehcen taverna şarkısının eğlenceli ve neşeli hızını yavaşlatarak bazı kelimeleri *kösnül*, havada asılı kalan kadife bir eldivenin okşamasına dönüştürdü.

*Ona kekler verdim, ona bira verdim,
Ona beyaz şarap verdim, ona şeri verdim;
Onu bir kez öptüm, onu iki kez öptüm,
Ve mükemmel derecede mutluyduk!*

*Ona boncuklar ve ince bilezikler verdim,
Ona derry* altında altın verdim.
Sakalımı çekene kadar onun korkak olduğunu sandım
Ve mükemmel derecede mutluyduk!*

*Kalbim mutluydu, aletim mutluydu,
Keyfim yerindeydi.
Derry altında her şey yolundaydı.
Onu bir kez öptüm, onu iki kez öptüm,
Ve mükemmel derecede mutluyduk!*

Sonunda son notalar havada asılı kalırken Lord Amiral eğilip dudaklarını Jane'inkiler üzerine yavaşça bastırdı.

"İşte böyle," dedi, "her ne olacaksa ben *her zaman* ilk olacağım. Ne olursa olsun, ister İngiltere Kraliçesi ol, ister yalnızca benim Kalbimin Kraliçesi olarak kal, benim sevgili Jane'im, ben *her zaman* Leydi Jane Grey'i öpen *ilk* adam olacağım ve bunu kimse elimden alamaz; bu şeref –bu büyük şeref– sonsuza dek bana ait olacak."

* Bir yerleşim yerinin adıdır. (ç. n.)

Jane şaşırmış halde gözlerini kırparak dizlerinin üstüne oturdu. “L...lordum, n...ne... siz ne söylüyorsunuz?”

Daha sözünü bitirmemişti ki kendini Thomas Seymour’un güçlü kolları arasında, onun sert ve kaslı göğsüne boğacak kadar sıkıca bastırılmış halde buldu, öyle ki kapüşonunu yerinde tutmaya yarayan iğneler küçük birer bıçak gibi saç derisine battı. O gece Bayan Ellen Jane’i yatmaya hazırlarken yaralardan bazılarının gerçekten kanamış olduğunu keşfetti.

“*Ben ne mi söylüyorsun?*” diye tekrar etti. “Sadece seni sevdiğimi, benim sevgili Jane’im, *seni seviyorum!* Seni seviyorum! Seni seviyorum! Aldığım her nefeste, yaptığım her harekette, kalbimin her atışında, bunu duymuyor musun? Seni seviyorum Jane, seni seviyorum! Seni, *sadece* seni!”

Sonra onu rahat bıraktı, bunu öyle ani yapmıştı ki Jane dirseklerinin üstüne arka üstü düştü ve neredeyse lavtaya çarpacaktı. Thomas Seymour bıkkın, yenilmiş bir iç çekişle oturdu, ama bunu yaparken Jane’in elini ustaca yakaladı. İçin için yanan son bir bakış attıktan ve yürek hoplatıcı bir iç çekişten sonra bir an kendini toplayıp sakinleşti ve sonra saygıyla başını eğip dudaklarını Jane’in titreyen elinin tersine erdemli bir tavırla bastırdı. “Ama, İngiltere aşkına ve çoğunluğun iyiliği için kalbimi feda edip gitmene izin vermeliyim,” dedi yılgınca iç çekerek. “Sen, benim canım, sana verebileceğimden çok daha iyisi için yaratılmışsın. Sen taç giymek ve İngiliz halkının Katolik karanlığından çıkıp Kalvenizm’in aydınlığına yol almasına ışık tutmak için yaratılmışsın! Sen, benim canım, beni ne kadar incitse de Edward’ın zevcesi olmalısın, benim değil.”

Jane itirazla, “Ama ben Edward’la evlenmek istemiyorum!” dedi duygularını ilk kez seslendirerek. “O... o... beni korkutuyor! Ben onu... onu... onu sevmiyorum.”

“Onu sevmediğini biliyorum hayatım.” Thomas Seymour onu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

tekrar kollarına aldı. “Ve seni suçlamıyorum. Edward’ı kimse sevmez, *gerçekten!* O benim öz yeğenim, onu doğururken ölen sevgili kız kardeşimin oğlu, yine de kalbimde ona karşı sevgi bulamıyorum ve onun karşısında rol yapmak zorundayım. O bir balık kadar soğuk, kendini fazla ciddiye alan duygusuz, küçük bir ukala. Onda büyük atalarının büyüğü ya da sempatikliği yok, eğlence anlayışı da, ayrıca kendisinin aşktan ve sıcaklıktan *hiç* haberi yok, öğrenmek de istemiyor. Ama sen onunla evlenmek *zorundasın* aşkım; Edward’ın dindar, hakkaniyetli, erdemli ve bilge kraliçesi olmak senin alın yazın; ikiniz birlikte yeni Kudüs’ün hâkimleri, her yerde Katoliklerin ödünü patlatan gök gürültüsü olacaksınız; sizin hükümdarlığınız İngiltere’deki Katolik inanca ölümcül bir darbe vuracak. Çoğunluğun iyiliği, İngiltere ve Kalvenizm için kendi kalbimizi, en derin duygularımızı feda etmeliyiz hayatım. Bizim aşkımız görev şehidi olacak!”

Jane’in başındaki kapüşonu çıkardı, saçındaki iğneleri çekip aldı ve onu kendine çekip sıcak dudaklarını nazikçe alnına bastırmadan önce saçlarını okşadı. “Sen onun kollarında yatarken beni düşün sevgili Jane, beni ve kalbimin sadece senin için nasıl çarptığını düşün! Rüyalarımızdan ve her şeyimizden, çoğunluğun iyiliği için nasıl fedakârca vazgeçtiğimizi bilmek bizi her zaman avutabilir. Edward ne kadar soğuksa bil ki benim sana duyduğum aşk da o kadar kor ateş. Bu seni sıcak tutacaktır; yapman, aslında hepimizin yapması gerektiği gibi yoluna ve görevine devam etmen için sana güç verecektir.

“Edward senin içine girdiğinde gözlerini kapat aşkım ve senin, evde yetiştirilmiş Protestan bir kraliçenin İngiltere için yapabileceği tüm o iyi şeyleri düşün: kurtaracağın tüm o ruhları ve onun senin rahmine yerleştireceği tohumun İngiltere’nin geleceği olduğunu. O tohum bir gün bizi yönetip Papa’nın ve Mary Tudor’ın üstümüze sıkı sıkı bağlayacağı dogma köleliğinden, Katolik pran-

galardan ve zincirlerden koruyacak olan erkek evlat olacak! İngiltere'nin sana ihtiyacı var, Jane ve bu talep, bu ihtiyaç benim sana duyduğum senin de bana duyduğun arzudan önde gelmeli. Zira beni arzuluyorsun, değil mi Jane?"

O anda Jane başını onaylarcasına sallarken ve bunu mırıldanırken fark etti ki evet, gerçekten de arzuluyordu. Bunu vazgeçmesi gereken an gelinceye kadar bilmiyor olması ne kadar ilginçti. Bize anlatırken dediği gibi bu, bir cerrah gelip kesinceye kadar bir kolunuz olduğunu fark etmemeniz gibiydi. Lord Amiral gerçekten de son derece ikna edici ve ezici biriydi!

Jane, Lord Amiral'in aşk ilanının etkisi altına öyle girmişti ki bir lokma bile yiyemedi, sadece biradan gergin yudumlar aldı ve onun kalbi gittikçe ısınırken ballı kekler soğudu. Bu sefer daha sakın bir hızla kol kola eve dönerlerken Lord Amiral bir gül ko-parmak için durdu ve gülü Jane'e sundu.

"Her sabah bu güller üzerine çiğ düştüğünde benim canımın içi Jane'im, pembeleri senin yanaklarının pembesiyle yarışamayacağı için kıskançlık içinde ağlarlar..." Sonra başını eğip Jane'in yanağında asılı kalan son bir öpücük kondurdu. "Dudaklar da..." Sonra onu öptü, uzun uzun ve derince... Jane onun ağzında keklerin ve biranın hâlâ taze olan tadını aldı.

Jane merdivenleri tırmanırken sahanlıkta sırtına doğru dö-külen serbest saçlarıyla ve buna uygun koyu kırmızı elbisesiyle alevden bir figür gibi görünen Elizabeth'e rastladı. Bahçeyi gö-ren pencerenin yanında duruyor ve parmaklarıyla aylakça, kırmızı, altın rengi ve yeşil cama işlenmiş *CP* ve *TS* harflerini takip ediyordu. Solgun beyaz parmağını öyle bir hareket ettiriyordu ki parmak ucunun güvenli bir fırça hareketiyle *C* harfi fazladan bir uzantı kazandı ve ortadan çıkan yeni kolla açgözlülükle *TS*'ye – Thomas Seymour'a– doğru uzanan bir *E* harfine dönüştü. Jane'in yaklaşması üzerine aniden arkasına dönüp gözlerinde Tudor kı-

zılı saçları kadar parlak bir alevle öyle bir bakış attı ki Jane az önce Lord Amiral'le aralarında geçenleri gördüğünden, yukarıdaki pencereden bakılınca o narin öpücüğe şahit olduğundan ve öpücük beraberinde gelen aşk sözcüklerini hayal ettiğinden emin oldu. Sonra Elizabeth boştaki saçını alevden bir perde gibi savurarak ve Jane'in suratına bir tokat gibi neredeyse patlatarak topuğu üzerinde döndü ve havadaki burnuyla, fahişe kırmızısı eteklerini saygısızca savurarak bir hışımla üst kattaki odasına gitti ve oda kapısını öyle sert bir şekilde çarptı ki ses bütün köşkte yankılandı.

Ertesi sabah derin, kuştüyü yatağının püsküllü kadife yorganının altında sıcacık yatan Jane, Tom Seymour'un koridordan süzülüp Elizabeth'in odasının kapısını gıcırdatarak içeriye gizlice girdiğini duyduğunda Lord Amiral'in *gerçekten* sevdiği tek kişinin o şımarık ve ateşli turta olan Elizabeth *değil* de kendisi olduğunu bilmenin verdiği mutluluk ve güvenle gülümseyip ayak parmaklarını kıpırdattı.

"Elizabeth sadece bir oyuncak, bir erkeğin hayatına biraz tat katacak biberli küçük bir turta, *hiçbir şey* ifade etmeyen bir oylanma." Jane onun Elizabeth'e delice sevdalı gibi göründüğünü çekinerek vurgulamaya kalktığında Thomas Seymour sadece omuz silkmişti. "Ben ihtiyaçları ve dürtüleri olan bir erkeğim sevgilim," diye açıklamıştı. "Sana sahip olamayacağıma, gelecekteki kraliçemizin adını lekeleyecek bir harekette bulunama *hiç* imkân olmadığına göre," yakışıklı omuzlarını hafif, umarsız bir silkişle havaya kaldırmıştı, "sana sahip olamayacağıma göre... Ben de kendimi Elizabeth'le, büyük bir fahişeden doğmuş küçük fahişeyle oylarım, ama ona *âşık* değilim. Nasıl olabilirim? Seni severken Jane, *sadece* seni! Seni senden vazgeçebilecek kadar asaletle, saygıyla ve onurla seviyorum, seni özgür bırakmak ve daha büyük bir amaca hizmet etmek için sunağa kendi kalbimi koyacak kadar. Seni alıkoyamam canım, çünkü seni sırf kendi aç-

gözlü zevklerimi düşünmeyecek, İngiltere'yi hak ettiği ve ihtiyaç duyduğu kraliçeden mahrum etmeyecek denli seviyorum.”

Bradgate'teki yatağında, kız kardeşlerinin sevgi dolu ve güvenli kollarında Jane hıçkırımlarla titriyordu. “Ama ona karısı Catherine'i hiç sormadım, soramadım! Onu unutamıyorum. Onu *asla* unutamam. Bana karşı son derece nazikti, ama bana aşkını itiraf ettiği o mutlu anlarda onu hatırlamayı da istemedim! O beni seviyordu! *Biri* beni seviyordu, *gerçekten seviyordu!* Bu da yeterliydi! Birbirimize sahip olamayacağımızı biliyorduk ve aslında yanlış bir şey yapmadığımıza kendimi inandırmaya çalıştım, ama yanlış, yanlış yapıyorduk! Düşünceler, duygular, arzular gerçek ve doğrudu ve bu yüzden bizim aramızdaki onun Elizabeth'le yaşadığı basit, sahte ve hiçbir şey ifade etmeyen ilişkiden daha kötüydü! Şimdi Kraliçe Catherine öldü ve ben günahlarımı ona itiraf edip ondan af dileyemem. Hayatımın geri kalanında bu günahla birlikte yaşayacağım!” Hıçkırarak ağlıyordu ve bizim onu avutup rahatlatmak için söyleyebileceğimiz bir şey yoktu; tek yapabildiğimiz ona sarılıp uyuyuncaya kadar ağlamasına izin vermektir.

Dowager Kraliçesi'nin ölümünden sonra her şey parçalanmaya başladı. Kraliçenin kız çocuğu –yine sevilmeyen, istenmeyen ve yine uygunsuz olan küçük Mary– öldü. Catherine Parr'ın onu dizginleyen eli olmaksızın Lord Amiral tüm tedbirini ve sağduyusunu bir kenara bırakıp tam gaz, dörtlü, yabangülü çalılığı felaketine doğru koştu. Evliliğin tamamlandığını görmek ve bu sayede şafağın ilk ışıklarından önce yasal olarak bağ kurmak umuduyla bir gece Kral'ın yatak odasına girip uyku mahmuru çocuğu Jane'le evlendirmek için kaçırmaya kalkmak suretiyle oynadığı son ateşli kumarı onun her şeyine mal oldu. Sabahın ilk ışığıyla birlikte kral ve onun yeni kraliçesiyle saraya dönüp Kral'lığın Koruyucu Lordu olan ağabeyi Edward Seymour'u yerinden etmeyi planlıyordu.

Ama planlarına bekçi köpeğini katmayı unutmuştu. Kral'ın içeriye gizlice girmeye çalışan birinin varlığını anlayan spanyel köpeği havlamaya başladı. Lord Amiral yumuşak tabanlı kadife terliklerinden –gece yarısı sarayda gizlice dolaşmaya her zaman giydiği İspanyol derisi botlardan daha uygundu– birini odanın diğer ucuna doğru fırlatarak köpeği şaşırtmaya çalışsa da Edward'ın uyanık köpeği ilgilenmedi ve içeri giren yabancıya doğru koşup ısırarak için üzerine atıldı. Paniğe kapılan Lord Amiral silah çekip köpeği vurdu ve öldürdü, böylece de yeğenini kraliyet hoşgörüsüne gark etme şansını tamamen yitirdi. Edward çıplak ayakları sadık köpeğinin hızla soğumakta olan kanında kayınca eskiden en sevdiği amcasının göğsünü yumruklayarak uluyup ağlarken korumalar hızla odaya girdiler.

Thomas Seymour tüm suçları, korsanlarla birlikte çevirdiği entrikalar, zimmetine darphaneden para geçirmek için sahte bozuk para basma planları, silah stokları ve kraliyet skandallarına aç olan halkı en şaşırtanı da Elizabeth'le olan oynaşmalarının iğrenç detayları bir bir gün ışığına çıkarken hayatının kalanını Tower'da geçirdi. Bu da, ebeveynlerimiz kendilerini Thomas Seymour ve onun aptalca entrikalarından uzaklaştırmak için aceleyle hareket ettiklerinden, Jane'i kralla baş göz etme planlarının çarpıcı şekilde sonu oldu.

Leydi annemiz sahte bir telaşla Koruyucu Lord'un yanına gitti ve ona en büyük kızının Lord Amiral'in oyununda bir piyon *olmadığını*, bunu böyle yapmak isteyen herkesi kınadığını ve şiddetle itiraz ettiğini kızgınlıkla ifade etti. Elinin ayasını Kral'ın en gurur verici başarısı olan ve İngiltere'deki bütün kiliseleri onurlandıran *Toplu Dua Kitabı*nın üzerine sıkıca bastırdı. “Bunun böyle *olmadığına yemin* ederim ve *asla* da değildi!” Üzerine basa basa Jane'in Dowager Kraliçesi Catherine'in nedimesi olduğunu ve kraliçenin ona uygun bir evlilik ayarlayacağına söz verdiğini

söyledi. Hatta leydi annemiz onu tanıyan herkesin Venedik camının ardını görebildiği bir netlikle görebileceği bir alçakgönüllülikle Catherine'in aklındaki olası damat adaylarından birinin bilgeliğini, olgunluğunu ve yakışıklılığını överek göklere çıkardığı, babasının ayak izlerini takip eden umut vaat edici genç Edward Seymour olduğunu belli ettiğini bile çıtlattı. Ne de olsa Catherine ölmüştü ve onu yalanlayacak kimse yoktu. Lord Amiral ve ağabeyi bunu herkesten iyi bilirdi ki Thomas, gökyüzü mavi dese emin olmak için başınızı kaldırıp göğe bakmanız gerekirdi. Leydi annemiz Dowager Kraliçesi'nin ona güven içinde kendisinin Korumucu Lord'la ve onun karısıyla hiç tartışmadığını, Taç aksesuarı veya Catherine'in kendisine ait bazı mücevherlerin mülkiyetiyle ilgili tatsızlığın tamamen Lord Amiral tarafından orantısız bir şekilde ortaya atılan bir şey olduğunu söylediğini de ekleyecek kadar kurnazdı. "Kardeşinizi sizin kadar iyi tanıyan biri olarak lordum," diye anlayışlı bir baş sallayış eşliğindeki alçak sesiyle ekledi. Daha sonra babamıza, "Anladığına eminim," derken bunu tekrar kullandı.

Tom Seymour'un başında fırtına eserken Jane zayıf düşüp Bradgate'te amaçsızca dolaşıyordu. Kendini sevgili kitaplarının arasında kaybetmeye, Socrates ve Kutsal Kitap sayesinde eski akıl sağlığına kavuşmaya çalışıyordu. Lord Amiral'e karşı duyduğu gizli aşkla mücadele edip savaşıyor, bazen gerçeğin sert topukları altında bir çiçek gibi eziliyor, yine de Jane direndikçe kendini canlı tutmaya çalışan hayata zayıfça karışıyordu. Elizabeth'ten o kadar nefret ediyor olmasına rağmen çok yıllar sonra büyüüp hükümdar leydimizi daha iyi tanıdıkça ve onun yakışıklı, baştan çıkarıcı alçak Robert Dudley'ye karşı olan hisleriyle nasıl mücadele ettiğine bizzat şahit oldukça onunla Jane arasında ikisinin de tahmin edebileceğinden çok daha fazla ortak yanlarının olduğunu düşünecektim.

Sonunda “Jane’in asık ve kasvetli suratından bıkip usanan” leydi annemiz, Prenses Mary’nin Noel’i ve Yeni Yıl’ı gidip onunla Essex’te, Beaulieu Köşkü’nde geçirmemiz için davetini kabul etmeye karar verdi.

Kate ve ben heyecanımızı gizlemeyi veya engellemeyi beceremedik. Leydi annemizi birkaç keskin söz söylemeye kışkırtacak kadar ayaku larımız üzerinde zıpladık, kıpırdandık ve sonunda midillilerimize binip k rklerimizin, altın püsküllü ve işlemeli kadife eldivenlerimizin ve yeni, kadife binici kıyafetlerimizin –Kate’inki tarçın, benimki vi ne rengindeydi– içinde e lenerek mutluluktan uçan kalplerle at sürmeye ba ladık.

Kuzen Mary bize karşı her zaman nazıktı ve bizim ona veya onun bize ziyareti her zaman bir sürü hediye demekti. Bizim onun için her zaman hasretini çektiği, ama asla sahip olmadığı küçük kızlar, onun kızlarıymı ız gibi davranmayı çok severdi ve bizi onlara verme şansının olmadığı hediyelere bo ardı.

Ama Jane sert kesimli kül rengi elbisesi sanki kadife değil de kur undan yapılmış, aya ındaki botların tokaları da birer prangaymı  gibi ayaklarını sürüyerek geldi. Annem ba ırıp hemen toparlamasını söyleyinceye kadar eteklerinin yerlerde sürüklenmesine izin verdi.

Jane atına öyle kasvetli bir ruh haliyle bindi ki onun üzerinde asılı duran, kafasına buz gibi yağmur damlaları bırakan kara yağmur bulutunu neredeyse görebiliyordum. Kuzenimizin içinde yeti ti i Katolik inanca olan ba lılı ından, zengin süslemelerden, mücevherli ha tan, kendisini ve odasını bezedi i “Papa zenginliğinin donanımından” i renirdi.

Kapılardan geçerek bahçeden ayrılırken içimde bir his uyanıdı. Öyle hastalıklı, korku dolu bir histi ki zıplayarak giden atımı yava lattım ve arkama dönüp Jane’in çatık ka lı yüzüne bir bakış attım. Ona bir bakmam bende ona geri dönmesini söyleyecek

gücü bulma isteği uyandırdı, ama ben sadece küçük bir kızdım ve herhangi bir şeye karışacak veya onu değiştirecek gücüm yoktu. Önümüzde at süren, turuncu kadife elbisesinin, kızıl tilki kürklerinin ve yakutlarla bezenmiş altın güllerinin içinde, deri şapkasının altında altın bir ağın içinde duran saçlarıyla bir kraliçe kadar ihtişamlı görünen leydi annemiz bize gitmemizi buyurmuştu ve eğer içimdeki beni aniden ve ezici bir biçimde ele geçiren korkudan bahsetmeye *cüret* edecek olursam bundan pişman olacağımı kesinleştirmişti. Biliyordum ki bu korkuyu kelimelere dökersem kulağa oldukça aptalca gelecekti. Tıpkı dudaklarında patlayan kahkahanın gözlerine sirayet etmeyeceğini bildiğim gibi. O gözlerde sadece alay ve aşağılama görecektim ve bu, kendi annemin gözlerinde görmek istemediğim bir şeydi, bu yüzden sessizliğimi korudum.

Beaulieu'ya vardığımızda asil kuzenimizin nedimelerinden biri olan Leydi Anne Wharton bizi karşılayıp içeriye almak için dışarıya çıktı. Şapeli geçerken açık olan giriş kapısının önünde duraksadı, üzerinde Katoliklerin inancı gereği Ekmek ve Şarap Ayini esnasında rahibin kaldırmasıyla mucizevi şekilde Lordumuzun bedenine dönüşecek olan kutsal ekmeğin bulunduğu altın kabın durduğu sunağa doğru derinden reverans yaptı. Jane'in saçları diken diken oldu ve ben de sırtımdan aşağı buz gibi bir ürperti indiğini hissettim. Kolu yeninden tutup çektim, ama beni görmezden geldi.

Kalın bir baharat tabakasının altına gizlenmiş bozuk et gibi hastalıklı derecede tatlı bir ses tonuyla, "Neden reverans yapıyorsunuz?" diye sordu kız kardeşim. "Kuzenimiz mi içeride?"

"Hayır hanımefendiciğim," diye sabırla açıkladı Leydi Wharton. "Ben Kutsal Ekmeğe reverans yapıyorum. Hepimizi yaratmış olana."

Jane hızla onun yanından geçti ve abartılı hareketlerle mum ışığıyla aydınlatılmış şapelin içine baktı, sonra Leydi Wharton'ın

yüzüne bakacak şekilde kocaman açılmış şaşkın gözlerle döndü. “Nasıl yani, hepimizi yaratan O, kendisini bir fırıncı pişirmiş olmasına rağmen nasıl içeride olabilir ki?”

Kız kardeşim Katolik inancındaki Doğa Değişmesi* ve Gerçek Varlık Öğretisi’ne** son derece karşıydı. Şarap ve Ekmek Ayini esnasında Kutsal Ekmeğin Kurtarıcımızın bedenine ve şarabın da onun kıymetli kanına dönüşeceğine inanan hiç kimseye karşı hoşgörüsü yoktu. Her fırsatta bu inançla alay eder, onu hor görür ve büyük bir kinle saldırdı, bunun sağduyuya, inanca ve akla bir hakaret olduğunda ısrar ederdi.

Böyle zamanlarda bir zamanlar Kate’e yaptığım gibi Jane’e de mucizelere inandığımı, Tanrı’nın üzerimde çalışıp güzel ve kız kardeşlerim gibi ince bacaklı biçimli bir vücutla büyüyerek genç bir kadın olmamı sağlaması için her gece dua ettiğimi itiraf etmediğime hep memnun olmuşumdur. Eğer bilseydi Jane benim yüzümden hayal kırıklığına uğrardı. Zavallı küçük kulaklarımı bombardımana tutacağı tüm o sert, iğneli nasihatleri düşünmek korkuyla sinmeme yol açardı. Ama Kate ve babamız her zaman ailemizin ufak tefek, narin kadınlar yetiştirdiklerini söyleyecek kadar naziktiler. İriyarı gürbüz annemiz hariç tabii. Ama benim farklı olduğumu her zaman bilirdik. Ama her ne kadar Bradgate’in dışındaki ormana kaçsam, bir ağaca tırmansam, yani bir duvar örmek için gelen işçilerden çalıştığım tuğlaları ayaklarıma bağlayıp bir daldan sallansam ve narin avuçlarıma batan ağaç kabuklarının acısını ve kollarımdaki, omuzlarımdaki ve küçük sırtımdaki korkunç ağrıyı göz ardı edip tüm gücümle odaklanarak tuğlaların ağırlığının omurumu düzeltmesini ve kollarımla bacaklarımı uzatmasını istesem de beşinci yaş günumden sonra bir santim bile uzamadım.

* Ekmeğin ve şarabın İsa’nın kanına ve etine dönüştüğü inancı. (e.n.)

** İsa’nın Efkariستی’da (Tanrı’nın Sofrası) sadece sembolik ve mecazi olarak yer almadığına dair inanç. İsa’nın bu yemekte havarilere ekmek verirken, “Bu benim bedenim” ve şarap verirken, “Bu benim kanım,” dediğine inanılır. (e.n.)

Tam o sırada asil kuzenimiz çıkageldi. Cevher parlaklığındaki görkemli, mor saten elbisesi, kol altlarında ve iç eteğindeki brokar, seçkin mücevherlerle süslenmiş ve solgun, kurlaşmış saçının üzerine bir taç gibi tünemiş kapüşonu, alnı boyunca ve gergin, ince dudaklı ağzının etrafında beliren çizgileri, dibe çökmüş gözlerini veya solgun ve sıska suratlı olduğu gerçeğini gizleyemiyordu. Yanağındaki bir çıkıntı ve etrafını saran, çiçek kokulu parfümüyle rekabet eden karanfil kokusu, bir diş ağrısını tedavi etmekte olduğunu söylüyordu bana. Dudaklarında bir tebessüm bocalayıp öldü ve Jane'e bakan gözleri aynı anda hem alev alev hem de buzdandı.

Jane'le ikisi savaş alanındaki can düşmanları gibi yüz yüze geldiklerinde, "Oturup Edward'ın dua kitaplarından birini okumaktansa başımı kütüğe yaslayıp ölmeyi tercih ederim!" diye beyanda bulundu.

Hızlı düşünüp kendimi Kuzen Mary'nin üzerine attım ve dizlerine sarıldım. Sendeledi ve geriye doğru yalpaladı. Kollarıyla havayı dövdü ve annemin hızla araya girmesiyle yere düşmekten son anda kurtuldu. Annemin öfke dolu sözlerini gözyaşlarımla boğarken Kuzen Mary dengesini yeniden kazanır kazanmaz diz çöküp beni avutmaya çalıştı. Derhal kollarımı onun boynuna dolayıp kulağına fısıldayarak Jane'e kızmaması için yalvardım. "Kraliçe Catherine öldüğünden beri çok üzgün."

Kuzen Mary hafifçe baş salladı. "Anlıyorum," dedi. Sonra ayağa kalkıp sarılmak için önce Kate'e gitti, sonra leydi annemi ve en son Jane'e. Kız kardeşimin tutulmuş bedeninde kollarını bekletti ve ona Dowager Kraliçesi'nin ölümünden dolayı taziyelerini bildirdi. Dualarında Kraliçe Catherine'e de yer verdiğini söylediğinde Jane'in ona meydan okuyacağından emindim, zira bir Protestan olan Jane yeryüzünden ayrılan ruhlar için yapılan ayinlere ve ölülerin ardından okunan dualara inanmazdı; Jane'e göre yaşayanların buna daha çok ihtiyacı vardı. Ama Jane dilini

tuttu ve asil kuzenimiz onun solgun yüzünü okşayıp Jane için de dua edeceğini söylerken ruhsuzca gülümsedi, onun için “hüzün kaldırılmalıydı” ve mutluluk bu meskende onu tekrar bulacaktı. “Bunun böyle olması için çabalayacağım.”

Kuzen Mary peşinden üst kata gitmemiz için bizi teşvik ederken, “Sana özel bir hediyem var küçük kuzen Jane. Kate’e ve Mary’ye de,” diye ekledi sıcak bir tebessümle. Sabrı Jane’in hareketleri ve aynı zamanda benimkiler tarafından zorla sınanan leydi annemiz başının ağrıdığını iddia etti ve Leydi Wharton’dan kendisini odasına götürmesini rica etti. Kate ve ben Kuzen Mary’nin ellerinden tuttuk ve peşimizde asık suratla bizi takip eden Jane’le, heves içinde bize özel hazırlanan odaya gittik.

Büyük, görkemli bir pembeye boyanmış, altın brokarlı odayı biz üç kardeş paylaşacaktık, etrafında iriyarı adamlar kadar yuvarlak, yaldızlı posterler olan ve bizim uyuyacağımız devasa yatağın üzerinde harika elbiseler yayılmış halde iç çekip hayranlıkla bakalım diye bizi bekliyordu. Ama önce, beyaz bereli ve önlüklü üç hizmetçi –her birimiz için bir tane– bizi soyup yıkamak için hazır bekliyordu. Yekpare taştan oyulmuş şöminenin önüne dizilmiş üç tane bakır küvet vardı ve hizmetçiler üzerinde buharlar tüten kovalarla suyu döküp kurutulmuş gül yaprakları serpmek için hazırlardı. Küvetler bedenimizi ısıtacak ve biz küvette yıkanırken içimizi de ısıtmak üzere üzerinde buharlar tüten baharatlı şarap bardakları da bulunacaktı. Sonra... elbiseler!

Jane için soluk deniz grisi ipek bir elbise vardı, rengi yanardöner katları yüzünden maviyle yeşil arasında gidip geliyordu. Bu katlar gümüşle, beyaz tepeli dalgalarla süslenmişti ve zarif minik gümüş balıklar kız kardeşim kıpırdadıkça kollarından dalgalar halinde su gibi akıyordu. İnci beyazı nakışlarla süslenmişti, en ince, en seçkin telkari* gibiydi. Üzerindeki inciler denizde yüzen

* Telkari, ince gümüş tellerin birleştirilmesinden ibaret olan bir gümüş işleme sanatıdır. (e.n.)

köpük görüntüsü yaratıyordu. Kate içinse ışıltılı bakır buklelelerini vurgulamak için soluk turuncu seçilmişti. Aşırı narin ya da aşırı cesur değildi. Üzerinde altın işlemeli kelekler kanat çırpıyordu, altın rengi fırırlar kare kesimli üst kısmın kenarlarını ve zarif bileklerini çevreliyordu. Benim için de bedenimi örtmesi için koyu renkleri tercih ettiğimi bilen Kuzen Mary karadut rengi ipek seçmişti. Elbisenin eteği ve kolları gümüş rengi çiçek desenleriyle kaplı koyu kırmızı Şam ipeğindendi. Bileklerinde ve yakasında gümüş danteller vardı. Ayrıca her elbiseye uygun saten terlikler vardı. Asil kuzenimiz nasıl da sevgi dolu bir dikkatle hepimizin elbisesini ve aksesuarlarını tek tek seçmişti! Bizi baştan ayağa süzmek için üçümüzü de önünde sıraladı, sonra yürüyerek arkamıza dolaştı. Her birimizin boynuna birer kolye taktı: Jane için bir köşesinden bahar yeşili zümrüt sallanan, incilerden bir kolye; Kate için altın zincire takılı alev alev yanan bir ateş topu gibi görünen koyu turuncu bir taş vardı, Kuzen Mary'ye bunun ne olduğunu sorduğumda bana ateş opali demişti; benim içinse uzun, örgü yapılmış ipe lal ve ametist taşlar arasına gümüş güller serpiştirilmiş bir kolye. Sonra da bizi dizlerinin arasına alıp kalın, sert kıllı, altın sırtlı bir fırçayla saç buklelerimizi nasıl saydığımızı görmek için bize saydırarak yüzer darbeyle tararken efkârla iç çekerek hasretle ve buğulu gözlerle kendi çocukluğunun mutlu altın günlerinde turuncumsu altın rengi parlak saçları yüzünden insanların ona nasıl "Prenses Altıncık" dediklerinden, son zamanlarda denediği safran banyolarına rağmen artık saç buklelerinin seyrekleşip inceldiğinden ve düzleştiğinden dert yandı.

Jane sayıları bunu zekâsına yapılmış bir hakaret olarak algıladığını sesiyle ve tavırlarıyla apaçık belli edencesine hevesizce saydı. Ama Kuzen Mary bunu görmezden gelmeyi seçti ve baştan sona kadar başını yüreklendirircesine sallayıp gülümsedi. Sonra Jane'in yanağını öptü ve kızıl kestane rengi dalgalarını inciler-

den oluşmuş bir çelenkle taçlandırdı. Kate'in bakırmısı lüleleri için şeftali rengi incilerle bezenmiş altın fileden oluşan zarif bir kep ve benim koyu kıvılcık kıvrımları için de lal ve gümüşü gül rengi kenarlı, mürdüm rengi kadife bir kapüşon vardı. Sonra sürekli gülümseyerek bizi aşağıya indirip bir başka sürprizin beklediği büyük salona götürdü.

Baş ağrısından kurtulmuş gibi görünen leydi annemiz sevgi dolu bir ilgi numarası yaparak taşkınlıkla iç çekti. "Kızlarımdan bundan daha güzel görüldüğüne daha önce hiç şahit olmadım!" dedi. Ama biz Kuzen Mary'nin bir sonraki sürpriziyle daha çok ilgileniyorduk. Ellerini çırpınca içeriye yeşil-beyaz Tudor üniformalı iki uşak ilk bakışta güzel mücevherlerle ve giysilerle bezenmiş bir kadına ait altın yaldız çerçeveli bir portre sandığım bir şeyi taşıyarak girdi. Bir bakıma öyleydi de, ama daha yakından bakınca büyük bir keyifle bu portrenin *tamamen* tatlılardan yapıldığı ortaya çıktı. Biçim verilmiş, renklendirilmiş ve yaldızla kaplanmış bademezmeleri; sanatsallıkla bükülmüş ve boyanmış şekerler; elmas tozu gibi parlayan kristaller; her türden tatlılar ve bonbonlar. Şekerle kaplanmış, kurutulup parlatılmış meyvelerle, fındıklı şekerlerle, baklava şekilleriyle, pastillerle, akidelerle, gofretlerle, çiçek şeklinde şekerlerle, kristalize zencefile, şeker kaplı portakal ve limon kabuklarıyla, bala batırılmış ve hem ufalanmış hem de bütün halde bademlerle süslü pırl pırl, çekici bir gökkuşağı dizilimi vardı. Üzerine yapıldığı kanvas gevrek zencefil ekmeğindendi ve çerçevesi de yaldızlı bademezmesindendi. Tatlıları o kadar seven babam bunu görse zevkten dört köşe olurdu. Ona bu tatlıdan bahsettiğimizde ağzının sulanacağından ve sonrasında bir portreye onun yenecek tatlılardan yapıldığını hayal etmeden bakamayacağından emindim.

Bizim keyiflendiğimizi gören Kuzen Mary neşeyle el çırpıp, şeker leydinin kolundan bir cimcik şekerli portakal kabuğu kopartırken ve leydi annemizin akşam yemeğimizin tadını kaçıracak olan

itirazını el hareketiyle savuşturarak bize istediğimiz kadar yiyebileceğimizi söylerken diş ağrısı unutulmuş gibi görünüyordu.

Kate ve ben görgüsüzce bir çılgılık atarak iki küçük domuz gibi açgözlülükle tatlıya saldırdık. Hevesli küçük ellerimiz yakut ve zümrüt görünümü verilmiş kırmızı ve yeşil şekerli kirazları kapıştı.

Ama Jane bunların hiçbirine el sürmeyerek eğlencemize sırtını döndü. Kendine bir yerlerden siyah ciltli bir kitap alıp okumak için ateşin yanma otururken Kuzen Mary'nin gözlerindeki incinmeyi ve leydi annemizin gözlerindeki öfkeyi görmezden geldi. Ama Jane böyleydi. Başkasına değil kendine karşı dürüsttü. Diğerlerinin duygularını ezip geçerdı. Kimi incittiğini önemsemezdi; en sonunda küstahlığının ve hakaretlerinin en çok kendisini incittiğini fark etse bile.

Tüm ziyaret boyunca bu tavrı devam etti ve asil kuzenimize sırtını dönen Jane onun her sıcak ve nazik yaklaşımına surat asıp homurdandı, onun cömertliğini hor gördü, arkadaş olmak için kalkıştığı tüm girişimleri düşmanlık ve küçümsemeyle karşıladı. Kuzen Mary bizimle dikiş dikmeye oturup azizlerin hayatlarıyla ilgili hikâyeler anlatırken Jane midesinin aniden bozulduğunu iddia edip derhal yalnız kalmak istiyordu. Bazen Kuzen Mary'nin hikâyelerini yarıda kesecek kadar ileri gidiyor, bahane yaratıp oradan ayrılmadan önce bir azizin yaptığını veya mucizesini kabaca keserek yüksek sesle gaz çıkarıyordu.

Bir başka seferinde Kuzen Mary bize zarif bazı nakış düğümleri öğretmeyi önerdiğinde Jane sert bir cevap verip yeteneğinin yoksulları giydirmek için yapılacak basit giysilerde basit dikişler için kullanılsa daha iyi olacağını söyledi. Kuzen Mary bizi günah çıkardığı papazıyla tanıştırdığında Jane ona ve orada kaldığımız sürece tanıştığımız bütün din adamlarına kabalıkla sırtını döndü.

Her sabah odasındaki portatif tuvaleti, aşağıdaki gül bahçesinde bulunan Bakire Meryem heykelinin üzerine boşaltmaya özel-

likle dikkat etti. Kuzen Mary bizi kâğıt oynamaya davet ettiğinde Jane ayağa kalkıp kumarın şeytanlıklarını anlatan ateşli bir vaaz verdi ve oyun kâğıtlarının şeytanın ruhları esir almakta kullandığı aletler olduğunu söyleyip hepsini şöminenin ateşine fırlattı. Kate pembe inciden bir tespihi beğendiğinde ve Kuzen Mary onu Kate'e hediye ettiğinde Jane tespihi ipini kopararak kaptı ve Kate'in eli öyle kesildi ki yeni elbisesinin her yanına kan bulaştı ve bu da ağlamak için sebeplerini ikiye katlamış oldu. Kuzen Mary'nin bizi sevgiyle giydirdiği o ilk geceden sonra Jane asil kuzenimizin ona verdiği veya leydi annemizin Bayan Ellen'a yine de bavula koyması için ısrar ettiği güzel elbiseleri giymeyi reddetti.

Noel'i ve Noel'in On İki Günü'nü kapsayan Yule* kutlamaları boyunca hediyeler değiş tokuş edilirken Jane sürekli ağırbaşlı, süssüz, siyah kadife bir elbise giydi ve her seferinde çatık kaşlı bir suratla ve hor gören gözlerle Kuzen Mary'nin yanında durup “ruhumuza ve Protestan genç kızlarına yakışan sade, tanrısal giysilerle evde kalmış kız kurusu kuzenimizin şatafatlı, aşırı süslü Katolik yapmacıklığının arasındaki farkı açığa vurmaya” özen gösterdi. Leydi annemizin kaş çatışları ne kadar keskin, çimdikleri ve silleleri ne kadar sert olursa olsun Jane, Katolik kuzenimize karşı hissettiği nefreti asla gizlemedi.

Kuzen Mary tüm bunlara sabırla katlandı ve kız kardeşimin hakaretlerini ve minnetsizliğini göz ardı etmek için elinden geleni yaptı. Her seferinde incindiğini göstermemeye çalıştı, gülümsedi ve sanki Jane'in davranışları eşekarısı gibi düşmanca değil de her açıdan kusursuz, şeker kadar tatlıymış gibi hareket etti, ama bunu asla unutmuyacaktı ve biz de asla tekrar ziyarete davet edilmeyecektik ya da o Bradgate'teki varlığıyla asla bizi şereflelendirmeyecekti.

Biz Bradgate'e döndükten sonraki mart ayında yakışıklı çapkın

* Yule, Jul veya Yul; Cermen halkları tarafından kutlanan antik bir pagan kış festivali. (e.n.)

gölümsemesi çoktan silinmiş olan Thomas Seymour başını idam sehпасına yasladı ve idam edildi. Son ana kadar erkek kardeşinin dörtlü at süren bir ulakla erteleme kararı göndereceğini umarak. Bu, hayatının sonuna kadar hapiste kalmak anlamına gelse bile ölüme tercih edilirdi. Leydi annemiz baharat ve ter kokulu binici elbisesi içinde, sanki insan formunda onlardan biriymiş gibi kahkaha atarak havlayıp uluyan bir av köpeği sürüsüyle içeriye daldı. Sevgilisinin ölüm haberini alan Elizabeth'in söylediği şeyi tekrarladığında – “Bugün çok akıllı ama adaletsiz bir adam öldü”– Jane kendisini hareketsiz kalıp duygularını belli etmemeye zorladı. Yapmak istediği tek şey ağlamakken kumaştan geçirdiği iğneyi çekti ve her şey yolundaymış gibi nakış işlemeye devam etti.

Daha sonra biz kardeşler baş başayken ve ortam Jane'in ağlayıp hüznünü göstermesi için güvenliken, “Tüm o Tudor ateşine rağmen,” dedi, “Elizabeth'in kalbi buz kadar soğuk!” Lord Amiral öldükten ve bedeni soyulduktan sonra kadife terliğinin tabanına gizlenmiş, Elizabeth'e hitap eden bir mektup bulunduğunu duyduğunda Jane avutulamaz şekilde ağladı; onun bu dünyadaki son sözleri, son saatinde hızla yazılmış son kelimeleri Elizabeth'e yöneltilmişti, Jane'e değil. Jane'e, gerçek aşkı olduğunu iddia ettiği kişiye hiçbir şey göndermemiştir, bir yadigâr, bir kelime bile.

Ama Jane sonuna kadar cesurca devam etmek zorundaydı. Her şey yolundaymış gibi yapacak, başını ve acılarını kitaplarına gömecek, zamanın geçip kalbinin iyileşmesini bekleyecekti. Ölümlü bir adama duyulan aşkın, sadece Tanrı'ya ve öğrenmeye yer olan bu kutsal topraklardan gelip geçmeye cüret ettiğini unutmak için kendini zorlayacaktı.

Bir yıl daha geçti, sonra bir diğeri, ardından ikisi daha hızla geçti. Geçen zaman bana hayatın hep böyle hoş, tembel bir tekdüzelik içinde ara sıra şehre yapılan ziyaretlerle geçeceğine

dair sahte bir inanç, kayıtsızlık ve gönül rahatlığı aşıladı. Ebeveynlerimiz vakitlerini Londra, saray ve av partilerine ev sahipliği yapmak arasında bölüştürüyorlardı. Bradgate'teki bu av partileri çılgın ve şehvetli oluyordu. Bazen tek seferi haftalar sürüyordu ve partiler aşırı içki tüketimi, ahlaksızlık ve ebeveynlerimizin ve konuklarının –civardaki kırsal kesimden gelenler ve Londra'dan gelen asillerden oluşuyordu– özgürce keyif aldıkları kumarla tanınıyordu. Her zaman sadece yüksek deri binici botları giyen, dönen, kıvrılan, kırbaçlarla havayı döven dansçı kızlar olurdu ve servis yapan hizmetçi kızların ve oğlanların başlarında, sarhoş ve kuvvetli konuklar tarafından avlanıp, takip edilip yağmalanarak başına kadar derisi yüzülmüş geyikleri simgeleyen tahtadan oyma çatal boynuzlar bulunurdu. Hatta avcı konuklar bazen avlarını yere indirip vahşi hayvanlar gibi çiftleşmek için bu kızları civardaki ormana kadar kovalarlardı.

Bradgate'teki partiler öyle şehvetli ve açık saçıktı ki Londra standartlarında bile rezalet olarak kabul ediliyordu. Pek çok saygın, bir davetiye elde etmek için canla başla çekişip entrika çeviriyordu. Böyle partilerden birinde leydi annemiz ve diğer kadın konuklar masaya tırmanıp bacaklarını göstermek için eteklerini havaya kaldırdılar. Hatta Londra'dan gelen önemli bir beyefendi en güzel bacaklı olduğuna karar verdiği hanımefendiye som altından bir elma hediye edecek diye jartiyerlerinin üzerine kadar çektiler. Herkesin korkunç derecede sarhoş olduğu bir diğer partide de cüzdanlarının içindekileri riske atmak istemediler ve onun yerine mücevher taşlarını ve giysilerini bahse yatırdılar. Şafakta gözetlediğimde hem leydi annemiz hem de babamız ve konuklarının çoğu da olmak üzere cırılçıplaktılar pek çoğu da cırılçıplak kalmak üzereydi. Elbisesi hâlâ üzerinde olan neredeyse bir kadın veya kısa pantolonunu kaybetmemiş bir adam vardı.

Ben bu tür manzaraları hep gözümden uzak tuttum ve kendim

de uzak durdum, ama müzisyenler galerisinde parmak uçlarımın üzerinde dururken neler olduğunu merak edip büyük salona sık sık göz atardım. Ama Kate ve Jane çoğunlukla en güzel kıyafetlerini giyip konuklara müzik resitali vermek üzere aşağıya inme emri alırlardı; elbette akşamın erken saatinde, sarhoş ahlaksızlığın dizginleri koyuverilmeden önce. Jane gerçek bir dehaydı ve müthiş bir beceriyle klavsen, lavta, harp ve ut çalardı, ama Kate'in çalışı daha tutkuluydu ve bu onun capcanlı güzelliği ve gülümseyen yüzüyle birleşince ebeveynlerimizden ve konuklardan daha çok alkış, okşama ve öpücük kazanırdı. Kate bitirdiğinde babamız onu kucağına oturtmak için yanma çağırır ve ona tatlılar, leziz kekler verir, bakır rengi kıvrıcıklarını severdi; leydi anemimizse ona övgüler yağdırırdı ve konuklarından bazıları ondan öyle etkilenirlerdi ki bolca süslemeli elbiselerinden bir mücevher taşı koparıp hediye ederlerdi. Jane çalmayı bitirdikten sonra ebeveynlerimizin konuklarını onaylamadığını gösteren asık suratlı somurtkan bir tavırla dini bir sessizlik içinde otururdu. Daha sonra üst kata fırlayıp nefret ettiği elbiseden kurtularak sevgili kitaplarına dönmek için huzurdan azlolanmayı beklerken sadece öfke dolu sözler, silleler ve çimdikler kazanırdı.

Arada sırada Jane'in evliliğiyle ilgili söylentiler dolaşırdı. Jane ve herkesin Ned diye çağırıldığı Hertford Kontu, Koruyucu Lord'un en büyük oğlu ve adaşı olan genç Edward Seymour arasında. Kendisi on beşinde sevimli bir delikanlıydı. Tatlı dilli ve oldukça içine kapanıktı, ama kelimelerle anlatılamayacak kadar yakışıklıydı; uzun ve incedi. Ela gözlüydü ve altın kahverengi dalgalı saçları pırl pırlırdı. Biraz utangaçtı, ama tebessümü *çok* büyüleyiciydi. Genişçe ve *içtenlikle*, gözlerinde bir pırıltıyla gülümsediğinde bir odayı aydınlatabilirdi. Bir keresinde babasından getirdiği mektuplarla bizi ziyarete geldi ve gece bizde kaldı. Jane kaba bir ilgisizlik sergiledi. En sıkıcı giysilerini giydi, onunla

mmkn olduğunca az ve çoğunlukla tek hecelik kelimeleri ge-
veleyerek konuştu. Bariz bir biçimde pencerenin önündeki kol-
tuğa oturup burnunu Yunanca olan Kutsal Kitap'a gömdü. Sırtı
ona dönük gelecek şekilde bir tarafına kıvrıldı ve hareket etmeyi
reddetti. El altından da bir mşhil hapı içti; böylece leydi annemiz
tüm güzel giysileri içinde esip gürleyerek ve Jane'i sürükleyerek
akşam yemeğine götürmek için geldiğinde odayı pis kokular için-
de, Jane'i de i gömleğini beline bağlamış, lazımlığına cmelmış,
Çıplak uyluklarının üzerine de Cicero'nun bir cildi yerleştirilmiş
halde bulacaktı.

Ertesi sabah Ned ayrılmak üzere merdivenlerden inerken yaşlı
gözlerle ve titreyen dudaklarla ellerini ovuşturan telaşlı Kate yo-
lunu kesti. Sanki bir anda, gölgelerin ardından fırlayarak ortaya
ıkmıştı. Pırıldayan bakır rengi bukleleri amber gibi parlıyordu,
saten elbisesinde kıvılgrdan yumurtasıyla tamamen aynı renkte
ilahi titrete mavi bir görüntü vardı.

Ned yıldıırım çarpmışa döndü, Kate'in güzelliğiyle gözleri ka-
maştı ve yapabildiği tek şey Kate onun kolunu yakalayıp, "*Lütfen*
efendim, şarkı söyleyebilir misiniz? *Lütfen* yapabildiğinizi söyle-
yin!" derken durup bakmaktı. Kate çoktan onu peşinden sürükle-
meye başlamıştı; dudakları bir cevabı şekillendirmeye bile zaman
bulamadan.

Kate'in sevgili kedisi Marzipan bir sürü yavru doğuruyordu
ve Kate ona şarkı söyleyerek yardımcı olabileceğine inanıyor-
du. şafaktan beri uyanıktı ve şarkı söylemekten sesi kısılmıştı.
Artık sesinin dinlenmesi lazımdı. Bir nota daha söyleyecek hali
kalmamıştı ve şarkı söyleyebilecek birini bulmalıydı. Benim se-
siminse Marzipan'ı rahatlatmayacak kadar tiz ve cırtlak olduğu-
nu düşünüyordu haklı olarak. "Mary, seni seviyorum canım, ama
bence senin sesin zavallı Marzipan'ın acısına sadece acı ekler,"
dedi keskin dürüstlüğünü öpücükle ve kucaklamayla biraz yumu-

şatarak. Sonra ikimiz de daha melodik bir sesle kutsanmış birini bulmak üzere aramaya koyulduk. Böylece Kate, Ned'ini buldu; sanki kader onları birbirine iteklemişti ve ikisinin de kalbinde ilk aşk kıvılcımını başlatacak kavi* tetiklemişti; ancak alaycı biri olarak bunun gerçek aşk olup olmadığı konusundaki şüphelerimi dile getirmeliyim. Ned sonraki iki saatini Marzipan'ın sepetinin yanında diz çökerek geçirdi. Bu arada Kate ağrıyan boğazı için naneli pastiller emdi ve Ned içi çıkana kadar şarkı söylerken Marzipan yedinci ve son bebeğini doğurdu. Kate kucak dolusu miyavlayan, kıvranan yavruyu göğsüne bastırırken yine gülümseyordu ve sevgili Marzipan'ı öpüyor, övgüler yağıdırıyor ve sevgiyle okşuyordu. Yeterince oyalandıktan sonra teşekkür için Ned'in yanağına bir öpücük kondurdu ve Marzipan'a bir kâse süt almak için mutfağa koştu.

Hem Kate hem de Ned ilk karşılaşmalarını sevgiyle anarken her zaman, “Âşık olduğum gün o gündü,” diye anlatırlardı. Ama ikisi de asil olarak doğmuş çocuklardı, görevleri iyi öğretilmişti ve ikisi de çok iyi biliyordu ki kiminle evleneceklerine kalpleri karar veremezdi; bu karar ebeveynlerine aitti. Kate, Ned'in Jane'e uygun damat adayı olduğunu kalpten biliyordu ve Jane onun kız kardeşiydi ve aslında Kate'in aşkı üzerinde öncelikli hakkı vardı. Daha on birinde, neredeyse on ikisine girmiş biri olarak kafası en sevdiği hikâye olan Guinevere ve Lancelot'un öyküsü gibi centilmenlik ve lanetli aşk masallarıyla dolu olan Kate, kız kardeşinin iyiliği için böylesi bir fedakârlıkta kalbin ve ruhun gerçek güzelliğini ve asaletini görüyordu. Henüz hayatın masallardaki gibi olmadığını ve halk ozanlarının altın dillerinden güzelliklerle dolu ve muhteşem akan bu öykülerin aslında kalbi derinden bıçakladığını, safra gibi acı ve sancıyla dolu olduğunu bilmiyordu.

Ama Ned'in bir gün Jane'le evlenmesinin sönük ve uzak *ihiti-*

* Kuru ve çabuk tutuşan madde. (e.n.)

mali varlığımızın durgun havuzuna akan cılız ve nazik şarılıtdan biraz daha fazlasıydı. O geçti gitti. Ardından babası Koruyucu Lord gözden düşüp kafasını ve servetini yitirdi. Northumberland Dükü John Dudley onun yerini aldı. Kral Edward'ın zayıf ve kırılğan elini sanki güç esasını sallamış gibi tuttu ve sonra Ned Seymour adından kimse bahsetmedi. O artık önemsiz biriydi.

Sonra 1553'ün o şubat günü geldi ve hayatlarımız sonsuza dek değişti.

Dışarıda, Kate'in gül rengi tuğlalarıyla Bradgate'i krema kaplı dev bir çileğe benzettiğini söylediği karda gülüp eğleniyorduk. Soğuğa karşı kalm yün giysilerle, kat kat iç eteklerle, kürk kenarlı kadife paltolarla ve eldivenlerle sarınıp sarmalanmıştık. Biz üç kız, bebekliğimizden beri kulak ağrılarına meyilli olduğumuz için kulaklarımız üşümesin diye başımıza yün atkılar bağlamıştık. Kitaplarını bırakıp bize katılması için Jane'i bile ikna etmiştik. Bir süt ineği serbest dolaşıyordu ve onu görünce Kate'in aklına birdenbire kendimize ziyafet çekmemiz gerektiği geldi.

"*Syllabub!*" *Syllabub içeceğiz! Tatlı, tatlı syllabub!*" Nefesinin buzlu bulutunun ardından bir meleğin en tatlı beyanı gibi şarkı söyleyip keyifle dans ederken botları kar tozundan dalgalı bulutlar oluşturunuyordu.

Beni alelacele ahıra, bir kova kapmaya gönderdi. On beşinde ve sanki mümkünmüş gibi eskisinden daha asık suratlı olan Jane, gözden kaçırmaması ve başkasının alıp götürmemesi hususunda sıkı sıkı tembihlenerek ineğe göz kulak olmakla görevlendirildi. Kate de aşçıyı gülümseyişiyle büyüleyip her birinin içinde şeker, tarçın ve bal olan üç kupa, uzun saplı kaşık ve bir şişe şarap vermeye ikna etmek üzere çabucak mutfığa koştu.

Aşçı bize her zaman tarçın ve bal eklemeye gerek olmadığını söylerdi; şarap ve şeker tek başına lezzetli bir *syllabub* yapmaya

* Süt, şarap, krema ve şeker karıştırılarak yapılan bir tür tatlı içecek. (ç.n.)

yeterdi, ama Kate hep “tatlıdan da tatlı” ve “olabileceğinin en tatlısı” olması gerektiğinde ısrarcıydı. Ayrıca tarçın en sevdiği baharattı, yani özel *syllabub*ımızın bir parçası olmalıydı. Sonunda aşçı ellerini havaya kaldırıp istediği gibi yapmasına izin verdi.

Kate ve tarçın... Bugün bile birini diğerinden ayrı düşünemiyorum. Tarçının her şeyini severdi, tadını, rengini ve kokusunu; tarçın çubuklarını ve tarçınlı şekerlemeleri emmeye bayılırdı ve büyüdüğünde gül parfümünün bile içine tarçın ekleterek kendine ait özel bir aroma yarattı. Diğer kadınlar bunu taklit etmeye çalışsalar da tam doğrusunu bulamadılar.

Aşçı, babamızın veya leydi annemizin rızası olmadan bize şarap veremeyeceğini söylediğinde Kate’in mavi gözleri yaşlarla doldu, pembe dudakları sarktı ve titredi. Aşçı Kate’in gözyaşlarına pek dayanıklı değildi, bu yüzden hemen yelkenleri suya indirdi, ellerini geniş kalçalarına koyup, “Arkam dönükken olanlardan beni ne Tanrı ne de Suffolk Dükü ve Düşesi sorumlu tutabilir!” deyip göstere göstere arkasına döndü ve bütün dikkatini yapmakta olduğu yufka tabakasına verdi. Bu arada Kate kilere inip babamızın en sevdiği, her zaman baharatlı ve tatlı olan kırmızı Gascony şarabından bir şişe aşırı.

Kate tekrar mutfaktan geçerken şarabı paltosunun altına sakladı. O tatlı ve göz alıcı tebessümüyle sadece aşçının yanağını öpüp ona kupaları ve kaşığı geri getirirken *syllabub*ımızdan da biraz getirmeye söz verecek kadar oyalandı.

Herkes Kate’i çok sever, kimse ona karşı koyamazdı; olabilecek en nazik ve sevgi dolu kalple son derece arsız ve neşe doluydu. Tebessümü size ayaklarınızın etrafında güller bitiyormuş gibi hissettirirdi. Kötü dikenleri olmayan, tatlı kokulu güzel güller... Tıpkı benim gül pembe yanaklı, sürekli gülümseyen kız kardeşim gibi. O sıralar daha on üç yaşındaydı, gün geçtikçe ışıltıyor ve güzelleşiyordu. Yuvarlak kalçaları ve gurur duyduğu cıvık minik

göğüsleriyle olgunlaşıp kadınlığa adım atıyordu ve uzanıp ense kökünden tutarak öpmek için onu kendisine çekecek bir âşığın eline hasret duyuyordu. Bu tür “iğrenç kurgulardan” uzak duran ve onun yerine eski Yunanca, Latince ve İbranicesini çok daha tercih eden Jane’in tersine Kate taze bilgiye daha meraklıydı. Cinsel konularda ve “bir erkek ve karısı arasında geceleyin yatak örtülerinin altındayken geçen iyi ve mutluluk verici spor” hakkındam mümkün mertebe çok şey öğrenmek istiyordu. Evlenmeye can atıyordu ve ebeveynleri ona bir koca bulmakta çok fazla oyalanmasınlar diye dua ediyordu.

Kate mutfak kapısında belirlediğinde elimdeki kovayı Jane ve inekle beraber bırakıp onu tatlı yükünden –üç adet dolup taşan teneke kupa, şarap şişesi ve tahta kaşık, sakar ve istikrarsız bir kucak demektir– rahatlatmak üzere yanma koştum. Kate kalanları Jane’in eline verip ineğe yaklaştı. Eldivenli ellerini ısıtmak için birbirine sürttü, zira birinin buz gibi parmaklarıyla memelerine dokunmasından hoşlanmayacağını, ineğin de bunu istediğini sanmadığını açıkladı. Sonra odaklanmak için kaşlarını çatarken –daha önce hiç inekten süt sağımamıştı– ineğe hafifçe vurup, “Lütfen küstahlığımı bağışla Leydi Kahverengi Gözler,” dedi. Yere çömelip ineğin pembe soğuk memelerini nazikçe asılmaya başladı ve ahırdan getirdiğim buz kadar soğuk kovanın içine süt fişkırmaya başladı. Kova dolunca içine tarçını, şekeri, balı ve şarabı döktük ve üçümüz sırayla çalkaladık, karışım zengin, kremsi bir köpük haline gelince boş olan kupalarımıza doldurduk.

Kardan bir bankın üzerine sanki sıcacık kuş tüyünden bir yatakmış ve ıslak ve soğuk değilmiş gibi arkamıza yaslanıp yayılarak oturduk ve *syllabub*ımızı yudumladık. Şarap bizi içten ısıtırken kıkırdayıp kollarımızı ve bacaklarımızı sallıyorduk. Akışkan etekler ve çırpınan kanatlarla melekler yapıyor, gülüyorduk. Şeker, tarçın ve şarabın yanarak damarlarımızda leziz, baharatlı-tatlı

bir iz bıraktığını hayal ediyor, hangimizinkinin önce başa ulaşır bizi sersemleteceği konusunda yarışıyorduk. Jane sıkıcı bir tıp kitabında okumuş olduğu bir konuyu izah etmeye başladı, ama ne Kate ne de ben dinliyorduk, sonunda Jane de somurtkan sessizliğine döndü.

Kate aniden elindeki kupayı bir tarafa atıp yerinden sıçradı, beni ve en isteksiz Jane'i de peşinden çekti ve dans etmeye başladık.

Ben o zaman sekiz yaşındaydım ve eklemelerim henüz neşeli bir çiğ dansı tutturamayacak kadar kötü durumda değildi. Gerçi o gece yatınca canım yanabilir, ağlayabilir ve dadım Hetty'ye ateşte taş ısıtıp sarmalaması ve sırtıma, kalçalarıma ve dizlerimin altına sıkıştırması için yalvarabilirdim, ama o an bunu düşünmüyordum; tek yapmak istediğim uyumakken acının beni kavraması inkâr edilemez bir şeydi, ama ona daha zaman vardı. Sevimli cüce tipilere benzeyen kar bulutlarıyla yarışircasına topuklarımı havaya fırlattım ve bacaklarımı kaldırılabildiğim kadar kaldırırken ıslanan eteğimin çıkardığı sese gülerek kendimi tüm kalbimle dansa verdim. Kız kardeşlerimleyken özgürce ve kolayca dans edebiliyordum; başkalarının önünde asla cüret edemeyeceğim kadar sersemce ve neşeyle.

Küçük bir kızken ve etrafımda dönüp durmanın, zıplamanın, hoplamanın ve atlamanın tadına ilk vardığımda dansçı bir kız olmaktan daha iyi bir şey olamayacağını düşünmüştüm, ama leydi annemiz bir akşam bu hayalimden dadıma bahsederken kulak misafiri olduğunda beni tırnaklarını kanatacak kadar batırarak kolumdan sıkıca yakaladı ve büyük salonu gören galeriye sürükledi. Orada beni sertçe yukarı doğru öyle savurdu ki çuvallarla tahıl taşıyıp kaldıran o iriyarı adamlar bunun yanında nazik kalırdı. Beni bir bankın üzerine koydu ve ebeveynlerimin konuklarının oturdukları ziyafet masasının önünde dans eden gökkuşağı renklerin-

de elbiseler giymiş ve çingiraklar takmış bir grup cüceyi işaret etti. Konuklar sallanıyor, kahkahalarla uluyorlardı ve dansçılara bozuk paralar, ekmek kırıntıları ve şekerlemeler fırlatıyorlardı.

“*Bak!*” diye emretti. “Sakin unutma, senin gibi çocuklar genellikle ölüme terk edilir, eğer önce kurtlar yemezse işini hava şartları görür! Eğer sen *benim* kızım olmasaydın ve damarların da asil Tudor kanı akıyor olmasaydı ve yaşamana izin verilseydi o aşağıdaki *sen* olurdun. Avurtlarını şişirip korku dolu gözlerle, bir asilin masasından birkaç peni ve biraz kuru ekmek kazanmak için tepiniyor olurdun! Bunu *asla* unutma kızım! Seni dans eden bir maymundan daha iyi olmayan o alacalı giysiler içindeki aptal olmaktan sadece *benim* kanım korur, hatta daha kötüsünden de, çünkü sen aptal bir hayvan değilsin ve hakkında konuşulanları anlayacak aklın var ve bunun acısını hissedersin!”

Hemen anlamıştım. O olaydan sonra, danstan aldığım keyfi asla yitirmememe rağmen bu benim sırrım oldu. Kız kardeşlerim ve çok yıllar sonra asla sahip olamayacağımı sandığım kocam hariç hiç kimsenin beni dans ederken görmesine izin vermedim. Ertesi gün terzi gelip metrelerce canlı, cevher renkli ipekleri önüme serdiğinde gökkuşağı gibi yamalı giysiler içinde dans eden o aptal cüceler aklıma geldi ve leydi annemin fikir değiştirip benim şekilsizliğimi ve ailesine kattığım utancı cezalandırmak için beni de öyle giydirip cücelerin arasına katmaya karar verdiğini zannederek korkudan gözyaşlarına boğuldum. Korkuyla nasıl çılglık atıp anlaşılmaş şekilde haykırdıysam, bunun nedenini bir türlü net olarak anlatamadım. Neyse ki Kate ve Jane, leydi annemiz içeriye fırtına gibi girmeden ve Hetty benim adıma özür dilemeden –“Hayatım üstüne yemin ederim ki çocuğun içine ne girdi bilmiyorum! O genellikle çok sessiz ve tatlıdır. Her gün ve gece onunla birlikteyim ve sizi temin ederim...”– önce beni susturup avutmakta çok hızlıydılar. Ama ondan sonra kalbim parlak renk-

ler için can atsa da kendim için gölgeler arasına daha iyi karışıp saklanacak koyu, ağırbaşlı ve sönük renkleri seçtim ki kimse beni parlak, neşeli elbisem yüzünden Suffolk Dükü'nün en küçük kızı değil de bir asilin veya hanımefendinin soytarısı zannedip ayaklarımın dibine bir peni atarak, "*Dans et cüce, dans et!*" diye emretmesin.

Belki bu yüzden elbise dikmeyi bu kadar seviyordum, özellikle güzel Kate'im için ve izin verdiğinde Jane için. Kate'e elbise dikerken hayal gücümün özgürce ve dizginlemeden uymasına izin verebiliyordum ve fırtına mavisi gözlü güzelliği şeftali, krem ve altın renkleriyle, benim giymeye can attığım ama asla cüret edemediğim tüm o parlak renklerle bezeyebiliyordum. Kate için altın rengiyle yeşili tıpkı bir penceredeki elmas şekilli camlar gibi bir arada dikebiliyordum ve bunu cüce bedenimle benim giymeye cesaret edemeyeceğim yeni bir tür elbise yaratmak için çift kat yeşil ipek ve altın sim püsküllerle donatabiliyordum. Kimse benim güzel Kate'imi bir aptalla karıştıramazdı; sadece baş döndüren güzelliğini alkışlayabilirlerdi. Kate benim canlı oyuncak bebeğimdi ve onu giydirmeye bayılırdım. Benim yaptığım elbiseyi giydiğinde temsilen onunla birlikte dışarıya çıkardım. O anlarda dünyada ve dünyanın güzeli ve harikası olurdu; biberlik kadar leziz, ama krema kadar tatlı, utangaç ve gergin halde gölgelere saklanmadan. O farbalalarda ve fırırlarda, nakışlarda, elbisenin fattanca kesilmiş üst bedeninde ve zarafetle dökülen eteklerde ben, muhteşem Kate'im aracılığıyla ilgi odağı olur, beğenilir ve hayran kalınırdım.

Jane soğuktan şikâyet edip bizimle dans etmeyi reddederek geri çekilince Kate gamsız bir şekilde mevsimin ilkbahar, *muhteşem* ilkbahar, neşeli mayıs ayı olduğunda ısrar etti ve gerçek aşkla, taze çiçeklerle, mavi gökyüzüyle, kuş cıvıltılarıyla dolu eğlenceli bir Bir Mayıs şarkısı söylemeye, ağır botlar ve kardan sıırılsıklam

etekler içinde olmasına rağmen hava kadar hafif görünen bacaklarını mümkün olduğunca yukarı savurmaya başladı. Bu benim sevgili, hayat dolu Kate'imdi; en donuk kış gününe bile gün ışığı getirebilirdi. Ona baktığımda dalgalanan beyaz elbisesinin içinde, başında mayıs çiçeklerinden bir çelenkle ve toplanmamış saçlarının arasında ipek kurdele şeritlerle ılık yeşil çimler üzerinde çıplak ayakla dans ettiğini rahatlıkla hayal edebiliyordum. Jane kaş çatıp başını onaylamadığını gösterircesine sallarken ve kararlılıkla, "*Syllabub*ın içine çok fazla şarap koymuşsunuz!" derken kahkahayla güldüm ve Kate'in şarkısına eşlik ettim. Ama Kate başını geriye atıp kendi etrafında dönerken kahkahalar attı ve sonunda şarkısı bittiğinde bacaklarını kocaman açıp sırtüstü yere düştü, ben de kendimi onun yanına atarken Jane'i de çekmek için uzandım. Böylece üçümüz aynı sırada açmakta olan üç mayıs çiçeğine benzedik ve Jane bile gülümsedi. Sonra da bizimle birlikte kahkaha atmaya başladı.

Kate, "Hoşça kal Bayan Kasvet ve Ciddiyet!" diye karga gibi öttü ve kız kardeşimizin gülmekten kızarmış yanağına dopdolu bir öpücük kondurmak için döndü.

İşte böyle sıırıslıklam, kırmızı yüzlü ve kontrol edilemez şekilde kıkırdarak *syllabub* yüzünden sarhoş halde karın içinde yatarken Bayan Ellen gelip babamızın bizi kütüphanede beklediğini söyledi; derhal içeri gidip ıslak giysilerimizi değiştirmemiz ve babamızın huzuruna "karda eğlenen köylü kızları gibi değil, doğru düzgün genç hanımlar, bir dükün kızları –ki bu biz oluyor– olarak" çıkmamız gerekiyordu. Bayan Ellen giderken arkasından bir kartopu atmaya yeltendim, ama Jane bir kolunu çoktan havaya kaldırmıştı bile, eldivenli avucu kardan bir topu fırlatmak üzere pozisyon almıştı ki Kate ve ben Jane'in üzerine atılıp onu sırtüstü kara yatırdık. Jane sürekli çatık kaşlarıyla, karamsar ve vaazcı Protestan havasıyla onu sevmeyi bazen şeytanca zor hale

getiriyordu, ama o bizim kız kardeşimizdi, biz onu *her zaman* çok seviyorduk ve bir ceza daha aldığını görmek istemiyorduk. Leydi annemizin onu disipline etmek, bir kalıba sokmak ve kendi kafasındaki mükemmele uygun bir genç kız haline getirmek için ne yapacağını kimse bilemezdi. Kate’i ve beni korkutup yola getirmek leydi annemiz için kolaydı –leydi annemiz bizim için per masallarından fırlayan herhangi bir cadıdan veya umacıdan daha korkunçtu– ama sıra Jane gelince işler değişiyordu.

Leydi annemiz bir dönem suça uygun cezalar bulmak konusunda dikkatliydi. Jane bazı yemekleri yemeyip burun kıvrınca leydi annemiz ona başka yemek servis edilmemesi ve her öğünde önüne aynı tabağın konması hususunda ısrarcıydı; tabaktaki şey kokuşmaya başladıktan sonra bile. Bir başka seferinde yetişkin bir kadının tören elbisesini giymiş bir minyatür gibi balenlerle desteklenmiş, kat kat iç etekle doldurulmuş, mücevherli bir bone takmış, kürklü manşetleri olan tam boy kollu işlemeli bir gömlekle Jane ilk doğru düzgün elbisesine sahip olmak üzere olan küçük bir kızdı ve iradesini ortaya koyup altın ve inci işlemeli beyaz kadifeye itiraz etti. Aşına olduğu eski mavi elbisesine sımsıkı sarılınca leydi annemiz onu bir hafta boyunca çıplaklık gezdirdi, derslerine öyle katılıp yemek sofrasına da öyle oturmasını sağladı, hatta oturma odasında dikiş dikerken ve büyük salonda dans ederken bile öyleydi. Leydi annemiz konuklarına Jane’in neden bu şekilde cezalandırıldığını soğukkanlılıkla açıkladı. Jane ağlayıp kendini örtmeye her kalkıştığında, hatta utanç verici çıplaklığını yeni elbisesiyle örtmek için kendini dizlerinin üstüne atıp yalvardığında bile leydi annemiz onu tokatlayarak, çimdikleyerek, hızla çekerek ve sertçe azarlayarak reddetti. Ceza sona erdiğinde Jane beyaz ve altın renklerinden her zamankinden çok nefret ediyordu ama giymeye razı oldu ve elbisenin üzerine et suyu damlattığında leydi annemizin ona vereceği cezayı düşünerek dehşet içinde ağladı.

Elbiselerle ilgili kavgaları birkaç yıl boyunca unutuldu, ta ki Jane Kalvenizm hastalığına yakalanıncaya kadar; ancak o zaman süslü elbiselere karşı nefretini yeniden ileri sürmeye cüret etti ve o zaman da Jane'in iflah edilemez olduğunu ve ona uygun cezalar aramanın bunca sıkıntıya değmeyeceğini anlayan, çoktandır döv-melerle ve darbelerle yetinir olan leydi annemiz iki hafta boyunca Jane'in karnı guruldadığında ve ağrıdığına sadece salamura balığa, suya ve haşlanmış koyun kemiklerini yalayıp emmesine izin verdi.

Gerçi o zaman kütüphaneye çağırılmanın hayatlarımızı son-suza kadar değiştireceğini bilmiyordum. Artık hiçbir şey bir daha eskisi gibi olmayacaktı. Yine de o sıralar en ufak bir sancı, korku veya önsezi hissetmedim; aksine gülümsüyordum, gece ma-visi kadife elbisemin eteklerini sallıyordum ve neşeli bir melodi mırıldanıyordum. O sırada Kate'in önce açığına verdiği sözü tutup lezzetli, harika *syllabub*ımızla yarı dolu kovayı ona ve paylaşılması için mutfak çalışanlarına vermek üzere önümüzden gidişini, dudaklarında bir şarkıyla pervasızca zıplayışını izliyordum. Sonra yeşil kadife elbisesini, güneş sarısı kapitone, inci taneli iç eteğini ve ona uyan iç manşonlarım –bileklerinde her zaman oynamayı çok sevdiği, çok güzel oldukları için kesilip çıkarılmalarına katlanamayacağını, ama sanki sırf ona işkence etmek için Şeytan'ın terzisi tarafından yapılmışlar gibi çok fena kaşındırdığını söylediği altın uçlu firfırları olanlarını– giymek üzere koşarak üst kata çıktı.

Kütüphaneye girdiğimizde babamız tüy kalemını bırakıp masasının ardında ayağa kalktı. Kendisi uzun boylu, geniş omuzlu ve büyük göbekli bir adamdı, sıcak kahverengi gözleriyle yakışıklı ve pembe yanaklıydı. Kestane rengi, çalı gibi gür bir sakalı vardı ve dağınık kızıl saçları sanki gergin bir panik anında ne tarafa gideceğini bilmeden yerinden fırlayiverecekmiş gibi görünürdü. O gün leydi annemizin onun için seçtiği, ağırbaşlı, koyu turuncu

ve kahverengi kadife elbisesiyle oldukça şıktı, elbisesinin kenarlarında altın sırma örgüden süslemeler vardı. Leydi annemiz her zaman ellerini kalçasına koyar ve, “Eğer Hal Grey’e elbise konusunda kendi seçimlerini yapmasına izin verilse her sabah odasından bakan herkesi kör edecek kadar göz alıcı ve şatafatlı haliyle güneş ışığının aydınlattığı bir gökkuşağı gibi çıkardı ve herkes onun soytarı giysileri içinde bir aptal olduğunu sanırdı!” derdi.

Babamız bizi görünce gülümsedi ve artık küçük olmamamıza ve her zaman hasretini çektiği erkek evlatlar olmamamıza rağmen kollarını kocaman açtı ve sevgi dolu bir edayla, “Benim küçük kızlarım!” dedi. Her şeye rağmen bizimle gurur duyuyordu.

Leydi annemizin orada olmadığından emin olmak için etrafa hızlıca bir bakış attık. Orada değildi. Bu da babamızın eğlenceli olacağı anlamına geliyordu! Bu nedenle biz de babamızın kollarına koşup onu sıkıca kucakladık; Jane bile dini ağırbaşlılığını unutup kendini babamızın kollarına attı. Kate kucağına oturdu ve babamız onun parlak buklelerini okşayıp öptükten sonra gizli “şekerleme çekmecesinden” bizimle paylaşmak için sakladığı özel ikramını çıkardı. Londra’ya son gidişinde en sevdiği şekerleme dükkânına uğramış ve en güzel bademezmecisinden bir kutu almıştı; kutunun etrafında mavi ipekten bir kurdele vardı ve her bir lezzetli, parlak renkli parça, zarafetle işlenmiş bir deniz canlısı şeklindeydi: deniz kabukları, her türden balık, mavi ve yeşil yengeçler, parlak kırmızı ıstakozlar, içindeki inciye göstermek üzere açılmış istiridyeler, köpekbalıkları, yunuslar, balinalar, dalga dalga yükselen kollarıyla mercanlar, inişli çıkışlı denizyılanları, hatta akışkan buklelerini tarayan veya harp çalan çıplak göğüslü deniz kızları ve şehvetli, kötü niyetle bakan, üç uçlu mızrak tutan mavi sakallı deniz adamları.

Babamız hafif hüzünlü bir tebessümle, “Annenize söylemeyin,” dedi yarı şakayla karışık. “Benim tatlıya fazla düşkün ol-

duğumu düşünüyor, gerçi ona birinin iyi şeylerden *asla çok fazla* yiyemeyeceğini söylüyorum. Bana bir gün yaşlı Kral Henry kadar şişmanlayacağımı söylüyor. O zaman geldiğinde benden boşanacakmış ve kendisine zayıf ve şehvetli birini bulacakmış.” Sesini alçalttı ve fısıltıyla, “Sanırım bizim ahırbeyi genç Üstat Stokes’ta gözü var,” dedi.

“*Hiç kimse senin yerini tutamaz baba, asla!*” diye bağırdı Kate kollarını babamızın boynuna dolayıp yanağını öperek. “Hele Üstat Stokes hiç! O daha yirmi yaşında ve Jane’den sadece beş yaş büyük! Leydi annemiz *asla* öyle bir aptallık yapmaz!”

Jane ve ben aynı anda, “*Asla!*” dedik babamıza sarılmak ve kırmızı, güneş yanığı, tıka basa bademezmesiyle dolu yanaklarını öpmek için Kate’i sıkıştırdığımızda ciyakladı.

Babamız zorlukla yutkunup gülümsedi. “O halde şimdi, daha ciddi konulara...”

Aniden korkunun buz gibi, donuk iğneler kadar acı veren dokunuşunu sırtımda hissettim. O anda babamızın dünyamı paramparça edecek olayları harekete geçirecek kelimeleri söylemek üzere olduğunu *anladım*.

“Benim üç kızım benden ayrılmak üzereler.” Babamız başını sağa sola sallayıp efkârla iç çekti. “Zaman nasıl da geçiyor! Artık küçük birer kız değilsiniz; genç birer *kadınsınız*; birilerinin *eşi* olmak üzere olan genç kadınlar.”

“*Evlilik mi?*” Jane nefesini tuttu ve geriye doğru sendeledi. Etek uçlarına basıp tökezleyerek çalışma masasına sertçe çarptı. Sanki onu boğan bir kementmiş gibi cenaze siyahı kadife elbisesinin yüksek yakasını çekiştirerek bir hayalet gibi bembeyaz halde oraya yaslı kaldı. Bayılacağından epeyce endişe duydum.

“*Evlilik! Ben evlenmek üzereyim!*” Kate neşeli bir çığlıkla yerinden zıpladı, heyecanla çarpan kalbini kenetlenmiş elleriyle sıkıca tutarak etrafta dönmeye başladı. “Ne zaman? Yakında mı?

Ah babacığım, altın rengi bir elbise, altın rengi terlikler ve düğün pastam olabilir mi? Kocaman, tarçınlı kek istiyorum, benim boyumda! Yo! *Daha uzun!* Üzerinde yaldızlı bademezmesi olsun, içinde de elma parçaları, ceviz, altın rengi ve siyah kuru üzüm ve bolca tarçın olsun, bir sürü, bir sürü tarçın! Ben baştan ayağa altın rengi giyineceğim için düğünümde çalacak ozanlar da baştan ayağa gümüş rengi giyinsinler!”

“Hay hay, aşkım, güzel Kate’im, hay hay!” Gözleri dolmakla birlikte babamız sandalyesinde arkasına yaslandı ve gürleyerek kahkaha attı. “Ve evet, bu yakında olacak, bir aylık zaman içinde evlenmiş olacaksın ve baba ocağını geride bırakacaksın. Ama pasta, elbisen, terliklerin ve ozanlar kadar önemli bir konu daha var. *Kiminle* evleneceğini bilmek istemiyor musun?”

“Ah, evet!” Kate baş döndüren zıplayışını bıraktı ve beklentiyle babamıza döndü. “Elbette istiyorum! Genç ve yakışıklı mı? Onu tanıyor muyum? Adı ne? Saçları sarı mı, koyu renk mi? Gözleri kahverengi mi, gri mi yoksa yeşil mi? Londra’da mı bir evimiz olacak, yoksa yine böyle kırsal alanda mı? Beni saraya götürecek mi? Kendi mavnamız olacak mı? Kuzen Edward evlendiğinde kraliçeye yardım için saraya gidecek miyim? Bana mücevherler, elbiseler, yavru köpekler ve yavru kediler, evcil maymunlar ve yaldızlı kafesler içinde bülbüller alacak mı? Ah babacığın, bir çift evcil maymunumun olmasını öyle *istiyorum* ki! Onlara küçük takım elbiseler ve kadın elbiseleri giydireceğim; tıpkı bebekler gibi! Ve papağanlar, *konusan* papağanlar... Onlara yeni kelimeler öğretebilirim ve elimle dut yediririm! Kocamla ikimizin bir sürü bebeğimiz olacak mı? Bebeklerle *dopdolu* bir bebek odası istiyorum! Biri kollarımda, biri karnımda ve birkaçı da eteklerimi çekıştırıp bana, ‘Anne!’ diye seslenen bebeklerle hep yuvarlak ve tombul, küçük bir kadın olmak istiyorum. Evimizin neşe ve kahkaha *dolu* olmasını istiyorum!”

Babamız içten bir kahkaha attı. “Bir sürü soru! Bir kedi kadar meraklısın benim canım Kate'im! Bir dakika dur ve dilini tut, benim sevgili aşkım ve bırak da cevap vereyim! Hayır, onunla hiç tanışmadın. Adı Henry, Lord Herbert, Pembroke Dükü'nün oğlu, senden iki yaş bile büyük olmayan yakışıklı, sarı saçlı bir genç ve gözlerinin mavi olduğuna inanıyorum. Onu seveceksin. Bundan şu bademezmесinin güzel olduğundan emin olduğum kadar eminim!” Elini masasındaki şu an boş olan kutuya doğru salladı. “Kalan sorulara gelince: Hepsi zamanla olur benim güzel Kate'im, zamanla! Gitmeye can atarak bu kadar heyecanlanmayı bırak, benim yavru kısrığım; yavaşla ve hayatın tadını çıkar, yıldıırım hızıyla yarışma. Eğer çok hızlı olursan hayat yanından bir sis gibi gelip geçer ve tamamını kaçıırırsın.”

Babamın dikkatini çekmek için gergince kolundan asıldım. Çekingenlikle, “Ben de mi?” diye sordum. “*Ben* de mi evleneceğim? *Benimle* evlenmek isteyen biri mi var?”

“Evet, benim küçük aşkım.” Babam beni kucağına oturtmak için havaya kaldırdı. “Gerçi sen henüz sekiz yaşında olduğun için evde bekleyip bir süre nişanlı olmakla yetineceksin, ama evet, benim küçük Mary'im, sen de tıpkı kız kardeşlerin gibi evleneceksin! Zamanın uçmak gibi sinsice bir alışkanlığı var ve çok yakında terziler merdivenleri tırmanıyor olacaklar, ipek kumaş rulolarını önünüze serecekler ve seçtiğiniz renkte size düğün elbisesi diyecekler!”

“*Kim?*” diye sordum şaşkın ve nefessiz bir fısıltıyla. Evleneceğim adam benim için yeni bir elbiseden çok daha önemliydi, gerçi dürüstlüğüm beni koyu mürdüm rengi zengin bir kadife ve gümüş çiçekli lavanta rengi Şam kumaşından, kenarları gümüş tilki kürküyle süslü bir elbisenin kısaca aklımdan geçirdiğimi kabul etmeye zorluyor ve iç gözüm de lâl taşlarının ve gümüşe kakılmış koyu mor ametistlerin kışkırtıcı, baştan çıkarıcı şarap rengi pırıltısını yakalıyordu. “*Kim benimle evlenmek ister ki?*”

“Senin için *çok özel* birini seçtim, benim küçük aşkım.” Babam çenemi okşayıp burnumun ucunu öptü. “O senden *birazcık* daha büyük, kırk beş yaşında ve benim bir yakınım. Belki onun hikâyesini duymuşsundur, zira kendisi bir savaş kahramanı, en büyüklerimizden biri. Kuzenim William Grey, Lord Wilton.”

Kate öyle korku dolu bir çılgılık kopardı ki neredeyse babamın kucağından tepetaklak yere düşecektim ve Jane bir anlığına kendi sarsıcı şaşkınlığını unutup bana bakarken bakışlarını önce dehşet, sonra acıma duygusu doldurdu. Sonra iki kız kardeşim üzerime atılıp sanki gitmeme katlanamayacaklarmış gibi ağlayarak sımsıkı sarıldılar. Ama tek yapabildiğim başımı yukarı-aşağı sallamaktı. Acım ve hayal kırıklığım ağlamak için fazla derindeydiler ve bir cücenin işkenceli hayatında herkesin, gözyaşlarının ağlamaktan kurduğunu hissettiği anlar vardır.

Lord Wilton’ın hikâyesini bütün Londra bilirdi ve oğlan çocukları savaş oyunlarında onu oynarlardı. Bu değerli rol için girdikleri rekabet çoğunlukla kanayan dudaklar ve morarmış gözlerle biterdi. Kendisi Pinkie Cleugh Savaşı’nda *korkunç* biçimde yaralanmıştı; yüzü garip şekilde sakatlanmıştı. Bir İskoç mızrağı miğferinin ön tarafını ezmiş, ağzını delip girerken birkaç dişini kırmış ve dilini delmiş, şiddet dolu ilerlemesi esnasında birkaç diş daha koparmış ve üst damağını delmişti. Bu sırada burnu da kırılmış ve garip bir şekilde ezilerek Kate’in çok sevdiği basık burunlu sevimli küçük köpeklerin kanlı bir benzerini oluşturmuştu. İşler daha da kötüleşmiş, miğferi düşman darbeleriyle epey hasar almış ve yüzünü koruma niyetiyle yapılan metal tam tersine keskin çelik dişler gibi etini yırtıp geride tüm surat üzerinde zikzaklar halinde ilerleyen şimşek gibi çirkin, çentikli yara izleri bırakmıştı. Düşman mızrağı ayrıca bir gözüne de mal olmuştu. Bazıları sadece kör olup gri bulutlu göz küresini örtmek için siyah deriden bir parça taktığını söylerdi, başkaları ise gözünün bir

yumurta kadar beyaz ve kör olduğunu iddia ederdi. Kimileri o yamanın altında sadece bir boşluk olduğunu, gözü alan İskoç savaşçının onu yuvasından bir zeytin gibi almakla böbürlendiğini anlatırlarken bazıları da iğrenç bir şekilde gözü alan savaşçının onu ağzına attığı ve bir bütün olarak yuttuğu konusunda ısrarcıydı. Başkaları da adamın gözü büyük bir coşku ve keyifle çiğnediğinde ısrar ediyordu.

Bu hikâyelerin hangisinin gerçek olduğuna bakmaksızın Lord Wilton o gün savaş alanını çocukları korkutan bir yüzle terk etmişti ve günümüzde insan içine çıkarken kulakları “Aman Tanrım, bu korkunç şey de ne böyle?” ve “Canavar!” gibi çılgınlara, çocukların ve kadınların korku dolu bağırışlarına ve bayılıp düşerlerken bedenlerinin çıkardığı sese maruz kalmasın diye bir leydi gibi peçe kullanıyordu. Ben onun adma üzülüyordum; ben, “Kambur Sırtlı Mary,” “küçük gulyabani,” “hilkat garibesi çocuk” ve “ezilmiş küçük kurbağa,” onun çektiği acıyı ve işkenceyi gayet iyi anlıyordum. Durum onun için özellikle zor olmalıydı, zira bir zamanlar en yakışıklılar arasında yer alıyordu, oysa ben çirkin ve biçimsiz doğmuştum ve başka türlü nasıl olunur bilmiyordum.

Ama duygudaşlık benim onunla evlenmeyi istememi sağlamaya yeterli değildi. Ah, nasıl bir çift olurduk! Yarı kör ve peçeli kocamın elini tutmuş etrafta gezdirirken kendimi ve bu korkunç çaba yüzünden kambur sırtımın gerilip ağrıdığını hayal edebiliyordum. İnsanlar bizim panayırdan veya bir asilin Doğa Ananın Hataları koleksiyonundan kaçan bir çift ucube olduğumuzu sanacaklardı. Hatta bu tür şeyleri görmeyi sevenler kapımıza kadar gelip bize birkaç peni vererek kocamın peçesinin altından bakmayı isteyecekler veya önümüze bozukluk atıp, “*Dans et cüce, dans et!*” diye bağıracaklardı.

“Yo, biriciğim, bu kadar üzgün durma! Sanki sen daha tadına varamadan dünyanın sonu gelmiş gibi kaç çatıyorsun! *Gülümse!*”

diye bağırdı babam beni kucağından yere indirirken ve parmaklarının uçlarıyla ağzımın kenarlarını yukarı ittirip gülümser bir şekil vermeye çalıştı ki parmaklarını çeker çekmez o şekil kayboldu. “Lord Wilton *harika* bir adamdır ve *büyük* bir kahramandır! Kendisiyle gurur duyabileceğin bir koca! Ona seninle ilgili *her şeyi* bizzat ben anlattım ve seni gelini yapmak için sabırsızlanıyor. Küçük Mary’sinin büyümesini nasıl da sabırsızlıkla bekliyor! İlk kadınlık kanamanı geçirdiğin an bu konuda bilgilendirilmek istiyor! Anlayışlı ve akıllı genç bir eşe *hasret*, yakışıklı birini görünce yüzünü ve kalbini çevirmeyecek sessiz ve duyarlı bir kıza, evde oturmakla, ateşin başında kocasıyla kitap okuyup sohbet etmekle yetinecek birine, hikâyelerini anlatabileceği, o eski zafer dolu günlerini tekrar yaşayabileceği birine. Senin gibi birisine, benim küçük aşkım, bir gün samanlıkta dizlerinin arasında ahır çocuğuyla yuvarlanırken bulacağı uçarı bir sürtüğe değil! Hatırlatırım, sırf yüzü harap oldu diye William aşkla ilgili becerilerini yitirmiş değil, ama bu konu senin gibi hassas yaşlarındaki birine henüz uygun değil. Sadece şunu belirtmem yeterli ki dün gecende cennet gibi bir tecrübe yaşayacaksın ve bu sadece ruhani türde değil, sıcak, titreten, nefes nefese bırakan, nabız gibi atan, insan tenine çarpıntılı bir esirlik veren türden! Willim’da İngiltere’deki en büyük müzisyenle rekabet edecek parmaklar ve dil vardır; bir kadının bedenini bir enstrüman gibi çalar! Ama yaşın yeterince ilerleyinceye kadar bunu söylediğimi unut! Bu senin gibi küçük bir genç kızın anlayışına uygun bir konu değil.”

“Ama baba!” diye inledi Kate. “O *çok* çirkin! Ve *yaşlı*! Onu tahtirevanıyla Londra’dan geçerken gördüm, yüzü kalın bir peçenin altındaydı, omuzlarında bir şal vardı, tıpkı taşıyıcılarına mız-mızlanarak çok hızlı veya çok yavaş gittiklerini ya da şu domuza veya o kıza dikkat etmelerini veya sokaktaki pisliğe basmamalarını, sanki Londra’nın sokaklarını kendi tasarlamış da herkesten

iyi bilirmiş gibi o tarafa, bu tarafa dönmelerini söyleyen kamburlaşmış ve pörsümüş yaşlı bir kadın gibi!”

Babam keskince, “*Katherine!*” diye çıktı. “Dediklerin beni şaşırtıyor ve utandırıyor! Bahsettiğin kişinin, kızım, *büyük* bir savaş kahramanı olduğunun farkında değil misin? Onun Pinkie Cleugh Savaşı’nda düşmana karşı ilk hamleyi yapan kişi olduğunu sana hatırlatırım! Gelecekteki kayınbiraderine biraz saygı gösterirsen minnettar olurum! İçinde bir damla İngiliz kanı olan herkes diz çöküp onların iyiliği için görünüşünü ve gururunu feda eden William Grey’e teşekkür etmelidir. Yaralanmadan önce övünülecek *çok* şeyi vardı. Çalım satan bir yavru horoz kadar gözü kara ve pişkindi! Eğer siz kızlar birer erkek olsaydınız onun hikâyelerini size anlatabilirdim,” derken gözünü kırpı. Sonra güzel bir hikâyenin yolunu tıkayan engellerin üzerinden hızla atlayarak sanki bizim cinsiyetimiz bir engel teşkil etmiyormuş gibi devam etti. “Şöyle ki, yüzü lime lime paçavralar halinde, üstünkörü bir iplikle dikilip kanlı sargılar içine alınmış halde kafatasından sararak ölecek mi kalacak mı bilmeksizin öylece yatarken bir ayna istemiş. Bakmamasının daha iyi olacağı söylene de bakmış; öyle cesurmuş. Sonra elindeki aynayı isyanla bir kenara fırlatıp hâlâ bir erkek olduğunu ispatlamak için kadın çağırtmış, ‘Yeter artık!’ diyinceye kadar bir sürü kadın gelip gitmiş. Kimilerinin demisiyle on altı, kimilerine göre otuz kadın –hikâyeyi anlatan herkes başka bir sayı veriyor– ama kuzenim William’ı tanıdığım kadarıyla *en az* bir düzine fahişe olmuştur. Ama bir konuda herkes hemfikir –bayılmak üzere tökezleyerek onun çadırından çıkan o fahişelerin hepsi özel bölgelerinin bekâreti yeni bozulan genç kızlar gibi ağrıdığından şikâyet etmişler; hatta bazıları adamın şahmerdanının kocaman olduğunu ve kendilerine büyük bir güçle çaktığını söyleyip o bölgelerinin kanamasını durdurmak için kilimlere sarınmışlar ve size hatırlatırım, bunların hepsi orduya

hizmet veren tecrübeli fahişeler, yani genç kızlıklarını uzun süre önce geride bırakmışlar!” Sanki kendi sözlerine şaşırması gibi suçlulukla bir elini ağzına kapadı. “Ama size bunu söylememeliydim. Siz sadece küçük birer kızsınız, bu yüzden her kelimesini unutun! Eğer kafanızı açık saçık hikâyelerle doldurduğumu öğrense anneniz popomu kırbaçla döver; yukarıdaki Tanrı biliyor ya, bunu yapmak için zaten bahane arıyor! Bu size ders olsun kızlar. *Asla* binici çizimleri giyen bir kadınla evlenmeyin, zira o çizimleri yatakta da giyiyor olması yetmezmiş gibi kırbaç da elinin altından eksik olmuyor. Frances o çizimleri düğün elbisesinin altına bile giymişti; yanımdaki yerini almak üzere koridor da yürürken o çizimlerin altın mahmuzlarının şingırdayan sesini duydum. Hayatım adına, o sesin ne olduğunu anlayamamıştım, ne olduğunu görmek için eğilip eteğinin ucunu kaldırdığımda sunakta herkesin gözü önünde yeni tüylü şapkama bir tokat atıp kafamdan uçurdu. Parmağına yüzük takarken kırmızı ve zonklayan bir kulağım vardı. Düğün konukları kulağımın şişmesini izlerken kilise sıralarında tebessüm ederek oturdular. Ama size bunu anlattığımı da unutun!” diye ekledi hemen. “Leydi anneniz bundan hoşlanmayacaktır! Biraz daha şeker alın kızlar!”

Kutuyu kapıp bize doğru uzattı. “İşte sizin yaşınıza ve kulağınıza göre, bu cesur adamın neden uygun olduğunu anlamana yaradım edecek bir şey, özellikle senin için küçük Mary! Yani, eğer ben kadın olsaydım Lord Wilton’la evlenme şansının üstüne atlardım! Ama ona bunu söylediğimi söyleme; William homoseksüellik kokan her şeyden *esef eder*, yani benim bu sözlerimi kastettiğim gibi içten bir iltifat olarak algılamaz, zira onu çok takdir ederim! Ama bunu da unutun, homoseksüellikle ilgili olan kısmı yani. Siz kızlar bu kelimeyi hiç duymamalı, ne anlama geldiğini bile bilmemelidiriz! Bilmiyorsunuz, değil mi? Lütfen bilmediğinizi söyleyin, benim postumu da annenizin binici sopasından kurtarın!”

Hepimiz itaatkârlıkla başımızı salladığımızda rahatlamayla büyük bir iç çekti ve alındaki teri kadife kol yeniyle sildi. Sonra kütüphanenin neredeyse tamamı boyunca uzanan cilalı masaya tırmanmak üzere ilerledi. Heyecanlı küçük bir oğlan çocuğu gibi “Lord Wilton’ın Pinkie Cleugh Savaşı’nda yaralanmasını” tek kişilik canlandırma ekibiyle coşkuyla anlatmaya başladı. Hayali mızrakları ve kılıçları ateşlice savuruyor, tüm çeşitli rolleri oynuyordu; düşman İskoçları ve cesur İngilizleri, sırtüstü düşüyor, oluk oluk kan akıtıyor, boğazını tutup müstakbel kocamın yaralandığı esnadaki gibi nefes almaya çalışıyordu. Sonra yan tarafına dönüp John Dudley’nin, Northumberland Dükü’nün veya o zamanki “Warwick Kontu’nun” Lord Wilton’ın “hayatını kurtaracak şekilde” parmaklarını onun boğazına nasıl daldırdığını ve bir avuç dolusu dişi nasıl çıkardığını anlattı.

Sonra yaralı savaşçı cesurca atına tekrar bindi –babam bacağını gerçekten varmış gibi bir küheylanın üzerinden attı ve tempolu bir eşkinin taklidini yapmaya başladı, bir yandan kişniyor ve vernikli masanın üzerinde botları nal sesi çıkartıyordu– bir taraftan da yanında Northumberland olmak üzere Lord Wilton’ın silahlı, çınlatarak kılıç sallayan, sivri dişli gürzlerini savuran ve mızrak atıp çarpıştıran İngilizlerin ve Kilt* giyen İskoçların arasından nasıl zorlukla at sürdüğünü anlatıyordu. “Sıcığın, tozun, vızıldayan sineklerin, sancının ve kan kaybının etkisinde kalan Lord Wilton aniden düşmeye başladı ve bayılmak üzereymiş gibi görünüyordu. Tam o sırada Northumberland bir fıçı birayı kapıldığı gibi kendinden geçmekte olan adamın başını geriye yatırıp başının üzerinden dökmeye başladı, onu canlandırmak ve hayatını bir kez daha kurtarmak için boğazından aşağıya mümkün olduğunca akıttı. Ve bizim cesur akrabamız taarruzu tamamladı. Biraz sarhoş ve suratı yırtık ve kanlı bir harabeye dönmüş olsa da o bir kahra-*

* İskoç erkeklerine özgü, ekoseli kumaştan yapılmış önu plili etektir. (ç.n.)

mandı ve bunun için Taç tarafından şövalyeliğe ve Berwick valiliğiyle ödüllendirildi. Aynı zamanda doğu sınırlarının muhafızı, pek çok kuzey sınırının da generali ilan edildi!”

Babamız Kate’ten masasındaki kulplu sürahiyi istedikten sonra tam bira yağmurunun canlandırmasını yaparken içeriye leydi annemiz girdi. Kolları heybetli göğüslerinin üzerinde kavuşturulmuş halde, botunun parmak ucunu cilalı meşe zemine hafifçe vurarak durdu ve babam masanın üzerinde, başını geriye atmış sürahiyi havaya kaldırmış boğazından aşağıya ve tüm göğsüne bira dökerken bizi izledi ve babamın canlandırmasının yeni ve şık giysilerine umarsızca sergilediği saygısızlığı yakalamış oldu.

“Hal, ne yapıyorsun?” dedi leydi annemiz. “İn o masadan, kendini mükemmel şekilde gülünç duruma düşürüyorsun!”

Jane leydi annemizin mükemmellik konusundaki ısrarına pek de örtülü bir gönderme yapmadan sertçe, “En azından bunu mükemmel bir şekilde yapıyor,” diye mırıldandı.

Leydi annemiz o tarafa bakmaya bile tenezzül etmeden elinin tersiyle Jane’in suratına bir tokat attı. “Alaycılık bir genç kızın iyi özelliklerinden biri değildir Jane, özellikle de evlenmek üzere olan bir genç kızın. Yoksa babanız henüz bundan bahsetmedi mi?”

Babamız elindeki sürahiyi bıraktı ve bize mutlu haberi vermekte olduğunu söyleyerek hızla masadan inerken sürahi düşüp büyük bir şangırtı kopardı.

Leydi annemiz, “Bu da annemden kalan masanın üzerine çıkıp onu botlarıyla çizmeni, üstüne başına bira dökmeni ve yeni giysilerini mahvetmeni mi gerektirdi?” diye sordu incecik alınmış bir kaşını havaya kaldırırken.

“Ben... ben sadece kızlara Lord Wilton’ın Pinkie Cleugh Savaşı’nda nasıl yaralandığını anlatıyordum,” diye süklüm püklüm açıkladı babamız çalı gibi kestane kızılı sakalının üstü çılgın bir alev sarmış gibi kızarak.

Zavallı babamız! Annemiz onun hep kedinin köşeye kısırdığı bir fare gibi davranmasına yol açardı. Onun karşısında babamız hep huzursuzlaşır, alnında ter birikirken kekeler, tırnaklarını kemirir, saçını büküp çekiştirirdi. O yokken bile ani seslerden irkilir, “tatlı çekmecesinin” içindekileri yiyor olmasa da etrafa çevik, gergin ve suçlu bakışlar atardı.

“Tanrı adına, bunu neden yapıyordun ki?” diye sordu leydi annemiz.

“Ben... ben... kızlar... şey, ben...” diye kekeleydi babamız, gözleri bir anda ayak parmaklarına kayarak. “Bu çok anlaşılabilir canım... Biliyorsun ki o... o... bakılası... hoş biri değil ve ben... Mary’nin anlamasını ve... bir savaş kahramanı onunla evlenmek istiyor diye gururlanmasını istedim!”

Leydi annemiz gözlerini devirdi. “Ona yalan söyleme! Aynası ona yalan söylemiyor ve erkeklerin gözleri de söylemeyecektir. Senin aptal kalbin ve dilin dışında! Nazik olduğunu sanıyorsun ama öyle değil. O kızımızla evleniyor, çünkü *ben* kızımızın onu kabul edeceğini söyledim. Ve de o, sınıf bakımından kızımızı almak isteyen tek uygun aday. Ayrıca küçük ucubenin hayatının kalanında çatımızın altında evde kalmış bir kız kurusu olmaktansa onu koca olarak alması çok daha iyidir, çünkü İngiltere artık Katolik değil, Protestan; bu yüzden onu bir rahibe okuluna göndere-meyiz ve bir evin şarlatanı olamayacak kadar da yüksek sınıf doğumlu. Bu bizi sadece utanca ve rezalete boğar! Onun yüzü Kate gibi servet değerinde değil,” diye eklerken sesi giderek yumuşadı, kız kardeşimin adını söylerken sevgi doldu ve parlak lülelerini okşayıp yanağına bir öpücük kondurmak için döndü.

Sözleri yüzümde bir tokat gibi patladı ve babamızın bütün neşesini söndürme şekline, onu azarlamasına ve yaramaz bir okul çocuğu gibi davranmasına yol açmasına katlanamadım. Ve itiraf ediyorum, Kate’i sevgi yağmuruna tuttuğuna şahit olmak beni in-

citti, bu yüzden Jane'i incitebileceğini düşünmeden ortaya ürkek bir şekilde bir soru attım. "B... baba, Jane kiminle evlenecek? Bundan hiç bahsetmedin."

Babamız bana minnet dolu bir tebessüm attı. Leydi annemizin dikkatini dağıtacak *herhangi bir şey*. Babamız da leydi annemizin metal uçlu kırbaç gibi keskin, bizi her zaman eleştiren ve azarlayan dilinden korkuyordu.

"Guildford Dudley," diye cevap verdi hemen, sanki adını az önce telaffuz ettiği çocuk ilk doğan kızı için kazandığı büyük bir ödölmüş gibi. "Northumberland Kontu'nun evlilik çağına gelmiş en küçük oğlu ve soyunun tek altın saçlısı. Diğerlerinin hepsi esmer," diye ekledi. "Annesinin en kıymetlisi ve onun kızlık soyadıyla –Guildford– vaftiz edilmiş. Bu oldukça değişik, sizce de öyle değil mi?" diye geveledi. "Yani, ortada bu kadar çok Henry, Edward, Robert, William, John ve Thomas varken epey kendine has olarak göze çarpıyor, değil mi?"

"*Guildford Dudley!*" Biz üç kız kardeş inanamayan bir koro halinde bağırdık ve güven için birbirimize sarıldık. Jane'in gözlerinde iğrenme ve aşağılama duygusu gördüm, ama Kate ve benim gözlerimiz bilge kız kardeşimizin böyle kendini beğenmiş bir aptalla, süslü saçlarıyla kraliyet bahçelerinde dolaşan kibirli tavus kuşlarını serçeler kadar sönük ve ezik gösteren bir gençle evlendirilip aynı yatağa sokulacağı için duyduğumuz acıma hissini yansıtıyordu. Onun yaşındaki kızlar aşk romanları ve Boccaccio ve Chaucer'ın neşeli, küfürbaz masallarını okurlarken Jane acı bir şekilde Latince, Yunanca ve Fransızca biliyordu ve Kutsal Kitapları daha iyi anlayabilmek için halihazırda İbranice öğreniyordu; Cicero, Ovid, Plutarch, Livy, Juneval, Demosthenes, Şehit Justin, Eflatun, Aristo, Socrates ve Yunanca yazılmış Yeni Ahit kitaplarını yalayıp yutmuştu; hatta Yahudi Talmud'un Latince tercüme-

sini daha yeni edinmişti. Şimdi de kitapların sadece dekor amaçlı olduğunu düşünen bir çocukla nişanlandırılmıştı. *Zavallı Jane!*

Herkes Guildford Dudley'nin bir kızdan daha kibirli olduğunu bilirdi. Kendi ailesi bile onu süslü zambakları ve altın şebboyları olarak çağırırlardı ve her istediğini yerine getirirler, huysuz ve yozlaşmış sevgili oğullarını akla gelebilecek her şekilde şımartır, arsızca yüz verirlerdi. Kendisi bir aptal olmakla beraber onu yere göğe sığdıramayan annesine göre güzel olduğu kadar zeki-ydi. Dudleylerin bütün hizmetkârlarının Guildford'ın altın saçları daha parlak görünsün diye saç renklerini koyulaştırdıklarını herkes bilirdi; saçlarını haftada iki kere limon suyu ve karanfil karışımıyla yıkayan Guildford, sarı saçlı herhangi bir çocuk yirmi adım yakınına gelmeye cüret ettiğinde şiddetli öfke nöbetlerine yakalanmasıyla tanınırdı. Her akşam saçını paçavralara sararak yatan ve her çağırıldığında yanında olmaya hazır kuaföründen her sabah gözünü açar açmaz göreceği ilk kişi olmasını isteyen bir başkasını tanımıyordum. Jane'in nişanlısı olan Guildford Dudley işte bu kişiydi. *Ah benim zavallı, zavallı kız kardeşim!*

“Evlenmeyeceğim.” Bir an Jane her kelimeyi sert, zırlı bir netlikle telaffuz ederek konuşurken bir sonraki an leydi annemiz yumruğunun tek bir hızlı hamlesiyle onu yere devirirken ayakları havada uçuyor ve kafatası zemine çarpıyordu.

“Evleneceksin,” dedi leydi annemiz buz gibi soğukkanlılıkla.

Jane zonklayan başını yerden kaldırıp bakışlarını leydi annemize kilitledi. *“Evlenmeyeceğim,”* diye tekrarladı. *“Guildford Dudley ile evlenmeyeceğim.”*

Hepimizi kefen gibi saran uğursuz bir sessizlik oldu. Neyin gelmek üzere olduğunu hepimiz biliyorduk; bu daha önce öyle çok tekrarlanmıştı ki olmaması bir mucize sayılırdı. Jane üst kata, odalarımızın dışındaki, soğuk veya yağmurlu günlerde ateşin etrafında toplandığımız Uzun Galeri'ye götürülecekti. İç gömle-

ğine kadar soyulacak ve sert tahta bankın önünde diz çöktürölüp bir tövbekâr gibi bekletilecekti. Sonra leydi annemizin deri botlu ayak seslerinin kararlı tehdidini, mahmuzlarının şıkırtısını ve yaklaştıkça binici kırbacının şaklamasını duyacaktık. Beyhude olmakla birlikte birkaç kelime söylenecekti, çünkü Jane her ne suç işlediyse bunun için özür dilemeyecekti. Sonra leydi annemiz ona kırbacıyla bankı işaret edecekti, Jane iç gömleğini kaldırıp çıplak sırtını ve kalçalarını kırbacın inmek üzere olan amansız darbelerine hazır konuma getirecekti. Kanatıncaya kadar dudaklarını ısırarak, ağlamayı reddedip hıçkırıklarını yutarken sessiz gözyaşları yere damlayacaktı. Jane merhamet için yalvararak leydi annemizin tatmin olmasına izin vermeyecekti.

Leydi annemiz, “Uzun Galeriye,” dedi ve arkasına bakmadan hızla odadan çıktı.

“Ah Jane!” diye bağırarak kız kardeşimizin etrafına toplaşarak, sanki sevgimiz tek başına onu korumaya yetecekmiş gibi, ama o bizim kollarımızı savuşturdu ve leydi annemizin ardından başı tıpkı aslanlara atılmak üzere olan Hristiyan şehidi gibi dik ve gururlu, sabırla yürüdü. Bazı zamanlar Jane’in bu rolden aslında haz aldığını düşünüyordum, çektiği acıyla sempatinin karıştığını ve bunun onun parlaklığını, donuk bir zemine konmuş mükemmel bir pırlanta gibi iyice artırdığını.

Babamız gerginlikle bademezmesini kemirmeye döndü, kazara elini ısırduğında bir kez çığlık attı. Kate ve ben de birbirimizin elini tutmuş, çaresizce ve endişeyle, onun narin etine inen her hayali kırbaç darbesiyle içten içe irkilerek Jane’in ardından baktık.

Bir gün içinde üç küçük kız, karda oynayan üç kız kardeş ve *syllabub* yüzünden sarhoş ve uçarı olmaktan evlenmek üzere olan üç genç kadına dönüşmüştük.

Daha sonra Jane karın üstü yatarken Kate ve ben yatağının yanında diz çöküp kaş çatarak sırtı, kalçaları ve uylukları boyunca

kabuk bağlamış kırbaç izlerine ve başkaldırmış güller gibi canlı kırmızı şeritlere baktık. Bu şeritler önceki dayaklardan kalma birçok gümüşü beyaz şeritlerle çapraz kesişen çizgiler oluşturmuşlardı bile. Yaraları civanperçemi ve karakafes otlarından oluşan bir karışıma batırılmış bezle nazikçe temizledik, ardından rahatlatıcı etkisi olan lavanta merhemi sürdük. Kate, Jane'in şakaklarını önce öpüp ardından oralara da aynı merhemden sürdü.

Nihayet, "Neden direndin?" diye sordum. "Direndiğinde ne olduğunu, dayak yiyeceğini biliyorsun ve sonunda bu bir şeyi değiştirmiyor, sadece burada bu halde yatmandan başka." Onun yaralı sırtı, kalçaları ve uyluklarının üstünde elimi öfkeyle savurdum. "Hiçbirimizin evleneceğimiz kişiyi seçmeye hakkımız yok. Sadece bunu kabul ederiz ve elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışırız."

Jane bana cevap vermedi. Orada taş gibi sessizce yatmaya devam etti. Belki söylediğimi aklında evirip çeviriyor, bir cevap arıyordu ya da belki Leydi Jane Grey'in nasıl dövülüp sindirildiğinin ve bir aptalla evlenmeye zorlandığının acı dolu hikâyesinin Avrupa'nın en seçkin âlimlerinin kulağına kadar yayıldığı günü düşünüyordu. Parlak yıldızlarının, Kalvenizm'in en parlak kandilinin ateşini söndürmeye, kitaplarını bir yana kaldırmaya, bir kadın olmanın payı olan evliliği ve nihayetinde anneliği kabul etmeye nasıl zorlandığı ortaya çıktığında ifade bulacak feryatları düşünüyordu. "Böyle bir zihnin bir kadının bedenine sıkışıp kalması ne büyük kayıp!" diyeceklerdi.

Konuyu Jane'le konuşmaya hiç kalkışmamama ve bir ihtimal sonraki olayların zihnimi bulandırmış olmasına rağmen onun Katolik azizlerle ilgili hikâyelerden ve onları şehit yapan acılardan nefret etmekle birlikte gizliden gizliye, kendisi için de benzer bir kader hayal ederek bunları kendi kişiliğini işlemek için kullandığından şüphelenirdim. Asla dilini tutup başını eğerek dayak yiyip

cezalandırılan çoğu çocuğun yaptığı gibi sessizlik içinde acı çekmedi veya başına gelenlerden ders alıp yumuşak başlı yöntemler edinerek yeniden dayak yemekten kaçınmadı; tam tersine sanki kışkırtıp gazabı üstüne çekiyordu. Jane'in kendini kurtarabileceği çok zamanlar oldu ama yapmadı. Sonrasında *her zaman* bunu dünyaya anlatmanın bir yolunu, dedikoducu bir dili olan duyudaş bir kulak buldu. Jane hikâyesinin anlatılması *gerektiğini* düşünürdü; bir sarhoşun şaraba duyduğu isteği duyuyor ve bir açgözlünün kraliyet ziyafetini yalayıp yutma hayali gibi övülmeyi hayal ediyordu.

“Hem bir aptal olsa bile en azından Guildford Dudley yakışıklı biri,” diye ekledi Kate, “yani o kadar kötü olamaz. Belki naziktir? Öyle değilse bile seni güldürecektir.” Kate kıkırdadı. “Onu bir keresinde Londra’da bir dükkânda gördüm; soluk mavi ipek şeritleri olan ve gümüş çiçeklerle işlenmiş, püsküllü, gri kadife bir pelerin aldı –*çok* güzel bir pelerindi– çünkü ona uygun bir kedisi vardı. Gördün mü Jane?” Jane’in dudaklarında eser halde bir tebessüm belirince onu hafifçe dürtükledi. “Seni her zaman güldürecek bir kocan olacak! Ayrıca çok daha kötüsü de olabilirdi; zavallı Mary, Lord Wilton’la nişanlı ve adamın suratı çocukların kâbusu oluyor.” Kate suratını ekşitip ürperdi.

Bir anda titreyip sarsılmaya başladım, sonra gözyaşları geldi, kontrol edilemez şekilde, özellikle Jane’i değiştiremeyeceği bir şeye direndiği için daha yeni azarlamışken kız kardeşlerimin önünde bir bebek gibi görünmek istemememe rağmen, ama duramıyordum.

“Mary, ne oldu?” dedi Kate bana dönerek. “Lord Wilton’la ilgili söylediklerim için özür dilerim, gerçekten. Seni ağlatmak istememiştim. Ah, *lütfen* ağlama yoksa ben de ağlarım!” Daha konuşurken kız kardeşimin güzel yüzünden yaşlar dökülmeye başladı.

“Sorun söylediklerin değil!” diye ağızımdan kaçırdım. “Sadece... ikiniz de beni bırakıp gideceksiniz! Sadece birkaç hafta içinde... ikinizi de kaybedeceğim!”

“Ah Mary!” Kate kollarını bana doladı ve Jane yaralı bedenini kaldırıp kollarını belime dolamak için emekleyerek yanıma geldi, başını kucağıma koydu.

“Ağlama!” diye yalvardı Kate. “Sana söz veriyorum, seni sık sık ziyaretime çağıracağım, hatta belki gelip yanımda yaşarsın. Lord Herbert’ı buna razı etmek için bütün güzelliğimi kullanacağım.”

“Ve beni de ziyaret edeceksin,” diye söz verdi Jane, “istediğin sıklıkta. Bir düşün, kısa süre sonra Kate’in evinden benimkine gidip gelirken yolda harcadığın zaman yüzünden homurdanıyor olacaksın.”

Umutla, “G... Gerçekten mi?” diye hüngürdedim.

Kız kardeşlerim, “Gerçekten!” diye söz verip bana daha sıkı sarıldılar.

Kate, “Biz kardeşiz,” dedi “ve asla gerçek anlamda ayrılmayız, araya zaman ve mesafe girse bile.”

“Birbirimizden ayrı olsak bile yine de birlikte olacağız. *Daima!*” diye bildirdi Jane sarsılmaz bir güven dolu, aramızdaki bağ kadar güçlü ve sağlam bir sesle.

Kendimi daha iyi hissettim. Söyledikleri sayesinde aramızdaki görünmez zincirin ağırlığını ve gücünü gerçekten hissettim. Kırılmaz halkalardan oluşan mükemmel bir set bizi sonsuza dek bağlıyordu ve bunu ne evlilik ve annelik, hatta ölüm bile koparamazdı.

Ertesi sabah Kate’le birlikte Jane’in tutulmuş ve sancılı bedene sade, yüksek boyunlu siyah kadife elbise ve kumru grisi kapitoneli iç etek giymesine yardım ettik ve ikimizin arasında eğik sırtıyla topallayarak Uzun Galeri’ye çok iyi bildiğimiz ayini sahnelemeye giderken ellerinden tuttuk. İçimizden biri ne zaman ce-

zalandırılrsa ertesi sabah Uzun Galeri boyunca emekleyip ebeveynlerimizin oturarak bizi bekledikleri yere gelir, alçakgönüllülükle leydi annemizden özür dilerdik. Biz onların yanına ulaşana kadar kollarımız ağrır, sert taş zemin yüzünden avuçlarımız yanar ve kızarır, eteklerimize ve külotlu çoraplarımıza rağmen dizlerimiz sıyrılır ve çürürdü. Bazen leydi annemiz bir ricacıya merhametle lütuf bahşeder gibi bizi hemen affeder, yerden kaldırır ve bir yanağımızdan öperdi; diğer zamanlarda kollarım göğsünde kavuşturur, kaş çatar ve kesin bir edayla başını iki yana sallardı ve bizi affetmeye tenezzül edinceye kadar bu ayın her sabah tekrarlanırdı. Bunun bir anlamı ya da açıklaması yoktu. Bazen en ciddi suçu hemen affeder ve önemsemezdi. Bir keresinde annemin dikiş sepetinden parlak sarı işlemeli bir ipeği arakladığımı hatırlıyorum, peş peşe yedi sabah o galeride emeklemek zorunda kalmıştım, ama o zamanlar sekiz yaşında olan meraklı Kate mutfaktaki çocuklardan birini kendisine penisini göstermesi için kandırdığında ve zorlama bir gülümsemeyle bunun karşılığında kendi eteğini kaldırıp cinsel organını gösterdiğinde leydi annemiz ilk seferinde onu hemen affetmişti. Zavallı Jane, o beyaz ve altın rengi elbiseye, ilk yetişkinlik elbisesine et suyu damlattığında leydi annemiz nihayet onu affedinceye kadar tam beş hafta boyunca –çamaşırıcı kadının çıkaramadığı her bir leke için bir hafta– Uzun Galeri’de emekleyip af dilemek zorunda bırakılmıştı.

Bu istisnai sabahta, kız kardeşimizin içinde bulunduğu acıları görünce Kate’in aklına parlak bir fikir geldi ve koşarak odasına dönüp yavru köpeklerinin ve kedilerinin yattığı sepetlerden iki küçük minder ve dikiş sepetinden de iki uzun ve geniş saten kurdele kaptı. Jane’in önünde diz çöktü ve eteğini havaya kaldırmasını söyledi ve sonra kurdelelerle Jane’in her bir dizine bir yastık bağladı.

“İşte oldu,” başını kaldırıp Jane’e gülümsedi. “Artık o kadar kötü olmayacak.”

Başta kötü görünmüyordu. Kate’le el ele tutuştuk ve Jane galerinin müthiş uzunluğu boyunca ebeveynlerimizin beklediği yere doğru emeklerken endişeyle izledik. Leydi annemizin ava çıkmak için sabırsızlandığı belliydi. Binici kırbacını deri eldivenli avucunda şaklatıyor ve deri botlarındaki altın mahmuzları şingırdatacak şekilde bir bacağı sallıyordu.

Sanki uzun saatler boyunca sürmüş gibiydi, ama sonunda varmıştı işte: Leydi annemizin önünde aciz bir yakanıcı olarak diz çöküyordu.

Başı öne eğik halde alçak ve yumuşak bir sesle rica kelimelelerini söyledi: “En büyük mütevazılığımla sizden affımızı diliyorum leydi anneciğim.”

Merhametin yüzünü bir sukabağının içindeki mum gibi aydınlattığı babamız, “Sevgili kızım,” diye fısıldadı ve Jane’in saçını okşamak için bir elini uzattı, ama leydi annemiz babamızın elini kırbacıyla vurduğu bir şaplakla savuşturdu. Zavallı babamız irkil-di ve yanan parmaklarını geri çekip eklemlerinde şişmekte olan kanı emmek üzere ağzına götürdü.

Fevkalade soğukkanlı leydi annemiz ince alınmış kızıl Tudor kaşlarından birini kaldırdı. “Guildford Dudley ile evlenecek misin?” diye sordu.

Jane’in içinde şiddetlenen savaşı hissettiğim uzun ve gergin bir an geçti, ama Jane sonunda teslim oldu, başı öne sarkık ve yenilgiyle öne düşmüş omuzlarla kendinden bekleneni yapıp cevap verdi. “Evet, leydi anneciğim.”

Hızlı ve kısa bir baş onayı ve dudaklarında zafer tebessümüyle leydi annemiz uzanıp Jane’in omuzlarını tuttu ve kız kardeşimin yanaklarına dudaklarını değdirmek için öne eğildi, sonra arkasına yaslanarak kırbacıyla Jane’e kalkmasını işaret etti.

İşte o zaman felaket patladı. Jane zorlukla ayağa kalkmaya çalışırken yastıkları koruyan kurdele kaydı. Jane ayağının dibine

yığılan, mürdüm ve vişne rengi tombul minderlere ve eteklerinin altından sallanan mavi saten kurdelelere bakarak utangaçlıkla kalakaldı.

Leydi annemizin kırbacı, Jane'in eteğini kaldırıp Kate'in "parlak fikrini" ortaya çıkarmak için ileriye uzandı.

Leydi annemize gergin bir bakış atan babamız karısının öfkeye kapılmak yerine durumun esprisini göreceğini ümit ederek kahkahalarla gülmeye ve ellerini çırpmaya başladı.

Ama leydi annemiz eğlenmiyordu. Az önce öptüğü yanakların her birine atılan birer tokat Jane'i arka üstü devirdi ve düşüşünü yumuşatmak için avuç içlerini yere koyarken acıyla inlemesine yol açtı.

Durdurmaya çalıştım, ama Kate beni savuşturup öne fırladı. "Leydi anneciğim, hayır, *lütfe*n hayır, bu benim fikrimdi!" Gözyaşları içinde kendi dizlerini çürüterek kendini leydi annemizin ayaklarına attı, onun ellerini yakalayıp öptü ve gözyaşlarından ıslanan yanaklarına bastırdı. "En büyük mütevazılığım la sizden affınızı diliyorum leydi anneciğim," dedi.

"Bu *senin* fikrin miydi?" Leydi annemiz binici kırbacını yerde suçlu bir yığın halinde duran minderlere ve kurdelelere hafifçe vurdu. Hâlâ diz çökmekte olan Kate başıyla onaylayınca leydi annemizin yüzüne geniş ve ışıltılı bir tebessüm yayıldı, Kate'i yerden kollarının arasına aldı, haşmetli göğüslerine bastırıp neredeyse havasız bıraktı. "Canım benim, neredeyse güzel olduğun kadar zekisin! Bu düşünce tarzı sarayda işine Eflatun'dan çok daha fazla yarayacak." Jane'e bakarak dudak büktü. "Gel aşkım." Kate'in elini tuttu. "Benimle beraber ahırlara yürü, benekli av köpeklerini okşayıp atıma havuç yedirebilirsin. Gel Hal!" diye omzunun üzerinden babamızı çağırırdı. Babamız tüylü şapkasını, eldivenlerini ve binici kırbacını kaptı ve uysal bir köpek gibi leydi annemizin peşinden koştu.

Öylece dikiliyordum. Jane’e doğru koşmak istiyordum ama annemizin gazabını üzerime çekmekten korktuğum için yerimden kıpırdamıyordum. Peşlerinden bakarak kaldım, kalbim her an göğüs kafesimi delebilecekmiş gibi çarpıyordu. *Lütfen Tanrım, leydi annemiz arkasına bakmasın,* diye dua ettim. *Lütfen Jane’i umutsun.*

Ama öyle olmadı. Eşiğe gelince leydi annemiz durup arkasına baktı.

“Bayan Ellen!” diye Jane’in tüm olay boyunca geride duran, kunduz siyahı elbisesi ve kapüşonu içinde fark edilmeyen bir varlık olarak sessizce sahneyi izleyen dadısına seslendi. “Gidip biraz iğne getirin! Leydi Jane’in eteklerini dizlerinin üstüne kadar kaldıracak, sonra da çoraplarıyla ayakkabılarını çıkaracaksınız.” Sonra Jane’e dönüp sertçe hitap ederek, “Biz avdan dönünceye kadar bu galeri boyunca çıplak ellerinle ve dizlerinle ileri geri emekleyeceksin.” Sonra mahmuzlarını şingırdatarak, şapkasındaki tüyleri zıplatarak, bir cevap beklemeden, emirlerine uyulacağından bir kraliçe kadar emin halde gitti.

O gider gitmez Jane’e koştum, ama o dizlerinin üstüne oturup beni uzak tutmak için elini kaldırdı. “Hayır! Geride dur, uzak dur Mary yoksa seni de cezalandırır!”

Tüm sabah ve uzun öğleden sonrası boyunca Kate ve ben birbirimize sarılıp çaresizce kız kardeşimizi izleyerek hıçkırımlar içinde oturduk. Gün ilerledikçe kız kardeşimizin Uzun Galeri boyunca yavaş ilerleyişi esnasında bıraktığı kan izlerini gördükçe daha şiddetli ağladık. Kate biraz durup dinlenmesi için Jane’e yalvardı, Bayan Ellen’a yaş dolu gözlerle yalan söyleyip Jane’in cezasını tam istendiği gibi çektiğini anlatması için yakardı.

“Yapamam leydim, buna cesaret edemem,” dedi Bayan Ellen, Kate’in yumruklarını siyah eteklerinin katlarından nazikçe ayırmaya çalışarak hüzünle.

Jane de gökyüzü pencerelere turuncu ışık verinceye, leydi annemiz eşikte belirip, “Yeterli!” deyinceye kadar durmadı. Sonra bayıldı, yüzükoyun yere düşüp orada kaldı.

Eğer hafızam beni yanıltmıyorsa tekrar kütüphaneye çağırılıp nişanlılarımızın hediyeleri olan portrelerin önümüzde açıldığı gün, bunun hemen ertesiydi.

Bana gönderilen portre Lord Wilton’ın cıfcaflı, kapkara sakallı bir betimlemesiydi. O eski muhteşem, yakışıklı, iriyarı erkek haliydi. Saten kesimli, devetüyü renkli brokar giysi, altın göğüs zırhı ve tüylü miğferi içinde yüce ve aşırı kuvvetliydi; bir savaş tanrısı gibi bir elinde kılıç, diğerinde kalkan vardı. Başım hakkı için, onun savaş yaralarından önceki mi yoksa sonraki halini mi daha korkunç bulduğumu bilmiyordum. Nazik ya da sabırlı bir adama değil de ev halkına askeri bir kesinlikle emirler yağdıran birine benziyordu. Tüm kalbimle bildiğim tek şey onu istemediğimdi; o bana göre bir adam değildi. Ama aynı zamanda boyun eğmenin görevim olduğunu ve direnmenin beyhude olduğunu da biliyordum. Benim ne düşündüğüm kimsenin umurunda değildi; asil doğan tüm genç kızlar gibi bu konuda benim hiç söz hakkım yoktu. Bu yüzden portreyi, “Çok yakışıklı,” diyerek övdüm ve sessizliğime çekildim.

Kate için Lord Herbert’a ait bir minyatür vardı. Kate, altın bir zincirin, mücevherli bir kolyenin veya incilerden oluşan dizinin üzerine takabilsin diye bir çember vardı. Lord Herbert büyük bir düşüncelilikle nişan hediyesi olarak bu takılardan bir düzine yollamıştı. Hangi elbiseyi giyerse giysin Kate ona uygun bir takı bulabilecekti ve böylece Kate onun yanındaki yerini alıncaya kadar Lord Herbert’ın betimlemesi her zaman yanında bulunabilecekti; bunu hediyein beraberindeki mektubunda cesurca belirtmişti. Kate keyifle çılgık attı. “Ne kadar yakışıklı!” diye tekrar tekrar hayranlıkla baktı. Leydi annemiz herhangi bir hata veya taklit var

mı diye tefeci gözüyle kolyeleri yakından incelemek için eğilirken Kate odanın içinde döne döne dans etti.

Leydi annemizin denetimi tamamlandı ve hem kaliteden hem de işçilikten memnun kalmış olmalıydı ki bir dizi inciye ve yakut boncukları elinden bırakıp en sevdiği kızının çocukça heyecanına gülümsedi ve elinde tuttuğu minyatürün pırlantalarla çevrelendiğine işaret etti. “Özellikle ince pırlantalar kızım; bunlara dikkat et ve bundan sonra gelecek olan mücevherleri bununla kıyasla, böylece kocanın yanındaki yerini ve sevgisini *tam olarak* bileceksin. Bir erkeği yönetmenin yolları vardır,” diye açıkça ekledi, “ve önemli olan şey birinci sınıf olmayan bir şeyi *asla* takmamandır. Kalitesiz hiçbir şeye razı olma, zira bir kez razı olursan bir daha asla sana en iyisini getirmez.”

Kate resmi göğsüne bastırıp nefes aldı. “Ama *çok* yakışıklı; getirdikleri elmas değil cam parçaları olsa bile onu çok seveceğimden *eminim!*”

Bunun üzerine leydi annemiz sadece, “O halde bir aptalsın,” diye belirtti, “güzel bir alıktan fazlası değilsin ve asla bir değer olmayacak.”

Kate yaralı, küçük bir çılgılık attı, gözleri yaşlarla dolarken dudakları titremeye başladı ve incinmiş, anlamaz gözlerle bakışlarını leydi annemize dikti.

“Hadi hadi,” leydi annemiz onu kendine çekti, “kocanı sevmeye istekli ve heyecanlı olduğunu görmek güzel; sadece coşkunu biraz bilgelikle kontrol etmen gerek kızım. Her şey güzel olacak.”

“Evet leydi anneciğim, evet, bunu yapacağıma söz veriyorum!” diye yemin etti Kate; tüm o gün ışığı gülümsemesi geri gelmişti. “Lord Herbert’ın bana her şeyin en iyisini verdiğinden emin olacağım, zira elimdeki en iyisini vererek buna layık olduğumdan da emin olacağım.”

“İşte benim akıllı kızım!” diye ışıldadı leydi annemiz ve Kate’in yanağını okşadı. “Ne de olsa bu güzelliğin ardında bir beyin var!”

Son olarak Jane için Guildford Dudley’nin tam boy bir portresi vardı. Yıldızlı şebboydan oyulmuş süslü çerçevesi, Dudley’nin hanedanlık arması ve pürüzlü desteği öyle ağırdı ki onu içeriye taşımak için iki adam gerekti. Leydi annemiz portreyi saran altın püsküllü sarı kadifeyi kaldırdığında hepimiz nefesimizi tutup bir adım geriledik.

“Bak bak,” dedi babamız müstakbel damadının betimlemesine baştan ayağa bakarken kalbini sıvazlayarak.

Dudleylerin şımarık ve yozlaşmış sevgilisi baştan ayağa yaldızlı bir put gibiydi; eksik olan tek şey ayakta durması için bir kaide ve ayağında diz çökecek bir grup hayran dalkavuktu. Kafasını süsleyen ve mükemmelen tanzim edilmiş her bir altın bukle, usta bir sarrafın elinden çıkmış gibi parlıyordu. Somurtkan dudakları mükemmel, titiz, pembe gül goncası şeklinde düzenlenmişti ve yeşil gözleri tam beктаşıüzümü rengindeydi; beni titretiyor ve aklıma aynı anda hem yılanları hem de solgun zümrütleri getiriyordu. Zengin sarı brokar giysileri altın ipliklerle şebboy desenleriyle kalınca dokunmuş, elmas pırıltılarıyla ve altın incilerle vurgulanmıştı. Uzun ve biçimli bacakları canlı sarı ipekten çoraplarla örtülmüştü ve ayak bileğindeki altın işlemeli şebboyları görebilelim diye bir ayağını öne doğru uzatıp poz vermişti, sarı ayakkabılarının parmak ucunda da Lord Herbert’in portresini çevreleyen pırlantaları önemsiz ve sönük bırakacak şekilde parlayan ve ışıldayan altın şebboylar vardı. Parmaklarındaki yüzüklerde ve boynundaki ağır altın zincirde bile cevherlerle dolu altın şebboylar vardı; belli ki Guildford şebboyları *kendi* çiçeği olarak görüyordu. Hatta sanatçı ayaklarının dibinde açmakta olan bir sürü şebboy —elbette sarı— da boyamıştı. Şaşkın gözlerimizin önünde bu ışık saçan genç adam altın bilek fırırları parlayarak

kollarını uzatmıştı, sanki bütün dünyaya, “Buradayım; bana hayran olun ve tapının!” diyor gibiydi.

“Sarının üzerine işlenmiş tüm bu pırlantalarla aklıma şekerli limonu getiriyor,” diye gözlemledi babamız. “Mmmm... *şekerli limonlar!*” Gözlerini kapatıp iç çekti. “Çok mayhoş, yine de... *çok tatlı!* Sanki... çelişkili bir aşk gibi!”

“Kesinlikle,” leydi annemiz başıyla onayladı. “Eğer tamamen tatlı olsaydı gözden fazla düşerdi. Çok yumuşak, hatta belki verimsiz olurdu ama şekerin altındaki o mayhoşluk gücün ve erkekliğin göstergesi; gerçi bakan dikkatli biri değilse gözden kaçabilir. Ne kadar şanslı olduğunun farkında değilsin Jane; öyle inatçı, nankör bir kızsın ki bunu göremiyorsun. Biliyor musun Jane, aslında seni *kıskanıyorum!* Şuna bir bak. Göze bonbon şekeri gibi görünüyor, sanki yaldızlı bademezmesi ustalıkla canlanmış gibi!”

“Evet, gerçekten öyle! Mmmm... *bademezmesi... yaldızlı bademezmesi!*” diye iç çekti babamız kendinden geçip sanki heceler şekerliymiş gibi dili kelimelerin tadını alırken gözlerini kapatarak. “Guildford tıpkı *yaldızlı bademezmesi* gibi! Öyle zengin, öyle şımarıkça lezzetli ki sanki direkt Tanrı’nın Cennet’teki şekerleme mutfağından melekler tarafından altın tabaklarda servis edilen tatlıdan kutsal bir hediye gibi!”

Jane gözlerini devirdi ve alçak sesle, “İncil’in neresinde Tanrı’nın Cennet’te şekerleme mutfağı olduğundan bahsediliyor?” diye sordu.

“Ah, şey!” diye iç çekti leydi annemiz. “Bir kişi her şeye sahip olamaz ve asıl kalite arabanın içinde otururken şehvet genellikle dışarıda, sürücünün yanında oturmalıdır. Böyle şeyler hayatın zalim kuruntuları! Ama fark etmez, ben bu harika genç adamın kayınvalidesi olacağım ve o da benim nasihatlerimden *son kerte*de faydalanacak; önemli olan da bu! Çok başarılı olacak; bununla ilgilenmeyi kendime görev addedeceğim.”

Jane yavaşça, “Ama ben şekerli limonla veya bir parça yaldızlı bademezmesiyle evlenmek istemiyorum,” dedi.

Fark ettirmeden Jane’e yaklaşp elini sıktım, o da bana minnet dolu, ama ah, son derece hüzünlü bir tebessümle cevap verdi.

Çenesinden sicim gibi salya akarken babamız tekrar, “Mmmm... şekerli limon!” dedi.

Leydi annemiz gözlerini devirdi ve kendi mendiliyle babamın çenesini sildi. “Yeter Hal, ziyafet için menüyü *daha sonra* planlayacağız! Elbette ki güzel yeni damadımıza övgü olarak *hem* şekerli limonları *hem de* yaldızlı bademezmelerini de içerecek.”

“Evet sevgilim.” Babamız başıyla onayladı ve mest olmuş, büyülenmiş halde Guildford Dudley’nin portresini süzmeye devam ederken hemfikir oldu. Leydi annemiz gittikten ve sadece kız kardeşlerimle ben kaldıktan sonra babamızın, “Tanrım, hayatımda bu kadar güzel bir şey görmedim!” diye mırıldandığını duydum, ama kardeşlerim kendi düşüncelerine öyle dalmışlardı ki babamın bu ilginç davranışına dikkat etmediler. Ayrıca onun tatlılar hakkında kendinden geçerek konuşmasına öyle alışkındık ki... Kendime bunun önemsiz olduğunu, Guildford’ın portresiyle ilişkilendirmenin adaba aykırı olduğunu söylemeye çalıştım, ama yine de kendimi buna pek inandıramadım.

Bundan sonra koşuşturma hiç bitmeyecek gibiydi. Şafak söker sökmez gece yorgun başlarımızı yastığımıza koyuncaya kadar ateşli ve çılgın bir düğün planları kargaşasına gark oluyorduk; Greyler ve Dudleyler görünürde evlilik yoluyla birleşecek olmakla birlikte olay zarif çiftten çıkıp üçe katlanarak birbirini gölgede bırakmaya çalışan gösterişli bir olaya dönüşmüştü. Babamızın bize verdiği bilgiye göre Northumberland Kontu’nun bir de Catherine isimli, bizim Kate gibi on iki yaşında olan bir kızı vardı, ancak o “utangaç ve soluk yüzlü bir genç kızdı, güzelliğin kıyı-

sından bile geçmiyordu.” Bunu söylerken Kate’in yanağına hafifçe dokundu ve ağzına menekşe rengi bir şeker tıktırdı. Sonra anlatmaya devam edip düğünün Durham Hanesi’nde, Dudley’nin varlıklı Londra malikânesinde yapılacağı için Northumberland’ın bu olayı üçlü bir şeye dönüştürüp kızı Catherine’i de genç Lord Hastings’le evlendirmeye karar verdiğini açıkladı.

Kate hemen rahatsız olup Dudley kızının elbiselerinin kendisinininkinden çok daha ihtişamlı olacağından endişelenmeye ve ağlamaya başladı. Ama babamız hemen onu teselli etti ve servetini son kuruşuna kadar harcamak zorunda kalsa bile bunun olmayacağını söyledi. Bir öpücük ve bir şekerleme daha verip Kate’i zihnini paranın *satın alabileceği* hayallerle dolu, başı zengin ve abartılı altın kumaşlar, inciler, danteller, büyüleyici desenlerle dolu krem rengi brokarlar ve kıskançlık kadar yeşil zümrütler fantezilerinden döner halde terziyi beklemeye gönderdi. Bizim Kate böyleydi; fırtınaları asla uzun sürmezdi.

Jane olup biteni görmezden gelmek için elinden geleni yaparak kendini çalışmalarına daha derin gömerken Kate zavallı öğretmeni Üstat Alymer’ı çileden çıkarıyordu, verdiği ödevleri ihmal ediyor, onun yerine defterine yakında kendisinin olacak isminin sayfalar dolusu muhteşem, süslemeli çeşitlemelerini yazıyordu: *Katherine, Leydi Herbert*, ve bir gün kayınpederinin vasiyetiyle *Katherine, Pembroke Kontesi*. Hatta bunu Fransız stilinde bile yazmıştı: *Katherine, Comtesse de Pembroke*; gerçi bildiğim kadarıyla ne onun ne de Lord Herbert’ın Kanal’ı geçmek gibi bir planları yoktu.

Üstat Alymer durumu babama şikâyet edince Kate somurtup evlenmek üzere bir genç kadın olarak neden hâlâ bir öğretmene ihtiyacı olduğunu anlamadığını söyledi; Üstat Alymer saray görgü kurallarına, ev kadınlığına ve –bunu sırf onu utandırmak için ekledi– yatak örtülerinin altında baş başa kaldıklarında ko-

casının kendisinden bekleyeceği aşk sporuna dair işe yarar hiçbir şey öğretmiyordu, ayrıca ebelik ve çocuk yetiştirmeye dair bilgece hiçbir nasihatte de bulunmuyordu. “Ayrıca dünyadaki tüm o Latince fiiller çocuk doğururken çekeceğim sancılardan beni kurtarmayacak.”

Bu sözler karşısında babamız hoşgörüyü gülümsedi. Kate’in parlak buklelerini okşadı ve bunun en azından onun güzel yazabilmesi için iyi bir alıştırma olacağını söyledi ve sakinleştirmek için Üstat Alymer’a döndü. “İyi bir dost olun ve işleri oluruna bırakın,” diye yatıştırdı ve her zaman mevcut olan şekerleme kutusundan bir şeker ikram etti, ama önce tedbir olarak Üstat Alymer’ın en sevdikleri olduğunu bildiği şekerli ve ballı fındık stokunu almıştı. “Ayrıca geleceğin Leydi Herbert’inin Yunanca veya Latinceye pek ihtiyacı olacağından şüpheliyim,” diye ekledi, “sadece birazcık Fransızca, belki bir parça İtalyanca ve şarkılar, şiirler vs. için de yüzeysel bir İspanyolca yeterli olacaktır.” Ben uzakta durmuş kız kardeşlerimi izlerken, korkularımı içime atıp gözyaşlarımı yutarken babamız sözü bitince şekerleme kutusu masada ikisinin arasında açık bir şekilde bıraktı ve defteri dolmayan imzalara hayranlıkla bakmak için Kate’in yanına oturdu.

Jane için elimden bir şey gelmiyordu; benim yardımımı istemiyordu ve ben onun isteği ve işbirliği olmadan hiçbir şey yapamazdım, ama o benimle orta noktada bile buluşmuyor, sağduyuya el uzatmıyordu. İkisinden biri ölünceye kadar Guildford Dudley’ye bir düşman gibi davranacaktı ve o zaman gelinceye kadar onun düşmanı olacaktı. Oysa Jane’den gelecek birazcık yüreklendirmeye, biraz nezaketle kendisine düşkün, hatta âşık bir koca bile olabilirdi.

Kate... Kate *çok* mutluydu! Aslında bunu bozmak istemiyordum. Ama onun için çok korkuyordum. Kendini henüz tanışmadığı, yüzünü sadece minyatür portrede gördüğü –ayrıca portrenin

gerçeği ne kadar yansıttığını kim bilebilirdi?– damadına âşık olduğuna çoktan ikna etmişti. Portrecilik sanatı başladıktan sonra efendilerini pohpohlamak sanatçılar arasında sıradan bir şey haline gelmişti. Kate daha onun sesini hiç duymamıştı, ama kulağına tatlı sözler fısıldadığını ve onun güzelliği hakkında ve aşklarını sonsuz alevlerle kıyaslayan şiirler okuduğunu çoktan duyuyordu. Her gece uykuya savruluncaya kadar Kate yatağında uzanıp defterini dolduran isimleri bir goncanın üzerindeki inci taneleri gibi tekrar tekrar fısıldıyordu. *Katherine, Leydi Herbert; Leydi Katherine Herbert; Katherine, Pembroke Kontesi; Katherine, Comtesse de Pembroke*; kocasının ateşli öpücüklerini ve cüretli okşamalarını hayal ederken bu kelimelerin tadına bakıyordu. Öyle özgüvenle, öyle büyük bir kesinlikle konuşuyordu ki beni dehşete düşürüyordu. Ya Bayan Talih bunu duyar da sırf zalimlik veya tezatlık yapmak için ona tam tersi davranırsa? Ya sonuçta sadece on dört yaşında olan Lord Herbert'ın parlak gümüş zırhı ve beyaz tüylü miğferi içindeki, bacaklarını ayırarak sert ve hızlı biçimde beyaz atına binip sevdiği kadını kucaklayarak sonsuza dek mutlu yaşamak için Neşeli Garde'a götüren Lancelot'a benzer *hiçbir* yanı yoksa? Nasıl olabilirdi? Elbette bu ondan beklenmeyecek kadar fazlaydı. Ama hayal ettiği aşk gerçekleşmezse bu Kate'in kalbini kıracaktı. Onun bir hikâye kitabından fırlamış bir kahraman olması *şarttı!* Kate'in iyiliği için öyle olmaya *meçburdu!*

Yine de Kate yatarken mum ışığında gizlice resmini incelediğim çekingence gülümseyen, ince omuzlu, solgun yüzlü çocuğu ne zaman düşünsem kalbime taş gibi bir ağırlık çöküyordu ve korkuyla endişe inatla midemi kemiriyordu. Ben şahsen kız kardeşimin aşka âşık olduğunu düşünüyordum, Lord Herbert'a değil, ama ben sadece sekiz yaşındaydım ve bunu dile getirecek ne cesaretim ne de metanetim vardı. Bunu inkâr edip bana iğneli bir coşkuyla ve öfkeli kelimelerle cevap vereceğini, bana aşkla ilgili

ne bildiğimi ve benim bilgimin onunkinden üstün olduğunu mu sandığımı soracağını bilecek kadar iyi tanıyordum kız kardeşimi. Hayır, ikimizin de iyiliği için sessiz kalmam ve üç kız kardeş olarak birlikte geçireceğimiz günler gittikçe azalırken aramızda bir tartışma başlatmamam çok daha iyi olacaktı.

Guildford Dudley, Jane'i ziyarete geldiğinde nasıl da kıskanmıştı. "*Neden Lord Herbert aynısını yapmadı?*" diye ağlamış, esip gürelemişti. Ama o sıralar gözyaşlarına zaman yoktu; Jane nişanlısını karşılamaya hazırlanmalıydı. Leydi annemiz ve Kate, Jane'e altın sırmalı ve püsküllü akik rengi kadife elbiseyi giydirenken epey yaygara kopardılar. Elbiseyi kafasından geçirirken ve sıkı sıkı bağlarken öfkeli itirazlarını görmezden geldiler ve neredeyse yere değen muazzam kolluklardan kurtulmaya çalışan ellerini serbest bırakmak için savaştılar. Bayan Ellen Jane'in bacaklarından yukarıya altın işlemeli turuncu çorapları çekerken ve isteksiz ayaklarını ucunda gülceler ve yakutlar olan bir çift altın terliğe sokmaya çalışırken uzun bir çile çekti. Jane'in parmaklarına büyük ve değerli olduğu sürece taşlarının rengine önem vermeden yüzükler taktılar, boynuna altından ve taşlı zincirler astılar. Sıkıca tutturulmuş ve örülmüş saçlarını firketeleri kararlılıkla çıkartan ve beline kadar inen kocaman, parlak kızıl kestane lülelere çeviren davetsiz parmaklardan korumaya çalışmak için boşuna kalkan solgun ve narin, hafif çilli ellerini tokatlayarak savuşturdular.

Leydi annemiz altın çiçekli ve püsküllü turuncu kapüşonu Jane'in başına bağladı, altın damarlı, kenarları altın püsküllü beyaz tül peçeyi sırtından aşağı doğru düzeltti ve Kate bir yumruk büyüklüğündeki –leydi annemizin mücevher sandığındaki en büyük broş oydu– ametist broşu göğsüne iğneledi. Bunlar biter bitmez Jane eteklerini toplayıp oradan sıvıştı ve kütüphaneye sığındı. Bayan Ellen'a onu takip edip çifte ihtiyatlı bir refakat sağlaması ve Jane'in süslemeyi protesto ederek elbisesindeki püskülleri

veya kapüşonundaki altın gülleri söküp atmadığından emin olması söylendi. Ben de onun kuzguni siyah eteğinin izlerini sessizce takip ederek Bayan Ellen'in peşinden ayrılmadım. Kate'in bana sonradan söylediğine göre Guildford geldiğinde ebeveynlerimiz ona Jane'in "alçak gönüllü ve çekingen bir genç kadın, oldukça utangaç mizaçlı biri" olduğunu söylemişler ve onu kütüphaneye Jane'le "sinirlerini bozacak kalabalıktan uzak, huzurlu bir ortamda" tanışmaya göndermişler.

Bir süre sonra Guildford gözleriyle tamamen aynı tonda beka-şüüzümü yeşili, gümüş beyazı pullu kumaş moda-ya uygun kesimli kol yenlerinden dışarı fırlayan kadife bir elbiseyle içeriye girdi. Kollarında büyük, ipeksi beyazlıkta, boynunda yeşil ipekten bir kurdele ve fiyongunun tam ortasında altın çerçeveli yeşil bir taş iğnelenmiş olan bir kedi taşıyordu. *Herhalde kediye zümrüt taş takacak değiller*, diye düşündüm inanamazcasına başımı iki yana sallarken. Guildford odanın yarısına kadar geldi, Jane'in karşısında tavus kuşu tüylü kepini çıkardı ve epey eğilerek ihtişamlı bir selam verdi, sonra sanki görünmez izleyicilerden alkış beklermiş gibi dürüp etrafına bakındı, ama kollarındaki kedinin mırıltısından başka ses yoktu.

Sonra gelip Jane'in önünde durdu, baştan ayağa süzüp sanki Jane cam bir kabinde sergilenen değişik bir türmü-ş gibi çenesini sıvazlayarak, başını sağdan sola eğerek inceledi. Bu esnada Jane başını kitabından hiç kaldırmadı veya onu tanıdığına dair bir hareketle bulunmadı ve ben, leydi annemizin bu davranışı büyük bir zalimlikle cezalandıracağını çok iyi bildiğim için titredim. Gerginlikle Bayan Ellen'in kolunu çekiştirdim ve eğildiğinde kulağına, "Lütfen bunu anneme söyleme yoksa Jane'i döver," diye fısıldadım. Nihayet Guildford öne doğru bir adım attı, Jane'in elinden Virgil'in küflü, eski, gri siyah ciltli *Aeneid* kitabını çekip aldı ve müşkülpesentçe yüzünü ekşiterek büyük bir gürültüyle

odanın en karanlık köşesine fırlattı. Sonra duvarda sıralar halinde duran kitaplıklardan birine “kitapların sadece dekoratif olduklarını” açıkça belirten bir tavırla yaklaştı ve yaldız süslemeli, güzel ciltlenmiş turuncu deri kaplamalı bir kitap seçti. “Eğer gerçekten okuman *gerekiyorsa* o zaman bunu oku; elbisene daha iyi uyuyor,” dedi ve kitabı Jane’e uzattı.

Jane’in yanına oturup ona ismi Fluff olan kedisini tanıttı ve eğer elleri temizse kediyi okşayabileceğini söyledi, zira Fluff karanfil ve limon banyosunda daha yeni yıkanmıştı. “Gözleri *tam olarak* ince yeşim renginde,” dedi Guildford gururla, Fluff’ın kurdelerinden sarkan cevher taşıyı işaret ederek.

Guildford kız kardeşimi sohbetin içine çekmek için yiğitçe çaba gösterdi. “Benim tek gerçek tutkum” diye başlayarak müzikten bahsetti, sonra yiyeceklere doğru uzandı; tıpkı babamız gibi Guildford da tatlıları seviyordu, “Şeytanın ruhları çalmayı sevdiği kadar,” ama kendini fazla kaptırıp fiziğini bozmamaya özen gösteriyordu. Jane’e evde beslediği hayvanı olup olmadığını sordu ve Jane cevap vermeye tenezzül etmeyince ona kendi evcil hayvanından bahsetti. Fluff’tan başka başının üstünde büyük sarı ibiği olan beyaz bir papağanı vardı ve ona atılan üzümle ve böğürtlenleri gagasıyla veya pençeleriyle yakalayabiliyordu.

Bunun ardından modayı denedi; terzisinin yeni evli hayatında giysin diye kendisi için hazırlamakta olduğu muhteşem gardırobu detaylarıyla tarif etmeye başladı. Ardından güzellik tedavilerini denedi, aşırı gösterişli ve fazla süslü kapüşonu tutup çekerek parmaklarını uzun, ateşin öptüğü kahverengi dalgalarda gezdirirken, “Böyle bir güzellik saklamaya neden kalkışıyorsun?” diye sordu. Jane’in çillerini yok etmek için birkaç tedavi yöntemi ve saçları için birkaç yıkama şekli önerdi. Rengini açmak için limon ve sarı papatya, koyulaştırmak için kestane suyu veya Tudor mirasını vurgulayacak şekilde kızılığını vurgulamak için kına ve bunların

herhangi birinin “eşsiz bir değişime” yol açacağını, “çarpcı” ve “dramatik” göstereceğini söyledi. Hatta gündeme kitapları ve şiiri bile taşıdı, gerçi onun, Jane’in âlimane ufak burnunu kıvrıracağı daha uçar ve süslü türünden olanlarını daha çok sevdiği açıktı. Hatta Jane’e kedisini öpmesini bile önerdi. “Evlenmek üzereyiz, bu yüzden gerekeni yapmalı ve dost olmalıyız,” dedi. Bu sözü neredeyse oturduğum yerden devrilmeme yol açıyordu, zira Guildford Dudley’nin tatlı pembe ağzından böyle bilgece ve ferasetli bir gözlemin döküleceğini hiç beklemiyordum.

Ama Jane sadece asık suratla kitabın sayfalarına bakmayı sürdürdü, gerçi kitap babamın dünyanın çeşitli yerlerinden derlenmiş, aşçıya denemesi için yalvardığı ve bu yüzden âlimane kız kardeşimin okumaya hiç niyetinin olmadığı bir sürü tatlı tarifi içeren bir kitaptı.

Sonunda Guildford yenilgiyi kabul etmek zorunda kaldı ve hızla dışarıya çıkarken, “Bundan daha canlı cenaze törenlerinde bulunmuştum!” deyip ardından kapıyı öyle bir çarptı ki askeri kitapların bulunduğu bir rafın en üstünde duran Sezar büstünün düşmesine ve mermer burnunun yere çarpıp kırılmasına yol açtı.

O gider gitmez Jane’e koştum ve dikkatini çekmek için elindeki kitabı çekip aldım. “Neden onunla konuşmadın?” diye sordum. “Seninle dost olmaya çalışıyordu!”

Jane somurtup, “O aptalın teki!” dedi aşağılayarak. “Pohpohlanmış, boş kafalı, ciddiyetsiz bir aptal ve ondan nefret ediyorum. Yanımda olmasına katlanamıyorum!” Tekrar kitaba uzandı, ama ben arkasına saklanmak için almasındansa kitabı odanın öbür tarafına fırlattım.

“Hoşlansan da hoşlanmasan da o senin kocan olacak,” diye hatırlattım. “Bu yüzden belki sen de elinden geleni yapıp onunla dost olmaya çalışabilirsin; çok geç olmadan ve hakaretlerin tamir edilemez boyuta gelmeden önce yaptıklarını telafi etsen iyi edersin. Ona

bir mektup yaz Jane, ona gergin olduğunu ve korkuya kapıldığını, bu yüzden kötü davrandığını söyle ve özür dile. Ona sessizlik içinde çalışma, düşünme ve dua hayatına alışkın olduğunu, aşına olduğunu ve sevdiğin tüm bu şeyleri evlilik ve senden beklenen sorumluluklar yüzünden kaybetmekten korktuğunu söyle. Ona de ki...”

“Bana mektuplarımı dikte ettirmene ihtiyacım yok Mary! Ve hayır, ona mektup yazmayacağım! Onun yerine elimi kesmeyi tercih ederim! Ne olacaksa olsun! Ben ebeveynlerimin bana biçtikleri kaderin kurbanıyım ve yakında bunu bütün dünya öğrenecek! Bu züppeyle evli olmak bir başka sınama, dayanıp en iyi şekilde atlatmam gereken bir başka ceza, Tanrı’nın iradesi! Ayrıca ona o kadar tutkun olduğunu fark etmemiştim. Belli ki onun o sevimli yüzü seni büyülemiş; çimlerin arasına saklanmış bir pırlanta sanıp parlak bir cam parçası için suya dalan bir saksığan gibisin aynı!” diye haince ekledi. Koşarak yanımdan geçerken yanaklarından akan anlamsız gözyaşlarını kızgınlıkla sildi.

Peşinden, “Böyle olmak zorunda değil! Hiçbir şey ya da hiç kimse yüzünden kader kurbanı olmak zorunda değilsin!” diye bağırdım. “Ayrıca Guildford Dudley’ye bir nebze bile hayran değilim, ama kör biri bile senin tersine onun elinden geleni yapmaya çalıştığını görebilir! Ben seni düşünüyorum Jane. Sen benim kız kardeşimsin ve sen aşkı hor görürsen ve ona sırt çevirirsen aşkın da seni hor görüp sana sırt çevireceğini söyleyecek kadar çok seviyorum.”

Ama bu işe yaramadı; çoktan boş odaya konuşuyordum. Jane içeride yangın varmış gibi kütüphaneden kaçmıştı. Ona anlatabilmeyi ne kadar isterdim! Başkası olsa güler ve benim gibi birinin aşktan nasıl bu kadar anladığına şaşardı, ama çoğundan iyi biliyordum ki aşk kazanılmaya değer olan tek ödüldü. Ben yapamayacak olsam bile iki kız kardeşimin buna sahip olmasını istiyordum. Bazı zamanlar büyük üzüntüler, bir sır, ruhumun de-

rinliklerinde asla açık edemeyeceğim hasret dolu bir kıskançlık anlamına gelse bile bu tecrübeyi mümkün olan tek yolla elde etmek istiyordum: kız kardeşlerim sayesinde dolaylı olarak.

Bayan Ellen derin bir iç çekişle ve yorgun başını sallayarak durdu ve kızgın kız kardeşimi takip etti. Giderken de, “Tüm güzelliğine, çok övülen kitap okurluğuna rağmen sıra *gerçek* dünyaya geldiğinde zavallı çocukta bir damla sağduyu yok,” diye homurdandı. Ben de onunla hemfikir olmak zorundaydım.

Kız kardeşlerimi kocalarına ve yeni evlerine uğurlama fikrine gözlerimin her gece yastığıma ağladığı gibi kalbimin de gizlice ağlamasına rağmen ipek tüccarları ve terzilerle geçirdiğimiz saatlerin keyfini hiçbir şey azaltamazdı. Gözlerimin önünde rulolarca ipek yayıldığında kendimi cennette gibi hissediyordum ve sanki trampetlerin ve meleklerden oluşan koroların önümüze yayılan parlak ve dalga dalga uzunlukların arasında giriş müziğini çaldıklarını duyuyordum.

“Çamur gölü rengine kasvetli bir elbise daha istemiyorum!” diye mızızlandı Kate, Jane’in elinden gübre rengi bir kumaş topunu çekip alırken. “Öğ! Çek şunu! Şu da olmaz. O da ıslak yosun rengine ve yeşil mi yoksa gri mi olmak istediğine kendi bile karar veremiyor, ama her iki şekilde de *iğrenç*! Hayır Jane, hayır!” Kız kardeşimiz dokunduğu veya bir bakış attığı donuk renk her kumaşı tutup tekmeledi. “Altın, kırmızı, kırmızı, amber rengi, sarı ve turuncu gibi renklerden oluşan güzel elbiselerin olmalı, saçının rengini ortaya çıkaracak ve saçındaki kırmızı tonunu kahverenginin altındaki amber gibi ışıldatacak renkler, dans ediyormuş gibi görünen, el sallayıp flörtleşen bir genç kızın, ‘Bana bak, bana bak!’ diye bağırışına benzeyen renkler.” Kate konuşurken bahsettiği renklerdeki satenleri, ipekleri, Şam kumaşlarını, kadifeleri, brokarları, taftaları ve simleri kapıp hepsini Jane’in üzerine sarmaya, dolamaya, atmaya

başladı, ta ki Jane sonbahar renklerindeki gökkuşağıyla kundaklanmış aşırı büyük bir yeni doğan gibi görününceye kadar.

“Koyu veya hafif tonlarda yeşil ve mavi de Jane’e uygun,” diye ekledim, çünkü kız kardeşimin, Kate’in tercih ettiği renkleri iffetsiz ve cırtlak bulduğunu biliyordum. Bir top çimen yeşili kumaş alıp elimden geldiğince yükseğe kaldırdım ve Jane’e doğru tuttum. Kate, Jane’i gökkuşağı kozasından kurtarmaya çalışan terzilere gülerek yardım ettikten ve yeniden ayağa kalktıktan sonra ben de tıpkı Kate’in yaptığı gibi bir top parlayan soluk yeşil, gümüş simle dikilmiş ve üzerinde balık pullarına benzer desenler olan bir ipek topunu çözdüm ve Jane’in beline tuttum. “Bunu kullan, Jane, kendini denizden sürükleyip kalbini çalan prensle evlenen bir denizkızı gibi görünürsün.”

“Ne, ıslak ve kirli mi?” diye sordu Jane somurtarak.

“Hayır,” leydi annemiz uzun adımlarla odaya girdi ve güzel ipeği elimden çekip aldı. “Onun ekşi suratıyla, zira düğün gününde gülümseyeceğine güvenemeyiz, bu kumaş onun hoşnutsuz görünmesini sağlar. Kate’e daha çok yakışacaktır.” Kumaşı Kate’in çıplak omuzlarına doladı ve eğilip yanağından hafifçe öptü.

Asi bakışları direkt leydi annemizi hedef alan Jane gidip öyle koyu bir mavi kadife topu seçti ki sadece en parlak ışık onun siyah olmadığını ispatlayabilirdi. “Bu!” dedi katı bir şekilde. “Bunu giyeceğim. Yakayı yüksek tutun, kollarını uzun ve bileklerden ilikli yapın, beyaz Hollanda fırını kullanın, eğer şartsa yakanın ve manşetlerin etrafı gümüş simli olsun, kapüşonu da aynı kadifeden olsun, ama *başka süsleme olmasın*.” Bakışları terzilerin içini delerken her bir kelimeyi vurguladı. “Dua kitabımı gümüş zincire asılı olarak belimde taşıyacağım; istediğim veya ihtiyaç duyduğum tek süs Tanrı’nın kelimidir.”

“Tüm o âlimane becerilerine rağmen kızım, gerçek bir aptalsın,” diye belirtti leydi annemiz, koyu mavi kadife topunu gittiği

yere kadar tekmeleyerek. “Kendi düğününe baloya katılan bir rahibe gibi gidemezsin! Sade giysilerini bir yana bırakıp şu andan itibaren konumuna uygun giyinmelisin; kocanın ve ailenin tacındaki bir cevher taşı gibi olmalısın. Guildford’ın yanında sevgili küçük bir mürebbiye gibi görünerek onu alçaltmana ve utandırmana izin vermeyeceğim! Süslenmeli ve onu da süslemelisin! Bir kadının görevi budur! Babanızla ne zaman dışarıya çıksam adımı bilen veya bilmeyen herkes bilir ki önemli birine bakıyorlar; mücevherlerim ve elbiselerim, onları görkemle taşıyışım ve başım havada sırtım düz, kendimi gururla dik tutuşum onlara benim önemli olduğumu söyler!”

“Hayır!” Jane ayağını yere vurdu. “Cicili bicili tavus kuşu rolünü oynamayacağım! Ben kendini Tanrı’ya adanmış, erdemli Protestan kızıyım ve öyle kalmaya da niyetliyim ve Tanrı’nın gözüne en hoş görünecek olanlar da sade giysilerdir! Prenses Elizabeth bile ahlaksızlıklarına tövbe etmiştir. Tıpkı fahişe Magdalalı Meriem’in değişip Babamız İsa Mesih’in ayak izlerini takip ettiği gibi o da mücevherlerine sırtını dönüp süslü elbiselerini bir kenara bıraktı ve artık ya saf beyaz ya da düz siyah giyiniyor ve *her zaman* üzerinde İngilizce dua kitabı taşıyor!”

“*Seni küçük aptal!*” diye alay etti leydi annemiz. “Senin pırıl pırıl bir zekân olduğunu sananlar daha da aptal! Kitaplardan öğrenmede iyisin, evet, ama hayata, *gerçekten* önemli şeylere gelince yok! Prenses Elizabeth’in başından bir skandal geçti. Adının şerefine lekелendiğini biliyor ve adını temize çıkarmak için *ne lazımsa* yapacaktır. O katlanılmaz küçük ahlak hocası, bu tür şeylere son derece ve saçma denecek kadar önem veren Kral Edward’a yaltaklanmak için bu güzel elbiselerini bir kenara bırakmak, kumardan ve danstan vazgeçmek anlamına gelse bile! Ama sözüme kulak ver, eğer bir gün gelir de Elizabeth kraliçe olarak taç giyerse daha o an bir tavus kuşu kadar ihtişamlı ola-

caktır ve sırtına bir daha asla sade bir elbise giymeyecektir! Sana hatırlatırım Jane, o çok sevdiğin Dowager Kraliçesi Catherine adanmış bir Protestan'dı ve altın işlemeli kırmızı satene bayılırdı. Bu aynı zamanda Magdalene'in rengi değil mi? Ben senin kadar iyi eğitilmiş değilim! Onun kız kardeşi ve çevresindeki eğitilmiş kadınlar kadar da! Onların çoğunu kızlığımdan beri tanırım ve *asla* birini bile mücevhersiz veya süssüz görmedim; seni temin ederim hiçbir karalar bağlamıyordu; kendi ruhlarının kurtuluşu için bile!”

Jane başını eğdi ve buna cevap vermedi. Aslında ne diyebilirdi ki? Hepsi doğrudu. Ama Jane'in içinde kaynayan öfkeyi hissedebiliyordum. Genellikle kendini güzel giysilerden mahrum etmesinin Jane'in şehitlik yolunda bir başka adım olduğunu düşünürdüm, böyle güzel bir kızın kendini güzel şeylerden mahrum bırakmasına bütün dünya şaşırarak ve tüm dünyevi beyhudeliklerin üzerinde ruhani olabildiği için onu daha da öveceklerdi. Ya da belki eğer Jane güzelliğinin ışıldamasına izin verirse insanlar onun âlimane başarılarını daha az ciddiye alacaklarını düşünüyor-du, çünkü güzellik bakan kişiyi kör ederdi.

“Yeter artık!” Leydi annemiz ellerini havaya savurdu. “Ben ne diyorsam onu yapacaksın kızım yoksa gerdek yatağına sırtının derisi yüzülmüş halde gidersin ve yatak çarşaflarını bekâret kanamanın yanı sıra sırtının kanıyla da lekelemiş olursun!”

Sonra leydi annemiz idareyi ele aldı ve binici kırbacıyla yolu işaret ederek Jane ve Kate'in gelinlik malzemelerinin yapılması için bekleyen zengin kumaşlardan oluşan gökkuşağını aşırı dikkat dağıtıcı oldukları için dışarıya çıkarttırdı. Geriye sadece beyaz, krem, altın ve gümüş tonlarında olanlar kaldı. Kate'in gözleri dolup dudakları titremeye başladığında gelinlik malzemelerinin istedikleri her renkte olabileceğini söyledi, ama *önce* gelin elbiseleri halledilmeliydi, zira onlar belki de hayatlarında giyecekleri gör-

kemli ve en önemli elbiselerdi. Northumberland Dükü'yle yaptığı bir görüşmeden sonra leydi annemiz bu önümüze serdiği soluk ve pırıltılı renklerin üç düğün çiftinin giyeceği renkler olmasına karar vermişti.

Ben çekingence leydi annemizin eteğini çekiştirip, “Ya ben?” diye sorduğumda benim düğün elbisemin beklemesi gerektiğini söyledi; zaman baskısı vardı, ben de daha birkaç yıl evlenmeyecektim ve moda değişiyordu, yani benim elbisemin şimdi yapılması aptalca olurdu. “Ayrıca,” diye ekledi, “senin kendi düğünün sessiz, aile arasında olacak, dolayısıyla kız kardeşlerinin kadar ihtişamlı bir elbiseye gerek yok.”

Bu sözler üzerine yüzüm düştü ve benim hayal kırıklığımı görünce leydi annemiz nadir davranışlarından biri olan nazikliğe geçiş yaptı.

“Vakit senin evlilik bağın için henüz olgunlaşmadı benim küçük gulyabanım, sen de öyle; bu yüzden bu konuyu şimdilik bir kenara bırakacağız. Söz veriyorum, vakti geldiğinde güzel bir elbisen olacak. Ve bu evlilik için kendi seçeceğin kumaştan güzel, yeni bir elbisen olacak, gerçi, elbette diğer konuklarla birlikte kalabalığa karışmayacaksın; dikkatleri dağınık ve sarhoş olacaklar ve muhtemelen seninle alay edip ayakları altında çiğnerler. Asaletine tutunmalısın Mary, asla bırakmamalısın ve unutma ki sen bir Grey'sin ve kraliyetin bir yeğeni, bir kuzenisin. Senin büyükannen –benim annem– Fransa Kraliçesi'ydi ve damarlarında Tudor kanı akıyor! Şimdi, gözlerini şu dokunmuş ve işlenmiş desenlere çevir,” darmadağınık, ama zengin, kısmen çözülmemiş, odanın ortasına rastgele kümelenmiş kumaş yığınlarını işaret etti, “ve kız kardeşlerinin iç manşonları ve fistanları için kumaş seçmeme yardım et.”

Diz çöktüm ve parlak altın, gümüş ve inci gibi ipliklerle Şam kumaşlarının, brokarların üstüne dokunmuş ve ipeklerin, satenle-

rin, taftaların ve kadifelerin üzerine süslenmiş güzel desenlemelerle gözlerimin ziyafet çekmesine izin verdim. Arabesklerden, dantellerden, âşık düğümlerinden, kalplerden, saç örgülerinden, kafeslerden, sarmaşıklardan, kuşlardan, kelebeklerden, arılardan, tomurcuk halinde veya tam açmış çiçeklerden, meyvelerden, melek çocuklardan, görkemli karışık geometrik şekillerden oluşan harika labirenti okşayıp hissettim. Hepsi de güzel oldukları kadar tutkuluydular, bakan göze hem harika hem de baş döndürücü görünüyordular: girdaplar, ilmekler, düğümler, hilaller, dolambaçlar, yıldızlar ve helezonlar... Sonunda gözüm parlak kremsi bir sate'ne takıldı. İncelikle işlenmiş tomurcuklardan, taç yapraklarından ve yapraklardan oluşan karışık bir düzenlemenin arasında, kimileri bütün, kimileri incilerle temsil edilen tohumlarını gösterecek şekilde bölünmüş altın narların rahimdeki bebekler gibi durduğu karışık ve zengin bir desenle bolca işlenmişti.

“İşte bu!” Nefes alıp leydi annemiz görsün diye kumaşı kaldırdım. “Bu Kate için mükemmel! Bu desen üretkenliği temsil eden nar. Merhum Kral Henry’nin ilk karısı, İspanyol olan Aragon’lu Catherine bunu şahsi amblemi olarak seçtiğinde popüler hale getirmişti. Bence bu genç bir gelin için iyi, hatta şanslı bir seçim, özellikle de anne olmaya can atan biri için,” diye ekledim Kate’e yöneltilmiş bilmiş bir tebessümle. Bir memnuniyet nidasıyla Kate, üzerine sarmakta olduğu altın kumaşı atarak beni kucaklayıp öpücüklere boğmak için koştu.

Leydi annemiz, “Mükemmel bir seçim,” diye mırıldadı. Bu tür şeyler için iyi gözlerin var. Gerçi bence,” terziye döndü, “üzerine biraz daha inci ve pırlanta eklemeliyiz.”

“Evet hanımefendiciğim.” Terzi itaatkâr bir saygıyla hızlıca diz çöküp doğruldu. “Tam da sizin istediğiniz gibi olacak!”

“Olacağını biliyorum.” Leydi annemiz bundan şüphe etmek aklına bile gelmemiş gibi başıyla onayladı ve tekrar Kate’e döndü.

“Senin elbisen canım, düğün gününde giymeyi hep hayal ettiğin altın kumaştan olacak, elbette pırlantalar ve incilerle bezenmiş olacak –bir gelinin gözyaşları ve acı getirdiği için düğün gününde bunlara sırt çevirmesi aptal bir batıl inanç– ve kolları saf beyaz kürkten olacak. Başında da inci ve taşlı çiçeklerden yaldızlı rozmarin bir taç olacak. Ayrıca benim zümrütlerimi de takabilirsin; *büyük* olanları, onlar öyle yeşiller ki çimenler rengini kıskanacaktır,” diye ekledi, Kate kendisini kollarına atıp ağlayarak teşekkür ederken kahkahayla gülererek. “Eskiden gizlice odama girdiğin günleri hatırlıyorum yaramaz kurt.” Uzanıp Kate’in buklelerini okşarken sevgiyle kıkırdadı. “Ben avdayken odama gizlice girerdin ve ezilmiş lavantayı yere saçarak benim altın rengi elbisemi alırdın. Senin için oldukça büyük olmasına ve ayağın takılıp, düşüp çenenin morartmana rağmen giyerdin ve Uzun Galeri boyunca bir aşağı bir yukarı mağrurca yürürdün. Sanki bir altın denizi boyunca ve korkunç bir boğulma tehlikesi içinde yürümeye çalışıyordun. O büyük altın elbisenin içinde öyle kaybolur, öyle ezilirdin. Düğün günündeki bir gelinmiş gibi yapardın ve babanın zırh takımı seni sunakta bekleyen damadın olurdu. Artık benim güzel küçük kızım büyüdü ve kendi altın düğün elbisesini giyecek, onu gelini yapmak için de onu bekletmeye gerçekten degecek olan yakışıklı genç adam sunakta bekliyor olacak.”

“Leydi anneciğim, ben *çok* mutluyum!” diye bağırdı Kate.

“Hak ettiğin gibi.” Leydi annemiz gülümsedi. “Senin gibi bir güzellik acının ne olduğunu asla öğrenmemeli.”

Jane yüksek sesli, alaycı bir homurtu koyuverdi ve leydi annemiz kama gibi bakışlarla onu delip geçmek için bir anda döndü. “Jane,” dedi sertçe, “sen gümüş rengi giyeceksin.”

Bu sözler üzerine yüreğim ezildi. Leydi annemiz yine taraf tutuyordu ve sessiz bir mesaj göndererek Kate’e altının tüm ihtişamını sunuyor, Jane’i gümüşler içinde ikinci en iyi ve daha de-

ğersiz olarak gösteriyordu. Kate altın rengin içinde, güneş gibi ışık saçan neşeli gülümsemesi ve kahkahasıyla, sevgi dolu cevher ışıltılı gözleriyle göz kamaştırıcı ve pırıl pırıl olacaktı. Jane ise kasvet ve ciddiyet içinde dikiliyor olacaktı. Asık suratlı ve sessiz, yanında gümüşle, yere çevrilmiş gözleri ve aşağı bükülmüş ağızıyla Kate'e kıyasla zavallı bir görüntü sergileyecekti. Damat olarak Guildford Dudley'nin yaldızlı idolüyle bu etki daha da kötü olacaktı. Herkes Jane'i gölgede bırakacaktı; çırılçıplak olsalar bile sadece gülümsemeleri bile buna yeterdi! Bu hiç adil değildi!

Daha da kötüsü, Jane yapması gerekse bile umursamıyordu; düz siyah, gübre rengi ya da donuk gri giymeyi tercih eden kız, altın için *asla* savaşmazdı. Ama Jane'in altın rengine *ihtiyacı* vardı, bunu hak ediyordu, en az Kate kadar! Altın rengi onun kahverengi saçında saklanan kıvılcık ve altın amberleri tıpkı odunun ve küllerin altında parlayan kömür gibi ortaya çıkarırdı; gözlerindeki yeşil, mavi ve ela pırıltıları tozun içindeki cevher gibi parlatır, haşın grisini örterdi. Altın rengini her zaman güneş ışığı gibi sıcaklıkla ve gümüşü de soğuk ve buzla özdeşleştirmişimdir. Aslen Jane'in kişiliği soğuk gümüşe daha uygun olsa da, Jane'in altın rengi giymesine ve altının özelliklerinin mucizevi şekilde teninden içeriye süzülmesine, Jane'in tıpkı Kate gibi gülümsemesine, kahkahayla gülmesine ve mutlu olmasına dair çocukça umutlarımı çoktan geride bırakmış olsam da hâlâ onun düğün gününde altınlar içinde süslenmiş olduğunu görmeyi istiyordum. Jane'i aynanın önünde kendine bakarken güzellikte bir günah olmadığını kendi görsün istiyordum; sadece ona eşlik eden boş tavırlarda ve hor gören gururda vardı günah, ayrıca o kıymetli kitaplarını da yanına alabilir ve hâlâ güzel olabilirdi.

Gözyaşlarımı ve korkularımı yuttum. Jane adına savaşılmaya azmettim, zira o altın bir elbise için *asla* savaşmazdı. Ürkekçe leydi annemizin kırmızı kadifeden binici elbisesinin eteğini çektim.

“Lütfen leydi anneciğim, bırak da Jane de altın rengi giysin. Bu çok özel bir gün ve ben kız kardeşlerimin ikisini de düğün günlerinde baştan ayağa altının ihtişamına bezenmiş olarak görmek istiyorum. Bırak Dudley kızı istiyorsa gümüş giysin, ama *lütfe* Grey kız kardeşlerin *ikisini* de senin kraliyete olan şanlı yakınlığın vasıtasıyla altınla giydir.”

“Söylediklerin doğru bulundu Mary; görünüş her şeydir ve bizim de önem arz eden bir görünüş, dayanışma ve kraliyete has ihtişam sergilememiz çok mühim. Pekâlâ o zaman, hem Jane hem de Katherine altın rengi giysin. Ve Jane, Prenses Mary’nin büyük bir incelikle kendisine doğum gününde gönderdiği yakut kolyeyi de takabilir; o kan kırmızı renk onun solgun teninde *muhteşem* görünecek ve saçındaki kızılı kandırıp ortaya çıkarır. Hem de düğünden bir gece önce saçını kendi annemin tarifiyle yaptığım azıcık kına katılmış safranla yıkarız; böylece etkisi daha çarpıcı olur. Şimdi, Jane’in elbisesi ve kolları için hangi deseni önerirsin? Dikenler ve ayıyoncası yaprakları ya da belki eşekdikeni onun hoş olmayan keskin ve dikenli kişiliğine daha çok yakışır?”

“Acıyı, cezayı, eziyeti ve aşağılanmayı sembolize etmesi için mi leydi anneciğim?” diye çıktı Jane. Sesi sert, gözleri gri buz kadar soğuktu.

Leydi annemizin içindeki öfkenin büyüdüğünü hissettim ve ben leydi annemizin elinin binici kırbacının etrafını sıkıca kavradığını izlerken Jane’in davet ettiği darbeler yağmurunun başlaması an meselesiydi. Omurgamda patlayan ani sancıya rağmen hemen koşup fildişi rengi, yeşil ve altın rengi yaprak burgaçlarının arasına ihtişamla işlenmiş sarı şebboylarla her yanı pırıl pırıl parlayan bir saten topunu kaptım.

“Bu olsun lütfen leydi anneciğim,” görsün diye havaya kaldırdım. “Evlilik sadakati ve bağlılığın sembolü olan şebboylar. Guildford Dudley özellikle bu çiçeği ve sarıyı çok sevdiği için

bu jesti *kesinlikle* beğenecektir ve bunu bir iltifat olarak algılayacaktır: düğün gününde kendisini bu özel çiçekle bezemeyi seçen gelininden gelen sevgi dolu bir övgü. Bence bu evlilik için iyiye işaret olur.” Sonra Jane’in asık suratına bir bakış atıp hemen sözümü, “Umarım,” diye düzelttim.

“Hem iyi hem de diplomatik bir seçim.” Leydi annemiz gülümsedi ve başımı okşamak için uzandı. “Öyle olsun! Ah Mary, benim zavallı küçük gulyabanım, eğer garip şekilli, bodur ve çarpık doğmamış olsan bana çok faydan dokunurdu! Kate’in güzelliğine ve Jane’in âlîmane parlak zekâsına sahip olmasan da bunlardan çok daha önemli bir şeye sahipsin: ince anlayış ve sağduyu. İnsanları nasıl memnun edeceğini ve pratik olmayı biliyorsun. Senden epeyce yararlanabilirdim! Ne *elim* bir kayıp!”

“Gerçekten büyük kayıp,” dedim hafifçe, çünkü leydi annemizin sözlerine rağmen bodur ve deforme bedenim yüzünden kaybım olan onca şansa benden fazla kimse üzülemezdi. Asla sahip olamayacağım aşk, asla doğuramayacağım bebekler, ileriki yaşlar gelinceye kadar ağrımayan omur ve bacaklar, bakışlarını korkuyla kaçırıp derhal benden uzaklaşmak yerine gülümseyip içtenlikle beni kucaklayacak insanlar, asla içinde yer alamayacağım eğlenceli saatler, cüce bir palyaçoyla karıştırılmaksızın asla giyemeyeceğim parlak parti renklerinde elbiseler, insanların gülmelerine yol açmadan dans edebilmek, kaçırılıp bir grup gösteri cücesinin arasına katılmak üzere veya yeni gösteriye ihtiyacı olan bir sirke satılma korkusu olmadan Londra sokaklarında özgürce yürüyebilmek.

Ben gölgelerde saklanması, dünyanın bir kıyısında yaşaması gereken küçük, utangaç bir yaratıktım. Dünyanın coşkulu, parlak merkezinde yaşamaktansa uzaktan gözlüyordum, asla bir katılımcı veya tadını çıkaran biri olamazdım, sadece gözlemciydim. Ama şu an benim şanssızlıklarımın oyalanacak zaman değildi. Kız kar-

deşlerimin bana ihtiyacı vardı, bu yüzden kendimi gülümsemeye zorladım ve Jane'in Kuzen Mary'nin hediyesi olan "kanlı kolyeden" nefret ettiğini bildiğim için onun yerine leydi annemizi sarrafı çağırıp zümrüt yapraklar arasına işlenmiş şebboylardan oluşan altın bir kolye yaptırması için razı etmeye koyuldum. "Belki Jane'in saçları için sarı şebboyları olan yaldızlı rozmarinden bir taç iyi olur? Kate'inkinın yanında da iyi görünür."

Ama insan her zaman kazanamaz. Leydi annemiz şebboy kolyenin ve tacın ikisinin de harika fikirler olduğuunda hemfikirdi, ama Jane'in o yakut kolyeyi de beraberinde takabilmesi için yeni kolyenin uzun yapılmasına karar verdi. "Sonuçta Kuzen Mary'nin alınmasını istemeyiz ve davetli olmasa bile düşüncelerimizde ve bu özel günün bir parçası olduğunu hissetmesini isteriz, değil mi?"

Dudaklarını sarkıtan Jane'in huysuz bir sesle, "Hayır," deyişini leydi annemiz duymamış gibi yaptı.

"Bu dünyada her şey olabilir," diye devam etti leydi annemiz, "önemli olan kimseyi incitmemektir, zira bir gün sizi buna pişman edecek bir pozisyona gelebilirler."

Her gün modistralarla, terzilerle, güzel kumaşlarını ve incik boncuklarını göstermek için Londra'dan gelen tüccarlarla, eldivencilerle, ayakkabıcılarla, altın ve gümüş ustalarıyla, balen yapanlarla meşguldük. Ebeveynlerimiz büyük bir cömertlikle Kate ve Jane'in birer düzine yeni elbisesinin olmasına karar vermişlerdi, bir bayanın istediği ve hak ettiği tüm aksesuarlarıyla birlikte –yelpazeler, başlıklar, çoraplar, iç gömlekleri, iç etekleri, kurdele diz bağları, terlikler, peçeler, değerli taşlardan ve metallerden parfüm topları, vs.– yapılacak çok şey ve her geçen gün bizi düğüne daha da yaklaştırdığından yapmak için az zaman vardı.

Kate için ahududu, kiraz, öğütölmüş çilek renklerinde elbiseler vardı, ayrıca güneş sarısı, yumurta sarısı ve limon sarısı –sarı “neşenin rengi” olarak bilinir ve Kate o renge asla doymuyor gelinlik malzemeleri bu güneş rengine bolca sahip olursa bunun evliliğı için şanslı bir işaret olacağını düşünüyordu– bal sarısı, tarçın rengi, kayısı rengi, adaçayı yeşili, kızılgerdan yumurtası mavisi ve güllerin en narini, sanki pembe bir gülün üzerinden gri küller savrulmuş, ama gülü bozup kavurmamıştı.

Şaşaalı süslemelerden ve canlı renklerden kaçınıp grinin, kah-verenginin ve siyahın renk yelpazesine ulaşmaya çalışan Jane için leydi annemizin onayıyla ben, lâl, mürdüm eriğı, kırmızı şarap, zengin ve asil menekşe rengi, yosun yeşili, aslan yelesi sarısı, gece yarısı mavisi, derin orman yeşili, canlı sarı, tarçın, yeni moda olan “canlı amber” rengi ve abartılı altın işlemeli, “inkarnadin” olarak bilinen şeftaliye çalan yavruağız tonlarını seçtim.

Her biri için ayrıca yeni elbiseleriyle uyum sağlayıp renklerini zenginleştirsın diye tezat renklerde, incelikle süslenmiş ve desenlenmiş iç gömlekler ve manşonlar vardı.

Kate’in en sevdiği, beyaz ipekten, ihtişamla tam açmış ve yeni tomurcuklanan gül desenleriyle çalışılmış takımdı. Gülle-rin dikenli sapsarı ve yaprakları İspanyol demircilik işini andıran bir tarzla işlenmişti ki bu tarzı İngiltere’ye Aragonlu Catherine tanıtmış ve öyle popüler yapmıştı ki sonraki yıllar boyunca her kadın bu deseni iç eteklerinin kenarlarına, her erkek de beyaz patiska gömleklerinin yakalarına ve kol manşetlerine işletmişti. Ama Jane aşırılıktan nefret ederdi ve altınla gümüşün yeni elbiselerinin çoğunu süslemekte kullanılan yaldızlı iplik yapımında kullanılırken israfın büyüklüğünden şikâyet ediyordu. Bu paranın fakirlerin doyurulup giydirilmesinde ve onlara İngilizce dua kitabı sağlamakta kullanılmasının daha iyi olacağını söylüyordu.

Sonuncusu da, her birine özel birer sürpriz olarak altın rengi ve gümüş simli kumaşlardan alçak kare yakalı ve etrafı pırlantalarla çevrilmiş sivri korsalı elbiseler ve kız kardeşlerim bu elbiselerle giysin diye dolu, kabartılmış ve şişirilmiş manşonlara taç yapraklar gibi sarıldıklarında neredeyse nazıkçe yerleri süpüren ve muhteşem dökümlü uzun kollar hazırlandı. Sonra babamız avcılık ve binicilikten bahsetti ve leydi annemiz kız kardeşlerimin binici kıyafetleriyle donatılmasını terziye söylemeyi ihmal ettiğini fark ederek paniğe kapıldı. Böylece alelacele Jane için kıvılcık kadife, Kate için de kahverengiyle kırmızı arasında canlı ve tutkulu bir dansa benzeyen bir ton olan Brassel kırmızısı kadife seçildi; kahverengi ve kırmızı İspanyol derisinden de uzun çizmeler ve yumuşak eldivenler sipariş edildi. Sonra Bayan Ellen hummalı bir çılgınlıkla, “Gecelikler!” diye haykırdı ve kız kardeşlerimi işlemeli patiskadan geceliklerle ve başlıklarla donatmak üzere panik dolu bir heyecan fırtınası başladı, bunların hepsi bir kocanın aşk dolu gözlerine keyif vermek üzere planlandı, yumuşak kadife terlikler, şatafatlı kürk çerçeveli kadifeden robalar, çiçekli damaskolar ve kapitone satenler seçildi.

Tüm provalar boyunca baş terzimiz olan Bayan Leslie, bir gelinin bu kadar “moralizm, kasvetli ve düşünceli” görmenin doğal olmadığını düşünerek Jane’den bir tebessüm koparmaya çalıştı.

“Gergin misin tatlım?” diye sordu Jane önündeki bir taburede dikilirken. “Eğer öyleysen bu doğal bir şey; bunu biliyorum, çünkü birçok gelin giydirdim, ama göreceksin, evlendikten ve gerdeğe girdikten sonra her şey yoluna girecek, inan.”

“Hayır, girmeyecek.” Jane ters ters baktı. “Guildford Dudley’le evlenmek istemiyorum. *Hiç kimseyle* evlenmek istemiyorum!”

“Ama her genç kız evlenmek ister!” Bayan Leslie güldü.

“*Ben* istemiyorum!” diye ısrar etti Jane isyankâr bir inançla.

“Biraz zaman ver canım,” diyen Bayan Leslie gülümseyerek öğüt verdi. “İsteyeceksin. Bir genç kızın bir erkeği istememesi doğal değil; kadınlar evlenmek için yaratılmışlardır, bir erkeğe bağlanmak ve onun bebeklerini taşımak için. Senin kocan –ve ayrıca kendisi çok yakışıklı bir delikanlı!– kısa zamanda fikrini değiştirecektir, inanıyorum ve ilk bebeğini kollarına aldığı anda ve bu günü hatırladığında eskiden olduğun ve bir koca istemediğini sanan o aptal velede güleceksin. Gelecek yıl bu zamanlar yatakta yanında yatan adama bakıyor ve o ana kadar onsuz ne yaptığını, eğer senden ayrılırsa bir daha güneşin nasıl doğacağını merak ediyor olacaksın.”

“Hayır, bu olmayacak! Olmayacak! Olmayacak! Olmayacak!” Jane ayağını yere vurup bağırdı ve Bayan Leslie’yi öyle korkuttu ki kadıncağız iğneyi parmağına batırdı. Oluk oluk kan akmaya başladı ve o güzelim altın, sarı ve fildişi rengi elbiseyi kan lekesi olmaktan hızlı düşünüp kolunu hızla çevirmesi, stajyer modistranın yetişip önlüğüyle kanamayı durdurması kurtardı.

Bu olaydan sonra Bayan Leslie sessizlik içinde dikiş dikti ve deli bir kadının provasını yapar gibi artık temkinli yaklaştığı Jane’i neşelendirip canlandırmak için başka girişimde bulunmadı.

Hane kadınları modayla ilgili dokuz doğururken babamız kendi dünyasındaydı. Ziyafeti planlıyor, aşçılarla fikir alışverişi yapıyor ve çeşitli hamur ustalarının mamulünü deniyordu. Bademezmelerini ve keten helvası kurgularını kıyaslıyor, bu arada şekerlemelerden emiyordu; sonunda leydi annemiz babamızın ağzında düğün bitene kadar kararmamış veya çürümemiş bir diş kalırsa bunun bir mucize olacağını söyledi. Ama babam sadece gülümsedi ve “ağzında bir elmayla ve hatta belki de güzel Kate’i için yaldızlı elmayla kızarmış domuz” hayali kurmaya devam etti. Emindi ki kızlarının arasında bunun kıymetini en iyi bilecek olan oydu. Bunun yanı sıra bir çift kızarmış, birinin dişleri altın yal-

dızla, diğerininki simle parlatılmış yaban domuzu kellesi, fırında, tüyleri tüm ihtişamıyla sergilenen bir tavus kuşu. Kate için de bir kuğu, “hayır, Kate için *iki* kuğu,” uzun boyunları tatlı bir âşık kucaklamasıyla birbirine dolanmış sevgi dolu bir çift, yanında da pembe keten helvasından bulutların üstünde yüzen, bademezmese şekerinden yüksek, yaldızlı, pembe bir kale ve bademezmese yapılmış bir Kate betimlemesi. Bu betimlemede Kate’in elbisesi şeker kristalinden pullarla süslenmiş olacaktı ve yanında da Lord Herbert betimlemesi olacaktı. İkisi birlikte kol kola “içinde aşkın yaşadığı evin” balkonundan aşağıya, bulutların ötesine, siyah ve beyaz kuğuların muhteşem çiftler halinde mavi şeker hendeğinde kaymakta oldukları yere bakıyor olacaktı.

Babamız kendini yılanbalıkları jöleyle mi, yahni olarak mı, kırmızı şarapta mı yoksa krema sosuyla mı servis edilsin diye düşünerek sıkıntıya soktu ve sonunda leydi annemiz öfkeden deliye dönüp çiğ bir yılanbalığım kaparak babamın yüzünde şaplattı. Babamızın peynirlerle ilgili kararsızlığı öyle çıldırtıcıydı ki –günler boyunca başka bir şeyden söz etmemişti– leydi annemiz şaşkına dönüp nihayetinde babamıza tadına baksın diye örnek olarak gönderilen kucak dolusu beyaz ve sarı peynir tekerleklerini bir araya toplamış, ön kapıya koşup hepsini evden anayola uzanan, kestane ağaçlarının sıralandığı uzun yol boyunca aşağıya yuvarlamıştı. Zavallı babamız ellerini havada sallayıp, “Peynirlerim, benim güzel peynirlerim!” diye çılgınca bağırarak peynirlerin peşinden koşmuştu. Ama leydi annemiz sadece evin kapısını çarpmış, ellerini yıkıyormuş gibi bir hareket yapmış ve “sürekli peynirden bahsedip beni öldüresiye sıkmayan” ahırbeyimiz-Adrian Stokes’la at binmeye gitmişti.

Gözü pek olan babamız balık pazarlarında muhteşem bir mersinbalığı için iyi para vereceği haberini salmıştı, ama “gerçekten devasa bir balık” olmalıydı, böylece balıkçılar her gün en büyük

ve en güzel örneği getirmek için birbirleriyle rekabet haline girdiler. Babamız uşağın, hatta aşçının güvenini kazanmak için bunun çok önemli bir görev olduğunu iddia ederek gerçekten dışarıya çıkıp bu kaba, pis, açık saçık konuşan, pürüzlü elleri olan, balık kokan, havaya çok maruz kalmaktan ciltleri yıpranmış ve tenleri fındikkabuğu kahverengisine dönmüş adamların arasında dolaştı. O her balığı sanki safkan bir aygır alıyormuş gibi titizlikle bizzat ölçüp incelerken biz de pencereden sarkıp onu izledik. Ayrıca ziyafet masasını süsleyecek bir musurla da ilgilendiğini açıklamıştı; buzla kaplı, deniz yosunu, istiridyeler, kerevitler ve yengeçlerle bezenmiş gümüş bir tepside taşınacaktı. Salatanın İngiltere’de görülmemiş büyüklükte olması gerektiği konusunda ısrarlıydı ve bir salataya katılabilecek ne varsa içine konmalıydı; şekerli çiçekler ve garip şekillerde ve figürlerde oyulabilecek tüm sebzeler de bunlara dahildi. Elbette ki Kate’in pastasını da unutmamıştı. “Nasıl unutabilirim?” diye gülmüştü Kate sorunca. “Sevgilim, hayatımın yarısını pastayı düşünerek geçirdiğimi bilmiyor musun? Bak, eğer aklımdan her pasta geçtiğinde bir peni biriktirseydim İngiltere’nin ve hatta tüm dünyanın en zengin adamı olurdum! Yani, pastaların en önemlisini –güzel Kate’imin düğün pastasını– unutmam nasıl mümkün olabilir!”

Elbette ki hemen sonraki öğleden sonra babamız gururla ufak tefek, çıtkırıldım, siyah sakallı bir Fransız’ı yukarıya, Kate’in Bayan Leslie’nin önündeki taburede sadece, en ince patiskadan dikildiği için hayal gücüne çok az iş bırakan iç gömleğiyle dikildiği odaya çıkardı. Babamız, pişkin ve bezgin Fransız Kate’in boyunu ölçebilsin, böylece devasa tarçınlı pasta –içi elmalarla, cevizlerle, hem sarı hem kara kuru üzümlerle doldurulup üzeri yaldızlı bademezmesiyle kaplanacaktı; babamız söz vermiş ve böylece unutmadığını ispatlamıştı– “sevimli küçük gelini ve damadının da!” boyundan yüksek olabilsin diye Bayan Leslie’yi hafifçe ke-

nara itti. Kate keyiften çılgılık attı ve kollarını Fransız'ın boynuna dolayıp yanaklarını öptü. Sonra adamın sakalları gıdıkladığı için kıkırdamaya başladı.

Kızlar iç gömleklerinin haricinde tamamen çıplakken aşçının, bir erkeğin –ve bu erkek bir Fransız'dı!– içeriye girmesinin tamamen uygunsuz olması yüzünden öfkeli çılgınlık atan Bayan Leslie ve Bayan Ellen'ı susturmak için babamız her şeyi yoluna sokacağına inandığı, yaldızlı, pembe-mavi mineli güven verici şekerleme kutusunu uzattı. Kutu şekerlemelerle, tatlılarla, şeker kaplı güvezlerle, şekerli bademlerle, tarçınlı pastillerle, kristal zencefillerle, bademezmesiyle, jöleyle kaplı kayısılarla, şekerli portakal ve limon dilimleriyle, anasonlu gofretlerle daha yeni doldurulmuştu. Sadece birkaç dakika içinde herkes olabileceği kadar halinden memnundu ve pasta şefi Kate'e şimdiye kadar herhangi bir düğünde görülmemiş en yüksek, en büyük pastanın sözünü veriyordu ve biz ömürlük dostlar gibi gülüp şekerleme kutusunu aramızda dolaştırırken en son Fransız modasını tariflerle canlandırıyordu.

Sadece Jane bizden uzakta, çıplak ayaklarını altına almış, pencere önündeki koltuğun köşesine sıkışmış, iç gömleğinin üzerine eski, sıçan grisi, püskülleri güvelerce yenmiş şalını mütevazıca sarmış oturuyordu. Biz konuşup gülüşürken ne başını Yunanca Ahit kitabından kaldırdı ne bir kelime söyledi; babamız hepsi bitmeden önce gelip bir şekerleme alması için ona seslendiğinde bile.

Yakındaki bir panayırda gerçek denizkızı sergilendiğini duyduğunda biz üç kızın –Jane bile, gerçi o Avrupa'nın en önde gelen âlimlerinin gözünde çocukça ve uçarı görünür diye bunu kabul etmek istemiyor– çocukluktan beri denizkızlarını sevdiğimizi bilen babamız herkesi hayrete düşürmek için bu gösteriyi panayırdan ayrı kiralayıp düğünde sunulmasına karar verdi. Çadırın dışındaki boyalı pankarta göre denizkızının epey güzel ve sıvı altın gibi akışkan uzun saçları, çiğden ıslanmış zümrütler gibi parlayan

bir kuyruğu, okyanustaki evinden hatıra olarak aldığı kızıl mercandan bir kolyesi ve tarağı olması gerekliydi. Babam bu fikirle öyle etkilenmişti ki denizkızıyla ilgili hizmetleri kendisi görmeden tedarik etti. Sonradan bize dediğine göre kendisine de sürpriz yapmak ve denizkızını bizimle birlikte ilk kez görmek istemişti.

Ama denizkızı düğüne bir hafta kala taşındığımız Suffolk'taki şatafatlı tuğlalardan ve Portland taşından yapılmış Londra evimize geldiğinde öyle iğrenç, pörsük, kahverengi bir şeydi ki hiç-birimiz ona bakmaya dayanamadık. Hayvanları çok seven Kate ağlamaya ve bakıcısının göğsünü yumruklamaya başladı. "Ah, seni kötü, şeytani adam! Zavallı denizkızı!" diye feryat etti. "Ona ne yaptın?" Bu arada Jane sadece kaşlarını havaya kaldırıp, "Ona asıl bunu elde etmek için ikiye bölüp parçalarını birleştirdiği maymunla balığa ne yaptığını sorsan daha iyi olur," dedi. Bunun üzerine bu hilkat garibesini yaratmak için Tanrı'mn iki yaratığının katledildiğinin farkına varan Kate adamın suratını tokatlayıp hıçkırıklar içinde koşarak odayı terk etti.

Denizkızının belden yukarısı oldukça koyu tenli ve tıraş edilmiş maymun görüntüsüne sahipti, boş deri cüzdanlar gibi sarkan memeleriyle belli ki bir dişiydi. Korkunç derecede çirkin bir yüzü vardı. Sarı, kafatasına iğreti bir şekilde yapıştırılmış çirkin bir perüğü altından korkunç favoriler çıkıyordu ki bu da çektiği çok büyük acıyı gözler önüne seriyordu. Alt bölüm ise pullarla kaplı, kurumuş, kahverengi bir balık kuyruğuydu, yeşil boyadan acemice ve kalın bir tabaka halinde sürülmüş ve garanti olsun diye gümüşten birkaç leke eklenmişti; mercan kolye ve tarak da kesinlikle kırmızı boyaya batırılmış ve telle birbirine tutturulmuş çakıl taşlarından ibaretti.

Bir tiksinti çılgılığı koparan leydi annemiz yaratığı tuttuğu gibi pencereden fırlattı ve panayırdan gelen adam daha yorucu bir iş bulmak zorunda kalmaktan korkup en para getiren sergisini kurtarmak için panikle peşinden koştu.

Düş kırıklığına uğrayan babamız aynısefa rengi kadife elbisesinin içinde terleyerek ateşin önünde durdu; kalbini gergince sıvazlayarak bir sağ ayağının bir sol ayağının üzerinde durarak denge sağladı. En sonunda iç geçirdi. “Öyle umutlarım vardı ki! Gerçek bir denizkızı, bir düşünsenize!” Sonra leydi annemize döndü ve, “Ben... üzgünüm Frances. Ama o sırada harika bir fikir gibi görünmüştü,” dedi.

Leydi annemiz kollarım göğsünde kavuşturdu ve babamıza sert sert baktı. “Lütfen Hal, hepimizin iyiliği için arkada bizim için buna benzer *parlak* fikirler saklamadığını söyle. Benim ya da kızların buna dayanabileceklerini sanmıyorum.”

Babamız birkaç kez ağzını açıp kapadı, sinirle alt dudağını ısırdı ve tuvalet ihtiyacı olan bir çocuk gibi yerinde kıpırdandı. Sonra özür dileyip aceleyle çıktı. Çıkarken, kızlar sunağa giderken binebilsinler diye kiraladığı çelenklerle süslü bir çift gerçek tek boynuzlu atla ilgili bir şeyler mırıldanıyordu. Ben gülümsemekten kendimi alamadım, ama leydi annemiz sadece başını sağa sola salladı ve gözlerini devirdi. Bu arada Jane ayağını pencere koltuğunun üstüne topladı, bir elmadan gürültülü bir ısırik aldı ve başını tekrar kitabına gömdü.

2

25 Mayıs 1553 günü Hamsin Yortusu* sabahı güneşle uyan-
dım. Gümüş saçmalı erik rengi damaskomu ve çekirdek incilerle
ve yumuşak gri tavşan kürküyle süslenmiş gri-mavi saten elbisemi
çoktan giymiş pencerenin önünde duruyordum. Ametist ve safir
boncuklarımı sinirle büküyor, şafağın güneş gibi sarısını uyuyan
şehrin üstüne serpererek kocaman bir mor ve turuncu yumurta gibi
sökmesini izliyordum. Kız kardeşlerim birer bakire olarak son
uykularında derinlere dalmış halde yatarlarken yanaklarımdan
sessiz gözyaşları dökülüyordu. Benim tek isteğim aynı kalması-
yken her şey değişiyordu. Sadece kısacık birkaç saat içinde evlenip
yeni hayatlarına gidecekler, beni arkalarında bırakacaklardı. Gö-
rünene göre Kate fazla uzaklaşmayacaktı; Londra'dan bile ayrıl-
mayacak, sadece Thames'in karşı tarafına geçip Pembroke Kon-
tu'nun atadan kalma hanesi olan, onu yapan Normandiyalı'nın
adını almış Baynard's Şatosu'na, ortaçağdan kalma kasvetli bir
taş kaleye gidecekti. Jane ve Guildford ise bu pastoral ortamda
aralarında bir aşk, en azından arkadaşlık doğsun diye Surrey'de,
önceden Carthusian Manastırı olan, Sheen'in kırsal yalnızlığına*

* Paskalya'dan sonraki yedinci pazar gününde kutlanan Hıristiyan bayramı. (e.n.)

gönderileceklerdi. Yakında onları ziyarete gitmek için davetiye beklememem gerektiğini biliyordum ve leydi annemiz bununla ilgili onu taciz edip bir davetiye için zarf atmamam konusunda beni çoktan uarmıştı; elbette iki yeni çift de biraz yalnız kalıp baş başa zaman geçirmek isteyeceklerdi ve ben sadece aralarına girerdim. Sevgili bir kız kardeşense kendisine zoraki gülücükler atılan ve katlanan, içten içe gitmesi için dua edilen yatılı bir misafir olurum.

Bir saat sonra işlemeli patiskadan yeni iç gömleklerinin üzerine pelerin sarınmış, hâlâ havada duran sargılı saçlarını kapüşonlarının altına saklamış halde esneyen, uykulu gözlü kız kardeşlerim ve yorgunluktan ölmüş, bütün geceyi Jane'in yatağının yanında oturup saçındaki nefret ettiği sargıları çıkarmasın diye beklemekle geçiren Bayan Ellen, içlerinde Kate'in Henny'sinin, benim Hetty'min, başlarında Bayan Leslie'nin bulunduğu birkaç terzinin de olduğu telaşlı genç kızların arasında ve yanlarında düğün kıyafetlerinin bulunduğu sandıklarla bir mavnya bindiler.

Durham Hanesi'nde hizmetçiler ve dikişçi kadınlar kız kardeşlerimin etrafında koşuştururlarken, iç etekleri üst üste giydirip balenlerinden soluk aldırmayacak kadar sıkıca bağlarlarken, kalçalarına fazladan dolgunluk vermek ve eteklerinin salınışına bir çan havası vermek için kabartılmış popo rulolarına kemer takarlarken, her ipin bağlandığından, her katmanın düzgün dökmümlü durduğundan emin olmak için elleri çekiştirip gerdirerek, iğneleyip çekidüzen vererek, fazlalık yapan iplikleri kopararak ve gereken yerlere yeni dikişler atarak kız kardeşlerimin bedenlerinde baştan ayağa aceleyle uçuşurken ben tek başıma pencere kenarında oturdum; başımı soğuk, pürüzsüz cama yasladım ve nehri izledim. Kısacık bedenimle yardım etmeye çalışsam sadece ayak bağı olacağımı biliyordum, ayakaltında kalacak ve gergin ve sinirli ruh hallerinin günah keçisi olacaktım. Bu yüzden,

Lord Herbert'ın yakışıklı babası Pembroke Kontu'yla gelişini sadece ben gördüm. Ama ses çıkarmadım. Kate'e söylemedim. Bunu yapsaydım hizmetçileri başından savıp koşarak pencereye geleceğini biliyordum ve cennete özgü hayalleri paldır küldür yeryüzüne düştüğünde yüzünde oluşacak olan ifadeyi her zaman hatırlayacaktım.

Aşağıdaki ince, hastalıklı, peynir suyu rengi suratlı, mavna-
dan inerken tökezleyip neredeyse Thames Nehri'ne düşecek olan
çocuk hiç de romantik bir kahraman değildi. Aslında siyah ve gü-
müş renklerde brokar ve kadife giysisi içinde, abanoz şakakların-
da göz alıcı parlak gümüş renkli kanatlarla çok uzun boylu ve ince
yapılı, enerjik, koyu renk saçlı babasının bir genç kızın kalbini
yerinden oynatması çok daha mümkündü. Zavallı Lord Herbert,
saçları bile renksiz görünüyordu! Giysileri üzerine büyük geli-
yordu, şapkası bile başında çok büyük duruyordu ve safir mavisi
kadifeye tutturulmuş devekuşu tüyü, Lancelot'un parlak gümüş
miğferindeki ihtişamlı kıvrımlı salt beyaz tüy gibi değil, aptalca
görünüyordu. Hayır, bu genç, gelinini ateş gibi yanan öpücüklerle
ve sıkı kucaklamalarla ezmek için hikâyelerden fırlayan güçlü ve
erkeksi kahraman değildi. Bu, Kate'in canlı hayvan koleksiyon-
una eklenecek, okşanıp merhamet gösterilecek, bakımı yapıp
sağlığına kavuşturulacak bir başka hastalıklı hayvandı. Kate'in
bir eşten çok bir anne gibi onun dudaklarına bir fincan ılık süt
yanaştırdığını, saçlarını okşadığını, onu yatağa yatırdığını ve ona
bir masal anlattığını rahatlıkla hayal edebiliyordum. O anda orada
ölümcül an geldiğinde, Kate sunaktaki damadına doğru yaklaştı-
ğında gözlerimi kapamaya söz verdim; yüzünde belirecek olan
hayal kırıklığına katlanamazdım.

“*Bana bak!*” Çaresiz feryadıyla hizmetçiler ve dikişçi kadınla-
rın arasından itekleyerek kendine yol açmaya çalışan Jane'i gör-
mek için döndüm. “*Şu halime bak!*” Kaşları çatık halde büyük

gümüş aynanın önünde durmuş, Bayan Leslie öne çıkıp Jane'in yaldızlı rozmarin ve şebboy çiçeklerinden oluşan tacından sırtına dökülen yeşil ve sarı ipek kurdelelerin dökümünü ayarlarken bile elleriyle boş yere elbisesinin aşırı zenginliğini dövüyordu. "Bir genelev patroniçesi kadar iffetsiz görünüyorum!" diye bağırdı sefil bir halde ve gözyaşlarının eşiğinde. Elleri eteğinin zengin dolgusu üzerinde seğiriyor, hepsini yırtıp atmak için kaşınıyordu. Ellerini kaldırıp boğazını saran yakut kolyeyi çok sıkı olduğunda ısrar ederek çekistirmeye başladı. Ama leydi annemiz o elleri tokatlayarak uzaklaştırdı; tıslayarak eğer durmazsa koparacağını söyledi. Jane kolyeden ne kadar *nefret ediyordu!* O kolyeye, "Kuzen Mary'nin kanlı kolyesi" diyordu, çünkü ince altın zincir boyna öyle sıkı oturuyordu ki gözyaşı damlaları şeklindeki koyu kırmızı yakutlar sanki boğazı kesilmiş de içinden kan sızıyormuş gibi bir görüntü yaratıyordu. İkinci ve üçüncü halkalara geçirilip bollaştırıldığında da aynı sırada duran yakut taneleri sanki kan damlaları göğsünü lekelemek üzere aşağı doğru süzülüyor gibi duruyordu. Çok garip olduğunu düşündüğüm, kimsenin bana açıklama yapmadığı bir şekilde Kuzen Mary düğüne davet edilmediği için dün gece leydi annemiz Jane'i çalışma masasına oturtmuş ve bir mektup kaleme aldırmişti. Mektupta Kuzen Mary'ye sevgili kuzeninin bu en güzel ve sevinçli günde onunla olamamasına rağmen onun varlığını yakınında hissetmek için hediye ettiği kolyeyi takıyor olacağı yazıyordu –leydi annemiz "sevgi dolu bir çift kol gibi" diye özellikle yazdırmıştı– ve Jane mektubu itaatle yazmıştı.

Jane'in sıkıntısını gören ben, özel olarak yapılan altın ve cevher taşlı şebboy kolyenin tek başına daha iyi duracağını, kan kırmızısının Jane'in elbisesinin parlak altın solgunluğuyla çok uyumsuz olduğunu önermeye çalıştım, ama reddedildim. Leydi annemiz asil kuzenimizi kırmamak için yakut kolyenin takılmasında

ısrarcıydı; gerçi bana göre davet edilmemekle çok daha fazla kırılmış olacaktı. Ayrıca leydi annemiz, Kate yanında zümrütlerin yeşil aleviyle parlayarak dururken Jane'in zıt renklere sahip ama benzer zenginlikte taşlarla süslenmesi gerektiğini de ekledi.

“Kes şunu Jane!” Altın ve krem rengi elbisesi içinde, serbest bırakılmış, göz kamaştıran ve kızıl altın rengi bir alev gibi sırtından aşağı sallanan saçlarıyla güneşin kendisiymiş gibi parlayan Kate, asık suratla dudaklarını ileriye uzattı ve zarif altın renkli terliğinin içindeki ayağını üzerindeki çim yeşili zümrütleri, pırlantaları ve incileri şingirdatarak yere hızla vurdu. “Neden bozmaya çalışmak zorundasın? Önemli olan tek kişi sen değilsin! Bu sadece *senin* günün değil. Unuttuysan söyleyeyim, senden başka iki gelin daha var ve bunlardan biri de ben oluyorum. Catherine Dudley adına konuşamam, ama *ben* bunun öyle mutlu, öyle *büyük* ve *muhteşem* bir gün olmasını istiyorum ki hafızamda sonsuza dek yaşasın ve yaşlı bir kadın olduğumda torunlarıma bundan bahsedebileyim ve onlara kız kardeşimin tören ve ziyafet boyunca sarkan ve düşüncelere dalan somurtkan ve ekşi suratını tarif etmek zorunda kalmayayım. Her genç kızın düğün gününde olmayı hak ettiği kadar güzel görünüyorsun ve eminim ki Avrupa'nın âlim Protestanları çok sevdiğin o kasvetli, hırpani döküntüleri *kendi* düğün günün olduğu için sadece *bir* günlüğüne bir kenara bırakmanı affedeceklerdir ve eminim Tanrı da affedecektir; zira en affedici olanın O olduğu söylenir.”

“İyi konuştun Katherine.” Leydi annemiz Kate'in coşkun tiradı yüzünden eğilen yaldızlı rozmarin ve taşlı çiçeklerden oluşan tacı düzeltmeye çalışırken ve sırtından aşağı dökülen ipeksi titrek gökkuşağından oluşan kurdelelerin karışıklığını düzeltmek için Kate'i etrafında hafifçe döndürürken başıyla onayladı. “Belki biraz acıydı, ama ümit verici pratiklik ve mantık işaretleri gösteriyorsun. Eğer Lord Herbert diplomatik bir mevkie gelirse sadece

göstermekten gurur duyacağı bir süs olmaktansa ona çok fazla artı puan kazandıracağına güveniyorum.”

Solucan gibi kıvrılarak öylece durmuş meydan okurcasına birbirlerinin gözlerinin içine bakan kız kardeşlerimin arasına girdim ve uzanıp ellerini tuttum.

“*Lütfen* tartışmayın,” diye yalvardım, dökmemek için kendimi zor tuttuğum gözyaşlarım yüzünden titreyen sesimle. “Bu belki de uzun süreliğine hep birlikte olabileceğimiz son gün. Biz kız kardeşleriz ve elbiseler gibi bazı konularda hemfikir olamassak bile en azından birbirimizi sevmek ve farklılıklarımızın bizi ayırmasına izin vermemekte aynı fikirde olabiliriz. *Lütfen* Jane, elbiseyi unut, *gerçekten* fark etmez. Bu sadece bedenini örten evlilik elbisesi ve hem bizim –ki seni seviyoruz ve seni üzgün ve asık suratlı görmek istemiyoruz– hem de senin iyiliğin için *lütfen* gülümse ve elinden gelenin en iyisini yap. Tıpkı babamızın dediği gibi, ‘Eğer hayat sana limon verirse onu dilimle ve üzerine şeker serp; eğer Kader’in elinden üzerine badem yağarsa onları ez ve bademezmesi yap.’ Bunu yapabileceğini *biliyorum* Jane; *sen çok zekisin! Çok* da güzelsin. Keşke bunu ve bunun aslında kötü veya günah dolu bir şey olmadığını görebilseydin. Bu güzelliği sana Tanrı kendi elleriyle vermişken nasıl kötü olabilir ki? Seçmek zorunda değilsin. Güzel *ve* aynı zamanda zeki olabilirsin! Aslında bence pek çok erkeğin, pek çoğu sadece saçını taramayı ve güzel elbiseleri önemserken güzel bir kadının keskin zekâsını sergilemesini çok daha hayret verici bulacağını düşünüyorum. Eminim ki nazik olur ve onunla dostluk kurarsan, Guildford çalışmalarının senin için ne kadar önemli olduğunu gördüğünde seni çalışmalarını bırakmaya zorlamayacaktır. Herkes onun şarkı söyleme dersleri aldığını söylüyor; yani o ders alırken sen de kitaplarınla zaman geçirebilirsin, ikiniz de özel çalışmalarınız için bir kenara çekilebilirsiniz, bundan eminim!”

Sıkıca bağlanmış iç eteklerin, işlemeli ve pırıltılı eteklerin ve kolların hışırtısıyla kız kardeşlerim diz çöktüler, kollarını bana doladılar ve yanaklarını benimkilere yaslamak için eğildiler. Ben de hem onların hem de benim olan gözyaşlarının tadını aldım.

Jane yavaşça, “Özür dilerim Kate,” dedi benim etrafımdan uzanıp onun elini sıkarken. “Gününü mahvetmemek için elimden geleni yapacağım. Mary gibi sen de haklısın. Bencilce davrandım ve özür dilerim.”

“Teşekkür ederim Jane,” dedi Kate titrek, gözyaşı dolu alçak bir sesle. “Ben de üzgünüm. Öfkeye kapılmamalıydım. Senin mutsuz olduğunu biliyorum ve senin adına üzgünüm, hem de çok üzgünüm; keşke bir yolu, sihirli sözleri veya sallayabileceğim sihirli bir sopa olsaydı da senin de evliliğin hakkında benim kadar mutlu olmanı sağlayabilseydim.”

“Bu sözlerdeki sevgi benim için sihir sayılır,” diye cevap verdi Jane ve onlar sarılırken ben aralarında neredeyse ezilecektim, ama onların barışmasına öyle seviniyordum ki buna hiç aldırmadım. Jane, “Ayrıca babamızın lezzet dolu bilge sözlerini kullanan Mary’nin dediği gibi hayatın bana verdikleriyle şeker kaplı limonlar ve bademezmesi yapmaya çalışacağım,” diye söz verdi.

“Guildford’la zaten bademezmesi için limonun ve yaldızın var, yani ihtiyacın olan tek şey badem ve şeker.” Kate kıkırdadı, ben gözlerimi açtım ve iki kız kardeşimin de gözyaşları arasından gülümsediklerini ve güldüklerini gördüm. Bu iyi hissettirdi; sevgiyle, gün ışığıyla ve umutla içimin ısındığını hissettim.

“Artık her şey güzel olacak,” diye fısıldadım ama bu bir önermeden çok bir duaydı.

Kız kardeşlerimin ellerini tuttum ve aynanın önüne götürdüm. Aynadan birbirimize gülümsedik. Ne yapacağımızı biliyorduk; ritüel hem sevdiğimiz hem de aşına olduğumuz şeydi.

“Zeki olan!” diyen Jane bir adım öne çıkıp kendini aynaya tanıttı.

“Güzel olan!” diye Kate takip etti, sırtışık bir tebessüm ve zarıfçe kıvrılan kalçalarla.

Sonra da ben geliyordum. “Küçük gulyabani olan!” diye öttüm.

Ardından leydi annemiz gelinlerin aşağı inme vaktinin geldiğini duyurdu. Birbirimize sarılmış olduğumuzdan kız kardeşlerimin bedenlerini ve içlerindeki kalpleri hissettim; dünyayı değiştiren bu sözler üzerine sarsılmış ve irkilmişlerdi. Her ikisi de sessizce dudaklarını benim yanaklarıma bastırdılar, sonra doğruldular ve hizmetçilerin kurdelelerini ve sırtlarından aşağıya çağlayan saçlarını, eteklerini ve kollarım son bir kez düzeltmesine izin verdiler. Ardından kürk manşetlerinin üzerindeki taçyaprağı gibi muhteşem kollukların altında titreyen elleri hâlâ benimkileri tutar halde biz üç kız kardeş merdivenlerin en üstünden yürümeye başladık. Ben durup onların aşağıya inişlerini izledim, sonra dönüp yukarıya, benim, Kate’in deyişiyle “bulutların üzerinden bakan melek gibi” onları izleyeceğim, müzisyenlerin bulunduğu salona yollandım. Jane, “Bizim meleşimiz,” diye ekledi. Ardından beni bırakıp kaderleriyle yüzleşmek, birer eş olmak ve tıpkı beni bırakmak zorunda oldukları gibi genç kızlıklarını geride bırakmak üzere merdivenlerden indiler.

Sırtımın, kalçalarımın ve dizlerimin çığlıklar atarak protesto ettiği sancılara neden olmasına rağmen parmak uçlarımda yükselip kollarımı tırabzanın üstünde kavuşturarak aşağıdaki Büyük Salon’da meydana gelen sahneyi izledim. Kate’in hayallerinden birini daha gerçekleştirerek gümüş rengi giyinmiş olan müzisyenler benim durduğum yere çok yakında çalışıyorlardı ve bana nazıkçe gülümseyerek başlarıyla selam verdiler. Hayatlarını oradan oraya gezerek, cüzdanlarını doldurmak için hem panayırlarda hem de asillerin özel partilerinde çalarak geçiren müzisyenler

olarak ben gördükleri ilk cüce değildim ve beni çoğunun yaptığı gibi tiksintiyle ve batıl inançlara bağlı korkularla karşılamadılar. Hatta şarkılar arasında içlerinden biri lavtasını bırakıp bana üzerinde dikilebileceğim bir tabure getirdi, böylece ayakuçlarımdaki gerginliği ortadan kaldırıp sancıyan eklemlerimi rahatlatmış oldu.

Düğün, yaşlı gözlerimin ışıltılı ıslak perdesinin ardından ve kulaklarımı dolduran müziğin yüksek sesi arasında altın ve gümüş rengi bir bulanıklık içinde geçti. Ardından ziyafet ve dans başladı ve müzisyenler daha hareketli bir müzik çalmaya başladılar. Çok yüksekte olan tüneğimden yüzünü göremememe rağmen emindim ki babamız, kendisinin seçtiği tüm o lezzetli ve enfes yiyeceklerle tepeleme dolu yaldızlı tabakların ağırlığı altında inleyen uzun masalara başkanlık ederken altın bir yumurta yumurtlayan bir kaz kadar gururluydu. Tepeleme piramitler halinde meyveler ve çerezler, peynirler ve tatlılar, hatta fırınlanmış küçük kuşlar bile vardı; bir de nar gibi renk alana kadar haşlanmış mersinbalığı. Öyle çok, öyle yüksek yığınlar vardı ki altlardan bir erik çekmeye cüret eden saf bir konuğun üzerine hepsi paldır küldür yıkılacak diye korkuyordum. Hepsinin de ortasında içinde insan aklının alabileceği her türden yeşillik, sebzenin, köklerin ve şekerli çiçeklerin bulunduğu devasa ve müthiş bir salata harkası vardı. Hepsi bir araya getirilip deniztarağı kabuğu şeklindeki büyük bir yaldızlı kazanda karıştırılmıştı. Ortasından bademezmесinden gelinleri tasvir eden denizkızı üçlemesiyle büyük bir heykel yükseliyordu, üzerinde şekil verilebilecek her tür sebze-den, havuçlardan ve turplardan oyulmuş balıklar, köpekbalıkları, balinalar ve kaplumbağalar salata yeşilliklerinin yapraklarından oluşan denizde yüzüyorlardı. Babamızın kızları için öyle veya böyle bir denizkızı edinmeye kararlı olduğunu ve bir tanesini kaybetmiş olmasına rağmen üç tane daha elde ettiğini ve şeker-

lemeden yapılmış oldukları için bunların çok daha iyi olduklarını anlatarak böbürlendiğini hayal edebiliyordum.

Elbette bir de pasta vardı. Bir noktada babam mutluluktan çılgınlık atan Kate'i altın elbisesiyle kucaklayıp söz verdiği gibi pastanın boyunun Kate'ten büyük olduğunu göstermek için boy ölçüşmek üzere masaya, pastanın yanına çıkardı. Kate çok mutlu olmuştu! Güzel ayak bileklerini, zarif, pırıltılı altın rengi terliklerini gösterecek şekilde eteklerini havaya kaldırdı ve sanki dans eşiymiş gibi pastanın etrafında neşeyle dans etti. Sonunda kahkahalar arasında başının döndüğünü söyleyip durunca birkaç erkek, neşeli bir çılgınlıkla düşerken yakalamak için etrafına toplanıp kollarını uzattılar. Sonra yere bırakmadan ve artık kocası olan ürkek tebessümlü oğlana teslim etmeden önce sanki küçük bir kız çocuğuymuş gibi birkaç kez havaya atıp tuttular. Kate salatadan güneş sarısı bir karahindiba çekti, gülümseyerek kulağının arkasına soktu ve kocasının elini kapıp gülerек dansa götürmeden önce bir yanağına içten, hızlı öpücük yapıştırdı. Bu arada glütenli tatlının esrikliğiyle inleyen ve ağzı sulanan babamız iki elini birden pastaya daldırdı, iki büyük avuç dolusu parçayı yırtarcasına koparıp ağzına götürdü. Pastayı çiğnerken yüzünde beliren ifade öyle sadet doluydu ki ölüp cennete gittiğini hayal ettiğinden emindim.

Kate'i kocasıyla görünce rahatlamayla iç çektim. Kalbimdeki korkunun düşüp hiçliğe karıştığını hissettim; daha önce koca bir yumru olan şey artık ufacık, minnacık bir çakıl taşıydı. Kate hiç de hayal kırıklığına uğramış gibi görünmüyordu; ona aşkın gözlerinden bakıyor olmalıydı. Ellerimi ağzıma bastırdım ve o beni göremese de güzel, sevgili Kate'ime bir öpücük yolladım ve dünyanın bütün mutluluğuna sahip olmasını diledim.

Ziyafet masasında oturmakta olan Jane ve Guildford'a bir bakış attım ve gözlerinde aşkın pırıltısını görebilmeyi diledim. Sanki etraflarında onları diğer konuklardan ayıran görünmez bir

duvar varmış gibiydi; etrafları gülümseyen, mutlu eğlencecilerle dolu olmasına rağmen bu iki yalnız, gündən tat almıyor gibiydiler, sanki düğünlerini kutlamak için yapılmakta olan bu büyük partiden başka herhangi bir yerde olmayı diliyorlardı.

Bir dilim şekerli limonu titizlikle dişleyen ve arada sırada yaldızlı bir kupadan bir yudum alan Guildford Dudley, canı sıkkın ve güzel görünüyordu. Ama Jane sadece üzgün ve epey solgun görünüyordu; gözleri, aslında tüm yüz ifadesi donuk ve ölüydü. Sanki onun hâlâ hayatta olduğundan emin olmak istercesine Guildford ara sıra uzanıp onun eline dokunuyordu. Her seferinde Jane ona sert bir bakış atıyor, sinirle yüzünü ekşitiyor ve elini çekiyordu.

Aşağıya doğru, “Jane, söz verdin!” diye bağırarak istedi.

Orada çok dikkat çekici ve tüm neşeden uzak bir şekilde oturuşlarını izleyip parmaklarını erik rengi damasko elbisemin üst kısmına iğnelenmiş işlemeli akikle oynarken başını sağa sola sallayarak iç çekti. Bu akik, en önde gelen ve nüfuzlu konuklara verilen düğün hediyesiydi. İtalyan bir oymacı tarafından özellikle yapılmıştı, üzerinde Guildford Dudley’nin yakışıklı profili vardı ve etrafı ister madalyon, ister broş olarak takılmasına meydan veren bir çerçeve oluşturacak şekilde altın şebboylarla çevrelenmişti. Bana da bir tane verildiğinde çok şaşırdım, kendimi pek önemli görmüyordum, ama Durham Hanesi’ne geldiğimizde Guildford bunu bana kendi elleriyle sunmuştu. Hâlâ altın brokar ropdöşambrının ve terliklerinin içinde, saçları bukle paçavralarıyla sarılı haldeyken yardım etmek üzere koşan hizmetkârları elinin bir hareketiyle savuşturmuş ve önümde diz çöküp kendi zambak beyazı elleriyle akik taşını elbiseme iğnelemiş, bunu yaparken benim hayatıma biraz güzellik katmaya herkesten fazla hakkım olduğunu ifade etmişti. Sözleri tumturaklı ve lütfekârdı, ama gülümseyişi ve soluk yeşil gözlerindeki bakışı bana bunun gerçek bir nezaket hareketi olduğunu gösteriyordu. Guildford Jane’in

onu lanse ettiği kadar kötü biri değildi. Onunla zaman geçirdikçe Guildford'ta pek çok insanın fark ettiğinden fazlasının bulunduğunu, süslü püslü azametinin oynadığı rolün bir parçası olduğunu gördüm. Asıl alay edilmesi gerekenler asla yüzeyin altına bakmaya zahmet etmeyenlerdi.

Babamızı bu asık suratlı çiftte yaklaşıırken büyük bir ilgiyle izledim. Kocaman gülümseyerek, abartılı hareketlerle her birine salatayla tepeleme dolu altın birer tabak sundu. Babamız salatayı önüne koyarken Guildford'ın gülümseyerek elini uzatıp babamızın eline dokunduğunu gördüm. Jane somurarak kendi salatasını itekledi; babamız da ikisinin arasına otururken istenilmeyen tabağı gülümseyerek kendi önüne çekti. Elindeki altın çatalı, azar dolu bakışı yüzünü aydınlatan büyük bir tebessümle bozularak Jane'e doğru salladı, sonra ağzını salatayla tıka basa doldurup bütün dikkatini damadına verdi. Sakalına karahindiba sapı takılı kalmış aşağı yukarı sallanarak ağındakileri çiğnerken bir yandan Guildford her ne anlatıyorsa babamız onaylarcasına hararetle başını sallıyordu. Jane kollarını göğsünde kavuşturdu ve ikisine de sert bakışlar attı, babamız açıkça ve rahatsız edici derecede işveli tavırlarla Guildford'ı kendi çatalından salatayla beslemek için eğildiğinde bakışları daha da sertleşti, ama ikisi de onun tenkitçi bakışlarının yakıcılığını hissetmemiş gibiydiler; kendi küçük dünyalarında kaybolmuşlardı adeta. Sonrasında Jane büyük bir küçümsemeyle aralarında geçen konuşmanın bir kısmını bana aktaracaktı.

Tüm zaman boyunca gözlerini Guildford'tan hiç ayırmayan babamız altın bir kupadan kendi seçtiğı “fevkalade Ren şarabı” yudumladı, bir elini Guildford'ın elinin üstüne koyarak şarabı nasıl bulduğunu sordu.

Guildford parlak bir tebessüm bahşetti ve, “Ah, sağıma dönüyorum ve işte hep orada! Hizmetkârlar kadehimi sürekli dolduruyor-

lar, ben de içmeye devam ediyorum. Çok iyi bir şarap olmalı, ayrıca insanlar en iyisinden başkasını bana neden versinler ki?” dedi.

Sevinçle parlayan babamız öne eğilip Jane’e hitap etmek için Guildford’ın omzunun üzerinden baktı. “Gülümse ve mutlu ol Jane. Sen dünyadaki *en şanslı* kızsın! Senin için ne kadar zeki ve akıllı bir koca seçtiğimi görüyor musun?”

Jane sadece ters ters baktı. “Onu benim için leydi annemizin seçtiğini sanıyordum.”

“Şey...” Babamızın yüzündeki tebessüm soldu, ama sadece bir anlığına, sonra yine aydınlandı. “Ama onun kocası olarak onun bütün mülkü bana ait ve bu onun fikirlerini de kapsıyor, yani olaya böyle bakarsak, onu ben seçtim.”

Bunun üzerine Jane gözlerini devirdi, homurdandı ve ortadan kaybolabilmeyi diledi.

Ben hâlâ onları izliyor, babamızın akıl karıştırıcı davranışlarına hayret ediyordum. Onun Guildford’ı besleyişi, uzanıp dokunması ve onu teklifsizce okşaması; damada karşı duyulan böyle bir sevgi mesnetsiz ve rahatsız ediciydi, aslında kendi oğlu, hatta kızı için bile garip kaçardı, davranışlarında gereğinden fazla... *sami-mi* görünmesine yol açan bir cinsellik vardı. Kate tökezlememek veya yırtmamak için altın ve krem renklerindeki eteklerini toplamış halde zıplayarak merdivenleri çıkıp yanıma geldiğinde dalgın dalgın bunu düşünüyordum. Peşinden bir uşak benim için incelikle seçilmiş fırında etle, peynirle ve tatlılarla dolu altın bir tabak taşıyarak geliyordu. Kendi düğününün ihtişamlı girdabı arasında Kate beni unutmamış ve en sevdiğim yemeklerle dolu bir tabak hazırlamak için gerçekten zaman harcamıştı.

Bana sarılıp sımsıkı kucaklarken, “Mary, *çok* mutluyum!” diye bağırdı. “Umarım sen de kendi düğün gününde bu kadar mutlu olursun! Ben olsam Lord Wilton için bu kadar endişelenmezdim,” diye ekledi benim kederli, şüphe dolu ifademi görünce.

“Yaşın gelinceye kadar bekleyecek yılların var. Ebeveynlerimizin daha avantajlı bir seçenek olduğunu düşünecekleri biri çıkabilir. Ben artık evli bir leydi olduğuma ve saraya gideceğime göre gönlünü ferah tut, sana daha uygun birini bulmaya çalışacağım. Küçük kız kardeşimin mutlu olmasını istiyorum! Aşkın seni bulması için her gün dua edeceğim Mary, bu harika ve ölçsüz sevinci tadabilesin diye! Bunu hak ediyorsun! Tanrı ve Hayat sırf Doğa Ananın bir kaptisi yüzünden seni bu saadetten mahrum bırakacak kadar zalim olamaz!”

Müzisyenler gözlerini Kate’imden alamıyorlardı. O bir güneş gibi ışık yayıyordu; öyle hayat dolu ve coşkuluymuş ki herkesi gülümsetiyordu. İyi dilekleri ve harika müzikleri için gülerек onlara içtenlikle teşekkür etti ve içlerinden birinin, en gencinin, dümbelekçi olanın açlıkla benim tabağıma bakışını yakalayınca yemek yiyip yemediklerini sordu. Bu kusurdan utandıklarını hareketleriyle gösterdiler ve cevap veremeyecek kadar çekingenliklerinden çocuk kızardı ve başını öne eğdi, dolayısıyla tromboncu onun yerine konuştu ve kendileri için ziyafet bittikten ve konuklar gittikten sonra arta kalanları toplayıp paylaşmanın bir gelenek olduğunu söyledi.

“Ama o zamana kadar en iyi yemekler tükenmiş olur!” diye itiraz etti. “Hayır, hemen bir şeyler yemelisiniz, ısrar ediyorum!” Birisi onu durdurmaya vakit bulamadan eteklerinin önünü havaya kaldırmış, uzun kuyruğunu ardında zıplatarak tekrar merdivenleri iniyordu ve peşinden de uşak seğirtti. Birkaç dakika sonra, sürahilerle şarap, tepeleme doldurulmuş altın tabaklar taşıyan dört uşakla daha geri gelip bizim kendi küçük ziyafetimizi oluşturdu.

Birileri, iki dünyayı yırtarak birbirinden ayırmış gibi merdiven başında oyalanarak, “Kalıp dans ederek sizinle güzel zaman geçirmek isterdim,” dedi üzümlükle, “ama geri dönmem gerek; beni bekliyorlar...”

“Biliyorum,” dedim ve elini sıktım. “Sorun değil Kate. Seni anlıyoruz. Git ve mutlu ol.”

“Mary...” Yine tereddüt etti. “Keşke aşağıya gelebilseydin. Senin böyle ayrı ve yalnız olduğunu düşünmek hoşuma gitmiyor. Lütfen aşağı gel...”

“Ben yalnız değilim. Düğün günlerinde kız kardeşlerimle birlikteyim; beni ne zaman düşünsen hemen orada, yanında olacağım. Dans ettiğinde senin aracılığıyla ben de dans ediyorum ve bu gerçekten daha iyi,” diye onu temin ettim galeriye doğru bir el sallayışıyla. “Buradan her şeyi görebiliyorum; aşağıda olsam etekler girdabında kaybolur, bacaklar ve popolardan başka bir şey göremezdim. Gün bitmeden itilip kakılmaktan, çarpılmaktan ve ezilmekten her yanım mosmor olurdu. Git şimdi.” Onu kışkıışladım. “Konukların ve kocan seni bekliyorlar!”

Bir kez daha kucaklayıp beni öptükten sonra gitti. Altın rengi elbisesinin pırıltılı kuyruğu peşinden bir köpek yavrusunun mutlulukla sallanan kuyruğu gibi merdivenlerde zıplarken onu izledim.

Müzisyenlerin bir kısmı yemek yerken diğerleriyle nöbetleşe çaldılar. İçlerinden bazıları benimle dans ederek bana keyif verdiler ve öyle nazik, efendiydiler ki onların da bundan gerçekten hoşlandıklarından emindim. Yüzsüzce bir coşkuyla ayaklarımı havaya fırlattım ve beni tutup havaya attıklarında neşeyle çığlık attım. Hepsi Kate’i övdüler ve o gün kız kardeşimin bir düzine kalbi daha esir ettiğini gördüm. Özellikle genç dümbelekçi onu ya da nezaketini asla unutmayacaktı ve yıllar sonra bir saray kutlamasında karşılaştığımızda, bunu herkesin önünde söyleyemeyecek kadar utangaç olsa da çok sevilen “Bayan Güneş Işığı” adlı şarkıyı ona atfen yazdığını keşfedecektim. Dans eden gün ışığı huzmesi gibi merdivenlerden salona gelen, düğün gününde kendisi için çalan bir grup müzisyene ikramlar getiren altın rengi elbisesi içindeki güzel genç gelin.

Sonra, mükemmel bir günü mahveden bir fırtına gibi aşağıda bir şeyler ters gitmeye başladı. Ani çılgınlık ve öğürtü sesleri içeriyi doldurunca neler olduğunu görmek için tırabzanlara koştum. Altımızdaki Büyük Salon'da insanlar koşuşturuyor ve kör bir panik içinde dört bir yana doğru sendeliyorlardı. Dizlerinin üzerine düşüyorlar, karınlarını tutuyorlar ve şiddetle kusuyorlardı. Bulabilecekleri her türlü mahremiyet veya Büyük Salon'dan kaçıp evin arkasındaki hoş bahçelerde kendilerini rahatlatmak için koşarlarken merdivenlerde şiddetli bir ayak sesi gümbürtüsü vardı ve daha fazlası tahminen eve ya da en yakın eczacıya ulaşmak için sokağa veya nehre doğru koşup kendilerini bekleyen mavnalara biniyorlardı; gerçi bana nehrin sallantılı akıntısı gitmek istedikleri yere ulaşmadan midelerini daha çok bulandıracakmış gibi geliyordu.

Kendisi de iyi görünmeyen babamızın panik halindeki kalabalığın içinden güçlükle ilerlediğini, bayılmış olduğu belli olan rengi yeşile dönmüş Guildford Dudley'yi bez bebek gibi kolları bacakları sarkmış halde itinayla yukarıya taşıdığını gördüm. Guildford'ın annesi, en sevdiği altın civcivinin üzerine titreyen bir anne tavuk gibi endişeyle babamızı takip etti, sonra fırlayıp Guildford'ın yatak odasının kapısını açtı. Kendisinin de benzi yeşile dönmüştü ve pas kırmızısı saten elbisesinin içinde bolca terliyor, ellerini sıkıp birinin hemen bir doktor bulması için bağıırıyordu.

Yukarıda, müzisyenlerin salonunda güvendeydik ve korkmuş, akli karışmış ve kusan insanlık sürüsünün bize çarpma, bizi çiğneme veya itekleme tehlikesi yoktu.

"Balık mı?" diye tahminde bulundu flütçü enstrümanını indirerek.

Tromboncu omuz silkerek, "*Bir şey bozuktu,*" dedi ve hepimiz aynı anda dönüp dikkatle kendi küçük ziyafetimizin kalıntılarının bulunduğu masaya baktık.

“Salataydı!” diye atıldım. “Hastalanan herkesin salatadan aldığı görmüştüm! Birileri iyice yanılıp salata yeşilliği sanarak kötü ot toplamış olmalı.”

“Evet,” obuacı başıyla onayladı. “Bunu daha önce görmüştüm. Bir şehir düğününde olası bir şey bu; kırsal kesimde *asla* olmaz. Oradaki insanlar hangi otların karnı ağrıtmayacağını ve içini pis kokan suya çevirmeyeceğini iyi bilirler.”

Hepimiz bize dokunmadan geçen hastalığın ardından rahatlayıp minnet dolu bir iç geçirirken hepsi aynı anda, “Şükürler olsun!” dediler ve altımızdaki hastalıklı kitleyi sakinleştirmesini uman müzisyenler canlı bir hava tutturdular. Kate bize salata getirmemişti; etrafındaki kalabalık çok yoğundu ve o da bize yemeklerimizi getirmek için büyük bir acele içindeydi. Onun salatanın yanında tereddütle bir an oyalandığını, ne kadar beklemesi gerektiğini tarttığını, sonra peşindeki uşağa eliyle kendisini takip etmesini işaret ederek üst kata, yanımıza koştüğünü görmüştüm.

Kate şu an neredeydi? O veya Lord Herbert da hastalanmış mıydı? Gözlerim boş yere onu bulmaya çalıştı, ama kalabalığın içinde onu bir şekilde gözden kaçırdım. Ezilmeyi göze alarak gidip onu arama dürtüsü beni cezp etti, ama rebap çalan adam ellerini uzatıp beni nazikçe durdurdu. Gözlerinde bir pırıltıyla bana gelinle damadın karmaşadan yararlanıp sıvıştıklarını söyledi. “Ayrıca ikisi de bana azıcık bile hastalanmamış gibi görünüyordu küçük hanımefendi,” diye ekledi göz kırparak. Bütün müzisyenler kakhahayla güldüler ve bilmiş bir edayla baş sallayarak içlerinden çoğu genç Lord Herbert’ın “en mesut” ve “çok şanslı” bir adam olduğunu eklediler. Ut çalgıcısı biraz daha ileri gidip damatla bir geceliğine yer değiştirebilmeyi dilediğini bile söyledi, ama lavtacı onu kaburgalarından dirseğiyle dürttü ve leydinin kız kardeşinin huzurunda böyle konuşmaması gerektiğini söyledi. “Bu genç kulaklara uygun değil,” diye de ekledi.

Büyük Salon neredeyse tamamıyla boşalmıştı. Geride sadece birkaç hizmetçi ve Jane kalmıştı. En büyük kız kardeşim terk edilmiş ziyafet sofrasında soğukkanlılıkla oturuyordu. Lakaytça bir tavus kuşunun dilini koparıp ağzına attığını, sonra da üzerine bir yudum Yunan şarabı içtiğini gördüm. Ardından kocasının da hastalananlar arasında olmasına hiç endişe göstermeden dolanarak Northumberland Kontu'nun kütüphanesine doğru gitti.

Geride müzik dinleyecek kimse kalmadığından müzisyenler çalgılarını bıraktılar, gümüş firfırlı yakalıklarını sıkı tutan bağcıkları gevşettiler ve tüm dikkatlerini ziyafetten kalanlara verdiler. İki kız kardeşimin de iyi olduğunu bilen ben, büyük bir zevkle onlara katıldım.

Bir süre sonra, kolları yukarıya sıvanmış, yeşil ve gümüş rengi elbisesinin üzerine bir önlük bağlanmış bir kadın, kolunda sallanan hasır bir sepetle yavaşça üst kata çıktı. Bize iyi olup olmadığıımızı ve kolundaki sepeti işaret ederek biraz ilaca ihtiyacımız olup olmadığını sordu. "Eğer ilaç lazımsa yanımda kereviz toniği, nane ve pelin otu şurubu, gül konserveleri, ayvan, zencefil şekerlemesi ve şekerli anason var; bunların hepsi şiddetli karın ağrısını yatıştırmaya iyi gelir." Kadın ufak tefek, yuvarlak kalçalı, balıketliydi, bariz bir köy ağzıyla konuşuyordu, ama çok sevimliydi, tokalarından çözdüğü altın rengi gür saçları, firuzeyle gerçek aşktan doğmuş en güzel zümrüdün rengine yeşil gözleri ve utangaçlığını bir yana atıp tüm ihtişamını göstermesini istediğim ürkek bir tebessümü vardı.

Kadında öyle nazik bir yüz ve hallerinde öyle yumuşak bir tavır vardı ki kibirden eser yoktu. Onu hemen sevdim. Benden ürkererek geri çekilmedi, gözlerini kaçırmadı, bana acımayla veya tiksintiyle bakmadı ya da bir başka kıza yapacağından farklı muamele göstermedi. Onun gözünde ben normaldim ve onu bu yüzden sevmiştim, onu hiç tanımazken bunun tuhaf görüneceği kadar sevmiştim.

Elbette, onun kim olduğunu biliyordum. Diğer kadınlardan bazılarının Jane ve Kate'in giyinmesine yardım ederken ondan bahsettiklerini ve onunla zalimce alay ettiklerini duymuştum. Dudley kızları ondan hararetli bir iğrenmeyle, ağır bir aşağılamayla bahsetmişlerdi ve ağabeylerinin üzerine tekrar tekrar acıma yağdırmışlardı. “Zavallı Robert!” kadının adı Amy Robsart’tı ve kendisi Lord Robert Dudley’nin on yedi yaşının verdiği o yanan şehveti esnasında evlendiği karısıydı, ama üzerinden daha üç yıl bile geçmemişken onu artık istemiyor, gençlik budalalığından bu tatlı kadını bir zamanlar sevdiğinden daha fazla tiksiniyordu.

Ne kadar üzücü, diye düşündüm. Kadının kendi kocası ve ailenin geri kalanı onun kocasından gururlu ve şöhretli dostlarının arasında iyi karşılanmayacak kadar aşağıda olduğunu düşünüyorlardı, oysa ben, daha çocuk olmama rağmen bu kadının diğerlerinin çoğunun toplamından daha değerli olduğunu görebiliyordum. Ona, “Daha iyisini hak ediyorsun,” demek istedim ama böyle bir küstahlığı göze alamadım. Gerçi yıllar sonra Amy kırık kalbine uygun olarak kırık bir boyunla öldüğünde ve adı dedikoduculara ve lafçılara ziyafet sağlayarak herkesin diline dolandığında hep o anı hatırlayacak ve elini tutup cesaretle konuşmadığım için pişmanlık duyacaktım. Gerçekten daha iyisini hak ediyordu. Onu sadece kocası değil kendi bedeni de yüzüstü bırakmıştı. Son derece şaibeli şartlar altında öldüğünde göğüs kanserinden mustarıptı.

Rebap çalan adam Leydi Amy’ye kaba bir bakış attı. “Evet hanımefendi, karınlarımız iyi durumda, ama ne zaman isterseniz sizden bir doz alırım.” Davetkârca gülümsedi ve, “Sepetinizden bir ayvan alabilir miyim, hanımefendi?” diye sormaya cüret etti. Adamın karın ağrısı çekmediği apaçık belli olmasına rağmen Leydi Amy bu isteği memnuniyetle yerine getirdi.

Hafifçe kızarak geri dönmeye başladı, ama merdivenlerin başında tereddütle durdu ve çekingenlikle hepimizin mutfakta iyi

karşılanacağını ekledi. “Hastalanan herkes iyileştirildiğine göre nane şekerli turtalarımız, zencefilli ekmeğimiz ve içmek için de sıcak elma şarabımız var. Ateşte üzerine tarçın ve şeker ekilmiş elma pişiyor, ayrıca ocağın etrafında oturup şarkı söyleyerek hikâyeler anlatmak güzel ve canlı bir arkadaşlık. Lütfeder de bize belki halk dansı müziği çalarsanız, eğer bildiğiniz varsa, çok daha zevkli olur. Hem ziyafetten kalan her şeyden istediğiniz kadar alabilirsiniz, ister şimdi yiyin, ister yanınıza alın. Bozuk olan sadece salata. Hastalananların arasında salata yemeyen bir kişi bile yok, o kadar çokken ve kötü hiçbir şeyleri yokken yemeklerin kalanının hepsinin heba olduğunu görmek yazık olur.”

Tromboncu, “Ne dersiniz beyler?” diye sordu. “Siz ne dersiniz küçük hanımefendi?” bana bakıp gülümsedi. Hepimiz gitmenin iyi fikir olduğuna karar verdik ve lavtacı nezaketle beni omzunda taşıdı. “Sizin tahtırevanınız olacağım küçük kraliçem,” diye takıldı. Çok geçmeden mutfaktaydık. Bizi eski dostlar gibi sıcak karşıladılar ve yiyebildiğimiz kadar zencefilli ekmek, elma şarabı, naneli tart ve kızarmış elma yedik. Leydi Amy adamların her biriyle teker teker, zevkle ve seve seve, yeşil külotlu çoraplarını ve gümüş terlikler içinde ani parlamalarla hızla hareket eden ayaklarını gösterecek şekilde eteklerini kaldırarak canlı ve coşkulu halk dansları oynadı. Ne bir adım kaçırdı ne yükseğe ayak atarken tökezledi ve dans eşleri onu hızla döndürürken ve kalçasına kadar uzanan saçlarını arkasında uçan altın bir flama gibi savurarak havaya atarlarken kahkahayla güldü. Bir anlığına sorunlarını unutmuş görünüyordu ve onu bu kadar neşeli ve gamsız görmek hoşuma gitti; onu hiç tanımayan birçok insan gelecekteki yıllar boyunca onun soluk tenli, acınası ve sefil bir kadın olduğunu söyleyecekti ve hastalık ve kalp kırıklığı onu o hale getirmiş olsa bile kesinlikle söyleyebilirim ki o ne doğuştan ne de her zaman öyle biriydi. Onun başına ne geldiyse bunun sebebi kanserin ve Robert Dudley’nin ölümcül birleşimiydi.

Dans etmediği zamanlarda Leydi Amy beni alıp kucağına oturttu ve eğer izin verirsem ve onu şımartacak kadar nazik olursam “bir süreliğine onun küçük kızımıymışım gibi” davranmak istediğini söyledi. Derhal kabul ettim ve birlikte dikkatle, her kelimenin tadını çıkara çıkara, gülerek, ağzımız açık kalarak, ürpererek ve bazen de gözyaşlarımızı silerek hikâye anlatıcılarını dinledik. Gerçi karanlık çökünce hikâyeler dehşet dolmaya, hayalet ve canavarlar içermeye başladı ve ateşe çok yakın oturmamıza rağmen tir tir titredik.

Kendi hastalıklarıyla meşgul olan ebeveynlerim ve dadım beni tamamen unutmuşlardı ve hayatımda hiç yapmadığım kadar geçce kaldım. Müzisyenler gittiklerinde şafağın ilk tere yağ sarısı ışıkları gökyüzünü çoktan aydınlatmıştı ve kendi dikkatsizliğine ve saatler önce beni yatağıma göndermediğine hayret eden Leydi Amy beni kucakladı, geniş kalçalarının üzerinde dengeledi ve beni misafir odalarından birine taşıdı.

Beni iç gömleğime kadar soyarken, “Ama ben uyumak istemiyorum!” diye itiraz ettim. Yanaklarımdan yaşlar süzölmeye başlayınca yanıma oturup saçlarımı okşayarak sebebini sordu.

“Muhakkak çok yorulmuşsundur miniğim, benim takatimin kalmadığını biliyorum. Bak,” ayağını kaldırdı, “terliğimin tabanında bir delik açılana kadar dans ettim!”

“Çünkü yatmış uyumayı beklerken kız kardeşlerimi ne kadar özleyeceğimden başka bir şey düşünemeyeceğim,” dedim. “Aynı günde ikisini de kaybettim ve şu anda ikisi de yeni evlerine doğru uzaklaşıyorlar ve ben de Bradgate’te tek başıma kalacağım; babamız ve leydi annemiz çoğunlukla evden uzakta, sarayda olurlar ve evdeyken de ya ava çıkarlar ya da partilere ev sahipliği yaparlar, yani konuklarından başka kimse için zamanları olmaz.”

“Evet, anlıyorum,” Leydi Amy başıyla onayladı. “Uykudan önceki hareketsiz sessizlikte düşüncelerin gelip birine musallat

olmasının ne demek olduğunu bilirim. O düşünceler ne şeytani canavarlardır!” Sonra yüzü aydınlandı. “Ama eminim ki kız kardeşlerin seni kısa süre sonra ziyarete çağıracaklardır. Senin dostluğunun zevki için rekabet edeceklerine eminim ve sen de sabit bir evin olmadığını hissediyor olacaksın; bir yerden diğerine giderken yollarda çok zaman harcayacaksın. Genç gelinler evliliğe alışırken çok yalnız hissedersen her zaman Stanfield Hall veya Syderstone Köşkü’ne gelip benim yanımda kalabilirsin; kocam henüz bize uygun bir mülke yerleşmediğinden ben hâlâ ebeveynlerimle yaşıyorum. Kocam Robert bu tür konularda çok seçici ve her şey ya tam olmalı ya hiç olmamalı.” Ufak bir iç geçirip başını sağa sola salladı ve onu saran havada üzüntü ve hayal kırıklığı sezinledim ama o bundan çabucak kurtulup bana gülümsedi. “Ama canının istediği zaman ziyarete gelebilirsin. Seni koyunları görmeye götürürüm, üç bin tane koyunumuz var ve meyve bahçelerini; Syderstone’da İngiltere’nin en güzel elmaları yetişir. Ben her zaman derim ki eğer Syderstone elmasına dişini geçirmediysen asla gerçek bir elma tatmamışsın demektir. Eğer hasat zamanı gelecek olursan o zaman *en ihtişamlı* partiyi veririz; dans olur, müzik olur, kocaman bir kamp ateşi yakılır, elinle tutmadan elma yeme yarışı olur ve her tabakta farklı şekillerde elmalar olur: etlerden şekerlemelere kadar. Bizim elma şarabımız bütün İngiltere’nin en iyisidir ve bu konuda yanıldığımı her kim söylerse alnını karışlarım!”

“Bunu çok isterim,” dedim ve ona nezaketi için teşekkür ettim, içimden de ebeveynlerimin buna izin vermesi için gizlice dua ettim. Ben uykuya dalana, uzun tüylü beyaz koyunlar, gül pembesi elmalar ve ağzına kadar elma şarabıyla dolu kupaların birbirine tokuşturuluşuyla dolu rüyalar görmeye başlayana kadar Leydi Amy yanımda kalıp bana hafifçe bir koyun ve onun sürüsüyle ilgili sevimli ve ufak bir şarkı söyledi.

Ertesi sabah erkenden, soluk sarı güneş ışığında göz kırpıp esneyerek kız kardeşlerim ve kocaları kendilerini evlilik hayatına başlamaya götürecek olan mavnalarına binmek üzere aşağıya indiler. Onlar artık küçük birer kız değil birer eştiller, saçları altın kafesler altına tutturulmuş, üzerine yuvarlak kadife şapkalar takılmıştı. Bu çok ani ve sarsıcı bir değişimdi; sanki serbestçe salman buklelerle bir eşikten geçmişler ve saçları düzgünce yuvarlada toplanmış şık birer genç ev sahibesi olarak yeni bir odaya girmişlerdi. Şimdi benden, çocukluktan ve tanıdık ve sevgili olan her şeyden uzaklaşmalı, kocalarını memnun etmeyi, ev işlerini düzene koymayı, çalışanlarına kendi küçük hükümrانlığını tepeden gören birer kraliçe gibi emir vermeyi öğrenmeli, kocalarının akrabalarıyla her zaman iyi geçinmeye çaba göstermeliydiler.

Tuhaf bir şekilde evliliklerin ikisi de henüz tamamına erdirilmemişti, Northumberland Kontu ve bizim ebeveynlerimiz anlamadığım sebeplerden dolayı bu konuda fikir birliğine varmışlardı. İki çift de sıkı emirler altındaydılar ve emirlere uymaları için gözetim altında tutulacaklardı ki Northumberland'den aksi bir emir gelmediği sürece nihai yakınlığa ermesinler. Kate on iki, neredeyse on üç yaşındaydı ve neredeyse son bir yıldır her ay düzenli olarak kanama geçiriyordu; bu da kadın olduğunu gösterirdi, yani bu yasaklamanın nedeni kesinlikle onun yaşı değildi. Aynı yasaklamanın on beş ve on altı yaşlarındaki Jane ve Guildford için de geçerli olmasını bir türlü idrak edemiyordum; pek çok kadın on altısına geldiğinde evlenip barklanıp bebeğini taşıyor olurdu.

Kate son derece mutlu görünüyordu. Gözleri ve yüzü parlıyordu. Altın işlemeli kayısı rengi kadife elbisesinin içinde merdivenlerden dans ederek inerken yuvarlak kadife şapkasının üstündeki şeftali rengi ve beyaz kuştüyleri, bir de babamız kuyumcuyu

yanına getirip işlerinin içinden istediğini seçebileceğini söylediğinde aldığı muhteşem alev rengi opal seti zarafetle sallanıyordu. Onu görünce neredeyse ağlayacaktım. Onun o bakırımsı buklelerinin sanki kendi hayatları varmış gibi zıplayıp sallanışını görmeyi nasıl da arıyordum. O buklelerin pırlanta tepeli fırketelerle tepede sıkıca tutturulup şapkasının altındaki pırıltılı altın filenin içine hapsedilmesi doğal görünmüyordu. Kate merdivenin sonunda kendisini bekleyen kocasını görür görmez bir sevinç çılgılığı attı ve aşağıya koşup kollarını boynuna doladı.

Ama Jane sanki ayakkabı tabanları kurşundan yapılmış gibi hareket ediyordu, altın püsküllü ve işlemeli yosun yeşili etekleri ardında ölü bir ağırlık gibi sürünüyordu. Kayınvalidesinin, inmeden hemen önce her bir yanağından birer kez öptükten sonra Jane'in şapkasına, beyaz tavus kuşu tüylerinin hemen altına iğnelediği ve bu sayede o korkunç mücevher taşlı ejderhanın sanki sivri kulaklarından buhar bulutları fışkırtıyormuş gibi görünmesine yol açtığı acımasız, ateş püskürten, yakut gözlü, zümrüt, safir ametist ve yeşim taşlarından pulları olan altın ejderha broş kadar kızgın görünüyordu. Jane'in şapkasının yuvarlak kenarlarının altındaki yüzü tebeşir kadar solgundu, çilleri çiçek hastalığına yakalanmış gibi belirginleşmişti ve sanki bütün gece hiç uyumamış gibi gözlerinin etrafında koyu renk halkalar vardı.

Midesi düzelmiş ve huzurlu bir gece geçirmiş olmasına rağmen süslü altın işlemeli bordo kadifeden seyahat giysilerinin içinde yüzü ürkütücü derecede solgun olan Guildford kendini hâlâ güçsüz ve halsiz hissediyordu ve babamız onu merdivenlerden aşağı taşıyıp mavnanın içine nazikçe yatırma, nehrin iğrenç kokusunu bastırması için de avucuna portakal ve karanfil kokan yaldızlı bir koku kesesi tutuşturma konusunda ısrar etti. Guildford'ı kürk bir örtüye sardı, altın saçlarını okşadı, tüylerini döverek yastıklarını kabarttı, Guildford'ın koltuk altlarına yerleştirdi. "Güzel yeni da-

madına” iki tane şekerleme kutusu verdi: birisi midesi yine sorun çıkarırsa diye içinde şekerli anasonlar, naneli pastiller, akideli ayvanlar ve kristalize edilmiş zencefil dolu buz yeşili emaye kaplı gümüş bir kutu; diğeryse, “Sırf sen onları, ben de seni sevdiğim için bunlar bana seni hatırlatıyor, bu yüzden umarım sana da beni ve seni... ne kadar sevdiğimi hatırlatırlar,” diyerek verdiği, içinde şekerli limon dilimleri olan, altın güneşlerle süslenmiş güneş sarısı emaye kaplı altın bir kutu. Tüm bunları yaparken öyle çok oyalandı ki leydi annemizin botlu ayaklarını sabırsızlıkla yere vurmasına yol açtı. Leydi annemiz iç çekip gözlerini devirip Guildford’ın annesini bir kenara çekip böyle bir kocaya sahip olmanın asla büyümeyen bir erkek evlada sahip olmaya benzediğini söylerken babamızın yüzü kızardı ve abuk sabuk konuştu.

“Çok mutluyum!” Guildford aniden ışıldamaya başladı. Dik oturup dizlerine sarılarak tebessümle, “Şarkı söylemek istiyorum!” diye bağırdı. Tepedeki güneşi kucaklamak istermiş gibi kollarını kocaman açıp şarkıya başlamaya hazır halde ağzını açtı.

“Ah hayır Guildford, *bunu yapmamalısın!*” diye seslendi ağabeyi John. Kendisini öne doğru atıp bir eliyle Guildford’ın ağzını örttü. “Dün gece onca kusmuş olman boğazında korkunç bir hasasiyet bırakmıştır.”

Diğer erkek kardeşi Ambrose, “Eğer zorlarsan sadece daha kötüleştirirsin,” diye ciddiyetle uyardı.

Babaları, o güçlü Northumberland Dükü John Dudley, “Çok doğru,” diye onayladı. Öyle tatlı dilli, güler yüzlü, zarif ve mülayimdi ki onu tanımayan ve şanını bilmeyen biri bunun istediğini elde etmek için engel tanımayan, İngiltere’nin en pervasız ve tutkulu adamı olduğunu asla tahmin edemezdi. “Sesine zarar verebilirsin,” diye devam etti. “Guildford’ın şarkı *söylememesi* gerektiğine katılmıyor musunuz Üstat Coccozza?” Guildford’ın İtalyan müzik üstadına döndü. Adam, Guildford’ın valesi, kuaförü, tüm

mektuplarını yazan ve yüksek sesle okuyan sekreteri, şarkı söylemek için nefes egzersizleri açısından son derece önemli gördüğü Fransız ve İtalyan hocaları, çamaşırcısı, oda hizmetçileri, müzisyenler, terzi kadınlar, hayvanlarına bakan adam, babamızın yeni evli çiftle düğün hediyesi olarak verdiği Fransız pastacı ve Jane için de sadece onun evliliğiyle dadılıktan ev hanımının hizmetçiliğine terfi eden ağırbaşlı, siyah elbiseli Bayan Ellen ile dolu olan bir diğer mavnaya binmeyi bekliyordu.

Ellerini çok fazla savurarak ve bazen araya İtalyanca sokarak müzik üstadı aynı fikirde olduğunu, Guildford'ın kesinlikle şarkı söylememesi gerektiğini son derece vurgulu ifadelerle dile getirdi.

Dikkatini çekmek için Leydi Amy'nin eteğini çekiştirdim ve bana doğru eğildiğinde, "Pek iyi şarkı söyleyemiyor mu?" diye sordum.

"Şey..." Tebessümü soldu. "Yeteneği hevesiyle pek uyumlu değil. Bu da çok yazık, zira şarkı söylemeye bayılıyor ama bunu mümkün olan en kibar haliyle söylemeye çalışırsak," diye fısıldadı Guildford duymasın diye sesini iyice alçaltarak, "yüksek notalara çıktığında sesi tam da kızıışmış bir kedi ulumasına dönüşüyor. Zavallı delikanlı!"

Northumberland Düşesi, "On beş yaşındayken Guildford evden kaçıp bir temsil grubuna katılmaya çalıştı," diye yanında duran, sabırsız ve sıkkın görünerek botlu ayağıyla yeri döven leydi annemize itirafta bulundu. "Ama menajer onu direkt eve, benim sevgi dolu kollarıma geri getirdi. Bize Guildford'ın sahne için yaratılmamış olduğunu söyledi. Canım oğlumun anne sevgisi olmadan solacak olan bir sera gülü kadar narin ve duyarlı olduğunu o bile görebilmişti."

Ambrose Dudley, "Adamın kastettiğinin tam olarak bu olduğunu düşünmüyorum anneciğim," diye fikrini beyan etti.

"Saçma!" diye bağırdı düşes. "Başka ne kastetmiş olabilir ki?"

Amy'nin kocası Robert, hayatta kalan beşinci Dudley oğlu, annesine, “Şey, ben onu Guildford’ın hayatını sürdürmek, ekmeğini ve kalacak yerini sağlayabilmek için şarkı söyleyemeyeceği olarak algılamıştım,” diye fısıldayarak cevap verdi ve Ambrose’la John onaylarcasına hararetle başlarını salladılar.

“Çok ayıp!” Düşes kara saçlı oğullarını azarladı. “Sizden utanıyorum! Erkek kardeşinizin yeteneğini kıskanmak yerine onunla *gurur* duyuyor olmalısınız!”

“Hadi ama anneciğim, biliyorsun ki hepimiz Şebboyumuzu çok seviyoruz!” diye Robert ailenin takma adını altın saçlı sevgili oğlu için kullanarak sert bir yanıt verdi. “Bu sadece bir şakaydı! Guildford’ın kendini bir şey sanıp da kibirli biri olarak tanınmasını istemezsin, değil mi?”

“Benim Sırmalı Zambağım kibirli mi olacak? *Asla!*” diye çıkıştı düşes.

Yanılgı içindeki düşes haricinde hepsinin Guildford’ın şarkı söylemesinden nefret ediyor ve onu kendini küçük düşürmekten alıkoymaya canla başla uğraşıyor olmalarına rağmen hiçbirinin bunu ona bildirip de duygularını incitmek istemiyor olmasını çok dokunaklı bulmuştum.

Guildford pek emin olamayarak kaşlarını çattı, boğazına dokunmak için elini uzattı. “Pekâlâ, eğer bunun gerçekten akılsızca olacağını düşünüyorsanız...” Herkes derhal onu, bunun “*son derece* akılsızca” olacağını düşündüklerine inandırınca yine minderlerine yaslandı. “Belki de birkaç gün boyunca boğazımı dinlendirmeliyim. Gerçekten biraz tahriş olmuş gibi hissettiriyor...”

“Bence bu harika bir fikir canım!” diye bağırdı annesi ve tüm erkek ve kız kardeşleri hemfikir olup hemen onu öz disiplinli ve sağduyulu davranmaktan ötürü övgülere boğdular.

“Eczacıya yatıştırıcı şurup hazırlatacağım ve sana yollayacağım,” diye söz verdi yeni evlenen kız kardeşi Leydi Mary Sidney.

“Tadı güzel olsun,” diye tembihledi Guildford. “Eğer tadını beğenmezsem içmem!”

“Bu konuda ısrar ederim,” diye söz verdi kız kardeşi.

“Aksi halde onu asmakla tehdit et,” diye öğüt verdi Guildford, “eğer azıcık bile kötü veya acı olacak olsa tehditten sonra *çok* tatlı olduğundan *emin* olacaktır.”

“Şurubun kimin için olduğunu öğrendiğinde eminim ki en az senin kadar tatlı hazırlayacaktır!” diye nefesinin altından konuştu babamız aşk sarhoşu bir genç kız edasıyla.

Guildford yine kadife minderlerin içine gömülürken ve mırıldayan kedisi Fluff’ı göğsüne doğru çekip ipeksi beyaz tüylerini okşarken gülümseyerek, “Elbette öyle yapacak,” dedi. “Eğer benim güzelliğim onu esinlendirmiyorsa asılma korkusu bunu kesinlikle yapacaktır.”

Babamız coşkuyla, “Ah, çok ince esprilisin!” dedi. “Kelimelerle adeta oynuyorsun!”

“Tam açmış güller gibi aklımda beliriveriyorlar ve bütün dünya da tadını çıkarsın diye onları dile getiriyorum.” Guildford kocaman gülümsedi. “Düşüncelerimi tamamen kendime saklamak çok bencilce olurdu.”

“Güzel ve cömert!” diye iç geçirdi babamız ve bayılsa Thames’e düşecek kadar tehlikeli bir şekilde nehre yakın durduğunu görebiliyordum. “Bir bülbül kadar güzel şarkı söylediğinden eminim,” dedi babamız gösterişli bir biçimde, “ve yakında seni dinlemeyi umuyorum.”

Bu saçma görüntülere doyan leydi annemiz kontrolü ele aldı. “Hal, nehre düşmeden önce gel de yanımda dur! Jane, sen de mavnaya,” diye emir verdi binici kırbacıyla o yönü işaret ederek.

Jane isyankâr bir somurtmayla ve belirgin bir nezaketsizlikle mavnaya bindi, kendini Guildford’ın yanına bıraktı ve bakışları dümdüz ileride, arkasına yaslanıp oturdu. Guildford elini uzatıp

parmaklarını muzipçe omurunda gezdirirken bile gevşemedi, sadece sırtını daha da kasti.

Kürekçiler küreklerini suya batırıp çekmeye başlarken, bizler arkalarından neşeyle seslenip vedayla beraber iyi yolculuklar dileyip iyi dileklerde bulunurken inatçı kız kardeşimin gevşeyip yumuşadığını ve minderlere yaslandığını görmek içimi rahatlattı. Eli, şapkasını düzeltmek için yukarıya kalktı. Bir fırketenin başına battığından şüphelendim ve bu konuyu fazla düşünmedim, ta ki yavaşça, abartılı hareketlerle elini mavnanın yan tarafından suyun üzerine doğru uzatıp bir süre bekledikten sonra kayıvalıdesinin yeni verdiği o korkunç ejderha broşu bir gemi çapası gibi kullanarak bir dizi beyaz tüylerle birlikte Thames nehrinin pis, leş gibi kokan sularına bırakıncaya kadar.

Northumberland Düşesi ısırap dolu bir çılglıkla, “Broşum! Benim *güzel* broşum! Şu kızın benim güzel broşuma yaptığına bir bakın!” diye bağırırken başımı iki yana sallayarak, “Ah Jane,” diye iç geçirdim.

Sonra yanında oturduğu ve kendisine kollarını dolamış olan Lord Herbert’ın göğsüne başını yaslamış haldeki Kate, mavnaları yanımdan kayarak geçerken mutlulukla gülümseyip bana el salladı. En azından kız kardeşlerimden birisinin mutlu olduğunu düşündüm yeni büyümüş ailemiz hayatımda gördüğüm en çirkin broşun kaybının ardından dövünürken. Kız kardeşimin hareketi gerçekten affedilemez bir hadsizlik, nezaketsizlik ve terbiyesizlik olduğu için görmezden gelemeyiz ya da onaylayamazdım, ancak o kötü broşun Thames’in dibindeki çamura saplanıp leydi annemizin, tökezleyip sallanmaya başlayan, başını iki elinin arasına alıp amonyak tuzunu getirmelerini isteyen düşese söylediği gibi balıklar haricindeki gözlerin zevkini daha fazla bozmaması bence en iyisiydi. Düşes birkaç kez, “Şimdi bayılacağım!” diye bağırdı ama bayılmadı. Sonunda iki oğlunun desteğiyle eve geri götürül-

mek zorunda kaldı, sevgili kızı önden koşup amonyak tuzunu ve soğuk kompres getirmelerini söyledi, kocası da Robert'ı hemen gidip doktoru ve eczacıyı getirmek üzere yolladı.

Herkes içeriye geri gittiğinde ve geriye sadece Leydi Amy ve ben kaldığımızda bana bakıp gülümsedi, elini uzattı ve ortalık yatışana kadar bahçede bir tur atmayı önerdi. Hevesle kabul ettim ve ona elimi verdim. Leydi annem beni çağırdığında Leydi Amy'den ardımda kocasıyla ve kocasının ailesiyle baş başa bırakarak ayrıldığıma üzgündüm. Ona el sallamak için arkama dönünce yüzündeki üzgün ifadeyi gördüm ve sanki bir parçam onu bir daha asla göremeyeceğimi biliyormuş gibi koşup tekrar sarıldım.

3

Suffolk'a dönmüştüm. Londra'daki son gecemde Hetty'nin Seyahat çantamı yerleştirmesine yardım ediyor, ertesi sabah önümdeki kız kardeşlerim olmadan geçecek uzun ve yalnız saatlerden ödüm koparak Bradgate'e dönmeye hazırlanıyordum. Düğünde giydiğim güzel elbiseyi zengin katmanlarının arasına ezilmiş lavanta kesecikleri koyarak katlayıp üzüntüyle kaldırdım ve bir daha ne zaman giyme fırsatı bulacağımı merak ettim. Kate'ten beni Baynard's Şatosu'na çağıran bir mektup geldiğinde kasvetli kasvetli iç çekiyor ve kaderime teslim olmaya çalışıyordum. Öyle şaşırmıştım ki hüsnükuruntum yüzünden kelimeleri yanlış anlamamak için mektubu baştan sona üç kez okumak zorunda kaldım ve yine de inanamayınca doğrulaması için Hetty'ye verdim. Kate gideli daha bir hafta bile olmamıştı ve aylarca kız kardeşlerimden ziyaret davetiyesi almayı beklemiyordum. Ama Kate'in açıklamasına bakılırsa henüz Lord Herbert'la evliliklerini tamamına erdirmeye izin verilmediğinden ve kendisi "bir çift suçlu mahkûm gibi" sürekli gözetim altında bulundurulmayı "bıktırıcı, rahatsız edici ve iç karartıcı" bulduğundan benim hem bir kız kardeş hem de arkadaşı olarak rahatlatıcı varlığımı, yanında özgür ve rahat

hissedeceği birini istiyordu. “Zavallı bir farenin üzerine pike yapıp saldırmak üzere olan bir atmaca gibi gözetlenmeksizin,” diye yakınıyordu, “kocamın eline bile dokunamıyorum. Sanki bizi bir anlığına yalnız bıraksalar ırzına geçmemden korkuyorlar.”

Öyle heyecanlandım ki gece neredeyse hiç uyuyamadım ve ertesi sabah kahvaltıdan hemen sonra yola çıkmak için sabırsızlıktan ayak parmaklarımin üzerinde zıplıyordum. Zavallı dadımın aklını öyle karıştırdım ki Baynard’s Şatosu’na doğru yola çıkarken elbise uymayan bir çift eldiven taktım ve sırtım rastgele bağlandı, çünkü yerimde duramıyordum ve sevgili yaşlı Hetty’nin gözleri artık eskisi gibi değildi. “Bana kızma,” dedim ona, “pelerininin altında kalacak. Senin de Henny’yi tekrar göreceğin için heyecanlı olduğumu biliyorum.” Zira onun kız kardeşi de Kate’in dadısıydı, tıpkı Jane’in Bayan Ellen’inin da bir hanımefendinin bakıcısı olmak için yetiştirildiği gibi. Herkes Henny’yi severdi; tombul, iyi kalpli, anaç bir kadındı, Kate’in üzerine titrer, onu hep gıdıklardı ve benim ekşi suratlı, her şeyden şikâyet eden, kemiklerinden, ağrıyan sırtından, tutuk parmaklarından, yorgun yaşlı gözlerinden ve her yerinden yakınan Hetty’mden çok daha tatlıydı. Bir kere sinde babamız Kate’e gerçek Fransız bir dadı, parfümler, boyalar ve moda hakkında daha yetenekli ve saç yapımında becerikli elleri olan birini bulmayı önermişti ama Kate ağlamış, “sevgili yaşlı Henny’sine” yapışmış ve ondan ayrılmayı reddetmişti. Henny de ağlamış, kollarını Kate’in etrafına koruyucu bir çift kanat gibi sarıp, “Güzel kızımın bir Fransız fahişesi gibi boyanmasına izin vermeyeceğim!” demişti. Bunun üzerine babamız içi pembe şekerli bademlerle dolu şekerleme kutusundan herkese ikramda bulunmuştu ve Henny’nin gidişi veya Fransız dadının gelişinden bir daha bahsedilmemişti.

Baynard’s Şatosu’na varınca yukarıya çıkan büyük taş merdivenlerde bir uşağı takip ettim ve tam bir kargaşa sahnesinin içine

girdim. Sanki evde oyun oynayan iki yaramaz çocuk gibi Kate ve onun “bir böğürtlen gibi kızarıp o kadar tatlı olduğu için” Berry’ diye adlandırdığı Lord Herbert beni yatak odalarını birbirinden ayıran büyük ve ferah oturma odasında karşıladılar.

Havlayan köpekler, miyavlayan kediler tıslayıp homurdanarak odanın her tarafında birbirlerini kovalıyorlardı, mobilyaları pençeliyor, sepetlerinde kıvrılmış yatıyor, uyuyor ya da ateşin yanındaki ayı postunun üstünde kendilerini tımarlıyorlardı. Pencerele- rin içini dolduran kafeslerde gökkuşağı renkli tüyleriyle bir sürü kuş şakıyor, cıvıldıyor ve kafeslerin parmaklıklarını kanatlarıyla dövüyorlardı. Büyük, mavi-sarı bir papağan da tüneğinin üstün- de dans ediyor veya tavandan sarkan koca bir halkada baş aşağı sallanıyordu ve bir yandan da hiç durmaksızın kiraz istiyordu ki en sonunda sırf onu susturmak için keşke bir sepet dolusu kirazım olsaydı diye düşündüm.

Mümkün olan her yüzeyin üzeri kâseler dolusu meyvelerle, şekerlemelerle ve çerezlerle, sürahiler dolusu şarapla, tabaklar dolusu et, peynir ve kekle doluydu, hatta bazıları şömine rafı- nın üstünde çok tehlikeli bir dengede duruyordu. Ayrıca ortalık- ta birkaç giysi, mücevherat, koku şişeleri, taraklar, saç fırçaları, firketeler, dikiş parçaları, iğne işi takımları ve dağınık bir akılla konulup bırakıldığı yerde unutulduğu belli olan birkaç kaşık ve bıçak da vardı.

Tüm bunların ortasında, evde geçirilen yağmurlu bir gündense saray balosuna daha uygun olan parlak zümrüt rengi elbisesiyle, firketeleri çıkarılmış ve yeşim kelebekli bir tarakla sadece yüzü- nün önünden çekilmiş, sanki usturuplu, evli bir hanımefendiymiş gibi davranmaktan sıkılmış ve yeniden küçük bir kız olmak iste- miş gibi sırtına dökülen bakır kızılı bukleleriyle Kate duruyordu. Benim içeriye girdiğimi görmedi, uşağın beni anons ettiğini de

• ‘Böğürtlen’ anlamına gelir. (ç.n.)

duymadı ki bu hayvan koleksiyonu tarafından yaratılan gürültü göz önüne alındığında pek şaşırtıcı değildi. Bir kanepeye uzanmakta olan, dut rengi kapitone saten ropdöşambrının ve terliklerinin içinde solgun görünen ve zayıfça gülümseyen kocasının sırtındaki yastıkları kabartmakla meşguldü. Kanepede kocasının yanına ilişti ve hastayı sütlü içkiden bir yudum alması için tatlılıkla ikna etmeye çalışırken kahverengi-beyaz bir spanyel Kate'in kucağına atladı. Pembroke üniformalı iki amansız ve ifadesiz suratlı hizmetkâr iki uca yerleştirilmiş, genç çifti dikkatle izleyerek duruyorlardı, aşırı samimiyete evrilme tehlikesi olan sevgi dolu herhangi bir gösteriyi derhal durdurmaya hazırlardı ve çok daha aşına ve dostane olan Henny'nin yüzü, dikişinin üzerinden bana gülümsedi. Onun gök mavisi ipek kurdelelerle çevrelenmiş küçük, sarı bir elbise –*bebek* elbisesi!– diktiğini görmek beni şaşkına çevirmişti. Ağzım açık kaldı ve Kate'in karnına doğru şaşkın bir bakış attım, bu arada Kate kucağındaki spanyeli atarak sevinç çılgılığıyla yerinden fırladı ve sarılmak için bana koştu.

“Benim için değil seni aptal! İzin verilmediği sürece nasıl olabilir ki...” Kıkırdadı. “Maymunlar için! Bak!” Odanın, iki küçük yaratığın masadan kaba hareketlerle kek aşındıkları ve Berry kanepesinden gergince izleyip yastıklarına sinerken açgözlülükle yalayıp yuttukları karşı tarafını işaret etti. “Bu Rosamund.” Kate, gül rengi damasko elbise ve kapüşonu içinde küçük bir leydi gibi giydirilmiş olanını gösterdi. “Ve bu da Percival.” Diğerini işaret etti, yakışıklı, orman yeşili, altın düğmelerle ve püskülle dolu kadife ceket-panolon giymiş, başına da minyatür bir saraylı gibi ihtişamlı bir kuş tüyü olan yuvarlak kadife şapka takmıştı. “Çok *tatlı* değil mi? Bunları bana yeni babam, Pembroke Kontu verdi. Kendisi bana tapıyor! Tıpkı Berry gibi,” sarılıp yanağına bir öpücük kondurmak için yanına koştu. “İkisi de beni şımartıyorlar. Yatağım için ermin bir yorganım bile var! Bak bu sabah kahvaltıda bana ne verdiler!”

Süslü altın yuvasında duran devasa firuzeyi göstermek için elini uzattı. Öyle gösterişli ve büyüktü ki Kate'in elini nasıl havaya kaldırdığını merak ettim. Rosamund, Lord Herbert'in başında ki gümüş püsküllü gece başlığını kaptı ve Percival zıplayıp açıkta kalan solgun, cansız saçları buğday sapları gibi dimdik oluncaya kadar "tımarladı", sonra Berry'nin bedenine tutunarak aşağı indi ve terliklerini çıkarıp deri tabanlarını birbirine vurmaya, çıkan sestен keyif alarak hızlı ve anlamsızca konuşmaya başladı. Tüm bunlar olurken Lord Herbert yüzünü buruşturarak bana çekingellikle tebessüm etti. Sonra papağan tüneğinden uçup Berry'nin kafasına kondu ve sonu gelmez kiraz isteğini amirane ciyaklamalarla sürdürdü.

Yerlerde sürünen eteklerini ısırان yavru köpeklerle Kate gülererek koşup şömine rafının yanında tehlikeli bir biçimde duran, içi kiraz dolu mavi cam bir kâseyi kaptı ve kirazları birer birer papağanına atmaya başladı. "Hayat müthiş değil mi? Gerçekten, benim canım Mary, evli olmak çok keyifli! Bu kadar eğlenceli olacağını hayal etmemiştim!" Kate'in nişan aldığı kiraz yanlış yere gitti ve Berry'nin burnuna isabet etti.

Bir endişe çılgılığıyla Kate kâseyi benim elime tutuşturdu, bocalayıp neredeyse düşürdüğümü hiç fark etmeden kocasına koştu ve gözetimcilerden biri önce yüksek sesle boğazını temizleyip göz ardı edildiğini anlayınca bir adım öne çıkarak Kate'i kolundan tutup nazikçe çekinceye kadar onu öpücüklere boğdu.

"Leydim bu kadar taşkın olmamalı," dedi ona doğru onaylamazca parmağını sallarken. "Kendini biraz kısıtlamalı ve sevgisini gösterirken bu kadar rahat davranmamalı; bunu yanlış anlayıp kendisinin iffetsiz olduğunu zannedebilecekler var."

Ama Kate kahkahayla gülüp kollarını ona doladı. "Beni azarlamayın Bay Perkins, kendimi tutamıyorum; sadece *çok* mutluyum! *Harika, muhteşem, keyifli derecede mutluyum!*" Odanın et-

rafında dönmeye başladı ve ben etrafını saran şamatacı hayvanlar sürüsüne rağmen ayağı takılıp düşmemesine hayret ettim. “Keşke bütün dünya benim kadar mutlu olsa! Ah Mary!” Aniden elimi kaptı ve beni odanın etrafında çekiştirmeye başladı. “Gel, sana Fussy’nin yeni numarasını göstermeliyim! Yeni oğlum çok zeki!”

Eğilip elbisesinin yerde sürünen eteğini kemirmekte olan kah-verengi-siyah küçük spanyeli yakaladı ve pencerenin önündeki, üzerinde şık, yaldızlı fildişinden bir klavsen seti bulunan masaya koştı. Küçük köpeği masanın üstüne, çalgının yanına koydu, oturağın üzerinden büyük, yayılmış, şişman, turuncu bir kediyi kaldırıp kendisi oturdu ve parmakları tuşların üzerinde rahatça kayarak çalmaya, köpek de müzikle uyum içinde ulumaya başladı. “Kimmiş akıllı oğlum? *Harika* değil mi? Çok yetenekli, çok zeki!” Kate köpeğini övdükten sonra gülümseyerek bana döndü. “Keşke diğerlerine de öğretebilsem... Hep beraber koro olurduk! Bir düşün Mary, kralı eğlendirmek için saraya bile çağırılabilirdik!”

Lord Herbert’a doğru bir bakış attım ve gördüm ki tüm bunlar ona keyif vermese de yine de kendini zorlayıp başıyla onayladı ve gelininin anlayış dolu sevgisi yüzünden gülümsedi.

Yüzümde donakalan ifadeyi gören Henny bana acıdı ve Kate’e azarlarcasına daha yeni geldiğimi ve ev sahibesi olarak öncelikli görevini –konuklarının rahat etmesini sağlamayı– ihmal ettiğini hatırlatarak bana odamı göstermeyi teklif etti. Ama Kate ayağa kalkmaya başlayınca Henny elinin bir hareketiyle onu durdurdu. “Yo aşkım, Bayan Mary ve ben eski dostuz. Başımızın çaresine bakabiliriz. Sen burada kal ve zavallı hasta kocanla ilgilen.” Kate daha itiraz edemeden beni kolumdan tutup aceleyle kapıya doğru götürdü. Bu arada Rosamund klavsenin önüne oturdu ve Kate’i neşelendirerek bir dizi fildişi tuşlara sertçe basıp yüksek ve uyumsuz notalar çalmaya, Fussy de ulumaya başladı. Tüm bunlar

Kate'in gururlu bir anne gibi sevinçle gülümseyip ikisini de "son derece zeki" olmakla övmesine yol açtı.

Kapıya ulaşmadan hemen önce ayağım takıldı ve Henny beni tutmasa düşecektim. Başımı eğip ayağımın neye takıldığına baktım. Gözlerimi kırıp başımı sağa sola salladım ve kargaşa aklımı başımdan mı aldı diye düşündüm. Yerden bana bakmakta olan kocaman bir kara kaplumbağası vardı. Eğer çok yanılmıyorsam kabuğu kıymetli cevher taşlarından bir servetle kaplanmıştı.

"Evet hanımcığım, gözlerinden şüphe etme," dedi Henny tekrar elimi tutarken. "Adı Trippy," diye açıkladı. "Bayan Kate bu ismi herkesin ayağının takılması üzerine seçti. Bu da Pembroke Kontu'nun bir diğer hediyesi; ona çok düşkün." Başını iki yana sallayıp iç çekti ve bunun onu söylemeye cüret ettiğinden daha çok sıkıntıya soktuğu fikrine kapıldım, sanki dile getirse işleri daha kötüleştirceğinden korkuyordu.

Kapı arkamızdan kapanınca fırsattan yararlanıp temkinli bir şekilde sordum, gerçi cevaptan korkuyordum ve beklediğim cevap gelmesin diye dua ettim. "Bu *her zaman böyle* mi?"

"Evet, Tanrı bizi korusun Bayan Mary, öyle. Sabahtan akşama kadar Bayan Katey –o benim için hâlâ Katey ve hep de öyle olacak– gevezelik ediyor, şarkı söylüyor ve duvarlarda sekiyor; ona geceleyin sakinleşip uyuyabilsin diye yüksek dozda kediotu, lavanta ve papatya vermek zorundayım. Her gece başımı yastığa koymadan önce yaptığım son şey ve sabah kalkar kalkmaz yaptığım ilk şey Tanrı'ya Northumberland Dükü'nün evliliğin tamamen erdirilmesini uygun gördüğü haberini göndermesi için dua etmek, zira eğer Kate'imizi annelik yatıştırılmazsa Tanrı bilir ne yatıştırır. Ne olduğunu benim bilmediğim kesin!"

"Ah Tanrım!" diye iç geçirdim. Baynard's Şatosu'na gelmeyi, Kate'le olmayı ne çok istemiştim, ama şimdi buradaydım ve

* Ayağın takılması anlamındaki 'trip' kelimesinden türetilmiştir. (ç.n.)

davetiyenin Kate yerine Jane'den gelmiş olmasını diliyordum; o sinirli ve asık yüzölü olsa da ve kısa süre içinde Kate'in gün ışığı gibi parlayan yüzüne hasret olsam da şüphesiz ki kırsal kesim bu hayvan sergisi ve deliler evi birleşiminden daha huzurlu olurdu. Kate her zaman şen şakrak ve coşkuluydu ama ebeveynlerimizin leydi annemizin yanlış bir şey yaparsak çıplak kalçalarımızda ve sırtımızda kullanmaktan çekinmediği binici kırbacıyla yönettiği çatısı altında her zaman bir tedbir ve kısıtlama ögesi olagelmmişti; şimdi onun yokluğunda ve onu şımartmaya, her isteğini yerine getirmeye hazır iki adamın yanında Kate uçarı bir çılgınlığın ve gergin bir enerjinin girdabına kapılmıştı.

Bir camın kırılma sesini duydum ve köpeklerle kuşlar seslerini daha da yükseltince yüzümü buruşturdum. Kate, "Yaramaz Percival!" diye bağırdı. "Şuna bak Berry! Kirazları çaldı ve kâseyi düşürüp kırdı! Gel buraya seni yaramaz maymun, kendini kesmiş misin bir bakayım! Çabuk! Biri onu yakalasın! Perdelere tırmanıyor! Aşağı Percival, aşağı! Seni yaramaz, yaramaz maymun, yemin ederim böyle günlerden birinde seni dövmek zorunda kalacağım! Hayır, hayır Rosamund, kırk camlarla oynamamalısın! Hemen onu bana ver seni yaramaz kız! Çabuk! Biri onu yakalasın!"

Kapının ardındaki yaygara papağan durmadan bir kiraz daha isteyen sesiyle diğerlerini bastırmaya karar verince gittikçe artarken iç çektim ve Baynard's Şatosu'ndan ayrılma vaktim geldiğinde aklımlı geride, Kate'in oturma odasındaki karışıklıkta bırakır mıyım diye merak ettim.

Sonraki hafta boyunca her gün benzer sahneleri görmeye katlanmak zorunda kaldım. Tüm ev halkı Kate'in etrafında dönüyor gibiydi; onu memnun etmek herkesin tek hayat amacı gibiydi. Kocası ve kayınpederi onu en çok kimin şımartacağı konusunda yarışan rakipler gibiydiler. Soğuk sabahlarda Kate yatağından kalktığında iç elbiseli bedeni bembeyaz bir erminle derhal sarılıp

sarmalanıyordu. Her öğünde masaya en sevdiği yemekler konuyor ve onu memnun etmek için güzel görüldüğü kadar lezzetli de olan bir tatlı mutlaka oluyordu. Pembroke Kontu ona sürekli evcil hayvanlar, yaldızlı kafesler içinde ötücü kuşlar, yeni kedi ve köpek yavruları getiriyordu, ona merhum karısının bütün mücevherlerini vermişti ve sürekli daha fazlasını alıyordu. Eğer Kate bir günbatımını hayranlıkla izlerse hemen ertesi gün o renkte parlıtlı bir saten kumaş geliyor ve bir elbise, pelerin ya da iç etek, Kate’i her ne daha çok memnun edecekse yapmaya hazır bekleyen terzi- nin ellerine emanet ediliyordu ya da bir kuyumcu geliyor, yüzü- ğe, kolyeye veya broşa, Kate hangisini en çok isterse takılmaya hazır, muhteşem bir alev rengi opali gözler önüne sermek için kadife kutusunun kapağını açıyordu. Eğer rastlantı sonucu bahçe- de gezerken orada açan çiçeklerin güzelliğini övecek olursa kısa süre sonra bir kuyumcu elinde o çiçekleri bir buket halinde pahalı cevher taşlarıyla sonsuz pırıltılar içine hapsedmiş bir bibloyla ge- liyordu. Terzi Baynard’s Şatosu’na öyle sık uğruyordu ki orada da bir dükkân açabilir ve tabelasını üst kattaki oturma odasının penceresine asabilirdi.

Her gün Kate’e yeni bir keyif getiriyordu. Her gün onun için paketler geliyordu. Pembroke Kontu’nun Kate’i dizine oturtup boynuna servet değerinde mücevherler taktığını, boynunu ok- şadığını ve kolyeyi aşağı doğru düzelterek doğru durduğundan emin olduğunu sayabileceğimden daha fazla gördüm. Başka zamanlarda onun elbisesinin üst kısmına bir broş iğnelediğini izledim, gerçi bunu yapmamasını dilerdim, zira uzun ve zarif parmaklarının kız kardeşimin küçük, yumuşak göğüslerinde ge- lişigüzel dolaşmasını ve oralarda gereğinden fazla oyalanmasını izlemek sinirime dokunuyordu. Bana doğru görünmüyordu –Kate onun oğlunun karısıydı– ama çekingenlikle bu konuyu Kate’e açmak istediğimde o sadece güldü ve omuz silkerek geçiştirdi.

“Kocamın akrabalarının nefret etmektense beni sevmeleri daha iyi Mary. Hadi,” diye tatlı dille kandırıp ikna etti, “gülümse ve keyfimi bozma! Jane gibi ciddi ve asık suratlı olma!” Henny bana Pembroke Kontu’nun her gece Kate yattıktan sonra onun yatak odasına geldiğini, “gençliği yüzünden şehvetini kontrol altına alamayacak ve dizginleyemeyecek olmasından korktuğu” oğluna vekâleten ona iyi geceler öpücüğü verdiğini söyledi.

Kate hem babayla hem de oğluyla saldırganca flört etmekten büyük zevk alıyordu. Şimdi daha olgunlaşmış bir kadın olarak geriye dönüp baktığımda daha iyi anlayabiliyorum ki onun kadınsı oyunlarının bu adamlar üzerindeki etkisi güçlü ve salahi-yetliydi, hayat vericiydi; bu yeni duygular içinde çok eğleniyordu, güç sarhoşu olmuş bir hükümdar gibi, tek fark onun sarhoşluğu güzelliğinden kaynaklanıyordu. Ama o zamanlar, ben sadece se-kiz yaşındayken, tüm bunlar gözlerimin önünde sergilenirken ben sadece boynuma dolanan bir kement gibi beni sıkın ve bazen nefes almamı zorlaştıran bir akıl karışıklığı ve derin, ısrarlı bir korku hissediyordum. Yine de benim güzel, hayat dolu kız kardeşim tah-ririk edercesine birinin kollarından diğerininkilere atılıyordu. Öpü-cüklerinde ve kucaklamalarında öyle serbestti ki her gece Tanrı’ya ona kendine hâkim olması ve kısıtlaması için gereken irade gücünü bahşetsin diye dua ediyordum. Hoş ayak bileklerini, hatta bazen daha cüretkâr olup dizlerini ve bir anlık da jartiyerlerinin üstünde-ki dolgun pembe etini göstermek adına eteklerini kaldırmak için bahaneler buluyordu. Henny ona giyinmesi için ne zaman yardım etse ve elbisesinin üstünü daha az gerdan görünsün ve omuzlarının kıvrımlarını örtsün diye sıkıca yüksekte bağlasa Kate inatla çe-kiştirip yeniden indiriyordu. Yerde ellerinin ve dizlerinin üzerinde yavru köpekleriyle oynarken hem babanın hem de oğlunun dalgın dalgın onun göğüslerine baktıklarını fark ettim. Ama endişelerimi Kate’e söylememin bir faydası olmadı. Onunla bu konuda konuş-

maya ne zaman kalkışsam surat asıp benden keyfini bozmamamı istedi. “Sadece eğleniyorum!” diye ısrar ediyordu. “Bunun ne zararı var?”

Bazı sabahlar Kate uyandığında “sevgili Berry’sini” çağırır, o kendine çekidüzen verirken yanında oturup arkadaşlık etmesini isterdi. Berry ona Venedik camından çok güzel bir el aynası vermişti; sapı denizkızı şeklindeydi, kuyruğu ve bedeni güzel cevher taşlarıyla süslenmiş ve işlenmişti. İncilerle, değerli taşlarla bezenmiş uzun altın saçları sanki suda yüzer gibi havada duruyor, denizde dalgalanır gibi yayılıyor, pahalı aynanın etrafını süsleyip çerçevesini oluşturuyordu. Kate’in suyosunu yeşili, pırıltılı, ipek bir sabahlığı vardı ve makyaj masasında otururken sabahlığının omuzlarından kaymasına, narin belinin etrafında toplanmasına izin vermeyi çok seviyordu. Orada, bir kayanın üzerinde güneşlenen denizkızı gibi göğüsleri yüz­süzce çıplak halde yavaş yavaş saçını fırçalayarak, sırtını yay gibi gererek, iç geçire geçire aynadaki görüntüsünü süzerek otururdu. Bu arada Berry hayranlıkla onu izler, soğuk sabah havası Kate’in mercan pembesi küçük göğüs uçlarını büzüştürürken ihtiyaten kendi sabahlığının eteklerini sıkıca kucağında toplardı. Yüzündeki endişeli ifadede: Henny’nin de benimle paylaştığını anladığım bir dehşetle fark etmiştim ki böyle bir durumda kont aniden içeriye daldığında Kate endişeye kapılmıyor, kendini örtmek için bir girişimde bulunmuyordu. Pembroke Kontu odayı geçip yanma dikilir, uzun uzun ve hayranlıkla izlerken Kate’in çıplak omzuna elini koyar, nihayet eğilip yanağını öperek ona iyi sabahlar dilerdi. Hatta bir keresinde, içinde yeşil ve altın tonlarında ışıltılar olan muhteşem parlaklıkta bir dizi inci getirmiş ve Kate’in boynuna takmak için eğildiğinde bir yandan da, “İncimiz için inciler getirdim, ama bu büyülü sirenin bizi kendi sonumuza ve ölümümüze götürmemesi için dikkat etmeliyiz,” demişti. O zamanlar şaka mahiyetinde ko-

nuşuyor olmalarına rağmen sonradan olanlara bakıldığında hafizam bu konuşmaları daha uğursuz bir gölgeyle tonlamak istiyor. Böyle şeyler hafızanın oyunları ve bu yüzden de yıllar sonra birisi bu hatıralar hakkında herhangi bir şey yazarken dikkatli olmalı.

Bir başka seferinde Kate banyo yapmak için küvetine girerken Berry ve babası kapıyı çalmadan içeriye girdiklerinde ben de oradaydım. Her birinin elinde içleri kırmızı ve beyaz gül yapraklarıyla dolu hasır birer sepet vardı –bir tesadüf müydü yoksa Kate’in Tudor mirasının ince bir hatırlatması mıydı?– ve bunları Kate’in başından aşağı döktüler. Kate küvetinin içinde çıplak göğüslü ve cüretkâr bir tavırla oturdu ve onları öpebilmesi için eğilsinler diye kollarını yukarı doğru uzattı.

Gerçi kalemim bu anıları kaydederken bile biliyorum ki bunlar çok iffetsizce ve benim güzel kız kardeşim de aymaz bir maskara gibi görünüyor, yine de bunu okuyan birinin kız kardeşime bu ahlakdışı sıfatları yakıştırmasına *katlanamam*. Bunu açıklamak çok zor! Ama bunları yaparken onda öyle bir masumiyet ve kör güven aurası vardı ki hatırlarken kalbimin yeniden paramparça olmasına yol açıyor. Kate onları açıkça ve isteyerek cesaretlendiriyor olsa bile ben en çok erkekleri suçluyorum; benim gözümde onun masumiyetini yağmalayanlar onlardı. Her gün gittikçe biçimli ve daha güzel bir kadına dönüşüyor olsa da çıplaklığı bir bebeğinki gibiydi: doğal, tatlı ve saf. Ama Henny ve ben ne kadar uğraşsaksak uğraşalım Kate bazılarının onun davranışlarını başka türlü yorumlayacağını, şanının sonsuza dek katrana ve tüye bulanacağını, insanların onu olmadığını biri gibi düşüneceklerini ve hatta bazı erkeklerin onun bedenini istedikleri gibi eğlenip çarçur edebilecekleri bir oyuncak sanabileceklerini bir türlü anlamıyordu. Her seferinde bize afallamış, alnını kırıştıran komik bir kaş çatışla dik dik bakardı. Kate’e göre bunların hepsi sadece “eğlenceydi” ve birinin bunu nasıl başka türlü anlayacağını bir türlü kafası al-

mıyordu; eğer bunu yapan varsa iffetsiz olanın kendisi değil *onlar* olduğu konusunda ısrar ediyordu.

Onu incitmeden veya kaba ve tatsız görünmeden bunu ona nasıl söyleyeceğimi bilmiyordum, ama buraya gelmeyi ne kadar istediysem şimdi de Baynard's Şatosu'ndan ayrılmayı o kadar, hatta daha çok istiyordum. Kendimi sürekli hasta ve mide bulandıracak kadar korku dolu hissediyordum, tıpkı darağacının yanındayken duran, sevdiği birinin ölümünü izlemek için beklerken bir erteleme için dua eden ve uman birinin hissetmesi gerektiği gibi. Kate için öyle bir korku duyuyordum ki her şeyin rengini karartıyor, hayatın bütün zevkini sömürüyordu. İştahım beni terk etmişti ve bir yemeği çok sevmeme, hatta hasretini çekmeme rağmen yemek önüme konur konmaz çoğu zaman isteğim kaçıyor, yerini mide bulantısı alıyordu ve yemek şöyle dursun bakmaya bile dayanamıyordum. Soluduğum hava bana kötü geliyordu ve Pembroke Kontu'nun genç kralın hasta olduğunu, "öksürüğün ve peşinden burun akıntısının kızamığı takip ettiğini", ayaklarının şişip "ağzından bazen yeşilimsi sarı bazen de kan, hatta siyah renkte bir madde çıkardığını" söylediğini duyduğumda buna şaşırmadım. Bütün Londra'nın hasta olmaması, beni kuşatan aynı korku ve keyifsizliğin herkese bulaşmaması daha hayret vericiydi.

Uykusuz geçen bir başka gecede kütüphaneden bir kitap almak istediğimde kontun geç gelen bir konuğu –Northumberland Dükü'nü– eğlediğini duydum. Jane hakkında konuşuyorlardı ve Northumberland'ın, "Kalvenizm'i yalayıp sütüyle birlikte yutmuş ve İngiltere'de varlıklı ve namuslu bir kocayla evlendi. Kral onu bildikleri ve azimli dindarlığı yüzünden el üstünde tutuyor. Zamanı geldiğinde Katolikler için bir yıldırım ve terör halini alabilir," dediğini duydum. Kız kardeşimi övüyor olmalarına rağmen –Jane özellikle bundan son damlasına kadar memnun olurdu– sözleri beni korkutmuştu. Bir konudan bahsediyorlardı, bunu anlamıştım

ve Jane'i Guildford Dudley'le evlenmekten daha çok incitecek bir şey yapmalarından çok korkuyordum.

Sonra, dualarıma cevap olarak Surrey'den çıldırmış güvercinler gibi uçarak haberler geldi. Anlaşılan oranın pastoral ihtişamının Jane üzerinde etkileri olmuştu. Yeni çift Sheen'e daha yeni yerleşmişlerdi ki Jane hastalanmıştı. Northumberland'ın emriyle zehirlendiği hayaline kapılarak alelacele "kız kardeşlerime, güvendiğim tek insanlara" hummalı mektuplar yollamıştı. Gerçi yeni kayınpederinin onun ölmesini neden isteyeceğine aklım ermiyordu. Guildford, Jane'i ondan kurtulmak için öldürmeye başvuracak kadar kabul edilemez bulmuş olamazdı herhalde. Gözyaşıyla buğulanmış sayfa boyunca histerik bir karalamayla bize cildinin çok feci halde kaşındığını, kaşıyıp yolmamak için ellerinin üzerinde oturmak zorunda kaldığını, tırnaklarının müdahalesi olmadan bile derisinin kendiliğinden kabarıp büyük yapraksı tabakalar halinde soyulduğunu, altından pürüzsüz, yanan, hassas bir kırmızılık çıktığını, saçının döküldüğünü, parmaklarını saçlarının arasından ne zaman geçirse uzun kestane rengi tutamlar halinde eline geldiğini, yediği hiçbir şeyi midesinde tutamadığını, karnının kocaman, sıkı bir düğüm atılmış gibi ağrıdığını, hem yandığını hem de hassaslaştığını, ne zaman bir şey yemeye çalışsa eninde sonunda kustuğunu ki bunun da onu daha hasta ettiğini, zayıflattığını ve acı verdiğini anlatmıştı. Hastalığın ne taraftan patlak vereceğini bilmediğinden kucağına yerleştirdiği bir tekneyle zorunluluğunda oturarak saatler, acı dolu saatler geçirdiğini, karnının ve anüsünün ağrısına çok zor dayandığını anlatıyordu; her bir boşaltım yeni bir işkenceydi. "*Sheen'de kalmaya devam edersem öleceğim!*" diye ısrar ediyordu, kelimelerin altını öyle güçlü bir vurguyla çizmişti ki kaleminin ucu kâğıdı delmişti.

Sheen'de geçen iki haftadan sonra ebeveynlerimiz ve Jane'in koca tarafından yeni akrabaları onun şikâyetlerine yenik düşüp

genç çifti Thames Nehri kıyısındaki, Jane'in Chelsea'de Dowager Kraliçesi Catherine Parr ile mutlu zamanlar geçirdiği güzel kırmızı tuğlalı köşke transfer ettiler. Orada pembe güllerin, lavantaların, çileklerin ve şeftali ve kiraz ağaçlarının arasında Jane'in iyileşmesini ve bir gül gibi açmasını umuyorlardı. "Her şey kadifemsi, pembe ve tatlı, Guildford'ı yürekliliğe özendirmek için en iyisi." Northumberland genç çiftin yakında "birleşebileceklerini" umuyor ve bu arada genç hanımefendinin "sağlığına ve güzelliğine kavuşarak eski canlılığını kazanmasını" istiyordu.

Ama Jane'in yaptığı tek şey bahçede veya parkta bir banka oturup suratsız bir halde pembemsi turuncu günbatımını izlemek, iç geçirip Catherine Parr'ın ölümüne yas tutmaktı. Eminim ki kalbinin en gizli derinliklerinde o yakışıklı çapkın Tom Seymour'a hayıflanıyordu, gerçi onca yıl ona ne zaman o zamanları hatırlatmaya cüret etsem Jane'in tepesi atar, ayağını yere vurup öfkeyle "sefil aptallığını" unutmaya çalışırken ona ruhunu lekelemesine ve kirletmesine izin verdiği o küçüklük aptallığını hatırlatmamın çok zalimce olduğunu söyleyerek beni azarlardı.

"Neden anlayamıyorsun?" diye bana saldırdı gözlerinden öfkeli yaşlar akarken. "Bu ne kadar uğraşırsam uğraşayım ruhumda bir türlü temizleyemediğim bir leke!" Sonra ellerini hâlâ orada asılı duran Tom Seymour'a ait bütün anıları silmek için kafatasını ezmek istercesine şakaklarına bastırıp dramatik bir edayla odadan kaçardı.

Asla anlayamazdım; hayatlarımızda her zaman öyle ya da böyle kendimizi aptal konumuna düşürdüğümüz zamanlar olur ve her birimiz hafızamızda utanç aleviyle yüzümüzün kızarmasına neden olacak bizi korkuyla sindiren, aşağılayan olaylar barındırırız, ama kız kardeşim neden ne kadar değersiz ve hassas olsa da hayatına biraz sevginin girmesine izin verdi diye bunu bir suç gibi mi görüyordu? Kız kardeşim neden hislerin zayıflık ve başarısız-

lının göstergesi olduğuna inanıyordu? Neden acaba hayatla dolu, seven, arzuları olan bir kadın olmak yerine saf ve mükemmel beyazlıkta bir mermer taşı gibi olmaya özeniyordu?

Ben onun kız kardeşi olsam da bunun kesin cevabını veremem. Sadece bazen Jane'in gerçek ve kusurlu olmaktan korktuğunu düşünüyorum ve bu da onda nafil ve imkânsız bir mükemmellik arayışı uyandırıyor; tüm kısa hayatını asla yakalayıp katlede-meyeceği bir ejderhanın peşinde koşarak geçirdi.

Bir sabah Kate zıplayarak yatak odama gelip sarsarak beni uyandırdığında ve Hetty'ye seslenip çantamı hazırlamasını söylediğinde leydi annemizi gidip Jane'le kalmama, onun iyileşmesine yardım etmeme izin vermesi için en iyi nasıl ikna edebileceğimi ölçüp biçiyordum.

“Uyan Mary!” diye beni zorladı ısrarla sarsarak. “Jane’i görmeye gidiyoruz!”

Daha ben tam olarak ayılamadan odadan çıkmaya başlamış, omzunun üzerinden seslenerek Chelsea’ye giderken mavnada çilek ve kremayla kahvaltı edeceğimizi söylüyordu.

Kate önüme atlayıp, eteklerini havaya kaldırıp bacaklarını kürekçilerin hayran bakışlarına maruz bırakarak mavnaya zarif, uçarmışçasına bir atlayışla bindiğinde ve kendini kadife minderlerin üzerine attığında ben hâlâ esniyor ve gözlerimi ovuşturuyordum. Kürekçiler kürek çekmeye başlayınca Kate’in gevezeliklerini anlamaya ve ağzıma aniden tıktığı kremalı çilekten boğulmaya çalışarak öylece yarı uykulu oturdum.

“Çilek ve kremayla yapılan kahvaltıya *bayılıyorum!*” diye çene çalıyordu bol kremalı çileği zarifçe ağzına götürürken. “Çok

eğlenceli değil mi? Kırsala gidiyoruz ya da Londra'yı tam olarak terk etmeden kırsala olabildiğince yaklaşıyoruz. Aşk meleğinin tatlı elçileri gibi davranacağız ve Jane'i hasta yatağından çıkarıp gerdek yatağına sokabilmek için ne yapabileceğimize bakacağız. Benim bir okum yok, ama kolsuz da değilim!" dedi parmaklarını elbisesinin yakasından sokup daha çok kalp şeklinde, siyah örgü kordona asılı bir şekilde boynunda taşıdığı yakut kırmızısı camdan bir şişeyi çıkarırken mahcup bir tavırla. "Madam Astarte'tan" bir incelik," dedi esrarengiz bir şekilde.

"O da ne?" diye sordum. "Ve Madam Astarte da kim oluyor?"

Ama Kate sadece kıkırdadı, başını sağa sola salladı ve gizemli gizemli, "Her şey zamanı gelince Mary, her şey zamanı gelince," dedi. "Ayrıca bak, başka şeylerim de var!" Tekrar koynuna uzandı ve bir mektupla katlanmış, sararmış kare bir kâğıt çıkardı. "Northumberland Dükü bana iyi haberler taşıma izni verdi: Jane iyileşir iyileşmez Guildford'la karı koca olabilirler, hem fiilen hem de ismen! Bunu kutlamak için," diğer kâğıdı salladı, "şebboydan şarap yapımı için özel bir tarifim var. Guildford'ın en sevdiği!" Onu ne kadar sıkıştırırsam sıkıştırıyım, bundan daha fazlasını söylemedi.

Mavna iskeleye daha tam yanaşmadan Kate dışarı atladı ve eve doğru koşmaya başladı. Hetty'nin yardım eden elini ve beni sırtında taşıma önerisini gururumdan omuz silkerek reddettim ve kısa, güdük, hafifçe eğri bacaklarımla sakarca yalpalayarak elimden geldiğince onu takip ettim. Son üç yıldır, beş yaşımdan beri bir santim bile uzamamıştım ve benim payıma düşenin çocuk ölçülerinde bir bedene sıkışıp kalmak ve her zaman kötü bir diş sancısı gibi ağrıyan sırt ve bacaklarla yaşamak olduğunu kabullenmeyi öğrenmiştim. Tanrı'ya yumruk sallayıp buna isyan etmenin ne faydası olacaktı? Sırtımın alt bölümünde ve kalçalarım-daki ezici sancıdan bu kısa çabanın o gece yattığımda fanilalara*

* Batı Samilerde bereket ve verimlilik tanrıçasıdır. (ç.n.)

sarılmış sıcak taş uygulaması gerektireceğini anlamıştım. Benim asla, kız kardeşlerimi hayat yolunda zarafetle taşıyan güçlü, biçimli ve narin bembeyaz bacaklarım olmayacaktı. Tam tersine kalın kütükler gibiydiler; çirkin, kötü durumda, sancı pompalayan şişkin damarlarla bozulmuşlardı. Kız kardeşlerim ve yaşayan tüm canlılar gibi ben de yaşlanacaktım; kırışıp solgunlaşacak, saçımın kara alevine gri don vuracaktı, ama ben yaş aldıkça zamanda geri gidip taytay bebeğin sakarlığına dönecektim ve nihayet bastona, hatta belki bir çift koltuk değneğine ihtiyaç duyacağım bir gün gelecekti ya da param yetecek olursa ve kendimi bu rezaletten esirgeyebilirim beni yaldızlı ve damasko sandalyeyle her yere taşıyacak bir çift yakışıklı uşak tutacaktım.

Eşikte durmuş Chelsea'deki loşluğa gözlerimi alıştırmak için kırıştıırıyordum ki Jane'in sesini duydum. Zayıfça yalpalayarak ve destek almak için el yordamıyla tırabzanları arayarak iskelede belirlediğinde, "Kate? Bu sen misin Kate?" diye bağırıyordu.

Nasıl da kötü görünüyordu! Üzerine bol gelen beyaz geceliğinin içinde bile kilo kaybettiğini görebiliyordum. Pul pul olmuş beyaz cildinin grimsi mavi, kabarık, pembe lekeleri ve benekleri yüzünü, ellerini ve hatta geceliğinin altından görünen ayak parmaklarını bozmuştu ve vücudunun göremediğim kısımlarının da aynı şekilde müteessir olduğundan şüpheliydim. Yanına gitmek için merdivenlerden yukarı fırladık ve gördüm ki tınakları yenmiş, pütür pütür ve sıyrıktı, ayrıca bana sarılmak için eğildiğinde omzunun üzerinden kanca gibi çıkan tül tül olmuş saç örgüsü eskiden olduğu kadar kalın değildi, kafa derisinde de sedef lekelerinin yer yer parladığını görebiliyordum.

"Ah Jane!" diye hıçkırdım ve ona sımsıkı sarıldım.

Ama çaresizliğe teslim olamazdım. Kate çoktan kontrolü ele almaya başlamıştı. "Üzülme Jane, artık buradayız ve yakında seni iyileştiririz. Bayan Ellen!" diye bir general edasıyla merdivenle-

rin üstünde hayalet gibi dikilen siyah elbiseli figüre seslendi. Kate artık evli bir kadındı, yıllarca otoriteyle gözü korkutulmuş küçük bir kız değildi ve şimdi bir kraliçe kadar korkusuz, sorgusuzca itaat edileceğinden emin olarak emirler yağıdırıyordu. “Bana bir önlük getirin ve bir tane de Mary’ye, ayrıca leydiniz için sıcak bir banyo hazırlayın. Sudan *buharlar yükselmesini* istiyorum! Henry, hemen bavullarımı yukarı çıkarttır!” diye emir verdi kendi hizmetçisine. “Gel Jane, gel Mary, yapacak çok işimiz var.” Her birimizi elimizden tutarak sanki köşkün hanımefendisi Jane değil de kendisiymiş gibi üst kata yürüdü.

Jane ıslak, kaygan bir domuz yavrusu gibi kıvranıp soğuk su için çığlıklar atsa, kaynar suyla onu haşladığımızı ısrarla söylese de Kate ve ben, elbiselerimizi saran önlüklerle küvetin yanında diz çöktük ve ölü derinin hepsi gidene kadar ponza taşıyla Jane’in bedeninin her tarafını azimle ovduk. Sonra onu küvetten çıkardık ve her yanma zeytinyağıyla masaj yaptık; kafa derisine bile. Kate bunun iyi gelebileceğini ve daha fazla saç dökülmesini engelleyebileceğini söyledi. Sonunda Jane karşımızda yeni doğan bir bebek gibi pespembe kaldı, narin yeni cildi bizim özenli bakımımızdan hâlâ ağrıyordu.

Ama Kate’in işi henüz bitmemiştir. Jane’e başını küvetin üzerine doğru eğdirdi ve saçındaki zeytinyağını duruladı, sonra onu bir tabureye oturtup gözlerindeki pişmanlık yaşlarını sildikten sonra makası aldı, emin ve hiç titremeyen ellerle Jane’in saçlarını omzunun hemen altından kesti. Islak dalgaların arasından parmaklarını nazikçe geçirirken, “Yukarıda toplanabilecek kadar uzun bıraktım,” dedi yumuşakça, “bu yüzden saçların tepede toplu, kapüşonun altında, arkasında da örtüyle terbiyeli bir evli kadın gibi halkın içine çıktığında kimse anlamaz. Göreceksin, saçın kısa sürede uzayacak ve eskisinden daha güzel olacak.”

Jane hüznü bir şekilde onaylarcasına başını salladı ve ağzı-

nın içinde kibirlilikle, başını “hoş bir şekilde hafif” hissetmekle ilgili bir şeyler söyledi. İç elbisesini almak için elini uzatınca Kate vurarak elini uzaklaştırdı. “Hayır, bırak cildin nefes alsın,” diye ısrar etti ve Jane’in elini tutup onu Kate’in emri üzerine yanımızda getirdiği ipek çarşaflarla yeni yapılmış yatağa götürdü. Eski yatak örtüsü ve perdeler de yerlerinden alınmış ve yeni, krem ve altın rengi damaskolarla değiştirilmişti. Ardından, hasta kız kardeşimizi yastıklarına yerleştirdikten sonra Jane’in bulantılı midisini yatıştırsın diye getirdiği naneli şuruptan içirdi ve Bayan Ellen’a Jane’in *bütün* giysilerini götürmesini, –“Gerçek anlamda *hepsini* kastediyorum, Bayan Ellen, geriye bir iç gömlek veya tek bir çorap bile kalmayacak”– tamamının yıkanmasını ve Jane’in hassas cildini rahatsız edecek hiçbir şeyin kalmaması için iyice durulanmasını emretti. Sonra Jane’in beslenmesiyle ilgili emirler yağdırmaya devam etti, onun bir hafta boyunca sadece tavuk suyuyla beslenmesi konusunda ısrarlıydı, ama hafta ilerledikçe Jane düzelse tavuk suyunun gücü arttınlabilirdi ve bir hafta daha geçtikten sonra biraz kızarmış tavuğa, –“Tuzsuz ve baharatsız,” diye sertçe ekledi, sanki Kraliyet Tıp Koleji’nden mezunmuş gibi– geçmeden önce beslenme düzenine az miktarlarda süt ve ekmek eklenebilirdi. Ayrıca her gün rezene çayı içecekti ve yemeklerden sonra midesi ayaklanacak olursa biraz da kristal zencefil emecekti.

Jane kendini toparlarken Guildford sabahlarını en sevdiği gösterişli altın brokar ropdöşambrını giymiş, sarı tepeli beyaz papağanına üzümler atarak miskin bir imparator gibi altın ve gümüş brokar bir kanepede uzanarak geçiriyordu. Öğleden sonraları ise çayırda eğleniyor, Tanrı’nın ihtişamına ve koyunlara serenat yapmak için –kendisi sahnedeymiş ve koyunlar da onun zoraki dinleyicileriymiş gibi davranmayı çok seviyordu– sesini yükseltiyor ve Üstat Cocozza ile günlük derslerini alıyordu. Bu arada Kate –flört edecek kocası ve kayınpederi, dikkatini düzinelerce farklı yöne çe-

kecek hayvan koleksiyonu etrafta olmayınca artık çok daha sakin, akli daha yerinde, daha odaklanmış haldeydi– Jane iyileşmekte olduğu için kendimizi “Aşk Tanrısı’nın” işine adamamız gerektiğine karar verdi.

“Bu ikisine tüm o surat asmaların, tehditlerin, emirlerin ve dayakların getiremeyeceği şeyleri yapmalıyız Mary! Kız kardeşimize görücü usulü evlilikten mümkün olan en fazla çıkarı sağlamanın ve hatta belki de o evlilikte aşk ve tutku bile bulmanın mümkün olduğunu göstermeliyiz.”

“Bunu nasıl yapmamızı önerirsin?” diye sordum. Jane’in soğukluğu ve kibiri, etrafa sürekli saçtığı kaba ve iğneleyici sözleri Guildford’ı pek çok kez incitmişti ve artık Jane’le arasına tedbirli bir mesafe koymuştu. Ne zaman bir araya gelseler Jane’in yanında Guildford’ın huzursuz olduğunu görebiliyordum ve onda gergin bir tutukluk, bir savunma hali vardı ki her sözünü söylemeden önce tartıyor, söyledikten sonra Jane’e tedbirli bir bakış atıyordu, sanki kaçınılmaz olarak ardından gelecek iğneleyici sözlerle karşı kendini hazırlıyor gibiydi. Bu ikisini birbirine nasıl âşık edeceğimizi hiç bilmiyordum.

“Kilere Mary!” diye bağırdı Kate ve savaşa giden bir asker gibi, salladığı bir kılıç varmışçasına kolunu uzatarak ve üzerinde örümcek ağı gibi solgun bir elyazısı bulunan ve hiç tanımadığı kayınvalidesinden kalan şebboy şarabı tarifinin bulunduğu soluk kâğıdı savurarak öne atıldı.

Baynard’s Şatosu’ndan ayrılmadan önce Kate benden habersiz gerekli malzemeleri ısmarlamıştı ve o malzemeler şimdi kilerde hazır halde bizi bekliyorlardı. Kate uzun masanın önünde durmuş tarifi yüksek sesle bana okurken ben Kate’in direktifleri doğrultusunda boşalttım, kepçeyle çıkartım, ölçtüm, çırpıtım ve kaynattım. Sonunda su, şeker, bal, maya, nane şurubu, karanfil ve şebboy – Guildford’ın en sevdiği olduğu için sarı şebboy tercih etmişti– ka-

rışımı soğudu ve fiçılanmaya ve bir ay boyunca fermente olmak üzere karanlıkta bırakılmaya hazır hale geldi.

Şarap hazır olduğunda, Kate planını bana anlatırken kıkırdarak ve gittikçe başımız dönerek karışımımızı denedik. Söylediğine göre planı ertesi sabah, Guildford çayırda şarkı söylemek için evden ayrıldığında uygulamaya başlayacaktık.

Pencerenin önündeki koltuğa kıvrılmış, Yunanca Kutsal Kitap'a gömülmüş olan Jane bir anda kendini kitabından koparılmış ve daha biz onu donuk kahverengi elbisesini yerde çamur birikintisi gibi terk ederek koridorun aşağısındaki Kate'in odasına doğru sürüklerken giysilerinden mahrum bırakılmış olarak buldu. Kapıyı arkamızdan çarparak kapatmadan önce düz kahverengi kapüşonunu neşeyle mümkün olduğunca uzağa fırlattım.

Kız kardeşimizi çırılçıplak soyduk ve onu sıcak, gül kokulu küvete daldırdık ve pembeleşinceye kadar ovaladık. Ardından itirazlarına aldırmadan kuruladıktan sonra üzerine krem rengi dantelden ve ince, plili, ham ketenden bol, dökümlü bir elbise geçirdik ve onun altında iç çamaşırları olmadan giyinmenin uygunsuz olduğuna dair çığlıklarını göz ardı ettik.

"Bunu giymem! Giymem işte!" diye ağlayıp öfkelendi. "Bu edepsizce, size söylüyorum, *edepsizce*. Tanrı'ya inanan bir Hıristiyan asla..."

Ama Kate sadece gülümsedi ve ipek kurdeleleri ve kollarıyla bedenindeki dantellerin dökümünü ayarlarken itirazlarını bastırmak için şarkı söyledi. Ben de Jane'in etrafında dönüp uzun, yerde sürünen eteğini dikkatle düzeltirken, dantelin ve plilerin düzgün döküldüğünden emin olurken sesimi yükseltip Kate'e eşlik ettim.

Bir nefes alıp, "Çok güzelsin Jane," dedim. "Bu elbise seni çok kadınsı ve yumuşak gösteriyor; tıpkı kadınlık tanrıçası gibi."

Jane elimizden kurtulup kapıya doğru koşunca onun önüne geçtim, kapının anahtarını çevirdim ve anahtarı kapının altından

dışarıya, müttefik komplocumuz Henny'nin beklediği yere doğru itirdim. Jane'in yenik yüzüne doğru sevimlilikle gülümsedim ve Jane'i alıp tekrar Kate'in yanına götürdüm. Kate Jane'in ıslak saçlarının kızıl-kahverengi dalgalarını parmaklarıyla tararken güzel bahçelerde birbirine kur yapan, birbirlerinden buse çalan genç kızlara ve delikanlılara, aşka dair şarkı söyledi.

Jane tekrar kaçtı ve dışarıya çıkmak istediğini söyleyerek, öfkeye kapılıp tekme attıktan sonra ayak parmaklarını sakınmak için tek ayak üzerinde etrafta zıplayarak kapıyı yumruklarken Kate ve ben saçının kurummasını beklemek için güneşli pencerenin yanında oturduk ve Jane'in boynunu, bileklerini ve belini süslemek için papatyalardan zincirler ördük. Yanı sıra, kırmızı gelinciklerden ve sarı buğdaydan şık bir çiçek tacı yaptık. Üzerine de karanfillerden, kadife çiçeklerinden, papatyalardan, düğün-çiçeklerinden, çançiçeklerinden, lavantalardan, biberiyelerden, karahindibalardan, karamuklardan, nergislerden, şakayıklardan, cezayirmenekşelerinden, unutmabenilerden, pembe tatlı bezelyelerden, vadi zambaklarından, hasekiküplerinden, kır sakızlarından, solucanotunun sarı düğmelerinden, pembemsi mor altın kamışların tüysü dikenlerinden, kovan çiçeğinin kızaran ve çilli pembe-beyaz açan boru çiçeklerinden, –Kate, “Guildford onu böyle gördüğünde tıpkı Jane'in de olacağı gibi,” diye dalga geçmişti– Frenk soğanının havai, mor-pembe ponponlarından ve hercai menekşelerden, Doğa Ana'nın buketindeki tüm cesur, parlak renkli ve gösterişli şeylerden iki sıra daha kat ördük.

“Şimdi Guildford için!” diye bağırdı Kate, becerikli parmaklarının yaldız saçlı kayınbiraderimiz için az önce altın buğdaylardan ve sarı şebboylardan, kızıl gelinciklerden, kardelenlerden, güneş sarısı kantaronlardan, köpük beyazı kır sakızlarından, kadife çiçeklerinden, unutmabenilerden ve alacalı hercai menekşelerinden hazırladığı süslü tacı gururla havaya kaldırarak. “Her kraliçenin

bir kralı ve her kralın da bir tacı olması gerektiğine göre!” Bu oyun ve bu sözler sonraki yıllarda aklımızdan hiç çıkmayacaktı! Ama o zamanlar genç ve Northumberland’ın ve ebeveynlerimizin bizim için planladıklarından son derece habersizdik.

“Bırak çıkayım Henny, *sana emrediyorum!*” diye çığlık attı Jane kendini unutup kapıyı tekrar tekmeleyerek.

“Leydi Jane’in dediğini duydun Henny!” diye seslendi Kate önceden hazırlanmış işareti vererek. “Kapıyı veya ayak parmaklarını kırmadan önce kapıyı açsan iyi olur!”

“Pekâlâ Bayan Jane,” dedi Henny ve birazdan anahtarın kilitte döndüğünü duyduk.

Kapı savrularak açılır açılmaz Jane dışarıya fırladı ve direkt Henny ve Hetty’nin açık kollarından oluşan tuzağın içine düştü.

Hetty’nin kolları göğsünün altında mengene gibi kapanırken ve Henny ayak bileklerinden kavrayıp onu havaya kaldırırken, “*Bırakın beni! Bırakın gideyim!*” diye uludu, kıvrandı, eğilip бүкүлдü.

“Çayıra!” diye heyecanla bağırdı Kate, önümüze geçip merdivenlerden aşağı bize yol gösterirken çiçeklerden yaptığımız güzel taçları dikkatle önünde tutarak. Ben de öne uzanmış kollarıma dolanan papatya zincirlerle arkalarından gittim.

Biz dışarıya adım atar atmaz Kate’in kiraladığı müzisyenler canlı bir melodi tutturdular ve Leydi Jane’e damadının çayırda beklediği yere kadar eşlik etmek üzere yanımızda kasıla kasıla yürümeye başladılar. Hizmetkârları da küçük partimize katılmaya davet etmiştik ve onlar da şebboy şarabımızın fiçilerini taşıyorlardı, hatta biz yaklaştığımızda mutfaktaki kızlar çoktan alelacele, üzerinde zengin altın rengi keklerin, çileğin ve kremanın, etli ve peynirli böreklerin bulunduğu eğreti sofrayı kurmaya çalışıyorlardı.

Her gün dans edip koyunlar meleyerek önünden kaçarken yüksek sesini bir kuş gibi özgür bırakarak şarkı söylemek için çayıra

gitmek Guildford'ın alışkanlığıydı. Onu duyan çoğu insan ürperir ve bir köşeye sinerdi, ama Kate değil. Her zamanki nazikliğiyle omuz silker ve İncil'in "Tanrı'ya ve tüm dünyaya neşeli bir ses gönder, sevin ve yüksek sesle övgüler yağdır," dediğini söylerdi. Guildford'ın çabaları kesinlikle neşeli görünüyordu ve inkâr edilemeyecek kadar yüksek tondaydı. Onunla alay etmeye cesaret edemezdim, çünkü onun imkânsız, gerçekleştirilemez hayalini çok iyi anlıyordum; Guildford büyük bir şarkıcı olmak istiyordu, tıpkı benim kız kardeşlerim gibi normal ve güzel biçimli bir kadın olmayı istediğim gibi.

Guildford küçük parti gurubunun yaklaştığını duyunca şarkısının ortasında durdu ve bize bakmaya başladı, altın saçlı şaşkınlığın *çok* hoş bir resmi gibiydi.

Henny ve Hetty Jane'i ayakları üzerine koyduklarında Kate, "Onu bırakmayın, henüz değil!" diye uyardı. Hizmetkârlar etrafta merakla dolaşırken, neler olduğunu merak ederek bizi izleyip aralarında fısıldaşırken ikisi de derhal Jane'i tutan ellerini sıkılaştırdılar.

"Beni rahat bırakın! Bırakın!" diye ciyakladı Jane ve kendisini tutan güçlü mengene kollarda kıvrandı. "Beni dansçı bir kız, pagan ayyaşı gibi giydirdiniz ve bunun bir parçası olmayacağım, size söylüyorum, olmayacağım, olmayacağım, olmayacağım! Ben iyi bir Protestan kızıyım! Bu ahlaksızlık bana işlemez. Beni kirletemez ve bana dokunamaz. Tanrı beni koruyacaktır!"

"Sakin ol Jane," dedi Kate ve çiçeklerden oluşan taçları Jane'in ve onu tutanların ayakları altında ezilmesinler diye yeterince uzağa, dikkatle yere koydu. "Sanki bir cadı ayininde, şişe geçirilmiş bebekleri kızartmak üzereymişiz ve sana Şeytan'ın kara kaplı defterine adını zorla yazdıracakmışız gibi davranıyorsun. Etrafına bak, güneş ışığını hisset, çiçekleri kokla, müziği dinle ve senin iyiliğini isteyen gülümseyen tüm o yüzleri gör. Hayal etti-

ğın tüm o kötülükler ve ahlaksızlıklar *senin* kafanda, bizim değil. Ağaçların arkasına saklanan ve üstüne çullanıp sana zorla günah işletmeyi bekleyen pagan, Katolik, ya da cadı yok. Tanrı'nın cennetinde olduğunu ve bu güzel günde bize oradan gülümsediğini göremiyor musun?" Kate Jane'in yanından geçerken ve öfkeli kız kardeşimizden bir tekme yemekten itinayla kaçınırken bir an durup yanağını okşadı, sonra benim elimi tutup hızla eğreti sofranın yanına götürdü. "Çabuk ol Mary, Jane kurtulmadan!" Bir kadeh kapıp elime tutuşturdu ve sırtı Jane'e dönük halde gizlice kırmızı cam şişeyi göğsünden çıkardı, içindekinin yarısını kadehe boşalttı ve bana bunu *dikkatle* fiçinin yanına götürüp doldurmamı söyledi. "Ve *lütfe* Mary, tek bir kıymetli damlayı bile dökme!"

Benden istediğini yaptım, sonra Kate'in Jane'e yaklaşmasını, Henny ve Hetty'nin güçlü kollarının yardımıyla kadehtekini son damlasına kadar içirip bitirtmesini izledim.

"Büyüsünü göstermeye başlamadan önce biraz daha bekleyeceğiz canım," dedi Jane'in saçını okşayıp yanağını öperek. Sonra Guildford için yaptığı tacı kaptı ve gizemli iksirin kalanıyla benzer bir kadeh daha hazırlamak için koşarak geri gitti, ardından kırdayarak çayırın öbür tarafında Guildford'ın durup şaşkınlıkla bizi izlediği yere gitti.

Elindeki tacı Guildford'ın başına koyarken şakayla, "Ben aşkın aciz hizmetkârıyım, Majestelerini taçlandırmaya ve kraliçenizden, sevgili gelininizden size bu aşk dolu kadehi sunmaya geldim," dedi ve elindeki kadehi ona verdi. Gerçi bana göre hırlayan, aniden kıvrılıp Hetty'nin bacaklarını sertçe tekmeleyen, benim zavallı yaşlı dadımın acıyla inlemesine yol açan Jane pek de sevgi dolu değildi.

Guildford'm şüpheyle havaya kalkan kaşı düşüncelerimizin aynı yönde olduğunu gösteriyordu, ama yine de nazikçe kabul ederek, "Teşekkür ederim kraliçem!" diye seslendi, kadehi şere-

fine havaya kaldırıp içindekini kafasına dikti. Boş kadehi Kate'e geri verirken, "Çok tatlı," diye belirtti.

Kate gururla, "Üç kilo şeker, bir o kadar da bal kullandık," diye atıldı ve Guildford gülümseyerek bundan gerçekten şüphesinin olmadığını söyledi.

Gülümseyen Kate sıçrayarak Jane'in yanına döndü ve birlikte Jane'i papatya zincirlerle bezedik. Artık hareketsiz durduğu için işimiz daha kolaydı. Doğrudan Guildford'a bakıyor olmasına rağmen gözleri daha büyük ve ilginç bir şekilde boş görünüyordu, yanaklarına garip bir pembelik yayılıyordu ve papatya zinciri boynuna dolarken bağrının kabarmaya başladığını fark ettim. Başımı kaldırıp ona iyi olup olmadığını sorduğumda dudaklarında garip, çarpık bir tebessüm vardı, sanki bir yandan gülümsemek istiyor, diğer yandan teslim olmakla kaş çatmaya devam etmek arasında karar veremiyor gibiydi.

"Tacınız kraliçem!" dedi Kate ve süslü, kocaman çiçek tacını Jane'in başına koydu, ben de eline koca buketi tutuşturdum. "Gel, kralın seni bekliyor!" Kate Jane'in elini tutup onu Guildford'a doğru çekistirmeye başladı. Jane beni şaşırtarak surat asmayıp başıyla onayladı ve takip etmeye başladı, olan biteni uzaktan merakla izleyen koyunlar gibi uysal ve usluysu. Kuyruk taşıyıcısı rolünü neşeyle oynayan ben peşinden koştum, Jane'in elbisesinin kuyruğunu yakaladım ve kolumun bir hareketiyle müzisyenlere bize katılmalarını işaret ettim. Neşeli bir müzikle çevrelenmiş, papatyalarla, yoncalarla, karahindibalarla kaplı, tombul sarı-siyah arıların ayak bileklerimiz etrafında vızıldadığı yeşil çimlerin yumuşak halısında yürürken kız kardeşimize damadına giden yolda eşlik ettik.

Orada, o muhteşem haziran gününde, Chelsea'deki çayırın savsak töreninde, altın bir elbiseyle evlendiği Durham Hanesi'nin şaşaalı muhitinden çok uzakta Jane, gırtlaktan gelen bir çığlık

ve hırslı bir silkinmeyle elindeki buketi havaya fırlattı ve Guildford Dudley'nin kollarına atılıp dudaklarını onunkilerin üzerine şiddetli bir tutkuyla bastırdı. Guildford ona sıkıca sarıldı ve aynı coşkuyla öpücüklerine karşılık verdi. Hepimiz sevinçle el çırttık ve erkekler kadeh tokuşturdular, kadınlar da ellerindeki çiçekleri havaya fırlattılar.

“Görevimizi yaptık,” dedi Kate birbirimize tatminle baş sallarken. El ele tutuştuk ve kadehlerimizi doldurmak üzere şarap fıçısının yanına gittik, gelinle damada kadeh kaldırdık, Madam Astarte'a ve onun “tutku iksirine” kalpten teşekkürlerimizi sunduk.

Birlikte oturmuş şarabımızı yudumlarırken Kate bana Londra'nın kasvetli arka sokaklarından birindeki yaşlı, çingene büyüğüye yaptığı gizli ziyaretten bahsetti. Yaşlı kadını tarif etti: Pisti ve sarımsak, at idrarı, yıkanmamış et ve ter kokuyordu, kırışık yüzünü bir fahişe gibi koyu renklere boyamıştı, bir ağız dolusu kararmış diş kalıntılarını en canlı kırmızıyla çember içine almıştı ve kirli, keçeleşmiş gri saçlarını çingirakla bağlanmış gökkuşağı renklerinde ipek ve saten kurdelelerden örülmüş, arkasından yere kadar sallanan kuşaklarla bağlamıştı. Üzerinde uyumsuz atık ve çalıntı kumaşlardan yapılmış göz alıcı bir elbise vardı. Elbisenin içinde rengârenk atıklar ve rengi solmuş ipek, brokar, damasko ve kadife çaputlarla karışmış lekeli yaldız ipliklerle camgöbeği damasko vardı. Bunlar gelişigüzel bir yama işiyle bir araya getirilmiş, upuzun, yerde sürünen kuyruklu bir elbise yaratılmıştı. Elbisenin kuyruğu Madam Astarte'ı kendisi kocaman bir kediymiş de o da onun kuyruğuymuş gibi takip ediyordu. Dizi dizi şingirtili incik boncuk el ve ayak bileklerini kaplıyordu ve çıplak ayaklarındaki tırnaklar kıvrık sarı talonlar gibi öyle uzundu ki yürüdükçe fazla büyük kedi pençeleri gibi yeri çiziyordu. Kate'in dediğine göre Madam Astarte'ın öyle çok kedisi vardı ki ayağı takılmadan veya üstlerine basmadan bir adım bile atamıyordu.

Kate korkusunu bastırıp cesaretle onun o inine girmiş, Jane'in durumunu açıklamış ve bu duruma en yararlı olduğunu düşündüğü iksiri istemişti yaşlı çingeneden. Büyücünün avucuna birkaç gümüş sikke koymuştu ve kırmızı cam şişe dakikalar içinde avucundaydı, ama Kate ayrılmadan önce yaşlı kadın Kate'in parmaklarını çekip ilgiyle avucuna bakmıştı. Gözlerindeki ani bir boşlukla ve sesinde hissizlikle tekdüze olarak uğursuz bir kehanette bulunmuştu: "Senin sevgin, sevdiklerin için hem bir lütuf hem bir lanet. Ne kadar seversen o kadar kaybedeceksin; tutkun ne kadar büyükse acın da o kadar büyük olacak. Genç ve güzelken, aşka aç olarak öleceksin, ama aşkının sevgisi devam edecek." Sözleri Kate'in içini öyle bir korkuyla doldurmuştu ki kıymetli iksirini kalbinin üstünde sınıksız tutarak ve Tanrı'ya onun öğretilerini çiğneyip cadılarla alışveriş yapmasını affetmesi için dua ederek arkasını dönüp kaçmıştı.

Baynard's Şatosu'ndaki yatak odasının güvenliğine ulaştığında Kate hemen İncil'i açmış, aklından hiç çıkmayan Tesniye'deki pasajı bulmuş ve deli gibi çarpan kalbiyle okumuş, yüksek ateşle gelen terleme gibi aniden ter boşaltmıştı.

Aranızda oğlunu ya da kızını ateşin içinden geçiren ya da kehanetçi, zaman gözlemcisi, büyücü, cadı, sihirbaz, efsuncu, tanıdık ruhlarla arabuluculuk yapan ya da ruh çağırانlarla işbirliği yapan biri bulunamaz. Zira tüm bunları yapanlar Tanrı'ya yapılan menfurluktur ve bu menfurluklar yüzünden Tanrı'nız onları sizden önce buradan sürmüştür.

Aynı anda hem titreyip hem de alevler içinde yanarak, yüzünden tuzlu gözyaşları ve ter akarak Kate dizlerinin üzerine düşmüş ve birbirine kenetli ellerini cennete doğru kaldırarak Tanrı'ya tekrar tekrar kendisini affetmesi için yakarmıştı, ta ki açık duran İncil'in üzerine düşüp bayılıncaya kadar. Henny onu bulup yatağına koyduğunda ve yanan tenini serin, ıslak bir bezle yıkadığını

da Kate hâlâ çılgınca sayıklıyordu. “*Lütfen* Tanrım, bunun doğru olmasına izin verme! Lütfen beni bağışla! *Lütfen* Tanrım, doğru olmasın! Bunu yapmak *zorundaydım*! Bunu Jane için yapmak *zorundaydım*!”

Kate bana anlatıncaya kadar bunu bilmiyordum; sırrını iyi saklamıştı. Henny bana kız kardeşimin âdet başlangıcı nedeniyle hasta olduğunu ve onun ve hane halkının dinlenmesine izin vermemi söylemişti ve ben de bana söyleneni yapmış, kız kardeşimi görmek için ısrar etmeksizin sessiz molanın tadını çıkarmıştım. Ne de olsa bu her kadını her ay etkileyen önemsiz bir rahatsızlıktı, bu yüzden endişelenmedim. Belki sadece nazik davranıp beni endişelendirmemek istemişti. Gerçekten de yüksek ateşi kısa sürede düştü. Ama keşke gerçeği bilseydim, hatta Kate’in buna niyetlenmesinden önce haberim olsaydı. Ben de onunla giderdim ve o pis, bitli Kirke’yle* ticaret yapmanın suç yükünü severek onunla paylaşırdım. O yaşlı cadının güzel Kate’imi incitmesine izin vermezdim. Bir kez duyulduğunda bir daha unutulamayacak o kötücül kehanetini dile getirmesine fırsat vermeden bacaklarını tekmederdim. Üstüne parmak basamasam da ve hayal ettiğimi sansam da içimdeki Kate’in ateşlendiğinden beri neşesinin biraz zorlama olduğuna dair sezginin ne olduğunu artık biliyordum. Ama şimdi, ben de bu işin içine girince Kate, beni bunun doğru olmadığına ikna etti.

“Tek kelimesine bile inanmıyorum!” diye beyan etti lülelerini geriye doğru savurup cesurca çenesini havaya kaldırarak. “Sadece yaşlı cadının iksirinin kehanetleri kadar sahte olmamasını dilerim! Aşk dünyadaki en güzel, en harika şey; gerçek ve bedava olmasına rağmen birinin canını nasıl acıtabilir?” Kupasını bizim tatlı, tesirli içkimizle yeniden doldururken cadının kehanetiyle alay ederek neşeli, mağrur bir tonla devam etti. “İşte, biraz

* Yunan mitolojisinden, içki içirerek erkekleri domuza çeviren büyücü kadın. (ç.n.)

daha şarap al Mary!” Elimdeki kadehi kapıp yeniledi. “*Sahte* aşk, evet,” diye devam etti. “O, insanı yaralayan bir kılıçtır, ama *gerçek* aşk, benim *her zaman* seveceğim gibi, hayır, *asla*! İnsanın canını sadece aşkın yokluğu, inkâr edilen ve karşılıksız olan aşktır. *Ben* mi aşka aç ölecekmişim?” Küçümseyerek güldü. “Böyle aptal ve saçma bir şeyi kim duymuş? Bu tamamen saçmalık, sana söylüyorum! Bunu hayal bile edemiyorum! Açlıktan bahsetmişken ben açım, hadi biraz kek yiyelim!” Ben bir şey diyemeden yerinden zıpladı, insanların etrafında toplandığı çiçek bezeli eğreti sofraya yollandı.

Beni mi yoksa kendini mi ikna etmeye çalışıyorsun? Kız kardeşimin gülererek, yerel halkla ve hizmetkârlarla lak lak ederek gidişini, bizim için tabağını altın renkli keklerle, kıpkırmızı çileklerle ve koca koca krema bulutlarıyla dolduruşunu izlerken bu sorulmamış soru kapalı dudaklarımın ardında asılı kaldı.

Kate kolumu dürtüp elimdeki kadehi düşürerek içinde kalan azıcık şarabı döktüğünde ben yarı uyur halde, karnım tamamen dolu, şebboy şarabından başım vızıldayarak ve yüzüme yapışmış aptal bir tebessümle sarı bir kelebeğin bir çiçekten diğerine uçuşmasını izlemekteydim.

“Bak!” diye bağırdı Kate, Guildford Jane’i kucaklamış, sarhoş zikzaklar çizerek kararlılıkla eve doğru gidiyordu ve Jane ona sınıksız tutunmuş kızlara has bir zevkle çığlık atarken bir yandan da çıplak bacaklarıyla amaçsızca havayı dövüyordu. “İşte, kız kardeşimiz aşkın ne harika bir şey olabileceğini keşfedecek! Görürsün,” diye güvenli bir baş hareketiyle teyit etti, altın şebboy şarabımızdan bir başka çok tatlı yudum almak için durakladı. “Sabah bana bunun için teşekkür edecek!”

Ama bu konuda Kate çok fazla yanılıyordu.

Ertesi sabah geç bir saatte Jane korkunç bir baş ağrısıyla uyanırdı. Sanki kafatasının içinde bir nalbant dükkânındaki demircinin

örsü gibi bir vurulma vardı. Çırılçıplaktı ve bacaklarının arasındayken bir sancı vardı. Guildford yanında keyif içinde karın üstü yayılmış, bir kolunu da sahiplenici bir edayla Jane'in göğüslerinin üzerine dolamıştı. Jane Guildford'ı tiksintiyle itekledi. Ağzındaki iğrenç tatla ve ağrıyan başını ellerinin arasına alarak yavaşça oturdu. Acıyla yüzünü ekşiterek ve uyluklarının iç tarafında kurumuş ve beyaz çarşafları bir buket yakut kırmızı çiçek gibi lekelemiş kanı görünce irkilerek bacaklarını yatağın bir kenarından sarkıttı. Çıplak ayakları Kate'in kendisi için yaptığı çiçek tacın içine girdi ve ezdi. Bir anda her şeyi hatırladı. Jane suçlunun, sarhoşken yağmalanmasının sorumlusunun Kate olduğunu açıkça görebiliyordu. Yerde dertop olmuş keten ve dantelden oluşan elbiseyi kapıp debelenerek içine giren Jane, çiçeklerle bezeli gerdek odasından, biz çayırlıktayken Kate'in yatak direklerinden sarkan çiçeklerle ve temiz beyaz çarşafların üzerine serpiştirilmiş taç yapraklarıyla güzelce hazırlanmasını emrettiği odadan dışarıya fırladı.

Kate ve beni yukarıya çıkmak üzereyken gördüğünde sahanlıkta dikiliyor, öfkeden kuduruyor ve göğsü bir şişip bir iniyordu.

Kin dolu bir sesle, "*Sen!*" diye tısladı, öfkeden titreyen parmağıyla direkt Kate'e işaret ederek. "Bunu bana *sen* yaptın! Beni aptal yerine koydun!" Avucunun içiyle alnına vurdu. "Şarapta bir şey vardı, öyle olmalı ve sen o şeyi şaraba bana kendimi unutturmak için koydun! Ve kendimi o... o... *beyinsiz züppeye* teslim ettirdin! Seni *asla* affetmeyeceğim Kate, *asla*, yaşadığım sürece! Bu günden itibaren benim kız kardeşim değil, düşmanımsın!" Sonra kontrol edilemez gözyaşı krizi içinde eteklerini havaya kaldırıp körlemesine yalpalayarak, tökezleyerek ve bacaklarının derisini taş merdivenlerde yüzdürerek koştu.

Kate'in kalbinin kırıldığını gördüm.

"Jane bekle, lütfen! Kate peşinden koşmaya kalkıştı, ama onunla hemen hemen aynı boyda olabilmek için bir basamak yu-

karıda durmakta olan ben uzanıp onu durdurdum. Beklemeye, onu kendi haline bırakmaya ve öfkesinin yatışmasına izin vermeye zorlayarak başımı sağa sola salladım. Ama çok geçti. Bir anda pembe bir elbisenin bol miktarda, dalga dalga katmanları arasındaydık ve kendimizi kurtarıp yukarıya baktığımızda tepeden yağın kumaşlar sağanağına yakalanmış halde bulduk. Jane, Kate'in giysilerini bize doğru atıyordu, sonra daha fazlasını getirmek için geri gidiyordu. Elbiseler, şapkalar, eldivenler, yelpazeler, mücevheler ve ayakkabılar yağmuru arasında Kate bana tutunup ağlar-ken ben de ona sımsıkı sarıldım.

“Dışarı çık! Git buradan! Seni burada istemiyorum! Seni asla bir daha görmek istemiyorum!” Jane bacakları yüzölürken ve krem rengi elbisesinin etekleri kan olurken Kate'in ağır meşeden seyahat sandığını merdivenlerin tepesine sürüklemeye çalışıyordu. Jane sandığa son ve sert bir tekme vururken ve merdivenlerden aşağı, tam bizim durduğumuz yere doğru yuvarlarken Kate ve ben çabucak zıplayıp birbirimizden ayrıldık. “*Senden nefret ediyorum Kate, senden nefret ediyorum!*” diye öyle şiddetli bağı- rıyordu ki sanki kelimeler boğazını tırmıklayıp yırtıyordu. Başımı kaldırıp onun kırmızı yüzölü, nefes nefese, yükselip alçalan göğsü ve omuzlarıyla aşağı bakan figürünü görünce ağzından köpükler halinde kan fışkıracağından korktum. Kendine içsel bir zarar vermeden öyle bir çığılığı nasıl kopardığını aklım almıyordu.

Kate karmakarışık giysiler yığını üzerinde dizlerinin üzerine oturdu ve daha önce hiç görmediğim şekilde ağladı.

Henny ve Hetty her şeyi toplayıp merdiven sahanlığında he- men yanına düşen sandığa geri koymak için sessizce ortaya çıkın- ca ben Kate'i elinden çekerek nazikçe, “Gidelim,” dedim.

Kız kardeşimi dışarıya, daha önce pek çok mutlu öğleden son- raları yanından geçtiğimiz, kiraz yiyip çekirdekleri nehre doğru en uzağı kim atacak diye yarıştığımız, keyifle ayaklarımızı sal-

ladığımız ve pembe-sarı damarlı portakal rengi günbatımlarını izlediğimiz dalgakıranda oturmaya götürdüm. Henny'nin eşyalarının kalanını toplamasını beklerken onu yatıştırmak için Jane'in yanında kalacağıma, öfkesi yatıştığında ne yapıp edip bildiğim gerçeğe –Kate'in içtenlikle iyilik yapmaya çalıştığına, sadece Jane'in evliliğinde gerçek mutluluğu bulduğunu görmek istediğine– onu inandıracağıma söz vererek elimden geleni yaptım.

Kate kollarımda, “Acısının, nefretinin ve kininin ona zarar vermesinden korktum,” diye ağladı. “Aşkta bir şansı vardı; sadece onun bunu görmesini istedim! Bize gösterdiği kadar soğuk olamaz, bu yüzden korkuyor *olmalı*, öyle *olmalı*! Düşündüm ki eğer kendini unutursa, sadece bir günlüğüne, tutkunun gerçekte nasıl bir şey olduğunu görürse ondan o kadar korkmazdı!”

“Biliyorum, biliyorum.” Onu alıp tekrar Baynard's Şatosu'na, çılgın, baş döndürücü, flörtlü hayat girdabına götürecek olan mavna sessizce kayarak su merdivenlerine yaklaşırken Kate'in sırtını sıvazladım.

Henny ve bir uşak Kate'in sandığıyla ilgilenirken ben kız kardeşimi pürüzsüz ve yıpranmış taş merdivenlerden dikkatle indirdim, bu arada da, “Kız kardeşler kavga ederler, ama asla uzun süre küs kalmazlar,” ve “Yakında her şey affedilir,” diyerek onu rahatlatıp güven vermek için elimden geleni yaptım.

Kate gözden kayboluncaya kadar bekleyip el salladım, sonra dönüp dudaklarımda az önce konuşulanların sadece rahatlatıcı bir merhem olmaması, yaranın geride çirkin bir iz bırakmadan gerçekten iyileşmesi için bir duayla Jane'in yanına gittim.

İki haftadan uzun süre Jane odasından çıkmadı, taş kadar sessizdi, beni veya tekrar tekrar odasının kapısını vurup kendisine âşık olmayı nasıl reddettiğini bilmek isteyen Guildford'ı görmeyi inatla reddediyordu. İçeriye sadece Bayan Ellen'ı alıyordu, ama o da yaptıklarının yanlış olduğunu söylemeye, kız kardeşlerinin onu

içtenlikle sevdiğini ve sadece iyi niyetle davrandıklarını, Guildford'ın iyi bir koca olmak için elinden geleni yaptığını anlatmaya kalktığında Jane ona sırtını dönüp kulaklarını kapatıyor, yüksek ve net bir sesle, Bayan Ellen bir kelime söylemeye kalkıştığında sesini daha da yükselterek ezberden Kutsal Kitabı okuyor, insanı delirten tekdüze tekrarlarla Matta Kitabı'ndan koyun kılığına giren kurtlar pasajından alıntılar yapıyordu.

Kız kardeşlerimin arasını nasıl düzeltereceğimi düşünerek uykusuz sayısız gece geçirdim. Jane'in kızgınlığını anlayabiliyordum, hem Kate hem de kendi bedeni tarafından kendini nasıl ihanete uğramış hissettiğini. Madam Astarte'nin iksirinin derinlerine zorla gömülüp saklanmış o duygular volkanı öyle büyük bir tutkuyla patlamıştı ki Jane'in bekâretine mal olmuştu. Ama ben Kate'in Jane'in iyiliğini bu eşleşmeyi yapan ebeveynlerimizden daha fazla düşündüğünü biliyordum. İkimizin de çok sevdiği kız kardeşimizin aşksız bir evliliğe tıpkı sadece iki adım atılabilecek kadar dar ve kasvetli, penceresiz, ışık girmesi için duvarda sadece bir ok genişliğinde yarık olan bir hücredeymiş gibi sıkışıp kaldığını görmeye dayanamıyordu. Jane'e bundan daha fazlasını elde edebileceğini göstermek istiyordu.

Guildford, kibirli ve benmerkezci olmasına ve Jane kadar parlak zekâlı olmamasına rağmen nezaketsiz biri değildi; Jane izin verse onun dostu olabilir ve her ikisinin de başka şansının olmadığı evliliklerinden en fazla çıkarı sağlayabilirdi. Ama evlilik dahilinde bir seçenekleri vardı: eğer yapabilirlerse dost olmak, nazik, sevgi dolu, kıymetli dostlar olmak, hatta belki daha fazlası. Ama önce araya aşkın girmesine ve Jane'in ruhunun seyrek ve yılmaz zindanlarını doldurmasına izin vermeliydiler. Jane'e bunu söylemek istiyordum.

Bazı günler Jane'in kapısında dikilip sesim çatlayana kadar konuştum ve o uykusuz gecelerin pek çoğunda odamdan sıvışıp

onun odasının önünde diz çökerek kalbimi dökmeye, ona Kate'in sadece iyi niyetli davrandığını ve hiçbir kötü niyeti olmadığını anlatmaya zorunlu hissettim. Ama Jane kapısını kilitli tuttu ve beni asla dinlemedi. Tahta kapısının sesi boğan kalınlığının arasından onun yüksek sesle sürekli Kutsal Kitap'ı bazen İngilizce, bazen de Latince, Yunanca ya da İbranice ezberden okuduğunu duyuyordum, ama hep aynı pasaj olduğundan emindim: *Size koyun kılığında gelen sahte peygamberlerden sakının, onlar aslında yırtıcı kurtlardır. Onları meyvelerinden tanırırsınız. İnsanoğlu diken üzümlerini veya kenger incirlerini hasat eder mi? Öyle olsa bile her iyi ağaç iyi meyve verir; ama çürük bir ağaç kötü meyve verir. İyi bir ağaç asla kötü meyve vermez, aynı şekilde çürük bir ağaç da iyi meyve vermez. İyi meyve vermeyen her ağaç kesilir ve ateşe atılır. Bu yüzden meyvelerine bakarak onları tanırırsınız.*

Olağandışı sıcaklıkta bir temmuz gecesi terden ıslanmış çarşafların arasında uykusuzluktan dönüp durmaya dayanamadığımda yüzüme yapışan saçlarımı sıkıca örmek, boynumu biraz dindirmek ve serin bir havluya silinmek için yatağımdan kalktım. Havluyu suya batırmaya hazır halde lavabonun yanında dururken açık pencerenin altından gelen sesler duydum. Sesleri hemen tanıdım: babam ve Guildford. Söyledikleri her kelimeyi duydum, ama bu güne kadar hep duymamış olmayı diledim. Keşke Jane'in yaptığı gibi kulaklarımı tıkasaydım ve Kutsal Kitap okumaya sığınsaydım –bu korkakça bir kaçış olsa bile– veya sadece yatağıma dönüp kafamın üstüne bir yastık bastırsaydım.

“Gitmek zorunda mısınız?” diye sordu Guildford duygusal, so-murtkan bir sesle ve onun sevimli dudaklarının öpülmeyi arzularak baştan çıkarıcı bir şekilde büküldüğünü hayalimde canlandırabiliyordum. “Gece daha yeni başlıyor ve ben *öyle* güzelim ki...”

Ardından babamızın boğazından tutkuyla kopan bir inleme ve sanki diğer bedeni sıkıca kavrayıp kendisinininkine çekiyormuş

gibi bir hışırtı geldi. “Buna daha fazla karşı koyamıyorum! Şekerli limon gibi bir tadın var!”

“Ah Hal!” diye iç geçirdi Guildford.

“Bana Hal deme. Karım bana Hal der!” babam *karım* kelimesini öyle vahşice, yakıcı bir hor görüyle söyledi ki beni korkuttu; bu sanki babamız sözleriyle leydi annemi bıçaklıyor gibiydi.

“Pekâlâ, o zaman sana *Enrico* diyeceğim,” dedi Guildford. Bu Henry’nin İtalyancası; Üstat Coccozza’ya sordum ve bana o söyledi,” diye ekledi böbürlenerek, sanki müzik üstadına böyle bir soru sormak tarihi bir başarıydı ve bununla gurur duyması gerekmiş gibi.

Bir başka mutlu iç geçirme ve giysi hışırtısı, sonra babamız, “Ve ben de sana *Il mio amore*, aşkım, tatlım, *mio dolce* diyeceğim...” dedi.

Ardından gelen sessizlik kendi hikâyesini anlatıyordu. Tutkuyla öpüşüyorlardı. Sonra nefes nefese bir merak solumasıyla birbirlerinden ayrıldılar.

“Buradan uzaklaşıp İtalya’ya gittiğimizde beraber *çok* mutlu olacağız.” Babamız hayallerini, folie à deux* kurarak yüksek sesle iç geçirdi. “Benim kalbimin yaldızlı kafesinde tuttuğum altın bülbülüm şarkı söyleyecek, sesi sahneden kanatlar gibi yükselecek. Sen eğilip son selamını verirken üzerine hayran kitlelerin tarafından ayaklarının altına atılan övgüler, altınlar, mücevherler ve çiçekler yağacak ve ben her gece orada, en önde durup ilk alkışlayan olacağım ve her gün sana en tatlı, en ahlaksız, en zengin pastaları pişireceğim...”

“Benim için dükkânına *Il Limone Zuccherato*, yani Şekerli Limon ismini koy!” diye nefes verdi Guildford ve benim mayhoş ve tatlı dudaklarının yine kilitlendiğini, bedenlerinin birbirine yapıştığını hayal ettiğim bir sessizlik daha oldu.

Guildford, “Para kazanmak için ne yapacağız?” diye sordu.

* Psikolojide paylaşılmış psikotik bozukluk anlamına gelir. (ç.n.)

“Ben şarkı söyleyince insanlar alışkın olduğumuz hayatı sürdürmemize yetecek kadar para atacaklar mı?”

“Endişelenme aşkım, ben kazancımızı sağlayacağım, hem senin şarkılarından hem de benim pasta dükkânımdan elde ettiklerimizi kumar masasına yatıracağım!” Babamız bunu söylerken kendine güveniyor ve güven veriyordu.

İçimden inledim. Babamız *berbat* bir kumarbazdı. Bazıları Londra’nın en kötüsü olduğunu söylerdi ve bahis arttıkça babamız bundan daha çok hoşlanıyordu; kaybettikleri astronomik miktarlardı ve biz de ekonomik bir facianın eşiğinde tehlike içinde yaşıyorduk. Doktor Haddon, Bradgate’teki papazımız, onunla *sayısız* defalar konuşmuştu, kendi ruhunun ve ailesinin iyiliği adına yıkımı bertaraf etmesi, bu pervasız ve tahrip edici alışkanlığı ebediyen bırakması için onu *sıkboğaz* etmiş, *yalvarmıştı*.

Babamız bıkkınlıkla omuz silktiğini hayal edebildiğim bir şekilde, “Bir servet nedir ki?” dedi. “Ben *her zaman* bir servet, onu bitirdiğimizde bir servet daha kazanabilirim, sonra bir tane daha! Sen benim yanımda durur ve şans tılsımım olursun! Senin güzelliğin ve benim zekâmla *mükemmel* bir uyum oluşturunuz!”

“Çok güzel!” Guildford iç geçirdi ve babamızın kucağına bir kez daha teslim oldu.

Sıcaklığın boğmasına rağmen pencereyi sessizce kapatıp yatağıma döndüm, midemin tam ortasında hastalıklı, korkmuş bir duygu vardı. Daha fazlasını duymak istemiyordum ve tüm kalbimle duymuş olduklarımı kafamdan silebilmeyi istiyordum. Bu çok saçmaydı; benim babam, Suffolk Dükü kendi damadıyla İtalya’ya kaçmak istiyordu, beraber yaşamak ve sevmek için, insanlığın bildiği en günahkâr biçimde hem de. Sıcak güneşin altında biri sahnede şarkı söyleyip üzerine çürük sebzeler atılarak yuhalanırken diğeri bir tatlı dükkânı işletmek için asil ve şerefli mirasından vazgeçecekti. Bu delilikti, tam bir delilik!

Hayır babacığım, hayır! İçine gömölüp salt hayal kırıklığıyla yastığımlı yumruklarken hıçkırdım. Guildford Jane'e ait! Eğer aralarına girersen nasıl seven bir çift olabilirler?

Ertesi sabah babamızdan hiç ses yoktu ve gece geç saatte gelmiş olma şansı var mı diye soruşturduğumda hizmetkârlar bana boş ve şaşkın gözlerle baktılar. Belli ki bu gizli ziyaret sadece bir kişiye yönelikti.

Temmuz 1553'ün dokuzuncu gününde kırsal rüya gibiydi ve bunun sayesinde Jane'in gönüllü somurtuk yalnızlığı, Leydi Mary Sidney, mavnası parlak turuncu günbatımının önünde siyah bir kuğunun silueti gibi sessizce Chelsea'ye doğru kayarak gelince bir anda sona erdi. Babası güçlü Northumberland'dan emirler getirmişti. "Kralın ikisine yönelttiği emirleri" almak üzere Jane ve Guildford'ı Syon Hanesi'ne götürmesi gerekiyordu. Bundan fazlasını söylemedi; kız kardeşim ayağını yere vurup bir kraliçe gibi emredencesine kendisine neden çağrıldığının söylenmesini istediğinde bile.

Guildford soru sormaya tenezzül etmedi. Seyahat etme fikriyle bir çocuk gibi heyecanlanarak üzerini değiştirmek için içeriye koştu. Seyahat için şık giysiler içinde, kucağında mırıldanan Fluff'la döndüğünde kız kardeşini yanağından öpmek için durdu ve gelişigüzel bir şekilde eşyalarını taşıyan valesine seslenip kendisini takip etmesini söyledi, sonra kadife minderlerin üstüne kendini süzгünce bırakıp yola çıkmaya hazır halde mavnaya rahatça kuruldu. Parmaklarını lakaytça sudan geçirirken, "Burası beni sıkmaya başladı," diye bildirdi.

Ama her zaman ayak direyen, Hıristiyan âlemindeki bütün katırları utanca boğan Jane Tanrı vergisi bir inatçılıkla direndi, ayaklarını yere sabitleyip gidemeyeceğini, kralın emri bile olsa dükün çağrılarına cevap veremeyecek kadar hasta olduğunu iddia etti. Kendisini çimenlik boyunca su merdivenlerine doğru çekmeye çalışan, Jane'in itaat etmesinin *şart* olduğunu ısrarla söyleyen Mary Sidney'nin Jane'in narin beline dolanan kararlı elini çekiştirdi, tokatladı ve savaştı. "Benimle gelmen gerekiyor Jane; baban senin bağlanıp mavnaya taşınmanı emretmem gerekse bile gelmenin *şart* olduğunu söyledi, gelmen *lazım, hemen!*"

Acı dolu bir çılgınlıkla Jane baygınlığa sığındı ve şuursuzca yere yığıldı. Ben ona ulaşmadan Mary Sidney Dudleylerin, göğüslerinde ve kollarında armalar olan kaba bir ayı amblemlili mavi kadife üniformalarını giymiş mavnacılardan dördünü çağırıyordu bile. Dökümlü gri ipek elbisesi içinde tüy kadar hafif, çarpmıha gerilmiş İsa gibi kolları iki yana açılmış ve bacakları aşağı sarkan Jane'i kolayca kaldırdılar ve nazikçe mavnaya taşıdılar. Guildford'ın yanındaki kadife minderlerin üzerine bıraktılar ve Guildford Jane'in ay gibi solgun, çilleri tarçın yıldızlar gibi görünen yüzüne biraz su serpti, çillere bakıp gevşekçe eğer matematikten sıkılmasaydı saymaya kalkışabilecek kadar çekici göründüklerini ekledi. Kız kardeşi oyalanmadı; bu saygısızlığa itiraz etmeme rağmen beni kol altlarımdan yakaladı ve hemen hemen mavnanın içine doğru fırlattı, sonra kendisi de binip biz Jane'in etrafında toplanırken, ellerini ovup onu yellerken, gözlerini açsın diye yalvarırken kürekçilere, "*Asılın! Bizi Syon Hanesi'ne götürün!*" diye emir verdi.

"Evet," diye ağır ağır konuştu Guildford, "çok güzel bir günbatımı; bunu gerçekten görmelisin. Senin yattığın yerden manzara muhteşem olmalı; seni neredeyse kıskanıyorum, ama şapkamı çıkarmak istemiyorum ve lüleler üzerinde onca saat harcadıktan sonra saçımı dağıtmak istemiyorum. Ama," şehitlere yaraşır bir

iç geçirdi, “bence güzel şeyler –benim gibi– senin üzerinde boşa harcanıyor; sen hayattaki güzel şeylerin –benim gibi– kıymetini bilmiyorsun.” Bu sözlerden sonra babamızın ona verdiği şekerleme kutusunu tık diye açtı ve şekerli bir limonu afiyetle yemeye başladı.

Jane’in kumru grisi elbisesinin siyah örgü kenarlı alçak kare yakasını tevazuuyla dolduran beyaz patiska göğüslüğünün yakasını açtım ve boğazına ıslak bir mendil bastırdım. Dokunduğumda ateşi varmış gibi geldi ve son zamanlarda yakalandığı sinirsel hastalığın ani bir intikam duygusuyla geri geliyor olmasından korktum. Mary Sidney çabucak bir kadeh baharatlı şarap doldurdu ve Jane inleyip gözkapakları kıpırdamaya başlarken başını kaldırıp onu içmeye zorladı.

Jane ağzındaki şarabı püskürterek doğruldu ve onu derhal Chelsea’ye götürmemizi istedi. “*Size emrediyorum!*” diye bağırarak elindeki şarap kadehini mavnacılara fırlatıp topuklarıyla yeri döverek, ama Northumberland’ın adamları olan mavnacılar onu görmezden geldiler ve Guildford huysuzca, “Sakince otur Jane. Tekneyi sarsıyorsun ve *mal de mar*’a sebep olacaksın,” diye emir verdi. “Bu mide bulantısı demektir,” diye yardımseverlikle ekledi.

“Bunun mide bulantısı demek olduğunu *biliyorum*. Mükemmel Fransızca konuşurum seni beyinsiz!” diye patlayarak cevap verdi Jane. “Ayrıca *mal de mar* değil, *mal de mer* olacak!”

“Kimin umurunda?” Guildford omuz silkip şekerleme kutusundan bir başka şekerli limon seçti. “Nasıl yazıldığı önemli değil, anlamı önemli. Ve benim söylediğim her şey anlamlıdır; öyle değil mi Mary?” Onaylaması için kız kardeşine döndü.

“Evet canım, *çok* anlayışlı ve anlamlı,” diye hemen kabul etti ve küçük yolculuğumuz sıkkın, ilginç ve kızgın bir sessizlik içinde devam edip aslında sürdüğü iki saatin hepimiz için sonsuzlukmuş gibi görünmesine yol açtı.

Eskiden Syon Manastırı olan, Londra'ya iyice yakın olduğu ve bu sayede asla tahttan ve iplerini elinde tuttuğu kukla kraldan fazla uzak kalmayacağı için Northumberland Dükü'nün sonradan kır evine dönüştürdüğü Syon Hanesi'ne vardığımızda akşam vakti geçmişti. Gri taş duvarlarının süslü altın püsküllü goblenlerle dolu olduğu ve meşalelerle aydınlatılmış uzun bir koridordan geçtik. Ev son derece sessizdi ve ayak seslerimizin olağandışı derecede yüksek gelen sesleri sinir bozucu bir etki yaratıyor, bir asilin evi için terk edilmişlik havası yaratıyordu; içeride kimse yok gibiydi, bizi karşılayıp eşlik edecek tek bir hizmetkâr bile. Tam Guildford böyle bir ihmalciliğin kırbaç cezasını hak ettiğini söyleyerek şikâyet ediyordu ki koridorun sonundaki kapı savrulularak açıldı ve yüzünde büyük bir tebessümle, sanki kalanlarımız görünmezmişiz ve sadece Jane oradaymış gibi onu karşılamak üzere Northumberland Dükü belirdi. Guildford öyle şaşırdı ki konuşamadı bile.

Kız kardeşimin gözleri güvensizlik ve korkuyla dolarak kayınpederinden dikkatle imtina edişini izledim. Ama dük bunu görmezden geldi ve biz tereddütle kapıdan geçip uzak köşesinde altın püsküllü kırmızı bir gölgeliğin altında bir kürsü ve yaldızlı sandalye, kesinlikle eğreti bir taht olan, yüzlerce mumla aydınlatılmış bir odaya doğru ilerlerken o kız kardeşime yol gösterdi. Belli ki burası büyük ve önemli birisinin konuklarını karşılaması veya talepleri dinlemesi için hazırlanmış bir kabul odasıydı.

Jane içeriye girer girmez yüksek asil kandan doğmuş güzel kıyafetler içindeki bütün kadınlar ve erkekler, ciddi siyah giysiler ve takmakla gurur duydukları ağır ve altından görev zincirleri içindeki Kraliyet Konseyi'nden oldukları belli olan adamlar yüz yüze bakan iki sıra oluşturup tahta giden yolu açmak için çekilirlerken içeride büyük bir hışırtı yükseldi. Jane yanlarından geçerken kadınlar baş eğerek, erkekler diz çökerek, hepsi birlikte

yumuşak ve saygı dolu sözlerle “Hükümdar Leydi”, “Majesteleri”, “Haşmetlimiz”, “Ekselansları” ve “Merhametli Kraliçemiz” gibi şeyler mırıldanarak reverans yaptılar.

Jane çok şaşırdı, geriye doğru sıçradı, tökezledi ve Guildford’ın göğsüne doğru düştü. Guildford’ın kollarındaki Fluff yüksek sesle tısladı ve pençelerini çıkarıp Jane’in başına kar gibi patisiyle kızgın bir pati atarak kapüşonundan sarkan siyah peçeyi yırttı. Guildford, “Ne yaptığına bir bak!” diye huysuzca bağırdı. “Fluff’ı kızdırdın!” Bunun ardından Jane’i ileri doğru ittirirken babası ileri atılıp Jane’in elini tuttu ve geri geri yürüyerek ona yolu gösterdi. Uysal, solgun yüzlü ve korkudan titreyen Jane ayak direyerek ve tekrar tekrar, “*Hayır, hayır, hayır!*” diyerek kurtulmaya ve dönüp kaçmaya çalışırken onu en inatçı katırı dizginlerinden tutup çeken bir adam gibi tahta doğru çekiştirdi.

Ama Guildford yol vermedi; Jane’in gerisinde kalıp onun ilerlediğinden emin oldu. “Bu şereften kaçamazsın. Bu senin kaderin Jane,” dedi omzunu sıvazlayarak. “Ama endişe etme, yanında ben varım ve bunu seninle paylaşmaktan mutluluk duyarım. Biz genç ve güzeliz, herkes bizi sevecek, elbette senin şu sade, sıkıcı giysilerinin çaresine baktıktan sonra; *çok* korkunç elbiseler bunlar, bu kadar hüznü olmana şaşmamalı. Ve bir an önce saçlarını kınayla yıkaman gerektiğine *gerçekten* inanıyorum. İkimizin güneş ışığında yan yana durduğumuzu hayal et, senin kızıl saçların ve benim altın sarısı saçlarım. İnsanlar bize hayran olup tapacaklar!”

Ben Jane’in yanına gitmek istedim, ama Mary Sidney beni omuzlarımdan tuttu, diğerlerinin arasına katılmam için geri çekti ve onun gibi reverans yapmam için işaret etti. Sıranın ilerisinde Kate’i gördüm, uzun siyah elbisesi, ağır altın zinciri içindeki Pembroke Kontu’nun ve narin, lepiska saçlı, baştan sona mavinin yumuşak bir tonuna bürünmüş Berry’nin arasında duruyordu. Altın örgülü koyu kızıl kadifeden bir elbisenin içinde, serbest saçları

sırtından çatırdayan alevlerden bir çağlayan gibi parlayan Kate ışık saçıyordu. Bakışlarımı üzerinde hissedince öne doğru eğildi ve sıranın ilerisine baktı, beni görünce yüzü aydınlandı, parmaklarını kıpırdatarak bana mutlu, küçük bir el sallama hareketi yaptı, ama hemen ardından Berry onu dürtünce sırtını dikleştirip vakur ve oturaklı bir poz takındı.

Northumberland yanında isteksiz ve gözü yaşlı Jane’i çekiştirirken ağır ağır, “Konseyin başkanı olarak,” dedi, “şu an sizlere kutsal ve inayetli Majesteleri olan Kral VI. Edward’ın ölümünü ilan ediyorum...”

Jane gürültülü bir nefes aldı ve sendeledi, bir an bayılacağından korktum. O an fark ettim ki bu habere gerçekten şaşıran tek kişi oydu; başka hiç kimse tepki vermemişti. Sonra ebeveynlerimiz, daha önce hiç görmediğim kadar büyük bir gülümsemeyle Jane’i kucaklamak ve yanaklarını öpmek için kürsüye yakın olan yerlerinden geldiler. Onu kucaklarken memnuniyetle gülümseyen babamız onunla çok gurur duyduğunu, onun Grey Hanedanlığı’nın parlayan yıldızı olduğunu, hatta doğduğunda erkek olmadığı için hayal kırıklığı yaşamış olmasına rağmen şimdiki edindiği şan ve şerefle bu hayal kırıklığını bin kat telafi ettiğini belirtti.

Northumberland yüksek sesle boğazını temizleyince ebeveynlerimiz yerlerine çekildiler ve kendisi Jane’in şaşkınlığından bihaber, konuşmasına devam etti.

“Majestelerinin sürdüğü erdemli ve övülesi yaşantısına ve aynı zamanda çok güzel ölümüne sevinmek için nedenimiz var. Onun sağduyusunu ve iyiliğini, hem de hayatının son anlarında Tanrı’ya ülkesini kötücül kız kardeşlerinin yönetimine bırakmaması için dua ederek krallığına gösterdiği büyük özeni överek avunalım.

“Kendisi de gerçek dinle yakından ilgilenen Majesteleri her kim daha önce Majestelerinin babası Kral VIII. Henry’ye karşı

gelmiş Leydi Mary’yi veya Leydi Elizabeth’i tanıır ve onları tacın vârisi olarak kabul ederse vatan haini olarak görülmesine dair daha önce alınmış olan Parlamento kararını iyice düşünmüştür. Bu sebepten mirasmdan mahrum etmeye her türlü muktedir olan Ekselansları onların hiçbir şekilde vârisleri olmasını istemedi.”

Hâlâ nefessiz bir halde, “Hayır, hayır, hayır!” diye mırıldanan Jane dehşet içinde ondan sakınırken sıkı, sarsılmaz bir kavrayışla Jane’i sıkı sıkı tutan Northumberland, rampa yukarı hızlıca ittiren Guildford’tan biraz yardım alarak onu zorla kürsünün merdivenlerine çıkardı. Eğer Northumberland son anda kol altlarından tutup çevirerek doğru düzgün oturtmasaydı zavallı Jane mor kadife minderlerin üstüne yüzüstü düşecekti.

Kendisi tahtın yan tarafına çekilirken ve istemediği sandalyeden kalkmaya çalışmca serinkanlılıkla bir elini Jane’in omzuna bastıran Guildford’a da aynısını yapmasını işaret ederken, “Majesteleri siz Ekselanslarını İngiltere Tacı’nın vârisi olarak ilan etti,” diye duyurdu. “Eğer çocuk doğurmadan ölecek olursanız kız kardeşleriniz halefiniz olacaktır...”

Bu sözler üzerine Kate bir anda hayatında hiç olmadığı ya da hayal etmediği kadar önemli biri haline geldi, tabii kendisini seven adam dışında. Herkes ona bakmak, onu övmek için entrika dolu, çıkarlarına en iyi nasıl hizmet edeceğini düşünen hesapçı gözlerle döndü. Elbette Jane çocuk doğurana kadar yoksa Jane’in kısır olduğu ortaya çıkar veya çocukları ölürse Kate tahtın vârisi olacaktı. Şu andan itibaren insanlar onu her zamankinden daha çok övecek, hayran olacak ve pohpohlayacaktı ki Jane’le konuşsun ya da onların dileklerini dikkatine sunsun. Kate artık büyük önem taşıyan genç bir kadındı, Jane’den sonra diyarın leydileri arasında en yüksek mertebeye sahipti ve ben Berry’nin ona güzel omuzlarına binmek üzere olan bu yükü taşımasında yardımcı olmasını içtenlikle diliyordum.

Northumberland, “Bu beyanat diyardaki bütün yargıçlar, soyluların çoğu ve Konsey’in bütün lordları tarafından onaylanmıştır,” diye devam etti. “Yüce Tanrı’nın, bütün taşların ve güç asalarının dağıtıcısının size getirdiği yüksek mertebe için Siz Majestelerinin *minnetini*,” burada, gözleri Jane’inkilere kilitlenirken ve parmakları omuzlarının etine iyice batarken manidar şekilde durdu, “kendi katında kabul etmesinden –böyle büyük bir minnet için ne kadar teşekkür etseniz azdır– başka istenecek bir şey yok. Bu yüzden *sevinçle*,” parmakları daha da battı, “İngiltere Kraliçesi olarak size sunulan ismi, şanı ve itibarı kabul edin ki,” diz çökecek kadar bekledi, “bu mütevazı görevi yapmış olmanın kısa sürede bütün krallık tarafından size ödenecek olan meyvelerini alalım...”

Onun bir el hareketiyle bütün salon diz çöktü ve bütün sesler sadık olmaya ve Kraliçe Jane’i “ölümüne” korumaya yemin etti.

Jane zorlu bir çılgınlıkla kendini tahttan kopardı, öne doğru yalpaladı, sonra bayılıp düştü. Northumberland hemen ayağa kalkıp tatsızlıkla yüzünü ekşiterek ona baktı, bu arada Guildford Fluff’ı bir kolundan diğerine aktardı, Jane’in eteğini çekip daha usduruplu bir şekilde sokmak için eğildi. “Zira sadece kral ve kadın yardımcıları kraliçenin jartiyerlerini görebilir.” Asil kandan gelen lordlar ve leydiler büyük bir şovla fark etmemiş gibi yaptılar. Sadece Kate ve ben ona yardıma koşmak için sıramızdan ayrılmaya yeltendik, ama Mary Sidney beni tutarken Pembroke ve Berry katı bir şekilde başlarını sallayarak Kate’e engel oldular.

Jane kürsüde bilinçsiz ve savunmasız bir şekilde, kapüşonu bir yana düşmüş, gri etekleri kirli yağmur suyu gibi basamaklardan aşağıya dökülür halde yatarken babamız garip sessizliği bozarak, “Guildford, ne kadar iyi bakıyorsun, sanki yiyecekmişsin gibi,” dedi.

Guildford aptalca sırtıttı, üstünü başını düzelitti ve kürsüden inip babamızın önünde dikilerek her ikisi de beyaz ve altın renkli

kat kat dantellerle, yaldız ve ipek örgüyle ve pırlıl pırlıl altın ve beyaz incilerle süslenmiş solgun renkli yeleğini ve ona uyumlu şapkasını göstermek için hafif yana döndü. “Çok *lezzetli* değil mi? Bu renge bademezmesi deniyor; terzime göre Londra’nın son modasıymış. Kendisi diyor ki insanda beni *yeme* arzusu uyandırmayan bir rengi asla giymemeliymişim!”

“Tanrı yeryüzünü yarattığından beri daha akıllıca bir söz söylenmemiştir!” diye katıldı babamız. “Mmmm... *Bademezmesi!* En lezzetli icat!” Gözleri kapandı, ağzı açıldı ve kendine gelmeden önce bir anlığına fantezi dünyasında kaybolmuş gibiydi. “Seni bademezmesi içinde *hayal ediyorum!* Yaldızlı bademezmesinden, hayat bulmuş bir heykel! Beni nasıl da cezp ediyor, ayartıyor ve işkence ediyorsun!”

Guildford gülümsedi. “Beni bu kadar iyi anlamana her zaman hayret ediyorum!”

Jane başının kürsüye vuran yerini ovarak yavaşça otururken kürsüden bir inilti yükseldi. En üst basamağa oturmak için kendi etrafında dönerken sersem gibi, “Hayır, hayır,” dedi dizlerini kucaklayıp ileri geri sallanarak. “Taç benim hakkım değil ve lütfen beni bağışlayın! Haklı vâris Leydi Mary’dir!” dedi.

Northumberland ipleri asılan bir kukla efendisi gibi Jane’i ayağa kaldırmak için uzanırken başını sağa sola sallayarak, “Hayır,” dedi. “Majesteleri kendinize ve hanedanlığınıza karşı *büyük* bir hata yapıyorsunuz!”

“Sus Jane ve düğ ne diyorsa onu yap! Seni aptal kız, bu davranışınla seni gören tahtla şereflendirilmek yerine dişçi koltuğuna zorla götürüldüğünü düşünür!” diye bağırды leydi annemiz. “Kuzenin Kral Edward’ın son dileğini yerine getirmek senin görevin. Ölüm yatağındayken kendi krallığını korumak için Kalvenizm’in ışığı sönmesin diye sana teslim etti ki eğer Katolik Mary tahta geçerse öyle olacaktı! Papa’nın çobanlığında hepimizin Katolik

ağıllara geri gitmemizi, kıyılarımıza İspanyol Engizisyonu'nun gelmesini ve direnen herkesi yakmasını mı istiyorsun? Aydınlanmayı sonlandırıp zevklerimizi ve Latin ayinleri satarak karanlık çağlara, Katolik mezhebe geri dönmemizi? Bu kadar yeter Hal, buraya gel! Ağzındaki salyayı da sil!" diye öfkeyle patladı. Guildford'ın kolunu tutmak için hızla yanından geçerken mendilini sabırsızca babamızın eline tutuşturdu. Guildford'ı zorla, "Senin için yapılmış yeni bir tahtımız oluncaya kadar leydinin yanında dur Ekselansları," diyerek kürsüye iteklediğini fark ettim.

Guildford kürsüdeki yerini alırken amirane bir tavırla, "Altın rengi saçlarımı ve yeşil gözlerimi vurgulamak için zümrütlerle bezenmiş altın renkli bir taht," diye dikte etti ve durup Jane'i itekleyerek kadife minderli tahta ayakları havada geri yolladı, sonra kolunu tahtın mücevherli arkalığine ustaca dolayıp zarif bir poz takındı.

Jane mürdüm rengi minderlerin üzerinde kaşları çatık, bocalayarak oturdu, sonra kenara doğru kayıp dizlerinin üstüne düşerek önderlik etmesi için Tanrı'ya dua edeceğini söyledi.

Herkes öfkeyle dik dik bakarken ve gözlerini devirirken, sessiz bir sabırsızlık içinde ayaklarıyla yerde tempo tutarken Jane ellerini havaya kaldırdı ve yukarıdaki Tanrı'ya ne yapması gerektiğine dair kendisine bir işaret göndermesi için yakardı.

Beklemekten sıkılan leydi annemiz öfkeye kapılıp, "*Seni aptal kız!*" diye bağırdı. "Tanrı'nın sessizliği bir işaret! Sana Kutsal Kitap'taki gibi ebeveynlerinin isteklerine itaat etmeni ve lütfedip sana uygun gördüğü tahtı kabul etmeni söylüyor!"

Jane bir an bocaladı, yeni bir baygınlığın sınırında dizlerinin üzerinde sallandı, sonra teslim olup başıyla onayladı. Northumberland ve Guildford eğildiler, birer kolundan tutup Jane'i tekrar tahta kaldırdılar ve Jane toplanan kalabalığa, "Eğer bana verilen şey kanunen bana aitse ve tahta çıkmak hakkım ve görevimse,

Yüce Tanrım yardımcım olsun ve bana öyle bir güç ve inayet ih-san etsin ki bu diyarı Tanrı'nın zaferi ve hizmeti için yönetebileyim," diye konuştu.

"İyi konuşma, iyi konuşma. Tanrı Kraliçe Jane'i korusun!" Babamız kalabalığı alkışlamaya sevk etti. "Şimdi tatlı şarap içelim ve şekerli gofret yiyelim! Kraliçenin emridir!" Ellerini şaklattı ve hizmetkârları çağırdı. Onlar da sanki surf bu anı bekliyormuş gibi bir anda içleri dolu tabaklarla, altın kadehlerle dolu tepsilerle ve o kadehleri doldurmak için sürahiler dolusu şarapla içeriye doluştular.

Bu atıştırmalıklardan yedikten sonra toplantı sona erdi. Northumberland, ertesi sabah Londra'ya, sokaklarda sıradan bir geçit töreni yapmak yerine Kral Henry'nin kızlarından yana olan halk tartışma çıkarıp itaatsizlik etmesinler diye mavnayla resmi giriş yapacak olan Jane'e gece iyi uyumasını tembihledi. "Bizim konuştuğumuz şu esnada Tower'da kraliyet daireleri hazırlanıyor," diye ekledi. "Oradan da taç giyme töreninin için on beş gün içinde Westminster Abbey'ye gideceksin." Sonra Bayan Ellen'a Jane'in oda hizmetçisi olarak yardım etmesi için seçtiği Bayan Tylney'ye ve Jane'in baş hizmetkârı olarak atadığı Leydi Throckmorton'a seslendi. Onlardan Jane'i yukarıya çıkarıp yatırmalarını istedi.

Daha Northumberland sözünü bitiremeden Kate benim elimi yakaladı ve bize engel olmaya çalışan Mary Sidney'ye kararlılıkla çarpıp dirseğiyle Bayan Tylney'yi kenara itti. Neşeli bir tebessüm patlattı ve, "Kraliçenin kız kardeşleri olarak kral hariç herkesten önceliğimiz var," diye açıkladı tatlılıkla. Sonra Guildford'ın hizmetkârlarıyla gelen ve tüm olaylar sırasında şaşkınlıktan donakalmış halde odanın arkasında dikilen Bayan Ellen'ı çağırmak için parmak kıvrarak her biri eski rahibe manastırının gri kasvetine nüfuz etmek için yukarıdan dallı bir şamdan tutan Bayan Tylney ve Leydi Throckmorton'a bize yolu göstermeleri için içtenlikle izin verdik.

Jane'in yatak odasında yalnız kalınca kız kardeşimizi soyduk, gri elbisesini de çıkarıp onu ter lekeli iç eteğiyle bıraktık. Ben diz çöküp ayakkabılarını ve çoraplarını çıkarırken ve Kate kapüşonunu çözüp saçlarındaki fırketeleri sökerek Bayan Tylney'nin bekleyen avucuna bırakırken Jane'i yatağına oturttuk. Bunlar olurken Jane kocaman açılmış gözlerle titreyerek, tekrar tekrar, "Kabul etmemeliydim, bu benim hakkım değil, hakkım değil, kabul etmemeliydim..." diye mırıldanarak oturdu.

Kapı çalındı, Bayan Tylney cevap verdi ve Guildford'tan gelen, kendisinden yarın sabahla ilgili en iyisini bekleyen vatandaşlara borcu olarak bu geceyi karısından ayrı geçireceğini bildiren bir mesajı ilettikten sonra onu, Leydi Throckmorton'ı ve Bayan Ellen'ı gönderdik. Bayan Ellen'ın beraberinde Berry ve Pembroke Kontu'na Kate'in kız kardeşleriyle biraz daha kalacağını, onun iyiliği için oyalanmayıp Baynard's Şatosu'na dönmelerini bildiren bir mesaj yolladık.

Kız kardeşimizi yatağa sokup birer yanma da biz uzandık, aramızda titreyen bedenine sarıldık. Hiçbir şey söylenmemesine rağmen Jane'in devasa ve zalim bir ejderhanın karşısındaki şövalye gibi karşılaştığı korkunç büyüklük karşısında her şeyin affedildiğini biliyordum. Jane, Kate'in elini sıktı ve başını isteyerek onun omzuna yasladı; yanaklarından yaşlar süzülen Kate gülümsedi ve yanağını Jane'in saçma yasladı ve ben de gülümsedim, çünkü bu yağmurun arasından güneşin yüzünü göstermesi gibiydi ve ne olursa olsun bir bu beklenmeyen fırtınayı biz –"zeki olan," "güzel olan" ve "küçük gulyabani olan"– beraber atlatacaktık.

Ertesi sabah bizi parlak temmuz sabahı güneşinin altında fırınlayarak karşıladı, görkemli giysilerimizin kol altlarında ıslak ter çiçekleri yayılırken gözlerimizi parlayan ışığa karşı kıstık ve elimizi siper ettik. Büyük ama sakın bir kafiyle yavaşça bizi Jane ve Guildford'm taç töreninin beklediği Londra Kulesi'ne götürecek olan büyük ve süslü mavnaya bindik. Bizim arkamızda diğer asiller bize eşlik edecek küçük filoyu oluşturmak için kendi mavnalarına doluştular. Biraz esinti bile yoktu ve niyetlerinin sırf bizi sağır etmek olduğu belli olan borazanlar bas bas bağıırken rengârenk, altın ve gümüş işlemeli ve püsküllü bütün sancaklar gevşekçe, hiçbir hayat belirtisi olmadan boşlukta sallanıyordu. Ah, ne görüntüydü ama! Şatafatlı ve terli, güzel ama pejmürde! O halimizi şimdi hatırladığımda ağlasam mı gülsem mi bilmiyorum; hem muhteşem hem de gülünçtük.

Leydi annemiz Jane'in arkasından gururla yürüyordu, her yanından elmaslar sarkarak ve baştan ayağa güneş vurdukça kör edercesine parlayan altın rengi bir elbiseyle tam ve heybetlice yelken açmış bir kalyona benziyordu. Yanındaki babamız altın işlemeli şarap rengi kadife giyiyor, saygın bir şekilde Guildford'ı,

onun yerleri süpüren uzun, yeşil saten çizgili, altın taçlar, sarı şebboylar ve altın ve gümüş zambaklar ve güllerle bezeli beyaz kadife pelerininin eteklerini tutarak takip ediyordu.

Zavallı kız kardeşim ufak tefek formunu insanlar daha iyi görebilsinler diye Northumberland'ın ısrarı üzerine yeşil kadife terliklerine kemerle bağladığımız dört inçlik mantar topukların üzerinde tehlikeli bir denge kurmaya çalışan bir sarhoş gibi yalpalayarak ve sallanarak yürürken leydi annemiz Jane'in kırmızı ve beyaz Tudor gülleriyle ve altın taçlarla bolca bezeli yeşil-beyaz ağır eteğinin kuyruğunu taşıması gerekenin kendisi olduğunda ısrar etmişti. Jane mavnaya binerken, Guildford ve Thames'in çamurlu kıyılarında toplanan kalabalıklara göstermelik en yakın eşlikçileriyle durması gereken mor kadife yastıkların oraya doğru gitmeye çalışırken el yordamıyla yolunu bulmaya çalışan kör bir kadın gibi ellerini öne uzatmış sendeliyordu. Derin derin kaş çatarak ve "Kuzen Mary'nin kanlı kolyesini" çekiştirerek kocasının yanındaki yerini aldı. Leydi annemiz kolyeyi çok dar olduğu ve boynuna batıp acıttığına dair şikâyetlerini göz ardı ederek Jane'in boynuna kendi elleriyle takmıştı. Aynı şekilde mücevherlerle yüklü yeşil kadife başlığın çok ağır olduğu ve iğnelerinin bir sürü küçük kama gibi başına battığına dair ısrarlarını da göz ardı etmişti. "İnsan güzel olmak uğruna acı çekmelidir Jane," diye cevap vermişti leydi annemiz daha yeni taktığı iğneleri çıkarmak için uzanan küçük beyaz elleri tokatlayarak.

Jane'in yanındaki Guildford gülümseyerek duruyor ve kısıtlanmış bir şıklıkla kalabalığa el sallıyordu. Saçının her bir altın kıvrımı parlayan bir mükemmellikle düzenlenmişti ve güzel bedeni altın şebboylarla bezeli beyaz kadife yeleğin üzerine boyanmış gibi duran beктаşiüzümü yeşili şosetle giydirilmişti. Onun arkasında, babamızın yanında duran ve Jane ilk çocuğunu doğuruncaya kadar tahtın vârisi olarak görünen Kate, kocasının ve ka-

yınpederinin koluna girmiş halde gülümsüyor ve ışık saçıyordu. Üzerinde bahar yeşili kadife ve gümüş rengi kumaştan bir elbise vardı, ona verdikleri zümrütler boynunda, göğsünde, parmaklarında, kulaklarında rengi Tudor mirasının koyu ve alevden bir hatırlatıcısı olan saçlarında yeşil alevler saçıyordu.

Leydi annemizin arkasından başımı uzatıp Kate’e baktım, gülümsedim ve el salladım, o da bana başını salladı ve, “*Güzel görünüyorsun Mary!*” diye seslendi.

İlk başta annemin insanların beni bir aptal, soytarı sanacakları konusundaki ısrarıyla beni geride bırakmaları ihtimali vardı, zira benim varlığım bu tarihi olayı gülünç duruma düşürebilirdi, ama iradesini kraliçe olarak ortaya koyan Jane benim, leydi annemizin arkasından yürüyeceğimi ve Jane’in siyah kadife ciltli dua kitabını –asla yanından ayırmadığı ve genellikle bir kordon veya zincirle belinde taşıdığı kitabı– beyaz saten bir yastık üzerinde taşıma şerefini üstleneceğimi duyurdu. “*Sen gerçek dinin, Kalvenizm’in meşalecisi olacaksın Mary!*” diye duyurdu. Leydi annemiz itirazlarına devam edince Jane sertçe, “*Kız kardeşlerimin ikisi de olmadan gitmeyeceğim!*” diye beyan etti. Babamız şekerleme kutusunu kenara bırakıp göğsüne dökülen şekeri silkeledikten sonra ben de zengin kıyafetler giyeceğim için kendileri aptal olmadıkça kimsenin beni aptal zannetmesine mahal olmadığından endişelenmenin yersiz olduğunu söyledi.

Böylece kız kardeşimin ardından gururla yürüdüm, koyu yeşil kadife kapüşonun altında incilerle örülmüş saçımın kızıl zerk edilmiş karası gümüş örgü yuvaların içine yerleştirilmiş zümrütlerle çevrenmişti. Üzerimdeki elbise abartılı, zümrütler ve incilerden yapılmış muhteşem çiçekler, gümüş asma ve yaprak desenleriyle süslü beyaz satendi, onun üzerinde de bol, gümüş örgülü yeşil kadife bir cüppe eğri büğrü omurumun üzerinden zarafetle dökülüyordu. Ellerimde kız kardeşimin, beyaz minderin üzerinde

simsiyah duran dua kitabını kutsal bir emanet gibi taşıyordum. Aslen minderin her bir köşesinden uzun birer ipek püskül sallanıyordu, ama bizi çevreleyenlerin dehşet içinde nefessiz kalmalarına rağmen Jane, “Tanrı’nın gerçeği süslemeye ihtiyaç duymaz!” diyerek her birini tek tek koparmıştı.

Benim ve Kate’in arkasından Northumberland, onun karısı ve güzel giysiler içindeki oğulları ve kızları, evli olanlarının da çocukları geliyordu. Sadece Amy aralarında değildi ve bu benim canımı fena halde sıkılmıştı. Robert Dudley’nin pelerinini çekiştirip çekingenlikle onun nerede olduğunu sormaya cesaret ettiğimde mağrur yüksekliğinden bana dik dik baktı ve ait olduğu kırsalda olduğunu, onu ve önemli olan diğerlerini utandıramayacağını söyledi. Sonra karanlık gözlerindeki bana ve aramızda olmayan ve varlığı bile kocasının öfkesini ateşlemeye yeten Amy’ye yöneltmiş tiksintmeyi neredeyse bastıramayarak başını çevirdi. Dudleylerin ardından uzun, siyah kadife elbiseleri içinde, beyaz boyun fırırları ve altın görev zincirleriyle Konsey centilmenleri, sonra kraliyet ailesine hizmete atanmış asil doğumlu lordlar ve leydiler, ayrıca asil Tudor yeşil-beyazı ve Dudleylerin gurur duydukları kaba ayı amblemlili mavi kadife üniformaları içinde düzinelerce hizmetkâr geliyordu.

Yelken açtığımızda nehir kenarlarında biriken insanların hüznü ve sessiz olduklarını fark ettim. Hiçbiri neşeyle bağırıp el sallamıyordu. Birkaç yerden, “Tanrı onu korusun!” diye tutkudan yoksun bağırta yükseliyordu, sanki Jane’in İngiltere tahtına çıkarılmasını kutlamaktansa böyle zalim bir kadere götürülmesi için dua ediyorlardı. İşin aslı Jane’i tanımıyorlardı; büyümelerini izledikleri ve sevdikleri Mary ve Elizabeth’in tersine Jane onlar için bir yabancıydı. Jane’e güvenmiyorlardı; ellerindeki duruma bakarak onu Northumberland’ın kuklası, tahta kendi oğlunu geçirmek için kurgulanan oyunun aleti olarak görüyorlardı.

Jane endişeyle, “Pek mutlu görünmüyorlar,” diye gözlemini dile getirdi.

Guildford, “Saçma!” diye alay etti. “Sadece benim güzelliğime –yani bizim güzelliğimize– hayran kaldılar.” Bir elini Jane’in omzuna koydu ve Jane tiksintiyle çekildi. “Eminim birazcık çabayla benim muhteşem varlığıma sen de zaman içinde alışacaksın kraliçem. Kral Edward zavallı, sıska bir adamdı, solgun, çelimsiz bir nanemollaydı,” diye devam etti. “Ve gençliğinde en yakışıklı erkek olarak görülmesine rağmen babası Kral VIII. Henry çirkin, azman gibi, şişkin, çürüten bir et yığınıydı; ayrıca şapkasının altında bir yumurta kadar keldi. İri yapılı üç adamın onun tek yeleğine sığabildiğinin söylendiğini duydum. Ama *biz*,” gülümsedi, “genç ve güzeliz! Bak!” Sessiz ve hüzünlü kalabalıkları kuşatan bir el hareketi yaptı. “Bunlardan bazıları bana –yani bize– bakıyor olmanın salt sevincinden ağlıyor. Teşekkürler, benim iyi halkım, teşekkürler; gözyaşlarınız hayranlığınızı kelimelerinizin yapabileceğinden çok daha anlamlı bir şekilde ifade ediyor!” diye kalabalığa seslendi ve onlara bir öpücük yolladı.

Jane, “Seni aptal, seni kuş beyinli budala, bizden *nefret* ediyorlar!” diye patladı. “Kendi güzelliğinden öyle sarhoş olmuşsun ki bunu bile göremiyorsun! Seni boş kafalı dangalak! Senden *nefret* ediyorum!”

“Benim canım karıcığım,” dedi Guildford ona anlayışlı bir tebessüm lütfederek. “Onca hakaret yağmurunun içine saklamana rağmen beni güzel bulduğunu itiraf etmen gözümden kaçmadığına göre o kadar boş kafalı değilim. Bana duyduğun nefrette o kadar tutku var ki seni yanıltıp aslında ne olduğunu görmeni engelliyor: Beni seviyorsun ve bunun farkındasın. Herkes öyle; ben çok sevilesi biriyim! Bundan utanmamalısın. Biliyorsun, ben senin kocanım, yani bu çok normal, hatta senin beni sevip küçük korkunç hayatına ışık tutan bir güneş gibi hayranlık duyman

beklenen bir şey. Ayrıca, çoğu insan beni güzel buluyor ve o kadar insan nasıl yanılıyor olabilir? Şimdi gülümse ve halkımıza el sall Jane, gülümse ve el sall!” diye onu ikna etti ve boşa duran elini bileğinden yakalayıp havada salladı. “İşte bu kadar! Çok iyi gidiyorsun! *Gülümse! Gülümse* dedim, dışın ağrıyormuş gibi somurtup pofla demedim. Gözlerini kalbimin derinliklerine saplamak istediğin birer kamaymış gibi bana dikme, zira ta içine kadar saplanmasını istediğinin benim etten kamam olduğunu ikimiz de biliyoruz. Ama sen bunu itiraf etmezsin; kendine bile. Kendi arzularından korkuyorsun ve onları inkâr etmek için savaş veriyorsun, ama bu kaybedeceğin bir savaş ve senin bana olan sevgin ve tutkun zaman içinde muzaffer olacak. Bu kaçınılmaz; bana direnemezsin! Şimdi *gülümse* ve el sall. Beni izle ve benim kadar mükemmel olmaya çalış. Gülümse ve el sall! Gülümse ve el sall!”

Jane ayağını yere vurarak, “Sen mükemmel derecede *korkunçsun!* Çalım, hodbin, kibirlisin ve senden nefret ediyorum!” diye cevap verdi. Bu arada alışkın olmadığı yüksek topuklar yüzünden ayağı burkulunca yüzünü ekşitti; neredeyse düşecekti.

Guildford soğukkanlılıkla, “Mükemmel derecede *arzu edilen* demek istedin, Jane,” diye düzeltti onun ayakta durmasına yardım etmek için kolunu yakalarken. “Şuraya bak karıcığım,” nehir kenarında biriken sessiz kalabalıklar üzerinde elini gezdirdi. “İşte tebaamız orada dikiliyor ve her biri benimle aşk yaşayabilmeyi diliyor; için için yanan gözlerine ve sessiz, saygı dolu dehşetlerine bakarak bunu söyleyebilirim. Beni isteyen herkes bunu ifade edecek cesaretle değil; bazıları utangaç, ama ben *her zaman* söyleyebilirim. Sen de benim kadar güzel olduğunda pek çok kişi için arzunun elde edilemez objesi olmaya alışırsın; denemek istesem de hepsini saymaya başlayamam bile! Beni yatağına aldığın için seni nasıl da kıskanıyorlar! Her birinin düşündüğü şey bu, bütün Londra’nın kıskançlığını körükledin, seni şanslı kız!”

Jane sadece Guildford'a dik dik baktı ve elini geri çekmeye çalıştı. Ama görünürdeki narin güzelliğine rağmen Jane'in kolundaki tutuşu son derece egemendi, onları karşılayan kulakları sağır edici yüz pare top atışıyla mavna Tower'a ulaşınca kadar boşluktaki elini zorla yukarı aşağı sallamaya devam etti.

Guildford nihayet bileğini serbest bıraktığında Jane, "*Senden nefret ediyorum!*" diye tısladı. "Ölünceye kadar da senden nefret edeceğim!"

Guildford, "Bence leydi çok fazla itiraz ediyor," diyerek erkek kardeşlerine sırttı, onlar da kıs kıs gülüp başlarıyla onayladılar.

Jane hantal, mantar tabanlı ayaklarını yere vurarak leydi annemizden gelen hızlı çimdiğe ve bunun bir kraliçe için uygunsuz bir davranış olduğuna dair tıslayarak gelen uyarıya aldırmadan pazar yerinde balık satan huysuz ve yaşlı bir kadın gibi, "Senden, sen ölünceye kadar nefret edeceğim, iğreneceğim, yerineceğim, seni hakir göreceğim!" diye çılgılık kopardı.

"O halde beni ne kadar sevdiğini ve özlediğini anladığın zaman ağlarsın," diyen Guildford, erkek kardeşlerinin cesaret verici kahkahasının tonuna bakarak sakince haklı olduğuna kanaat getirdi.

"Hıh!" Jane surat astı ve kabarık eteklerini toplayıp burnunu nefretle havaya kaldırarak Guildford'ın yanından geçti. Ama onun bu öfkeli çıkışı apartman topukları dengesini bozup düşmeye başladığında bozguna uğradı. Neyse ki Guildford hızlı hareket etti; onu yakalayıp kaldırarak kucağına aldı ve mavnadakilerin neşe dolu alkışları arasında onu kıyıya taşıyıp Tower kapılarından geçirdi.

Northumberland öne çıkıp yeni hükümdarın ilk gelişinde her zaman yapıldığı üzere verilen Tower anahtarlarını kendinden son derece emin tavırlarla teslim aldıktan sonra Tower'ın teğmeni olan Sör John Bridges, şüphesiz ki sevimli ve neşeli genç âşıklar

olduklarını düşündüğü Jane ve Guildford’a ara sıra omzunun üstünden gülümseyerek bize kraliyet dairelerinin bulunduğu Beyaz Kule’ye giden yolu göstermeye başladı. Kate kıkırdadı ve ürkmüş bir oda hizmetçisinin elinden yeni kral ve kraliçenin yürüyeceği yola halı niyetine serpmek üzere hazırlanan gül yapraklarıyla dolu bir sepeti kaptı ve peşlerinden fırladı, avuçlar dolusu beyaz ve kırmızı gül yapraklarını rayihalı bir yağmur oluştursunlar diye Guildford ve Jane’in başının üstünde havaya fırlattı.

Jane, Guildford’m omzunun üzerinden, “Kes şunu Kate!” diye patladı. “Öksürük şurubu yapımında kullanılabilecek güzelim gül yapraklarını boş yere harcıyorsun!”

Guildford, “Fakirlere, pardon karıcığım, *Protestan* fakirlere verilmek üzere şüphesiz,” diye alay etti. “Katoliklere *olmaz*, zira onlardan *tiksiniyoruz* ve onların öksürüklerini veya ağrıyan boğazlarını iyileştirmek istemeyiz, ölüp Cehennem’de yansalar daha iyi. Bu senin düşünce tarzına uygun bir değerlendirme değil mi aşkım?”

“Bu gülünecek bir mesele değil! Açları doyurmak, çıplakları giydirmek, susayanlara su içirmek bizim Hristiyanlık görevimiz! Ama doğru yola gelip Roman Kilisesi’ne sırtlarını dönmedikçe lanetlenip sonsuza dek yanmayı hak ediyorlar!” diye hararetle azarladı Jane, bir yandan Kate’in nezaketiyle üstüne konan gül yapraklarını düşürmek için başını hızla salladı.

“Çıplaklığı örtmeyi susuzluğu gidermekten önde tutuyorsun,” diye gözlemledi Guildford. “Ne kadar ilginç! Bunu açları doyurmanın da önüne koymamana şaşırdım. Ne de olsa insanların çıplak köleler gibi yemeklerine saldırmalarını istemeyiz, değil mi? Yo, hatta yemek yemeyi ve su içmeyi düşünmeden önce giyinik olmaları en iyisi. Öyle değil mi kraliçem? Görüyorsun ya, senin düşünce tarzını anlamaya çalışıyorum. Diğer her şeyi çok iyi yapıyorum, iyi bir koca olmayı başaramadığımı düşünmekten nefret ediyorum.”

Jane gözyaşlarına boğulmak üzereymiş gibi görünerek, “Bu bir şaka değil!” diye bağırdı.

Guildford abartılı bir hareketle iç geçirdi. “Hayat bir şakadır Jane. Ağlamaktansa gülerek geçirmek yeğdir! Herkesin bana güldüğünü bilmediğimi mi sanıyorsun? Ama asıl bilmedikleri *ilk* gülenin ben olduğum!”

Yol boyunca onlara yetişmeye çalışarak ve Jane’in kaygan beyaz saten minderin üzerindeki siyah kadife ciltli dua kitabını kaydırmamaya özen göstererek yalpa yalpa yürürken bir anlığına Guildford’ın gözlerinde hüznün zerresi gördüğümü sandım, ama sataşır gibi öyle hızlı geçmişti ki asla gerçekten emin olamadım, gerçi kalbimde her zaman o an gerçek Guildford Dudley’nin ruhunu gördüğümünden emin hissettim. Ama o her ne idiyse Guildford omuz silkmesiyle uzaklaştırdı ve güldü, o sırada Kate de neşeli bir sesle bir avuç gül yaprağını başlarının üstüne fırlattı.

Kraliyet dairelerine geldiğimizde Guildford Jane’i yatağın üstüne fırlattı ve şarap getirmeleri için seslendi. Jane kabarık eteklerin, hantal elbise kuyruğunun içinde debelenirken ve Kate’le bana “şu şeylerden kurtulmaya” yardım edelim diye seslenip kulanışsız mantar apartman topuklu ayaklarıyla havaya tekme savururken Guildford, “Benim ağzım epey kurudu,” diye ekledi. Biz mantar topukları tutan deri kemerleri aceleyle çözer çözmez Jane topukları elimizden aldı ve odanın öbür tarafına fırlattı. Aslında Guildford’a nişan almıştı, ama onun yerine Guildford’ın önünde durduğu büyük gümüş aynaya isabet ettirdi. Guildford tamamen korkusuz, sükûnetle bir adım yana çekildi, ayna paramparça olurken şarabını yudumladı. “Bunu yapmamalıydın; yedi yıllık kötü şans getirir,” diye belirtti. “Şimdi kendime bakmak için ayna olarak senin gözlerini kullanmak zorunda kalacağım.”

Jane bir çılgık atıp kollarıyla bacaklarını açarak kendini yenden yatağa fırlattı ve öfke nöbeti geçiren bir çocuk gibi tekmeler

atmaya, yatağı yumruklamaya başladı. Sonra bir anda kendini doğrulttu, yüzü aynı anda hem kireç gibi solgun hem kıpkırmızı hem de terden sırlıslık olmuştur inci gibi parlıyordu. Ayağa kalkarken eteklerine takılıp neredeyse düşerek çaresizce içinden kurtulmaya çalıştığı elbiselerini parçalamaya, dantelleri ve bağcıkları sökmeye başladı, yardım etmeye kalktığımızda Kate'in elini tokatladı, beni de yere devirdi. "Yanıyorum!" diye çığlık attı. "Bu boğucu kadifeler bizim kibrimizle tutuşturulmuş Cehennem ateşinin ön tanıtımı! Tanrım beni koru! Daha şimdiden içimde yanan, beni yiyip bitiren alevleri hissetmeye başladım!"

Klipsini çözmeye bile çalışmadan Kuzen Mary'nin kolyesini ensesini keserek ve altın ve koyu kırmızı yakut parçalarının kan damlaları gibi yere saçılmalarına izin vererek boynundan kopardı. Kate yanına gidip kesiğin üstüne bir parça bez bastırmaya çalıştı, ama Jane kuduz bir köpek gibi hırladı ve onu itekledi. Elbisele-riyle çoraplarını yırtarak çıkarıp iç elbisesiyle kalınca Jane odanın öbür tarafındaki lavabonun, bir ibriğin ve ağır beyaz porselen bir teknenin durduğu yere gitti, ibriği havaya kaldırdı ve suyu yukarı bakan yüzünden aşağıya doğru boşalttı. Su iç elbisesinin önünü sırlıslık ederken ve çıplak ayaklarına damlayıp yerde göllenirken çok mutlu bir rahatlamayla iç geçirdi.

Suyun ince beyaz patiska iç elbisesini bedenine yapıştırıp neredeyse saydam hale geldiğini gören Guildford'ın gözlerine şehvetli bir pırıltı yerleşti. Elindeki şarap kadehini Kate'in eline tutuşturdu ve krallara has bir ses tonuyla, "Gidin! Kral, kraliçesiyle yalnız kalacak!" dedi.

Kate kıkırdadı ve elimi tuttu, kapıyı arkamızdan çekip kapatırken son bir kez dönüp Guildford'ın havayı tekmeleyen, çığlıklar atan, yatağa giden yol boyunca dövüşen ve itiraz eden kız kardeşimizi kollarına almak ve taşımak için nasıl çabaladığını görme isteğimize karşı koyamadık.

Jane bir yastık kapıp Guildford'ın kafasına sertçe vururken, güzelce düzenlenmiş kıvrıcıklarını dağıtıp üzerinden beyaz kuş tüylerini kar taneleri gibi yağdırırken, "Beni Chelsea'deki çayırda öptüğün gibi öp Jane," dedi Guildford.

"Oh ho!" diye kıkırdadı Guildford, Jane'i tekrar yere zımbalamak için saldırırken. "Ben bir kumruyla evlendiğimi sanıyordum, ama görüyorum ki onun yerine üzerime bir akrep kalmış! Ama yo, beni *sokmayacak*; tam aksine onu ben dizginleyip yola getireceğim!"

Jane onun altında mücadele edip kıvrınmaya devam ederken Guildford sanki kahvaltı sofrasında hoş bir sohbet eden âşık bir çiftlermiş gibi konuşmaya devam etti.

"Babam artık bir vâris yapmamızın vaktinin geldiğini düşünüyor ve ben de ona katılıyorum." Jane kaçmayı başardığında büyük, altın, damasko kaplı yatağın diğer tarafına çevik bir hareketle atılıp Jane'in bileklerini yakalayarak yeniden kendine doğru çekerken başını aşağı yukarı salladı. "Güzel, altın saçlı bir oğlan çocuğu," diye devam etti kız kardeşimi bir krep gibi lakaytça çevirip sırtüstü yatırır, tepesine tırmanıp bileklerini tutmak için güreşirken. "Ya da bir kız. Eğer erkek olursa adını Prens Şebboy koyarız ve eğer kız olursa... Prens Şebboy! İsmin belli bir çekiciliği var, sence de öyle değil mi? Bence bütün çocuklara çiçek isimleri vermeliyiz ki etrafımızı güzel bir buket gibi sarsınlar. Bundan güzel bir portre olmaz mı? Biz ikimiz kraliyet giysileri içinde tahtımızda otururken ve isimlerini aldıkları çiçeklerle süslenip bezenmiş giysiler içindeki çocuklarımız etrafımızda toplanmış halde! Elbette bütün çocuklarımız benim gibi sarışın olacak; başka bir şeye benzemeyi nasıl düşünebilirler?"

Jane, "Aptal, kibirli, rezil, boş kafalı bir ahmaksın ve senden nefret ediyorum, senden nefret ediyorum, *senden nefret ediyorum*!" diye bağırdı ve Guildford eğilip bir öpücükle onu susturun-

caya kadar da bağırırmaya devam etti. Bizse hemen kapıyı kapattık, arkasına yaslandık, birbirimize sarılıp kıkırdayarak diz çöktük.

“Hayır Jane, sen *kendinden* nefret ediyorsun, çünkü beni arzuluyorsun ve kendi bedeninin ve şehvetinin ihanetine uğramış gibi hissediyorsun.” Bu sözler Guildford’ın kalın, süslü oymaları olan kapının ardında boğuklaşarak söylediğini duyduğumuz son sözleriydi, sonrakilerin hepsi inlemeler, kükremeler ve keyif çığlıklarıydı, bir de Jane’in “Senden nefret ediyorum!”ları öyle nefessiz bir gayretle geldi ki yalan olduklarını ortaya seriyordu.

“Onu seviyor.” Kate kapıya yaslanırken gülümsedi ve dizlerini kucakladı. “Onu *gerçekten* seviyor!”

Sonraki birkaç gün sürekli bir telaş içinde geçti. Leydi annemiz artık Jane’in kraliyet durumuna yakışır biçimde giyinmesi gerektiğine karar verdi ve bir terziler, modistralar, işlemeci kadınlar ordusu çağırdı. Kate ve ben de ardından gelen provalar esnasında kıvranır veya surat asarsa kız kardeşimize eşlik etmek için oradaydık.

Nispeten daha az göze çarpan, daha gösterişsiz kumaşları seçmeye çalışarak onu yatıştırmaya çalıştım, ama sadece koyu renk, sert ve düz kumaşlar Jane’i tatmin ederdi ve leydi annemiz bunları açık bir küçümsemeyle elinin tersiyle itti. Ben beyhude yere su tonlarındaki mavi ve yeşil ipekleri ve damaskoları, cevher ışıltılı safir ve zümrüt satenleri ve kadifeleri önerdim, ama Jane hepsini geri itti.

Asık suratlı Jane’i yüksek yakalı gece yarısı mavisi satenden bir robayla, etekle ve aynı mavinin yanardöner oltutaşı çiçeklerle tutturulduğu kol altlarıyla süslemeye yardım ederken, “Tebaası kraliçelerinden şıklık ve ışıltı bekler,” diye açıklamaya çalıştım. “Eğer karşılarna düz siyah veya gri bir renkle çıkarsan büyük hayal kırıklığına uğrarlar. Kraliçelerinin mücevherleri ve elbiseleri, onu en iyi haliyle görmek onları gururlandırır.”

Ama Jane sadece dış görünüş yerine ruha bakmaları gerektiğini söyleyerek cevap verdi. “Ayrıca kendilerini gurur ve kibirden vazgeçirip arındırmaya çalışmalılar.” Onu dumanlı gri kadifeden düşük kare yakalı, kenarları ay taşı ve incilerle bezenmiş bir elbiseye ikna etmeye çalıştığımda Jane en yakın terzinin elindeki makası kaptı ve mücevherleri kırttı. Bunların düz siyah bir kordona takılacağı, yakanın da süslemesiz beyaz patiskadan bir boyunluk olacağı konusunda ısrar etti.

Ama biz, tarçın, dut, ceviz, kırmızı, mor, kızıl amber, yosun yeşili tonlarında elbiseler, etekler, kolluklar ve incilerle ve tavşan kürküyle süslenmiş sarı gül rengine güzel bir brokar getirmeye devam ettik.

Sonunda Jane kollarını havaya savurup, “Bildığınız gibi yapın! Ben ne tacı ne de ona uygun gardırobu istiyorum, ama benim ne istediğim kimsenin umurunda değil! Yani canınız ne istiyorsa onu yapın; nasıl olsa ne söylediğimin bir önemi yok!” diye bağırdı. Bunun üzerine çarmlıha gerilmeye hazırmış gibi metin ve hareketsiz durdu, kollarını iki yana açıp gözlerini kapattı ve modistraların etrafına üşüşmelerine izin verdi.

Bu arada Jane’in karşı odasındaki Guildford kendini terzilerin ihtimamına krallara has bir lütufla teslim etmişti. Açık kapısının önünden geçerken çekingenlikle o tarçın rengi kadifeye altın süslemelerin kırmızıdan daha çok yakışacağını söylediğimde fikirlerimi hoş karşıladığını gördüm. “Sende bir modacı gözü var minik gulyabani,” diyerek bana iltifatta bulundu. “Bundan böyle tüm provalarımda yanımda olmanı istiyorum. Ona rahat bir sandalye getirin. Sırtını rahat tutacak bir sandalye olsun, bir tabure değil seni sersem!” diye çıkıştı zavallı oda hizmetçisine. Böylece güneş tanrısı kadar yakışıklı kayınbiraderim önümde utanmazca soyunuk halde dikilip terzilerin onu parlak, cevher taşlarının renklerinde satenlerle, ipeklerle, brokarlarla ve kadifelerle sarıp

sarmalamalarına izin verirken çok beğendiğim güzel kumaşlar ve süslemeler arasında rahat bir şekilde oturarak bir sürü zevkli vakit geçirdim, hatta bazen yanıma oturdu, baş başa vererek çeşitli tokalari, düğmeleri ve mücevhercilerin getirdiği broşları inceledik.

Guildford taç giyme töreni için hazırlanan giysiler konusunda özellikle heyecanlıydı, ama tek bir renkte karar veremiyor ve terzileri çaresiz bırakıyordu. Halihazırda altı giysiye başlayıp sonra yarıda bıraktırılan terziler saçlarını yoluyorlardı. Önce, “Mor giysiler içinde *mükemmel* olacağım!” diye coştı, aynı gün öğleden sonra, “Kırmızılar içinde *büyüleyici* görüneceğim!” dedi, ertesi sabah uyandığında, “Yeşiller içinde *muhteşem* olacağım,” diye karar verdi. Ardından Tower bahçelerinde dolaşırken kararsız bir şekilde alt dudağını kemirerek bana eğilip, “Yoksa mavi mi olmalı? Mavi içinde *her zaman* harika görünmüşümdür ve annemin dediğine göre pembe beni çok cazip gösteriyormuş. Bir düşün-sene saçım güneşte bir altın gibi *parlarken* gümüş rengin içinde nasıl da *çarpıcı* görünürüm!” diye sordu.

Bense sadece gülümseyip, “Eğer herhangi bir olay altın rengini gerektirecekse o, bu olaydır,” dedim. Guildford başıyla onaylayıp gülümsedi ve nihayet kararını verdi.

“Birinin kendini tamamen altınlarla bezemesi için taç giyme töreninden daha iyi ne olabilir? Ben altın rengi için *yaratılmışım!*” diye bağırdı. Sonra terzilere gidip çeşitli safhalarda yarım bırakılmış bütün giysileri tamamlamalarını söyleyerek içlerine su serpti. “Zira birinin asla yeterince giysisi olamaz ve ben İngiltere’nin gördüğü en iyi giyimli kralı olmaya niyetliyim; eğer dikkat etmezse kendi kraliçemi bile ihtişamımla geride bırakırım.

“Onların gözlerini kamaştıracağım,” diye devam etti. “Ahalim beni gördüğünde ölüp cennete gittiklerini, önlerinde de bir meleğin dikildiğini sanacak! Ve Westminster Abbey’nin basamak-

larında Jane’le el ele, taç takmış, omuzlarımızdan ermin robalar dökülerek durduğumuzda şarkı söyleyeceğim!”

Bütün günü yakındaki bir masada oturup kâğıt oynayarak geçiren erkek kardeşleri –Ambrose, John ve Robert– birden ayağa kalkıp, sandalyelerini devirip ellerindeki kâğıtları havaya fırlatarak ve terzileri iterek aralarından geçerken, “Hayır!” dediler. Pencerenin önünde oturup elindeki işlemenin üzerinden gülümseyerek Guildford’ın söylediklerine kafa sallayan ve sıklıkla provaları takip eden anneleri yavaşça Guildford’ın yanına geldi ve elini sevgiyle omzuna koydu.

“Bir tanem,” dedi düşes nazikçe, “sesini sıradan halk –Tanrı’nın sana bahşettiği armağanın kıymetini bilmeyecek pis, görgüsüz insanlar– için harcamayı gerçekten istemezsin, değil mi?”

John söze karışıp, “Bu bana kutsal bir şeye karşı saygısızlık gibi göründü,” dedi.

Ambrose coşkuyla başını sallayıp, “Evet,” dedi, “ve ermin giysilerinin içinde –ne kadar sıcak ve ağır olacaklarını bir düşün– kendini fazla zorluyor olacaksın!”

Robert vurgulu bir şekilde, “Evet,” diye ekledi, “ya sıcaktan, heyecandan ve tüm bunların gerginliğinden bayılacak olursan? Halk yeni krallarının güçsüz olduğunu düşünür. Ve biliyorsun ki İspanyollar ve Fransızlar *sürekli* gözetliyorlar; elçileri tam orada, senin yaptığın her hareketi izliyor, söylediğin her sözü kaydediyor olacaklar ki bu öykü çabucak dört bucağa yayılsın. Ve eğer senin nanemolla olduğunu düşünürlerse bu *savaş* anlamına gelebilir!”

“Haklısınız.” Guildford bilgece baş salladı. “Ailemin beni seven bilgeliğinin bana yol göstermesinden faydalananıy olmam ne büyük şans. Pekâlâ, ziyafete kadar bekleyeceğim, o zaman ermin giysilerden kurtulmuş olurum, alnıma gülsuyuyla masaj yaptırırım ve soğuk şarapla sesimi rahatlatırım. Sonra da onlara vereceğim özel armağanın kıymetini bilecek olan asil ve seçkin konuk-

larımız için şarkı söylerim.” Sonra sevgili ailesi daha fazla itiraz edemeden ellerini çırpı ve provaya devam etmeleri için terzileri çağırdı.

Northumberland Düşesi, Guildford’ın altınlarla sarılıp sarmalanmasını hayranlıkla izlerken yavaşça, “Benim oğlum dünyanın en güzel çocuğu,” dedi.

Arkasında duran Ambrose, “Ağzını açıncaya kadar,” diye somurtkanlıkla ekledi. Erkek kardeşleri de başarıyla onayladılar.

O öğleden sonrasının ilerleyen saatlerinde Jane kabul odasındaki tahtında suratsız bir şekilde otururken kızının başına tacı giydirme şerefini herkesten önce kapan leydi annemizin, “Bir bakalım uyuyor mu,” demesi üzerine Winchester Markizi Kraliyet Hazinesi tarafından kendisine uyup uymadığına bakılmak üzere taş getirildi.

Tacı gören Jane, Markiz’in, “Majesteleri, korkmadan alabilirsiniz,” diye temin etme çalışmalarına rağmen korkuyormuş gibi büzüldü.

“Bu benim hakkım değil!” diye sızlandı, ama Jane omuzlarını çökertirken, taçtan olabildiğince sakınırken, tacın başına konmaması için yürek parçalarcasına mızımızlanırken itirazları kulak ardı edildi. Başına konan tacı taş zemine tangırdarak düşürmeden önce sadece bir dakikadan az dayanabildi.

Winchester Markizi dehşetle nefes aldı ve leydi annemiz Jane’in kolunu şiddetle çimdikledi.

Guildford tacı yerden aldı ve dikkatle incelemek için kol uzaklığında tuttu. “Peki *benim* tacım nerede?” diye sordu. “Henüz başımı ölçmeye bile gelmediniz!” Buz gibi yeşil gözlerini Winchester’a dikerek döndü.

“Ben... Ben... yeni bir tane yapılması gerekiyor majesteleri,” diye kekeledi.

Jane onun sözünü vahşice keserek, “*Hayır!*” dedi ve tacı Guildford’ın elinden sertçe çekip aldı, bakmadan hazinedarın eline tutuşturdu. “*Senin bir tacın olmayacak! Sen kral olmayacaksın! Senin baban, beni seninle zorla evlendirirken seni bir kral yapmayı düşünüyordu, ama başaramayacak! Seni bir düğ yapacağım, daha fazlası değil!*”

Guildford, “*Sen ve Parlamento Kararı tarafından kral olacağım,*” diye ısrar etti. “*Daha azma asla razı olmam. Senin bir kraliçe olman ve kocan, hayat arkadaşın olarak benim sadece bir düğ olmam son derece alçaltıcı bir hakarettir!*”

“*Sen asla bir kral olmayacaksın! Asla!*” diye bağırdı Jane.

“*Ah evet, olacağım!*” diye cevap verdi Guildford. “*Eğer beni sen kral yapmazsan ben de...*”

En yakında duran tüm o lordlar ve leydiler nefeslerini tutup açgözlülükle izlediler ve yaklaşmaya cesaret edebildiği kadarıyla yaklaşan kalabalık bu irade savaşını kimin kazanacağını heyecanla bekledi.

Jane kollarım göğsünde kavuşturup dimdik Guildford’a bakarak, “*Sen de ne?*” diye sordu.

“*Eğer beni sen kral yapmazsan ben de,*” Guildford devam etmeden önce düelloya davet edercesine kelimeleri havada savurarak kışkırtıcı bir ara verdi, “*seni sonsuza kadar terk edip annemin yanına dönerim!*”

Jane yavaşça döndü, kolunu uzatıp işaret etti. “*Kapı orada, seni tavşan yürekli, nazenin muhallebi çocuğu; durma, annene dön. Sütten kesildiğine bile şaşarım!*” Bu sözlerle Guildford’a arkasını döndü ve kendini asık suratlı bir şekilde, istenmeyen tahta öfkeyle bıraktı. Mürebbiye rolüne uzun süredir alışkın olan Bayan Ellen uzanıp kendisine leydi duruşunu nazikçe hatırlatınca Jane ona delici bakışlar attı.

Guildford buz gibi soğuk bir tavırla, “Evet aşkım,” dedi, “ama bana sadece Guildford desen bunun çok daha basit olacağını biliyorsun, ama galiba Eflatun’un Yunancasını okuyan bir kız gerek olmasa bile hava atmadan ve herhangi bir dildeki kelime dağarcığıyla herkesi etkilemeye çalışmadan edemiyor!” Bir an sonra çok şık bir öfke resmi sergileyerek kapıdan çıkıyordu.

Birkaç dakika sonra dışarıdaki patırtıyı duyan Jane tahtından fırladı ve açık pencereye koştu, dışarıya doğru öyle eğildi ki düşeceğinden korkup gerekirse kollarını bacaklarına dolayıp çapa görevi görmeye hazırlandım. Ondan daha önce hiç duymadığım otoriter bir tonla Jane aşağıdaki gardiyanlara seslendi, onlara Guildford’ın Tower’dan ayrılmasına engel olmalarını emretti. “Kocama gece yatakta ihtiyaç duymasam bile,” diye kırıncı bir şekilde ve en salahiyyetli adamı bile susturacak kadar yüksek sesle bağırdı, “gündüz vakti onun yeri benim yanımdır!”

Guildford yeniden ortaya çıktığında Jane ona doğru koştu ve bir anlığına kollarını savurarak kendini onun üzerine atacağını düşündüm. Ama onun yerine Jane durdu, öfkeden hızlı nefesler alarak çenesini yukarı kaldırdı ve, “Baban bana hakkım olmayan ve sonumu getirecek olan bu tahtı zorla kabul ettirdi, ama batan gemiden kaçan bir sıçan gibi beni terk edemeyeceksin; battığımızda –ki batacağız!– dibe *beraber* ineceğiz! Eğer benim hayatım baban yüzünden yanacaksa seninki yanına kâr kalmayacak!”

“Ah!” Guildford iç çekti. “Kelimelerin ötesinde ölene kadar beraber olacağımıza dair sözlerin içime dokundu; söylediğin buydu, değil mi leydi karıcığım? Gerçekten, bu tür şeyleri daha tatlı, daha romantik ve sevgi dolu biçimde, akla tuzlu dilli denizcileri getirmeyen daha dişi bir tavırla söylemeyi sana öğretmemiz *gerekiyor*. Bu öfkeli ve hakaret dolu sözlerin ardında kalbindeki gerçeği *ben* görebiliyor olsam da başkaları yanılp seni ciddiye alabilirler. Yabancı elçilerin kendi efendilerine İngiltere Kral ve

Kraliçesi'nin birbirlerinden nefret ettiklerini ve bir denizci ve balıkçı kadın gibi kavga ettiklerini rapor etmelerini istemeyiz!"

Bir araya toplanmış lordlar ve leydiler Guildford'ın şakasına hafifçe kıkırdadılar.

Jane fırtına gibi yatak odasına gidip ardından kapıyı çarpmadan önce yumruklarını sıktı, ayağını yere vurup, "Ooof!" diye köpürdü. Bir dakika sonra kapıyı tekrar açtı, başını dışarıya uzattı ve tekrar çarpmadan önce, "*Senden nefret ediyorum!*" diye cıglık attı.

Guildford peşinden seslenerek, "Dikkat et Jane!" dedi. "İnsanlar âşık olduğumuzu sanacaklar!"

Ama tartışma orada bitmedi. O gece Guildford parfümlü ipek çarşaflar arasında soyunup Jane'in çok sevdiği, Eflatun'un *Phaedo* adlı cildini kaparak odanın öbür tarafına fırlatınca olaya koyu renk saç örgüleri sırtında öfkeyle sallanan, lavanta rengi damasko sabahlığı ve dantel fırfırlı başlığıyla annesi karıştı. Elinde saatlerdir şöminenin önünde ısıtmakta olduğu pahalı, altın püsküllü ve işlemeli zümrüt rengi kadife bir sabahlık ve bir çift altın yırtmaçlı yeşil kadife terlik taşıyordu.

"Gel Guildford!" dedi; kollarını geçirsin diye sabahlığı ona doğru tuttu ve sonra sanki çocukmuş gibi ayaklarını terliklere geçirmek için yanında diz çöktü. "Ben, seni seven annen olarak la-yık olduğun, kocası olarak hakkın olan krallığı senden esirgeyen böyle nankör, görev anlayışı olmayan bir kadının yatağını paylaşmana izin vermiyorum!"

Guildford itaatkârlıkla başını sallayıp, "Evet anneciğim," dedi.

Kate, Bayan Ellen ve ben Jane'in geceyi geçirmemizi istediği yan odadan üstümüzde geceliklerle, örgülü saçlarımız başlıklarımızın altından sallanarak dışarı fırladığımızda Guildford'ın annesi, "Seni bencil kız," diye azarlamaya devam ediyordu. Jane yemekten sonra kendini kötü hissediyordu ve ateşinin nükset-

mesinden korkuyordu, bu yüzden bunun gibi bir durumda bizim varlığımızın cesaret kırıcı olmasını ummuştı. “Tacını bize borçlu olduğundan haberin yok mu?” diye sordu düşes. “Eğer benim kocam olmasaydı asla kraliçe olamazdın! Sana ailemizin en kıymetli mücevherini, Guildford’ı verdik! Nasıl bu kadar nankör olabiliyorsun? Onu taçtan mahrum etmek! Ona bir bak! Eğer tacı hak eden biri varsa o da Guildford’dır!”

Guildford araya girerek, “Gözlerime uyması için zümrüt kakmalı parlak bir altın taç,” dedi. “Herkesin Kral Guildford’m diyarın en parlak akçesi olduğunu söylemesini istiyorum! Ayrıca yandan resmimin bütün akçelerin üstüne basılmasını da istiyorum! Şey, altın olanlarına,” diye düzeltti. “Gümüş olanları sen alabilirsin Jane, ne de olsa sen kraliçesin.”

“Senin kibrinin bir sonu yok mu?” diye parladı Jane, sonra tekrar düşese dönüp buz gibi bir sesle, “Taç kızlarla oğlanların oynayacağı bir oyuncak değil. Guildford’a baktığımda istediği bir oyuncaktan mahrum bırakılmış aksi bir çocuk gibi davranan birini görüyorum,” dedi.

Düşes, Jane’e vuracak kadar öfkeli görünüyordu ama bir şekilde kendini tuttu ve ona vurmak yerine topuklarının üstünde arkasını dönüp, “Gel Guildford!” diye seslenerek odadan çıktı.

“Evet anneciğim!” diye seslendi Guildford, sonra Jane’e döndü. “Bir düğün olmayacağım, kral olacağım! Eğer sen kraliçeyse aklı en uygunu benim de kral olmam!” Sonra bir anda ne kaçırıldığını hatırlatmak için tüm bedenini gösterecek şekilde sabahlığının kanatlarını iki yana savurup açtı ve Jane’in fal taşı gibi açılan şaşkın gözlerinin önünde çıplak ihtişamını son bir kez sergiledi. Sabahlığını sarmalayıp kuşağını sıkıca bağlarken sinsice, “Beni tekrar elde etmeyi bekleme,” dedi, “tabii kral olmadığım sürece. Ancak o zaman bu cevher tekrar senin olur!” Altın buklelerini savurarak mükemmel burnunu kibirle havaya kaldırdı, annesinin

peşinden dışarıya çıktı ve annesinin kendisi için hazırlattığı yatak odasına gitmek üzere meşaleyle aydınlatılmış koridora ilerledi.

Elini kalbinin üstüne bastıran Kate, Jane'in yatağının ucuna çöktü. "Aman Tanrım!" Guildford'ın çıplak görüntüsünü aklından silmeye çalışır gibi başını iki yana salladı. "Jane, eğer hali-hazırda evli olmasaydım... Berry'yi o kadar sevmeseydim... Ah Jane! Gözümü bile kırpmadan seninle kocalarımızı değiştirdim! Guildford öyle..."

Jane, "Boş, kibirli, çocuksu, aksi, saçma, yavan, kendini beğenmiş, katlanılmaz, cahil ve boş kafalı!" diye bir sürü öfkeli söz savurdu. "Aptalın en önde gideni; kendisinin aptal olduğunu düşünmeyeninden! Ondan nefret ediyorum! Bana kalsa sana, 'Al senin olsun!' derdim, ama sen benim kız kardeşimsin Kate, seni seviyorum ve Guildford Dudley'yi en kötü düşmanıma bile dilemem! Onunla bir saat geçirmektense gözüme saplanan bir bıçağı neredeyse tercih ederim!"

"Şey... evet." Kate yavaşça başını aşağı yukarı salladı. "Ama *çok* yakışıklı görünüyor! Herkesin hataları vardır Jane; kalbinde azıcık tolerans ve af yok mu, onun hatalarını büyüleyici minik zaaflar olarak görmeye çalışamaz mısın? Ve her şey bir yana, *çok* yakışıklı!"

Arkasına tekrar yaslanıp yastığına hızla vururken sert bir sesle, "*Hayır!*" dedi Jane. "Kız kardeşlerimin beni rahatlatmasını istiyorum, bana ders vermelerini değil! Herkes bana karşı! Hiç kimse beni, ne istediğimi ve ne hissettiğimi umursamıyor," diye bağırdı ve gözyaşlarına boğuldu. Bayan Ellen onu gevşetip huzurlu bir uykuya götürecek bir içki hazırlamaya giderken Kate ve ben avutmak için Jane'in yanına gittik.

Kate ve ben bir araya getirmek için ne kadar çabalasak da evliliklerinin kalanını ayrı yataklarda geçirdiler. Ateşli gururları her birini soğuk ve yalnız yataklarda yatmaya sevk etti.

Günler yavaşça geçmeye devam etti ve ben kız kardeşimin gözlerinin karanlık gölgeli ve mor-kahverengi hale dönüşmesini izledim, hayatının dönüştüğü kâbustan uyanmak için boş yere kendine attığı çimdiklerden çıplak kollarında alaca çürükler belirdi.

Yatak odasındaiken sadece iç elbisesiyle –artık giymesine izin verilen en sade giysi buydu– durur ve saray mensuplarının kendisine ilginç şekilde hediye ettiği bir sürü duvar saatini izlerdi. Altın, gümüş, çoğu güzel süslemeli saatler, ayrıca abanoz, fildişi, zarafetle boyanmış porselen, yeşim, oyma taş, bal rengi meşe, parlak koyu renk, cilalı kiraz ağacından yapılmış başka saatler de. Uygun olan her yüzeyde bir saat duruyordu, her masanın üstünü kaplıyor, Jane’in odasını ısıtan büyük taş şöminenin kenarları boyunca düzgünce sıralanıyorlardı. Jane’in parmakları uzanıp fildişi yüzlerinin etrafındaki sırmalı kolları hareket ettiriyordu.

“Eğer batıl inançlarım olsaydı bu kadar çok saat hediye edilmesini benim için zamanın tükenmekte olduğuna bir işaret olarak algıladım,” dedi sadece on beş yaşında olmasına rağmen.

Evliliğinin ilk günlerinde musallat olan hastalık dönmüştü; cildi yine kaşınıp soyulmaya ve saçları dökülmeye başladı; sürekli bir ateş içinde yanıyordu ve sanki kocaman, gergin bir düğüm varmış gibi midesi hem içten hem dıştan ağrıyordu, yediği hiçbir şeyi kabul etmiyordu, bağırsakları yine su dolu ve fevriydi. Hastalıktan yatağa düşmüştü, yemeyi reddettiği için gittikçe güçten düşüyordu ve bunun Northumberland’ın işi olduğunda ısrar ediyordu. Jane’e göre Northumberland yemeklerine etkisini yavaş gösteren bir zehir katıyordu ve hayatını korumanın tek yolu Guilford’a tacı vermemekti, çünkü buna izin verdiği anda fazla doz verilerek hayatı sona erdirilecekti.

Northumberland’ı ikimiz de sevmesek de veya yoluna çıkan birini zehirlemekte sıkıntı çekeceğinden şüphe etsek de Kate ve

ben bunun doğru olmadığından emindik. Bu inanç sadece Jane'in korkusundan doğuyordu ve çeşniciliğini yaparak onun şüphelerini gidermeye çalıştık. Ama ikimizde de en ufak bir rahatsızlık görünmemesine rağmen korkuları yine de kaybolmadı. Yemeyi reddettikçe daha hasta, daha zayıf hale geldi, en sevdiği kitaplara bile sırt çevirdi. Başını sadece Konsey'den gelen adamların önüne koyduğu kâğıtları imzalamak için kaldırdı. Ancak Kate kendi sıkı kontrolü altında Baynard's Şatosu'nun mutfağında hazırlattığı yemekleri getirmeye başladıktan sonra toparlanmaya başladı. Birkaç gün içinde yatağından kalkabilir ve yine Konsey masasının başında oturabilir hale geldi.

Eğer kraliçe olacaksa *gerçekten* fark yaratan bir kraliçe olacağını söyleyerek çaba göstermeye başladı. Konsey masasına yumruklarını vurmaya, avuçlarıyla tokatlamaya, Roma boyunduruğundan kurtulmak, puta tapınmayı, Bakire Meryem'e ve Katolik azizlerin tamamına duyulan saygıyı ezip geçmek, insanları göz kamaştıran ve ruhu yanıltan Katolik ayinlerin ve törenlerin prangalarından, sadece eğitilmişlerin anladığı ve çoğunluğu Tanrı'nın *gerçek* kelamına sağır eden Latincedeki ısrarlarından kurtarmak için hararetle konuşmalar yapmaya başladı.

Tanrı'nın ışığının Katolikliğin gül pembe lekeli camının ardından ısılatılmış gibi dağınık olarak değil, net, saf, parlak ve gerçek şekliyle ısıldamasını sağlayacağına, insanların batıl inançlara teşvik edilmediği, fırıncının ekmeğine, plastik azizlere ve cevherli haç işaretine tapmadığı veya af satın alarak cennette yer edinmedikleri yeni ve cesur bir dünya yaratacağına yemin etti. Kendi hükümdarlığının daha üstün bir iyiliğe hizmet etmesi gerektiğini söyledi, bu yüzden bilgeliği sonsuz olan Tanrı onu İngiltere'nin ve Kalvenizm'in savunucusu olarak seçmiş olmalıydı. Kuzenimiz Mary kraliçe olursa İngiltere'yi mutlaka çeyiz olarak İspanya'ya teslim

ederdi ve bu kıyılara engizisyonu getirirdi ki bu da İngiltere'nin adının izlerini bile silerdi.

Ayrıca kraliyet himayesini, paralarını ve yardımını Londra'daki fakir dullar, yetimler ve hak eden yoksulların yararına hayır kurumlarına vermekten, –bununla Protestan yoksulları veya Roma'ya sırt çevirip Kalvenizm'i kucaklamayı isteyenleri kastediyordu– öğrenmeye meraklı kız ve erkek çocukları destekleyecek okulların maliyetini karşılamaktan ve bir de İngiliz madeni paralarının üzerinde yazılı değeri karşılamadıkları için bütün Avrupa'da gülünç bir şekilde “yalandan para” olarak anılmasına yol açan değer kaybını tedavi edecek bir şey yapmaktan bahsetti. Jane çok şey planlayıp söyledi. Ama aslında Guildford dışında kimse dinlemiyordu ki o da lafa karışıp, “Ve çıplakları giydirmeyi de unutma, bu gerçekten önemli, ha bir de açları doyurmak ve elbette susayanlara su vermek var, ama ne olursa olsun, önce çıplakları giydir Jane!” dedi.

Konseydeki adamlar Jane'in konuşmasına izin veriyorlardı, ama emirleri Northumberland'dan alıyorlardı. İşin aslı, Jane'in kraliçeliğini sadece korkularından destekliyorlardı, çünkü Northumberland onları tehdit edip korkutmuştu, adamlar karşı gelirlerse Northumberland'ın kendilerine ve ailelerine yapabileceklerinden korkuyorlardı. En asiller de dahil hepsi Kalvenizm'e kucak açmakla epey kâr elde etmişlerdi. Manastırların ganimetleri ve yağmalanması hepsini zengin etmişti. Varlık, toprak ve o toprak üzerindeki eski manastırlarla kiliseleri elde etmişlerdi ve bu binaları ya yenisini yapmak üzere tamamen yıkmışlar ya da kendileri için fazladan eve çevirmişlerdi ve önceden sunakları süsleyen tüm altın ve gümüş tabaklar şimdi mutfak dolaplarını dolduruyordu, eskiden mabetleri ve sandıkları süsleyen mücevherler de kendi bedenlerini süslüyordu. Bu yüzden Mary'nin tahta geçmesinin, cezaların, intikamların ve onun gerçek tek din olarak

gördüğü Katolikliği yeniden kurmak istediğinde mutlaka yaşanacak olan maddi kayıpların korkusuyla yaşıyorlardı. Elbette ki bu Mary'nin çalıntı gözüyle baktığı her şeyin geri verilmesi demekti; ayrıca İngiltere asilleri büyük oranda fakirleşirken tasfiye edilerek yoksullaştırılan papazlar ve rahibeler de bir kez daha zengin olacaklardı ve bir kez daha aşar vergisi Papa'nın kasasına akacaktı, açgözlü kardinaller İngiltere'nin üstüne yine tamahkâr kızıl kuş sürüsü gibi çökeceklerdi.

Tower'ın içinde kulağımıza gelen söylentilere göre insanlar “tek gerçek kraliçe” olan kuzenimiz Mary'nin etrafında toplanıyorlardı. Daha şimdiden otuz bin güçlü adamdan oluşan bir ordu toplanmıştı. Ne zaman pencereden dışarıya baksam ona karşı savunma inşa etmenin hummalı hazırlıklarını görüyordum. Tower silahlı adamlarla, içeriye girip çıkan arabaların arkası silahla, mühimmatla ve bir orduyu besleyip donatmaya yetecek diğer ikmalle doluydu. Ama Jane bunların hiçbirini bilmiyordu; tekrar hasta yatağına düşmüştü, ateşler içinde titriyordu ve uykunun tatlı unutkanlığına dalıp istemediği bu hayattan kaçmaya çalışıyordu.

Jane kraliçe ilan edilir edilmez Northumberland, asla yenilme-yeceğinden emin gururla ve kibirle at süren oğlu Robert'ı beş bin kişilik bir ordunun başında, Prenses Mary'yi yakalamaya göndermişti ama Mary onları atlatmıştı. Bu yüzden başka, daha tecrübeli birinin gidip onu zincirlerle tutsak alınmış halde Tower'a getirmesi zorunlu hale gelmişti. Northumberland bu iş için babamızı göndermek istiyordu ve konseyi bunun en akıllıca yol olduğuna ikna etmişti. Northumberland kendisinin bu kırılgan hükümdarlığı bir arada tutan tutkal olduğunu ve o konseyi tehdit etmez, baskı altında tutmaz, ürkütmezse kendilerini koruma içgüdüsünün baş göstereceğini, hayatlarını kurtarmak için kilise ganimetlerini kaybetmek zorunda kalsalar bile kendilerini Mary'nin merhametine bırakmak için kaçacaklarını biliyordu.

Northumberland, Jane'e kalkmasını ve konseyi kabul etmesini rica eden bir haber yolladı; konuşulması gereken çok önemli bir mesele vardı ve bir gün daha geciktirilemezdi.

Bayan Ellen ve Bayan Tylney, Jane'i hasta yatağından nazikçe kaldırdılar ve iç elbisesinin üzerine ermin kenarlıklı kırmızı kadife bir elbise geçirdiler. Yıldızlı bir sandalyeye oturtular ve Kate saçlarını fırçalarken elleriyle yüzünü gülsuyuyla yıkadılar. Ben başı için altın bir halka getirdim, ama Jane sessizce geri itti. Bayan Ellen'ın baş hareketiyle konseyi içeri almak için koştum ama kapıda durup arkama baktım. Jane'in figürü nasıl da acıklıydı! Çıplak ayakları yere neredeyse değmeden soluk yüzlü ve sefil halde öylece oturuyordu. Gözleri yuvalarına kaçmış, etrafını koyu halkalar çevrelemişti; ağlamaktan şişmiş ve kıpkırmızı olmuşlardı. Dürtüsel olarak geri koşup bir ayak taburesi kaptım ve Jane'in küçük beyaz ayaklarını taburenin üstüne koymak için eğildim. Kapıyı ancak o zaman açtım.

Konsey üyeleri içeri girdiler ve saygılarını sunmak için diz çöktükten sonra uzun siyah elbiselerinin içinde vakur suratlarıyla bir karakuş sürüsü gibi kız kardeşimin etrafında toplandılar. Guildford hariç. O en son, kucağında mırıldayan Fluff'la, altın bezeli gül rengi kadifeler içinde geze geze geldi. Jane'e kısa bir baş selamı verip görev icabı ateşten ıslanmış elini öptükten sonra gidip pencere kenarındaki sandalyeye oturdu ve Fluff'a pati salıslasın diye bir kurdeleyi sallandırarak oyalanmaya başladı, belli ki konseyin söyleyecekleriyle zerrece ilgilenmiyordu.

Northumberland, Jane'e babamızın ordunun başını çekmek ve taht için savaşmak üzere gitmesi gerektiğini söyleyince Jane ağlayıp, "Hayır, *bizim*," hayatımda ilk ve tek kez onun kraliyet olarak *biz* diye yalvardığını duydum, "ona burada ihtiyacımız var! Burada, yanımızda kalmalı!" diye ısrar etti.

Orada, sandalyesinde o zengin kırmızı elbisenin içinde hıçkırıp titreyerek kamburunu çıkarmış otururken öyle küçük görünüyordu ki o siyah elbiseli adamların içlerinin acıdığından emindim. Babamız siyah elbiseli sıraların arasından yolunu bulup epeyce çöküp titreyen, ağlamaktan hıçkıran Jane’i kollarına aldı. Ona sıkıca sarılarak gitmeyeceğine, onu asla terk etmeyeceğine ikna etti.

Yeleğinin içinden güven telkin eden şekerleme kutusunu çıkarıp emsin diye Jane’e şekerli zencefil verdi, sonra hitap etmek üzere konseye döndü. “Beyler,” diye konuştu, “kızımın isteği ve kraliçenin emri üzerine burada kalacağım!”

Konsey üyeleri bir araya toplandılar, sesleri yükseldi, alçaldı ve sonunda gidecek kişinin Northumberland olması gerektiğine karar verildi. Ama onları harekete geçiren şey acıma duygusu değil, güçlü adamların oynadıkları o oyunlardan bir başkasıydı, kendilerini tutan eli gevşetip serbest kalmak adına Northumberland’ı yoldan çekmek için bulunan kurnaz bir manevraydı. Jane’e ne olduğu kimsenin umurunda değildi.

Sonunda hepsi selam verip resmi bir sessizlik içinde ayrıldılar, sadece Northumberland biraz daha kalıp gözlerini Jane’e dikerek, “Buna pişman olacaksın,” dedi. Ama sandalyesine güçsüzce çöken Jane duymamış gibiydi. Sonra Northumberland da gitti.

Babamız Jane’i nazıkçe kucaklayarak sandalyeden kaldırdı. Jane başını minnetle babamızın omzuna yasladı ve hâlâ başparmak boyutundaki kristal zencefilini emerken babamız onu yatağına geri götürdü. Yatırıp yanına oturdu, saçını okşayarak yol kenarında oturup meyveyle doldurulmuş veya üzerine meyve ve fındık konmuş, üzerine tarçın serpilmiş, balla tatlandırılmış ve bolca kremayla zenginleştirilmiş diğer bütün pastalar kendisinden daha güzel diye ağlayan sade bir yulaf kurabiyesiyle ilgili bir masal anlattı. “Sonra siyah kuşüzümü gözleri ve kırmızı kuşüzümü gülümsemesiyle, kırmızı, altın ve yeşil bademezmesiyle alacalı

olarak süslenmiş halk ozanı zencefilli ekmek yoldan aşağı dans ederek, zıplayarak, flütünü çalarak ve şarkısını söyleyerek tasasız yoluna devam ederken yulaf kurabiyesinin yanma gelmiş. Küçük yulaf kurabiyesi hanımefendinin sıkıntısını görünce önünde diz çöküp nazikçe, ‘Neden ağlıyorsun?’ diye sormuş. Yulaf kurabiyesi hıçkırıklar arasında sefil durumunu anlatınca halk ozanı ona hepsinin içinde en güzeli olacağına söz vermiş. Kremayı alıp dut suyuyla pembeye boyamış ve bunu yulaf kurabiyesinin üstüne yaymış, dilimlenmiş çileklerle, soluk yeşil beктаşıüzümleriyle ve siyah kuşüzümleriyle süslemiş. O zaman diğer bütün pastalar etrafında toplanıp küçük yulaf kurabiyesinin artık sade olmadığını beyan etmişler. Aslında yulaf kurabiyesi o kadar adılmış ki yulaf kurabiyesinin onların kraliçesi olması dışında hiçbir şey onları tatmin etmeyecekmiş.

“Ve yulaf kurabiyesi halk ozanı zencefilli ekmeğe öyle minnettarmış ki hemen oracıkta onunla evlenmiş, naneşekerli pasta onların papazlığını yapmış ve bir çift meyve şekerlemesi de şahitleri olmuş ve halk ozanını yulaflı kurabiyenin kralı yapmışlar. Tüm pastaların, şekerlemelerin, kremaların, keklerin, gofretlerin ve tatlıların katıldığı büyük bir törenle şişman ve titrek kırmızı jöleden başpiskopos, halk ozanı zencefilli ekmeğin alacalı bademezmesinden alık şapkasını alıp yerine yaldızlı bademezmesinden bir taç koymuş. Eline de tutması için tarçın çubuğundan bir asa ve şekerlemeden bir küre vermiş. Herkesin alkışları arasında halk ozanı kraliçesinin yanındaki yerini almış ve havaya şekerli portakal kabuğundan ve kuru üzümlelerden oluşan kıvırcıklar atmış. Sonra bir düzine baharatlı kek bebekleri olmuş ve pembe keten helvasından kalelerinde sonsuza kadar mutlu yaşamışlar.”

Gözleri kırpışarak kapanan Jane uykulu uykulu, “Teşekkür ederim babacığım,” dedi. Babamız onun saçını tekrar okşayıp ateşli alına bir öpücük kondurmak için eğildi. Sonra –Ah, baba-

cığım!– devam edip bu hassas anı bozarak hikâyeyi dinlemek için gelip yaldızlı yatak direklerinden birine yaslanan, her kelimedede büyülenmiş gibi asılan Guildford’a döndü.

Guildford iç geçirip bir elini kalbine koyarak, “Bu *şimdiye kadar* duyduğum *en güzel* hikâye!” dedi. “Bana şeyi istetiyor... şey dilememe yol açıyor...”

“Evet?” diye sordu babamız sanki bütün hayatı Guildford’ın cevabına bağlıymış gibi.

“Bende hemen şu anda bir parça zencefilli ekmek yeme isteği uyandırıyor!” dedi Guildford.

“O halde beraber mutfağa gidelim ve bulabiliyor muyuz bir bakalım,” dedi babamız ve bir kolunu nazıkçe Guildford’a uzattı. Yaramaz iki çocuk gibi beraber aceleyle uzaklaştılar, İngiltere Kraliçesi olarak zamanı hızla tükenen Jane’i habersizce uyur halde bırakıp giderken babamız Guildford’a yulaf kurabiyesinin üstündeki kremayı Guildford’ın giydiği güzel gül rengi saten yeleğin şerefine pembeye boyadığını itiraf ediyordu.

Northumberland sanki kral olan kendisiymiş gibi krallara has bir tavırla at sürerek koyu saçlı yakışıklı oğullarıyla –Ambrose, John ve Robert– birlikte, hepsinin başında tüylü miğferler ve pırıl pırıl yeni zırhlarla ordusunun başında şehir dışına çıktıktan sonra her şey dağılmaya başladı.

Önce hazinedar bütün altınla kaçtı ve hepsini haklı kraliçe olarak gördüğü kadının ayaklarına serdi; peşinden diğer konsey üyeleri takip etti. Siyah uzun cübbelerinin ve altın zincirlerinin içinde Cheapside’daki Büyük Haç’ın etrafında toplandılar ve şapkalarını altın sikkelerle doldurup bunları havaya fırlattılar. İnsanlar bu cömertliği kapışırken Konsey Mary Tudor’ı “tek gerçek kraliçe” olarak ilan etti ve, “Tanrı onu korusun!” diye bağırıldılar. Sonra atlarının koşabildiği hızla gidip Mary’nin önünde diz çöktüler ve ölene kadar sadakatlerini sundular. Northumberland’ı takip edip

gaspçı Jane’i tanımlarının tek nedeninin can korkusu ve ailelerinin refahı olduğunu ısrarla belirttiler.

Doğa Ana’nın büsbütün savaşa has atmosferi yumuşatmak için hendek etrafında bolca açan altın rengi süsen çiçekleriyle kadınsı bir dokunuşta bulunduğu Framlingham’daki kalın duvarlı, ele geçirilemez kalesinde Mary Tudor, İsa’nın hayatını resmeden duvar halılarıyla çevrili halde mor kadifeler içinde krallar gibi dimdik oturmuş ve Northumberland’ı yakalayana 1,000 pound değerinde toprak vereceğini ilan etmişti. Böylelikle İngiltere’nin en sevilmeyen adamının korkunç sonu belirlenmişti; bunun bir an meselesi olduğunu herkes gibi adamın kendisi de biliyordu. Mary’yi tutsak almak için yola çıkıldığında Northumberland arkasına bakıp her şeyi kaybettiğini anladı. Artık bir saldırı gerçekleştirmeye yetecek kadar adamı yoktu; adamlar çitlerin arkasından sıvışıp derin hendeklerden hızla kaçıyorlardı, ya evlerine, ailelerine dönüyorlar ya da Mary’ye kaçıyorlardı. Northumberland’ın dönmekten başka seçeneği yoktu. Adamlarını azletti ve, “Canınız nereye istiyorsa oraya gidin,” dedi. Cesaretle Cambridge pazaryerine girdi. Kendisinin ve oğullarının üstünde bulunan bütün altın sikkeleri şapkasına doldurup hep birlikte, “Tanrı tek gerçek kraliçe olan Mary’yi korusun!” diye bağırırlarken hepsini havaya fırlattı.

Dudley erkekleri hemen tutuklandılar ve insanlar, “Hainlere ölüm!” diye bağırıp, hakaret edip tıslarken zincirler içinde Londra’ya geri götürüldüler. İnsanlar onlara yerden kürekle toplanan at pislikleri, çürük yumurtalar, lahanalar attılar; hatta bazıları kendi lazımlıklarını getirip içindekileri bu pislik yağmuru içinde sanki altın ve gümüş yağmuruna tutuluyorlarmış gibi dimdik ve gururla yürüyen nefret edilesi Dudleylerin üstüne fırlattılar.

Bütün iradesini kullanıp kendini yataktan sürükleyerek kaldırdığı günlerde Jane istenmeyen tahtında arzulanmayan giysilerinin içinde ilgisiz, solgun ve yüksek ateşiyle oturup sayıları gittikçe

azalan yandaşlarını izleyerek gerginlikle sonun gelmesini bekliyordu. Aşağılarcasına, köpeğin önüne kemik atar gibi Clarence Düklüğü verdiği Guildford, kendini odasına kapatıyordu. Müzisyenler çalarken altın saçlarının üstünde düklük halkasıyla, debdebe ve ihtişamla yemek yiyor, terzileriyle giysi provası yapıyor ve Üstat Co-cozza özenle klavsenlerin fildişi anahtarlarının üstündeki gamları çıkarırken Tower'ı berbat bir cırlamayla dolduruyordu.

Sonra her şey son buldu. Bu sadece dokuz gün sürdü; insanlar sonradan bundan huşu içinde “dokuz günlük harika” olarak bahsedeceklerdi. O sıcak ve gergin 19 Temmuz 1553 gününü çok iyi hatırlıyorum. Londra'daki bütün çanlar çalınırken ve sevinçten deliye dönmüş halk sokaklarda dans edip şapkalarını havaya fırlatarak, “Çok yaşa iyi Kraliçemiz Mary, hükümdarlığın uzun sürsün!” diye bağırırlarken Jane, portakal baharatı rengindeki altın işlemeli kadife elbisesiyle, hükümetin altın gözyaşları döküyormuş gibi görünen kırmızı kadife gölgeğelinin altında gerginlikle oturmuştu.

Şarap oluklardan serbestçe aktı, yabancılar birbirini kucakladı ve dokuz ay sonra bir sürü bebek doğdu, gebe kalma sürecinde kutlamakta oldukları Mary'nin tahta çıkışı şerefine kız olanlara *Mary* ismi verildi. Büyük oymalı kapılar bir anda savrularak açıldı ve yüksek konçlu deri çizmelerindeki altın püsküller gürültüyle sallanarak, her bir elinde yapışkan, büyük bir çörek, ağzı ve çevreleyen kestane rengi sakalı tarçın ve şekerden kırağı gibi kalın bir kırık tabakasıyla kaplanmış halde babamız içeriye girdi. Başta ne dediğini anlamadık ve pastaların boğduğu karma-karışık gevelemeleri çözmeye çalışarak boş gözlerle baktık. Bir elini boşaltmak için çöreklerden birini çabucak ağzına atıp açık kahve kadife koluyla boğazını sıvazlayarak zorlukla yuttu. Odayı büyük adımlarla geçip Jane'in yanına gitti. Dramatik bir hareketle Jane'in başının üstünden hükümet gölgeğini yırtıp indirdi. “Kraliyet giysilerini çıkarmalısın kızım, ayrıca özel hayatınla yetin-

melisin,” dedi ve avunmak için kalan çöreğe yönelirken hüzünle iç geçirdi.

“Onları çıkarmaya giydiğimden daha çok gönüllüyüm,” diye cevap verdi Jane. “Sana ve leydi annemize itaat edeyim derken büyük günah işledim. Taçtan seve seve feragat ederim.”

Ama babamız dinlemiyordu. Son çörek parçasını da ağzına tıktı ve cebinden kara amber boncuklu bir tespih çıkarıp, herkes görsün diye havada sallayarak odadan dışarıya koştu. Jane’in istenmeyen tahtın kadife minderlerine kendini rahatlamayla bırakırken hüzünle sorduğu “Babacığım, artık eve gidebilir miyim?” sorusunu duymazdan geldi.

Ama çok geçti, babamız çoktan gitmişti ve soruyu duyduğundan bile şüpheliydim. Pencereden bir anlığına babamızı gördüm, Yeşil Kule’de neşeyle dans ediyor, tespihini havada sallıyor ve, “Tanrı Mary’yi korusun, tek *gerçek* kraliçe odur, uzun yaşayıp hükmetsin! Hey sen, kapının oradaki yaşlı kadın! Bu çöreklerden iki tane daha alacağım; bence bunlar Londra’nın en iyileri olmalı!” diye bağırıyordu.

Guildford içeriye girip neler olduğu kendisine söylendiğinde sadece omuz silkti. “Bugün var, yarın yok.” İç geçirdi. “Peki Üstat Cocozza nerede? Artık Şeytan’ın beni altın taçla baştan çıkarma işi bittiğine göre müzik dersimin vakti geldi. Daha fazla çalışmalıyım. Ben bir dükün oğlu olduğum için kimse beni cid diye almadığından kendimi ispatlamak için her zaman *çok* çalışmam gerekti; yani bu *gerçekten* kılık değiştirmiş bir nimet. Kral olsaydım bunun nasıl daha zor olacağını bir düşünün; o zaman sadece beni memnun etmek için kibarlıklarından alkışlayacaklardı. Bir kurbağa gibi vıraklayabilir ya da kızgın bir kedi gibi ürüyebilirdim, yine de ayaklarımın dibine güller atıp ne kadar harika olduğumu söylerlerdi. Ama ben bunu istemiyorum; ben, beni *gerçekten* beğenmelerini istiyorum! Benim sesimi dinleyip

ağlamalarını istiyorum! Sesimin güzelliğinden,” diye sonradan aklına gelerek yanlış anlaşılmasın diye ekledi.

Guildford’ın sesi fethetmekten duyduğu büyük hazzı göstererek ölçülerin ötesinde yükselirken içeriye Kate daldı. “Küller ve közlerden” oluşan yeni bir elbise giyiyordu, göstermek için şirin bir tavırla kendi etrafında döndü. Portakal rengi güllerle süslenmiş koyu gri kadifeden küçük, arsız, yuvarlak, tüylü bir şapka bakırımsı kıvrıkcıklar çağlayanını taçlandırıyordu; siyah inci dizileri ensesinden beline kadar sallanıyor ve tıkırdıyordu; en sevdiği ateş opalleri boğazında, göğsünde ve parmaklarında ısıldıyordu. Kucağında, siyah düğme gibi gözleri ve yukarı kıvrılmış, dünyanın en zarif tüyü gibi sallanan kuyruğuyla sarı bir tüy yumağı olan en hayran olunası köpeği taşıyordu. Kate köpeğin boynuna portakal rengi saten bir kuşak bile bağlamıştı.

O sırada Jane, iç elbisesine kadar soyunmuş, alnına soğuk kompres için bir bez konmuş halde yatağında umursamazca yatıyor, zonklayan başını rahatlatmaya ve ısrarla içten içe kaynayan, inatla kendisini bırakmayan ateşini düşürmeye çalışıyordu, ama yine de başını Kate’e çok gösterişçi olduğunu söylemeye yetecek kadar havada tuttu. “Gerçekten közler ve küller!” diye dudak büktü. “Neden buna gerçekte olduğu gibi sadece koyu gri ve tuncu demiyorsun?”

Ama Kate sadece gülümsedi, küçük köpeğini yere bıraktı ve Jane’in elini tutmaya gitti.

“İyi misin?” diye sordu.

“Bu kraliyet yükünü çıkardığıma memnunun. Zaten hiç istememiştim,” diye cevap verdi Jane. “Aslında kabul etmekle büyük bir ihtiyatsızlık etmiştim. Ama olan oldu,” dedi sabırla. “Asla geri gidemeyiz, sadece ilerleyebiliriz ve ben de bekleyip benim için uygun bulunan cezayla yüzleşmeliyim.”

Ben Jane’i ikna etmeye çalışarak, “Kuzen Mary bunların hiçbirinin senin işin olmadığını anlayacaktır,” dedim ve nezaketten başka bir şey görmediğimiz asil kuzenimiz hakkında gerçekten inandığım şeyi söyledim. “Ona bir mektup yazmalısın ve tüm bu olanların hiçbirini istemediğini, öncesinde bunlardan habersiz olduğunu, tacı kabul etmeye seni zorladıklarını söylemelisin. Suçu ait olduğu kişiye, Northumberland’a at. Eminim Kuzen Mary seni affedecektir.”

“Elbette edecek! Bunu düşünmeye bile gerek yok!” diye bildirdi Kate. Ayağa zıpladı ve odanın karşı tarafına geçerek parlak kumaş yığınlarını kontrol etmeye gitti; bazıları henüz tamamlanmamıştı, diğerleriyle lavanta kesecikleriyle beraber büyük, yaldızlı ve oymalı dolap sandıklarına kaldırılmayı bekliyordu.

Odanın karşı tarafından Kate’le ben birbirimize baktık ve ikimizin de aynı şeyi düşündüğünü anladık. Gülümsedik. Kate, Jane’in elini yakalamak için fırlarken ben de yataktan inip diğer elini tuttum.

Jane’i yataktan çıkarıp odanın ortasına getirirken, “Sadece son bir kez!” dedi Kate.

Onun oda hizmetçileri gibi davranıp çıplak bedenini gülsuyuyla yıkadık ve başından aşağıya kenarları altın işlemeli temiz patiskadan bir iç elbisesi giydirdik. Ben Jane’in bacaklarına altın işlemeli beyaz çorap giydirmek, dizlerinin altından saten jartiyerlerini bağlamak ve ayaklarını bir çift yeni, altın rengi terlikle rahatlatmak için eğilirken Kate korsesinin bağcıklarını sıkıp kadınsı bir dolgunluk vermek ve eteklerine çan gibi bir salınım kazandırmak için dar kalçalarına kabartılmış popo ruloları bağladı. Ardından iç etekler geldi, yeni, beyaz ve tertemiz. Sıra elbiseye gelmişti! Altın üstüne altın, zengin elmas kafesli bir iç eteğin üstünde ihtişamlı altın arabesk figürlü soluk, ceviz rengi ipektendi; fırl fırl her yana dönüyor, gözü büyüleyip kamaştırıyordu. Ta-

mamı altın ve beyaz şeritli kolların yırtmaçları altın rengi kumaşla kaplıydı ve inci, altın ve elmas tokalarla bağlanmıştı, bileklerde altın dantelden püsküller vardı. Bu Jane'in taç giyme töreni için hazırlanan elbiseydi.

Kate, elbisenin alçak, kare yakasına altın ve inci telkari broşu iğneledi. Ben Kate'e arasına inciler serpilmiş altın böğürtlenlerden oluşan kolyeyi verdim, o da Jane'in boynuna taktı, sonra elini mücevher kutusuna daldırıp uzun, elmaslar ve koyu yeşil güzel akikleri olan V şeklinde altın kolye seti seçti. Her bir akik üzerine bir yıldız oyulmuştu ve ucunda da neredeyse Jane'in beline kadar inen büyük bir altın Venedik püskülü vardı. Ben beline altın telkarili ve ucunda güzel, altın süslemeli inciler olan bir kemer taktım, ama Jane bunu çözdü ve benden onun yerine yatağının başucundaki masadan siyah kadife ciltli dua kitabını getirip onu bağlamamı istedi; ben de öyle yaptım. Sonra Jane, Kate'in kendisi için tuttuğu kolsuz, ermin kenarlı altın brokar cüppeye uysalca kollarını geçirdi.

Jane'e oturması için bir tabure getirdim, sonra maharetli parmakları kuaförlükte her zaman uzman olan Kate, Jane'in hâlâ dökülen ve omuzlarından biraz aşağıda olan saçlarını fırçaladı ve altın kurdelelerle, incili iplerle örüp yukarıya doğru doladı, elmas uçlu firketelerle tutturup küçük bir topuz yaptı ve son olarak da altın telkari ve incilerden oluşan narin bir altın çemberle taçlandırdı.

Hazır olduğunda üçümüz, Jane'in Tower'daki ilk gününde kırdığının yerine konmak üzere getirilen büyük gümüş aynanın karşısına geçtik.

Orada durduk: Jane altın kraliyet giysisi, Kate modaya uygun kül ve köz elbisesiyle tüylü şapkası ve ben de koyu yeşil, camgöbeği gülleriyle parlayan damasko içindeydik.

Kate, Jane'e cesaret verici bir baş işaretiyle, "Hadi," dedi.

Jane bir an tereddüt ettikten sonra aynaya doğru bir adım atıp kendisini, “Zeki olan!” diye ilan etti.

Ardından Kate pırıl pırıl bir tebessümle ve kalçalarının arsızca süzülüşiyle, “Güzel olan!” diye takip etti.

Sonra ben öne çıktım. “Küçük gulyabani olan!”

Birbirimize sarıldık ve ağlayıncaya kadar güldük. Ama Kate üzüntüye teslim olmamıza izin vermedi.

“Gel Mary!” Jane’in ağır altın cüppesinin eteklerini toplamak için yerinden fırladı ve ben de yardıma koştum. Jane her zamanki ciddiyetini bir kenara attı, bir kez daha –son bir kez!– oyun oynayan küçük kız olarak kraliçe rolüne büründü; çenesini yukarı kaldırıp büyük bir ihtişamla yatak odasından kabul odasına geçti ve hepimizin son kez olduğunu bildiğimiz tahttaki yerini aldı.

Kate ve ben cüppesinin ayakucundaki katmanlarını güzelce düzenledik ve kürsünün basamaklarına oturduk ve kaçınılmaz olanı beklerken her birimiz uzanıp Jane’in birer elini tuttuk.

Pencerenin dışındaki çılgın eğlence Londra’nın her sokağında bir partiyle devam eder, her kapı ve pencereden neşe saçılırken biz bekledik. Guildford bir anlığına içeriye başını uzatıp sonra kayboldu. Onun bir korkak olarak bizi yalnız bırakmasını kınayan bir bakışı paylaştık. Ama onu yanlış yargılamıştık. Bir süre sonra altın rengi muhteşem taç giyme töreni giysisi içinde, peşinde yaldızlı sandalye taşıyan bir hizmetkârla tekrar belirdi. Guildford’ın bir baş hareketi üzerine hizmetkâr sandalyeyi kürsünün üstüne, Jane’in tahtının yanına koydu ve Guildford oturdu. Kate gülümseyerek Jane’in elinden feragat etti ve o eli Guildford tuttu; bu sefer Jane elini çekmedi.

Sör John Bridges ve gardiyanlar bizi bu halde, portremiz için poz verirmiş gibi otururken buldular. Jane ve Guildford’ı nazikçe kraliyet dairelerini boşaltıp hemen onunla gitmeleri gerektiği konusunda bilgilendirdi.

Jane ve Guildford el ele, saray balosunda dans açılışını yapmak üzere olan kral ve kraliçe kadar büyük bir ihtişamla kürsüden indiler. Jane yanımızdan geçerken Kate ve ben uzanıp altın ve ermin kuyruğunun katmanlarını düzelttik. Gardiyanlarıyla yüzleştikleri esnada Guildford Jane'e döndü, eğildi ve dudaklarını nazikçe öptü.

“Özür dilerim,” dedi, “son günlerde seni bedenimin zevkinden ve avutuculuğundan yoksun bıraktığım için.”

“Sorun değil,” diye cevap verdi Jane. Sonra yumuşak, tereddütlü bir hatırlamayla, “Seni affediyorum,” diye ekledi.

“Elbette affediyorsun.” Guildford anlayışlı bir tavırla başını sallayarak gülümsedi. Hâlâ Jane'in elini tutuyor, başparmağıyla üzerine masaj yapıyordu. “Birinin uzun süre bana kızgın kalamayacağı kadar güzelim.”

Sonra gardiyanlar dışarıya doğru yolu gösterdiler. Son anda Jane omuz silkerek kraliyet cüppesini omzundan çıkardı. “Bu büyük, hantal bir şey ve gittiğim yerde ona ihtiyacım kalmayacak,” diye açıkladı cüppeyi elinden geldiğince dertop edip Kate'e doğru atarken. Açık olan menfezde bir an durdu ve bize dönüp, “Lütfen Bayan Ellen'a kitaplarımı getirmesini söyleyin,” diye rica etti.

Sonra gitti.

Neyse ki kız kardeşimizin gittiği yer zindanlar değildi. Korkularını yatıştırmak için nazik ve yumuşak konuşan, Yeşil Kule'yi geçtikten sonra gardiyanlara geride kalmalarını işaret eden Sör John, Jane'e kendi güzel kereste evine bitişik olan sevimli zindancı Üstat Partridge ve karısının bir o kadar sevimli ve harika manzaralı evlerine kadar eşlik etti. Jane burada pencere önüne oturup saatlerce Tower'da olup biteni, geleni gideni izleyebilirdi. Hatta eğer isterse dışarıda yürüyüşe çıkıp bahçelerin ve temiz havanın tadını çıkarabilir, Tower'ın kargalarını besleyebilirdi.

Büyük, siyah kuşlardan biri önüne çıkıp tekrar kanatlanmadan önce gür bir sesle gıklayınca, “Bunlar açgözlü, doymak bilmez hayvanlar sürüsü leydim,” dedi Sör John sevgiyle. “Size iyi muamele edilecek leydim,” diye de onu temin etti. “Herhangi birimizden korkmak için hiç nedeniniz yok.” Sonra durup anlamlı bir eklemeyle, “Bunların sizinle hiç ilgisi olmadığını hepimiz biliyoruz ve bazıları sizi hain olmakla yanlış yargılasa bile siz maşumsunuz ve zaman içinde kraliçenin affına mazhar olmak için her türlü umudu besleyebilirsiniz; işler biraz yoluna girince bu mutlaka olacaktır.”

Partridgeler iyi tanınan bir çiftti; tombul, cana yakın ve güler yüzlüydüler. Kendilerini “Nate ve Nelly” olarak tanıttıktan sonra sanki en sevdikleri yeğenleri gelmiş gibi Jane’i samimiyetle karşıladılar. Bayan Partridge, Jane’i ağırlamak için elmalı tart bile pişirmişti ve onun zayıf kemiklerini biraz etle doldurmaya azimli ve zorunlu olduğunu söylemişti. Bayan Ellen ve Bayan Tylney halihazırda oradaydılar. Duruma bakılırsa Jane’in mesajını iletmemize gerek yoktu; onun ne isteyeceğini tahmin etmişlerdi ve Jane’in tercih ettiği sade elbiseyi çıkarıp sevgili kitaplarını raflara dizmekle, çalışma masasını yazarken iyi ışık alsın diye pencerenin önüne koymakla meşgullerdi. Nelly Partridge yatağı çoktan kaz tüyü yastıklarla, odadaki kasveti uzaklaştıracak parlak bir yorganla hazırlamıştı bile.

Zavallı Guildford o kadar şanslı değildi. Beauchamp Kulesi’ne götürülmüştü; gerçi kardeşleri ile paylaşacağı ferah, rahat bir hücreydi ve Dudleylerin serveti onlara sıradan mahkûmların mahrum bırakıldığı birçok lüksü sağlıyordu. Guildford’ın yanma Fluff’ı ve birçok güzel giysisini, ayrıca sofraları için birçok lezzetli şeyi ve iyi şarap almasına bile izin verilmişti. Hatta yanlarına erkek kardeşlerin hoşlandığı Tower hayvanları koleksiyonundaki kirpileri beslemek için elma bile almışlardı.

Bizim için Tower’da yapacak bir şey kalmamıştı, dolayısıyla Baynard’s Şatosu’na dönmek için bir mavna kiraladık. Kate beni öpüp, “Her şey yoluna girecek,” dedi ve adının Tarçın olduğunu söylediği küçük köpeğini tutmama bile izin verdi.

Ama her şey yoluna girmeyecekti ve Baynard’s Şatosu’nda bizi çok daha tatsız bir haber bekliyordu. Kapıda bizi bir hizmetçi karşıladı ve derhal kontun çalışma odasına gitmemiz gerektiğini söyledi. Pembroke Kontu, konseyin kalanıyla birlikte altın şapkasını havaya atıp kendisinin tamamen Mary taraftarı olduğunu beyan etmişti ve tek oğlunun “hainlerin kızı ve kız kardeşiyle habıs bir evlilik bağı” içinde olmasına katlanamazdı. Kate’in evliliği –şans eseri henüz tamamına erdirilmemişti– derhal feshedilmeliydi. Eş-yaları ve hayvanları toplanıp Suffolk Hanesi’ne çoktan yollanmıştı ve kendisi kovulmalı, canı ne cehenneme isterse oraya gitmeliydi; eskiden onu çok seven ve şımartan, şimdiyse orada durmuş kendisine iğrenç bir şeymiş, görmeye dayanamadığı bir cüzamlıymış gibi bakan kayınpederi bu konuyla zerrece ilgilenmiyordu.

Kate gözlerimi yaşartan yürek ezici bir çığlıkla dizlerinin üzerine düştü ve kayınpederine asıldı. Hıçkırıklar arasında Berry’yi ne kadar sevdiğini söyledi ve kalmasma izin vermesi için yalvardı. Kadife bir perdenin arkasından gizlice baktığını görünce Kate kocasına yalvaran bir el uzattı ama Berry’nin babasına karşı gelecek cesareti yoktu. Gözlerinde yaşlarla ve dudaklarını oynatarak, “Üzgünüm!” deyip arkasını döndü.

“Kate,” onu çekiştirip yalvardım, “bu adamın önünde kendini bu kadar aşağılayıp küçük düşürme; kendisi de korkak, süt kuzusu oğlu da. Buna değmezler!”

Ama Kate ne beni duyuyordu ne de kulak asıyordu, gözyaşları Pembroke Kontu’nun ayakkabılarına yağmur gibi akarken o tüm gururunu bir kenara bırakıp sadece aşkı düşünerek arsızca yerde sürünüyordu.

Çaresizlik içinde atılıp Berry'nin kolunu yakaladı ve onu kendisiyle beraber babasının önünde durmaya zorladı.

“Evliliğimizi feshedemezsin,” dedi cesurca ve göz göre göre yalan söyleyerek. “Evliliğimiz tamamina erdirildi. Northumberland’ın emrine karşı geldik ve şu an hamile olabilirim.” Bir elini karnının üzerine götürdü. “Elbette torununun bir piç olarak doğması riskini göze almak istemezsin, değil mi? Berry kırılgan ve hasta ve başka oğlun veya kızın da yok, yani Berry’nin bir oğlu olmadıkça senin soyun da seninle son bulacak!”

Ah Kate! Şaşkına dönmüş halde dikilirken ağzım açık kaldı ve başımı iki yana salladım. Kate’in yaptığına inanamıyordum. Bu aldatmacadan ne elde etmeyi umuyordu? Olanları biraz daha uzatıp daha çok acı çekmek için zaman kazanmak mı? Hızlı bir sondansa yavaş bir işkence mi? Berry’yi yalnız yakalayıp bu yalanı gerçeğe çevirmeyi umamazdı. Eğer Pembroke sabredip Kate’in kanayıp kanamadığını görmek için beklemeye karar verse bile onları öncekinden kesinlikle çok daha dikkatle izletirdi. Kes şunu Kate, bırak! Onu silkeleyip böyle bağırarak istiyordum. Kazanamayacağın bir savaşa giriyorsun! Gururunu toparla ve şu alçak herifle sümüklü oğlunu başın dik olarak terk et! Bundan daha iyisini hak ediyorsun ve onu bulabilirsin!

Pembroke Kontu ileri doğru bir adım attı ve Kate’in kalbinin gözyaşlarından hâlâ parlamakta olan fırtınalı okyanus grisi gözlerine dik dik baktı.

Takdir edilesi şekilde Kate’in poker yüzü babamızınkinden daha iyiydi. Pembroke onu dikkatle inceledi, ama Kate geri adım atmadı, yüzünden ne düşündüğü belli olmuyordu ve kont onun blöf yapıp yapmadığını anlayamadı. Pek bir şeye değmese de belirsizlik tohumlarını atmayı başarmıştı.

Kont Berry’ye dönerek, “Bu doğru mu?” diye sordu.

“Ben... Ben...” genç adam boynunu büküp kekeleydi. Kızaran yüzü takma adına uygunluğunu kanıtlıyordu. “Ben... bilmiyorum! *Lütfen* babacığım, bana başka soru sorma; buna dayanmıyorum!” Sonra gözyaşlarına boğuldu, yüzünü elleriyle kapattı ve hüngür hüngür ağlayarak odadan ayrıldı. Korkudan mı, kalp kırıklığından mı yoksa ikisi birden mi tam olarak anlayamadım.

Pembroke başını sallayarak, “Pekâlâ,” dedi, “göreceğiz.” Bir hizmetkâr çağırdı ve Kate’i yukarıya, eşyalarının toplanmış olduğu eski yatak odasına çıkarmasını ve kontun izni olmadan Kate dışarıya çıkmasını, içeriye de kimse girmesin diye kapıya bir adam dikmesini söyledi.

O esnada ben ileri çıkıp Kate’in elini bırakmamaya kararlı halde tuttum. “Kate nereye giderse ben de oraya giderim!”

Pembroke homurdandı ve omuz silkti. “Bana ne küçük gulyabani? Sen benim ne yardım edebileceğim ne de engel olabileceğim önemsiz, çirkin, değersiz bir şeysin.” Sabırsızca ikimizin de çalışma odasından çıkmasını ve ne zaman olacaksa o bizi serbest bırakıncaya kadar hapishanemiz olacak olan odaya çıkmamızı işaret etti.

Aradan bir saat mi, iki, hatta üç saat mi geçti bilmiyorum. Elbette saate bakabilirdik ama bir şekilde bu aklımıza gelmedi. Kate ve ben aramızdaki küçük köpeğiyle sessizce el ele tutuşmuş, tavanı izleyerek ve ne olduğunu bilmediğimiz şeyi gerginlikle bekleyerek yatakta uzandık. Kate’in aylık kanaması yalanını ortaya çıkarıncaya kadar bizi burada mı tutmaya niyetliydi? Yoksa aklında daha kurnazca bir fikir mi vardı?

Nihayet kapı ardına kadar açıldı ve Pembroke hayatta gördüğüm en tuhaf yaratıkla içeriye girdi. Oturup gözlerimi kırıştırdım ve ovaladım ama rüya görmüyordum. Yatağın ayakucunda dikilip altın rengi gözkapaklı şeytani gözlerle bize bakmakta olan pis bir yaşlı cadı vardı; giysileri kendinden bile pisti, yüzlerce

renk parlak paçavradan gelişigüzel bir araya getirilmiş düzensiz, yırtık pırtık bir gökkuşağı elbisesiydi. Yüzü bir fahişe gibi boyanmıştı, kararmış diş kalıntılarıyla dolu bir ağzı ortaya çıkaran koyu kırmızı ruj sürmüştü. Keçe gibi olmuş pis, gri saçlarını her renkten ipek kurdelelerle ince ince örülmüş karmakarışık bir yığın halinde sırtından aşağı salmıştı; saçlarının ucunda altın ve gümüş püsküller, hatta küçük çanlar vardı. Kulaklarında altın halkalar asılıydı ve şingirdayan bir sürü altın rengi incik boncuk, el ve ayak bileklerini süslüyordu. Çıplak ayaklarındaki tırnaklar kama gibi sivri uçlarıyla sapsarıydı. O sivri uçları yapmak için tırnaklarını törpülemiş miydi? Toprakta veya taş zeminde çıplak ayakla yürümenin o tırnakları kırıp kırmadığı veya köreltip köreltmediği merakımı cezbetti. Pembroke kadını Kate'in "eski dostu Madam Astarte" olarak tanıtmadan önce kim olduğunu anlamış, kadını Kate'in tarifinden tanımıştım. Ama o nereden biliyordu? Kate de ben de irkildik ve şaşkın şaşkın birbirimize baktık. Kate'i takip mi ettirmişti?

Ama bu konuya kafa yoracak zaman yoktu. Pek çok renkten oluşan eteğinin pis katmanları arasından Madam Astarte içinde siyah safra varmış gibi görünen bir şişe çıkardı.

Ani bir hareketle Kate'in başını yakalayıp zorla geriye yatırdı ve şişeyi dudaklarına koydu. "Ağzını aç yoksa o inci gibi güzel dişleri kırarım," diye tehdit etti.

Bir çılgınlıkla kendimi yatağın öbür tarafından o kötücül Kirke'nin üstüne attım ve bütün gücümle dişleyip tırmalamaya başladım.

"Kaç Kate, kaç!" diye bağurdım ama Pembroke beni cadının üstünden çekip alarak aşağılayıcı bir şekilde köşeye fırlatırken kapının önünde duran adamlarına onu durdurmaları emrini verdi. Kate'in adımı haykırdığını duydum, sonra bana doğru koşmaya başladı ama Pembroke onu yakaladı. Kate'i yatağa geri götürür ve Madam Astarte'a işini çabuk yapmasını söylerken Kate tek-meler savurarak çırpındı.

Başım duvara çarpmıştı, o yüzden bir ya da birkaç dakika boyunca hareketsiz ve kendimden geçmiş halde oturdum. Madam Astarte, kız kardeşimi şişedekini sonuna kadar içmeye zorlarken kırmızı boyalı keskin tırnaklarının Kate'in çenesine girişini ve çenesini iğne gibi delerek kan akıtışını yıldızlı bir pırıltının ardından izledim.

Kate çaresizce kıvranıp debelenirken “İç bunu güzelim,” diye kıkırdadı. “Eğer rahminde bir şey varsa onu boşaltacağım. Eğer yoksa bunun sende neden olacağı, ölmeyi isteyene kadar sürecek his için sana daha çok acırım.”

Her şey olup bittiğinde gittiler. Kapı kapandı, dışarıdan kilitlendi ve tekrar yalnız kaldık. Kate bana doğru koşup yanımda diz çöktü, yüzümü elleri arasına aldı ve derhal onunla konuşmam için yalvardı. İnleyerek doğruldum, kambur sırtımın duvara çarpan kısmındaki şiddetli sancıyı fark etmeme rağmen ona iyi olduğumu söyledim.

“Ayağa kalkabilir misin?” diye sordu Kate yavaşça kalkmama yardım ederek, ama sonra ağzını kocaman açıp derin bir nefes aldı. Karnını avuçlayarak iki büklüm oldu. “Lazımlık! Çabuk Mary!” diye bağırdı sancıdan diz çökerken.

Kate'imın katlandığı o acı! Karnında bebek yoktu ve bağırsaklarında da boşaltacak çok az şey vardı. Bu bittiğinde kramplar devam etti, bıçak kadar keskinlerdi ve onu nefessiz bırakıyor, çığlık çığlığa bağırtıyorlardı. Benim tek yapabildiğim onu tutmak, yüzünü yıkamak ve yanında olmaktı. Ona şarkı söyleyip hikâyeler anlattım. Aklını, içini sıkıp suyunu çıkarmaya kararlı demir pençe gibi avucunun içine alan sancıdan uzaklaştırmaya çalıştım. Rahatlatmak için onu soymak istedim, ama o güzelim köz ve kül elbisesi terden sıırıslıklam olup ağırlaşırsa, uzuvlarının acıyla çekilip kıvrınması yüzünden kırıışmış olsa da ellerimi üzerinden uzaklaştırdı. “Hayır,” dedi. Buradan gidişimizi hiçbir şeyin ya-

vaşlatmasını istemiyordu, gidebileceğimiz an ayrılmaya hazır olmak istiyordu.

Güneş battı. Yıldızlar çıkıp göz kırptılar; sonra onlar da soldu. Seherin ilk ışığıyla Kate derin bir nefes aldı, oturdu, çılgılık attı ve yine iki büklüm oldu. Yatağın öbür tarafına sürünüp onu tekrar yatırmaya çalıştım ama Kate elimi ittirdi. Sırtını yavaşça doğrulttu ve yine derin bir nefes alarak ayağa kalkmaya çalıştı. Başaramayıp yatağın yan tarafına düştü ama vazgeçmedi; kararlı bir şekilde kendini yerde sürükledi ve kapıyı yumrukladı.

Pembroke belirdiğinde Kate orada kambur ve titrer halde diz çökmüştü. Hiçbir şey söylemedi ama gözleri onun nefretle yanan gözlerine bakıyordu. Sessizlik onun için yeterli bir cevaptı. Pembroke yana çekildi ve gitmekte özgür olduğumuzu işaret etti. Kate kapı pervazını tutup ayağa kalkmaya çalışırken yardımına koştum. Verebileceğim destek için bana yaslanmasını sağladım, bir yandan da kırılgan ve eğri bedenim onun ağırlığı altında çökmessin diye dua ettim. Bacaklarına dolanan ıslak, ağır, kirli etekleri ve iç etekleri yüzünden merdivenlerden düşecek diye ödüm kopuyordu. Gururumu ayaklar altına alma pahasına arkamı dönüp Pembroke'a nezaket gösterip Kate'i aşağıya taşıması ya da yardımcı olacak bir uşak çağırması için yalvarmak istiyordum ama Kate acıdan kenetlenmiş dişlerinin arasından bana, "*Sakın cüret edeyim deme!*" diye tısladı.

Tırabzanları sıkıca kavrayarak yavaşça aşağıya indi. Sendele-yerek sokağa açılan ön kapıya gitti; bu, ıslak ve kaygan su basamaklarının riskini almaktan daha iyiydi. Ben bizi ebeveynlerimizin Londra'daki evine götürecek bir at arabası kiralamak için koşarken Kate'i ön basamaklarda nefes nefese, dizlerine sarılmış, acıyla dişlerini gıcırdatır ve öne-geriye sallanır halde bıraktım. Arabacı nazik biriydi ve Kate'in sıkıntılı durumunu görünce kabininden indi. Onu taşıyıp idrar ve ekşi şarap kokan eski, yıpranmış arabasının içine

nazikçe koydu. Ama Kate adamın nezaketine öyle minnettardı ki Henny'nin kapıda beklediği Suffolk Hanesi'ne vardığımızda ve adam onu içeriye taşıdığında parmağındaki alyansını çıkarıp gayretli bir, “*Teşekkür ederim!*” eşliğinde adamın pürüzlü, kösele gibi eline bıraktı. Elbette bir sikke yeterli olurdu ama böyle abartılı bir jest Kate'e hastı. Bayılıp ayaklarımızın dibine yığılmadan önce altın yüzüğe son bir kez bakarken acı, yakıcı bir küstahlıkla, “Gururlu zaferimin parlayan altın cevheri!” dedi.

Bundan kısa bir süre sonra elimize Kate'in evliliğinin resmi olarak feshedildiğinin kanıtı olan bir belge geldi. Yakında aynısı bana da olacaktı ve ben kendimi dışlanmış, bir kenara atılmış olarak bulacaktım; zira Pinkie Cleugh Savaşı'ndan sağ çıkan büyük savaş kahramanı Lord Wilton bile bir hainin kızıyla evlenecek kadar yürekli değildi. Asla halka duyurulmamış olan nişanımız derhal feshedildi ve her şey sona erene kadar birçoklarının bundan haberi bile olmadı. İnsanlar başlarını sallayıp iç çektiler ve bazıları kaybettiğim fırsat yüzünden sırtımı sıvazlayıp bana taziyede bile bulundu. Ama aslında umurumda bile değildi; yasını tutacağım kayıp bir aşkım yoktu. Babam olacak yaşta, biçimi bozulmuş, kanlı zaferleri ve şöhretiyle yaşayan biri şöyle dursun, ben yakışıklı bir yiğit için bile hislerimi açığa vuran biri asla olmadım. O ateşin yanında oturmuş, gittikçe aksileşir ve mızımız hale gelirken ve ben çığlık atıp duvardaki kılıçlarından birini kaparak onu kendim delik deşik edene kadar hiç bitmeyecek şekilde eski savaşlarını anlatırken, terliklerini getirip sırtının arkasındaki yastıkları kabarttığımda sadık bir spanyelmışim gibi başımı okşayan bir adama sahip olmaktansa hiç evlenmemeyi tercih ederdim.

Benim için üzülenlere cevap olarak, “Hiç tanışmamış olmamıza rağmen birbirimizden kurtulmuş olmamız iyi oldu,” dedim ve herkes, sahip olmam gereken hayal kırıklığımlı örtmek için cesur bir tavır takınmamdan dolayı beni övdü.

Leydi annemiz Jane'in gözden düşüşünün bizi etkilemesine Lizin vermedi. Koridorun karşısındaki yatak odasında, yatağında kalmaktan canı sıkıldığından şikâyet eden babamıza bağırırken zalimce, "Bir tilki kapana kısıtığında hayatını kurtarmak için kendi bacağını koparır," dedi. "Eğer bunu gerçekten yapacak aklın yoksa bile hayatın için korkuyor *numarası yap* Hal! Henüz yapabiliyorken o yumuşak, rahat yatağın tadını çıkar; zira ben kraliçeyi merhamet etmeye ikna edemezsem yarın kendini Tower'da bulabilirsin!" Bunu eklerken bir yandan Henny'yi dirseğiyle bir kenara itti. Kate'in korse bağcıklarını öyle sert çekti ki hayatı buna bağlıymış gibi yatak direğine sıkı sıkı tutunan kız kardeşim yüzünü buruşturup acıyla cıglık attı. Bense yeni lacivert kadife elbisemin içinde, Hetty saçlarımı incili ipliklerle örerken leydi annemizin boynuma taktığı safir ve elmas kakmalı haçla gergince oynayarak oturup sessizce izledim.

Ama sessiz ve uysal oturmama rağmen içten içe kalbim *öfke doluydu*. Bunların hiçbirisi adil değildi! Mahkemeye gidip aile servetimiz ve babamızın hayatı için yalvaracaktık, ama leydi annemize, "Jane'e ne olacak?" diye sorduğumda beni sertçe azarlayıp

kuzenimizin, yani kraliçenin önünde kız kardeşimin adını anmamam ya da onu düşündürecek hiçbir şey söylememem konusunda uyardı. Bu haksızlıktı. Jane ebeveynlerimizin ve kayınpederinin sözünü dinlemekten başka hiçbir şey yapmamış olmasına rağmen feda edilecekti. O tacı asla istememişti; tüm olay boyunca hırslı, açgözlü, güç isteyen insanların piyonu olmuştu ve o insanların hepsi kuyruğunu kısıtıp asil kuzenimize kaçarak kendilerini kurtarmışlardı. Jane mahkûmdu ve onun adına konuşacak hiç kimse yoktu. Bu adil değildi! Sevgili babamız da dahil hepsinin içinde affedilmeyi en çok Jane hak ediyordu!

Leydi annemiz Kate'in kulağına, "Yanaklarını renklendirmek için çimdikle!" diye tısladı ve korse bağcıklarını son kez öyle bir çekti ve tekrar bağladı ki Kate'in ortasından kopacağından korktum. "Gülümsemeyi unutma, ama mütevazı bir şekilde; pırıltını bastırmalısın," diye akıl verdi. Kate'in solgun ve hastalıklı yüzüne bakınca bunun sorun olmayacağını düşündüm. "Şu anki durumuna bakarsak daha fazlası arsızlık gibi görünüp seni tehlikeye sokar."

Kız kardeşim yaldızlı yatak direğine daha da sıkı tutunurken sendeledi, bayılmanın eşiğindeymiş gibi görünüyordu. Yine de ita-atkâr bir şekilde, "Tamam leydi anneciğim," diye fısıldadı. Benim zavallı Kate'im, o kötücül siyah iksir, içindeki bütün savaşıma gücünü ve neşesini sömürmüştü adeta; artık çok sessizdi, umursamaz ve solgundu, kendi yaslarına o kadar kapılmıştı ki Jane'i onun da unuttuğundan korkuyordum.

Ama leydi annemiz Kate'in ne kadar zayıf olduğunu ve sendelediğini, mahkemeye gidip boşanmış ve dışlanmış bir kadın olarak onca yargılayıcı gözün önüne çıkmaktan nefret ettiğini, hatta kraliçenin önünde tespih tutan, haç takan tövbekârlar olarak diz çöktüğümüzde tesadüf eseri eski kocasını ve kayınpederini kraliçenin tarafının tadını çıkartırken görmek istemediğini umursamıyordu.

“Aşırı solgunsun! Bir çarşıftan daha beyazsın kızım; bu *asla* işe yaramayacak!” Leydi annemiz iç çekti ve hızla dışarı çıkıp kendi allık kutusunu almaya gitti; bu esnada durup şekerli badem için huysuzca mızımızlanmakta olan babamıza tekrar bağırdı. Bu arada Kate kuru kan rengi, altın güllerle bezenmiş brokar elbisesi içinde yatağın ayakucuna oturdu ve boynuna Henny’nin pırlantadan bir haç takmasına, sonra da güzel saçını fırçalamasına, pırlantada ve incilerle süslü taraklarla süslemesine izin verdi. Saçlarını bir bakire gibi serbest de bırakabilirdi. Bu, leydi annemizin Kate’in yeniden müsait, hâlâ iyi durumda ve hepsinden önemlisi de *lekelenmemiş* bir parça –az kullanılmış bir bakire değil, gerçek bir bakire– olduğunu ilan etme yöntemi idi.

Kate’in çenesini sertçe tutup yanaklarını ve dudaklarını boyamaya başlayan leydi annemiz, “*Kim olduğunu unutma!*” dedi şiddetle. “Kraliçe Mary otuz yedi yaşında. Rahmi kanamaya başladığı ilk günden beri getirdiği büyük sancılarla başının belası oldu. Doktorlar buna ‘rahim düğümlenmesi’ diyorlar ve kız kurusu olma çekingenliğini yenip evlense bile bir erkek evlat doğurmadığı sürece tahtın vârisi *sensin!* Elizabeth’i bekleyemez! Bu yüzden üzölmeyi bırak ve başını dik tut. Seni *temin ederim* gün *gelecek*, o zayıf, sümöklü oğlan *onu* tekrar kabul etmen için sana *yalvaracak*. O zaman sen de ona *kuru* bir aşğılamayla bakıp, ‘*Hayır!*’ diyebilirsin. Pembroke Kontu’nun o sıksa oğlundan çok daha iyisine sahip olacaksın aşkım! O çocuğun karakteri dizleri kadar zayıf; muhtemelen aynısı penisi için de geçerlidir! Bir jöleyle evlendin Kate, ama güven bana, ondan kurtulman iyi oldu! *Biliyorum*, ben de bir jöleyle evlendim, kendi hayatı tehlikedeyken koridorun öbür ucunda yatmış şekerli badem için bir pislik gibi anıran o ahmakla, ama *ben* bunu kendi lehime çevirdim. Şunu iyice anla Kate, Tanrı ve kanunlar bize kocanın hüküm süreceğini ve onun her dediğine itaat etmenin karısının görevi olduğunu öğretse bile

annen olarak ben diyorum ki bir eş olarak sen *her zaman* üstün olmanın bir yolunu *bulmalısın*; bunu yapmazsan kaybolur gider, sefil olursun! Şimdi gülümse!” diye emretti ve deniz kızlı el aynasını kaldırdı.

“Kendine bir bak! Böyle bir güzellik, hüznün ne olduğunu bile bilmemeli! Senin güzelliğin servetindir aşkım. Erkeklerle seni elde etmek için kan ağlatabilir, *onlar seni* oyuncakları sanırken sen onları parmağını bile kıpırdatmadan istediğin gibi kullanabilirsin. Bu talihsizlikten ders al kızım ve yapabiliyorken gücünü iyi kullan; güzellik sonsuza dek sürmez ve bir sabah uyandığında güzelliğin olmadan *bir hiç* olduğunu keşfedeceksin!”

“Evet leydi anneciğim,” diye başıyla onayladı Kate. Gözleri baktığı hiçbir şeyi görmüyordu ve bir kelime bile duymadığından da emindim. Neyse ki altın boncuklarla ve pırlantalarla pullanmış ve kenarlarına kıvıltı tilki kürkü geçirilmiş cırtlak somon rengi kadife elbisesi içinde çoktan aynanın karşısına geçmiş üstüne başına çekidüzen vermekte olan leydi annemiz buna dikkat etmiyordu; başıboş duran bir tutam Tudor kızılı saçları altın filenin içine geri sokmakla, kadife şapkasının üstündeki turuncu, pembe ve beyaz tüyleri kabartmakla ve yanaklarına daha fazla pudra yaymakla meşguldü; dolayısıyla Kate’in uysal cevabı onu tatmin etmeye yeterliydi.

Bunu nasıl yaptığımızı bilmiyorum. O kabul odasına girecek, karalar bağlamak yerine süslü püslü giysiler içinde, her yandan bize dikilmiş tenkitçi bakışlar altında tövbekârlar geçidi halinde asil kuzenimizin önünde mütevazı bir şekilde diz çökecek gücü nereden bulduğumuzu bilmiyorum. Doğruca karşıya bakan ve bakışları camdanmışçasına Kate’i delip geçen Pembroke Kontu’nun ve pelte gibi karnıyla, mavi kadife yeleğiyle yabanmersinine benzeyen ama en azından kızaracak ve utançtan başını eğecek ahlaka sahip Berry’nin önünden geçerken Kate sendeledi ve neredeyse

bayılacaktı. Ama ben gücümün ona aktığını hissetsin ve ayakta durabilsin diye tırnaklarımı hissettirecek şekilde Kate'in elini sıktım. O da benimkini sıktı ve minnet dolu küçük bir tebessüm gönderdi. Böylece yavaş, işkence gibi ilerleyişimize devam ettik; hükümetin altın püsküllü sayvanının altındaki kırmızı halılı kürsünün üstündeki, asil kuzenimizin kraliyet moru elbisesiyle miyop gözlerini kısarak üstümüze dikmiş halde oturmakta olduğu tahta doğru leydi annemizi takip ettik.

Her şey öyle bir bulanıklık içinde geçti ki daha sonra bunu konuştuğumuzda Kate de ben de çamurlu nehir milinden toplanan cam parçaları gibi birkaç belirgin parçadan başka detayı net olarak hatırlayamadık. Leydi annemizin arkasında birkaç defa diz çöktüğümüzü ve leydi annemiz en yakında duranların kıs kıs gülmesine yol açarak çatırdayan ve isyan eden eklemleriyle asil kuzenimizin önünde zorlukla çöktüğünde annemizin altın mahmuzlu, kan kırmızı İspanyol derisinden botlarına kendimden geçerek baktığımı hatırlıyorum. Kate de leydi annemizin sosis kalınlığındaki parmaklarının bükülüp kırmızı kalın boynunu çevreleyen sayısız elmas zincirlerini ve inci dizilerini çektiğini, özellikle de hepsinden önemli olan mücevheri –bir erkeğin eli büyüklüğündeki elmas haç işaretini– okşadığını, diğer eliyle de belindeki pembe mercan tespihi kavradığını hatırlıyordu. Tuttuğumuz yolun yanlış olduğunu gördüğümüze ve *gerçek* inancı kucakladığımıza *yemin etmiş*, babamızın hayatı için yalvarmış, Northumberland'm gizlice babamızın davranışlarını etkileyecek yavaş işleyen bir zehir vererek hayatının tehlikede olmasını sağladığını iddia etmişti; antidotu elde edip yaşayabilmek umuduyla kendi iradesini onun eline teslim etmeye zorlamıştı. “Hâlâ durgun ve cansız olan zavallı babamız,” diye devam etti leydi annemiz, “hayatından emin olmayan hastalıklı ve şaşkın yatalak, yatağının başucunda dualarına yardım eden ve gece nöbet tutan bir papazın

rahatlatıcı varlığıyla her uyandığında Tanrı'ya kendisini koruması, Majesteleri Kraliçe Mary'nin, ona olan sevgisinde asla tereddüt etmeyen, ama Şeytan'ın çırağı Northumberland tarafından ciddi şekilde yoldan saptırılan asil ve sevgili akrabalarına karşı kalbinde merhamet bulunması için hararetle dualar etmişti.

“Majestelerinin de bildiği gibi kocam,” diye konuştu leydi annemiz özür dilercesine, “zayıf ve aptal biridir. Şeytan'ın temsilcisinin gücüne yenik düşmüştür; yani kötü Northumberland'm. Onu caydırmak için bir eşin nazik ikna yöntemlerini denedim ama maalesef,” iç geçirdi, “kocasına itaat etmek ve onun yolundan gitmek bir kadının görevidir, ona akıl vermek veya onun gücünü ele geçirmek değil.”

Kahkahamı yuttum ve leydi annemiz bana dönüp öfkeyle bakınca hapsiriyormuş gibi yapmak zorunda kaldım.

Gururlu leydi annemizin, Kuzen Mary'nin mor kadife elbisesinin eteklerini öpmek ve sonra onunla kucaklaşıp her iki yanağından öptürmek için şişman dizlerinin üstünde emekleyerek kürsünün basamaklarını zorla tırmanırken terlediğini ve yüzünün kızardığını hatırlıyorum. Ardından Kate ve ben gittik, kuzenimizin yumuşak kadifeli kollarının bizi bir çift mor kanat gibi kucaklayışını, dudaklarının sıcak ama kuru dokunuşunun yanaklarımızı okşadığını ve misk parfümünün o sıcak temmuz gününde terinin kokusuyla karışıp havada asılı kalan baskın kokusunu hissettik.

Yeni kraliçe cömertçe, “Biz bir aileyiz,” diye bildirdi, “ve her şey affedildi!” Her şeyin Jane'i içermediğini sonradan keşfedecektim; o hemen unutulmuştu, tıpkı tembel bir hizmetkârın büyük bir Türk halısının altına süpürdüğü toz gibi.

Solgun saçını taçlandıran mor kadife kapüşonunu çevreleyen mücevherlerin üzerine yüksek kemerli pencereden süzülüp gelen güneş ışığının vurmasıyla oluşan gökkuşağı yüzünden yarı kör halde başımı yukarı kaldırıp asil kuzenimizin solgun, çimdiklen-

miş ve çizgilerle dolu yüzüne baktım ve ellerini yakalayıp içimden Jane'e karşı nazik ve merhametli olmasını dilerken aklımı okuması için Tanrı'ya dua ettim.

Ama Kuzen Mary sadece gülümsedi ve kulağıma, "Artık kraliçeyim diye benden korkmana gerek yok minik kuzen; seni hâlâ eskisi kadar çok seviyorum," diye fısıldamak için eğilirken yanığımlı okşadı. Sonra Kate onun kollarındaydı, Kuzen Mary yüzünü okşarken mırıldandı, "Çok solgunsun tatlı Kate'im!" Kocasının kaybı yüzünden üzgün olduğunu bildirdi, Kate'in belinden sarkan inci tespihi alıp rahatlatıcı biçimde solgun, kansız parmaklarına dolarken onu, eğer isterse Tanrı'nın yaraları için bir merhem vereceğine temin etti. "*Dua et* Kuzen Kate, *dua et* ve Tanrı'nın sevgisinde Pembroke'un oğlununkinden *daha büyük* bir avuntu bulacaksın."

Kate başıyla onayladı ve şaşkın bir, "Evet Majesteleri," ile cevap verdi. Gerçekten bayılıp düşecekmiş gibi görünüyordu, arka arka giderek ve kraliyet görgü kuralları gereği üç kez reverans yaparak geri çekilirken koşup yardım etmek ve ona kürsüden inen yolu göstermek için davrandım.

Kuzen Mary daha fazlasını söyledi ama Kate de ben de hatırlayamadık. Sanki olan biteni suyun altından izlemişiz de patlayan baloncuklar kulaklarımızı sarmış gibi hissediyorduk; her şey öyle yabancı ve uzaktı ki sanki başkasının başına geliyordu. Sahne ikimizin de anlayamadığı yabancı bir dilde sergileniyordu. Sonra her şey son buldu; tekrar eve, Suffolk Hanesi'ne döndük ve leydi annemiz Kate'i ve beni ihtişamlı kraliçemize yatak odasını idare eden hanımlar olarak hizmet etmek için yaşayacağımız saraya hazırlamak üzere yine terzileri çağırıyor, bir yandan da elinde şekerleme kutusu, peşinde içinde meyve ve krema dolgulu pastalar, leziz bademermeli kekler olan bir tepsi taşıyarak gelen uşağıyla kadife terlikler içinde içeriye sessizce giren babamıza sert bir şe-

kilde parmak sallıyordu. Tarçın ve beyaz, helezonlu brokar rop-döşambrının içinde solgun ve titrer halde ateşin yanında oturdu. Kendisine sorulduğunda hatırlamadığını, hasta ve hayatı hakkın-da korkmuş –ölümüne korkmuş– olduğunu söylemesi, *bütün* suçu Northumberland’a yükleyip onun kendisini nereye çekse oraya gidecek, hatta vatan hainliği suçu işletecek uysal bir köpeğe dönüştürecek şekilde zehirlediğini anlatması gerektiğinde ısrar eden leydi annemizi dinledi.

Babamız bir parça bademezmesini dişlerken, “Tamam hayatım,” diye dikkati dağılmış halde başını salladı.

“*Ama Jane ne olacak?*” diye sordum.

Leydi annemiz dönüp bana bir tokat atıp, “*Kapat çeneni Mary!*” diye tısladı. Öyle bir tokattı ki Kate’in yatağının ayakucunda otururken geriye doğru yuvarlandım, bacaklarım başımın üstünden uçtu. Durum bu kadar trajik olmasaydı komik bile görünebilirdi.

Acıklı, gözyaşlarının iz bıraktığı yüzümüzü gören babamız gelip aramıza oturdu. Her birimize birer şeker rulosu verdi ve kollarını bize doladı.

Omuzlarımıza vurarak, “Geçti, geçti,” dedi. “O kadar da kötü değil; sarayda yiyeceğiniz onca harika pastayı ve şekerlemeyi düşünün! Şaraplı dutla doldurulmuş ve bolca krema sürülmüş kekler, ince dilimler halinde altın kırıklarla bezenmiş ballı armut tartları, yaldızlı dondurmayla gelen bademezmeli kekler –mmm yenilebilir altın!– parlak şeker kristalleriyle kaplanıp tatlandırılmış acı portakallar ve mayhoş limonlar, zengin şekerli incirler ve kayısılar, yakut gibi parlak ve ince şekerli kirazlar, dile zevk veren kırmızı mücevherler, bonbon şekerleri, renkli şekerlerin içine gizlenmiş bademler, naneşekerli pastalar, tarçın şurubuyla ıslatılmış altın rengi kekler ve başka kurnazlıklar... Bunları bir düşünün canlarım!”

Leydi annemiz gözlerini devirirken babamız iştahla bu harika yenebilir eserlere, keten helvası ve bademzmesinden yapılmış, harika, mucizevi tasarımlara kafa yoruyordu; özellikle kraliçenin sofrası için dünyanın en parlak mimarlarıyla omuz omuza durmayı hak eden pastacılar tarafından yapılmış şekerleme sanatı ve mimarisine. “Asla anlamıyorum! Neden en büyük mimarlar hatırlanır da en iyi pasta aşçıları unutulur? Onların anıtları nerede? Ben söyleyeyim: Yağmurda kalan şeker gibi eridiler! Ah, insanlığın dönecliği! Bende ağlama isteği uyandırıyor!” diye ağlayıp şekerleme kutusuna uzandı ve bir avuç şekerli bademi daha ağzına tıktı.

Kate ve ben öylece oturup, avucumuzda sıcaktan yapışkanlaşan şeker rulolarına baktık. Bu hiç adil değildi! Birer nedime olacaktık, sarayda lüks içinde yaşayacaktık, dans edecek, ziyafetlere katılacaktık ve her birimize yılda cömertçe 80 pound maaş verilecekti, ama kız kardeşimiz tepesinde baltanın gölgesiyle hâpiste çürüyecekti. Tıpkı Roma yanarken Nero’nun keman çalışması gibi leydi annemiz omuzlarımıza soluk portakal rengi saten sarıp bunun hangimize daha çok yakıştığına bakıyordu ve kenarlar için altın örgünün mü yoksa lal rengi ipek püskülün mü daha iyi olduğu hakkında düşünüyordu. Babamızsa uzun yüzyıllar önce unutulmuş pasta şeflerine yakınıyordu. Sanki dünyada hiç adalet kalmamış gibiydi!

Asillerinin korkularını yatıştırmak ve onların saygılarını korumak –ya da kazanmak– için Kraliçe Mary kilise yağmalarını veya ganimetlerini saklamalarına karar verdi. Din zamanla yeniden inşa edilirken mülkler ve eşyalar oldukları yerde, müstakil ellerde kalacaklardı. Ama erkeklerin konsey masasında otururken huzursuzca kıvranmalarına yol açan başka şeyler vardı. Kraliçe Mary, İspanyol Büyükelçisi Senyör Renard’a herhangi bir İngiliz’den daha çok güveniyormuş gibi görünüyordu. Her seferinde onun fikirlerini kabul ediyordu. Kız kardeşime ihanet edip kendini kurtarmak için onu feda eden bu adamların güvene layık olmadıkları doğru olsa bile hepsi İngiliz olarak doğmuş ve büyümüşlerdi, kendi küçük ülkelerinin gururunu herhangi bir ülkenin çıkarlarından önde tutar ve onun için ölünceye kadar savaşırlardı.

Bunların hepsi bana sahtekârlık gibi görünüyordu! Sadece birkaç hafta öncesine kadar ailem ve kraliçenin konseyinde oturan adamların çoğu Protestandılar. Kalvenizm’in coşkun savunucusuydular; oysa şimdi hepimiz kendimizi haçlarla ve tespihlerle bezemiştik, papazların Latince ayinlerini dinliyorduk, ekmek ve şarabın kurtarıcımız İsa Mesih’in bedeni ve kanına dönüşeceği

mucizevi anı merakla bekliyorduk ve hiçbir Ekmek Şarap Ayini'ni kaçırmıyorduk.

Bir gün Kate'le Greenwich Sarayı'nda paylaştığımız odada, güzel elbiselerimizi akşamlar, tatiller, pazar günleri, özel kutlamalar, ziyafetler, balolar ve şöenler için saklayıp kraliçeye eşlik etmekte kullandığımız günlük kısl ve siyah kadife üniformamızı giyerken, "Hepimiz döknek ve ikiyüzlüyüz," dedim.

Kate hararetli bir şekilde kabul edip yerin kulağı vardır diye sesini alçaltarak aslında Prenses Elizabeth'in haklı olduğuna inandığını, sadece bir tane İsa Mesih olduğunu ve diğerk her şeyin sadece detaylar üzerinde çekişme ve tartışmalardan ibaret olduğunu ekledi.

Elbisesinin arkasını bağlamayı bitirdiğimde Kate bana dönüp bütün ciddiyetiyle, "Ben İsa Mesih Efendimize inanıyorum ve onun öğretilerini onurlandırmaya, onlarla yaşamaya çalışıyorum, İncil'imı okuyorum, On Emri izliyorum ve dualarımı aksatmıyorum; bu neden yeterli olmasın ki Mary? Neden Katolik veya Protestan olmak zorundayız? Neden bu inançlardan herhangi biri için hayatlar mahvedilmeli?" dedi.

"Yalnızca Tanrı bilir." İç geçirdim ve yatağımızın ayakucundaki sandığa doğru bir adım atıp Kate de karşılık olarak benim elbisemin bağcıklarını bağlayabilsin diye yatak direğine tutundum. "Çünkü benim hiçbir fikrim yok!"

Bu arada Jane, bütün aşırı sıcaklar ve yaz fırtınaları boyunca Bay Partridge'in evinde bekledi. *Beklemek...* Gerçekten yapabildiği tek şey buydu. Zaten kraliçeye mektup yazıp kendini elinden geldiğince savunmuştu.

Günler boyu pencerenin önünde gergince oturup kimin girip çıktığını görmek için sessizce kapıyı gözetledi. Bıkkınlıkla Yeşil Kule'yi izledi. Guildford ve erkek kardeşlerinin tutulduğu Beau-

champ Kulesi'ne ve şapele baktı. Tüm bunlar sırasında içindeki ateş yavaş ve kararlılıkla, ağustos sıcağını iyice katlanılmaz hale getirerek yanmaya devam etti. Neyse ki endişe verecek, onu duyularından koparıp çılgınlığın kollarına atacak ya da soğuk kompresten fazlasını gerektirecek kadar yükselmedi ama onu da asla terk etmedi.

Penceresinden asil kuzenimizin zafer dolu bir geçit töreniyle, selamlamalar, trompetler ve muhteşem giysiler içindeki asiller arasında Tower kapılarından geçişini izledi. Bindiği at neredeyse toynaklarına kadar inen altın işlemeli beyaz kadifeyle donatılmış beyaz bir binek atıydı. Kuzen Mary'nin kendisi de göz alacak derecede parlak altınla işlenmiş muhteşem bir mor elbise giyyordu; solgun saçının ve sıska suratının üzerine gökkuşağı gibi ışıklar saçan mücevherlerle donatılmış bir de taç takıyordu.

Elbisesinin kuyruğunu tutmak için seğırtmeden önce Kate ve ben, sırf onu unutmadığımızı göstermek için Jane'e el salladık ve hızlı birer öpücük yolladık.

Kraliçe Mary'nin merhum Kral Edward için yapılmasını emrettiği Katolik Yas Ayini'ni de Jane oturduğu pencere önünden acımasız ve onaylamayan bir sessizlik içinde izledi. Gerçi asil kuzenimize haksızlık etmemek adına söylemeliyim ki bu ayin Kral Edward'tan çok kendisi içindi; çünkü zaten Westminster Abbey'de Edward'a isteyebileceği sade Protestan cenaze törenini düzenlemişti. Kate, ben ve leydi annemiz siyah giysiler ve peçeler içinde, her birimizin göğsünde büyük, gümüş birer haç ve ellerimizde siyah oniks taşından tespihlerle yeni kraliçemizin arkasından, işlemeli ve brokarlı cüppeler, piskoposluk taçları içinde, bizi kokulu mavi tütsü dumanına boğan, öksürten ve sersemleten sallantılı buhurdanlık taşıyan papazların arasında yürüdük.

Jane penceresinde oturup Northumberland'ın, hayatını kurtarmak için çaresiz bir girişimle Katolik inancını kucaklayışını izledi.

Onun koruma eşliğinde Tower şapelinde ayin dinlemek üzere götürüldüğünü ne zaman görse cama vurup yüksek sesle onun “iki-yüzlü, bir sahtekâr, alçak ve yalancı adam, ödleğ bir ana kuzusu ve Şeytan’ın arka bacağı” olduğunu söyledi. Onu “Tanrı’nın güzel tapınağını Şeytan’ın kokan, pis inine değışmekle” suçladı ve bağırarak “insanlık önünde Tanrı’yı inkâr edenin O’nu ve O’nun krallığını asla tanıyamayacağını” söyledi. Ama Northumberland onu duyduysa bile bunu göstermedi, bir elinde inci tespih sallanıyor ve gümüş haç, batmakta olan güneşin son ışıklarını yansıtırken titizlikle başını kitabına eğdi. Bazen tövbekâr üçlüsü, eğik ve koyu saçlı başlarıyla oğulları da –Ambrose, John ve Robert– onu takip ediyorlardı ama aralarında tuhaf bir şekilde asla Guildford olmu-yordu. Daha sonra duyduğuma göre Guildford’ı kendini kurtarmak adına inanç değıştirmesi için ikna etmeye çalıştıklarında –kibirli, züppe, uçarı Guildford– karısı Kalvenizm’e çok değer verdiği için bunun “başka bir giysi için üstündekileri umursamazca çıkarıp atmak kadar basit olduğunu” düşünmediği cevabını vermişti.

Ağustosun yirmi üçünde Jane penceresinden Northumberland’ın, ayini son kez dinlediği şapelin dışında oğullarıyla acıklı vedalaşmalarına şahit oldu. Guildford’a gelinceye kadar her bir oğluyula acele etmeden sevgi dolu veda etti. Guildford’a gelince Northumberland’m ünlü soğukkanlılığı onu terk etti. Altın oğlunu tekrar tekrar göğsüne bastırdı, ağladı ve onu öptü. Sonunda Sör John Bridges onları nazikçe birbirinden ayırdı ve Northumberland’ı ölmek üzere olduğu, Kalvenizm’den bir kez daha vazgeçtiği, oğullarına merhametli davranması, onların sadece iyi ve uslu her çocuğun yetiştirildiği gibi babalarına itaat ettiklerini unutmaması için kraliçeye yalvardığı darağacına götürdü.

Ama içimi rahatlatmak için sebep vardı. Taç giyme töreninden önceki gece onun sönük, solgun, turuncu-gri tutamlarını zafer gününde dalgalandırmayı uman Kate uzun ve cansız saçlarını

yatmaya hazırlık olarak fırçalayıp örerken ben Kuzen Mary'nin altın işlemeli gül rengi kadife terliklerini çıkarmak için diz çöktüğümde Kuzen Mary diğer hizmetçilerini odadan çıkardı. Bizden yanma oturmamızı istedi ve kollarını sevgiyle bize dolayarak ertesi sabahın üzerine bir hüznün perdesi çökmesine katlanamadığını itiraf etti. Bunun herkes için mutlu bir gün olmasını istiyordu; bu yüzden korkularımızı uzaklaştırmalıydık ve Jane'in ondan korkacak bir şeyinin olmadığını bilmeliydik.

“Masum bir kız diğerlerinin açgözlülüğünün ve suçlarının cezasını çekmemeli. Vicdanım ve kalbim insafsızca hüküm vermeme izin vermez. Bunun haksız bir ceza gibi görünebileceğini biliyorum ama kız kardeşiniz şu an bulunduğu yerde daha güvenli. Bulunduğu evde rahat etmesi sağlanıyor ve nazik bir muamele görüyor. Ben evlenip bir oğlan bebek doğurur doğurmaz, kız kardeşinin adına hiç kimse sancak kaldırmaya cesaret edemediğinde, ona istemediğini bildiğim bir tacı dayatmaya çalışmadığında, o zaman onu serbest bırakmak güvenli olacak. Hem onun hem de benim için. Şimdilik herhangi birinin onu piyon gibi kullanmasına engel olarak onu koruyorum; Jane'i özgürlüğüne kavuşturduğumda onun *gerçekten özgür* olmasını, aynı şeyi bir daha hiç kimsenin ona yapamayacağından emin olmak istiyorum. O bir silah değil, genç bir kadın ve gençlikle güzellik geçicidir. Bunu *biliyorum* ve onun elinden akıp gitmeden bunların tadını çıkarmasını istiyorum.”

Jane, olacağını bildiğimiz gibi oradaydı. O bunaltıcı eylül sabahında uzun ve ihtişamlı taç giyme tören alayı, altın tahtırevana göz alıcı bir şekilde oturmuş, ermin kenarlı, altın işlemeli safır kadifeden muhteşem elbisesiyle ve cevher taşından çiçeklerle saçının solgun ihtişamından filizlenen bir bahar bahçesi gibi süslenmiş göz kamaştıran tacıyla Kraliçe Mary önderliğinde saray bahçesinde toplanırken penceresinden izliyordu.

O törende Kate ve kendime yeni kırmızı ve ermin elbiselerimizin altına giymek için kırmızı ipekten, altın dantelli iki tane iç etek diktim. Her birinin üstüne üç tane altın kelebek işledim, kelebeklerin kanatlarına *J, K, M* baş harflerini gizledim. Kraliyet dairelerinden resmi geçit törenindeki yerlerimizi almak üzere çıktığımızda Jane bizi görebilsin diye cesurca gidip Üstat Partridge'in evinin önünde durduk. İç eteklerimizi, üç altın keleşi göstermek için eteklerimizi kaldırdık, sonra onu unutmadığımızı, hâlâ üç kız kardeş olarak beraber olduğumuzu ve bizi hiçbir şeyin ayıramayacağını göstermek için üç parmağımızı Jane'e doğru kaldırıp tekrar kendimize çevirdik.

Jane ağzını oynatarak, "Zeki olan," dedi.

Sonra Kate'in sırasıydı. "Güzel olan."

Sonra da benimkiydi. "Küçük gulyabani olan."

Jane bizim, Kate'le aynı seviyede olabileyim diye benim için gizlice kırmızı halılı bir basamak koydukları yaldızlı saltanat arabasına binişimizi izledi. Trompetler çalınmaya başlayıp uzun, yılankavi tören alayı Westminster Abbey'ye gitmek üzere Tower kapılarına doğru yavaşça ilerlemeye başlayınca memnun ve heyecanlı kalplerle Jane'e el salladık. Yakında, *çok yakında* her şeyin yoluna gireceğini, bunun için kraliçeden söz aldığımızı, kısa süre içinde özgür olacağını, sevgili kitaplarıyla, Guildford'la ve belki de -Kate ve ben bunu gönülden arzuluyorduk!- genç ve güzel olmayı kabullenmeyi ve aşkın meyvelerinin tadını çıkarmayı öğreneceğini anlatmasını umarak ona öpücükler yolladık. Jane ve Guildford arasında aşk olacağına hâlâ inanıyorduk. Keşke Jane arzuyla, sanki Şeytan onu baştan çıkarıp eziyet etmek için göndermiş gibi savaşımdan vazgeçseydi.

Ama o zamanlar Senyör Renard'ın göz kamaştıran altın İspanyol damat Prens Philip'i Kraliçe Mary'nin önüne kışkırtıcı biçimde sürdüğünü, asil kuzenimizin portresine âşık olduğu adamı

eşeğin burnundaki havuç gibi önünde sallandığını, kuzenimizi Jane’i suçlamaya zorladığını ve bunu Mary, Jane’in hayatıyla yıllardır özlemini çektiği aşk arasında bir karar versin diye yaptığını bilmiyorduk. Ama o günlerde kuzenimiz hoşgörüyü hâlâ sıkı sıkı tutunuyordu ve ellerini üzüntüyle ovuşturarak, “Gönlüm talihsiz akrabamı ölüme yollamaya razı *olmuyor!*” diye ağlıyordu. “Leydi Jane’i serbest bırakmadan önce gereken bütün tedbirleri alacağım,” diyerek Büyükelçi Renard’ı boşuna ikna etmeye çalışıyordu. Bu teminatlar onu yatıştırmıyordu ve Mary’nin altın sakallı İspanyol prensle evlilik hayali sanki gittikçe uzaklara sürükleniyordu. Sanırım sonunda asil kuzenimiz de Jane’in onunla şimdiye kadar bildiği en inanılmaz, şiddetli arzusuyla arasında durduğuna inanmaya başladı.

Jane o rüzgârlı ekim gününde on altı yaşına girdiğinde hâlâ bir mahkûmdu. Onu unuttuğumuzu sanmasından korkuyorduk; bu yüzden onun seven ve adanmış kız kardeşleri olarak bedenlerimiz ayrı olsa bile ruhen yanında olduğumuzu bildirmek için özel bir şey yapmak istedik. Bayan Ellen vasıtasıyla ona zengin kuşüzümlü kek ve saray standartlarına göre sade olmakla birlikte Jane’in en sevdiği türden, mütevazı kesimli güzel bir yeni elbise gönderdik. Kadife elbise, mavinin süt ve su olarak bilinen en narin tonundaydı. Gösterişsiz kare kesimli yakasının kenarları parlak ay taşlarıyla süslüydü. Bayan Ellen, Jane’in itirazlarını göz ardı edip elbiseyi ona giydirdi ve kızıl öpücüklü kahverengi buklelerini fırçalayıp inciden narin bir çelenkle taçlandırdı. Bay ve Bayan Partridge ve Sör John Bridges’in hoşgörüsüyle Jane’in akşam yemeğinden sonra duvarlı bahçede dolaşıp nehrin esintisinin tadını çıkarmaya ikna edilmesini sağladık.

Ardından gelecek olan sahneyi hayal ederek Kate ve ben nasıl da keyiflenmiştik! Kate o akşam başının ağrıdığını bahane ederek

görevinden izin istedi ve benim de Kate'le kalmama izin verildi. İkimiz yatakta yan yana uzanıp baştan ayağa parlak beyaz giyen Guildford Dudley'nin Jane'in arkasından yavaşça yaklaşmasını, Jane bağırmasın diye eliyle onun ağzını nazikçe kapatmasını hayal ettik. Kendi bedeniyle Jane'inkini Üstat Partridge'in evinin duvarına bastırarak, onu ne kadar arzuladığını hissettirecek ve oracıkta, leylak çalılarının gizlediği salkımsöğüt ağacının gölgesinde onun eteklerini kaldıracak ve onunla güzel bir aşk yaşayacaktı. Yağmur yağmaya başlasa ve kararan gökyüzünde şimşekler çaksa bile Kate'le ikimiz birbirlerine daha sıkı sarılacaklarını hayal ettik. Sonbahar yağmurunun soğukunda tutkularının yakan sıcaklığını tam olarak hissedeceklerdi.

Ama Jane güzel bir rüyayı nasıl bozacağını her zaman bilirdi. Ertesi gün Bayan Ellen bize tutkuları azalıp Guildford'ı bir çamur havuzuna ittirdikten sonra Jane'in iliklerine kadar ıslak, nefes nefese ve kirlenmiş halde Partridgelerin mutfağına koştuğunu ve telaş içinde limon suyu ve sirke aradığını anlattı. Ortalığı darmadağın etmiş ve temizlemeye çalışmamış. İkisini de bir şarap şişesine boşaltmaya kalkışmış, sonra koşarak yatak odasına çıkmış, ıslak giysilerini yırtarak çıkarmış ve kendisini çıplak halde yatağa atmış. Bacaklarını ayırıp tecavüze yakın bir öfkenin vahşiliğiyle şişenin uzun ve ince boynunu vajinasından içeriye sokmuş, sonra kalçasını havaya kaldırıp şişedeki mayhoş, yakıcı karışımı kendi içine boşaltmış.

Jane'in kendine zarar vereceğinden korkan Bayan Ellen karışmaya kalktığında Jane kuduz bir köpek gibi hırlamış ve, "Bani rahat bırak!" diye bağırarak onun elini tokatlamış. Bayan Ellen da köşedeki bir tabureye oturmak üzere çekilmiş. Sonra Jane karışım içini ısırtıp yaktığı için ağlayarak ve mahrem yerine soktuğu şişenin incitici gücünden canı acıyarak kıvrılıp yan yatarken Bayan Ellen'in onu avutmaya çalışma girişimlerini reddetmiş, ona dışarıya çıkmasını emretmiş.

Bayan Ellen’ın yavaşça geri çekilen ayak seslerinin ritmine uygun, “Beni rahat bırak! Beni rahat bırak!” diye hıçkırmış.

Daha sonra bunu duyduğumda başımı sağa sola sallayıp iç geçirdim ve gözyaşlarımın gözlerimi sızlattığını hissettim. Kız kardeşimin içinde öfkeli şeytanların ve meleklerin arasında bir savaş vardı. Öyle hararetli, akli karışık, kıvranan ve savaşan kalabalık bedenlerle bulutlanmıştı ki bazen iyiyi kötünden, dostu düşmandan ayırmak veya kimin kazanacağını bilmek imkânsızdı. Kız kardeşimi çok seviyordum ama onu anlamaktan umudu kesmiştim. Neden kendiyle savaşmak zorundaydı ve kendisini sevip avutmaya çalışanları kendinden uzaklaştırıyordu? Neden kurban rolünden zevk alıyordu ve hayatını feda etmeye zemin hazırlıyordu? Neden zevk almayı reddediyor ve her seferinde acıyı tercih ediyordu?

Bunlar sorup da asla cevap veremediğim sorulardı ve bazen Jane’in cevap verebileceğinden de şüphe ediyordum. Belki de cevaplar asla su yüzüne çıkamayacak kadar derine gömülüydü. Bazı şeyler gün ışığına çıkmamalıydı ve karanlıkta saklanmayı tercih ederdi; merak bizi ne kadar iğnelese de bazı şeylerin gizli kalması daha iyiydi.

Buz gibi soğuk bir kasım sabahında Kate'le kürklerimize sarındık. Jane ve Guildford'ın duruşmalarının yapılacağı Londra'daki Guildhall'a yürümelerini izlemek için bir Londra caddesindeki kalabalığın ortasında dikildik. Korkmamaya çalışıyorduk. Herkes bunun sadece formalite olduğunu söylüyordu. Uygun bir yol izlenmeliydi. Jane istemeden ve baskı altında kalarak da olsa teknik olarak hainlik suçu işlediği için yine de suçlanmalıydı, ama herkes kraliçenin kraliyet imtiyazını kullanıp af kararı vereceğini biliyordu.

İnsanlar durup bakıyor olmalarına ve o buz gibi soğuk sabahın sessizliğini bozmak için bir şey yapmamalarına rağmen karın üzerine sıçramış kan kadar parlak üniformalar içindeki birtakım piyade mahkûmları çevrelemişti. Her biri suçlananların henüz hüküm giymediğini göstermek için yeni parlatılmış baltalarının ışıldayan ağzını dışa dönük tutarak yürüyordu. Jane'in bakışlarını yakalamaya çalıştık ama o başını, önünde tuttuğu siyah kadife ciltli dua kitabında tuttu. Dudakları okuduğu kelimelerle hafifçe oynuyordu ve ben okuduğu duaların kendisini bekleyen zor sınav boyunca yanında olarak onu rahatlatmasını umuyordum. Sade,

süssüz, siyah kadife bir elbise giyyordu; arkasında, sallanan siyah ipekten bir peçesi olan, sade bir kapüşonu vardı. Bayan Ellen ve Bayan Tylney de düz siyah elbise giyyorlar, Jane'i birkaç adım geriden takip ediyorlardı. Bayan Ellen kolunda kürk yakalı, çizgili siyah bir pelerin taşıyordu ve Jane'in titrediğini gördüğünde pelerini açıp ileriye doğru atıldı.

Ama Jane'in yanında yürüyen, beyaz saten yırtmacı olan ve inci fistolu siyah kadife içindeki, kış kasvetini ısılatmak için tüylü şapkasına ipekten kesilen pembe, menekşe ve en sevdiği sarı şebboyardan canlı bir buket iğnelenmiş bir güzellik olan Guildford, bir adım geri gidip pelerini Bayan Ellen'ın elinden aldı. Jane'in arkasına geçip pelerini nazıkçe onun ince, titreyen omuzlarına sardı. Ama Jane arkasına bakmak şöyle dursun, başını bile kaldırmadı ve teşekkür için bir kelime mırıldandığından bile şüpheliydim. Hüzünlü bir ifadesi olan Guildford, Jane'in omuzlarında biraz oyalanan elini indirip tekrar yanındaki yerini aldı.

Kate ve ben birbirimize tutunup bekledik. Gözlerimizi Guildhall'un kapısından bir an bile ayırmadık. Kapılar tekrar açılıp alay Tower'a dönüş yolculuğu için belirindiğinde aradan yarım saatin bile geçtiğini sanmıyorum. Ne bekleyeceğimizi bilmemize rağmen durgunluk bizi sersemleten sert bir tokat gibiydi. Bu sefer baltaların keskin ağızları Jane ve Guildford'a dönüktü. Sessiz kalabalık, acıyan ve dehşete düşmüş bir şokla geri çekiliyordu. Bazıları hükümlülere alçak sesle, "Tanrı sizi korusun!" deme cesaretini bile gösterdi. Kate elimi sıkıca tuttu. "Bu sadece formalite gereği, sadece formalite gereği," diye sürekli tekrarlıyordu, sanki sürekli tekrarlarsa kendini ve beni ikna edebilmiş gibi.

Neden doğru olmamalı? Her şey bir yana, asil kuzenimizden şüphe edecek nedenimiz yoktu. Gerçi, aslında, beraber geçirdiğimiz zamanlarda Jane kabalık ve düşmanlıkla değil de sevgi dolu bir incelik ve içten bir minnet duygusuyla tepki vermiş olsaydı

kendimi çok daha iyi hissedirdim. Ne zaman geriye dönüp o Noel’de Jane’in Beaulieu’deki davranışını hatırlasam midem ağzıma gelirdi. Jane’in, Mary’nin oda hizmetçisini, Kutsal Ekmek’e reverans yaptığı için azarlarkenki sesini hâlâ duyabiliyordum. İsa’yı bir fırıncının yaptığına dair alay edişini ve Kuzen Mary bize azizlerin hayatlarını anlatarak eğlendirirken gürültüyle yellenişini hatırlıyordum. Kuzen Mary inkâr edip nezaket katmanları altına gömmeye çalışsa da derinlerde bir yerlerde bir parçam Jane’in akrabamızı gerçekten gizli düşmanına çevirmiş olmasından korkuyordu. Papazlara sırt çeviren ve putperest nişanlısı beğendiğinde kendi gözlerini çıkarıp, “İşte, al onları! Şimdi beni Tanrı’ya bırak!” diye bağırarak dindar ve cesur bakire Aziz Lucy’nin hikâyesi anlatılırken osuran asık suratlı bir kızla şehvetli, dindar, altın bir İspanyol prensi arasında seçim yapmaya geldiğinde asil kuzenimizin kimi seçeceğini hepimiz biliyorduk. Gözlerinin prensin portresini nasıl yalayıp yuttuğunu görmüştüm; babamızın tabaklar dolusu bademezmesine ve Guildford Dudley’ye, leydi annemizin aynı yoğunluktaki bir açlıkla Adrian Stokes’a baktığı gibi, hemen göze çarpmayan ve yavaşça yanan, fırsat kollayan, tutku dolu alevlere teslim olmayı beklerken sabırlı olmaya çalışan bir halde bakıyordu.

Asil kuzenimiz şanslıydı –sadece bir kraliçenin olabileceği kadar– çünkü seçimini her zaman Jane’in bir sorumluluk olduğunu, hayatının daha ulvi bir amaç için feda edildiğini ve Philip’le olan evliliğinin tutkuyla değil, vâris edinmeyi garantilemek adına görev bilinciyle yapıldığını öne sürerek savunabilirdi. Ama kimse aldanmazdı. Herkes sadece tutkudan aklını yitirmiş, kendinden on bir yaş küçük, altın saçlı bir delikanlıya iç eteğini kaldırmak için can atan kız kurusunu görürdü ve hepsi kahrkahayla güler, dedikodusunu yapar, fısıldar ve alay ederdi, ama hiçbirisi Jane’in destekçisi olmak için de koşturmazdı. Saraydaki asiller sadece

kendilerini düşünürdü ve Jane'in Protestan dostu İsviçre ve Çukureller'deki sözde arkadaşları, Bayan Dürüst'ü kurtarmak için parlak zırhlarını kuşanıp at binmeye hazır birer şövalye değillerdi. Sonuçta Jane de bir şehit olarak onlar için daha değerliydi. Genç ve güzel bir şehit.

Ama Jane hepsine ilgisiz görünüyordu ve hiç endişe göstermiyordu; solgun yüzünden duygunun ufacık bir zerresi bile geçmedi. Başını dua kitabından bir kez bile kaldırmadı ve yanında yürüyen Guildford trans halinde gibi boş boş dümdüz ileriye baktı. Sonra bir anda her şey sanki karanlıktan gelen bir darbe gibi dank etti. Guildford sendeleyip bir an hareketsiz durdu. Jane'den birkaç adım geriye çekildi ve artık yüzünden dökülmekte olan gözyaşlarını saklamak için başını öne eğdi. Güzel siyah kadife şapkasını çevreleyen damla incilerin öne doğru düştüğünü hatırlıyorum ve şapkası bile güzel, kaderine terk edilmiş Guildford Dudley için ağlıyor gibiydi; şapkanın üstündeki beyaz tüy de tüm bunların adaletsizliğine salt öfkeden titreyen bir yumruk gibi sallanıyordu.

Yakınımızda duran, tavşan kürkü pelerini içindeki bir kadın başını iki yana sallayıp önümüzden şaşkın ve sessizce geçen bu kederli sahne karşısında hüküm kararı verildiğinde Guildford'ın kendisinin söyleyebileceği kelimeleri telaffuz ederek iç geçirdi. “Bu kadar güzel birine karşı nasıl bu kadar kaba olabilirler?” Hem kız kardeşim hem de istemediği kocası “Kraliçenin uygun gördüğü bir zamanda yakılmaya veya kafalarının kesilmesine” mahkûm edilmişlerdi.

Sırılsıklam eden ve dizlerini donduran soğuğa rağmen Kate diz çöktü ve bana öyle sıkı sarıldı ki sıkıp canımı çıkaracak sandım. Birbirimize tutunduk: iki küçük kız, on dört ve dokuz yaşlarında, tavşan kürküne sarınmış, ama içten içe buz gibi soğuk. Ağladık; rüzgârın çatlattığı yanaklarımızda sıcak gözyaşlarımızın buz tuttuğunu hissettik.

Takip eden günler ve haftalarda Jane huzur bulamadı; içten içe ateşle yanarken uzun ve yavaş geçen günlerin ve birçok uykusuz gecenin işkencesiyle gergin gergin dolaşüyor, duvardan duvara ileri geri volta atıyor, kendi içine damla damla cesaret akıtmak ister gibi konuşuyordu: “Sağlam dur, sağlam dur; acıdan korkma, İsa seni kurtardı ve Cennet yine senin olacak.” Tanrı’nın kendisini bu mahkûmiyetle sınadığından korkmaya başlamıştı ve başarısız olmaktan ödü kopuyordu. Artık sevgili kitaplarında avuntu ve kayıtsızlık bulamıyordu; başına geleceklerle ilgili endişelenmek onu son derece tüketmişti.

Biz Noel’in On İki Günü boyunca dans edip eğlenirken Jane ateşin yanında oturup Bay Partridge’in Noel Kütüğüne baktı. “Kraliçenin uygun gördüğü zamanda yakılmak veya başının kesilmesi” 1554 yılında kaderinde var mı diye merak etti.

Isırıcı kış soğuğuna çıktığında Jane inatla Beauchamp Tower’m Guildford’ın günlük egzersizini yapmasına izin verdikleri yürüyüş yoluna bakmayı reddetti. Guildford orada durup nehir trafiğini izler, kuşkusuz muhteşem bir şekilde Thames Nehri’nde, ailesinin mavnasındaki kadife minderlere yaslanarak kaydığı günleri hatırlardı. Durup Londra Köprüsü’ne, vatan hainlerinin kellelerinin demir çubuklara geçirildiği ve yenilerine yer açmak için nehre fırlatılmadan önce açgözlü kargalar tarafından inci gibi kemiği kalana kadar didiklendiği yere bakardı. Şüphesiz ki kendisinin ve Jane’inki de kısa zaman sonra aralarına karışacaktı. Bazen Jane’i izlerdi, aşağı bakar ve onun da yukarı bakıp kendisine el sallamasını isterdi. Ama Jane asla yapmazdı.

Hep keşke yapsaydı diye dilerdim. Bir tebessüm, sallanan bir el çok şey ifade ederdi. Birbirlerinden ayrı bölümlerde tutulsalar bile ölüm hükümlü mahkûmlar olarak birlikteydiler ve yine de ayrıydılar; çünkü Jane öyle istiyordu.

Yeni yıl, Kuzen Mary'nin çok istediğini bildiğim huzur yerine felaket getirdi. Ülke rahatsız, korkulu ve huzursuzdu; tıpkı Jane'in ateşli, korkudan işkence çeken zihni gibi. Herkes Philip'in gelmesinden korkuyordu. Çeyiz olarak İspanyol Engizisyonu'nu getirmesinden ve İspanya'nın kızıl pelerini altında kendimizi kaybetmemizden korkuyorlardı. Kraliçe hayallerinin prensine abayı yakmıştı. Heyecanlıydı. Gün boyunca şarkılardan bölümler mırıldanıyor ve sevgilisinin portresine bakarak saatler geçiriyordu. Tekrar tekrar, "Onu *mükemmel* bir şekilde seveceğim ve kıskançlık yapmasına *hiç* meydan vermeyeceğim!" diyordu. Diğerlerinin kendisiyle nasıl zalimce alay ettiğinden, arkasından güldüklerinden ve kendisi yanlarından geçerken kahkahaların öksürüklere dönüştüğünden haberi yoktu. Gittikçe yaşlanan, evde kalmış kraliçemizin Prens Philip kadar yakışıklı ve kendinden on bir yaş küçük birinin kıskanmasına meydan vermesi fikri son derece saçmaydı. Prens Philip'e göre bu bir devlet evliliği idi, yine de asil kuzenimiz kalbinde bunu içten içe yanan bir tutku ya çevirmişti. Prens in egzotik ve çekici metreslerine, piç doğan çocuklarına dair dedikoduları –o zalim alaycıların duymasını sağladıkları– duyduğunda ağlamaktan kendini hasta ediyordu ve sadece İspanyol Büyükelçisi'nin bunların hepsinin boş ve kötücül dedikodular olduğuna dair teminatları gözyaşlarını kurutup onu yeniden gülümsetiyordu.

Senyör Renard onu Jane'in ölmesi gerektiğine ikna etmeye canla başla uğraşıyordu. Ayrıca onun üvey kardeşi Elizabeth'le ilgili korkularını da körüklüyordu. "Elizabeth'ten çok korkulmalıdır," diye uyarıyordu, "zira onun efsun gücü var; annesi Anne Boleyn'in büyücülüğünü almış." Anne Boleyn'in sadece adını anmanın bile asil kuzenimizin en derine gömülü dertlerini yeniden ateşlemeye yeteceğini çok iyi biliyordu; çünkü bu isim ona, her

zaman “Büyük Fahişe” dediği kadının gelip Mary’yi ve saygıdeğer annesi, dindar ve sadık Aragonlu Catherine’i, VIII. Henry’nin kararsız sevgisinden men edinceye kadar kendisinin en sevilen ve hayranlık duyulan prenses olduğunu hatırlatıyordu.

Sorun içten içe kaynıyordu ve bunu hissedebiliyor, hatta havadaki kokusunu bile alabiliyordunuz. Bu yüzdendir ki Kent ilçesinde, ince yapılı, kumral sakallı, bir zamanlar Anne Boleyn’e olan aşkı yüzünden VIII. Henry’ye başkaldıran bir ozanın oğlu olan Küçük Thomas Wyatt adındaki bir adam, diğerlerini de kendisine katılmak için kışkırtarak bir ordu toplamaya başladı. Niyeti, güç gösterisi yaparak Kraliçe Mary’yi Prens Philip’le evlenmekten vazgeçirmek umuduyla Londra’ya yürümekti. Sonrasında Wyatt hep tek amacının majestelerine halkının onu sevdiğini, ama evlilikten doğan samimiyetle gelen yabancı bir yönetimin tehdidinden korktuklarını göstermek olduğunda ısrar edecekti. Ama bazıları işin içinde daha fazlasının –Mary’yi tahttan indirip yerine Prenses Elizabeth veya Jane’i getirmek üzere yapılan gizli bir plan– olduğunu fısıldadı.

Sonra talihsizlik yine kapımızı çaldı. Leydi annemiz kraliçeyle Londra’daydı. Kendi lehine güzel zaman geçiriyor, eğleniyor, yeni mücevherleriyle ve şatafatlı kadifeleriyle hava atıyor, kumar oynayıp keyif çatıyor, bulduğu her fırsatta kraliyet ekibiyle ava çıkıyor veya Üstat Stokes’la baş başa çabuk, hareketli bir at gezisine çıkıyordu; bu yüzden babamızın neyle meşgul olduğuna yeterince dikkat edemedi. Kırssalda atlarıyla, av köpekleriyle, pışirsın diye aşçıya baskı yaptığı tatlılarla dolu yemek kitaplarıyla kendi haline bırakılan babamız karizmatik Wyatt gelip göreve çağırdığında en savunmasız halindeydi. Wyatt’ın kötücül büyü-sünün etkisine girdi ve ahmakça –*aptalca* değil– Kraliçe Mary yola gelmezse Jane’in İngiltere Kraliçesi olarak tekrar tahta geçirilmesi şartıyla ona katılmayı kabul etti.

Ama halk Kraliçe Mary’yi İspanyol Philip’ten nefret ettiğinden daha çok seviyordu. Kraliçe Guildhall’da yaptığı heyecan verici konuşmayla bütün Londralıları yine kendine âşık etmişti. Wyatt geldiğinde insanlar kapılarını kapatıp ondan saklandılar. Sonunda kendisi –her şeyin kaybedileceğinden korktuğumuz bazı gergin anlar olmasına rağmen– hezimete uğratılıp zincirler içinde Tower’a götürüldü.

Her şey bittikten sonra, çürümekte olan cesetler her sokak köşesinde kirişlere asıldı, ağaçlardan ve daha önce hiç kimsenin gördüğünü hatırlamadığı kadar kellenin sergilendiği Londra Köprüsü’nden sallandı. Londra kaçmak istediğimiz çirkin, pis kokulu bir yerdi ama kız kardeşimizi yüzüstü bırakamazdık. Bazen sanki kötü kötü bakan çirkin cesetler şehri ele geçirmek ve yaşayanların ödünü koparmak için mezarlarından çıkmışlar gibi görünüyordu. Ne zaman saraylılar hangi kraliyet sarayındaysalar oraya veya leydi annemizin cömert ziyafetlere ve kumar masalarına ihtişamla başkanlık ettiği Suffolk Hanesi’ne gitmek için dışarıya çıksak Kate ve ben portakal ve karanfil doldurulmuş parfüm toplarıyla burnumuzu kapatıyorduk ama bu çok az işe yarıyordu; ölümün kokusundan kaçmanın bir yolu yoktu.

Babamız Londra’ya gelmedi bile. Coventry’nin beş mil dışında adamları onu terk ettiler. Leydi annemizin onun adına düşünmek için yanında olmadığından yakınlardan panikten acele içinde tek başına kaçtı. Kendisine ait Suffolk mülklerinden biri olan Astley Parkı’na gitti. Orada, kendisi de bir av hayvanı gibi havlayan av köpeklerince takip edildi, paniğe kapıldı ve Great Park’taki, botlarını içine çeken ve aralıksız yağın yoğun yağmur perdelerini emen yapışkan, höpürtülü bir çamur birikintisinden geçerken üzerindeki bütün giysilerini çıkarıp zikzak şeklinde koşarak her yere fırlattı. Kendini yere atıp çamurda yuvarlandı, “baharatlı hamura sarılmış rosto gibi” iyice çamura buladı, sonrasında bunu

kokusundan kurtulup köpekleri yanıltmak için yaptığını anlatacaktı. Sonra sevgili şekerleme kutusunu güm güm atan kalbinin üstünde sıkıca tutarak ve sadece namus adına çamurla bel bölgesine dökülen yaprakları yapıştırmak için bir kez durarak kaçtı. Takipçileri ona yetiştiklerinde saklanacak bir yer aradı ve kocaman, hamur gibi bedenini boş bir ağaç gövdesinin içine sığdırmaya çalıştı. Orada da umutsuzca, son derece rahatsız ve açık saçık bir şekilde sıkışıp kaldı. “O an bana iyi bir fikir gibi gelmişti,” diye anlatacaktı sonradan bu saçma hareketini haklı göstermeye çalışarak. Sahipleri tarafından geri tutulan av köpekleri havlarken ve askerler etrafta durmuş gülerken üşümüş ve sefil olmuş babamızı ağacın kucağından dikkatle çıkarmak üzere testere ve baltalarıyla ormancılar çağırıldı. Babamız oradan bir hayalet kadar solgun ve Şeytan’la anlaşma yapmaya çalışan bir aptal olduğunu fark eden kırılgan ve yenik bir adam olarak çıktı; tıpkı gençliğinde öğretmenin kendisine anlattığı, ruhunu bir çuval altına satıp sonradan açınca çuvalın içinde sadece kestane olduğunu keşfeden açgözlü adamın o eski hikâyesinde olduğu gibi. Babamız mahkûm edilmişti. Çamura bulanmış bedeni attığı giysilerle bir kez daha örtüldü ve zincirler içinde Londra’ya götürüldü.

Şehirdeki karışıklığı ve paniği, Wyatt isyanının uzak ve velvelisini ve keşmekeşini duyan, ama bunun sebebini kendisine anlatmaya ne Üstat Partridge’in ne de Sör John Bridges’in cesaretinin olduğunu bilmeyen Jane, penceresinde oturup babasının hüznü gelişini izledi. Üstat Partridge’e dönüp babasının neden tutuklandığını bilmek istediğini söyledi. Kendisi dürüstçe cevap verince Jane dizlerinin üstüne çöktü, dizlerine sarılıp sessizce ağladı. Asil kuzenimizin artık onun yaşamasına asla izin vermeyeceğini bildiğinden bütün umudunu yitirmişti. Mary daha fazla merhamet göstermezdi. Jane için tek özgürlük, cellâdının baltası ruhunu serbest bıraktığında gelecekti.

Aynı gün asil kuzenimiz, Jane, Guildford ve babamızın idam kararını imzaladı. Ardından kendisini ağlayarak, bir elinde Jane'in, diğesinde Prens Philip'in minyatürüyle tek başına şapeline kapattı. Saatler sonra ortaya şişmiş yüzü ve kızarmış gözleriyle çıktı. Kendi papazı, kibar Doktor Feckenham'ı, uğraşıp Jane'i Katolikliğe döndürmesi için göndermeyi planlıyordu. En coşkulu ve fanatik rakiplerinden birini kendi yanına çekmek Katoliklik için ne büyük bir zafer olacaktı! Mary'nin yakında evlenecek ve Tanrı'nın izniyle anne olacak olmasıyla, artık kâfir değil de iyi bir Katolik olan Jane'le onu serbest bırakıp münzevi hayatı yaşamasına izin vermek tamamen güvenli olacaktı. Doktor Feckenham iyi bir seçimdi; kendisi ekşi suratlı, sert ve ukala bir papaz değil, güler yüzlü, neşeli bir adamdı, nazik ruhluydu ve Kral Edward'ın hükümdarlığı zamanında inancı yüzünden mahkûm edilmiş biri olarak Jane'in duygularını paylaşır, durumunu gayet iyi anlardı.

Ama Jane, Kuzen Mary'nin nezaketine sırt çevirip burnunu havaya dikmeye alışkındı.

Doktor Feckenham'ı buz gibi bir tavırla, "Kraliçe ne zaman ve nasıl isterse ölümü sabırla karşılamaya hazırım," diye bilgilendirdi.

Yine de Jane'in içindeki bilgin bu meydan okumaya, çok övülen zekâsıyla son kez hava atma ve onunla dinlerinin farklılık gösterdiği çeşitli teolojik noktalarda tartışma şansına direnemedi. Yeşil Kule'de işçilerin darağacını yapmak için vurdukları çekicin melodisi eşliğinde kutsal varlıkların sayısını ve doğasını, ekmek ve şarabın İsa Mesih'in bedeni ve kanı haline geldiğindeki gizemli an olan Ekmek ve Şarap Ayini'nin mucizesini tartıştılar. Ama Jane kendi hayatını kurtarmak için bile hiç duygulanmadı; ona göre ruhu daha önemliydi ve bir yalanı yaşamaktansa doğru gördüğü bir şey için ölmeyi tercih ederdi.

"Pekâlâ leydim, görüyorum ki asla hemfikir olmayacağız," diye sonuca vardı Feckenham hüznü.

“Tanrı kalbinizi dönüştürünceye kadar olmaz,” diye cevapladı Jane kederle, zira Feckenham’ın içinde bütün Katolik papazların hayal ettiği kadar şeytansı olmadıklarını görmüştü. Bu adam nazik, babacan biriydi, inancı kendisinininki gibi kalpten, güçlü ve sadıktı. Jane’i etkileyip değiştirememiş olsa bile onu terk de etmemişti, tam tersine eğer Jane izin verseydi sonuna kadar bir dost gibi yanında kalırdı. Jane bu büyük nezaket için gözünde yaşlarla adama teşekkür etti.

Feckenham, Jane’i ertesi günkü ölümle yüzleşmeye hazırlanması için yalnız bırakmak üzere veda ederken Jane elini adamın koluna koydu ve büyük bir üzüntüyle Guildford’tan bahsetti. “O masum. Bütün çocuklara büyürken öğretildiği gibi sadece her konuda babasına itaat ediyordu.”

Sonra papaza arkasını döndü, dua etmek için gidip yatağının yanında diz çöktü.

Jane, Kate’in onu kurtarmak için yaptığı fedakârlığı asla öğrenmedi. Sonrasında ikimiz de unutmaya, hiç olmamış gibi davranmaya çalıştık. Eski kayınpederi Pembroke Kontu, Wyatt’ın ilerleyişini durdurduğunda Kraliçe Mary kendi parmağından çıkardığı elmas bir yüzükle onu ödüllendirdi. Pembroke, Mary’nin önünde diz çöktü ve gururlu, aristokrat yüzünde parlayan gözyaşlarıyla yüzüğü sıgabildiği tek parmak olan serçe parmağına taktı ve ölünceye kadar bu yüzüğü takıp üzerine titreyeceğine dair yemin etti.

Sonrasında İspanyol Büyükelçisi’nin Pembroke’u bir kenara çektiğini gördüm. Ufak ve fark edilmez olduğum için aceleyle söyledikleri birkaç kelimeyi duydum. İspanyol’un şeytani yılan-dili Pembroke’u akrabalığın kendisini duygusal olarak etkilemesine alışkın olan Kraliçe Mary’yi Jane’in ölmesi *gerektiğine*, yaşamasına izin verilemeyeceğine, bunun çok tehlikeli olduğuna ikna etmesi için yüreklendiriyordu.

Bunu Kate’e söyleme gaffetinde bulundum. O gece saatler gece yarısını vurduğunda, saç alevden bir perde gibi sırtından sallanan haliyle, üzerinde İspanyol telkarisiyle çevrelenmiş en ince patiskadan iç elbisesiyle, siyah kadifeden bir pelerine sarınıp gölgelerde yüzünü saklamak için kapüşonunu takarak Pembroke’a gitti. Ona gitmemesi için yalvardım ama tek kelime etmeden nazikçe ama kararlı bir tavırla beni itekledi. Kız kardeşinin hayatını kurtarmaya çalışırken bir kadının hayatında sadece bir kere vereceği en değerli hediyesi olan bekâretini, kendisini halihazırda incitip yarı yolda bırakan adama teslim etti, kendini ona verdi. Pembroke saraydaki en güçlü ve etkili adam, İngiltere’nin en zengin kontuydu; İspanyol Büyükelçisi’nin sözünü sadece onunki bastırabilirdi ve eğer Jane lehine konuşacak olursa söyleyecekleri kefenin ağırlığını ondan yana eğebilir, asil kuzenimizin eğilimi merhametten yana olabilirdi. Pembroke söz verdi, ama bir bedel karşılığında: Kate kendisini ona vermeliydi; ancak o zaman Jane adına konuşurdu.

Ama tıpkı tahmin ettiğim gibi Pembroke yalan söylemiş ve kendisinin zalim ve kötü biri olduğunu bir kez daha göstermişti. Jane için merhamet isteyen tek kelime bile etmedi. Tam tersine diğerlerine katıldı; en yüksek seslerin arasında, onun ölmesi gerektiğini bağırdı. Kız kardeşimi kullanıp kirletti, sonra da İspanyol Büyükelçisi’ni taklit etti. Jane bir haindi ve bir hain gibi ölmeliydi. Pembroke çalıntı bir tacı giymeye yeltenen başın alınması gerektiğini söylüyor ve buna adalet diyordu.

Kate seher vakti fena halde kullanılmış, yüzünde gözyaşı lekeleriyle, iç elbisesi yırtılmış ve kanlanmış, sanki her adım canını yakıyormuş gibi hareket ederek bana geldiğinde tek kelime etmeden kollarımı açtım ve peşinden gelen gözyaşlarıyla omzumun sıırsıklam olmasına izin verdim.

“Bana sarıldığında, öptüğünde, okşadığında ve beni... sevdiğinde,” sesi titredi ve ıslaklıkla parlayan gözlerini kaldırıp bana

bakarken alt dudağını ısırdı. “Gerçi ‘sevmek’ kelimesinin doğru kelime olmadığını biliyorum, başka hiçbir adamın yapmadığı şekilde beni heyecanlandırdı ve iğrendirdi. Hem tiksindim hem arzuladım, aynı anda sevdim ve nefret ettim. Zihnimdeki tüm duygular kor gibi yanan karışık bir kütle halindeydi ve ne zaman çözümlemeye çalışsam daha da yandım. Boğulmakta olan birinin savaşmayı bırakıp sadece sırtüstü yattığında su üstüne çıkması ve akıntının sürüklediği yere gitmesi gibi ben de çabalamaktan vazgeçtim. Kalmak istiyordum ama gitmek de istiyordum. Onu kendime çekip sarılmak, aynı zamanda ısırpı tekmelemek istiyordum. Hırçın bir kedi gibi cırmalayıp ondan ve kendimden kurtulmaya çalışmak istiyordum, zira onun yanında yatarken kendimden nefret ediyordum. Ama aynı zamanda ben, bendim ve kendimden kaçamayacağımı biliyordum; ben neysem oyum ve onunla savaşmanın faydası yok. Yapabildiğim tek şey öpmek, okşamak ve sarılmaktı. Tamamen onun ellerindeydim, çünkü istemediğimi sansam bile bunu istiyordum; kendimdim ama kendim değildim. Ah Mary, ilk kez Guildford’ın Jane için ne demek olduğunu anladım sanırım! O beni incitti, Pembroke beni incitti, bunu yapacağını biliyordum, yapmasını istemiyordum ama istiyordum da. Her genç kızın ilk seferinde böyle olması gerektiğini biliyordum, yine de bunu içtenlikle karşıladım, davet ettim ve o canımı yaktı. Ah Mary, bu hem sancıydı hem mutluluktu!” Sesi ıstırapla kesildi ve tekrar kollarıma kapanıp ağlamaya başladı, sanki onu sadece ben kurtarabilmişim gibi bana sıkıca sarıldı.

Ne bekliyordun? Ateşle oynadın ve yandın, diyordu kafamdaki küçük bir ses. Ama Kate’e sımsıkı sarılıp acısının dinmesini, gözyaşlarıyla birlikte benim içime akmasını dilerken parlak buklelerini öpmek dışında dudaklarım hiç hareket etmedi. Bu acıya ben katlanabilirdim. Kız kardeşime söyleyebileceğim çok şey vardı, ama bunları gerçekten dile getirecek cesaretim yoktu; ya-

pabildiğim tek şey ona sarılmak ve o Pembroke'un dönecliğinin ve ikiyüzlülüğünün farkına varırken yine sarılmaktı. Jane ölüme mahkûmdu ve Pembroke bunun hükme bağlanmasına yardım etmişti; tıpkı istemediği tacı kafasına zorla takmasına yardım ettiği gibi. İnsanlar hatırlamak istemediklerini unutmaya her zaman meyillidirler. Her zaman kendilerini kırpışan ve kendi lehlerinde olan ışığın altında görürler. Hatta diğerlerinin de öyle olduğundan emin olmaya çalışırlar. İşte bu yüzden hatıratlara asla inanmam, azizler tarafından yazılanlara bile.

Şubatın o buz gibi soğuk sabahında dışarı gitmeyi hiç istemesek de buna *mecburduk*. Bu, kalplerimizin asla hayır diyemeyeceği bir merhamet göreviydi. Yalvarmamıza, rica etmemize, ağlamamıza ve kendimizi daha önce hiç olmadığı kadar alçaltmamıza rağmen asil kuzenimiz Jane’le son bir saat daha geçirmemize izin vermeyi reddetti; önünde hıçkırıklar içinde diz çöküp sadece bir öpücük, bir kucaklaşma, veda etmeye yetecek kadar zaman istediğimizde bile cevap değişmedi: *Hayır!* Kuzen Mary gözyaşlarına kırmızı kadife sırtını çevirdi ve büyüdüğümüzde bunu bizim iyiliğimiz, bizi daha büyük acılardan kurtarmak için yaptığını anlayacağımızı söyledi. Kate ısrar edince elini havaya kaldırdı ve, “Daha fazlasını duymak istemiyorum. Şimdi çıkın,” deyip bizi azletti. Ama sonradan bize, eğer istersek gidip Guildford’ı avutabileceğimizi bildiren bir mesaj yolladı. Kuzen Mary karı-kocanın dünya gözüyle geçirecekleri son gecede beraber olabileceklerini söylediğinde Jane onu görmeyi reddettiği için Guildford korkunç bir sıkıntı içindeydi. Bu yüzden Kate ve ben kürklerimizi giyip Tower’a doğru yola çıktık.

Guildford son sabahına gözyaşları içinde uyanmıştı; talihsizliğine ve son yolculuğunda Jane'in yanında olmamasına yanıyordu. Ben diz çöküp sırtını sıvazlarken, ikimiz birlikte –bunu söylemek zorundayım!– *bencil* kız kardeşimizin yokluğunda onu avutmak için elimizden geleni yaparken Kate'in kucasına başını koyan Guildford, “Bunu birlikte karşılamalıydık,” diye hıçkırdı.

Jane, Sör John Bridges'le haber göndermiş, “Eğer buluşmamız ruhlarımızı avutmamıza meydan verecek olsaydı memnuniyetle Guildford'ı görürdüm ama görüşmemiz sadece üzüntümüzü ve acımızı arttıracak için bu şartlarda bunu yapmamak daha iyi. Nasılsa kısa süre içinde başka bir yerde buluşacağız ve ayrılmaz bir bağ içinde yaşayacağız,” demişti.

Jane'in sözlerindeki gizli umudu göstermeye çalıştık ama Guildford sadece başını iki yana salladı. Kollarımızda harap olmuş ve avutulamaz halde daha da ağladı. Yalnız, o son yolculukta elinden tutup onunla birlikte olacak biri olmaksızın ölmekten korkuyordu.

“Ölmek istemiyorum!” diye hıçkırdı. Bizden çaresizce onun yerine ölecek sarışın bir dilenci bulmamızı, sonra onunla birlikte, her zaman istediği şeyi yapabileceği –*şarkı söyleyebileceği*– İtalya'ya gitmemizi istedi.

Ama bu sadece çılgınca bir hayaldi; hepimizin gerçekleşmeyeceğini bildiğimiz bir rüyaya son tutunuştı.

Aramızda kan bağı olmamasına rağmen Guildford sahip olduğumuz tek erkek kardeşti –leydi annemizin doğurduğu bütün erkek çocuklar daha ilk nefeslerini almadan ölmüşlerdi– bu yüzden onun için elimizden geleni yaptık. Onu sakinleştirip elini yüzünü papatya ve lavantayla yıkadık, sonra da giydirdik. İki genç kızın bir erkekle bu kadar yakından ilgilenmesine bazıları karşı çıkabilecek olsa bile ellerimizin altındaki Guildford korkmuş küçük bir çocuk gibiydi ve her şey son derece masumcaydı; daha sadece

on yedi yaşındayken ölmek üzere olan birinin çıplaklığı hüznün dışında başka bir duygu uyandırmıyordu.

Kate onun için tarçın rengi saten yırtmaçları olan şık, kadife bir yelek ve siyah ipek çoraplar seçti. Çıplak ve savunmasız solgun boynunu baltaya hazır tutmak için dantel kenarlı beyaz patiska gömleğinin yakasının genişçe açık durduğundan emin oldu. Papatya çayından yudumlarken bir çocuk gibi uslu uslu sandalyesine oturduğunda Kate'in saç yapmada her zaman çok becerikli olan parmakları Guildford Dudley'nin altın kıvrıkcıklarını son bir kez düzenledi ve ben de izlerken şapkeyi ona vermeden önce kızıl kahverengiye boyanmış kuştüyünü siyah kadife şapkasına, gösterişli bir kıvrım yaratmak için taktım.

“Teşekkürler Mary.” Cesur olmak için çok çabalayan Guildford bana gülümsedi. “Dışarısı çok soğuk ve benim başım çok güzel; üşütürsem bu korkunç olur,” dedi ve şapkeyi kafasına uçarı bir eğimle taktı ve onun bekaşıüzümü yeşili gözlerinde kendiyile alay eden pırıltıyı son kez yakaladım.

Gitme vaktimiz gelip de Sör John Bridges kapıda belirince Guildford aniden, “Bekleyin!” diye seslendi. Fluff’ı yatağın üstünde kıvrılarak uyuduğu yerden alıp uzun bir an boyunca göğsüne bastırdı, pürüzsüz ve ipeksi beyaz başını okşayıp öptü, sonra gelip kediye nazikçe Kate'in kollarına bıraktı. “Lütfen benim için ona bak. Her sabah kahvaltıda bir kâse krema yemeyi sever,” diye ekledi kalplerimiz gibi kırılan sesiyle.

Kate, gözlerinde yaşlarla Fluff’ın “kedilerin kralı gibi” şımartılacağına söz verdi ve Guildford’ı son bir kez kucakladık, sonra gözyaşlarımız hepimizi boğmadan oradan ayrıldık.

Kraliçeye katılmak üzere derhal kızıl-kahverengi ve siyah üniformalarımızı giymemiz gereken Greenwich Sarayı'na gelinceye kadar yol boyunca ağladık ve kiralık mavnadan inerken minderleri gözyaşlarımızdan sıırıslam halde bıraktık.

Odamıza gelince Kate, Fluff'a bir kâse süt verdi ve yanına diz çökerek onu okşadı, öptü ve kedi sütünün tamamını yalayıp yutarken onu el üstünde tuttu. Birbirimize yardım ederek üniformalarımızı giydik, sonra gerginlik içinde beklerken odada volta attık, çok kısa zaman sonra kız kardeşimizin ruhunun bu dünyadan ayrılacağını bilerek saati izledik. Kraliçenin hiçbir şey yemediğimizi bildiği ve yanma gittiğimizde bayılmamızı istemediği için nezaketle gönderdiği bir oda hizmetçisi geldi ve bize kahvaltı getirdi. Ama ikimiz de, asil kuzenimiz nankör olduğumuzu ve jeste tenezzül etmediğimizi düşünür diye reddedip mutfağa geri gönderme cesaretini gösteremesek de yemek istemedik.

Mutfak hizmetçisi tam odadan çıkıyordu ki Kate bir anda peşinden koşup onu tekrar içeriye çekti. "Giysilerini istiyorum!" dedi. Giyinip soyunurken her zaman bir hizmetçiden veya benden yardım alan kız kardeşimin neyi yırttığına dikkat etmeden iç elbisesiyle kalıncaya kadar elbisesini çıkarışını büyük bir şaşkınlıkla izledim. İç eteğini yerde yığın halinde bıraktı ve şaşkınlıktan titreyen kıza, "Soyun!" diye emretti. Kate'in aklını yitirdiğinden ve kendisine zarar vereceğinden korkan kız gergin bir şekilde itaat etti.

Kate hizmetçi kızın devetüyü rengi, düz ve gösterişsiz elbisesinin içine girmeye çalışırken yırtılıp atılmış elbiseyi kıza doğru tekmeledi ve saray koridorlarında uygunsuz giysilerle dolaşamayacağı için giymesini ve benim için de giyecek bir şeyler getirmesini emretti. "*Herhangi bir şey! Eğer bulabileceğin tek şey oysa bir çuval bile olur. Acele et!*" diye bağırdı kız bedenimle ilgili kararsızlığa kapılıp mızızlanarak ne yapacağını bilmediğini söyleyince. "*Koş seni lanet olası!*" Kate onu hızlandırmak için ayağını yere vurdu, sonra dönüp benim elbisemi aceleyle çıkardı. Elbise başımdan çıkarken yırtılma ve patlama sesi duydum ve üniformalarımızın tekrar giymeden önce epey tamire ihtiyaç duyacağını anladım, eğer başarabilirsek.

Hizmetçi kız, yerde ve benim üzerimde bıraktığı toza bakılırsa içinde un olduğu belli olan bir çuvala geri geldiğinde Kate alev saçan isyankâr buklelerini ellerini yakıyormuşçasına aceleyle toparlıyor ve hizmetçinin keten başlığının içine tıkıyordu. Dikiş sepetine koştu ve bir makas alıp hemen çuvalın dibine başım için bir, yanlarına da kollarımı sokmam için iki delik kesti, sonra çuvalı başımdan geçirdi ve kıvrılıp içine girmeme yardım etti. Sonra hizmetçinin önlüğünü kapıp beline bağlayarak ve kızın büyük boy tahta takunyalarının içinde tökezleyerek elimi kaptı ve benimle beraber dışarıya fırladı. Bense tek elimle başımdaki cevher uçlu firketeleri çıkarmaya ve incilerle örülmüş kordonları çözmeye çalıştım. Bunları bir çocuğun kenara atılmış oyuncakları gibi odanın zemininde bıraktım.

Su basamaklarından, başımızı ve kemiklerimizi tehlikeye sokan kayganlığa aldırmadan uçarcasına indik ve o sabah ikinci kez bir mavnaya bindik. Kate mavnacıya bir avuç dolusu sikke fırlattı ve ona hayatı buna bağlıymış gibi Tower'a kürek çekmesini emretti.

"Kate, aklında ne var?" diye bağırdım. "Bu delilik! Kraliçenin yanında olmamız gerekiyor yoksa bizi kesinlikle cezalandırır!"

"*Umurumda değil!*" dedi Kate asice ve mavnacıya bağırarak daha hızlı kürek çekmesini söylemek için döndü. "Jane'in yanında *olmalıyız* Mary. Onun yalnız ölmesine izin *veremeyiz!*"

Kate'in bunu söylediğini duymak bana ihtiyacım olan cesareti verdi.

"Jane için." Başımla onayladım ve uzanıp Kate'in elini tuttum.

Neredeyse yetişemiyorduk. Guildford için çok geç kalmıştık; o öleli neredeyse bir saat olmuştu. Kan lekeli bir çarşafa sarılı kafası ve bedeni at arabasıyla Tower Hill'den geri getirilmişti bile. Daha sonra duyduğumuza göre Guildford son anda cesaret bulmuş ve kütüğün önünde diz çökerken, "En sevdiğim şeyi

yaparak öleceğim ve bu sefer hiçbir şey beni durduramayacak! Tanrım,” diye beyanda bulunmuştu. Bektaşüzümü yeşili gözlerini cennete doğru kaldırmıştı. “İşte benim sesim; onu cennetine doğru yükselteceğim ki meleklerin benim ruhumu eve, sana taşımak üzere gelirlerken onları karşılasın!” Kollarını genişçe açmış, gözlerini kapatmış, başını geriye doğru atmış ve zavalıca cennete doğru tırmanmaya çalışan yüksek ve neşe dolu bir ses salıvermişti. Kalabalık, “Tanrım, kulaklarımıza merhamet et!” diye bağırırken irkilen cellat baltasını kapıp tek darbeyle Guildford’ın ihtişamlı altın sarısı başını bedeninden ayırmıştı.

Sonradan öğrendik ki Jane penceresinde oturup Guildford’ın Tower Hill’e giden son ve yalnız yürüyüşünü izlemişti. Guildford doğruca önüne bakmış ve penceresinin altından geçerken ne duraklamış ne de bir kez olsun başını kaldırmıştı. Sonrasında kanlı cesedinin at arabasıyla geri getirilişini izlemek için hâlâ oradaydı ve uçuşan çarşafın katları arasından çıkan altın saçlarını bir anlığına görmüştü. Sonra Guildford’ın bir zamanlar tahmin ettiği gibi gözyaşları gelmişti ve Jane tekrar tekrar, “Guildford! Guildford!” diyerek hıçkırıklara boğulmuş, ağlayarak Bayan Ellen’in kollarına atılmıştı, hıçkırıklarını o iyi kadının siyah kadife omuzlarında boğmuştu. “Senin tatmış olduğun ve benim de yakında tadacağım bu öğün dışı yemek, benim etimi titretecek kadar acı değil,” dedi gözyaşları içinde. Sonra başını kaldırıp gözyaşlarını yutarak devam etti. “Ama bu, bugün Cennet’te beraberce katılacağımız ziyafete kıyasla *bir hiç* Guildford.” Sonra gidip yatağının kenarında diz çöktü ve son saatine cesaretle göğüs germesine yardım etmesi için Tanrı’ya dua etti. “Tanrım, sen hayatımın İlahı ve Babasınsın, bu zavallı ve kimsesiz kadını duy ve bana destek ol. Sana yalvarıyorum, senin desteğinle yere sağlam basabilirim. Beni doğruluğun ve hakikatin zırhıyla kuşat.”

“Acele et Mary, acele et! Jane’in bize ihtiyacı var! Orada yanında olmalıyız! Yalnız ölmesine izin veremeyiz! Yapamayız!” Kolumu yerinden çıkarmasından korktuğum bir kuvvetle, çarp-tığım bacakları ve üstünde tökezlediğim ayakları önemsemeden beni kalabalığın içinde sürükledi. Trampetler vurmaya ve Tower şapelinin çanları çalınmaya başlayınca yolundaki herkesi kararlılıkla itekledi ve dirsekledi, beni de yanına alarak en öne, uzansak darağacına dokunabileceğimiz kadar yakma gitti.

Duruşmasında giydiği siyah kadife elbise ve kapüşonla, başı kıymetli dua kitabına eğik, kız kardeşimiz halihazırda karalar içindeki darağacının on üç basamağını tırmanıyordu.

Hasır kaplı tahta döşemeye çıktığında Jane bir an tereddüt etti. Gözyaşlarından neredeyse kör olmuş Bayan Ellen’la Bayan Tylney endişeyle, Jane’in pelerinini ve başlığını almak ve saçını tutan fırketeleri düşüp baltaya denk gelir de Jane’in acısını artırırsa diye güvene almak için arkasında beklerken Doktor Feckenham’ın siyahlar içindeki moral veren varlığına doğru bir adım geri attı.

Jane dua kitabını bir yadigâr olarak bırakacağına söz verdiği Sör John Bridges’e teslim etti ve ürkek, titrek bir sesle, cesurca, “Eğer hatalarım cezayı hak ediyorsa en azından gençliğim ve tedbirsizliğim affedilmeye değerdi. Tanrı ve gelecek nesiller bana merhamet gösterecektir,” dedi.

Sonra uzun boylu, kaslı, siyah kapüşonlu cellat diz çöküp Jane’den nazikçe af dilemek için eğilirken ürküp uzaklaşan hizmetçilerinin yapmaları gerekeni yapmalarına izin verdi. Kendini cesur olmaya zorlayan Jane celladı affetti ve avucuna geleneksel sikkeyi bıraktı. Cellat onu kütüğe doğru hareket ettirirken Jane desteğe ihtiyacı olan gözü yaşlı küçük bir kız gibi, “Ben başımı yaslamadan canımı almayacaksın, değil mi?” diye sordu. Cellat büyük bir nezaketle, “Hayır leydim,” diye cevap verdi.

Başının üstünde daireler şeklinde uçan kargalara bakmak için gözleri havada, sesi gittikçe sönerek, çatlayarak ve kesilerek, önce yükselip sonra alçalarak Jane kalabalığa son sözlerini söyledi.

“İyi insanlar, buraya ölmeye getirildim ve yasalar gereği bu cezaya çarptırıldım. Aslında Kraliçe Ekselansları’na karşı olmak ve buna benim tarafımdan rıza gösterilmesi yasalara aykırıydı ama bugün ellerimi Tanrı’nın ve siz iyi Hıristiyan halkın önünde masumiyetle yıkamış oluyorum.” Durdu ve gerçekten yıkıyormuş gibi ellerini ovuşturdu. “Siz iyi Hıristiyan insanların benim gerçek bir Hıristiyan olarak öldüğüme şahit olmanız ve Tanrı’nın merhameti, O’nun tek oğlu İsa Mesih’in kanının erdemi dışında hiçbir surette kurtarılmamak için dua ediyorum. Tanrı’nın kelimini gerçekten öğrendiğimde aynı şekilde inkâr ettiğimi, kendimi ve dünyayı sevdiğimi itiraf ediyorum; bu yüzden bu felaket ve cezanın günahlarım karşılığında başıma geldiğine seviniyorum. Evet, Tanrı’ya bana tövbe edeyim diye süre verdiği için şükran duyuyorum. Şimdi, iyi Hıristiyan halkı, henüz hayattayken sizden bana dualarınızla yardımcı olmanızı istiyorum.”

Etrafıma baktığımda birçok insan başını eğmiş ve kar kaplı toprağın üstüne diz çöktüğü için görünürde hiç kuru gözün olmadığını gördüm.

Darağacının üstünde Jane dönüp kararsızca Doktor Feckenham’a baktı. “Elli birinci Zebur İlahisini okumalı mıyım?” diye sordu. Papaz başıyla onaylayınca Jane yüzü hâlâ kalabalığa dönük halde diz çöktü, bir an sonra papaz da Jane’in ellerini tutmak için uzanarak aynını yaptı. Jane yavaşça İngilizce ve papaz da dolgun sesiyle Latince, “Elli birinci Zebur İlahisini” okurken ikisinin sesi birbirine karıştı.

Sevgi dolu inceliğinle bana merhamet göster ey Tanrım:

Mülâyim merhametlerin günahlarımı silsin.

Beni günahlarımdan iyice arındır ve tertemiz yap.

Zira günahlarımın farkındayım ve günahlarım her zaman önümde duruyor.

*Sana, sadece sana karşı günah işledim ve bu kötülüğü
senin gözün önünde yaptım: sen en güçlü olan,
konuşurken haklı çık, yargılarken net ol diye.*

*Belli ki günahlar içinde şekillendim ve annem bana günah
yoluyla gebe kaldı.*

*İçimdeki gerçeği arzuladın ve gizli bölgelerde bana
bilgeliği sen öğreteceksin.*

*Beni çördük otuyla pakla ki tertemiz olayım: Beni yıka ki
kardan beyaz olayım.*

*Neşeyi memnuniyetle taşımama izin ver ki senin kırdığın
kemikler şenlensin.*

*Yüzünü benim günahlarımdan sakla ve tüm günahlarımı
temizle.*

*İçimde temiz bir kalp yarat ey Tanrım ve içimde bir ruh
yeşert.*

*Beni varlığından yoksun etme ve kutsal ruhunu benden
alma.*

Bana senin kurtarışını bahşet ve beni, özgür ruhunun yanına al.

O zaman günahkârlara senin yöntemlerini öğreteceğim ve günahkârlar yüzlerini sana dönecekler.

Beni kan suçunun yükünden kurtar ey Tanrım, sen benim kurtuluşumun İlahısın ve dilim yüksek sesle senin haklılığının şarkısını söyleyecek.

Ey Tanrım, dudaklarımı senin isminle aç ve dilim sana övgüler sunsun.

Çünkü sen kurban istemezsin yoksa verirdim. Sen yakılarak sunulan kurbanlardan zevk almazsın.

Tanrı'nın kurbanları kırık ruhlardır: kırık ve pişman bir kalp. Ey Tanrım sen hor görmezsin.

Kendi kıvancınla gökyüzüne iyilik yap: Kudüs'ün duvarlarını sen inşa et.

O zaman haklılığın kurbanlarından memnun olacaksın, yakılan kurbanlardan ve yakılan tüm kurbanlardan; o zaman onlar senin sunağına tosunlar sunacaklar.

Sonra Jane ayağa kalktı ve nadir bir nezaket gösterisiyle dönüp yaşlı adamın kalkmasına yardım etti. Dürtüsel olarak eğilip adamın yanağını öperek, “Tanrı’ya bana olan nezaketinden dolayı seni bolca ödüllendirmesi için dua ettim,” diye fısıldadı.

Cesaretini kaybetmekten ve kırılgan yerini korkaklığın almasından korkar gibi aceleyle arkasını dönerek kütüğün önüne geldi ve hasırın üzerinde diz çöktü. Hemen gözbağını getirsin ve terk etmek üzere olduğu dünyaya gözlerini kapatsın diye Bayan Ellen'a hızlı bir hareket yaptı. Tam gözleri bağlanmadan önce korkuyla son bir kez cellada baktı ve, "İşimi hızlı bitirmen için yalvarıyorum!" dedi. Cellat bunu başıyla onayladı. "Tamam leydim." Ama Jane kütükle kendisi arasındaki boşluğu yanlış hesaplamıştı ve gözü bağlı olarak başını koymak üzere ileriye doğru hareket edince sadece hava boşluğuna dank geldi. Bu boşluk onun cesaretini kovaladı. Elleri havaya kalktı ve çılgınca önünü yoklamaya başladı. "Nerede şu? Nerede şu?" diye hüznü dolu bir şekilde hıçkırdı.

Bu çok hüznü ve acınası bir görüntüydü. Herkes onun için üzülmüyordu. Ama kimsenin kıpırdamaya cesareti yoktu. Sonrasını tarih, "Kenarda duranlardan biri haline acıdı," diye anlatır ama size bunun kalabalığın içinden fırlayan hantal ve biçimsiz takunyalarıyla merdivenleri tırmanan, hizmetçisinin giysileri içinde tanınmaz halde, saçının alevleri bastırılmış ve ödünç alınan bir başlığın içine gizlenmiş haldeki cesur Kate'im olduğunu söyleyebilirim. Jane'in omzuna rahatlık veren elini koydu, elinin orada uzun ve sevgi dolu bir an oyalanmasına izin verdi. İzleyenler iki kız kardeşin vedalaşmalarına tanıklık ettiklerini asla bilmediler. Sonra çevik hareketlerle Kate, Jane'in ellerini nazikçe yönlendirdi ve başını birçok ölüm görmüş olan sert, çentikli tahta kütüğe koymasına yardım etti.

Kate daha sonra bana Jane'in kulağına, "Seni seviyoruz Jane," diye fısıldadığını anlattı.

Jane de fısıltıyla karşılık vermişti: "Benim için ağlamayın Kate; bu ölümlü hayatı kaybederek ölümsüz bir hayat kazanacağım!"

Gözyaşlarını yutan Kate takunyalarıyla tekrar aşağı indi ve sırtı henüz dönükken Jane cesaretle bağırarak, "Tanrım, ruhumu

senin ellerine teslim ediyorum!” dedi ve balta büyük bir çarpma sesiyle indi. Jane’in etinden ve kemiklerinden geçip keskin ağzını tahtanın içine gömdü.

Balta indiginde ben darağacını değil, Kate’in yüzünü seyrediyordum. Kate gözlerini kapadı ama gözyaşları sızıyordu. Derin bir nefes alıp titreyerek geri verdi ve, “Elveda benim sevgili Jane’im,” diye fısıldadı. Sonra omuzlarını dikleştirdi, gözlerini açtı, elimi tuttu, darağacından uzağa doğru kalabalığın içinden beni hızla çekmeye başladı. Kelimeler anlamını tamamen yitirinceye kadar, “Arkana bakma, arkana bakma,” diye tekrarladı.

Bakmadım. Bu yüzden, cellat kız kardeşimizin kafasını saçından tutup kaldırarak geleneksel sözlerle, “Kraliçenin düşmanları böyle yok olur! Hainin kellesine bakın!” diye bağırıldığını duymamıza rağmen ikimiz de görmedik. Arkamızdan, küçük bir kızın bedeninden bu kadar çok kanın akmasına şaşırان kalabalığın sesini duyduk.

Jane gitmişti ama yaşamaya devam edecekti. Gelecek nesiller onu gerçekten de sevecekti. Daha bir gece geçmeden her köşede onun inancını, cesaretini, gençliğini ve güzelliğini öven şiirler, koşuklar tohumlar gibi fişkırmaya, okunmaya ve satılmaya başlamıştı. Halkın hayallerinde yer etmiş ve trajik bir kahramana dönüşmüştü. Eğer on altı yaşında güzel bir genç kız değil de elli yaşında dişsiz, ak saçlı bir kocakarı olsaydı hikâye tamamen farklı olabilirdi, ama o sahnede büyüleyici ve iç gıcıklayıcı bir şey vardı. İnsanı heyecanlandırıp ateşleyen, kanını kaynatıp şehvet uyandıran bir şey: Gözü bağlı güzellik, kar beyazı boynu ve omuzları çıplak halde, kız kurusu kraliçenin altın saçlı İspanyol prensin aşkı uğruna feda ettiği kurban olarak diz çöküyor ve kırılan, narin boynundan fiskiye gibi kan, bembeyaz karı lekeleyerek

fişkırıyor; tıpkı gerdek yatağındaki çarşaflarda bir bakirenin kanının çiçekler açması gibi. İşte gelecek nesiller ve bütün dünya kız kardeşimi böyle hatırlayacak.

Sadakatle Jane'in cesedinin yanında kalan Bayan Ellen o gece saraya geldi ve her birimize kız kardeşimizin zavallı, harap olmuş bedenini nazıkçe bir çarşafa sarmadan ve St. Peter ad Vincula Kilisesi'nin nemli, tozlu mahzeninde, Anne Boleyn ve diğer hüküm giymiş vatan hainlerinin tabutları içinde yattığı Tower'ın hüzünlü ve kanlı şapelinde, Guildford'ın cesedinin yanına bırakmadan önce Jane'in başından kestiği uzun, dalgalı buklelerinden getirdi. Sonrasında Kate'i önüme oturtacak, saçının kızıl altın gibi yüzünün etrafından sallanacağı şekilde başını öne eğdirecek, ense kökünden uzun bir tutam kesecektim. Kate de bana aynısını yapacaktı. Tutamları bir arada örüp bağlayacak, her birimiz saklayıp gözü gibi baksın diye üç kız kardeşin –akıllı olan, güzel olan ve küçük gulyabani olan– başından kesilmiş üç renkli saçtan, kızıl kestane, alev gibi yanan bakır ve içinde gizli kızıl barındıran abanoz renklerinden oluşan, sonsuza dek bir arada, bağlı ve birleşik, ölümün zalim tırpanının bile ayıramayacağı bir çift gül şekline sokacaktım.

Bayan Ellen bize Jane'in kıymetli Yunanca Ahit kitabını da getirmişti. O gittikten sonra kitabın kapağının içindeki boş sayfalara Kate'e hitaben yazılmış bir mektup bulduk. Biraz incinmiştim. Benim için bir şey yok muydu? Son boş sayfalarda benim için yazılmış bir mesaj bulma umuduyla kitabın son sayfalarını çevirdim ama bir şey yoktu.

Kate, “Belki burada ikimiz için bir şey vardır?” diye öneride bulundu ben kitabı ona verirken ve ateşin yanındaki kanepeye yana oturduğumuzda yüksek sesle okumaya başladı.

Burada sana, canım kız kardeşim Katherine, dış tarafı altınla çerçevesi olmamakla beraber içindekiler en değerli taşlardan daha değerli olan bir kitap bırakıyorum. Bu, sevgili kız kardeşim, Tanrı'nın kanun kitabı. Bu O'nun biz zavallılara vasiyet olunan ve sizi sonsuz hazzla götürecektir olan Kelamı ve Son Arzusu. Eğer bunu aklına koyarak okursan ve kuvvetli bir arzuyla takip edersen seni ölümsüz ve sonsuz bir hayata taşıyacaktır.

Bu kitap sana nasıl yaşanacağını ve nasıl ölüneceğini öğretecek. Acınası babanın topraklarına sahip olmakla elde edeceğinden daha fazlasını kazandıracak. Bu kapağın içinde bir açgözlünün senden alamayacağı, bir hırsızın çalamayacağı, güvelerin çürütemeyeceği bir zenginlik var.

Sakın yaşının hassaslığıyla uzun günlerin olduğuna güvenme, zira Tanrı isterse gençler de yaşlılar kadar kısa zamanda ölür. Bu yüzden her zaman ölümü öğrenmeye çalış. Dünyaya baş kaldır, Şeytan'ı inkâr et ve ölümlü bedenine rağmen kendini Tanrı'nın varlığıyla avut. Günahların için tövbe ol ve yine de çaresizliğe kapılma. İnancın kuvvetli olsun, yine de haddini aşma, Aziz Paul'le yok olmayı, İsa'yla birlikte olmayı arzula ki onun yanındayken ölümden bile hayat var.

Benim yaptığımdan emin olduğum şekilde İsa'dan hazzet ve senin de bir Hristiyan adın olduğunu görerek efendin İsa'yı yakından takip edebilir, hacına sarılabilirsin. Günahlarını O'nun sırtına yükle ve O'nu her zaman kucakla. Ve ölümüne dokunarak, iyi kalpli kardeşim, bu çürümüşlükten kurtulduğum ve çürümezliğe büründüğüm için mutlu ol, çünkü bana ölümlü hayatının alınıp ölümsüz hayatın bahşedileceği sözü verildi.

*Tanrı'ya dua et ki seni kayırsın ve O'nun korkusuy-
la yaşamayı, sonra da gerçek bir Hristiyan inancıyla
ölmeyi nasip etsin. Tanrı'nın adıyla sana tavsiye ede-
rim, ne umuda kapılarak ne de ölüm korkusuyla yolun-
dan sap. Eğer hayatını uzatmak için O'nun gerçeğini
inkâr edersen Tanrı da seni inkâr edip günlerini daha
da kısaltır. Ve eğer O'na sımsıkı tutunursan günlerini
senin iyiliğin ve O'nun zaferi için uzatacaktır ki Tanrı
beni bu zafere erdirdi ve bundan sonra yanına çağır-
mayı istediğinde seni de oraya erdirecektir.*

*Elveda sevgili kız kardeşim, sadece Tanrı'ya güven,
çünkü sana bir tek O yardımcı olabilir. Amin.*

*Seni seven kız kardeşin,
Jane*

Kate kitabı yere fırlattı ve kendini benim kollarıma attı.

Birbirimize sarılıp ağladık, ikimiz de hiç gözyaşımızın kalma-
dığını keşfettiğimizde şaşırdık.

Kate, “Bir âlim gibi yaşayıp bir şehit gibi ölmektense beyni-
min başımın içinde sukabağının içindeki tohumlar gibi çürüme-
sini tercih ederim,” diye ağladı. “Ben yaşamak istiyorum Mary,
sevmek ve sevmek! İnsan etine sarılmalıyım; ondan kendimi
mahrum edemem. Jane’in ayak izlerini takip edebileceğimden
daha fazla değil!”

Kitabı geri aldığımda içine sıkıştırılmış, Jane’in her zaman ay-
raç olarak kullandığı kurdeleyi fark ettim. Gösterişli, kan kırmızı,
geniş bir saten kurdeleydi. Kurdeleyi çektim ve tepesine işlenmiş
“Kız kardeşim Mary için” yazısını, altında da alevlerin ışığında
parlayıp dans edermiş gibi görünen yine incelikle dikilmiş yaldız-
lı harflerle şu beş dizeyi gördüm:

*Ölüm bedene günahları yüzünden acı verir ama ruh
Tanrı önünde yargılanır.*

*Doğumun ve ölümün vakti bellidir; ölüm günümüz doğum
günümüzden daha iyidir.*

Ölmek için yaşa, çünkü ölümle sonsuz hayat elde edersin.

*Eğer benim hatalarım cezayı hak ediyorsa en azından
gençliğim ve tedbirsizliğim affedilmeye değerdi.
Tanrı ve gelecek nesiller bana merhamet gösterecektir.*

*Huzuru sana bırakıyorum, benim huzurum senin olsun:
dünyanın verdiği rızk gibi değil, bunu sana teslim
ediyorum. Kalbin ne sıkıntı görsün ne de kalbinin
korkmasına izin ver.*

Sonuçta beni unutmamıştı. Ne zaman kitap okusam ve kaldığım sayfayı işaretleme gereği duysam Jane hemen yanımda olacaktı.

Ağlamayı bıraktıktan uzun bir süre sonra yüzümüz ve gözlerimiz hâlâ kırmızı ve ağlamaktan şişmiş haldeyken sıra babamızın başını kütüğe koyup ölmesine gelmişti. Oraya gidip yanında olmayacaktık. Gerçi bizi şaşırtarak Jane'in öldüğü günkü itaatsizliğimizle ilgili tek kelime etmeyen asil kuzenimiz babamızın infazından bir gece önce, oda hizmetçilerinin her zaman yaptığı gibi yatağının ayakucundaki bir paletin üstünde uyumamız için bizi çağırttı ve bütün sabah bizi yakınında tuttu. İş bitene kadar ona yüksek sesle bir şeyler okuduk ve işleme yaptık. Ama sonrasında hücrelerine gidip kişisel eşyalarını almamıza izin verildi.

Babamızın çalışma masasının üstünde kek, şekerleme, pasta,

meyve piramitleri, kocaman, fantastik bademezmesi ve keten helvası ustalıkları çizimlerinin arasında, altında bunların hepsini tarif eden ağız sulandırıcı bol miktarda notla birlikte buruşturulmuş, gözyaşından lekelenmiş bir mektup bulduk. Mektup Jane'dendi, hayatının son gecesinde yazılmıştı.

Babacığım,

Tanrı aslında hayatımı uzatması gereken kişi olan senin elinle ölümümü hızlandırmak istemiş olsa bile yine de buna sabırla göğüs gerebilirim; zira bütün dünyanın benim mülkiyetime verilmesinden ve hayatımın kendi irademle uzatılmasındansa Tanrı'ya keder dolu günlerimi kısalttığı için daha çok şükran duyuyorum. Fakat senin pek çok yönden, katbekat artmış olan tahammülsüz acılarından da oldukça eminim. Kendi acılarına yanarken özellikle, bana söylendiğine göre, benim talihsiz durumuma da hayıflanıyormuşsun. Yine de, canım babacığım, eğer ben kendi talihsizliğimde gücenmeksizin sevinecek bir yan bulabiliyorsam bu noktada kendimi kutsanmış sayabilirim. Kendi gerçeğimin masumluluğuyla ellerimi yıkadığımda suçsuz kanım Tanrı'nın önünde, "Masuma merhamet et!" diye seslenebilir.

Ve yine, zorlanmış olarak ve senin de çok iyi bildiğin gibi sürekli denenerek de olsa tacın başıma takılmasıyla rıza göstermiş gibi görünmeme ve bu yolla Kraliçeyi ve onun kanunlarını çiğnemiş olmama rağmen kalpten inanıyorum ki Tanrı'ya karşı işlediğim suç çok daha küçüktür, çünkü son derece asil bir konumda olarak üzerime zorlanan şeref, içimdeki masum kalbe asla bulaşmamıştır.

Yani, iyi kalpli babacığım, sana şu an içinde bulunduğum durumu anlattım, ölümüm çok yakın ve bu sana kederli gibi gelse de benim için bu sefalet vahşetinden tüm neşe ve hazzın göksel tahtını amaç edinmekten daha hoş bir şey yoktur. İçinde güçlü inancı olan Kurtarıcımız İsa Mesih'le (eğer bunu bir kızın babasına yazması doğru olursa) şimdiye kadar sana güç veren Tanrı hepinize göz kulak olmaya devam etsin ki belki nihayetinde Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'la birlikte Cennet'te buluşabiliriz. Amin.

*Ölünceye Kadar İtaatkâr Kızın,
Jane.*

Doğru olsa bile bu mektubun biraz sert olduğunu düşündüm. Son derece hassas, aslında fazla büyük bir oğlan çocuğu olan babamızı ağlatmış olduğuna hiç şüphe yoktu. Evet, Jane adına tacı tekrar aramaya gitmemesi gerektiği doğrudu, bu isyandan Jane'in hiç haberi yoktu ve olsaydı da içinde yer almak istemezdi ve babamız bunu yaparak kendi sonunu ve Jane'inkini perçinlemiş oldu. Yine de Jane'in babamızın gözyaşlarıyla lekelenmiş mektubunu görmek beni ağlattı. *Ah Jane, nasıl yapabildin?* Babamız Jane yaralarına tuz basıyor gibi hissetmiş olmalıydı!

Belki Jane'in düşünceleri de aynı yöndeydi. Belki o da sertliğinden pişmanlık duymuştu. Ona mektubu yolladıktan sonra babamız gardiyanından Guildford'ın içine dünyamızı altüst eden trajik güç oyunundan önce yazıp babamıza verdiği yaldız süslemeli sarı deri ciltli güzel dua kitabını Jane'e götürmesini istemişti ve kızından da içine kendisini rahatlatacak birkaç kelime yazıp tüm hızıyla kendisine geri göndermesini rica etmişti.

Kate ve ben elimde açık duran kitaba bakarken kitabı açıp

Guildford'ın kendi narin elyazısıyla yazdıklarını okuduğunda ne düşündüğünü merak etmekten kendimi alamadım.

Sizi seven ve itaat eden oğlunuz siz majestelerine bu dünyada uzun bir ömür, bir o kadar neşe ve rahatlık diler. Kendim için de gelecekteki dünyamızda sonsuz haz temenni ederim.

Ölünceye kadar mütevazı oğlunuz,

Guildford Dudley

Ama Guildford ve babamızın birbirleri için ne ifade ettiklerinin, bunun için kimin suçlanacağını ve neyle suçlanacağını artık *gerçekten* bir önemi var mıydı? Sinsiliğin, zalim andaçların, suçlamanın ve kötülüğün vakti geçmişti. Yetiştirildiği gibi itaat-kâr bir kız olan Jane tüy kalemini mürekkebe batırıp kocasının sözlerinin altına şöyle yazmıştı:

Tanrı keliminde bütün yaratıklarının avutulacağını bildirir, bu yüzden siz majesteleri de avuntu bulacaktır. Tanrı iki çocuğunuzu da yanına almayı uygun görmüş olsa da, siz majestelerinden naçizane ricam, onları kaybettiğinizi düşünmemeniz. Güvenin ki biz bu ölümlü hayatı terk ettiğimizde ölümsüz bir hayat elde etmiş olacağız. Ve siz majestelerini bu hayatta şereflendiren ben, kendi adıma, siz majesteleri için diğer hayatta dua edeceğim.

Siz Majestelerinin mütevazı kız evladı,

Jane Dudley

Acaba bu *Dudley*, bedensel veya masumane tutkunluk olsun, ne kadar çılgınca, aptalca hataları paylaşmış olsalar da Jane'in

babamıza Guildford'ın aslında kendisine ait olduğunu kumazca hatırlatma yöntemi miydi?

“Zavallı babamız.” Yana dönünce Kate'in yatağın yanında durmuş, babamızın eski mavi-pembe sevgili şekerleme kutusunu göğsüne bastırmakta olduğunu gördüm. Kutunun kapağını yavaşça kaldırdı.

“Bak Mary!” Görmem için kutuyu bana uzattı. “Bunu bize bırakmış.”

Kate yatağa oturdu ve yanındaki yere hafifçe vurdu. Ben de ona katıldım ve ikimiz kutunun içinde kalan tek şey olan kestane saçlı, bademezmesinden denizkızına baktık.

Kate denizkızını yavaşça kaldırdı ve sanki kutsal gofretmiş gibi çıplak göğüslü denizkızını saygıyla avucunun içine yatırdı.

“Ne dersin?” diye sordu tereddütle.

Başımınla onaylayıp, “Babamız için,” dedim.

Kate bir an tereddüt etti, sonra denizkızını kaldırıp belinden ikiye ayırdı.

Ben denizkızının yeşil pullu kuyruk kısmını aldım ve hemen ağzıma attım, Kate de geri kalan yarısına aynısını yaptı.

Sonra kolumu Kate'in beline doladım, o da öyle yaptı ve birbirimize yaslandık. “Zavallı babamız,” diye iç geçirdik ve bize bıraktığı son şekerlemeyle babamızın anısının tadını çıkardık.

Babamızın ahmak kafası sonradan olası vatan hainlerine uyarı olarak Londra Köprüsü'ne asıldı, ama sakalının bazı kısımları esintiyle sallanmaya devam etti. Kargalar babamızın kafasını henüz yiyip bitirmemişti ki leydi annemizin üzerimize “bu kasvetli kış günlerinin üzerine bir bahar patlaması getirecek” pastel renkli güzel bir şeyler giymemizi ve “tatlı bir keyfi kutlamak” için derhal Suffolk Hanesi'ne gelmemizi söyleyen ilginç çağrısını aldık.

“Bu da ne demek oluyor?” diye sordu Kate, ben yatağımızın ayakucunda, golden elma desenli bahar yeşili brokar elbisemin içinde durup Kate'in soluk pembe damasko figürlü, üzerinde narın gümüş gül işlemeleri olan elbisesinin bağcıklarını bağlarken. “Babamız ve Jane daha yeni ölmüşken nasıl ‘tatlı bir kutlama’ olabilir ki?”

“Hayal bile edemiyorum,” diye iç geçirdim. “Onlarsız hayat asla eskisi gibi olmayacak. Hiçbir şeyin eskisi kadar tatlı olmayacağından öyle korkuyorum ki Kate.”

“Böyle söyleme Mary,” diye yalvardı Kate. “Cesur olmak zorundayız; hayat yaşamak içindir, bu yüzden biz de heyecanla

bekleyecek şeyler *bulmalıyız*, devam etmeye degecek şeyler. Tatlı zamanlar yine gelmek *zorunda*! Ama şu an... henüz *çok* erken.”

Suffolk Hanesi’ne vardığımızda alt kattaki oturma odasına alındık. İçeride yüz mumdan kaynaklanıyor olması gereken bir ısıltı altında, belki de mum ışığının kendisine nazik olacağını ve iyi göstereceğini düşünen leydi annemiz büyük mermer şömine-nin önünde duruyordu. Artık ürkütücü derecede kiraz kızılı olan saç –belli ki kına yakmakta aşırı hevesliydi– dötrnala kırkına doğru yol almasına rağmen bir genç kız gibi serbest halde sırtına dökülüyordu. Başının üstünde yaldızlı biberiye, lavanta, keçisa-kalı, Tudor mirasının hatırlatıcısı olan kırmızı ve beyaz güller, koyu mor menekşeler, kadife çiçekleri ve yaz karı olarak bilinen yıldız şekilli beyaz tomurcuklardan oluşan mebzul bir taç vardı. Büyük, altın bir kadeh tutuyordu ve kremi beyaz damaskodan bol, dökümlü bir cüppe giyyordu. Cüppenin altındaki korsesiz bedeni içine tıkıldıkları çuvaldan kurtulmaya boşuna çabalarken cırlayan ve kıvranan korkmuş beş domuz yavrusu gibi sallanıyordu. Bize doğru bir adım atınca mahmuzlarının şıkırtısını duydum ve aşağı doğru bakınca siyah deriden binici çizmelerinin sivri uçlu burunlarının cüppesinin altından çıktığını gördüm.

“Gelin kızlarım,” bize doğru bir elini uzattı, “ve üvey babanızı kucaklayın!” Coşkulu bir hareketle, bizimle yüzleşmekten korkmuş gibi görünen, kendini gölgelerde saklamaya çalışan ahırbeyimiz Adrian Stokes’un utangaç, yüzü kızarmış figürünü işaret etti. “İşte aşkım,” kırmızı saten kol yeninden tutup çekti, “gel ve benimle aşk kadehinden iç!” Kadehi onun eline tutuşturdu.

“Beni çimdikle Mary!” diye fısıldadı Kate elimi sıkıca tutarak. “Beni *hemen* uyandır; rüya görüyor *olmalıyım*!”

Beraberce durmuş, tüm önü ve kolları boyunca altın borularla süslenmiş pırl pırl kırmızı saten yeleğinin içinde leydi annemizin yanında koyun gibi duran, yüzü kızaran utangaç, siyah saçlı

çocuğa bakarken, “Sanırım aynı kâbusu ben de görüyorum,” diye fısıldayarak cevap verdim.

Takdire değer bir şekilde Üstat Stokes ateş gibi yanan bir utançlığa kapılmış ve bakışlarımızla karşılaşmayı son derece zor buluyor gibi görünüyordu. Bize bakmaktansa yere bakıyor, bunların gerçekten kendi ayağı olduklarına inanamıyormuş gibi altın yırtmaçlı kırmızı ayakkabılarını inceliyordu.

Leydi annemiz ellerini kalçalarına koyup, “Pekâlâ?” diye üsteledi. “Neyi bekliyorsunuz? Gelin, utanmayın, kucaklayın onu!”

“Kendimi Thames’in sularına atmayı tercih ederim!” diye bağırdı Kate. “Anne, *bunu nasıl yaparsın?* O daha *yirmi* yaşında!”

Kate’in gözlerine bakmaya cesaret edemeyen Üstat Stokes ağzının içinde salı günü yirmi bir olacağını mırıldandı.

“Evet aşkım ve bir parti vereceğiz, çok büyük bir parti!” Leydi annemiz kocasının koluna hafifçe vururken anlayışla gülümsedi, yanağına bir öpücük yapıştırdı ve eli sinsice arkaya dolaşıp açgözlü ve beklenmeyen şekilde kalçasını avuçlarken Üstat Stokes korkudan neredeyse yerinden sıçrayacaktı.

Kate şaşkınlık içinde başını sağa sola sallarken, “Anne!” diye bağırdı. “Babamız öleli daha iki hafta bile olmadı! *Bekleyemez miydin?*” Eli havaya kalkarken gözyaşlarını saklamak için arkasını döndü.

“Gel Kate.” Kız kardeşimin elini tuttum. “Sözlerini ve nefesini boşa harcıyorsun! Babamızın öldüğüne üzülüyor bile; üzgün *olamaz...* Bunu yaptığına göre!” Üstat Stokes’a doğru tiksinti dolu bir el hareketi yaptım. “Onun oğlu olacak kadar genç!”

Üstat Stokes “Ben... ben...” diye kekelemeye başladı. Önce leydi annemize baktı, sanki hâlâ hizmetkâr rolüne alışkın olarak konuşmak için onun iznini bekliyor gibiydi. “Belki evlenmekte fazla acele ettik. Ben... ben... Ben her zaman lordumu sevmişimdir ve ölümüne yürekten üzgünüm. Bradgate’e ahırlarda çalı-

şacak bir delikanlı olarak ilk geldiğimde bana daima gülümser ve şekerleme kutusundan ikramda bulunurdu. Gerçekten, onun anısına saygısızlık etme niyetim yok! Eğer isterseniz onun şerefine kadeh kaldırabilir ve portresinin altında birkaç mum yakabiliriz.”

“*Otur ve kapa çeneni!*” Leydi annemiz Üstat Stokes’u bir sandalyeye doğru itti ve az önce avuçladığı kalçalara bir tekme savurdu. “Seninle muhabbetin için evlenmedim!” Sonra cüppesinin eteklerini büyük beyaz yelkenler gibi arkasında savurarak döndü ve Kate’in bileğini tutup sertçe büktü. “*Seni aptal kız!*” diye tısladı. “Senin daha mantıklı olduğunu sanıyordum! Yas tutacak zamanım yok ve babanız bundan sonra hep olacağı kadar ölü, dolaşısıyla yaptıklarımla henüz *bir şeyleri* kurtarabilecekken aradaki fark nedir? Yoksa aptal baban yüzünden her şeyin, Bradgate ve Suffolk Hanesi’nin ve kumarda kaybettiklerinden kalan ne kadar arazi ve para varsa kaybedildiğini görmek mi istersin? Bazı şeyleri kurtarmak zorundaydım ve kendi altımda biriyle evlenerek, Suffolk Düşesi unvanımdan feragat ederek kraliçeye ailesinin artık asalet iddiasının olmadığını gösterecektim ve bunu da başardım! Yapmam gerekeni yaptım ve siz iki nankör kız önümde diz çöküp bana teşekkür etmelisiniz! Yatağıma şehvetli genç bir delikanlı koymuş olsa bile sadece Bayan Stokes olmak hoşuma mı gidiyor sanıyorsunuz? Evet, evleri ve parayı kurtardım ama unvanımı feda ettim ve şimdi nereye gitsem insanlar arkamdan kıs kıs gülecek, çünkü Mary’nin de dediği gibi oğlum olacak yaşta biriyle evlendim! Ama düşünmem gereken iki kızım ve onların geleceği var!”

“*Ve kendin!*” diye bağırды Kate.

“Evet, kendim!” diye kabul etti leydi annemiz. “Hayatım boyunca görevimi yerine getirdim ve şimdi de beni mutlu edecek bir kocayı *hak ediyorum!* Bunu fazlasıyla hak ettim! Değersiz babanızı, bedeni kadar yumuşak ve hamur beyinli o omurgasız işe

yaramazı unuttun! Ben bir kraliçenin kızı ve bir kralın yeğeniyim. Hal Grey'den daha iyisini hak ediyorum!”

Nefes almak ve kızaran yüzünü yellemek için durdu, sonra başını asice savurarak Üstat Stokes'un sandalyesinin yaldızlı koluna oturmaya gitti. Sandalyenin iniltisini duymazdan gelip kendisini seven bir eşle portre için poz veriyormuşçasına yerleştirdi. Kocasının saçını okşadı ve kulağını dişlemek için eğildi. Eli gömleğinin altında gezinmek ve şaka yollu, onun kıvrılmasına, yüzünü eksitmesine ve cıyıklamasına yol açacak kadar sert bir makas almak için içeriye girerken kocasının yüzü kızardı ve bakışlarını öbür tarafa çevirdi.

Üstat Stokes'un elinden altın kadehi kaparken ve içindekini büyük bir iştahla içerken, “Jane ve Guildford da,” diye devam etti. “Hepsi öldüler ve hiçbir şey onları geri getiremez! Gerçi zavallı Guildford için çok üzülüyorum; *sevgili* çocuk onunla beraber İtalya'ya kaçıp şarkıcılık kariyerini idare etmemi istemişti. Bir kadın olmama rağmen hayatında gördüğü en dişli insan olduğumu ve yanında olup bu tür meseleleri ele almış olsam hiçbir tiyatro menajerinin onu kandırmaya veya parasını kısmaya *cesaret edemeyeceğini* söyleyerek bana iltifat etti. Haklıydı elbette. Zavallı Guildford!” İç geçirdi. “Huzur içinde yatsın!”

Üstat Stokes'un sandalyesinin yanındaki altın tepsiden zarif bir hareketle bir şekerleme aldı ve ağzına attı, büyük bir yudum şarapla birlikte yuttu. Rujlu ağzının kenarından kırmızı bir derecik dökülüp beyaz cüppesinin yakasını lekelemek üzere aşağı doğru süzülürken iğrenerek seyrettim. Bu bana kanı hatırlattı ve midem içimde ters dönerken gözlerimi kapatmak zorunda kaldım.

“Hadi Mary!” Gözyaşlarını kol yeniyle silen Kate elimi yakaladı ve beni kapıya doğru sürükledi. “Burada kalamayız!”

Üstat Stokes arkamızdan, “Ben... Sanırım yağmur yağacak!” diye seslendi.

Kate kapıyı çarpmadan ve aceleyle pelerinlerimizi unutarak beni Londra gecesine çekmeden önce “O halde dışarıya çıkıp ağzın açık halde havaya bakma ki boğulmayasın!” diye bağırarak cevap verdi.

Yağmur hafifçe çiselemeye başlarken leydi annemiz peşimizden başını oturma odasının penceresinden uzatıp, “Benim için mutlu olmalısınız!” diye bağırdı. “Babanız şimdi de bir yıl sonra olacağı kadar ölü. Saklayıp günah içinde yaşamaktansa yasal olarak evliyim ve Tanrı’nın bana avunmam ve yatağımı paylaşmam için ödül olarak yolladığı kara saçlı çocuğun iyice ve hakkım olarak tadını çıkarıyorum! Tanrı biliyor, onu hak ediyorum! En azından numara yapmayacak kadar terbiyeli ve dürüstüm!”

Kate ona, “Ah, git başımdan anne!” diye bağırdı ve peşinden beni çekiştirerek yürümeye devam etti; bu arada bir şimşek karanlık gökyüzünü yardı ve gök gürültüsünün gumbürtüsü leydi annemizin öfkeli cevabını boğdu.

Elini çekerek, “Kate!” dedim. “Sence de bir at arabası veya mavna tutmamız gerekmez mi? Hava karardı ve yalnız, savunmasız ve bu üstümüzdekilerle dışarıda olmamız güvenli değil. Şehir tehlikelerle dolu ve biz şehrin tam göbeğine gidiyoruz!”

Ama Kate dinlemiyordu. Bir kolundan ben çekerken ve rüzgâr da diğerini şiddetle kavramışken Kate hızla ve öfkeyle yürümeye devam etti ve dikilip Londra Köprüsüne bakmaya başlayana kadar da durmadı. Yağmurun kayganlaştırdığı gri taş şimşeğin parlak beyaz ışığında gümüş renkte parlıyor ve vatan hainlerinin çeşitli çürüme aşamalarındaki kelleleri boyunlarının geçirildiği metal kazıklardan hortlak gibi pis pis bakıyordu. En tazelerinin birinin gözbebeği göz çukurundan sallanıyordu, diğerleriye kayış gibi ve fırtına yemiş gibi görünüyordu, etleri alttaki kemiği ortaya çıkaracak şekilde soyulmuştu.

Kate yakındaki bir eşikte durmam için beni çekti ve ısınmak için kolları kendini sararken bir köşeye büzüşerek yere çöktü. “Şimdi bekleyeceğiz.”

“Neyi bekleyeceğiz?” diye sordum; gerçi kalben cevabı biliyordum. Kate saatin ilerlemesini bekliyordu, yollardaki ve köprüdeki trafiğin azalmasını, niyetlendiği cüretkâr harekete dışarıdakiler şahit olmasınlar diye herkesin yatacağı saati bekliyordu.

Kate’in gözleri köprüye sabitlenmişti, kellelere bakıyordu – özellikle birisine– ve zahmet edip bana cevap vermedi. Onu kraliçenin rızası olmadan alamayacağını söylemenin beyhude olduğunu biliyordum. Kelleler Londra Köprüsü’nde bütün eti yüzülene kadar tutuluyordu, sonra kafatasları yenilerine yer açmak için Thames Nehri’ne atılıyordu. Bu, cezanın bir parçasıydı; bir bütün olarak mezarlarında yalan söyleyemesinler diyeydi. Sadece eğer kraliçe izin verirse aileler münasip bir cenaze için yakınlarının kellelerini alabiliyorlardı. Neyse ki Jane ve Guildford bu kaderden korunmuştu, ama babamız korunamamıştı. Leydi annemizin, babamızın kellesini istemeyeceğini biliyordum; onun istediği tek şey unutmak ve kraliçeye de unutturmaktı. Thames’in dibine gömmeye çalıştığı, babamızın temizlenmiş, rüzgâr yemiş ve yağmurla cilalanmış kellesi gibi hatıraları yeniden canlandırmaya cüret ettiğimizi bilse bizi döverdi.

Ama Kate’i hafife almıştı. Kate bunun altında kalmayacaktı. Babasını saklayacak, kraliçenin iznini ve leydi annemizi boş verip bunu yapacaktı. Her zaman yaptığı gibi sevgi adına her şeyi feda edecekti. *Her şey sevgi için.* İşte kız kardeşim Kate buydu; onun mezarını süsleyecek mezar taşı bu yazılmalıydı; zira onu bütün hayatını üzerine yaşadığı bu ilkeden daha iyi tanımlayacak başka bir söz yoktu.

İçim geçmiş olmalıydı. Uçuk pembe ve gümüş rengi bir ışık uçarak önümden geçince irkilerek uyandım. Kate kalkmış koşu-

yordu; ben onu durdurmak için elimi uzatamadan gitmişti, yağmur onu kırbaçlarken, rüzgâr yürekliliğine öfkelenmiş ve benim yapamadığımı yapmaya –onu durdurmaya– kararlıymış gibi uluyup çekiştirirken Londra Köprüsü’ne doğru koşuyordu.

Her atışında kalbim göğsümü delip dışarıya fırlayacakmış gibi hissediyordum ve başımı eğince çıkıntı yaptığını, titrediğini ve güzel yeşil elbisemin figürünü oluşturan golden elmaların üstüne kan damlattığını göreceğimi sanıyordum. Öyle korkmuştum ki Kate’in inatla tepeye tırmanışını, tüm yol boyunca rüzgârla savaştığını ve havanın yıprattığı, kargaların didiklediği ve çürümekte olan kellelerin oluşturduğu garip kümeye doğru gidişini izlerken dua bile edemedim. Acaba babamız atılğan ve cesur kızının tırabzandan iyice uzağa uzandığını, başının geçirilmiş olduğu kazığı tutmaya çalışırken yağmurun gümüş iğneleri tarafından taş tutulduğunu görebiliyor muydu? Zavallı babamız! Donuk, ölü gözleri fırtınanın içine boş boş bakıyordu. Zengin, gür ve kumral sakalından geriye kalan seyrek püsküller uçuşuyor, rüzgâr leydi annemizin kulaklarını yumruklayışının taklidini yapar gibi sille tokat atıyordu.

Ama ne kadar gerilip çabalasa da Kate kazığa ulaşamadı.

“*Kate!*” Yağmura çıkıp koşmaya başladım. “Ona *asla* ulaşamayacaksın! *Lütfen*, düşmeden önce in aşağıya!”

Rüzgâr ılık çaldı, göğsü çılgınca inip kalkan Kate doğruldu ve isyankârlıkla bana baktı. “*Bana asla, asla deme!*”

Eteklerini kaldırdı ve bacağını dışarıya doğru savurdu, yağmurun kayganlaştırdığı tırabzana ata biner gibi oturup evde beslediği maymunlardan biriymiş gibi yalpaladı. Rüzgâr beline gelen asi bir bakır bukleyi kıvranan kıvılcık altın yılanlar gibi uçuşsun diye serbest bırakarak ve kız kardeşimi şimşegin kör edici beyaz ışıyla aydınlanan güzel bir Medusa’ya dönüştürerek başındaki kapüşonu yolup attığında, gümüş ağı ve inci uçlu firketeleri ko-

pardığında bile durmadı. Patlayan gök gürültüsü Tanrı Zeus'un bu cesur genç kızla alay eden kahkahası mıydı? Rüzgâr O'nun kendi yöntemiyle Medusa'yı kendi kucağına çekmeye çalışması mıydı? Yoksa Zeus'un erkek kardeşi Neptün için güzel bir kurban olarak kayıp Thames'e mi düşecekti? Gözümden yaşlar akarken kalbim *Ah Kate, Kate, aşağıya in Kate!* diye bağıırıyordu. *Kes şu aptallığı! Kelleyi unut gitsin! Babamız öldü ve artık onu kurtarmazsın! Kimse yapamaz! O sadece bir kelle ve hayatını tehlikeye atmaya değmez!*

Kate tek eliyle tırabzanı tutarak iyice eğilip babamızın kafasına uzandı. Kaymaya başladı ve ben soğuk yağmura rağmen terleyip yanmaktan neredeyse ölüyordum. Kendini düzeltip uzun süre oturdu, küçük pembe ayakkabısını aşağıdaki kara sulara düşerken seyretti. Ayakkabı hiç ses çıkarmadan battı ve herhangi bir şıprtı çıkardıysa bile hırslı, şiddetli rüzgârın sesi onu yuttu. Peşinden gelen şimşegin kör edici ışığında Kate'in yüzündeki kararlılığı gördüm ve babamızın kellesini elde edene veya sularla dolu bir mezara düşene kadar durmayacağını anladım.

Saçını geri itirmeye çalıştı ama saç yüzüne şaplak atarak geri geldi; gözlerinin, burnunun ve ağzının üstüne turuncumsu kızıl bir yosun gibi yapıştı. Gözü pek Kate aşağı uzanıp eteklerinin altını el yordamıyla yokladı ve pembe ipek bir jartiyer koparıırken çorabının düşüp ayak bileğinde toplanmasına izin verdi. Dizle-riyle tırabzana sıkıca sarılarak saçını arkada atkuyruğu şeklinde topladı ve jartiyerle sıkıca bağladı. Arkamı dönmek istiyordum. Bakmaya dayanamıyordum ama yine de buna *mecburdum*. Benim cesur, atak Kate'im gerçekten korkusuzdu! Ben olsam bunu yapamazdım!

Daha az şüphe çekmek için siyah giymeli ya da hareketlerini kolaylaştırmak için bir oğlan gibi giyinmeliydi, ama Kate bunu planlamamıştı ya da planladıysa bile bana asla söylemedi. Yine

de tehlikeye ve giysilerinin çıkardığı engele rağmen içimdeki sanatçı tek bir dikişi veya renk tonunu bile değiştirmezdi. Bakılası en *ihtişamlı*, en *korkutucu* görüntüydü. Bardaktan boşalıncasına yağan yağmurda, rüzgârın yaladığı hafif pembe eteği ve çılgın, öfkeli fırtınada korkmuş kuşların kanatları gibi çırpınan gümüş ve beyaz iç eteğiyle ayakta kalmak, yenilip yere düşmemek için gökyüzünün karasına tezat şimşeğin gümüş beyazı, pırlanta kadar parlak ışığı altında çabalayan bir görüntü. Keşke onu resmedecek yetenekle kutsanmış olsaydım, böylece onun dünyaya Leydi Katherine Grey olarak gösterilmek üzere geride kalan ruhsuz, solgun, cansız, siyah-beyaz elbiseli tasviri yerine bütün dünya aynen böyle görebilirdi.

Sonra onu aldı ve güvenle göğsüne bastırdı. Aşağı inmesi dışında her şey bitmişti ve Tanrı mutlaka düşmesine izin vermeyecekti; eğer başarısız olacaksa, eğer düşecekse bu an kesinlikle o an değildi.

Dikkatle, büyük bir dikkatle, yalpalayarak aşağıya indi. Kendisi ağır, olanca suyu emmiş eteğini kaldırmaya, iç eteklerinden birinin içinden çıkmaya çabalarken hiç konuşmadan babamızın kafasını tutmam için bana verdi.

Zavallı babamız. Rüzgârın kavurduğu, kösele gibi olmuş yanaklarını okşadım. Sakalının çoğu gitmişti, kargalar veya diğer kuşlar yuva yapmak için almışlardı. Günün birinde kraliçenin bahçelerindeki veya parklardaki ağaçların tepelerindeki kuş yuvalarına bakıp babamızın sakalından gelen kestane rengi kıllarla örülü bir yuva görmeyi çok isterdim.

Kate babamızın kafasını kundak gibi içine saralım diye iç eteğini sessizce bana uzattı, ama önce alnını öptüm ve Kate onu sırlıklam beyaz ketene nazikçe sarmadan önce aynısını yaptı.

Uzunca bir an durup sırlıklam olmuş, titreyen kız kardeşime soluksuz bir merakla baktım. Bunu yaptığına hâlâ inanamıyordum.

Aşk simgesi olarak şapkasında veya kol yeminde taşımak üzere şakayla sevgilisinin saçındaki kurdeleyi çekip alan karasevdalı bir çoban gibi rüzgâr, saçını tutan jartiyeri çekmiş ve koparıp almıştı. Kate'in bir terliği eksikti ve yeri kaplayan buz gibi sulu çamurun onun küçük ayak parmaklarına vurulup bir aşk hatırası daha almasından korkuyordum. Elbisesi ağırdı, suyla yüklü kucaklamasıyla her adımda savaştığını gerektirecek şekilde her bir kıvrıma sarılıyor, bacaklarına yapışıyordu. Şimşek canlı bir beyaz ışık patlattı ve donuk yağmur damlalarının saçlarına elmas parçaları gibi yapışmakta olduklarını gördüm. Dişleri birbirine çarpıyordu ve gözlerinde çılgınca bir pırıltı vardı; birer mavi-gri fırtına gibiydiler, hem zaferi hem de şüpheyi anlatıyorlardı. Kate yarı boğulmuş gibi duruyordu. Üzücü, sırlıslıkla bir görüntüydü, yine de benim gözümde *hiç* bu kadar güzel olmamıştı.

“Hadi Mary!” Babamızın kafasını bir kolunun altına sıkıştırdı ve tutmam için diğer elini bana uzattı.

Oradan St. Botolph's-Without-Aldgate Kilisesi'ne, benim halen her pazar babamızı ziyaret ettiğim yere gittik. Oraya varır varmaz babamızı papaza teslim ettik. Hâlâ babamızı güvenle, çalışma odasındaki dolapta, sürekli yenilenen talaşla dolu cam bir fanusun içinde kilitli halde saklar. Babamızın kösele gibi olan derisi talaşın içindeki bazı yaşamsal gıdaları emer ve böylece sanki hâlâ her gün at sürerek ava çıkıyormuş gibi teni esmer kalır. Doktor Reynolds beni her zaman kibarlıkla karşılar ve beraber birer bardak şarap içer, babamın şerefine kadeh kaldırırız. Kendisi babamı ara sıra kumar oynamaması için telkin etmeye çalıştığı sorumsuz adam, ama her zaman nazik ve cömert biri olarak sevecenlikle hatırlar.

Kilise çanları gece yarısını çaldığında Kate elimi yine tuttu ve Greenwich Sarayı'na gizlice girebilmek için karanlık ve yağmurlu geceye tekrar daldık; zira Suffolk Hanesi'nde bana göre kutsal

evlilik töreniyle alay edecek şekilde bir evlilik kutlanıyordu ve orası bizim için eskisinden daha az ev gibi hissettiriyordu. Şimdi fark ediyorum ki leydi annemiz ailemizin üzerine kurulu olduğu ana kaya, sert ve sağlam temeldi, ama babamız –tüm planları ve hayalleriyle, her zaman hazır olan şekerleme kutusuyla komik, aptal, çılgın, pervasız babamız– onun kalbiydi.

Belki asil kuzenimiz Kate'in sağlığının ailemizin başına artarda gelen zalim darbeler –Jane ve Guildford'ın ölümü, hemen ardından babamızınkı, şimdi de leydi annemizin eski Ahır beyimizle yaptığı saçma ve aşğılayıcı evlilik– olduğuna gerçekten inanmıştı ya da belki sadece bizim için üzüüyordu. Babamızın kellesinin Londra Köprüsü'nden kayboluşuyla ilgili tek kelime konuşulmamıştı. Kraliçe ikimizi de yanaklarımızdan öptü, her birimize birer opal tespih verdi ve dinlenmemiz için saraydan gönderdi. Bize veda ederken, “Eve gidin ve güçlenin; gücünüzü yeniden kazanın,” dedi.

Kate ve ben Bradgate'e yalnız döndük, yanımızda sadece birkaç hizmetkâr vardı. Leydi annemiz Londra'da kaldı, hizmetçilerin dedikodularına göre yeni kocasıyla büyük bir tutkuyla ve utanmazca tepiniyordu. Alaycılığa ve kahkahalara isyanla, “Unvanımdan vazgeçmemin karşılığı olarak eğleneyim ve avunayım diye Tanrı bana dünyanın en eğlendirici delikanlısını verdi!” diyordu kendinden çok alt sınıf biriyle evlenmesini ilginç bulanlara burnunu havaya dikerek.

Kenarlarında kestane ağaçları dizili olan uzun ve yilankavi sürüş yolunun başında atlarımızın dizginlerini çekip durdurduk. Mart rüzgârı tozla kaplanmış binici kıyafetlerimizi ve şapkalarımızdaki tüyleri çekiştirirken eyerlerimizin üstünde omuzlarımız çökük, yorgun halde oturup eve baktık. Burada son bulunuşumuzdan bu yana sanki bir ömür geçmiş gibiydi. Londra'ya doğru Jane ve Kate'in düşünlerini görmek üzere yola çıktığımızda ev olarak gördüğüm tek yerden bu kadar uzun süre uzak kalacağımı hiç düşünmemiştim. Altmış yıl önce av köşkü olarak hayata geçmiş büyük pembe tuğlalı bu kare bina geniş alana yayılan yeşil bir geyik parkının tam ortasında idi, etrafı gümüş derelerle ve yemyeşil ormanlarla çevriliydi ve orman öyle derindi ki söylenene göre biri güneşi hiç görmeden on iki mil boyunca at sürebilirdi ve ormanların ötesinde de uzaktan kayrak tepeleri yükseliyordu. Bir kralın yeğeniyle evleniyor olduğu için gururu kabağan babamız evin kocaman bir tuğla kutu görünümünü biraz hafifletmek için av sahnelerini betimleyen vitray camlı, kırmızı tuğladan iki uzun kulecik daha eklemişti. Binaların masrafını kumar masalarında karşılamaya çabalamış, ama sadece daha büyük borçlar elde etmişti. Her bir kuleciğin kırmızı tuğlalı sivri tepesinden ailemizin gururlu yeşil, sarı, siyah ve beyaz ipek flaması dalgalanırdı. Ebeveynlerimiz bu flmaları güneşin soldurmaya başladığına dair en ufak bir iz konusunda her zaman dikkatliyidiler ve düzenli olarak yeniletirlerdi; sırf bu iş için evde flama dikmekten başka hiçbir şey yapmayan bir kadın terzi bulundurulardı.

Jane ve babamız olmadan Bradgate asla eskisi gibi olmayacaktı; kalbi sökülmiş bir evin boş kabuğu gibi olacaktı. Jane'in huysuz ciddiyetini, ona pencere önündeki oturağına kıvrılmış, kucağında kitap, elinde elma olan haliyle rastlayışımı özleyecektim. Babamızı da her zaman elinde şekerleme kutusuyla hatırlayacağım; bize Londra'dan şekerler getirişini, aşçının başının etini

“daha fazla tatlı pişirmesi” için yiyeşini, bu sayede evin her zaman şeker, tarçın, bademzesmesi, bol bol baharat ve yazın bütün tatlı meyvelerinin kokuları içinde oluşunu özleyecektim.

Evin yakınında ağaçları budayarak çalışan ormancılar vardı, bizi görünce iki büyük kaybımızdan dolayı taziyelerini sessizce bildirmek için saygıyla diz çöküp şapkalarını çıkardılar. Bize en yakında duran adam baltasını bıraktı –görünüşüne bakılırsa yeni bir baltaydı– uğraşmakta olduğu ağaca yasladı ve güneş baltanın keskin ağzını ıslattı. Kate gözlerini eliyle kapatmak yerine direkt yansıyan ışığın kör edici sarı pırlıltısına baktı. Daha ben onu durduramadan eyerinden fırladı, baltayı kaptı ve çılgınca ağacı doğramaya kalkıştı. Sakarlıkla geriye doğru sendeledi, baltanın alışık olmadığı hantal ağırlığının altında tökezledi. Ama inat etti ve baltayı tekrar tekrar savurdu, aynı zamanda çılgınca ağladı, hıçkırdı, histeri krizine girdi. Jane ve babamız başlarını kaybetmişlerdi, onların anısına Bradgate’teki bütün ağaçların da kafaları kesilmeliydi.

“Baltalarınızı alın ve hepsinin kafasını kesin! Onların Jane’e ve babamıza yaptıkları gibi hepsinin kafasını kesin!” diye ormancılara emir verdi. Gözlerindeki delilik öyle korkunç bir şekilde ikna ediciydi ki ormancılar hemen baltalarına sarılıp itaat ettiler.

Ben sessizce durdum ve Kate elindeki baltayı bırakıp dizlerinin üstüne düşünceye, hızla nefes alıp ağlayarak sanki ben bir şekilde acısını dindirebilirmişim gibi beyaz ellerinde oluşan kanlı kabarcıkları bana doğru uzatıncaya kadar karışmadım. Hemen ormancıya baltasını geri almasını işaret ettim ve kız kardeşimi yeniden atına binip eve doğru gitmeye ikna ettim. Atımızı sürerken hava coşkulu odun doğrama, oduna saplanan baltaların sert sesleri ve baltalarını kurtarmak için hızla çeken, sonra tekrar tekrar sallayan güçlü, terli adamların homurtu sesleriyle doldu. Gün bitip de adamlar ağrıyan omuzlar ve sırtlar, su toplamış ellerle evlerine döndüklerinde Bradgate’e giden yolun kenarındaki bütün kestane ağaçları

çıplak, çirkin birer kütük olarak kalmışlardı; yapraklı yeşil tepeleri yan taraflarında baş aşağı çime uzanmış, ertesi gün yakacak odun olarak doğranıp arabalara yüklenerek götürülmeyi bekliyorlardı.

O zamana kadar Kate çoktan yatmıştı. Son yemyeşil ağaç tepesi düşmeden önce uyuyuncaya kadar ağlamış, bu arada ben pencerenin önünde dikilip gözlerimde yaşlarla yıkımı seyretmiş-tim. Babamız, Jane, Guildford ve onların ziyan edilmiş hayatları, Kate'in kaybolan, zalimce koparılıp alınan aşk hayalleri ve üç kız kardeş olarak gölgesinde oturup oynadığımız, tırmandığımız, çi-çekler ve yemişler topladığımız kestane ağaçlarının yıkımı için sessizce ağlarken, *Büyük ziyan!* diye düşündüm. O ağaçlar hayatı-mız boyunca hep oradaydılar, Jane doğduğunda çoktan uzamış ve görkem kazanmışlardı. Bradgate onlarsız da aynı görünmüyordu ve leydi annemizin nihayet Bradgate'e dönünce boş, çirkin, çıp-lak, kabaca farklı uzunluklarda budanmış ağaç gövdeleriri gör-düğünde vereceği öfke dolu tepkiyi düşündükçe ürperiyordum. *En azından iyice uyarılıp onunla yüzleşmeye hazır olacağız,* diye düşündüm, *zira çığlığını ta yoldan duyacağımız kesin.* Onun kır-mızı, kızgın yüzünü, binici kırbacını çılgınca savuruşunu, kırbaç çarpacak bir et buluncaya kadar havayı döverken çıkan yakıcı şaklamayı hayal edince tekrar ürperdim ve kendime sarıldım. Kır-bacın batışını, eti ayırışını ve kan çıkarişını zihnimde hissedebili-yordum. Suçu ben üstlenecektim; Kate yeterince acı çekmişti, en azından onu bundan kurtarabilirdim ve bunu yapacaktım.

Arkamdaki yatakta Kate kıpırdandı, uykusunda hıçkırdı ama uyanmadı.

“Keşke dünyamızı düzelterip eski haline getirmek, zamanı ter-sine çevirip hepsini geri getirmek için yapacak bir şeyim olsaydı ama yapamam. Bende sihir yok. Sadece küçük bir kızım!” diye fısıldadım hafifçe. Ama acının işkence ettiği uykusunda kıvranan kız kardeşim beni duymadı.

En azından hâlâ hayattaydı. Gidip yatağın yanında durdum, ellerimi kenetledim ve dua ettim, “*Lütfen*, beni hiç bırakma Kate!”

Kate birkaç kelime daha mırıldandı –neyse ki gittikçe azalıyor ve seyrekleşiyordu– ve yatakta yuvarlandı, ben de bunların cevap olduklarına, beni asla yalnız bırakmayacağına, öldüğüm güne kadar ruhen ve bedenlen her zaman yanımda olacağına dair teminatlar olduğuna kendimi inandırdım.

Benimki gibi bükük bedenleri olan cüceler genelde genç yaşta ölürlerdi. Yaşlandıkça bedenlerimizin şekli daha da bozulurdu, bu da iç organlarımızı sıkıştırır, ezer ve zarar verirdi; akciğerlerimizin zayıf olduğu herkesçe bilinirdi ve her zaman eklemlerimizdeki ağrılardan mustarıptık, tıpkı alt sırtımdaki ve kalçalarımıdaki sürtünme acısının bazen beni devirip günlerce dümdüz yatmama neden oluşu gibi. Tüm bu hastalıklar yaş ilerledikçe kötüleşirdi.

İlk doğan olan Jane’in sadece on altı yaşındayken aynı zamanda ilk ölen olması sadece zalim bir kötü rastlantıydı. Bu yüzden ihtişamlı bir ölümü ve şehitliği değil de yaşamayı arzulayan Kate –neşe dolu, enerjik, sağlıklı Kate– kesinlikle içimizde son ölen olacaktı.

Kız kardeşime, güneşte parlayan kızıl altın flama gibi alev alev yanan, yastığa dağılmış güzel bakır buklelerine baktım ve onun yıllar sonraki, bütün çocukları ve torunları onu Tanrı’nın şefkatli kucığına uğurlamak için sevgiyle etrafını sarmışlar, yatağında huzur içinde ölürken ak saçlı büyükanne halini hayal ettim. “*Olması gereken* bu. Tanrım, *lütfen* böyle olmasına izin ver!” Ağrıyan küçük dizlerimin üstüne düştüm, tüm kalbimle ve kız kardeşikle babasını yeni kaybetmiş olan korkak küçük bir kızın tüm gayretiyle dua ettim. “*Lütfen! Lütfen!*” Kelimelerim anlaşılmaz birer mırıltıya dönünceye, Kate’in yatağının yanında, yerde bir yavru köpek gibi kıvrılarak yorgunluktan uykuya dalıncaya kadar dua ettim.

Saraya döndükten sonra geçmişî arkamızda bırakacağımıza, sadece ileriye bakacağımıza ve bir daha asla arkamıza bakmayacağımıza dair antlaştık. Geçmişî değiştirecek hiçbir şey yapamayacağımıza göre geleceği tüm kalbimizle karşılayacak ve kucaklayacaktık. Geçip gitmesine izin vermeliydik, aksi halde nehrin dibindeki çamura saplanıp sonsuza dek kalan bir taş gibi kalplerimizi aşağıya sürükleyecekti. Kalplerimizi aşağıya çeken çapanın zincirinden kurtulmalıydık ve boğulmak yerine hayatın, hatta belki de aşkın beklediği karaya doğru yüzmeliydik. Jane ve babamız için karalar bağlayamazdık ve hayatta kalıp sarayda başarılı olmak için kalbimizdeki kara kadifeyi de çıkarmalıydık ve Kate kanı düşünmeden kırmızıyı sevmeyi ve giymeyi yeniden öğrenmeliydi. Eskide asılı kaldığımız son bir seferden ve gece yarısı acı-tatlı anılarla son bir kez ağladıktan sonra sevip kaybettiklerimize ait kıymetli andaçlarımızı kutuların içine toparladık ve yataklarımızın altına sakladık.

Bundan sonrası hızlanmış gibiydi. Sanki hayatla yarışıyor-duk, yıllar içinde hızla ve öfkeyle dans ediyor gibiydik; zaman

serçelerin peşinden uçan, öldürmeye niyetli atmacalar gibi çabuk geçiyordu ve biz de her dakikayı öldürmeliydik ki bir daha asla yapmamaya söz verdiğimiz şeyi –durup düşünmek ve dönüp geçmişi bakmak– yapmak için boş vaktimiz olmasın.

Ama gülümsemesine, dans etmesine ve eğlenmesine rağmen Kate'im için saraydaki yaşam sırf işkenceydi ve her gece yastığına başını koyunca ağlıyordu. Berry'yi her gün görmeye, dans ederken veya dikkatle düzenlenmiş maskeli baloya ayak uydururken tesadüfen eline dokunmaya, bir mızrak dövüşünde veya piknikte kendini onun yanında otururken bulup onun diğer kadınlara ilgi gösterdiğini görmeye, ziyafet sofrasında gözleri buluştuğunda bakışlarını kaçırıp bir başkasıyla muhabbet etmek üzere ona bakmaya başlamasına *dayanamıyordu* işte. Bana kendisi için güzel, yumuşak turuncudan ve çilek pembesinden bir elbise diktirdi, renk tonları birbirine uyumlu olsun diye dikkatle seçilmişti, ama göze çarpmayacak kadar donuk ve silik de değildi. Elbiseyi giydiğinde “Beni fark et! Beni fark et!” diye bağırarak üzere tasarlanmış bu güzel elbise içinde Lord Herbert'in yanından, kemik için yalvaran bir köpeğin hevesli yüz ifadesiyle parmak uçlarında yaylanarak, bakır rengi buklelerini parmaklarıyla kıvrırırken veya omuzlarının üstünden savururken güneş veya mum ışığında parlayarak, süzülerek geçecek veya onun yakınlarında oyalanacaktı.

Ama bütün bunlar boşunaydı. Berry sadece başka tarafa dönüyor, kendisiyle dans etmesi veya bahçede yürüyüşe çıkması için başka bir kadına teklifte bulunuyordu. Kate tekrar çaresizliğe kapılıyor, yine yastığına gömülüp her gece ağlıyor ve yemek tabağını geri çeviriyordu. Öyle ki artık kemiklerinde et kalmamıştı ve leydi annemiz olsa, çenesini etli parmaklarının baskısıyla süt rengindeki teninde çürükler bırakacak kadar sıkıca kavrayıp, “Güzelliğin olmadan bir *hiçsin!*” diye hatırlatma ihtiyacı hissederdi.

Her gece Kate'in kalbinin iyileşmesi ve onun *gerçekten* âşık

olduğu şeyin Berry değil, aşk, sevmeye ve sevilme *fikri* olduğunu görebilmesi için dua ederdim. Sadece uygunluk, uygulanabilirlik ve ebeveyn zorlamalarına itaat etmek için evlenen bizim sınıfımızdan birçok erkeğin ve kadının aksine Kate, evlilik müessesesinin güzel ve duygusal sözlerini ciddiye alırdı ve bu sözleri söylerken her kelimesini kalben kastedirdi. Tanrı'ya, *Yeni bir aşk bulmasına izin ver, diye yakarırdım. Ona gerçekten layık olan ve onu asla yüzüstü bırakmayacak, incitmeyecek veya hayal kırıklığına uğratmayacak birini, tıpkı ozanların şarkılarında anlattığı büyük aşklardaki gibi ölene kadar sadık kalıp onu çok sevecek birini.*

Kendi payına Kuzen Mary bize her zaman iyi davrandı, sanki biraz da olsa Jane'i bizden almasını telafi etmeye çalışır gibiydi.

Bir gün oturmuş en çaresiz hasretiyle Titian'ın Prens Philip portresine bakarken beni de çekip yanına oturttu.

Nazikçe, "Olduğun kişi olarak beni anlayacağını biliyorum küçük kuzen," dedi. "Seninki gibi çarpık bir bedenim olmasa da ben de ozanların şarkılarında anlattıkları büyük aşklardan yoksun bırakıldığımı, aşkın her zaman benden kaçıp, yanımdan geçip gittiğini düşünürüm. Bu yüzden *anlamalısın* ki onu bulmuşken gitmesine *izin veremem...* Buna *cesaret edemem*. Daha iyisini yapabileceğimi düşünecek kadar aptal biri değilim ve eğer bana verdiği büyük ve değerli hediye hiçe sayarsam bir kerecik olsun yüzüme bakmaya tenezzül eden aşk bunu bir daha asla yapmayabilir."

Aslında *gerçekten* anlıyordum, yine de Jane'in hayatını alışını affedemiyordum. Bir çocuğun öfke ve acısı içindeki bir parçam Kuzen Mary'yi lanetliyor ve Philip'inde sadece mutsuzluk bulmasını umuyordu. Ama sonrasında diz çöküp Tanrı'ya beni öfkeyle sarf edilen düşünceler yüzünden affetmesi için yalvarıyordum; zira bir başkası için dilediğim kötü şeylerin bana ve kalan tek kız kardeşime dönmesinden korkuyordum. Jane gitmişti ve

Kuzen Mary'nin İspanyol Philip'inde mutluluk ya da hüznün bulması onu geri getirmeyecekti.

Düğün günü Kate, kraliçenin saçlarını fırçalarken Kuzen Mary gözlerinde yaşlarla Kate'in elini tuttu. "Genç ve güzelsin. Şimdiye kadar bir şansın oldu ve bir başkası da olacak. Sonsuza kadar yalnız kalmayacaksın; senin gibi güzel bir kadın asla yalnız kalmaz. Ama bu benim *son* şansım. Philip benim son umudum ve onu almak *zorundayım*. Gerçek İnanç için, İngiltere için, böylece ben gittikten sonra hüküm sürecektir Katolik bir prens, bir erkek evlada sahip olabilirim. Bir de kendim için," diye bu ikrarla sonunda itiraf etti. "Senden lütfedip anlamamı istiyorum." Kate'i yanına doğru, büyük gümüş aynanın önüne çekti. "Bak," Kate'in ağır kütle halindeki, kıvranan bakır rengi yılan yuvasına benzeyen saçlarını kaldırdı, "saçlarının ne kadar parlak olduğuna bak. Birbirine kırmızıyla kucaklaşan gerçek âşıklar gibi dolanan altın buklelere bak. Bir de benimkine bak." Kendi sönük ve cansız sarımsı turuncu kırmızı saçından soluk bir tutam kaldırdı. "Eskiden bana Prenses Altıncık derlerdi, ama tüm altınım yalnızlık ve keder içinde tükendi."

Jane'in başına gelenlerden dolayı affedilmeye en yaklaşan Kuzen Mary buydu. Aslında tutku kuzen sevgisine üstün gelmişti. Jane yaşlı bir kızın aşk hayallerini gerçekleştirmek için ölmüştü, ama boşuna ölmüştü. Bazıları benim bunda bir avuntu, bir tür acı zafer bulmam gerektiğini söylüyor. Ama bulmuyorum. Benim kız kardeşim sadece on altı yaşındayken öldü, sebeplerinin hiç önemi yok; bu sebeplerin hiçbirisi onun ölümünü haklı çıkarmaya veya kalbimdeki yarayı iyileştirmeye yetecek kadar iyi değil. Sonuçta gerçekten önemli olan şey onun ölmüş olması, bir şeylerin büyük planına olan etkisi değil; dünyayı büyük bir satranç tahtası ve sevdiğim insanları da üzerinde, hayat oyununu kazanan veya kaybeden piyonlar olarak asla göremedim ve göremiyorum.

Ama leydi annemiz asil kuzenimizin bize gösterdiği lütuftan çok memnun kalmıştı. Kate'in İngiltere'nin bir sonraki kraliçesi olacağına yemin ederek gizlice havalara uçuyor, böbürleniyor, kasılarak yürüyordu. Kraliçe Mary'yi genç kızlığından beri tanıdığını, onun rahminin "çürük meyve" olduğunu bildiğini, "herhangi bir tohumun yeşermesine izin vermeyecek kadar nemli" olduğunu ve Prens Philip oraya bir tohum ekmeyi başarsa bile "bir hayat barındırmasına imkân olmayan verimsiz topraklar" olduğunu şeytani bir zevkle insanı deli edecek şekilde tekrar tekrar söylerken yüzü parlıyordu. Bir sürü doktorun Mary'nin "rahim düğümlenmesini" tedavi etmek, rahminin şişip ağrmasına yol açan sancılı kanayamamayı rahatlatmak ve aylık kanamalarını düzene sokmak için nasıl çağırıldığını neşeyle anlatıyordu. "Böyle kadınlar üretkenlik fukarasıdır," diyordu leydi annemiz. "Doğum yapsalar bile bebekleri hastalıklı olur ve hemen ölür; yani Mary'nin çürük meyve rahminden korkacak *hiçbir şeyimiz yok!* Kızımı taç takmış bir kraliçe olarak göreceğim günler *gelecek!* Bu sefer *her şey doğru* yapılacaktır!"

Bir keresinde, Ekmek ve Şarap Ayinleri'ne katılmakta ayak direten, sık sık bahaneler üreten, iyi hissetmediğini öne süren, hatıta saray şapelinin önünde bayılma numarası yapan veya yüksek sesle karın ağrısından şikâyet eden Prenses Elizabeth'in gözüne sokar gibi Kraliçe Mary üvey kız kardeşinin yanından uzun adımlarla geçti, kız kardeşimi "iyi bir Katolik kız" olarak överken Kate'i elinden tuttu ve ondan kendisiyle beraber Elizabeth'in *önünde* yürümesini istedi. Leydi annemiz bunu duyduğunda sevinçten aklını yitirecekti. Bütün gece Üstat Stokes'la içerek ve dans ederek bunu kutladı, sonra öğlen vakti bitkin bir uykuya dalıncaya kadar kendisiyle sevişmesi için seher vakti onu yatağa götürdü.

Tüm bunlar olurken Kate sessizliğini korudu, leydi annemize kraliçe olmak istemediğini ve Tanrı'ya asil kuzenimize bir erkek

evlat bahşetmesi ve böylece kendisini bundan kurtarması için her gün dua ettiğini söylemedi. Aslında söylese bunun ne faydası olacaktı? Sadece daha fazla öfkeli söze ve darbelere neden olacaktı. “Bekleyip bu kadehin beni pas geçmesini umacağım,” dedi Kate bana odamızın mahremiyetinde, “ve o kadehten içmeye zorlanmamayı umacağım, zira bunu istemiyorum; bunu iğrenç ve acı bir maya olarak görüyorum, zevk vermektense zehirli, hatta bazen öldürücü. Ben bütün dünyanın imparatoriçesi olmaktansa kendi kocamın kalbinin kraliçesi olmayı tercih ederim, çocuklarımla, evcil hayvanlarımla ve sadık ve sevgi dolu hizmetçilerimle kendi evimi yönetmeyi.” Ama leydi annemiz bunu duysa sadece güler, Kate’e aptal der ve kızının hırs yoksunluğuna acırken ona tokat atardı.

Saraylılar asil kuzenimizin üstümüze nasıl titrediğini görünce Kate bütün ihtişamı ve övgüyü toplarken ben daha az alaya maruz kaldığımı keşfettim. Dokundurmalardan ve hakaretlerden sakınılmak kelimelerle anlatılamayacak kadar mükemmeldi, bu benim az-çok görmezden gelindiğim anlamına gelse bile. Hiç kimse benim Kate gibi kraliçe olacağımı düşünmüyordu, bu yüzden beni baş tacı etmeye ve yaltaklanmaya gerek yoktu. Ben de sessiz kılıp izliyordum. Pek çok genç erkek Kate’le flört ediyordu ve genç kadınlar da onunla arkadaşlık etmeye çalışıyordu. Neredeyse bir gecede döneş olarak hakaret görmekten sarayda asil prensesler olarak saygı görmeye terfi etmiştik, ama sokaktaki halk tarafından değil. Biz kendimizi asla öyle görmesek de soktakilerin bazıları bizden Elizabeth’in rakipleri olarak nefret bile ediyordu.

Ama insanlar görmek istediklerini görürler ve genellikle gözleri gerçeklere kördür. Bizim kız kardeşimiz gibi tahtı zorla ele geçireceğimizden korkuyorlardı. Bizi çok sevmek şöyle dursun, Elizabeth bizden azıcık bile hoşlanmıyordu ve Mary’den daha korkulasıydı. Elizabeth kendisiyle tek gerçek aşkı olan İngiltere arasına girmeye cüret eden birini anında cezalandırırdı. Asla

merhametli olmaz, affetmez veya pasif kalmazdı. Yo, Kate ve ben hemfikirdik; Elizabeth'in düşmanları olarak görülmeğe derhal ölmeyi tercih ederdik.

Birçok insan Elizabeth'e hasretti, buna şu an kraliçenin kocası olan altın sakallı, şehvet uyandırıcı Philip de dahildi. Saray dedikodularına göre Elizabeth'i çıplak ve banyo yaparken görebilmek için duvarlara gözetleme deliği deldirmişti. Sıradan halkın çoğuna göre Elizabeth, İngiltere demekti ve sevgili VIII. Henry'leriyle aralarındaki son bağıdı. Philip'e âşık olmak Kuzen Mary'ye halkının çoğunun sevgisine mal olmuştu ve çoğu onun İngiltere'den çok İspanya'yı önemseydiğini düşünüyordu. Halkın son gerçek Tudor prensesi olan enerjik, alev saçlı Elizabeth'e olan aşkı, İngiltere, Kalvenizm'in bütün izlerini yakmaya çalışan bir zulüm aleviyle patladığında daha tutkulu hale geldi. İnsanlar son nefeslerinde Elizabeth'in yükselmesi, tahta geçmesi ve İngiltere'yi bu kötülükten kurtarması için dua ederek riske girdiler.

Hayatta kalmak için heyecan verici ve korkutucu zamanlardı. Gümüş simli ve leydimizin mavi sateninden oluşan elbiseler içinde, serbest saçlarımızda gümüş biberiye ve mavi kurdelelerle Mary nihayet prensiyle evlenirken oradaydık ve Kate düğün ziyafeti esnasında Prens Philip'le dans etmek için seçilen nedimeler arasındaydı. Kate sonrasında gülerken bana prensin voltadaki havaya kaldırmanın ardından onu eğerken kulağını yalamak ve içine sokmak için dilini bir yılan gibi uzattığını, eliyle göğsünü avuçlayıp babasının sarayının bahçesindeki portakalların boyutu ve tadıyla kıyasladığını anlattı.

Asil kuzenimiz iki defa yalancı gebelik geçirdiğinde günlük ve yakın hizmet için oradaydık. Onunla birlikte şahsi şapelinde diz çöküp dua ettik ve diğer hizmetçilerle nöbetleşe ona dualar, ilahiler, azizlerin hayatlarını okuduk, saatlerce oturup bebek elbiseleri diktik ve işledik. Kuzen Mary o minik beyaz elbiselerin

etek uçlarına işlediğim sevimli gül sıralarını nasıl da övdü! Bu hassas iş için, “Küçük kuzenimiz Mary’nin yaptığı güller en güzelleri!” diye bildirerek sadece bana güveniyordu. Kısa süre sonra sarayın leydileri iç eteklerinin uçlarına eteklerini her kaldırdıklarında görünmesi için gül işlemesi yapayım diye rekabet eder oldular. Temkinli kuzenimiz kendisini herhangi birinin gölgede bırakmasından korktuğundan, gündüz vakti kraliçenin kırmızı ve siyah üniformasını giyen biz kızlar için, kraliyet elbisesinin ihtişamını vurgulamak adına sıkıcı elbiselerimize biraz renk ve benzersizlik katmak için bu eğlenceli ve zararsız bir yöntemdi. En sonunda sadece güller değil, hem birbirine yakışan hem de alışılmadık karışımlarda çiçekler işler hale geldim: kadife çiçekleriyle birleşen tavşanağızları; sarı çuhaçiçekleriyle eşleşen Cezayir menekşeleri; kır papatyaları ve minyon sarı solucanotu filizleri; altın buğdaylar içine oturan öküzgözü tomurcukları ve kızıl gelincikler; çançiçekleri ve düğün çiçekleri; âşık düğümüne öykünen bolca beyaz meyveli ökseotunun yanında kırmızı taneli ve dikenli yapraklı neşeli çobanpüskülü; ölümcül zehirli ama güzel mor renkte boğanotu ve gösterişli sarı Türk zambağı; lavanta helezonları arasında mor-pembe devedikenleri; mor dokunuşlu mavi unutma-beni-çiçekleri ve saf beyaz mügeler; ya da kartopu çiçeği olarak bilinen, Mayısta gök beyazı çiçekler açan, ama kışın zehirli kırmızı meyveler taşıyan ve işlemelerimde her iki türlüünü de yan yana gösterebildiğim o tatlı kokulu kocaman kartopları.

Bazı kadınlar etek uçlarını çevreleyen bahçe sebzelerini, tedavi bitkilerini, üzerinden sarkan meyvelerle dolu cömert dalları veya olgun çilek yataklarını bile istiyorlardı. Kendi ihtişamlı elbiselerini giyebildikleri gece vakti bile kenarları benim yaptığım, çoğunlukla elbiseleriyle tezat yapan parlak renkli çiçeklerle süslenmiş iç etekleri giymek istiyorlardı. Kadınlar dans ederek geçerken her an mor kadife bir elbisenin altında parlak sarı ner-

gislere, arsız kırmızı bir eteğin altından görünen parlak pembe şakayıklara, leziz bir armut rengi ipeğin altında rayıhasını saçan olgun yabanmersinlerine veya bazen günbatımı turuncusu sate- nin altından yapraklarını saçan enginarlara bile rastlayabilirdiniz. Hatta bir anlığına evli bir kadının ağırbaşlı, fare grisi kadife elbi- sesinin altına gizlenmiş parlak pembe eczacı gülünü yakalayabilir veya bir dulun siyah matem elbisesinin altında pembe benekli be- yaz yüksükotu boruları, çiçek açan bir dizi gösterişli hercai me- nekşeleri bile gözetleyebilirdiniz.

Daha cüretli ve edalı bayanlar, yani özellikle dans esnasında eteklerini yükseğe kaldırmayı sevenler için sürüler halinde gök- kuşağı kanatlı kelebekler veya çoraplarına ayak bileğinden dize kadar kanat çırpın şişman, sarı-siyah arılar işledim. O sıralar kra- liçenin tedbirli, dikkatli gözetimi altında sarayda bulunan Kuzen Elizabeth bile Prens Philip'in kendisine güya karısı, Katolik inan- cına sahte bağlılığı olduğunu düşündüğü ve Protestanlara onlarla birlikte olduğunu göstermek için giysilerine kodlanmış gizli bir mesaj olarak gördüğü Elizabeth'in kötü giyiminden yakınmaları- nı gidermek için hediye ettiği yeni gümüş ve altın brokar elbisey- le birlikte giyeceği krem tafta iç eteğin kenarlarına inciler serpil- miş cafcacılı gümüş ve altın bordür yaptırdı. Ama tüm yaptıklarım çok eğlenceliydi ve hayatımda ilk ve tek kez popüler olmanın ve aranmanın nasıl bir duygu olduğunu anlamıştım. Önemli olmak iyi hissettiriyordu, böyle boş, havai bir şey için bile olsa.

Kraliçenin her bir yalancı gebeliği ilerlerken biz onun aşerdiği büyük kâseler dolusu karışık biberler, portakal dilimleri, zeytin- ler, keçi peynirleri gibi yiyecekleri temin etmek, sonrasında da ellerini ovuşturmak, lavaboya eğildiğinde başından tutmak, ona bakmak ve bu yemeklerin ardından gelen kaçınılmaz sancı atak- larında acısını hafifletmek için hep yanındaydık.

Kraliçenin Elizabeth’le ilgili şüpheleri, kıskançlığı ve nefreti artıkça Elizabeth’in annesi “büyük fahişe Anne Boleyn’in” alt sınıftan lavta çalgıcısı Mark Smeaton’ı, yatağına çıplak ve kollarıyla bacakları açık halde uzanıp “tatlı bir şey” istediğinde oradan çıkıp onu memnun etsin diye yatak odasındaki dolaba nasıl sakladığıyla ilgili korkunç hikâyeyi hevesle anlatırken Kate’le ikimiz oturup uysallıkla dinledik. Anlatırken volta atıyor, pençe gibi elleriyle ince saçlarını hızla çekiyordu ve Elizabeth hakkında öfkeyle bağırarak atıp tutuyor, onun insanların sevgisini hak etmediğinde ve içinde bir damla bile Tudor kanı taşımayan bir piç olduğunda ısrar ediyordu, gerçi bunun çılgın bir yanılsama olduğunu anlamak için insanın Elizabeth’e bakması yeterdi; Kral Henry’nin çocuklarının hiçbiri ona daha çok benzemezdi. Ama Elizabeth’in insanların kalbini avucunda tuttuğunu ve gençliğin ve sabrın ondan yana olduğunu bilmek asil kuzenimizi fena halde öfkeliendiriyordu. Eline fırsat geçeceğini bilecek kadar kurnazdı; sadece beklemesi gerekliydi ve taç önüne mor kadife yastıkla sunulacaktı. Kız kardeşinin hayal ettiği gibi kendisini tehlikeli oyunların içine bulaştırmasına gerek yoktu; Elizabeth aptal biri değildi. Ama ne zaman yeni bir komplo açığa çıksa veya fısıldansa Kraliçe Mary işin merkezinde Elizabeth’in bulunduğundan emindi ve kimse onu aksine ikna edemezdi.

Sonra, bir anda, bu çılgınca hızdan yorulan zaman inat etti ve tembel, yaşlı bir salyangozun yürüyüş hızına geçti. Bunun *tam olarak* ne zaman olduğunu hatırlıyorum: İlk kanamamla uyandığım sabahı. O zaman on üç yaşındaydım ve asla kanama görmeyeceğimden korkuyordum; iki kız kardeşim de ilk kadınsı kanamalarını on ikinci yaşlarının başlarında görmüşlerdi; bu onlar için gecikmiş Yeni Yıl hediyesi gibiydi. Kate’in kanamalarının ilk kez Sevgililer Günü’nde başladığını hatırlıyorum, çarşaflarının üstündeki kırmızı lekelerde kalp şekilleri görmüş ve bunun aş-

ka şanslı olacağını gösteren bir işaret olduğunu söylemişti, ama Jane bunun tamamen baş belası bir sıkıntı olduğunu düşünmüş ve Cennet Bahçesi'ndeki Havva ile ilgili sıkıcı bir vaaz vermeye devam etmişti.

Uyanıp da çarşafımdan üstünde kadınlığın çiçek açan kızıl güllerini bulduğumda nasıl heyecanlanmıştım. Yatağımdan fırladım ve bir değişiklik görme umuduyla aynanın karşısına koştum, koşarken Tanrı'nın bir mucize yaratması ve bir gecede "küçük gulyabani olanın" şekil değiştirmiş olması, kelebek kozasının içinden Kate gibi narin, genç bir kadının çıkmış olması için dua ettim. Ama bir bakış bana uykumun arasında farkında olmadan çocukluktan kadınlığa geçtiğim gecede ne Zaman Baba'nın ne de Doğa Ana'nın bana bu durumu gösterecek bir hediye bıraktıklarını anlattı. Hâlâ beş yaşındaki bir çocuktan daha uzun değildim, kambur sırtlı küçük bir gulyabaniydim ve ne kadar sıkı bağlarsa bağlansın hiçbir korsenin benim bodur, ağaç gövdesi gibi bedenimi Kate'inki gibi zarif kum saati şekline sokmayacağını biliyordum. Halkın dikkatli bakışları arasında yürümeye cüret edecek olsam, neyse ki eteklerimin altında saklanan kısa, kalın, damarlarımdan dalga dalga görüldüğü eğik küçük bacaklarımdan hareketleri olmayan zarafetime iltifatlar almak yerine alaycılığa, kıkırdamalara ve eğlenceye neden olurdu. Hâlâ güdük olan parmaklarımla geceliğimi kaldırıp buz gibi zalim, gümüşlü aynanın karşısında ileri geri yürüdüğümde yine aynı paytak yürüyüşe sahip olduğumu gördüm. *Hiçbir şey* değişmemişti ve bunun asla olmayacağını biliyordum; bu çirkin, biçimsiz, bodur küçük gulyabani bedeninde ölene ve Tanrı ruhumu özgür bırakana kadar sıkışıp kalacaktım.

İç geçirip aynadan bana bakan üzgün, çirkin surata, "Belki Cennet'te olağanüstü bir güzellik olurum," dedim. Sonra gözyaşları geldi. Bu öyle hızlı oldu ki hazırlıksız yakalandım. Omuzları-

ma ve göğsüme aniden acıdan oluşan ve beni bu acı dolu hüznle öldürmekle tehdit eden kayalar çöreklenmiş gibi ağladım. Kız kardeşimi istiyordum; Kate'i istiyordum. Ama artık aynı odayı paylaşmıyorduk; o ayrıcalık benden alınıp bir başkasına verilmişti ve ben tek başıma uyumak üzere bırakılmıştım. Hiç kimse “Bayan Küçük Gulyabaniyle” yatağını paylaşmak istemiyordu. Kori-dordan aşağıya uluyarak koşmayı, kan lekeli geceliğimle kapısını yumruklamayı ve kendimi Kate'in kollarına atmayı istiyordum, ama kadınlık haysiyeti bir çocuğun haksızlığa duyduğu öfkeye galip geldi. Kanamamı gizli tutacaktım, çünkü aslında bir kadın olmam neyi değiştirdi? Asla bir kocam, beni sevecek bir erkek olmayacaktı. Benim de bedenim kuru ve çorak olabilirdi, ama biliyordum ki kalbim her zaman, olduğum şey yüzünden benden her zaman esirgenecek olan cinsel avuntular ve tensel zevkler için kan ağlayacaktı. Ne yazık ki sarayda benimle sevişecek hiç asil doğumlu cüce delikanlı yoktu, sadece eğlendirmeye gelen zil takmış, alaca giyimli, alt sınıf doğumlu cambazlar ve maskaralar vardı ve onlar için ben hafife alınmayacak kadar yüksek sınıftandım. Onların gözünde arzu yerine aşağılama ve kıskançlık görüyordum; onların aksine tabağında yemek bulmak için yüzümü tuhaf ve aptalca şekillere sokmak veya coşkuyla dans etmek zorunda değildim; ben bir dükün kızıydım, damarlarımda asil kan dolaşıyordu, rahatlık ve konfor içinde yaşayıp ölmek üzere doğmuştum. Eğer Kader benim elimde bir güç اساسı tutmamı uygun görseydi gözlerimi devirip dilimi çıkarırken kakhahalar atan kalabalığa sallamak üzere tepesinde ziller olmazdı.

Merhum Lord Koruyucu'nun kızı ve VIII. Henry'yi, her şeyden çok istediği oğlunu doğururken ölen, “üçüncü kez cazibe kraliçesi” kız kardeşinin onuruna bu ismi almış olan genç Leydi Jane Seymour, şimdi Kate'in en iyi dostu ve yatak arkadaşıydı. Bu Leydi Jane, Tanrı'nın yarattığı kesinlikle en narin, iyi kalpli

yaratıklardan biriydi, öyle tatlıydı ki ondan nefret ediyor olmak kalbimi gerçekten yaralıyordu. Jane'in ölümünden hemen sonraki karanlık günlerde, bir hainin kız kardeşi ve kendi hayatını ve aile servetini korumak için Protestanlığa yüz çeviren bir dönek olarak sarayın büyük bir bölümünün, kendileri de *tamamen* aynı şeyi yapmış olmalarına rağmen ikiye bölünmüşlüğüle onu dışladığı, sadece on dört yaşındayken boşanmış, güzelliğine hayranlık duyulan ve kıskanılan bir dul olarak gördükleri, eski kocasının ve kayınpe-derinin bulunduğu ortamlarda cüretle sergilediği cilveli oyunlar yüzünden erdemlerinden şüphe ettikleri zamanlarda Kate'le arkadaş olmaya özellikle önem vermişti. Ama en sevdiği gök mavisi, Kutsal Bakire'nin giysilerini hatırlatan elbiseler içindeki solgun, ruhani Leydi Jane'in böyle şeylere hiç tahammülü yoktu. Belki de bu dünyada fazla zamanı olmadığını bildiği içindi? Cığerleri zayıftı; yüksek ateş yanaklarını ve soluk, mavi-menekşe gözlerini sık sık parlaklaştırırdı, onlara sulu bir aydınlık verirdi ki bu onu sadece daha güzelleştirirdi, özellikle Seymourların kadınlarının aksi halde ince olacak olan yüz hatlarını bozan çıkıntılı ve kemerli burnunu miras almadığı için. Saçları gördüğüm en uçuk sarıydı, bana sürekli melek kanatlarını hatırlatan parlak gümüş sarısıydı, ama o kıvrımın eserini bile taşımayacak kadar cansız olduğundan yakınırdı. Hizmetçisi sıcak demirlerle kıvrırmaya ne kadar uğraşırsa uğraşsın daha demir soğumaya fırsat bile bulamadan veya Leydi Jane Büyük Salon'da hangi kutlama için hazırlanıyorsa katılmak üzere aşağı inmeden saçını tüm firketelere başkaldırarak beline doğru, ipek kadar pürüzsüz, dümdüz dökülürdü.

Kız kardeşimi bir anda kaybetmedim. Değişiklik yavaş yavaş oldu. Ondan bir arkadaşını esirgememekle beraber aramıza giren herkese içermekten kendimi alamıyordum. Aslında kız kardeşim benim tek dostumdu ve ona büyük ihtiyaç duyuyordum. Ama bizi ayıran bu beş yıl, önceden hep çok önemsiz görünmüş olsa ve

ben yaşıma göre her zaman olgun olsam bile şimdi bir anda çok büyük görünmeye başlamıştı. Bunu ve Kate'in bana sanki onu tanıyan ve en çok seven kız kardeşi değil de bir yabancıymışım gibi bahsettiği nazik, boş tebessümleri durdurmak istiyordum. Ama yapamıyordum. Onunla bu konuda ne zaman konuşmak istesem saçma bir şey, kıskançlık veya sadece benim hayal gücüm olduğunu söyleyip savuşturuyordu.

Belki aslında içimde kabarcıklar çıkararak kaynayan duygu mayasında bu üç unsur da vardı. Tek bildiğim, o ne zaman Jane Seymour'la beraber olsa kalın bir cam tabakasının bizi böldüğünü ve benim hep ilgi çekmek için boşuna çabalayarak dışarıda kalıp içeriyi izlediğimi, Kate'in artık bana ayırmadığı zamanı geri kazanmaya çalıştığımı hissettiğimdi. Unutma-beni gözlerindeki nezaketle gülümseyerek Leydi Jane elini uzatıp beni onlara katılmaya ne zaman davet etse işler daha da kötüleşirdi, çünkü eğer onlara katılırsam onun hareketinin kaldırdığı cam tabakasının hemen geri geleceğini ve kendimi dışlanmış, orada istenmeyen, onları gözetlemek için gelmiş bir kulak misafiri gibi hissedeceğimi biliyordum. Bu yüzden kendimi bu daveti mağrurca reddetmek, arkamı dönmek, burnumu havaya kaldırıp bana uzanan o elden uzağa doğru yürümek üzere eğittim.

Benim soğuk terslemelerim o nazik leydiyi incitse bile, başka kimse yapmayacağı için kendimi korumak zorundaydım. Onlarla olmanın, paylaştıkları mutluluğu görmenin beni inciteceğini biliyordum, çünkü asla bunun bir parçası olmayacaktım. Bunun bir zamanlar bana ait olduğunu bilmek acıyı daha da katlanılmaz kılıyordu.

Sarayda majestelerine hizmet eden bütün hizmetçiler bir yatağı ikişer kişi olarak paylaşıyordu; bütün bir odayı tek başına kullanmak özel bir ayrıcalık veya büyük bir itibarsızlık işareti olarak görülüyordu. Ama bu Leydi Jane sık sık öksürük veya

yüksek ateş sıkıntısı yaşıyordu, dolayısıyla aynı kötü hastalığa yakalanmamak için veya öksürükleri ve ateşi diğerlerini huzurlu bir uykudan mahrum edeceği için onunla aynı yatakta yatmaya çok az kişi razı oluyordu. Başlarda Kate, arkadaşıyla kıkırdayıp dedikodu etmek için geceliğiyle ve çıplak ayaklarıyla nadiren koridordan süzülüp yanına giderdi, ama gün geldi, kraliçenin izniyle Kate eşyalarını topladı ve Leydi Jane'in odasına taşındı. Sonraki bütün gecelerde ben, Kate benimle bir gece geçirmek için koridordan süzülerek gelsin diye dileyerek ve umut ederek uyanık yattım, ama asla gelmedi. İkisini, örgülü ve fırfırlı gece başlıklarıyla birlikte tıpkı Kate'le eskiden yaptığımız gibi dedikodu yapıp kıkırdarken hayal ederdim, sonra yastığıma kapanıp ağlar, Tanrı yalnızlığımı avutmak için yanıma birini yollamay! uygun görür mü diye merak ederdim. Kate Tanrı'nın Jane'i kendi sevgili Jane'imizin yerine verdiğini söylüyordu, ama Kate'in yerine Tanrı bana, eğer verecekse, kimi verecekti?

Ama en azından Kate iyileşiyordu. Kalbi iyileşiyordu ya da ben öyle düşünüyordum. Onu bir gece altın çizgili kırmızı kadife giymiş koyu saçlı yakışıklı bir delikanlıyla gördüğümü hatırlıyorum. Dans ettikten sonra çocuğun Kate'i bir öpücük çalmak için bir köşeye çektiğini memnunlukla izledim. Bir maskeli baloda en güzel genç kızdı, üzerinde altın rengi inci benekli sarmaşıkla işlenmiş, demet demet mor ve yeşil mum üzümlü fistolu yeşil ve mor bir elbisenin üstüne atılmış altın rengi dantel bir pelerin vardı. Memnuniyetle fark ettim ki altında da benim ona altın bağcıklarla bağlanmış kırmızı gül buketleriyle ve üzüm salkımlarıyla işlediğim iç etek vardı. Çocuk kendini öne doğru bastırırken Kate'in parlak saçını okşadı ve hafifçe konuşup gülümseyerek birbirlerinin gözlerine bakarlarken Kate'in ısı! ısı! güzelliğı ve büyüleyiciliğı çocuğı öyle mest etmişti ki Kate gülerek üzümle rin mumdan yapıldığını bilip bilmediğini soruncaya kadar çocuk

salkımlardan üç tane üzümü dalgınlıkla koparıp yemişti bile. Kate çocuğun kendisini bir kez daha öpmesine izin verdi ve çocuk Kate'in boynunun yan tarafını okşadı, elleri öyle yumuşak ve narin görünüyordu ki bende Kate'in yerinde olma *isteği* uyandırdı.

Kate çocuğun öpücüğünün tadını çıkarırken elinin aşağıya kayıp göğsünü nazikçe kavramasına ve orada biraz kalmasına izin verdi, sonra güldü ve dans ederek ondan uzaklaştı, koşup saray yaşlılarından birinin elini tuttu, şiş göbeği sallanan adamı neşeli gavot dansındaki diğerlerine katılmak üzere çekti. Olanları, o gece onunla yatakta bu olanlara birlikte güleceği kişinin ben değil Leydi Jane Seymour olacağını bilerek üzgün ve bahtiyar bir kalple izledim. Saraydaki herkes uyurken kız kardeşlerin yastıklar üzerinden birbirine fısıldadıkları bu tatlı itirafları ne kadar öz-lüyordum.

Gölgelerde durup onu bekledim. O ve Leydi Jane baş başa vermiş kıkırdayarak odalarına gitmek üzere yanımdan geçerlerken cüretle uzanıp onun eteğini yakaladım. Kate durakladı ve bana baktı ve gözlerindeki sabırsızlık ve rahatsızlık pırıltısını gördüm. Konuşmayıp bakışlarımdaki sitemi gözlerimden atamadan Kate'in ötesine, Leydi Jane'e anlamlı anlamlı bakınca ölçülü bir tavırla başını öne eğip Kate'e epey yorgun olduğunu, kendisini yukarıda bekleyeceğini söyledi.

Kollarını göğsünde kavuşturan Kate bana döndü ve, "Pekâlâ, ne var Mary?" diye sordu.

İnat ettim. Bilmem *gerekirdi*. "Onu seviyor musun?" diye sordum umutla.

Kate neyden bahsettiğimi bilmiyormuş gibi sinirli bir şekilde, "Kimi?" diye sordu.

"Kırmızı giysili, koyu saçlı çocuğu. Senin onu öptüğünü gördüm ve göğsüne dokunmasına izin verdin. O çok yakışıklı Kate, ayrıca nazik bakışları var."

Uçarı, yaşamdan bıkkın bir kahkahayla ve alev gibi parlak saçlarını savurarak, “O *sadece* bir öpücüktü Mary! *Hiçbir* anlamı yoktu! Ben sadece eğleniyordum; bunun için burada değil miyim? Aşk bir tuzaktır,” dedi Kate. Bunu aniden söylemişti, sesinde çatlaklardan sızmakla tehdit eden akmamış gözyaşlarıyla dolu kırılğan bir öç vardı. “O tuzağa yakalanma hatasını yaptım. Ama seni de yakalamasına izin verme Mary. Aynı hatayı yapma! Eğer yaparsan bir daha *asla* özgür olamazsın! Dişlerini derine geçirir, sımsıkı kavrar, kurtulmaya çalıştığında seni parçalara ayırır ve eğer kurtulabilsen bile üzerinde, yakışıklı oğlanlarla ne kadar dans edersen et, gül, seni öpmelerine ve okşamalarına ne kadar izin verirsen ver, asla unutamayacağın bir yara izi bırakır.”

Sanki tüm bu söyledikleri bir şakaymış gibi yapmaya çalışarak tekrar güldü ve diğer tarafa döndü, numaradan olduğu apaçık belli olan bir neşeyle Jane Seymour’a katılmak üzere dans ederek uzaklaştı.

Peşinden, “Sana inanmıyorum!” diye seslendim. “Söylediklerin bir kalkan; sadece kalbini korumaya çalışıyorsun, çünkü tekrar incinmek istemiyorsun!”

Kate donup kaldı, sonra hızla arkasına dönüp bana meydan okurcasına geri geldi. “*Sen* aşkla ilgili ne bildiğini sanıyorsun?” diye sordu.

Cesurca, “Senin sandığından daha fazlasını,” diye cevap verdim. “Ona asla sahip olamayanlar, onsuz yaşamayı öğrenmek zorunda kalanlar, gerçek anlamda sahip olmayı umamayacağını bilenler, ama yine de ona hasret olup hayalini kuranlar aşkın değerini tıpkı senin gibi ona bedavadan ve cabadan hayat boyu sahip olup tekrar tekrar sevecek olanlardan daha iyi bilirler! Berry’yi kaybetmek her şeyin sonu değil Kate. Aşkı yine *bulacaksın* ya da o seni bulacak, buna hiç şüphem yok!”

Göğüsleri hızla inip kalkan Kate öylece durup sanki düşmanımıymışım gibi bir an bana baktı ve ben çok ileri gitmiş olmaktan ve benden nefret edeceğinden korktum, gözlerinde öyle bir öfke vardı. Ama sonra bir anda derin bir iç çekti, bir anlığına gözlerini kapadı, sonra dönüp gitti.

“Yorgunum. İyi geceler Mary.”

Bu kelimeleri omzunun üstünden soğuk bir tavırla, buklelerinin sıcak alazıyla attı, ama ben kelimelerin hemen altında titreşen gözyaşlarını hissettiğimi sandım. Basamaklara yaklaşırken adımları hızlandığında bunun da ağlayarak uyuyakalacağı gecelerden biri olduğunu anlamıştım. Ancak elini tutup onu avutmak için yanında ben değil, Jane Seymour olacaktı.

Ertesi gün öğleden sonra Kraliçe Mary beni çağırttı. Sanırım Kate beni terk ettikten sonraki mutsuzluğumu fark etmişti. Onun ağlamaktan şişmiş gözlerini zalimce inciten güneşe karşı perde-leri sımsıkı kapatılmış loş ve sessiz odasına girdiğimde yalnızdı, kendisini karnını boş umutlarla dolduran bir diğer yalancı gebelikle baş başa bırakıp asla dönmek üzere yelken açan İspanyol prensinden yoksun ve yas içindeydi. Bir dul gibi siyah peçeler ardına saklanmış, ayrı ayrı duran kirli, keçeleşmiş, birkaç sarımsı turuncu çizgi dışında artık tamamen grileşmiş saçlarıyla yerde oturuyordu. Kuzen Mary’nin saçları konusunda ne kadar hassas olduğunu bildiğim için bir endişe sancısıyla, *Bunun kesilmesi lazım*, diye düşündüm, *zira Kate’in bile bu karışıklığı fırçayla açacak sabrı olmayacaktır*.

Gözlerini iyice kısıp bana baktı, sonra dudakları büyük bir te-
bessümle, şişmiş diş etlerini ve geriye kalan birkaç dişinin çirkin siyah ve sarı kalıntılarını ortaya çıkaracak şekilde ayrıldı. İki tane oyuncak bebeği havaya kaldırdı: kendi yaptığı harika elbiselerle donatılmış minik bir çift hanımefendi. Yakınında, daha fazlasıyla dolup taşan küçük bir sandık vardı. Minik elbiseler, etekler, pele-

rinler, iç etekler, terlikler ve başlıklar yere saçılmıştı ve yanında dikiş sepeti vardı, sepetin etrafı muhteşem kumaş kırpıntılarıyla ve yaldızlı ip yumaklarıyla, gümüş makasıyla, annesinden kalan kıymetli bir anı olan, üzerine inci uçlu ve nar şeklinde iğneler saplı duran iğnelikle çevriliydi. Bebeklerden siyah saçlı minik bir leydi, altın borularla ve incilerle çapraz işlenmiş limon sarısı kadife bir elbisesi olanını elime verdi, kendisi bal rengi saçlı bir bebeği kehribar rengi güllü brokarla giydirirken gelip yanına oturmamı söyledi.

On üç yaşındaydım ve oyuncak bebekler için fazla büyük olduğumu düşünüyordum, bu yüzden hem kendimi hem de onun adına biraz aptal gibi ve utanmış hissettim, ama itaatsizlik etmeye cesaret edemezdim ve bana bu kadar nazik davranan, büyük acılar içinde olduğunu bildiğim birini hayal kırıklığına uğratamazdım, ayrıca saray koridorlarında yılan gibi kayarak dolaşan fısıltılar doğruysa belki de ölmek üzereydi.

Biz bebekleri giydirip soyarken ve onlarla küçük oyunlar sergilerken saatler yavaşça geçti. Aniden elini sandığa daldırdı, el yordamıyla iki bebek daha bulup çıkardı –birinin giysisi, düğününde giydiği şatafatlı siyah gelinliğinin birebir aynısıydı. Elbise altın işlemelerle öyle doluydu ki altındaki siyah kadife neredeyse görünmüyordu; diğeriyse altın saçlı, çenesini hafifçe süsleyen hançer biçiminde altın sakallı, altın işlemeli beyaz kadife elbise giymiş ve incilerle ve altın püsküllerle süslenmiş kan kırmızı bir pelerine bürünmüş erkek bir oyuncak bebektir. Erkek bebeği bana vermeye kalktı, ama sonra dehşet dolu bir nefesle sanki yapmak üzere olduğu şeye inanamayarak bebeği hızla geri çekti, sıkıca ve sahiplenircesine göğsüne bastırdı ve bana onu elinden almaya *cüret* etmişim gibi çılgın gözlerle baktı. Ne yapacağımı bilmiyordum. Neyse ki o an geçti ve benim tehdit olmadığını fark etti. Yüzünden yuvarlanan yaşlarla kendisine benzeyen bebeği benim

elime tutuşturdu. Sonra, ağlıyor ve glkle görüyor olmasına rağmen çiftin düğününü yeniden canlandırdık, ta ki Kraliçe Mary ağlayarak yere yığılıp en sadık iki oda hizmetçisi olan Jane Dormer ve Susan Clarencieux gölgeler arasından sessizce çıkıncaya ve onu yatağına geri götürünceye kadar.

Ağlamakta olan hanımefendilerini yatağına yatırırırken Susan omzunun üzerinden, “Git buradan küçük gulyabani,” dedi. “Burası sana göre bir yer değil.”

Kapıyı arkamdan kapatırken Kuzen Mary’nin Philip’i için ağlarken hıkırıklarının ağıt yakarcasına feryatlara dönüştüğünü duydum.

Kısa bir süre sonra kraliçe öldü. Cenazesini yıkayıp bedenini taç giyme töreninde giydiği mavi kadife ve ermin elbiseyle son kez giydirdik. Elbisenin iyice zayıflamış bedenine ne kadar bol geldiğini gizlemek için kenarlarını dikkatle iğneledik. Kate’in becerikli parmakları kirli, keçeleşmiş saçları bahar çiçeklerinin kıymetli cevher taşları şeklinde dizildiği bir tacın altında altın bir fileyle saklayarak harika bir iş çıkardı.

Cesedi üzerinde biz sessizce çalışırken dışarıda çanlar alındı ve sokaklardaki insanlar şarkı söyleyip dans ettiler, “Bizim Elizabeth’imiz” dedikleri kadını sevgiyle karşılamak üzere sevinçten ağladılar. O, halkının sevgisini yanan odunların içine atıp bir zamanlar sevilen “Merhametli Mary’ye” ait tüm anılarla beraber yakan ve hatta daha belirsiz bir şekilde “Prenses Altıncık” olarak hatırlanan “Kanlı Mary’nin” kendi poplerliğiyle birlikte yakıp kl ettiği bütün Protestanların küllerinden yeniden doğmuş Zm-rdanka’ydı. Kuzen Mary’nin ölümü artık sevinç kaynağıydı, gelecek birçok yıl boyunca kutlanacak bir ulusal bayramdı.

Kate, mum ışığında sarı mum gibi görünen solgun yanaklara allık sürerken o zavallı, hastalıklı beden üzerinden gözlerimiz

buluştu ve sessizce, artık Elizabeth kraliçe olduğuna göre bize ne olacağını merak ettik. Mary'nin aksine Elizabeth bizden hiç hazzetmez, dostça davranmazdı, ama bize karşı zalim de değildi, sadece soğuk bir şekilde ilgisizdi; Elizabeth için biz sadece mobilyalar gibiydik. Kate'e söylememiştim, ama ona hediye etmek, asalet iddiasında bulunmadığımızı, tahtta gözümüz olmadığını, sadece barış istediğimizi, birtakım planlara ve komplolara katılmak istemediğimizi göstermek için kırmızı-beyaz Tudor güllerinden ve "Elizabeth Regina" için *ER* harflerinden altın bir taçla bir iç etek işlemeye çoktan başlamıştım. Elizabeth'in o asil kırmızı-beyaz güllerdeki, York ve Lanchester hanelerinin birleşimini simgeleyen beyaz taç yapraklarındaki işlenmiş mesajı doğru okuması için dua ediyordum. Bizim hayatta kalmamız buna bağlı olabilirdi.

Elizabeth'in gelmesiyle Leydi Jane Seymour'ın sağığı sert bir Edüşşe geçti; kötü günlerinin sayısı sağııklı olduklarından katbekat fazlaydı. Kraliçe etrafında ateşten yanan kuru öksürüklü bir verem hastasının dolaşmasından hoşlanmıyordu ve onu sık sık ailesinin Middlesex'teki kırsal evi olan Hanworth'e dinlenmeye yolluyordu. Kate'i de onunla birlikte, "sarayın kalabalık hayatına alışmış bir genç kızın yalnızlığına merhem" olarak gönderiyordu.

Kraliçe Mary'nin vefatının pozisyonumuzun özünde değişmesine neden olmaması bizi çok rahatlatmıştı, ama sarayın çoğu gibi biz de yine Protestan olmuştuk. Çok daha ihtişamlı bir taç giyme töreni alayı için bir kez daha ermin bantlı kırmızı giysiler içinde altın arabalara bindik ve yine kaybettığımız kız kardeşimizin anısına işlediğimiz altın kelebeklerle süslü kırmızı ipek iç eteklerimizi giydik. Aynı zamanda yatak odası hizmetçileri olarak ayrıcalıklı pozisyonlarımızı sürdürüyorduk.

Ama bana karşı zarif bir soğukluk ve büyük ölçüde ilgisiz davranan Elizabeth, Kate'e karşı her zaman temkinliydi. Kate'in memnuniyetle diz çöküp kraliçe olmak istemediğine, sadece bir

eş ve bir anne olarak mutlu olmak istediğine, özlediği tek şeyin kendi evinin mutlu ve sevgi dolu hükümdarlığı olduğuna dair yemin edecek durumda olmasına rağmen bu yeterli değildi. Kendisi sebep olduğu akıl karışıklığı ve hayrete rağmen bu kararına bağlı davranarak evlenmemiş, “Bakire Kraliçe” olarak kaldığı sürece Kate’in kendisinin muhtemel vârisi olduğunu biliyordu; bu yüzden birçok kişi etrafında dört dönüp onu pohpohluyor, hatta bir an önce tahta getirmek için planlar yapıyorlardı.

Dünyada Elizabeth’in taht iddiasının en fazla desteksiz olduğunu düşünen bir sürü insan vardı. VIII. Henry ve Anne Boleyn’in evliliğini tanımayı reddedenler Elizabeth’in kanunsuz ve yasak bir beraberlikten doğan bir piç olduğunu düşünüyorlardı, bu yüzden de taç daha değerli ve lekesiz bir safkana geçmeliydi; kız kardeşim Kate gibi birine. Onun “Tudor Gülü” Mary Tudor’a, “Fransız Kraliçe’ye” olan benzerliğinden sık sık olumlu anlamda bahsediliyordu. Hatta Kate’i kaçırıp Philip’in embesil oğlu, hayvanlara ve hizmetkârlara eziyet etmekten şeytanca zevk alan genç Don Carlos’la zorla evlendirmek üzere yapılan İspanyol kompolarına dair söylentiler vardı. Ama Kate bunların içinde yer almayı, hele ki Don Carlos’un deliliklerine veya çılgınlıklarına bulaşmayı hiç istemiyordu. Eğer biri cüret edip onun “kraliyetle ilgili alın yazısından” bahsetmeye kalkışsa kulaklarını tıkayıp mümkün olduğunca hızlı bir şekilde o insanların yanından uzaklaşırdı.

Sanırım bu yüzden saraydan uzaklaşmak, hasta arkadaşının yanında, atların yavaşça çektiği bir arabayla Hanworth’e gitmek hoşuna gidiyordu. Bu Kate’in, Elizabeth’in oyun alanı olan komplo girdabından uzakta *gerçek* huzuru bulduğu *tek* yoldu. Merdivenlerden inip bahçeye çıkarken ve yardım almaksızın at arabasına atlarken her şeyden uzaklaşmak, asla arkasına dönmeden hep ileriye bakarak bana bile el sallamadan gitmek için sabırsızlanarak her zaman, “Beni bu engereğin entrika yuvasından çıkarın!” diye bağıırırdı.

Ama Hanworth'e olan bu ziyaretlerin içinde çok sonrasında öğreninceye kadar tamamen habersiz olduğum başka işler vardı. Orada Ned'le, genç Edward Seymour'la, bir zamanlar kısa bir süreliğine kız kardeşimiz Jane'in damat adayı olan yakışıklı Hertford Kontu'yla yeniden karşılaşmıştı.

Kate nihayet içini açıp her şeyi itiraf ettiğinde bana, sanki tahlil böyle uygun görmüş gibi, o kaçınılmaz günden yaklaşık iki yıl sonra, kontun hasta kız kardeşinin odasını aydınlatmak için hoş bir buket toplamakla meşgulken güneşin kahverengi saçlarını altın bir alevle yaktığı Ned Seymour gömme merdivenlerden bahçeye indiğinde kendisinin camgöbeği rengi elbisesini giymekte olduğunu anlattı. Bu elbise uzun süre önce Bradgate'teki evin merdivenlerinde ilk karşılaştıklarında giydiği elbiseyle aynı renkti.

Ned nezaketle ona yardım etmekte ısrar etmiş. Çiçekleri toplamak için eğildiğinde ela gözleri Kate'in fırtınalı mavi-gri gözlerinin içine derinden bakmış, çiçekleri Kate'e verirken parmaklarının onunkilere sürtünmesine izin vermiş. Kendisinin çiçeklerin ilmi ve gizli lisanı konusunda bir uzman olduğunu iyice gösterip her çiçeğin neyi sembol ettiğini söylemiş.

"Mor süsen, mesaj yollamak içindir," diye başlamış. "Bu buketin içinde saklı duran gibi. Kırmızı gelincikler herkesin hayatında fantastik, uçarı bir aptallığı hak ettiğini gösterir, ahmakça veya imkânsız bir aşk gibi," Kate'e bilmiş bilmiş gülümsemiş. "Hatırası hayatımızın kalanı boyunca bizi iki büküm etse bile."

Onun bu sözleri Berry'nin anılarını hatırlatıp Kate'in kızarmasına yol açmış. Kendisini toparlasın diye ona sessiz bir dakika vermek için Ned bir grup mor mavi çiçeğin üstüne eğilmiş.

"Mızrak otu," diye duyurmuş. "Siz, sarışın bayandan gökyüzünden bana bir melek gibi inmenizi ve sevginiz ve kayranızla beni kutsamanızı istemek içindir."

Sonra yine eğilip hevesle diğerlerine uzanmış.

“Altın başak otu,” çiçeği Kate’e vermeden önce altın çiçeklerden oluşan tüysü tepesini kendi sapı etrafında döndürmüş. “Tıpkı size verdiğim gibi sizden geri aldığım takdirde yüreklendirmek içindir. Kartopu çiçekleri rahatlatmak demektir, birlikte rahat edebileceğimiz, hayatımıza bu narin beyaz çiçek tarlası gibi serpiştirilen birçok acı ve hayal kırıklığı karşısında birbirimizi avutabileceğimiz anlamına gelir.”

İkisi de ailelerinde yaralar açan acılı kayıpları ve gün gelip de kaçınılmaz olarak yitireceklerini bildikleri sevgili kız kardeşi ve arkadaşı –Leydi Jane Seymour’ı– düşünmek için bir an durmuşlar.

Ama Ned omuz hareketiyle acısını bertaraf etmekte hızlıymış.

“Nergisler!” Heyecanlı bir tebessümle gösterişli sarı, bakan da her zaman bir tebessüm uyandıran çiçeklerden biraz toplamak için eğilmiş. “Yeni bir başlangıcı müjdelere ve –umarım– yeni bir aşkı.” Neşeli sarı çiçeklerden biraz toplamak için seğırtmeden önce bir süre durup Kate’in gözlerinin içine derinden ve umutla bakmış. “İşte! Sarıyı sevdiğini biliyorum, bu yüzden kırlangıçotu da almalıyız. Gelecekteki mutluluk için, hevesle beklememiz gereken tüm mutluluklar için!”

Mecnuna dönmüş bir erkek gibi Ned, daha çok çiçek toplamak için tekrar tekrar eğiliyor, bunları Kate’in ellerine tutuşturuyor ve daha fazlası için yine eğiliyormuş. “Balık için dalan bir martı gibi,” diye bu sahneyi hatırladığında gülererek anlatacağı Kate daha sonra bana.

“Leylaklar ilk aşk kısırtısı içindir; mügeler mutluluğun geri gelişini karşılar; hezaren çiçekleri kalbin bir tarlakuşunun şarkısı kadar neşeli ve hafif olsun diyerdir; çiğdem çiçekleri sevinç ve memnuniyettir; kırmızı güller tutkulu bir aşkı ifade eder, beyazlarıysa saflığı ve pembe de mükemmel zarafetini simgeler. Hareketlerin yüzün kadar güzel.” Nefes almak ve Kate’in yüzüne uzun uzun ve derin derin bakmak için durmuş, tıpkı çölden yeni

çıkmiş, susuzluktan kavrulmuş ve kendisini karşılayan vahada doyasıya su içen biri gibi. Kate daha sonra, yine çiçek toplamaya başlamadan önceki o anın bir ömür kadar sürdüğünü anlatacaktı.

“Gözlük çiçeği elbette dürüstlük içindir, âşıkların birbirine her zaman vermeleri gereken o değerli hediye; Cezayir menekşeleri, camgöbeği mavisi elbisesi içindeki, sevgili kedisi için endişe dolu küçük bir kıza rastladığın günkü gibi el üstünde tutulması gereken en hassas anıları anlatır. Karanfiller saf ve gerçek aşkı gösterir; düğünçiçekleri kendisine öyle olduğunu söylememenin büyük bir günah olacağı güzellikte ve büyüleyicilikte olanlar içindir. Ve bu da,” kokulu küçük pembe çiçeklerden bir buketi salladı, “en hassas, en lezzetli zevkleri gösteren ıtırşahiler. Şunlara bak, utanan, parlak pembe, öpmeyi çok *istediğim* hem üst hem alt dudağa benziyorlar, iç eteğinin altında hem görünüyor hem de mütevazıca saklanıyorlar.”

Sonra sanki fazla ileri gitmiş olmaktan ve Kate’in yüzüne tokat atma ihtimalinden korkar gibi hemen fırlayıp daha fazla çiçek toplamaya gitmiş.

Hâlâ yerinde duramıyormuş. Atak olmaya cüret etmiş. Kate de hâlâ orada oyalanıyormuş.

“Hanımeli, birbirine tutkulu bir kucaklamayla sarılan ve ayrı olduklarında gece gündüz birbirlerini düşünen âşıklar için; burçak sana sıkı sıkı sarılayım diye; kantaron benim için *çok* değerli olduğun için; renkli çançiçekleri bağlılık için.” Kate’in çoktan dolup taşmış buketine cömert bir bahar dalı dolusu sallanan mör renkli çançiçekleri eklemiş.

“Pembe şebboylar bize asla unutulmaması gereken bir aşkı hatırlatmak için, sarı bağlılık ve adanmışlık, beyazsa ne kadar tatlı ve sevimli olduğunu söylemek için. Ve tatlı kokan beyaz şebboy saçların kar gibi bembeyaz olduğunda ve yüzün kırıksıklıklarla dolduğunda bile bana *her zaman* güzel görüneceğini anlatır. Sen

benim için her zaman şu anki kadar güzel olacaksın.” Bunları da bukete eklerken parmakları Kate’inkileri okşamış.

Sonra tüysü ve hassas bir demet yapraksı yeşillik toplamış.

“Eğreltiotu samimiyet içindir,” diye açıklamış. “Sana söylediğim her kelimenin doğruluğuna kefil olduğumu gösterir. Krizantem beyaz taçyapraklarının kalbindeki sarı güneş gibi sıcaklığı simgeler; senin saçın gibi kızıl altın rengi bahçe şebboyu,” Kate’in saçının bir buklesini cüretle parmağına dolamış, “zor zamanlarda sadakati gösterir. Ve ciğerotu, sen benim *hayatımsın*, ciğerlerime çektiğim nefes gibi; sen, sana ve benim olduğunu söyleyeceğim güne dair umut beni hayatta tutuyor demektir. Ve bu gösterişli güzellikler –hercai menekşeler– sana *benim* gösterişli güzelliğimi hatırlatmak için.” Kate deli divane olmuş halde bakmış. “Beni her zaman sevgiyle düşünmen için. Nane sıcak duygular için, çünkü beni böyle düşünmeni istiyorum; biberiye asla unutmayan ve ölmeyen bir aşk ve hatırlanmak için; unutma-beni-çiçekleri de seni *asla* unutamayacağım ve senin de beni unutmamanı ummak için. Son olarak bu pembe okka gülü ise,” –o zamana kadar devasa boyuta ulaşan çiçek buketinin tam ortasına cüretle sokuşturmuş, “şüphen varsa diye aşkımın itirafı olarak.”

Her bir kelimeyi ve çiçeği hatırlıyorum. Daha sonra bunları yaptığım en seçkin süsleme olarak Kate’in bir iç eteğinin çevresine girift bir kurdeleli bordüre işleyecektim.

Kate başını geriye atmış ve gülmüş. Elleri iki eliyle birlikte taşımak zorunda olduğu çiçeklerle dolup taşıyor olmasaydı salt bir keyifle alkışlarmış. Bunların hepsinin gösterişli bir pohpohlama olduğunu düşünüyormuş ve bir oyundaki aktörün parlatılmış konuşması gibi akıcı ve ipeksi anlatımdan çok etkilenmiş, çünkü Ned çiçek isimleri veya anlamları üzerine konuşurken bir kere bile bocalamamış.

Kate, “Bu çiçekler kız kardeşin içindi,” diye hatırlatmış. “Ona gerçekten bu kadar cesur ve coşkun bir buket götürmeli miyim? Gerçekten, söy, bu bir hasta için bana fazla... *tutkulu* göründü.”

Ned gözünü bir an bile Kate’in yüzünden ayırmadan, “Yo,” demiş, “bunların hepsi sadece senin için Bayan Kate. Jane için bir başka buket yapmalıyız, sağlık ve güç için mor koni çiçekleri ve onun yakında iyileşeceğine derinden beslediğimiz umudu göstermek için çiçek açan akdiken; bu hoşuna gidecektir. Ama *bu* buketin içindeki mesaj, senin de dediğin gibi, bir hasta için fazla ağır, gerçi söylemeliyim ki eğer bilseydi, onun seni bütün İngiltere’deki en güzel gül olarak benim için seçtiği gibi benim bunu senin için topladığımı bilmek onu kalpten, ölçsüz derecede memnun ederdi. Bunu o planladı, biliyorsun. Seni yıllar önce kız kardeşini elde etmem için gönderildiğimde önüme çıkaran kaderle işbirliği yaptı ve seni buraya getirdi. Bunun adına ne istersen de, Kate’im –çünkü artık *benim* Kate’imsin– Tanrı, Kader ya da Jane, bir birbirimiz için yaratılmışız.”

“Penceremden baktığımda,” yukarıdaki penceresini işaret etmiş, “ve seni gökten daha mavi, hatırladığım camgöbeği mavisi elbise içinde, saçın nar bülbulü gerdanı gibi güneşte pırıl pırıl parlarken bu bahçe içinde kuş yuvasının ortasındaki mavi yumurta gibi görünce benim de mavi ve kırmızı yeleğimi giymem,” kendi göğsüne dokundu, “ve ikimiz olması gerektiği gibi bir olalım diye yanına gelmem gerektiğini anladım.” Sonra ona kolunu sunarak sormuş, “Şimdi, bu buketi tamamlamak için biraz sarmaşık ekleyelim mi, kararlılık ve sadece hayatın kendisiyle sona eren bir bağlılık için?”

Bu, Kate’in Berry’nin çürüdüğünü ve kalbinde Ned Seymour’a karşı tam ve güzel bir aşkın olgunlaşmaya başladığını hissettiği andı. Havva’nın elmayı dalından koparması gibi o an ve oracıkta kalbini ona verdi. Onu durdurmak için yanında değildim,

gerçi bunu yapabileceğimi düşünmek aptallık olur. Kate kalbinin götürdüğü yere gidecek biriydi, yoluna çıkabilecek her türlü tehli- keden, acıdan ya da engelden habersiz; kafasını ezecek bir felaket getirecek olsa bile gözleri güzel ödüle sabitlenmiş, köklerin ve taşların tökezletebileceği yere asla bakmadan körlemesine ileriye doğru hızla giderdi, saygıyla kenetlenmiş ellerinin arasında tut- ması gereken güzel altın bir kelebekmiş gibi aşkı takip ederdi. “Her şey aşk için.” Bu her zaman benim Kate’imdi. Bu onun hem takdisi hem de lanetiydi.

Birbirimize yabancı olduğumuz sonraki iki yılda kız kardeşimi çok az gördüm. İç etekleri veya yeni elbisesi için güzel işlemler istediği zamanlar dışında onu pek nadir görüyordum. Gerçi fark etmiştim, saray koridorlarında ne zaman yanından geçsem veya bir kutlamada ondan yana bir bakış atsam adımlarında yeni bir hafiflik vardı. Sürekli gülümsüyor gibiydi ve dudaklarında sık sık bir şarkı kırpıntısı yakalıyordum. En iyi arkadaşının yavaş yavaş ölüyor, ışıltısının hızla soluyor olmasına rağmen Kate geceleri yaptığı gibi gündüzleri de dans ediyordu, komplocular sinirlerini iyice yıpratıncaya, o ve Jane Seymour Hanworth’e yeniden çekil- mek zorunda kalıncaya kadar.

Leydi annemizin ani ölümü bile Kate’in yeni bulduğu neşesini karartmaya yetmedi. İkinci evliliğinden sonra mesafeli ve soğuk- tuk, ama sorumlu kız evlatlar olarak siyah yas elbiselerimizi giydik ve Suffolk Hanesi’ne gittik. Leydi annemiz de bir kraliçenin kızı olduğu için Elizabeth cömert davranıp annemizin onuruna büyük bir cenaze töreni düzenlemişti ve törene hazırlamak için cesedini yıkayıp giydirmemiz gerekiyordu. Kendisi, kendinden aşağı taba- kada biriyle evlenerek titrini yitirdiği gerçeği münasip bir şekilde görmezden gelinerek Westminster Abbey’deki haşmetli, görkemli ve şanlı atalarının arasına yatırılacaktı. Kate ve ben baş yaşçılar görevini üstlendik. Büyük olduğu için bunu Kate’in tek başına

yapması gerektiği halde benim de katılmam için ısrar etti. Arkamızda ağır siyah kadife elbiselerimizin kuyruklarını taşıyan siyah giyimli hizmetçiler olduğu halde sıkıcı derecede ağır ilerleyen alayın en önünde yürürken dimdik karşıya baktık ve uzun banklarda annemizin nasıl öldüğüne dair kıkırdamaları göz ardı etmeye çalıştık. Üstat Stokes’la beraber yatakta, 20 Kasım’ın tam 21’e döndüğü sırada, botları ayağında ve gülümser halde, ani bir inmeyle ölmüştü.

Oğlan çocuğu gibi genç üvey babamız, “Böyle şıp diye gitti,” diye bilgilendirdi bizi çabukluğu göstermek için parmak şıklatarak. “Ama pek acı hissettiğini sanmıyorum. Yüzünde büyük bir gülümseme vardı ve ölmeden hemen önce iyice zevk aldığını gösteren bütün işaretleri veriyordu.” Gerçekten de, ölünün mahremiyetini önemseyen mumyacılar leydi annemizin ölü suratına daha uygun bir ifade yerleştirmek için keten bantlar ve küçük ağırlıklar kullanmışlardı Kate ve ben leydi annemiz katafalka yatırıldığında bunun için minnet duyduk.

Daha bir yıl geçmeden saray bir skandalla sallandığında ve kalbim, neredeyse hiç tanımadığım, ama sevgiyle hatırladığım birinin kaybının acısına boğulduğunda da Kate’in ışıldayan mutluluğu zerre kadar azalmadı. Robert Dudley’nin göğüs kanseri olduğu söylenen karısı Leydi Amy, bir merdivenin ayağında boynu kırık olarak ölü bulunmuştu, ama kapüşonu düzgünce kafasında duruyordu ve etekleri öyle bir düşüşten sonra beklenebileceğinin tersine darmadağın değildi. Pek çokları, “*Cinayet!*” diye bağırıp Lord Robert’ı işaret etti. Kraliçenin itibarı da bu skandalla lekelenmişti. Dedikodulara göre Robert’la sevgiliydiler ve istemediği karısının canını Tanrı’nın almasını beklemekten sıkılan ve Elizabeth’in birçok yabancı damat adayından birine direnemeyeceğinden korkan Lord Robert kendi işini ele alıp Amy’yi öldürtmüştü. Karısının ölümünün Elizabeth’le evliliklerinin yolunu açacağını,

Westminster Abbey’de yeni bir taç giyme töreniyle kendisinin İngiltere Kralı I. Robert olacağını düşünmüştü.

Ama Elizabeth işin aslını biliyordu: Robert Dudley krallığa layık biri değildi. Lord Robert tahkikat kararını beklemek üzere gönderildiğinde ve saraya Leydi Dudley için yas giysileri giyme emri verildiğinde bile Kate gülümsüyor, ışık saçıyor ve dünyaya siyahlar içinde ne kadar güzel görüldüğünü gösteriyordu.

Sonunda gün geldi, Robert Dudley saraya tekrar kabul edildikten, tahkikat Amy’nin ölümünün biz kaza olduğuna karar verdikten ve bize yas kıyafetinden kurtulup yeniden renkli giyinme izni verildikten sonra Kate dans ederek odama geldi. Vişneçürüğü rengi kadife pelerininin içinde, yanaklarında çiçek açan pembe güllerle ve gözleri yıldızlar kadar parlak, şapkasının üstünde zarafetle sallanan, onun için diktığım vişneçürüğü güllerle ve asma dallarıyla işlenmiş şık kayısı rengi saten elbisenin eteklerinin altından görünen iç eteğinin kenarlarına işlediğim mavi güllerden bordürle uyumlu mavi bir tavus kuşu tüyüyle kendi etrafında dönüp dinlenmek için sandalyemin yanına diz çöktü. Benden çok istediği ve ancak bitirdikten sonra “Ned’in buketi” olduğunu öğrendiğim iç eteği işlemekle meşguldüm. Kollarını bana dolayıp yanağımı öptü, şapkasındaki tüy beni gıdıklayınca kıkırdadım ve geri çekildim.

“Bunun senin kendi suçun olduğunu biliyorsun,” dedi gülerek. “Tüyü sen seçtin ve şapkaya taktın, en uygunu da buydu,” diye ekledi ve aynada kendine bakmak için döndü. Sonra bana bir gece şapkasına *ihtiyacı* olduğunu söyledi, “*Şimdiye kadar yapılmış en güzel* gece şapkası ve bunu benim için *senin* yapmanı istiyorum Mary.” Her yanı koyu mor menekşelerle işli olmalıydı ve kenarlarında gümüş damarlı dantel, çenenin altından bağlanması için de “çok düzgün” mor saten kuşağı olacaktı. “Bunu *hemen* almam lazım,” diye ısrar etti.

“Pekâlâ,” diye anlayışla iç geçirdim. “Hazır olacak.” Kız kardeşimi dikkatle süzdüm, sonra başımı iki yana sallayıp yine iç geçirdim. “İşin aslını bilmesem senin âşık olduğunu düşünürdüm.”

“Hayata âşığım Mary,” dedi Kate sesi neşeli bir kahkahayla titreyerek. Bu tam olarak yalan değildi. Sadece o sıralar haberim yoktu. Ama Kate’e göre Ned Seymour onun hayatıydı.

Ben başka soru sormadan gitmişti; hızlı bir öpücük daha konurmuş, dudaklarında bir şarkıyla kapıdan çıkmıştı, memnun bir kalp, tüy kadar hafif ve elmas pırıltısıyla.

Sadece gülümsedim ve omuz silktim, kıkırdadım ve Kate’in son kapisine başımı salladım. Onu bu kadar mutlu ve neşeli, her zaman gülümser, yanaklarında yine pembe güller açar halde görmek yüreğimi ısıtıyordu. Belki benim aptallığım veya saflığımdandı, ama bunun bir erkekle ilgili olduğunu *asla* düşünmemiştim. Kate belli bir erkeğe ayrıcalık tanıyor gibi görünmüyordu; birçoklarıyla dans edip flörtleşiyordu; hatta bazen, sessiz köşelerde, av partileri esnasında orman kuytularında, kadife perdeli duvar girintilerinde ve ayın aydınlattığı bahçelerde kendisini öpmelerine izin bile veriyordu. Bildiğim kadarıyla iki veya üç kez erkeklerin parmaklarının yakasından içeriye girmesine veya iç eteklerinin altında cüretle dolaşmasına bile izin vermişti. Hepsinden iyisi, Berry’yi tamamen unutmuş olmasıydı; artık bakmadan bile yanından geçebiliyordu. Kaybettiği ve bir daha asla geri alamayacağı şeyin ardından yas tutup ağlamayı bırakmıştı ve artık onun buna asla değeri olmadığını anlamış olmasını umuyordum. Ama Ned Seymour’ı seçtiğini veya onun özel olduğuna dair bir işaret *hiç* görmedim; ona en yakın arkadaşının ağabeyi olarak nezaket gösteriyordu, o kadar. Birlikte dans ettiklerine veya adından bahsettiğine bile rastlamadım. Birbirlerinin yanından geçerken baş sallayıp gülümsüyor ve kibarca selamlaşıyorlardı, havayla ve Jane Seymour’ın sağlığıyla ilgili yorum yapıyorlardı, ama o kadardı.

Bu yüzden aptalca, bu çiçekli gece şapkalarının son moda olduklarını, yakında diğer kadınların da küçük kadife çantaları sikkelerle, güzel incik boncukla veya başka hediyelerle dolu halde, kurdelelerden, dantellerden ve en sevdikleri çiçeklerden bahsederek kapımı çalacaklarını sanarak omuz silkip dikişime devam ettim. Tanrı şahidim olsun, başka hiçbir şey olduğunu düşünmedim! Dikişimi bir kenara bırakıp dışarı çıkmalı ve cesaretle Kate'le yüzleşmeliydim, kolunu yakalayıp ona dik dik bakmalı, olayın aslını öğrenmeliydim, ama ben, sonsuza dek süren pişmanlığımınla, bunu yapmamıştım. Oturup dikiş diktim ve hiçbir şey yapmadım.

Rüzgârlı bir aralık sabahı, Elizabeth tahta geçtikten iki yıl sonra, Kate yirmi ve ben on altı yaşındayken kraliçe, hava ne kadar soğuk olursa olsun ava çıkacak oldu. Elizabeth asilikle havanın “temiz ve sağlıklı” olduğunu ve soğuğundan korkmadığını bildirdi. Kate’in hasta olduğunu duymuştum ve Henny’yi gidip ava katılmaması, yatakta kalması için ona yalvarmaya gönderdim. Ben ayakaltında gezip ezilme ihtimalim yüzünden ava katılmak için iyi bir seçenek olmadığımın Elizabeth hemen bana geride kalıp kız kardeşimle ilgilenmem için izin verdi. Ben Elizabeth’in yemyeşil kadife binici kıyafetinin etek ucundan sarkan bir ipi koparıp alırken “Leydi Jane Seymour da hasta,” diye sertçe yorumda bulundu, “gerçi iyi olsaydı bu epey dikkat çekici olurdu.”

Derhal kraliçeye reverans yaptım ve tekrar teşekkür ederek Kate ve Jane Seymour’ın paylaştığı odaya koştum. İkisini de öksürükler ve yüksek ateş içinde bulmayı umuyordum.

Kapıyı çalmadan içeriye daldım. Beni irkilmiş bir çığlık karşıladı ve hızla arkamı dönünce Kate’in aynanın önünde durduğunu, Leydi Jane’in Kate için son dikişlerini acele ettirilerek bir hafta

önce daha yeni bitirdiğim, tereyağı sarısı saten kenarlı, zengin altın örgülü ve altın sarmaşıklı yapraklarla birlikte yüzlerce muhteşem kraliyet moru menekşelerle işlemeli elbisenin bağcıklarını bağlamayı yeni bitirdiğini gördüm. Elbise için daha fazla zamanım olur sanmıştım; ne de olsa öyle bir elbise en iyi ilkbahara uygundu, bu yüzden kara kışın ortasında acele etmeye elbette gerek yoktu, ama Kate ağlayıp kıyameti koparmış, ayaklarını yere vurmuş ve elbiseye hemen sahip olması gerektiğinde ısrar ederek acele etmem için bana yalvarmıştı. Ama ona neden diye sorduğumda yalnızca omuz silkip, “Dışarıdaki dünya kar ve buz kaplıyken ilkbahar giysileri içinde olma merakı,” diye cevaplamıştı. Elbisenin ilerleyişini görmek için her gün bazen iki, hatta üç kere odama gelmişti. Bu korku dolu, çılgın sabırsızlık, ancak son dikeşini bitirdiğimde üzerinden ölü bir gül yaprağı gibi düşmüştü.

Kate öfkeyle bana dönüp, “Burada ne yapıyorsun?” diye sordu.

“Ben... senin hasta olduğunu duydum,” diye kekeledim.

“Pekâlâ, değilim, ama bunu kimseye söyleyeyim *deme!* Pele-rinim. Hemen!” Kate’e hiç benzemeyen kaba huysuzluğu bana onun bir konuda gergin olduğunu anlatıyordu.

Ama Leydi Jane anlıyormuş gibiydi ve ağır, kürk kenarlıklı, orman yeşili pelerini Kate’in omuzlarına sararken durup omzunu rahatlatmak ister gibi sıvazladı.

“Kate...” İleri doğru bir adım attım ve ona doğru bir elimi uzattım, ama Kate beni kenara itti.

“*Git buradan Mary! Şu an sana ayıracak vaktim yok!*”

Kate yeşil kadife el çantasını kapıp içine bir şey tıkarken bir an mor ve beyaz bir şey gördüğümü sandım. Sonra Kate gitti, sanki hayatı buna bağılmış gibi kapıdan fırladı, geride kalan Leydi Jane özür diler gibi bana bakıp tebessüm etti ve üzerine hemen kenarları gri tavşan kürklü mavi kadife bir pelerin attı ve bu hız

onda şiddetli bir öksürük nöbetine neden olmasına rağmen aceleyle Kate'in peşinden gitti.

Biliyorum, yapmamalıydım ama onları takip ettim. Bir mavnaya binmek yerine kalabalık Londra sokaklarından gitme cesaretini tercih ettiklerinden bunun benim için çok zor olmasına ve sık sık itilip kakılıp iki kere de düşmeme rağmen durmadım. Bir süre sonra kendimi Cannon Row'da dikilirken buldum, kız kardeşimi ve arkadaşını Ned Seymour'ın zevkli, kırmızı tuğlalı Londra malikânesi olan Hertford Hanesi'nin merdivenlerini aceleyle tırmanışlarını izledim. Sanki onları bekliyormuş gibi, altınla zengince işlenmiş kahverengi kadife yeleşinin içindeki Ned Seymour'ın kendisi kapıyı açıp onları içeriye aldı. Peşlerinden içeriye girmeden önce sundurmaya çıkıp sağa sola hızla baktı ve kapıyı kapattı. *Bir asilin kendi evinin ön kapısını açtığını görmek ne kadar ilginç*, diye düşündüm. Seymourlar varlıklıydı ve bir sürü hizmetçileri vardı. Kate ve Jane, ikisinin de kendilerine eşlik edebilecek hizmetkârları varken neden dışarıya refakatçi olmadan çıkmışlardı? Kate doğduğu günden beri her zaman yanında ve yanlarına yaklaşıp konuşmaya cüret edecek herhangi bir erkeğe karşı bunu bir kez daha düşündürmeye yetecek kadar iri ve güçlü kolları olan Henny'ye fazlasıyla güvenirdi. Garip bir şey oluyordu ve ben ne olduğunu bulmaya kararlıydım.

Omuzlarımı dikleştirdim ve cesaretle ön kapıya ilerledim. İyi-ce yaklaştığımda mavi kadife ve gri kürk fırtınası gibi dışarıya fırlayan Leydi Jane Seymour beni neredeyse yere deviriyordu. Düşmeden beni yakaladı ve sanki mümkünmüş gibi solgun yüzü daha da soldu ve yanaklarındaki kırmızı benekler iyice parlaklaştı. Ama beni durdurmaya çalışmadı.

Elini omzumdan çekip hızla uzaklaşırken, "Bunu senden saklamak doğru değil. Sen onun kız kardeşisin ve yanında olmalısın," diye mırıldandı ve acil bir iş için olduğunu belli eder şekilde caddeye doğru indi.

Omuzlarımı dikleştirip doğruca, engellenmeden ve ismim duyurulmadan Ned Seymour'ın evine girdim ve seslerini meşe kaplamalı oturma odasına doğru takip ettim. Kate'in yeşil kadife pelerini şömine yanındaki oturağın üstüne atılmıştı ve ikisi ateşin parlak sıcaklığında birbirine sarılmış duruyorlardı. Beni görünce suçlu nefesler alarak birbirlerinden ayrıldılar. Ned atıştırmalıklarla ilgilenmekle ilgili bir şey mırıldanıp aceleyle dışarı çıktı, Kate'i benimle yüzleşmek üzere yalnız bıraktı.

“Ne yapıyorsun Kate?” diye sordum bitkin bir halde; zira kendimi bir anda kandırılmaktan, sırlardan ve oyunlardan yorulmuş hissettim. Beni öldüreceğini bilsem de tüm açıklığıyla gerçeği öğrenmek istiyordum sadece.

“Biz evlenmek üzereyiz ve sen bizi durduramazsın!” dedi Kate buklelerini asice savurarak hararetle. O an fark ettim ki Kate'in başında yaldızlı biberiyeden, mor kadife menekşelerden, Ceza-yir menekşelerinden, hercai menekşelerden ve sarı şebboylardan oluşan çemberden bir taç vardı: Gelin tacıydı bu, hepsi ipek ve kadifedendi, soğuk, ıslak, beyaz ve gri kışa sıcaklık, parlaklık ve güzel ilkbaharı getirmek içindi.

Evlilik! Sanki bu kelime kaçınabileceğim ölümcül bir hastalık-mış gibi geriye doğru tökezledim. Eğer Kate bana vebalı olduğunu söyleseydi *asla* geri adım atmazdım. İleri doğru adım atıp onu kurtarmak için gereken ne varsa yapardım. *Ah, yo, yo, yo, yo!* Bir anda başım döndü ve kopup havalanmasın diye başımı kavramak için uzandım. Başım öyle dönüyor, midem bulanıyor ve başım uçacak-mış gibi hissediyordum. Şimdi anlıyordum. Gizlice evleniyorlardı, çünkü bu tek yoldu; Elizabeth, asil Tudor kanıyla Kate'in, damarlarında çok saf olmasa da Plantagenet kanı taşıyan güçlü ailenin oğlu Ned Seymour'la evlenmesine asla rıza göstermezdi. Bu Elizabeth'in tahtında huzurla oturmasına izin vermeyecek derecede tehlikeli ve kudretli bir birleşimdi ve Tanrı biliyor ya, şimdiden uyanık ve

tedbirli olmak için kendi sebepleri vardı. Halkı tarafından sevildiği kadar bir suikastçıya para ödemeye veya bir isyanı finanse etmeye gücü yeten birçokları tarafından da nefret ediliyordu.

Ve eğer Kate bir erkek evlat dünyaya getirecek olsaydı...

Eğer Kate bir oğlan doğursaydı, Elizabeth'in kadın yönetimine karşı olan herkes tam olarak nereden döneceklerini bilirlerdi; yeni doğan bir erkeğin Elizabeth kadar kurnaz ve sevgili bile olsa yetişkin herhangi bir kadından daha iyi olduğunu düşünürlerdi. Bazıları çocuğun adına tahtı ele geçirmeye bile kalkabilirdi. Kate bunda yer almayı hiç istemese de. Tıpkı Jane gibi Kate ve oğlu, uylukların arasındaki yarıktansa gayrimeşruluk ve ebeveynlerin evliliğinin geçerliliği hakkındaki tartışmalarla kirlenmemiş, Tudor armasını taşıyan birinin İngiltere tahtına geçmesi için Elizabeth'in hayatını almakta hiç tereddüt etmeyecek güçlü erkeklerin oynadığı oyunda masum birer piyon haline gelirlerdi.

"Kate, bu *çılginlık*! Ne yaptığını bir düşün! Kraliçeye meydan okuyorsun! Onun izni olmadan evlenemeyeceğini biliyorsun. İkimiz de yapamayız! Elizabeth Mary *değil*; o bizi sevmiyor! O hayatı ve tahtı için savaşıyor dişi bir kaplan. Ölür ya da öldürür ve mecbur kalırsa seni öldürmekte tereddüt *etmez*! O kendini ve İngiltere'yi *her zaman* önde tutacaktır, çünkü kendisi ve kullarının çoğu için o İngiltere'nin *kendisi*!"

"*Kes şunu!*" Kate kulaklarını kapatmak için ellerini kaldırdı. "Sadece beni korkutmaya çalışıyorsun, ama sana izin vermeyeceğim! *Yapmayacağım!* İşler o noktaya varmayacak; buna izin vermem!"

Odanın öbür tarafına gidip elini tuttum ve artık mavi pırlantalı, bir ucu sivri, parlak kocaman bir damlaya benzeyen bir yüzük takmakta olduğunu fark ettim. "Kate," iç geçirdim, "ben senin düşmanın değilim; bana öyleymişim gibi davranma! Benimle kız kardeşin ve arkadaşın olarak konuş, eskiden yaptığın gibi. Bana içini dök!"

Büyük ve ağır bir iç çekişle Kate oturağa çöktü ve başını eğdi. Dolaşır önüne geçtim ve iki elini ellerimin içine aldım.

“Kate, bak bana,” diye yalvardım.

“Sana söylemediğim için üzgünüm Mary. Kalben bunu dert ediyordum, ama ne yaptıysam seni korumak için yaptım. Eğer bilmeseydin kimse seni suçlayamaz veya sana zarar veremezdi.” Bir elini elimden aldı ve sarı-mor eteğini okşadı. “Benim gelinliğimi diktin, ne olduğunu bilmeden de olsa, her dikişinde bana olan sevgin var, bana diktığın bütün giysilerde olduğu gibi. Bu *çok* güzel! Yani nasıl oldu da seni dışarıda tutmayı düşünebildim? Hayatımın en mutlu gününde bile!” Başını kaldırıp bütün ihtişamıyla bana gülümsedi. “Onu seviyorum Mary! Kalbimin sesini dinlemek zorundaydım, bu beni tehlikeye götürse bile. Evliliğimizi gizli tutacağız... şimdilik, ama sonra... bir gün... vakti gelince kraliçenin önünde diz çöküp yaptığım her şeyi itiraf edeceğim ve asalet hırsım olmadığına, ne kendim ne de Tanrı izin verirse doğabilecek çocuklarım için şimdi ve hiçbir zaman herhangi bir hak iddia etmediğime dair onu temin etmek için ne gerekirse yapacağım. Tek istediğim –kendim ve ailem için– aşk ve mutlu olmak.”

Bu güzel bir hayaldi, ama gerçekleşeceğine tam olarak inanamıyordum. Şüphe duyduğum için kendimden nefret ediyordum, ama elimde değildi; diğer türlü bile bile körlük ve kendini kandırmak olurdu. Gözyaşlarımı görmemesi için başımı eğdim.

“Bir kız kardeşimi daha yitirmek istemiyorum Kate. Bir hain olarak ölmeni veya hayatını zindanlarda çürütmeni izlemek istemiyorum. Hiçbir erkek böyle bir fedakârlığa değmez.”

Eğilip yüzümü yumuşak ellerinin arasına aldı ve bana gülümsedi. “Bu *asla* olmayacak Mary; Tanrı buna izin vermez. Bunu aşk için yapıyorum. Her şey aşk için. Her şey zamanla yoluna girecek, göreceksin. Sadece korkuyorsun ve en kötüsünü hayal ediyorsun. Ama bizim birlikteliğimiz alın yazısı, bütün işaretler

bunu gösteriyor ve Tanrı bizi *kutsayacaktır*. Bunu *biliyorum!* Ve öyle olsaydı bile –ama olmayacak!– sen *yanılıyorsun* Mary! Ned diğer erkeklerden farklı; aşkın benden istediği *her* fedakârlığa layık biri o. Bazen en büyük aşklar acıyı ve üzüntüyü de yanında getirir. Eğer dans edeceğin müzik varsa oyuncuların bedelini ödemek zorundasındır; bu kadar basit ve adil.” Omuz silkti ve mutlulukla gülümsedi, sanki bu *vatan hainliği* değil de bir grup müzisyene cimrice bozuk para dağıtmak kadar önemsiz bir konuydu.

Bütün kalbimle bu uğurlu mutluluğa inanabilmeyi ve onunla paylaşabilmeyi isterdim, ama korkunun buzdan bir el gibi kalbimi kavramasına engel olamıyordum. Korkudan ödüm patlıyordu ve Kate’in gülümsemesi bile içimdeki korkuyu eritemezdi; bu korkunun beni asla terk etmeyeceğinden endişeliydim.

Öne bir adım attım, uzanıp kız kardeşimin omuzlarını tuttum ve onun tüm tehlikelere duyarsız ve kör, parlak ve sevinç dolu gözlerinin içine baktım. “Kate, Tanrı aşkına, beni dinle ve bana hak ver. Eğer bu aptalca şeyi yaparsan, Ned Seymour’la evlenirsen vatan hainliği yapmış olursun; büyük bir hainlik! Kraliçe isterse seni yaktırabilir, kafanı uçurtabilir veya hayatının sonuna kadar çürümek üzere hapse gönderebilir!”

Ama Kate bana sadece gülümsedi. “Endişelenme Mary; her şey yoluna girecek! Ama... sırf tedbir olsun diye... sen asla burada değildin ve eğer burada olduğunu söylersen bunu inkâr ederim ve kız kardeşinin şerefini korumak için yalan söylediğini söylerim.”

Onun bana böyle bir şey söylemesi o neşeli tebessümün ardında bulutlar dolusu endişenin yüklü olduğunu anlatıyordu. Kate her şeyin yoluna gireceğine, yeterince çabalarsa o çok istediği geleceği elde edebileceğine inanmak istiyordu, ama şüphe ve endişe elbise kuyruğu taşıyıcıları gibi silkeleyip atamayacağı veya çok gerilerde bırakamayacağı şekilde peşinden ayrılmayacaktı.

Bir tebessüm ve umarsız bir kahkahayla ayağa kalkıp odada

dans ederken Ned geri geldi, üzeri tabaklar dolusu dilimlenmiş etlerle, çeşit çeşit peynirlerle, taze pişmiş ekmeklerle, leziz kümeler halinde kurutulup şekerle kaplanmış meyvelerle, çerezlerle, erimiş peynirle kaplı dilimli elmalarla, cam kâseler dolusu tatlılarla, şarapta bekletilmiş şerbetli çileklerle, kremalı muhallebiyle, bir çanak ballı armut kompostosu ve bir tane de şeftalisiyle, Kate'in gelinliğine uygun güzel sarı bir tabakta aranje edilmiş şekerli menekşeler ve tam ortasında şekerli pembe kabak gülleriyle taçlandırılmış sevimli küçük bir ahududulu pasta olan kocaman gümüş bir tepsinin üzerinden memnuniyetle gülümsüyordu. Tepsiyi üzerinde kadehlerin ve şişelerce şarabın çoktan hazır olduğu masaya koyarken, "Tatlım için tatlı bir yemek," dedi. Kate keyif dolu küçük bir çılgılık kopardı ve keke hayranlıkla bakarken ve babamızın bunların tadını bizimle birlikte çıkarmak üzere yanımızda olmamasından yakınarak ellerini kenetledi, babamız olsa çok memnun olurdu. "Babamız ahududuyu çok severdi ve pembenin şekerlemeler için cennetten gönderilmiş bir renk olduğunu söylledi!"

"Burada olmandan memnunun, benim müstakbel baldızım Mary." Ned benimle aynı seviyeye gelmek için diz çökerken gülümsedi. Böyle yapması çok nazikçeydi; çoğu tepemde durup bana yukarıdan bakarken hissettikleri kibirli üstünlük duygusunun tadını çıkarırdı. Çok hoş bir yüzü ve insanı büyüleyen, savunmasız bırakan bir gülümseyişi vardı; ayrıca ela gözlerindeki sıcaklık gerçekmiş gibi görünüyordu. Alnına düşen bir tutam, güneşin aydınlattığı kahverengi saçı içgüdüsel olarak geriye doğru ittirmemek için kendimi tutmak zorunda kaldım.

Ona, bu muhteşem, gülümseyen, aşırı büyümüş yirmilik delikanlıya bakarken onun da kız kardeşimin sevdiği kadar onu sevdiğine neredeyse inanabilirdim. Ama hep kelimelere dökemediğim *bir şey* vardı; *hep* orada olduğunu biliyordum sadece, zihnimin gerisini kemiriyor, Ned Seymour'a tamamen güvenmeme asla izin vermi-

yordu. Muhtemelen ruhum neredeyse beşikten beri şahit olduğum tutkulu dolaplar, güç oyunları, darbeler, komplolar ve saray entrikaları yüzünden lekelenmişti; belki de bu beni ikisinin evliliğiyle birleşecek olan asil soyları ve bunun onların ve çocuklarının gelecekları açısından ne anlama geldiği konusunda fazlasıyla bilinçli hale getirmişti. Sonuçta Kate onaylanmamış varsayımsal vâristi ve bu yüzden hırslı herhangi bir erkek için muhteşem bir fırsattı, hele damarlarında Plantagenet kanı olan biri yeterince niyetliyse bunu çok önemserdi ve hatta böyle bir eşi âşık numarası yapmaya bile değer görebilirdi. Çok daha azı için tutku numarası yapan bir sürü insan vardı. Zamanın başından beri bir genç kıızı yatağa çekmek için kaç erkek aşklarını ilan etmişti? Belki bunun sebebi bu “büyük aşkın” aniden filizlenmiş olmasıydı? Benim şüpheli aklıma göre bu fazla planlanmış gibi görünüyordu, romantik bir sahne oyunu kadar fazla; hani şu inanmak isteyip de nadiren gerçekleştiğini bildiğimiz tatlı hayaller gibi. Ya da belki ben ilk görüşte aşka inanmayacak kadar kuşkucuydum? Veya Kate haklıydı: Çok korkmuştum ve en kötüsünü hayal ediyordum. Bilmiyorum işte.

“Senin burada olmayacağını bilmenin Kate’in kalbini kırdığını biliyorum. Ve artık burada olduğuna göre her şey mutlu sona kavuşacak!” Ned’in yüzü büyük bir tebessümle aydınlandı. Aman Tanrım, o *çok* çekiciydi! Ayağa kalkıp Kate’in yanına gitmeden önce cüretle yanağını öperken, “Böyle olması gerekliydi,” diye fikrini beyan etti. Kate’i oturağa oturttu ve yanında durdu. Kate başını kaldırıp ona bakarken gülümsedi, hepimiz ön kapının tekerrar açıldığını duyuncaya kadar elini tuttu.

Gelen, tüm kırılgan gücüyle çekiştirerek yanında büyük, siyah cüppeli, uzun ve karışık, yağlı, bakımsız kızıl sakalı olan bir adam getiren Leydi Jane’di. Yüzü korkunç derecede kızarmıştı, omuzları öksürük kriziyle titriyordu ki şiddetinden sarı saçları firkete-

lerinden kurtulmuştu ve avucunda sıkıştırarak gizlemeye çalıştığı mendile bakılırsa ciğerlerinden kan getirmişti.

“Bu taraftan peder, bu taraftan!” diye seslendi öksürüklerin arasında. Adam belli ki düz yürüyemeyecek ve evlenecek çifti kendi başına bulamayacak haldeydi ki Leydi Jane adamın elini hızla çekiyor ve Kate’le Ned’e doğru sürüklüyordu. Adam sürünerek giden bir yılanın salınışına öykünen kararsız yürüyüş biçimiyle yalpalayarak odanın ilerisine giderken beraberinde tavemanın du-manını, kendi yıkanmamış bedeninin kokusunu da getirdi ve kan oturmuş sulu gözleri sanki gelinle damat tavana saklanmış veya bir köşeye gizlenmiş olabilir gibi bütün odayı taradı. Adam geçirerek ve sallanarak evlenecek çiftin önünde durunca ben ihtiyatlı bir şekilde geri çekildim; diğerlerinden daha kısa ve böylece adamın alt bölgelerine daha yakın olduğumdan sidik kokusu kaçınılmazdı ve maalesef burnumun istenmeyecek kadar yakınındaydı.

Adamın arkası gür, kalın, kızıl tüylerle kaplı, bir çift pembe ayı pençesine benzeyen ellerinde baş aşağı tuttuğu Toplu Dua Kitabı’ndan okumaya çalıştığı evlilik duası birçok geçirmelerle, hıçkırıklarla ve beceriksizce söylenen kelimelerle bozuldu. Ama Kate ve Ned fark etmemiş gibi görünüyorlardı. Gözleri hayranlıkla birbirine kenetlenmişti, birbirlerinden asla ayrılmıyordu. Gülümsediler, ellerini kenetlediler ve birbirlerinin gözünün içine bakarak evlilik yemini ettiler. Kate’in direkt kalbinden geçenleri söylediğini biliyordum.

Ve tören bitti. Onlar artık karı-kocaydılar ve birbirlerine tutkuyla sarılmış öpüşüyorlardı. İç içe geçmiş beş altın halkadan oluşan bilmece yüzük, Kate’in sol elindeki gök mavi taşlı yüzüğün yanındaki yerini aldı.

Yüzüğü sarayda açıkça takmaya cesaret edemeyen ve göğüslerinin arasındaki çatalda her zaman güvenle saklayıp yanında taşımak için uzun bir altın zincire geçiren Kate, beş halkanın içinde yazan mısraları okumama izin verdi:

*Sanatla birleşen, görünüşte tek yüzük olan beş halka gibi,
İnançlı zihinlerin gizli bir güç düğümüyle bağlılıklarına
da inan,
Aç gözlü ölümden başka kim ayırabilir, kimsede o güç yok
Zaman ve dizelerin güzelce kanıtlayacağı gibi, yüzüğümün
başka sözü yok.*

Keyifli bir güler yüzlülükle ve küçük bir rahatlama dan daha fazlasıyla, şarap fıçısına dönmüş pederi uğurlarken hepimiz güldük. Peder, Leydi Jane'in kendisine verdiği altın kesesini cebe indirdi, masadan biri beyaz biri kırmızı iki şişe şarap aldı, yalpalayarak ve mucize eseri bir duvara çarpmadan veya ön merdivenlerden düşmeden Londra sokaklarına doğru yollanırken şişeleri sırayla ağzına devirdi, ikisinden de meme emen bir yeni doğan gibi kana kana içti. Hiç kimse adını sormayı aklına bile getirmemişti. Söylediyse bile hiçbirimiz hatırlamıyorduk. Herhangi bir kâğıt yoktu; bu tür şeylerde yeni olmama rağmen sonradan öğrenecektim ki hepimizin –gelin, damat, peder ve iki şahit– imzaladığı bir kâğıt olmalıydı. Ama bunu kimse düşünmemiştir. Kate daha önce evlenmişti, onun biliyor olması gerekirdi, ama bunu düşünemeyecek kadar mutluydu. Kate ve Ned evlendirdiği ilk çift olmadığı için bu işi herkesten iyi bilmesi gereken peder bu eksikliği fark edemeyecek kadar sarhoştı. İlk bakışta bu o kadar ciddi görünmüyordu; sonuçta çiftin evli oldukları konusunda anlaşması yasal olarak bağlayıcı kabul edilirdi. Ancak gelinin ve damadın kim oldukları ve tahta olan yakınlıkları yüzünden bu durumda o kâğıt elzem derecede önemli bir mesele haline geliyordu.

Kate ve Ned birbirlerine muzip bakışlar attılar baş onayı verdiler, Kate çiçeklerden oluşan tacını, Ned de tüylü şapkasını havaya atarken sevinç çığlığı kopardılar. Sonra Ned, Kate'in elini tuttu, zıplayarak merdivenlere doğru giderken omzunun üzerinden bana

ve kız kardeşine, “Yiyin, için ve neşelenin, çünkü gelinim ve ben öyle yapacağız!” diye seslendi.

“Bir dakika aşkıml!” Kate güldü ve ondan dönerek uzaklaştı. Önce Jane Seymour’ı kucakladı. “Artık gerçekten kardeşiz!” Sonra, oturağın üstündeki el çantasını almak ve içine tıktığı gece şapkasını çıkarmak için biraz bekledikten sonra önümde diz çöktü ve şapkayı kutsal bir takdimmiş gibi bana uzattı. “Bunu bana takar mısın lütfen?” diye sordu.

Zengin kızıl altın bukleleri nazikçe geriye ittim ve menekşe işlemeli beyaz keten şapkayı başına geçirdim, dantelli fırırları düzelttim ve uzun mor saten kurdeleleri dikkatle güzel bir fiyonk yapmak için çenesinin altından ve etrafından dolaştırdım.

“İşte oldu.” Sevinçten çok korkudan aktığını Kate’in bilemeyeceği gözyaşlarımın arasından gülümseyerek başımla onayladım. “Git şimdi!”

“İççekktür ederim Mary!” Bana sıkıca sarıldı ve yanağını öptü, sonra dans ederek odadan çıktı. Merdivenlerin ayağında gamsızca, “Asla İngiltere Kraliçesi olmayacağım, ama bundan memnunum. Zaten istemiyorum; hayalimde bile yok. Tek istediğim kocamın kalbinin ve evimizin kraliçesi olmak. Ama her kız düğün gününün kraliçesi olmak ister ve ben de gerdeğe ilk kez taç giyme günündeki kraliçe kadar mutlu gitmek istiyorum. Senden bu yüzden gece şapkama kraliyet moru menekşeler işlemeni istedim çünkü bu gün bu şapka benim tacım!” diye duyurdu.

Kate kendi etrafında dönüp gözleri geçmişe değil geleceğe dönük ve asla arkasına bakmadan merdivenlerden yukarı fırlayınca eteklerinin altında, Ned’in kendisi için topladığı buketin girift çiçekli işlemlerini gördüm. Fark ettim ki Kate aynı zamanda onun gece şapkasına işlediğim menekşelere uysun diye boyanmış mor yün çorap giyiyordu.

Leydi Jane ve ben oturma odasında kalmıştık. Sessizliği sade-

ce onun öksürükleri ve benim huzursuzca ileri geri volta atarken çıkardığım ayak seslerim bozuyordu. Yemekler masanın üzerinde dokunulmamış halde duruyordu. Konuşmamamızın daha iyi olacağını biliyorduk; sadece tartışmaya başladık. Jane ağabeyiyle en iyi arkadaşını bir araya getirmekle harika bir iş yaptığını sanıyordu. O, vitraylı bir cam gülün arkasından sadece aşkı ve romantizmi gören biri gibiydi, ama ben kalan tek kız kardeşimin boynunun üzerinde asılı duran baltanın gölgesini görüyordum. Tehlike ve vatan hainliği görüyordum. Bunun yanında, en azından bana göre, güya paylaştıkları bu büyük aşkın çok az önemi vardı. Kate'in hayatına değmezdi.

İki saat sonra merdivenlerden indiler, ikisi de yardım almadan giyinmeye alışkın olmadıkları için üstleri başları komik derecede dağınıktı. Kendi halimize rağmen Leydi Jane ve ben güldük ve sakarca, yanlış olarak iliklenmiş veya atlanmış bir sürü düğmeyi, kancayı ve danteli düzeltmelerine yardım etmek için koştuk; zira hepimizin yokluğu fark edilmeden acilen saraya dönülmesi gerekiyordu. Aynı anda ortadan kaybolmamız sadece bir tesadüf olarak algılanıp affedilmezdi. İşi şansa bırakmaya cesaretimiz yoktu.

“Ama ziyafetimiz ne olacak?” diye sordu Kate. “Onu ziyan etmek yazık olur, özellikle şu muhteşem pastayı! Babamız duysa Cennet'te ağlardı!”

“Tepsiyi yanımıza alırsız ve düğün ziyafetini mavnada veririz,” dedi Ned. Sonra tepsiyi dikkatle aldı ve Kate'e, “Şarabı getirir misin aşkım?” diye rica etti.

“Taşınabilir ziyafet! Ne muhteşem bir fikir!” Kate şişeleri kaparken gülümsedi.

“Ben kadehleri alırım,” diye gönüllü oldum. Dört altın kadehi elimden geldiğince göğsüme topladım ve düşürmemeyi umut ettim. Ama Leydi Jane beni büyük oranda rahatlatıp yükümün yarısını aldı ve bana iki kadeh bıraktı. Yani her şey tamamdı, Ned'in

peşinden su basamaklarına gittik, Ned bir ısıklık çaldı ve bizi saraya geri götürecek bir mavna çağırdı. Yol boyunca güldük ve ziyafet çektik, yemeklerimizi böyle zenginliklere alışkın olmayan mavnacılarla memnuniyetle paylaştık. Tam babamızın kellesinin sergilenmiş olduğu Londra Köprüsü'nün altından geçmeden önce her birimiz güzel pembe ahududu pastasından birer parçayı sanki şerefine kadeh kaldırır gibi havaya kaldırdık, "Henry Grey'e, Suffolk Dükü, huzur içinde yatsın!" Kate güldü ve gözlerindeki yaşları sildi. Ned kekten bir ısıklık alıp aynını yaptı, sonra birbirlerinin kollarına atıldılar, iştahla uzun uzun ve derinden öpüştiler, birbirlerinin ağzına bulaşan tatlı ahududuların ve kremanın tadına baktılar.

Büyük Salon'a koşarak tam zamanında yetiştik ve karnımız tika basa dolu olmasına rağmen ziyafet sofrasındaki yerlerimizi aldık; akşam yemeğini kaçırmak iyi olmazdı. Kimse bir şeyden şüphelenmedi. Kraliçenin ve saraylıların bildiği kadarıyla Kate'in kendisini yatağa düşüren baş ağrısı geçmişti, Leydi Jane'in öksürüğü ne daha iyi ne de daha kötüydü, ben günümü onlara bakarak ve dikiş dikerek geçirmiştim ve Ned de aile işleriyle ilgilenmek üzere dışarıdaydı.

Kate, Ned ve Leydi Jane mutfığa sızıp bir tepsi vişneli turta çalan çocuklar gibi birbirlerine bunun yanlarına kâr kaldığını ortaya çıkaran gülümsemeler ve zafer dolu bakışlar atarken ben yakalanmamızın sadece bir an meselesi olduğunu biliyordum.

Yemekten sonra dans başladığında ve Ned, Kate'i ilk kez dansa kaldırıncı bunun sonun başlangıcı olduğunu anladım. Aşkлары fazla yürekliydi ve gözden kaçmayacak kadar barizdi. O gece Kate, ben gidip Jane'le uyuyayım, "Tatlı Ned" de gelip benim yatağında onunla sevişebilsin diye beni geceliğimle ve çıplak ayaklarımla üzerime örtünecek bir şal bile almama izin vermeden itekleyerek odamdan çıkarınca günleri saymaya başladım. Geçen her günün sonunda rahatlamayla iç geçirsem bile bizi kaçınılmaz ifşaya gittikçe yaklaştırdığını biliyordum. Kate ve Ned kendilerini ele vereceklerdi. Buna hiç şüphe yoktu.

Pervasızlardı. Sanki yakalanmayı *istiyor* gibiydiler. Ned, Kate'in bakırımsı buklelerini çekiveriyor, hızlı bir öpücük çalıyor ve ona "Kontes Havuç" diye sesleniyordu. Evlilik yoluyla Hertford Kontesi olan Kate buna alınmış gibi yapıyor, burnunu havaya kaldırıyor ve çalımla saçının kızıl altın rengi ya da tercihen bakırımsı olduğunu, ama kesinlikle bir havuç gibi turuncu olmadığını bildiriyordu. Bazen Ned onu sessiz bir köşeye çekip eteğini kaldırıyor. Saray halkı saraydan saraya taşındığı için ve her biri pislikten ve kokudan köşe bucak arındırılması gerektiği için her birinde sevişme oyunu oynuyorlardı. Herhangi bir kuytu veya çatlak, boş bir oda, tuvalet, duvar girintisi, sessiz bir koridor veya bahçedeki çardak, yapabildikleri her yerde ve buldukları her fırsatta. Onlar benim yatağında mutlulukla yuvarlansınlar diye öksürüklü ve ateşli sefil Jane Seymour'la uyumak üzere kendi odamdan kovulmaktan bıkmıştım. Oyun oynayan küçük çocuklar gibiydiler ve ne zaman onları azarlamaya kalksam alaycılıkla başlarını sallayıp, "Evet Mary anne," diye cevap verirken şakadan bir utançla başlarını öne eğiyor, birbirlerine yandan sinsice

bakışlar atıyor ve tutamadıkları kıkırtılarını bastırmaya çalışıyorlardı. Sonra da yaptıkları şeyi canlarının istediği gibi yapmaya devam ediyorlardı.

İnanılmaz şekilde tedbiri elden bırakmışlardı. On altı yaşında bir bakire olan ben bile Ned'in tohumlarını serpmeden önce kendini geri çekmesi gerektiğini biliyordum ve Kate'in korunma amaçlı içebileceği, "Venüs Eldivenleri" olarak bilinen, eldiven dükkânlarında tezgâh altından gizlice satılan ve saray erkeklerinin fısıldayarak bahsettiklerini duyduğum çaylar vardı. Kadınların bile birbirlerine sır olarak verdikleri kendi yöntemleri olduğunu duymuştum: Mum ovüller, cinsel münasebetten önce içlerine kumaş tamponlar veya limon suyuna ya da sirkeye batırılmış süngerler sokuyorlardı.

Ama Kate en iyi kendisi bilirmiş gibi davranıyordu. Onunla ne zaman konuşmaya çalışsam saçını savurup burnunu havaya kaldırıyor, böyle konular hakkında konuşmamam gerektiğini söylüyordu; benim gibi henüz evlenmemiş genç bir kadın için bunları bilmek ve bunlardan bahsetmeye yeltenmek haddini bilmez ve yakışık almaz bir hareketti. Ama her duvarda ve kapıda binlerce göz ve kulak olan bir sarayda evliliğini gizlerken bir çocuk sahibi olma riskine girmenin ne yeri ne de zamanıydı. Akıllarında ne vardı? Basitçe söylemek gerekirse onlar ne düşündüklerini bilmiyorlardı ve ben de bunun sebebini ne o zaman anlayabiliyordum ne de şimdi anlayabiliyorum.

Majestelerinin kurnaz devlet bakanı Sör William Cecil bir şeyden şüphelenmiş olmalıydı. "Hoş ve asil genç Hertford Kontu" olan Ned'i on dokuz yaşındaki can sıkıcı, uçarı oğlu Thomas'a Fransa ve İtalya turunda eşlik etmek üzere ayarlama yaptı. Cecil iyi bir doz kültürün ve ufak bir fiske diplomatik hizmetin genç Thomas'ın çılgın karakterini tamamen gem vurmaya da sakinleştirmesini, en azından şarap, kadın ve zamanını ve parasını neye

harcıyorsa zevkini biraz törpülemesini umuyordu. Bu Ned'in reddedemeyeceği bir şerefti ve işin aslı reddetmek istemediğini gözlerindeki bakıştan, leydi annemizin gözlerinde şimşekler çaktırdığını çok kereler gördüğüm, yanılığa yer bırakmayan o hırslı parıltıdan anlamıştım. Sonuçta o hem babasının hem de amcasının infazıyla lekelenmiş saygın bir aileden gelen ve gelecek vaat eden genç bir adamdı; bu durumu telafi etmeye ve ışıltısını arttırmaya da can atıyordu. Kate öfkelenip ağlarken onu tutup öpmeye çalışarak, "Böyle fırsatlar insanın karşısına hayatta bir kez çıkar," dedi.

Bir gün Ned'in gidişiyle ilgili tartışılar, ertesi gün kraliyet meyve bahçesinde, başlarından elma ve kiraz çiçekleri sağanak gibi dökülürken Ned'in Kate'in eteklerini kaldırmasıyla öpüşüp barıştılar. Belki ertesi gün takip edecek olan meyve bahçesindeki tatlı barışmanın aşkına yeniden tartışılar. Öfkeli sözler, gözyaşları, çarpılan kapılar, hızla alınan kızgın adımlar ve rayihalı çiçek yaprakları yağmurunda fısıldaşmalar... Bir ay boyunca takip edilen şablon buydu. Ned önce gideceğini söylüyordu, sonra yo, Kate'in aşkına kalacağını; sonra Kate hayır diyordu, bencillik ediyordu ve Ned gitmeliydi, bu onun yüzünden kaçırılmaması gereken büyük bir fırsattı, daha gençtiler ve önlerinde koca bir hayat vardı; sonra Ned mutabık oluyor ve gideceğini söylüyordu, ardından Kate öfkeye kapılıp ağlıyordu ve yine kendilerini kaçınılmaz olarak meyve bahçesinde buluyorlardı, sancılı gözyaşları ve yakıcı bir tutku içinde.

Meyve bahçesindeki bu öğleden sonralarından birinde Ned, ucunda koyu mavi, gözyaşı büyüklüğünde bir safir sallanan zinciri Kate'in boynuna astı ve bunun kendisinden ayrılırkenki büyük hüznünün şeklini ve rengini simgelediğini söyledi. Peşinden yine öpüşmeler, okşamalar, gözyaşları, tartışmalar, barışmalar, itirazlar, suçlamalar, inkârlar, yeminler ve kabullenişler gelmeye

devam etti. Hem de her geçen gün. Tüm bunlar fena halde canımı sıkmış ve beni bıktırmıştı ve birçok kez, “Bir karar verin ve ona göre davranın!” diye bağtırmamak için kendimi zor tuttum.

Bir gün Kate’i bir köşeye büzölmüş iştahla misket limonu emerken buldum; yüzü, boynu ve parmakları ekşi limon suyuyla yapış yapıştı ve etrafı suyu emilmiş ve atılmış en az bir düzine meyveyle doluydu. Yırılıp parçalanmış kabukları etrafa saçılmıştı. Kendisi kabul etmese de, omuz silkip bunun, tıpkı babamızın gece yarısı ani ve doyumsuz bir şekilde ayva ve nar tatlısı isteyerek uyanması gibi sadece bir anlık can çekmesi olduğunu söylese de başının dertte olduğunu anladım. Peşinden seslenerek ikimizin de bildiği gibi eskiden misket limonundan hiç hoşlanmadığını söylememe rağmen sahte bir gamsızlıkla ve gülerken benden kaçtı. “Misket limonundan nefret edersin ve bunu biliyorsun! Bunun ne anlama geldiğini de biliyorsun!” Ama Kate güldü ve beni umursamadı.

Kate, inci kafesli, pilili kızıl satenden bir iç eteği ve ona uygun iç kollukları olan limon rengi şık bir damaskodan dikmekte olduğum yeni elbiseyi denemek için odama geldiğinde malzeme konusunda pinti davranıp elbiseyi çok dar yaptığımdan şikâyet etti, beli sıkıyordu ve genişletilmesi gerekiyordu ve yakası da çok dardı.

“Çünkü bebek bekliyorsun! Boşuna değil,” dedim. “Ned ve sen tedbir ya da koruma olmadan birlikte oluyorsunuz. Tavşanlar bile sizin yanınızda edepli kalır!”

Kate yine de inkâr etti, önce beni kendime bir şeyler yapmak için malzemeye göz koymakla ve kendime yeterince ayırmak için elbiseyi çok dar kesmekle suçladı. “Eğer bu kadar istiyorsan Mary, bana hiç önermeseydin!” Sonra bununla çelişecek şekilde ve hızla gülerken bana sarılmak için eğildi, sıkıca sarılıp yanağımı öptü, benden özür diledi. “Tatlı Ned’inden” ayrılacak

olmanın verdiği sinir bozukluğunu bahane ederek beni tatlı dillilikle kandırdı. Ayağa kalkıp buklelerini savurarak arsızca, “Tatlı Ned’imin aşkıyla beslenip mutluluktan kilo alıyorum, o kadar!” dedi. Ama ben yanılmıyordum. Ne yapsam da Kate’in böyle apaçık bir gerçeğe bu kadar istekle gözlerini kapamasının nedenini anlamıyordum. Bunu ben görebiliyordum ve zamanla başkaları da görecekti.

Gizlice bir ebeye danışmak için benimle Londra’ya gelmesi için yalvardım ama reddetti. Hamile olmadığında konusunda ısrar etmeye devam etti ve eğilerek “bunu kanıtlamak için yapılacak muayenenin küçük düşürücü durumuna” düşmeyi reddettiğini söyledi.

“Bu benim bedenim Mary ve eğer bir bebek bekleseydim sanırım bunu anlardım! *Ben*, yirmi yaşında ve *iki kere evlenmiş bir kadın* olarak bu konularda senin —*on altı yaşındaki bir bakirenin*— bildiğinden daha çok şey bilirim!”

Leydi Jane araya giremeyecek kadar ölmekle meşguldü. Banim yapamadığımı yapabilir umuduyla gidip onunla konuşmayı çok istiyordum, ama bu dünyadan göçmek üzere olduğunu bildiğim bir ruhun canını sıkmaya gönlüm el vermiyordu. Ölüm yatağında Kate’in ve Ned’in ellerini kavramış, onlara birbirlerine karşı nazik olmalarını ve birbirlerini ne kadar sevdiklerini unutmamalarını söylemişti. İkisi de ciddiyetle başlarını öne eğmişler, ateşten yanan ellerini öpmüşler ve öyle yapacaklarına inançla söz vermişlerdi ki ikisini bir araya getiren ve evlenmelerini ayarlayan genç kadın, kısacık hayatında koruyucu melek veya bir peri gibi en sevdiği iki kişiye büyük bir iyilik yaptığını ve ömür boyu sürecek mutluluklarını garanti altına aldığını bilerek huzur içinde ölebilsin.

Böylece Ned, mayıs ayında Thomas Cecil’le birlikte yelken açtı. Hâlâ kız kardeşinin yasını tutuyordu. Bu arada kendisi

lüks, şehvet dolu Paris'te cafcacflı; capcanlı bir ilkbaharın tadını çıkarıp güneşin kavurduğu İtalya'da çılgın, ihtiraslı bir yaz geçirirken karnında hâlâ inkâr ettiğı bebeğı taşıyan Kate'i, Bakire Kraliçe'nin sarayında kendi başının çaresine bakmak üzere geride bırakmıştı. Ned ve Thomas gittikleri her yerde abartılı derecede içtiler, kumar masalarında büyük miktarlar kaybettiler, avlandılar, dans ettiler, çapkınlık yaptılar ve su gibi para harcadılar. Devlet Bakanı Üstat Cecil'in ikisinin bir ayda harcadığıyla koca bir yılını yurtdışında geçirecek adamlar tanıdığını söyleyerek şikâyet ettiğini duydum.

Ayrılmadan önce Ned en azından mantıklı bir şey yaptı: Kate'e onu eşi olarak kabul ettiğini ve ona yıllık 1.000 pound geliri olan araziler bıraktığını gösteren bir belge verdi; böylece ona parasal bir güvence vermiş ve daha da önemlisi, evliliklerinin yasal bağlayıcılığı olan yazılı bir kanıtını bırakmış oluyordu. Keşke Kate belgeyi hızla kaybetmeseydi! O zaman hiç kimse olaydan sonra, Kate'in şerefini korumak ve çocuklarını piç damgası yemekten kurtarmak için sadece numara yaptıklarını söyleyemezdi. O belgenin üstündeki, Ned ayrılmadan önce yazılıp imzalanan tarih, her şeyin gerçek olduğunu, sonradan gelen, Kate'in hamile olduğunun ortaya çıktığı söylentisinin yalan olduğunu ispatlardı. Zavallı Kate, parayı değil sadece aşkı düşündüğü için o belgenin gerçek önemini, ne büyük farklar yaratacağını asla fark etmemişti.

Gözyaşı nöbeti ve ayağını yere vurduran bir gücenmeyle Kate onun genişleyen beli ve "sütten şişen göğüsleri" hakkında yaptığım yorumlara katlanamadığını söyleyerek ona elbise dikmeme engel oldu, kapıyı çarpmadan önce hayatı buna bağlı olsa bile kendisi için bir etek dahi dikmeme izin vermeyeceğini bağıra çağırarak söyleyerek benim yerime bir başka terzi aramaya gitti. Ama hemen ardından geri geldi ve artık Jane Seymour gittiğı ve yardım için başvuracağı kimse kalmadığı için ağlayarak kendini kol-

larıma attı. Ned'in saraydaki diğer kadınlara incik boncuk –bazı hoş süslemeli bilezikler– yolladığını duymuştu, ama kendisi için hiçbir şey yoktu. Gerçi Ned sonradan bilezikleri kraliçenin çocukluk mürebbiyesi, şimdi de sarayda yaşayan ve hizmet eden evlenmemiş tüm kızların refahını gözetmekle görevli, Genç Kızların Anası olan Kat Ashley'ye gönderdiğini iddia edecekti. Ned bunu ilk seçimi majesteleri yapsın, sonra Bayan Ashley kalanların hepsini Kate'e getirsin diye yaptığını söyledi. Kate kendi seçimini yaptıktan sonra "çok sevgili karısı" gerisini diğer hanımlar arasında dağıtacaktı, ama "ak saçlı yaşlı Kat artık bunamıştı ve belli ki söylenenleri şaşırmıştı."

Bu iyi bir bahaneydi, düzgün ve münasip, özellikle sevgili yaşlı Kat'in aklının gittikçe ne kadar karıştığını bilince neredeyse inandırıcıydı. Ama ben inanmadım. Kabul etmeyi reddetse de Kate'in de şüpheleri vardı. Peki, sözünü verdiği o mektuplar neredeydi? Kate sanki hemen yanındaymış gibi seyahatlerin tüm harikalarını yaşayabilsin diye her gün yazmaya yemin etmişti. Kendisi genç ve sarhoş bir hovarda olan Thomas Cecil belli ki yazacak zaman buluyordu; saraydaki zorba arkadaşlarına gönderdiği imla hatalarıyla dolu, şarap lekeli mektuplar, muhtemelen frengili bir fahişeye diz çökerek yaptığı akortsuz bir serenat ve evlilik teklifiyle kendini son derece komik bir duruma düşürdükten sonra süslü bir Paris genelevinden sarhoş bir delikanlıyı sürükleyerek dışarıya çıkaran Ned'in eğlenceli hikâyeleriyle, ayrıca güzel, balıketli İtalyan köylü kızlarıyla ay ışığında zeytin bahçelerinde çıplak halde tepinip edepsizlikler yapılarak geçirilen yumuşak, ılık ve açık saçık hikâyelerle doluydu.

Thomas ve Ned'in ve hanım arkadaşlarının bir anlık kararlar tüm giysilerini çıkarıp üzümleri, müzisyenlerin çalgıları eşliğinde dans ederek ayaklarıyla çiğnemek için tahta bir tekneye girdikleri, sonra yatıp tekrar tekrar eş değiştirerek sevişmeye başladıkları bir

geceyi detaylarıyla anlatan bir mektup sarayda büyük bir eğlenceyle elden ele geziyordu. Tekneden çıktıklarında tüm bedenleri üzümden mor lekelerle kaplanmıştı ve sonrasında yeniden doğru düzgün görünebilecek kadar temizlenmek için defalarca yıkanmak, hatta ponza taşma ve sirkeli suya batırılmış keselere başvurmak zorunda kalmışlardı. Bu hikâyeye, bu anlatılanları kendince sebeplerle sıkıntı verici bulan Üstat Cecil ve Kate dışında saraydaki herkes katıla katıla gülmüştü, ancak Kate kendi acısını gizli tutmak zorunda kalmıştı.

Kate ağlarken ve boş yere kendini bunların hiçbir anlam ifade etmediğine, Ned'in genç bir erkek olduğuna, sonuçta genç erkeklerin bu tür şeylere meyilli olduğuna ikna etmeye çalışırken kız kardeşimi yine kollarıma aldım. İşaret parmağı suçlu olarak Thomas Cecil'i gösteriyordu; o kesinlikle Ned'i kötü etkiliyordu ve "zavallı Nedcik" onu yakasından düşürmenin yolunu bulamıyordu. Thomas onların evli oldukları sırrını bile öğrenmiş ve bu bilgiyi Ned'e şantaj yapmak, kendi istediği gibi davranmaya zorlamakta kullanıyor olabilirdi. Kate, "Tatlı Ned'inin" sırlarının güvenliği uğruna bir üzüm teknesinde başka bir kadınla zorla seks yaptığını hayal edip bu zalim baskı fikrinin dehşetine kapılarak, "Benim zavallı sevgilim!" diye ağladı.

Gizliden gizliye onun her yola başvurduğuna ikna olmuşum, ama bunu ona söylemeye cesaretim yoktu. Thomas Cecil'i tanıyordum; bir keresinde bir tavernanın dışında oyalanan bir işportacıya, "penisini bir şahmerdan kadar büyütme" garantisi olan bir kavanoz krema karşılık en iyi atını vermişti ve bir başka seferinde de bir Londra panayırını gezerken iyi kalite İspanyol derisi çizmelerini babasının ineklerinin sütünü şaraba çevirecek olan bir tarife karşılık vermişti. Gerçekten de bir konsey toplantısının ortasına elindeki tarifi sallaya sallaya çıplak ayaklarla koşarak girmiş, heyecandan nefesi durarak babasına servet yapmanın yo-

lunu bulduğunu söylemişti. Böyle bir adamın bir başkasına kendi isteklerini yerine getirecek şekilde şantaj yapması fikri, kelimelerin ötesinde bir saçmalıktı.

Sonunda Kate'in gerçeği artık inkâr edemeyeceği gün gelip çattı. Av sürerken bayıldı. Ancak kraliçenin ahırbeyi ve bazılarına göre sevgilisi olan Robert Dudley'nin hızlı müdahalesi Kate'i atların toynakları altında çiğnenmekten kurtardı. "Bu zayıf ve kırılgan kadınların bayılmalarına tahammülü olmayan" kraliçe ava devam ederken Kate, terli bir baygınlık içinde arabayla saraya geri taşındı.

Ben sarayda kalmış dikiş dikiyordum ve Kate'in düştüğünü kraliçenin yatağını yapmaya temiz çarşafarla gelen iki dedikoducu hizmetçiden duydum.

Kate'i odasında buldum, kırmızı kadife binici elbisesi ve tüylü şapkası bir kenara atılmıştı, iç elbisesiyle ve kırmızı çoraplarıyla yerde yarı diz çökmüş yarı yatarak çömelmiş haldeydi, karnını tutuyor ve lazımlığa kusuyordu. Geri çekmek için koştuğumda saçının terden sıırılsıklam ve leş gibi koktuğunu gördüm, cildi yanıyor, ter yüzünden yağlanmış parlıyordu. İşi bitinceye kadar bir şey demeden sabırla yanında bekledim, sonra yavaşça ayağa kaldırdım. Ayağa kalkınca cesaretle uzanıp elimi aldı ve avucumu karnının üstüne koydu. Karnında hareket eden hayatı hissettim. Kate bana bakmak için bakışlarını indirdi ve ben gözlerimi ona doğru kaldırdım. Artık bunu inkâr etmenin bir faydası yoktu.

Kate yavaşça ve ürkekçe, "Söyleme," diye rica etti. "*Lütfen* Mary, 'Sana söylemiştim,' deme."

"Gel buraya." Ona kollarımı açtım ve büyük bir hıçkırıkla dizlerinin üstüne düşüp bana sarıldı.

"Mary, ben ne yapacağım? Çok korkuyorum! Ned mektuplarıma henüz cevap vermedi, gerçi ona söylemeye cesaretim yok. Ne yapacağım? Kraliçe öğrendiğinde benim ahlaksız olduğumu düşünecek..."

“O zaman biz de *öğrenmemesini* sağlama alınız,” dedim kararlıca. “Vaktin yaklaştığında saraydan çekilmek zorunda kalacağız ve bebek de bir sütannenin sorumluluğuna verilir; bebeğin sana ait olduğunu kimse bilmek zorunda değil. Daha sonra saygın bir çift, gerçekten bebek isteyen iyi insanlar tarafından gizlice evlatlık alınmasını sağlarız,” diye temin ettim Kate’i, çarpılmış yüz ifadesine bakarak.

Kate sanki bir anda boynuzlarım ve çatallı bir kuyruğum oluşmuş gibi benden uzağa kaçarak, “*Hayır!*” diye bağırdı. “*Yo! Yo! Yo!* Bebeğimden vazgeçmeyeceğim!”

Açıkça, “Kelleni vermeyi mi tercih edersin?” diye sordum.

“Ah!” Kate iç geçirerek yere oturdu, avuç içlerine yaslanarak geriye dayandı. “Her şeyi berbat ettim!”

Aynı fikirdeydim, ama bunu söyleyerek kanayan yarasına tuz basmamayı seçtim. Onun yerine kalkmasına yardım etmek için elimi uzattım ve sadece, “Gel, bunları şu an düşünmemize gerek yok. Yapılacak çok şey var ve hemen başlamalıyız,” dedim. “Gerçeği elimizden geldiği sürece gizli tutmalıyız.”

Kate’in en koyu renkli giysilerini çıkardım ve dikişleri genişletmeye başladım. Kate’in sabit durmasını sağlayıp ölçüsünü aldım, bu sefer hatlarındaki değişikliklerle ilgili ikimiz de yorum yapmadık. Sessizlik içinde çalıştım. Gittikçe şık bir hal alan çemberli iç eteği ortaya çıkardığımda kuş kafesine benzeyen, Kate’in kalçalarının ve bacaklarının etrafında çan gibi genişleyen bu iç çamaşırı için Tanrı’ya ve İspanyollara sessizce teşekkür ettim; gerçeği daha da uzun süre gizlememize yardımcı olacaktı. Eğer mümkünse keten bezi ve kamış veya balina çubuğu alacaktım ve eteğe doğru inerken yavaşça genişleyen, alt kısımda kurnazca daha çok genişleyen sert dairesel bantları olan yeni bir çemberli iç etek yapacaktım. Bunu koyu renk elbiselerle birlikte giyiyor olacaktı ve korsesini cesaret edebildiğim kadar sıkı bağlayarak

Kate'in belini dolgun etekler üstünde daha ince gösterecektim. Ve –bir başka şans daha– güzel, uzun parmaklarıyla çok böbürlenene kraliçe yelpazelere bayılırdı, haşmetli tavus kuşu tüylerinin yayıldığı siyah, beyaz veya hafif ya da canlı renklere boyanmış büyük yelpazeler. Kate'e yelpazesini açık halde ve aşağıda, beline yakın yerde tutma alışkanlığı edinmesini söyledim.

Özel bir hediye olarak bir parça güzel, kömür siyahı kadife aldım, üzerine kömür grisi satenlerle çizgiler yaptım ve Kate'e uzun, dökümlü, kolsuz bir cüppe diktim ve üzerine dar bir kenarlık şeklinde beyaz bir kürk ekledim. İsteğine göre önu açık veya kapalı kullanabilsin diye önünün alt kısmına bir sıra güzel, kömür grisi ipekten örgülü kopçalar tutturdum. Bu cüppeyi daha sonra bir oğlu kucağında diğeri karnında portre için Lavinia Teerlinc'e poz verirken giyecek ve o portre benim en değerli hazinelerimden biri olacaktı. Geçmiş ayları ve sır saklamayı arkamızda bırakmak için barış hediyesi olarak yeni bir iç etek işledim, etek uçlarında hem bütün hem ikiye bölünmüş narlar vardı; inci taneleriyle, gelinliğinin renklerini hatırlatan sarı kurdelelerle bağlanmış hoş, mor menekşe buketleriyle doluydu. İç eteği görünce Kate bana sarılıp ağladı. Son derece memnun ve minnettardı. Benden bir daha asla bir şey saklamayacağına söz verdi.

Dikkatli ve akıllı olmalı, her adıma dikkat etmeliydik. Ayağımız biraz kaysa bizi kızaklamayla doğruca felaketin kucağına götürebilirdi. Birkaç defa kıl payı kurtulduk. Bir gece Kate düşüncesizlik edip ziyafet sofrasına oturdu ve zencefilli havuçla tepelime dolu yaldızlı bir tabağı yalayıp yuttu. Boş tabağı dudaklarına götürüp açgözlülükle zencefilli jöleyi yalayarak temizlemek üzereydi ki onu yakaladım. Bir başka gece bir zamanlar kendisiyle yakın bir tanışıklığa izin verdiği genç bir centilmenle dans etti. Genç, öncekinin tekrarını isteyerek Kate'in göğüslerini avuçlayınca irkilerek geri çekildi ve göğüslerinin büyümüş olduklarında

ısrar etti. Bir an her şeyi kaybettiğimizden korktum. Ama Kate içerlemiş gibi yaptı. Surat asıp delikanlının ya yanlış hatırladığını ya da kendisini bir başkasıyla karıştırdığını söyledi ve eğer öyleyse demek onun için pek bir anlam ifade etmemiştir. Umarsız bir tebessüm eşliğinde yelpazesıyla gencin koluna şakacıktan vurdu ve dans ederek oradan uzaklaştı.

O zaman Kate'in dans etmeyi bırakması gerektiğine karar verdim. Şikâyet edip ağlamasına rağmen kararlıyım. Bunun kolay olmayacağını biliyordum, zira Kate dans etmeye bayılırdı ve o kadar hayat dolu, zarif ve hafif adımlıydı ki bir zamanlar sarayın en aranan dans eşiydi ve maskeli balolarda başroller için Cümbüşlerin Ustası'nın gözdesiydi. Ama dansların coşkusu artıkça bebeğe zarar gelebilir, hatta erken doğuma yol açabilirdi –böyle şeylerin olduğunu duymuştum– ve dansın yakınlığı sırasında eşinin elleri kıymetli sırı keşfedebilirdi. Nihayetinde Kate'le bir uzlaşmaya varmayı kabul ettim ve çiftlerin hoplayıp sıçramaktan sa yürüdükleri, sadece ellerin birbirine dokunduğu daha durağan, yavaş müziklerde dans etmesine izin verdim, zira danstan tamamen uzaklaşması göze batabilirdi. Ama sıra daha canlı müziklere geldiğinde sağlam durdum ve Kate bir dizi talihsizliklerden mustarip olmaya başladı: Kötü burkulmuş ayak bileği, diş ağrısı, ani baş ağrısı, ayakkabısının tabanının çıkması; hatta ben el altından birine arkasından çarpıyordum, ellerindeki şarap veya dolu yemek tabağı Kate'in elbisesine dökülüyor, o da Büyük Salon'dan ayrılıp üstünü değiştirmeye gitmek zorunda kalıyordu.

Sanki işler yeterince karmaşık değilmiş gibi, hayatımızın o kısmını tamamen arkamızda bıraktığımızı düşünmeye başlamışken ikiyüzlü Pembroke Kontu ve onun rengi atmış suratlı oğlu geldi. Elllerinde hediyelerle av köpekleri gibi Kate'in eteklerinin etrafını koklamaya başladılar. Artık Kate eskisi gibi gözden düşmüş olmadığına göre ve birçokları eğer vârisi olmadan ölürse Kate'in bir

sonraki İngiltere Kraliçesi olacağını düşündüğüne göre barışmayı ve yeniden evlenmeyi umuyorlardı. Sinsi Pembroke'un istediği tek şey Berry'nin taç giymesiydi, ama paylaştığımız tiksintiyle belki de bu bir çift sansardan faydalanmalıydık.

Kate “endişeli bir kalple” Ned’in dönüşünü beklese de ona yazdığı mektuplar cevapsız kaldı. Onun Fransız leydilerle olan eğlenceleri ve balıketli İtalyan köylü kızlarıyla olan oynaşmaları kulağıımıza gelirken ve Kate’in korkularını yatıştırarak hiçbir kelime duymazken Ned’in Kate’i unutup unutmadığını nasıl merak etmezdik? Ya eğer Ned, kraliçenin gazabını üzerlerine çekmeden evliliklerini ortaya çıkaramayacaklarını bildiği için bu sıkıntıya değmeyeceğine ve bu hiç olmamış gibi davranmaya karar verdiyse? Leydi Jane öldüğüne, sözleşme kaybolduğuna ve adı bilinmeyen peder kayıplara karıştığına göre benim dışımda hiç kimse bu evliliğin var olduğunu söyleyemezdi. Ama Kate’in kız kardeşi ve bunun sonucu ona sadık olan ben, kız kardeşimin utanç içinde ve mahvolmayla yüzleştiğini biliyordum; o halde benim sözlerim ne kadar geçerli olurdu? Ned pekâlâ kendini korumayı seçmiş olabilirdi, ama Kate sarayda kendini karnındaki bebekle ve kocasız bulan ilk ve son kadın olmamasına rağmen hayatı altüst olurdu. Saraydan ayrılmaya mecbur bırakılırdı ve bir başka evlilik umudu tamamen silinirdi; hafifmeşrep olarak damgalanır, cilveleşmeleri hatırlanır ve saygıdeğer hiçbir erkek onu almazdı.

Bunun olamayacağına karar verdim. Nasılsa bir yolunu bulacağından emin olduğum Ned kendi başının çaresine bakmalıydı, ama ben kız kardeşimi kesin bir mahvoluştan korumak için hızla harekete geçmeliydim, bu önceden kendisini çok fena incitmiş biriyle tekrar birleşmesi anlamına gelse bile. Eğer yaparsa onları artık kendi çıkarları için kullanabilirdi.

Elbette ki Kate, “Tatlı Ned’ini” yüzüstü bırakmak istemeyecek veya kalben bunun çift evlilik ve zina suçu işlemek olduğunu

bilerek itiraz etti, ama ben her zaman daha nesnel ve uygulamacıydım ve beklenmedik sonucu olabilecek olan tek yola sıkı sıkı tutundum.

“Seni bir kez incittiler, şimdi de kurtarabilirler, bu yüzden eskiden yaptığın gibi kullan onları!” dedim. “Elinde başka hangi *gerçek* seçenek var? Elizabeth’in merhametli davranacağına güvenemeyeceğini gayet iyi biliyorsun! Sen daha genç ve güzelsin, birçok erkek sana gülümseyip el üstünde tutar, meşruluğun tartışılmaz; ebeveynlerimiz sen doğmadan uzun süre önce doğru evlilik yapmışlar. Eğer durumun öğrenilirse Elizabeth’e senden kurtulması için bir sebep vermiş olursun. Seçeneklerin şunlar Kate: En iyi ihtimalle o ve bütün dünya karnındaki bebekle senin bir fahişe olduğunu düşünecek, onun elinde başka koz olmadığı için seni hayatının kalanını kırsalda yaşaman için sürgüne yollayacak. En kötü ihtimalle eğer senin kraliyet rızası olmadan gerçekten Ned Seymour’la evli olduğunu ve böylece Tudor kanını Plantagenet kanıyla birleştirdiğini öğrenirse ikiniz de –benim kız kardeşim olan sen ve senin “Tatlı Ned’inin”– yüzünüzü kuleye döner; hatta öldürölürsünüz. Kraliçenin keyfine göre ya yakılarak ya da kafanız uçurularak. Ya da,” önemle altını çizmek için durakladım, “benim dediğimi yapıp Berry’yi baştan çıkarırsın, onun seninle beraber olmasına izin verirsin, bebek beklediğini fark edip hemen kraliçeye durumunu itiraf edersin, Berry’yle tekrar evlenmek için onun iznini garanti altına alırsın. Berry’yi ve babasını kandırıp bebeğin erken doğduğuna inandırmak için bir kaza ayarlamamıza yardım edecek, vicdanındansa altının sesine kulak veren bir ebe buluruz. Erkeklerin kadın meselelerinden zerrece anlamadıkları neyse ki herkesçe bilinir, onlar da detayları bilmek istemeyeceklerdir. Berry’yi o küçük parmağınla oynatabilir ve eğer akli yeterse ki bundan oldukça şüpheliyim, durumdan herhangi bir şüphesi olsa bile bunu yok edersin.”

Kate başını ellerinin arasına alıp önümde volta attı. “Bilmiyorum Mary. Ben... Bana zaman vermelisin, düşünmem lazım...”

Yerimden fırlayıp cesurca yolunu keserek önüne dikildim, bana arkasını dönmeye kalktığındaysa eteğini yakaladım ve yerinde kalıp bana bakmasını sağladım. “Vaktin yok Kate! Eğer bunu yapacaksan *şimdi* yapmalısın; aptal Berry’ye bile kandırıldığını anlayacak kadarını göstermeye başlamadan önce. Tecrübeli herhangi bir kadın, hatta annesinin, büyük kız kardeşlerinin veya kuzenlerinin bebek doğurduğunu görmüş yetişkin biri bile seni çıplak görse bebek beklediğin sırrım anlar, ama Berry’yi *kandırabilirsin!* Zayıf yapısı, çekingen oluşu ve müşkülpesent doğası onu kendi yaşındaki birçok genç erkeğin yaşadığı cinsel uğraşlardan uzak tutmuştur, ayrıca annesi veya kız kardeşi de yok, bu yüzden bahse girerim ki senin sadece hoş bir şekilde tombul bulacaktır. Seni tanıdığından bu yana yaş aldın, ayrıldığınızda daha on dört yaşındaydın, yani bedeninin daha dolgun ve yuvarlak olması normal. Bu durumda hangisi olacak, Kate: infaza ve mahvoluşa götüren Elizabeth’in gazabı mı; Ned’in onurlu davranıp parlak zırhı içinde beyaz atıyla bir şövalye gibi geri gelip ikiniz birlikte vatan hainliğine cüret etmekten kraliçenin gazabını göğüsleyin ve zindanda çürüyün ya da ölümlü diye seni kurtaracağına mı güveneceksin yoksa Berry’yle tekrar evlenip babamızın dediği gibi hayatın sana verdiği bademlerden bademezmesi mi yapacaksın? *Ya şimdi ya da hiç Kate! Seçimini yap!*”

Kate titrek dudaklarının arasından, “Bademezmesi,” diye fısıldadı. “Bademlerden bademezmesi yapmaya çalışacağım.” Başıyla onayladı ve derin ve sarsıntılı bir nefes aldı. “Bana yardım edecek misin Mary? Ne yapacağımı söyleyecek misin?” O dakikada yirmi yaşındaki dünyevi ve karmaşık kadına ait tüm izler silindi. Kız kardeşim önümde titreyerek ve ağlayarak korkmuş ve çaresiz küçük bir kız çocuğu gibi duruyordu.

“Yapacağımı biliyorsun,” diye cevap verdim.

Ben olayı planlarken kız kardeşime ağlamaktan şişmiş gözlerinin üstünde soğuk kompresle uzanıp dinlenmesini söyledim. Dırdırlarına aldırmadan Hetty’yi en az bir düzine mum almaya gönderdim. Hepsi beyaz ve hoş kokulu olmalı diye tembih ettim. Mumların yumuşak sarı ışığı güzelleştirici ve yanıltıcı olacak, iyi bir arkadaş gibi Kate’in ağlamaktan kaynaklı durumunun gerçeğini saklamamıza yardım edecekti. Ateşin hoş bir koku vermesi için elma ağacı kütükleriyle yakılmasını, bakır bir küvetin getirilip Kate’in dayanabileceği ısıda suyla doldurulmasını emrettim. Sonra ben mumları düzenleyip yakarken Kate’i çalışma masama sürükleyip dikte ettirerek bir not yazdırdım. Notta Berry’ye, “Hemen aşkı, çünkü sensiz geçecek fazladan bir dakikaya bile tahammülüm kalmadı,” diyerek yanma çağırıyordu. Kate’in sadık Henny’si şaşkın bir ifadeyle ama soru sormamanın daha iyi olduğunu bilerek notu teslim etmeye giderken ben Kate’in mücevher kutusunun dibinde Berry’nin bir minyatürünü buldum ve sanki sık sık resme bakıp onun hayalini kuruyormuş havası vererek yatağının yanındaki masaya yerleştirdim. Sonra Kate’in soyunmasına yardım ettim, buklelerini kolayca dökülebilsin diye gevşekçe tutturup onu tekneye soktum, teknenin içine avuçlar dolusu kurutulmuş gül yaprağı, lavanta ve sarı papatya attım.

“Ne yapman gerektiğini biliyorsun. Onu büyüle, yavru bir kedi gibi oyuncu ol Kate!” Yanağını öptüm ve Berry’nin ayak sesleri kapının önünde durunca genellikle Kate’in hizmetçisinin kaldığı bitişikteki küçük odaya çekildim.

Sırtımı duvara yaslayıp duvarların parşömen kadar ince olmasını diledim. Kate’in, “İçeri gel Berry, sevgilim! Seni çok uzun süredir görmüyorum; öyle özledim ki!” diye seslenirken cilveli küçük bir kız gibi çıkardığı hırıltılı koket sesini duydum.

Berry ne zaman konuşsa, hep yavaşça konuştuğu için duyduğum tek şey alçak bir mırıltı sesiydi.

Suyun şapırtısını duydum ve zihin gözümde Kate'in ayağa kalktığını hayal ettim. "Sırtımı yıkar mısın? Ön tarafımı da? Ve..." Keyif dolu minik bir kıkırtı, ardından Kate ısrar ediyordu: "Berry, canım, yeleğini çıkar, gömleğini de. Böyle güzel bir kadifeyi benim yüzümden ıslatarak mahvetmeni istemiyorum."

Bir süre sonra Kate, Berry'yi giysilerinin kalanını çıkarmaya ikna etmişti ve hayalimde netlikle canlandırdığım bir şekilde dehşete düşmüş gibi yaparak kocaman açılmış gözlerle "Ah Berry, bu çok büyük! Korkuyorum! Sarıl bana!" diye seslendi.

Kendisini Berry'nin kollarına atmış olmalıydı. İkisi birlikte yatağa düşerken bir gıcırta koptu, peşinden yine kıkırtılar geldi. Sonra cinsel ilişkiyle gelmesi beklenen ses geldi ve işin aslı, duygusal davranamayıp Kate ve Berry arasında o yatakta olan şeyi tam adıyla söyleyeceğim: *Seviştiler*.

Berry odadan ayrıldıktan sonra Kate'in yanına gittim.

Gözyaşlarından parıldayan gözlerle bana baktı. "Yalan söylemedim Mary," dedi titrek küçük bir tebessümle. "Bunların aşkın gözyaşları olduğunu söylediğimde. Bunlar... Ned için, Berry değil! O eski, çocukça aşk uzun süre önce soğudu ve öldü." Sırtüstü uzandı ve karnını ovaladı. "Bunu sadece çocuğumun iyiliği için yaptım. Ben Ned Seymour'a âşık oldum ve güvendim diye acısını o çekmemeli. Artık *bencil* değil de *fedakâr* olmayı öğrenmeliyim; artık çocuğum önce gelmeli ve onun -nedenini bilmiyorum, ama bir şekilde oğlan taşıdığımı *gerçekten* inanıyorum- Kate Grey'in piçi olmaktansa Pembroke Kontu olarak büyümesi daha iyi."

Kate, Berry'yi baştan çıkarmaya devam etti; onu defalarca yatağına aldı, ama Berry bizi hayal kırıklığına uğratarak her seferinde kendini geri çekmekle ve sadece oynaşmanın tadını çıkarmakla yetinir gibiydi.

Ona kurnazca değiştirilmiş çemberli iş eteğini giydirirken ve bağcıklarıını cesaret edebildiğim kadar sıkarken sonunda, “Zamanı geldi Kate,” dedim. Kate siyah ve yemyeşil kadife elbisesiyle, elindeki zümrüt yeşiline boyanmış tavus kuşu tüylerinden oluşan yelpazesini karnının önünde tutmuş, önümde duruyordu. “Yatağa uzan. Berry Büyük Salon’a giderken sana eşlik etmek üzere geldiğinde onu içeriye alacağım ve sen bayılmışsın numarası yapacağız. Sen ağlayacaksın ve... ve ona bir bebek beklediğinden şüphelendiğini söyleyeceksin. Daha fazla oyalanmayı göze alamayız. Sana *bu gece* evlilik teklif *etmeli!*”

Ama Berry gelmedi; onun yerine Pembroke üniformalı bir uşak elinde bir mektupla geldi.

Kate mektubu bana itekleyerek, “Al Mary,” dedi, “sen oku. Berry’nin elyazısı berbattır ve benim başım gerçekten ağnıyor.”

Belki Berry bizim sandığımızdan daha zekiymi ya da kurnaz ve hain babası ona istediğini yaptırıyordu. Biri konuşmuş ya da bir dedikodu mu başlatmıştı? Sarhoş bir âlem sırasında Ned’in kendisi gerçeği ağzından kaçırmış ve bu Londra’ya kadar sızımış mıydı? Bildiğim tek şey, Berry’nin Kate’i bir zamanlar incitmesinin telafisi olarak onu şu an kurtarıyor olması umudunun artık kalmadığıydı.

“*Kendi fahişeliğini örtbas etmek işin beni kullanmaya kalktın,*” diye yazıyordu. “*şimdiye kadar erdemli bir hayat yaşamış olarak şimdiden sonra da hayatımın kalanını neredeyse bütüin erkeklerin dilinde dolaşan bir fahişeyle geçirerek onurumu kaybetmeyeceğim. Benden tazminat talep ediyorsun madam, genç olduğum ve senin de söylediğin gibi o yasal yıllara dair, ama biliyorsun ki senden uzun zaman önce kanunen boşandım. Ve fahişeliğinin cazibesi, o çok sevdiklerinin şevirdiği dolaplar ve desiseler yoluyla beni tatlı bir arkadaşlık kisvesi altındaki zehirli bir yemle tuzağa düşürmeye şalışıyorsan neyse ki ben (Tanrı’ya şükür) eminim ki biraz kur-*

nazlıkla benden çıkacak ve menfurluğunu örtecek birkaç yadigâr dışında pek zarar görmem. Senden rica ediyorum madam, elinde bulunan bana ait mektupları ve aynı zamanda portremi bana geri gönder; aksi halde... açık söylemem gerekirse fahişeliğini şu anda Tanrı'ya şükür ki benim bildiğim ve birçok çapkın tarafından da gözlendiği şekliyle bütün dünyaya açıklarım."

Ona teslim olmaktan nefret etsem de Berry'nin söylediklerini yapması riskini almaktansa artık anlamsız olan birkaç yadigârı geri vermenin daha güvenli olacağını anlamıştım. Berry'nin mektuplarını –Kate onun kendisine yazdığı her bir mektubu kiraz kırmızısı kurdelelerle desteler halinde bağlayarak saklamıştı– ve yanı sıra pırlanta çerçeveli minyatürünü toplayıp odasına gittim. Uşak beni içeriye alınca tek bir söz bile etmeden hepsini büyük bir tikslenmeyle Berry'nin kucağına fırlattım.

Peşinden, "Kız kardeşin bir fahişeden başka bir şey değil!" diye bağırdı, ama onu duymazdan geldim. "Seni rezil, Tanrı'nın unuttuğu gulyabani, beni duyuyor musun?"

Cevap vermek için kapıda duraklayıp, "Hayır lordum," dedim, "birçok cüce gibi sağırılık problemim var; sol kulağım bir taş kadar sağır ve sağ tarafımdan dinlemeye de niyetli değilim." Bu elbette bir yalandı ama umursamadım. Onun akıl karışıklığına kendi kendime gülümsedim ve o uygun bir cevap düşünmeden arkamdan kapıyı kapattım.

Temmuzda Kate yedinci ayındaydı ve plan yapmamızın vakti çoktan gelmişti. Onun Berry'yle güven içinde evlenmesini sağlamadığımıza göre, bir başka genç adamı kandırmaya çalışmak için çok geç olduğundan ve birçokları ona bakmaya başladığı için ortaya bazı hikâyeler atılmalıydı.

Bizim kötü talihimiz yüzünden, dikkati iyice dolgunlaşmış bedeniyle Kate'in üzerinden çekmek adına bu sefer benim numaradan hastalığımı bahane ederek tam Bradgate'e çekilme izni is-

temenin eşiğindeyken çiçek hastalığı gelip çattı, banyodan sonra ıslak saçıyla yürüyüşe çıktığı ve son yaz soğuşuna denk geldiği sırada kraliçeyi yakaladı. Bu Elizabeth'in kendi hayatıyla mücadele etmekle gözlerini Kate'e dikemeyecek kadar meşgul olması demek olsa bile aynı zamanda kalmamızı gerektiriyordu, zira Elizabeth'in şu an hizmetkârlarına çok fazla ihtiyacı vardı. Kraliçeye çok yaklaşmaması için Kate'e yalvardım, hastalığı kapabilir ve bu karnındaki çocuğa zarar verebilirdi. Onun yükünü cesaret edebildiğim kadarıyla kendi üstüme aldım. Ben bir âşığı kendime çekemeyecek yüzümle ve bedenimle zaten çirkindim; bu eziyetten yaralı, tahrip olmuş, çiçek bozuğu bir yüzle çıksam ne olurdu ki? Umursadıgım tek şey Kate'i ve bebeğini güvende tutmaktı.

Diğer hizmetçilerin çoğu Kate'in yokluğuna içerlediler, Alman doktorun talimatlarını izleyip Elizabeth'in ateşten yanan bedenini yavaşça kırmızı penyeden kat kat kozanın içine yuvarlarken ve “terleyip hastalığı atsin diye” alev alev yanan ateşin önünde yere yatırırken Kate'in ateşinin çıktığını ve başının ağrıdığını söyledim de bana kaş çattılar, söylediklerimin art niyetli taklidini yaptılar. Kate için onun sadece kendi kibirlilik hastalığı olduğunu, onlar burada terler ve çiçek riskine girerken onun bencilce güzel yüzünü korumaya çalıştığını söylediler. Robert Dudley'nin kız kardeşi Leydi Mary Sidney, kraliçenin çalışanları arasında kendini en çok adayandı ve kraliçe tehlikeyi atlatana kadar yanından neredeyse hiç ayrılmadı. Zavallı Leydi Mary hastalığın bütün dehşetini yaşadı. Bir zamanlar sarayın en güzel kadınları arasında olan kadın suççuğu yüzünden iğrenç bir şeye dönüştü ve bir daha kalın bir peçe veya kadife maske olmadan insan içine asla çıkamadı.

Ama Elizabeth hayatta kaldı. “Ölüm beni her eklemimden yakaladı,” diye anlatacaktı. Kısa bir süre sonra çıbanlar kurudu ve kabukları döküldü, mermer beyazı cildi nispeten zarar görmeden kaldı. Ama ünlü Tudor kızılı saçlarının da aynı şekilde kurtul-

mamış olması onu hüzne boğdu. Yüksek ateş kökleri yakmış ve zayıflatmış olmalıydı ki avuçlar dolusu, tutam tutam dökülme-ye başladı, ne zaman saçını fırçalasak veya parmaklarını saçının içinden geçirse daha fazlası kopup geldi.

Kraliçe altın işlemeli gece başlığının altında neredeyse kel halde, değişken, can sıkıntısı içinde ve hafif mum ışığından –Doktor Burcot, Alman doktor, gözleri henüz parlak ışığa dayanacak kadar güçlü olmadığından bunu emretmişti– öfkesi burnunda henüz yatak istirahatinde perukçuları büyülerini konuşturup kaybettiği şeyi yerine koysunlar diye beklerken Kate koyu mor saten giyme hatasında bulundu. Parlak kumaş mum ışığında parıldadı ve Kate majestelerinin kahvaltı tepsisini koymak için eğildiğinde Elizabeth’in kıskanç gözleri Kate’in omuzlarına dökülen kızıl altın rengi gür, dalgalı çağlayana takıldı. Kendi hayatı tehlikedeyken herkesin bakışlarının Kate’e döndüğünü çok iyi biliyordu.

Elizabeth yatağından bir top güllesi gibi fırladı ve kendini Kate’in üstüne attı, “Çıkar şu haddini bilmez paçavrayı üstünden!” diye bağırarak elbiseyi tırnaklarıyla yırtmaya başladı. “Kendini kraliyet moru giymeye layık görüyorsun, değil mi?” Elizabeth’in öfkesi hiçbir şeyi ayırt etmiyordu. Kate’in solgun tenini yırttı ve geride kan oturmuş uzun kırmızı çizikler bıraktı. Mor elbise ve altındaki üzüm ve gül fistolu iç etek lime lime olduğunda bile öfkesi yatışmadı. Kate bir adım geri atarak yardım isteyebileceği kapıya doğru yavaş yavaş yaklaşıırken ve yüzünü korumaya çalışarak ellerini havaya kaldırırken çığlıklar atan asil zalimin pençeleri Kate’in çemberli iç eteğini tutan bağcıkları yakalayıp kopardı. İç etek yere, Kate’in ayaklarına düştü. İç eteğe takılan Kate de tökezleyip Elizabeth’in ayaklarının dibine düştü. Jüponu cesaret edebildiğimiz kadar sıkı bağlanmış olsa da altındaki karnı ay kadar yuvarlak ve büyük halde ortaya çıktı. Sekizinci ayındaydı. *Neredeyse* sonuna gelmiştik.

Elizabeth darbe yağmurunu bir anda kesti, kocaman açılmış gözlerle bakarak ayağa kalktı ve sonra muhafızlara seslendi. “*Şu fahişeyi Tower’a götürün!*”

Kendini doğru düzgün sarmalasın diye bir pelerin bile almasına izin vermeden kız kardeşimi sarayın içinden geçirdiler. Eşyalarının daha sonra gönderileceğini söylediler. Onu utancıyla, şişen karnı sadece beyaz patiskadan iç elbiseyle ve deri desteklerle örtülü, kraliçenin deliye dönmüş saldırısı yüzünden çizilmiş ve kanlar içinde, patlamış dudakları, burnundan akan kanla ve sol gözü kapanacak derecede şişmiş halde sarayın önünde sergilediler.

Bütün saygınlığı bir yana bırakıp eteklerimi kaldırdım ve peşinden koştum, eğri büğrü bacaklarımın insanları güldürmesine aldırmadım. Kate beni gördü ve ayak diredi. “Kız kardeşimle konuşmalıyım,” dedi. “Bana neler göndereceğini söylemem lazım.” Gardiyanlar onu yürümeye zorlamak için kollarından tutarken kendi etrafında dönüp bir elini manidarca karnının üstüne koydu. “Bebek her an gelebilir ve kesinlikle almam *gereken* bazı şeyler var.”

Başlarıyla onaylayıp biraz kenara çekildiler ama bu yeterliydi.

Kate diz çöküp beni kollarına aldı, ikimiz de bunun son sarılışımız olabileceğini biliyorduk. Yanağımı öperken kulağıma çabucak fısıldadı. “Evliliğim hakkında *hiçbir şey* bilmiyorsun Mary, *sen orada bile değildin!* Senin için bunu yapmama izin ver; senin beni kurtarmaya çalıştığın gibi bırak ben de seni koruyayım. Beni seviyorsan dilini tut; benim yaptığım şey yüzünden senin, kız kardeşimin cezalandırıldığını görerek daha fazla acı çekmeme izin verme.”

Dakikalar içinde gitmişti, Tower’a götürülmüştü ve oranın loş, kanlı duvarları arasında Jane gibi yok olup olmayacağını sadece Tanrı bilirdi.

Traitor's Gate'te* çamurlu, ıslak taş merdivenlerde kayıp düşen ve karnını çarpan Kate her şeyini kaybettiğinden korktu. Hırpalanmış yüzünden yaşlar dökülürken karnını tutup doğmamış çocuğuna şarkı mırıldanarak ve her şeyin yoluna girmesi, hiçbir sancının veya rahminden gelecek kanamanın içindeki hayatı yok etmemesi için dua ederek oturdu. Bebeğinin hareket ettiğini hissetti ve Tanrı'ya şükretti. Yanına gelip kalkmasına nazıkçe yardım eden Sör John Bridges'e, Tower'ın hâlâ kalbinde Jane'in tatlı hatıralarını taşıyan eski kibar üsteğmenine gülümsedi.

Rahatlık içinde yaşatıldı, ancak hırpani bir şekilde, kız kardeşimizin dokuz günlük tutsaklığından kalan döküntü mobilyalarla. Soluk yeşil damaskoyla kaplanmış üç eski tabure vardı, birkaç küflü, güve yeniği duvar halısı ve birbirine uymayan bir çift sandalye; biri eskiden kız kardeşimizin oturduğu mürdüm eriği rengi kadifeyle kapitoneli sandalyeydi, diğeryse Guildford'ın en sevdiği şömine yanı sandalyesi olan lekelenmiş altın brokardı. Kate bana eskiden Jane'in olan masada yazdığı mektubunda, "*Sandalyeler onları yanımda hissetmemi sağlıyor,*" diyecekti.

* Hain Kapısı anlamına gelir (ç.n.)

Kate yoğun bir soruşturmaya tutulacaktı; huzursuz gün ardından başka huzursuz gün boyunca onu kırmaya çalıştılar, ama sarsamadılar. Tüm soruşturma boyunca Kate azimle bir sürtük değil evli bir kadın olduğunu iddia etti, ama bunu kanıtlaması istendiğinde elbette yapamadı. Evliliğinin tek şahidi olan Leydi Jane Seymour'ın l olduğunda ısrar etti. Beni sorduklarındaysa Kate kız kardeşini, tek yakın akrabasını, sarayda kendisiyle birlikte hizmet veren ve böylelikle el altında olan beni elbette hayatının en sevinçli gününde yanında istediğini, ama kalan tek kız kardeşi olduğum ve beni çok sevdiği için evliliğini benden bile bir sır olarak sakladığını söyledi. Onlara sadece ne yaptıklarının çok iyi farkında olan Ned'in bunun sonuçlarına katlanmasını kesin kılmak istemişti. Peder hakkında soru sorulduğunda Kate adamın sadece iriyarı ve kızıl sakallı olduğunu hatırlıyordu. Kendisine adı söylendiyse bile, ki bundan şüpheliydi, unutmıştı. Evliliğini geçerli kılacak herhangi bir belge sunmasını istediler, en azından Ned'in kendisine karısı olarak hitap ettiği bir mektup, Kate bunu da yapamadı; haberleşme konusunda sağduyuluydular ve Ned verdiği sözlere rağmen kötü bir mektup yazarı olduğunu göstermişti. Sözleşmeye gelince, Kate'in onu kaybettini itiraf etmekten başka seçeneği yoktu.

Ned Seymour eve geri çağırıldı ve gemisi Dover'a yanaşır yanaşmaz sorgulama için doğruca Tower'a götürüldü. Ama onun sorgucuları onda Kate'ten daha başarılı olmadılar. "İkisi de aynı şarkıyı söylüyor," diye rapor ettiler.

Ayrıntılı sorgulama onlarınkinin "sahte bir evlilik" olduğu kararıyla sonuçlandı. Kate'in taşıdığı ocuk gayrimeşru olarak ilan edildi ve Ned "Kraliyet kanından gelen bir asili baştan çıkarma" suçundan 15.000 pound gibi büyük miktarda para cezasına arpıtıldı. İkisi de kraliçenin uygun gördüğü sürece zindanda kalacaktı; ne kadar sürerse sürsün kraliçenin öfkesinin soğumasını bekleyeceklerdi. Bu, günler veya on yıllar sürse bile.

1561 Eylöl aynının yirmi dördüncü gününde ögle vaktini yarım saat geçerken Kate'in bedeni eriyik demir sıcaklığında sancı dalgalarıyla hareketlendi ve oğlu Edward Seymour, Beauchamp Vikontu dünyaya geldi. Sevincimse hüznöl bir şekilde kursağında kaldı: Bir kız olmasını umuyordum. Yeni doğmuş oğlunun uyluklarının arasındaki o minik penis onu Elizabeth'in tahtına tehlikeli bir rakip haline getiriyordu, hizipleşmenin piyonu olmaya hazır, komploların en önemli ögesi; onun cinsiyeti Kate'in her zaman olduğundan daha büyük bir tehditti. Ned, Kate ve erkek bebekleri nüfuzlu ve güçlü bir üçöl oluşturuyordu, bakılası bir resim kadar hoş; insan üçünün kral, kraliçe ve prens olarak resmedildiğini adeta hayal edebilirdi. Bu bakımdan da Elizabeth'in ciddiye aldığı bir tehditler ve ciddiye almasa aptallık etmiş olurdu. O üçü içlerinde kraliyet hırsı barındırmıyor olsa da ne derlerse desinler, ne imzalarlarsa imzalasınlar, hatta Kate halkın önünde tüm kraliyet haklarından kendi ve vârisleri adına vazgeçtiğini duyursa bile fark etmezdi; önemli olan başkalarının onların adına yapabilecekleriydi. Bir insan piyon olup gönülsüz olabilirdi; Jane bana bunu öğretmişti. Kız kardeşimi çok sevip onun bir mahkûm olduğunu düşünmekten nefret etsem de aslında Elizabeth'i suçlayamıyordum; zindan kapılarını ardına kadar açıp onları serbest bırakmak en tehlikeli hata olurdu.

Ama Kate bunu düşünmüyordu. Oğluyla ne kadar keyifliydi! Onun yaptığı her şeyi soluksuz bir merakla izliyordu; her küçük harekete, tebessüme ve agulamaya hayret ediyordu. Ona "küçük güneş ışığı" diyordu. "Gri ve kasvetli hayatımı aydınlatan ışık." Annelik Kate'te harika bir değişiklik yaratmıştı –onu gerçekten görmeyi ne kadar isterdim!– tutkulu, kaprisli, içinden doğduğu denizdeki köpükler kadar hafif Afrodit gitmiş, cömert, besleyici Demeter gelmişti, çocuğuna öyle derin duygularla adanmıştı ki kıyaslandığında bütün dünyevi aşklar sığ kalırdı.

Kate bana oğluyla ilgilenirken penceresinin önünde oturup şehrin üzerine yayılan pembe gün doğumunu izleyerek o renk bir elbisesi olduğunun, *“tatlı aşkımın yattığı odaya gidip öperek uyandırdığımın”* hayallerini kurduğunu anlatan mektuplar yolladı. *“Onun yokluğunda gücümü yitiriyorum,”* diye yazıyordu. Gardiyanlarına da bunu çok anlatmış olmalı ki içlerinden biri acıyıp Aşk Tanrısı rolünü üstlenmişti. Her gece Ned’i onun kapısına kadar getiriyor, içeri alıyor ve gece boyunca âşıkları içeriye kilitliyordu; seher vaktiyse gelip Ned’i geri götürüyordu. Kate bu “hüzünlü ve muhteşem aşk gecelerinin yalnızlığında” esriklığe kapılmıştı, o saatlerde zamanın durduğunu ve ikisinin dünyada, hatta hayatta kalan tek canlılar olduklarını hissediyorlardı.

Mektuplarından bir diğerinde Kate, yatağın gayet uygun olarak çocuk melek resimleri ve çiçek çelenklerinden oluşan oymalarıyla ağır meşe başlığının ikisi zevkin doruklarındayken duvardan taş parçalarının kopup üstlerine dökülmesine sebep olduğunu anlatıyordu. Kate bu taşları birlikte geçirdikleri gecelerin hediyesi olarak kırmızı kadife bir kesenin içine toplarken, *“Tutkumunun kanıtı!”* demişti. Elizabeth hakkında, *“Zavallı kraliçeye acıyorum,”* diye yazmıştı, *“o koca yatağında her geceyi tek başına geçiriyor, sevdiği adamla evlenmesi imkânsız ve bir bebeğin göğsünü emdiğini asla hissetmeyecek.”*

Elbette önlem almayı düşünmüyorlardı. Anı yaşamakla çok meşguldüler, birlikte geçirecekleri her ana açgözlülükle tutunuyorlardı ve kısa süre sonra Kate kendini yine hamile buldu. Sevinçten deliye döndü. Kate hamileliği seviyordu; bir bebek taşımanın ve onu doğurmanın bir kadının tadabileceği en değerli ve tatminkâr tecrübe olduğunu söylüyordu. Ama Elizabeth *öfke*den kuduruyordu; Kate ve Ned’in tekrar bir araya gelmeyeceklerine dair ant içti. Ve onlara yardım eden gardiyanlar Tower’da mahkûm olmanın nasıl bir duygu olduğunu ilk elden öğrendiler.

Kate'in ikinci oğlu Thomas soğuk bir sabah olan 10 Şubat 1563'te doğdu. O zamana kadar iki doğum gününü hapiste gözlemlemiş olan Kate, "küçük güneş ışığının" bile asla gün yüzü görmeyeceğine dair derin ve karanlık bir umutsuzluğa kapıldı. *Bu haksızlık*, diyordu. Oğulları doğru düzgün, oyunlarla, oyuncaklarla ve hayvanlarla beraber dadıların bakımında olmalıydı, başka çocuklarla açık havada ve güneş ışığında serbestçe gülüp oynamalıydı. Ayrıca eğitimleri de düşünülmeliydi ve biraz daha büyüdüklerinde binmeleri için birer midillileri olmalıydı. "Acaba bir daha güneşte yürümekte, bahçede dolaşıp kır çiçekleri toplamakta özgür olacak mıyız?" diye merak ediyordu.

Aslında bu tür bir özgürlük gelmek üzereydi. Elizabeth onları Tower'da daha fazla tutamayacağına karar verdi. Ama hâkim önüne de çıkarmayacaktı. Kraliçenin Cecil'e İngiliz halkının mazlumları sevdiğini söylediğine kulak misafiri oldum; kendi annesi Anne Boleyn, duruşmaya kadar halk tarafından nefret ediliyor ve yeriliyordu, ama o zorlu süreçten trajik bir kadın kahramana dönüşerek çıkmıştı. İngiliz halkı Kate'e -güzel genç anne, kocasına âşık, tek suçu damarlarında asil kan taşıyor olmak ve kraliçenin izni olmadan evlenmek- âşık olmaya zaten meyilliydi. Halkın onları seven destekçileri olarak ayaklanması riskini göze almaktansa onları kırılda sessiz bir yaşama salıp unutmak daha iyi olacaktı.

Kraliçe, Kate ve Ned'in ayrılış zamanını çok iyi ayarladı: Londra'da bir veba salgını patlak vermişken ve halk haleflerle ve skandalla uğraşmaktansa kendi can derdine düşmüşken.

Son dakikaya kadar Kate çocuklarının da kendisiyle beraber geleceğini sanıyordu. Sonra bahçeye beyaz başlıklı ve önlüklü bir çift dadı geldi. Kate onları görünce onların da kendisiyle beraber küçük ev hayatına katılacaklarını düşünerek çok sevindi. Bensiz ve sadık Henny'siz yaşamaktan bir kadın eşlikçiyi ne kadar özlediğini fark etti. Ama hayır, her bir dadı birer oğlanı alırken ve

onları başka bir arabaya taşıırken sert ve suratsızdılar. Kate onlara veda öpücüğü verecek fırsatı bile zor buldu. Bebekler ağladılar ve dadıların sert ve eğilmez omuzları üzerinden annelerine uzandılar; Kate de peşlerinden gitmemesi için tutulmak zorunda kaldı. Varını yoğunu ortaya koyup bebekleri için o kadınlarla savaşırdı, ama nazik Sör John Bridges onu tuttu ve kollarında ağlamasına izin verdi, ona rahatlamasını, çocuklarının gidip büyükanneleri ve babaları, Kate'in kocasıyla yaşayacaklarını söyledi; yabancıların arasında büyütülmeyeceklerdi. Kate'i parçalara ayrılmaktan sadece bir gün tekrar bir araya gelebilecekleri ümidi korudu. “*Sadece kraliçenin öfkesinin soğumasını beklemeliyiz, sora hepimiz yine bir araya geleceğiz,*” diye yazdı bana ümitle ve ben Kate'i beni ikna etmeye çalışarak aslında kendini de ikna etmeye çalıştığını bilecek kadar iyi tanıyordum.

Doğru düzgün bir vedadan, ayrılış öpücüğünden, hatta ellerinin bile kenetlenmesinden mahrum bırakılarak Ned ve Kate birbirlerinden ayrı tutuldular. Kate'in sonradan itiraf ettiği şekilde bir anda okyanus kadar büyük görünmeye başlayan bahçenin bir ucundan öbürüne birbirlerine hasretle bakarken Kate yeniden kimseyi ikna etmesin diye kraliçenin kararıyla her biri büyük bir titizlikle gözetim altında tutuldular. Ned'in eline tutuşturduğu altınla etki altına alman ya da belki gerçek bir acıma duygusuyla bir gardiyan Kate'e bir buket kırmızı ve beyaz şebboy getirdi, buket kırmızı ve beyaz ipek kurdelelerle bağlanmıştı ve üzerinde Ned'den bir not vardı.

Benim tatlı ve sevgili Kate'im,

Seninle olamadığım için kalbim kırık. Seni asla unutmayacağım.

Öldüğüm güne kadar sana ait olan,

Ned

Kate yüzünü çiçeklere gömüp onları gözyaşlarıyla sulayarak ağladı. Sonra her biri deri perdeli birer at arabasına binip kendi ayrı yollarına gitmek üzere yola düştüler. Düşüncelilikle her birine düşmanlıktan uzak tutmak için bitkilerle dolu parfüm kesesi verildi. Vaktinde yetişsin diye bütün gece güneş doğana kadar yanan mum ışığında oturup kız kardeşime, vebayı uzak tuttuğuna inanılan tatlı bitkilerden oluşan küçük çiçek demetleriyle bütün etek uçları çevrili bir iç etek diktim. Benim sevgi dolu dikişlerimin onu güvende tutmasını içtenlikle diledim. Ona diktiğim elbiseseri giydiği sürece sevgiyle giydirildiğini hatırlamasını umdum.

Elizabeth kendi yöntemiyle nazik davranmayı seçmişti; gerçi bu bile Kate için çok zalimdi. Çocukları yabancılar tarafından bakılmak üzere yollayabilirdi, ama o, çocukları zorlu büyükan-neleri, Somerset Düşesi'nin velayetine verdi ve Middlesex'teki Hanworth'e gönderdi. Ned de çocukken yaşadığı evde, evin sınırlarını aşması ve mektup dışında dış dünyayla iletişim kurması yasak halde ev hapsinde aynı yerde yaşayacaktı.

Aynısını Kate için de yapıp onu da Bradgate'e yollayabilirdi, ama yapmadı. Elizabeth ayaklarından görev zinciriyle toprağa bağlı yaşarken ve acı dolu bir tecrübeyle dövülürken onun özgür ruh gibi dolaşması, güzelliği veya tutkuyu her zaman dizginsiz bırakan coşkulu doğası yüzünden Kate'i asla affetmedi; Kate körlemesine güvenmiş ve kalbinin sesini dinlemişti, ama Elizabeth bunu asla yapamamıştı. Bu yüzden Ned'in oğulları ve annesiyle yaşayacağı gibi her gün eşi dostu görebileceği tanıdık ve sevilen bir eve gitmektense Essex'teki Gosfield Hall adında uzak bir kırsala, Sör John Wentworth adında yaşlı ve yürekli bir şövalyenin ve onun gümüş saçlı, sevgili karısı Leydi Anne'in evinde yaşamaya gönderildi. Her ikisi de hayatlarının yetmişinci yılında olan bu yaşlı çiftte gayet yalın ve açık bir şekilde majestelerinin

verdiği “bu özgürlüğün Leydi Katherine Grey’i veba tehlikesinden uzak tutmaktan başka bir anlamı olmadığı,” ayrıca onun bir tutsak olduğu, herkesten tamamen uzak tutulması gerektiği ve “Hertford Kontu’yla veya onun ailesinden herhangi biriyle herhangi bir konuşmasının” tamamen yasak olduğu açıklandı. Ben sadece bu yeni gardiyanların Kate’e nazik davranmasını ve onu sevmeyi öğrenmelerini umabilirdim. Zira Kate’imin aşk olmadan asla yaşayamayacağını biliyordum. Mektup dışında yanında olamazdım. “Tatlı Ned’ini” ve küçük oğullarını kaybetmişti, bu yüzden Tanrı sonsuz nezaketiyle ve sevgi dolu merhametiyle ona başka bir sevgi vermeliydi; onu her şeyden yoksun bırakmak bir ölüm cezası olurdu.

Kırmızı tuğlalı ve kuleli, tıpkı Bradgate’e benzeyen, ama biraz daha büyük, içeriye güneş ışığını davet eden kocaman cam pencereli, sevimli, güzel bahçelerle ve içi altın sazanlarla dolu ve sarı süsenlerle sınırlandırılmış balık havuzlarıyla çevrili olan Gosfield Hall, Elizabeth’in Kate’i gönderebileceği cehennem gibi korkunç zindanlara kıyasla yeryüzündeki cennetti ve Kate’in buna minnettar olmasını diliyordum. Ben öyleydim ama majestelerine teşekkür bile edemedim.

Kate saraydan gönderildikten sonra Elizabeth’i inci işlemeli fildişi rengi elbisesinin içinde ve incilerle ve beyaz tavus kuşu tüyleriyle bezenmiş yeni kızıl peruğuyla ilk gördüğüm zaman yanımdan geçerken gerekli reveransı yapmak için diz çökerken titredim. Önümde durup çenemi avucunun içine aldı, ona bakayım diye yukarıya kaldırdı.

“Kız kardeşin için yalvarmayı aklından geçirme küçük gulyabani, çünkü seni dinlemeyeceğim.”

“Evet majesteleri, anlıyorum.” Gözyaşımı yutarak başımla onayladım.

Elizabeth'in koyu renkli kurnaz gözleri çivi gibi içime batıyordu.

"Evet... Anladığına inanıyorum." Başını aşağı yukarı salladı. Yürümeye devam etti, sonra durup arkasına baktı. "Ben de bir mahkûm oldum, genç ve kalın duvarların ve demir kilitlerin arkasına kısıtılmış olmanın, her günün ölüm getirip getirmeyeceğini ve bir daha güneşin altında özgürce yürüyebilmenin mümkün olup olmadığını merak etmenin neye benzediğini unutmadım. İyi bir hafızam var Leydi Mary."

Elizabeth, İngiltere'yi her şeyden üstün tutardı ve başkaları gördüğünde bunu kırılğanlık işareti olarak algılar diye sertleştirmiş ve çoğunlukla saklıyor olmasına rağmen yine de bir kalbi vardı. Kate'e zalimce saldırısını körükleyen kor gibi öfkesinin ve yaralı gururunun soğumuş olduğuna gerçekten inanıyordum; kalan tek kızgınlık Kate'in sonuçlarını umursamadan Ned Seymour'la evlenme aptallığında bulunmasındaydı.

Keyfine göre affetme veya lanetleme gücünü elinde tutan kraliçe olarak Kate'in hayatını mahvettiğini söylemek kolay, ama bu tamamen doğru değil. Kate bir çocuk değil, yetişkin bir kadındı; tehlikeyi ve sonuçları biliyordu ama bunu yine de yaptı. Tehlikenin kollarında aşk yapmayı bilerek ve isteyerek seçti. Bunu yaparak Elizabeth'e çok az seçenek bıraktı. Elizabeth *mecbur* olduğu şeyi yaptı, ama Kate'i umursamaksızın ve ona biraz rahatlık sağlamaksızın değil, gerçi onun takdirine kızan ve öfkelenen birçok kişi bunu unuttu. Kendi kanunlarıyla bir ülkeyi tek başına yöneten ve hayatta kalıp tahtını elinde tutmak isteyen bir kraliçe merhametsiz olmak zorundaydı. *Çok* daha kötüsü olabilirdi; Kate'i rutubetli ve fare istilasındaki bir hücrede, bitlerin cirit attığı saman bir yataкта uyuyarak, her gün yemek olarak biraz su ve küflü ekmek vererek çürümeye terk edebilirdi veya derhal

öldürebilirdi, ama Elizabeth ikisini de yapmadı ve ben bunu hiç unutmadım, diğerleri unuttuğunda bile.

Wentworthler –dualarıma cevap verdiği için sana şükürler olsun Tanrım!– Kate’e *tapıyorlardı* ve kızlarıymış gibi üstüne titiyorlardı. Onu rahat ettirmek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Ona batı kanadında bahçelere bakan geniş bir süit vermişlerdi. Tanrı biliyor ya, ona yeni hayatında huzur ve biraz da mutluluk bulması için yardım etmeye çalıştılar.

Kate, Gosfield Hall’a vardığında zaten karanlık bir kasvet çamuruna saplanmıştı. Elbiselerini reddetti, en sevdiği parlak renkli giysilerinden uzak durdu, yas tutan biri gibi sadece siyah elbiseler giydi. Tek süsleri boynunda Ned’e ait siyah ipek kordona asılı olarak taşıdığı minyatür, uzun altın zincirin ucundaki, Kate’in sık sık oturup ilgisizce ellediği ve “bütün hüznülerimin sembolü” diye andığı büyük damla şeklindeki safir ve Ned’in kendisine verdiği gök mavisi pırlanta ve düğün günü taktığı altın bilmece yüzük. Bana mektubunda, “*Onun sevgili, yakışıklı yüzünün her hattını biliyorum,*” diye yazdı. “*Minyatürünü her zaman kalbimin üstünde taşıyorum ve gittikçe derinlere indiğini hissediyorum; hatları Lavinia Teerlinc’in ketene hafifçe dokunan fırça darbele-
rinin yerine kalbimin derinliklerine adeta hakkediliyor,*” diyordu.

İlk başlarda çok fazla uyuyordu. Hatta bazen Ned ve oğulları olmadan uyanık olmaksızın uykunun unutturucu etkisini tercih ederek uyku ilaçları alıyordu. Bir keresinde bana, “*Bazen hayatımın kalanı boyunca uyumak istiyorum,*” diye yazmıştı. “*Morpheus bana karşı çok nazik; işkence etmek için rüya göndermiyor; aksine bana tatlı bir unutkanlık veriyor, bir sığınma, bir cennet; orada acılarımdan kaçıp huzur bulabiliyorum.*” Zaman artık Kate için bir şey ifade etmiyordu; her şafak sadece en sevdiklerinin olmadığı yeni bir günü haber veriyor ve çöken her karanlık yatakta

yanında “tatlı yatak arkadaşı” olmadan geçireceği yeni bir gece anlamına geliyordu.

Takmadığı zamanlarda Ned’in resmini yatağının yanındaki masada, Lavinia Teerlinc’in boyadığı, genç annenin minik oğlunu gururla sergilediği minyatürle birlikte bırakıyordu. Kendi betimlemesine bakarak saatler geçirmek kendisini boş hissettirse de bu Kate’in ilk oğluna ait tek resimdi ve sıklıkla, ikinci oğlu Thomas’a ait bir resim yaptıracak vakit bulamadığına hayıflanıyordu. Kendi yalvaran mektupları cevap almayınca benden Somerset Düşesi’ne mektup yazıp Thomas’ın tablosunu istemem için yalvardı, ama benim mektubum da göz ardı edildi.

Ağlamadığı veya uyumadığı zamanlarda Kate vaktini masasına eğilmiş Ned’e sonsuz mektuplar yazarak geçiriyordu; aşkını döküyor, paylaştıkları tutkuyu hatırlatıyor, altına her seferinde “her zaman senin sevgili Kate’in” diye imza atıyordu. Henüz okumak için çok küçük yaşta olmalarına rağmen “tatlı oğullarına” sık sık mektup yazıyor, sadece annelerinin onları ne kadar sevdiğini ve her an düşündüğünü bilmelerini istiyordu. Bu onların hayatının bir parçası olmanın, onu unutmamalarını garantilemenin tek yoluymuştu, ama mektupların yerine asla ulaşmadığından, sadece zamanını, kâğıdı ve mürekkebi boşa harcadığından ve kendi kalbini kırdığından habersizdi; oğulları mektuplarını asla okumayacaklardı; büyükanneleri hepsini yakmıştı.

Kraliçeye affını dileyen sayısız resmi mektup gönderdi: “Siz majestelerinin rızası olmadan kendimi ihtiyatsız bir birleşmeye gark ederek büyük bir itaatsizlik ettiğim için...” Sör William Cecil’e de kendi adına aracılık yapması için yalvaran mektuplar. Bana da yazdı, “Kalbimi açabileceğim ve her şeyi anlatabileceğim tek insan, rol yapmak zorunda kalmadan, hissetmediğim şekilde neşeliymiş gibi davranmadan ve kalbimde hızla ölmekte olan umudu canlı tutmaya çalışmadan.” Bana uzun, sayfalar do-

lusu tutarsız mektuplar yolladı, yazması haftalar sürmüş, bazen kitap kalınlığında, içlerinde her türlü düşüncesini ve yaptığı her şeyi anlattığı, bana onun hayatına, sanki Gosfield Hall’da pence-resinin hemen dışından odasına bakıyormuşum gibi acı verecek netlikte bakabilmemi sağlayan bir pencere açarak.

Garip bir şekilde kız kardeşime onu her gün gördüğüm tüm o yıllardan daha yakınmışım gibi hissediyordum. Gece veya gündüz her an onu hayal edebiliyor ve üzerine ağırlık yapan acıyı hissedebiliyordum ve onca mesafeye rağmen kraliçenin hükmü yerine kendini bir mahkûm gibi hissettiren bu acıyla savaşmayı istesin diye ona gücümü göndermeye çalışıyordum. Ona etek uçlarını şifalı ot –onu yatıştırıp rahatlatacak, her birinin ortasında kiraz sarısı güneşler olan beyaz taçyapraklı sarı papatya, kâbusları savıp huzurlu uyumasını sağlamak için narin pembe ve beyaz kümeler halinde kediotu, sorunlu zihnine huzur verecek soluk mor dağ kekiği ve melankoliyle savaşıp ruhunu hafifletsin, yeneden neşe getirsin diye sarı kantaron– işlemleriyle çevirdiğim bir iç etek bile gönderdim.

“Ned’le olan kısmı bitse bile hayatın sona ermedi Kate,” diye yazdım ona, bu sözlerin onu inciteceğini ve kalbini yeniden kanatacağını bilsem de, ama gerçekle yüzleşip onunla yaşamayı öğrenmek zorundaydı. Eğer yeniden bir araya gelmeye dair bu sürekli ve gerçekdışı umutla yaşamaya devam ederse yarası asla iyileşmeyecekti; kanamaya devam edecek, cerahat toplayacak ve sonunda onu öldürecek bir zehir yayacaktı.

Nazik bir ruha sahip olan Leydi Wentworth bile üstüne vazife edinip bana “Kate’imizin” neler yaptığını anlatan bir mektup yazdı. Kate’in bir deri bir kemik kalmasından endişeye kapılıp onu kurtarmaya azmetmişti. Kendisinin “tatlı cazibe” diye adlandırdığı şeye başvurarak Kate’i naneyle, leylakla, gül reçelleriyle beslemek üzere kolları sıvamıştı. Bunları ve zengin, kremalı muhalle-

bileri, yaz meyveleriyle hazırlanmış kompostoları kaşıklıyor, inatçı bebeğini besleyen bir anne gibi Kate'in ağzına veriyordu. Direnemeceği kadar güzel görünen lezzetli keklerle, zengin kremayla dondurulmuş ıslak altın rengi, tepesi şekere batırılmış menekşelerle ve hercailerle taçlandırılmış keklerle, onu baştan çıkarıyordu. Keklerin canlı renkleri şeker kristallerinin içinden kıvılcımlar saçıyordu. "Tıpkı kar üstüne düşmüş, ama soğuktan solup sararmamış tomurcuklar gibi," diyordu babamızın sözlerine eşdeğer olarak.

Mevsimin ilk çiçekleriyle heyecan içinde koşuyor veya tüm çiçek çeşitlerinden turtalar yapıyordu. Her gün bir miktar dağ kekiği ve kantaron, geceleri de bir içimlik kediotu ve sarı papatya veriyordu. Kate'in sütüne kaşıklar dolusu şeker katıyor, hanımeli, karahindiba, kiraz ve mürver dutu şarapları içiriyordu. Bir keresinde odasının "havalanması, süpürülmesi ve tatlandırılması" gerektiği bahanesiyle Kate'i yataktan çıkarmayı başardı, keçisakalı birası yapımına yardım için yerel halkın "çabuk-beni-öp" veya "kur ve izdivaç" çiçekleri dediği köpüklü beyaz çiçeklerden, karahindiba, yıldız sarısı koyun otu sapları toplamaya ikna etti, sonra mutfığa, bunları kaynatıp limon, şeker, bal ve mayayla karıştırmaya yolladı.

Bunu duyduğumda gülümseyip Kate'in Chelsea'de Jane ve Guildford için yaptığımız şebboy şarabını hatırlamasını umdum. Kate'im in o gün çayırlardaki, elindeki kadehin üzerinden ikimizin Aşk Tanrısı'nın elçileri rolünü üstlenerek yaptığımız tatlı, şerbetsi "aşk şarabından" yudumlar alırken gülümseyen halini hâlâ görebiliyordum.

Leydi Wentworth, Kate'in odasını, giysilerini ve bedenini biberiye, lavanta, sarı papatya ve gül yaprakları kullanarak hoş ve güzel kokulu tutuyordu. Kate yüzünü buruşturup arkasını döndüğünde, yatak örtülerine iyice sarınıp başını yastıkların altına gömdüğünde bile pencereleri ardına kadar açıyor ve içeriye güneş ışığı girmesini sağlıyordu. Kate'in gevşemesine ve yıkanmadan

öylece yatmasına izin vermiyordu. Onu çekerek kaldırıyor, yaktan çıkarıyor, canlı bir oyuncak bebek gibi soyuyor, “kokuşmuş siyah paçavrasını” sıyırıp güzelce ovalanarak yıkanması için çamaşırcıya gönderiyor ve kollarını sıvayıp Kate’i tekneye sokuyordu. “Siz kendinizi bıraksanız bile ben gitmenize izin vermeyeceğim leydim,” diyordu kız kardeşimin bedeninden ve saçından kokuyu ve teri, yağı ve pisliği ovalayarak atarken. Ağlayıp sızlanarak “böyle güzel bir leydinin sefaletin kara çamuruna bu kadar derinden saplandığını görmenin hüznü ve üzücü bir manzara” olduğundan şikâyet ediyordu.

Hiç aksatmadan her hafta Kate’in hamileliklerle rengi koyulaşan saçını rengi açılsın diye sarı papatya ve limon suyuyla yıkadı ve parlaklığıyla ısıltısını geri kazandırmak için ipekle iyice kuruladı. Yani kısaca ondan vazgeçmedi; tıpkı benim yapacağım gibi Kate için savaştı, bu bazen Kate’in kendisiyle savaşmak anlamına gelse bile. Bu yüzden Anne Wentworth’e her gün minnet dualarımı gönderiyorum.

Keçisakalı birası yapma bahanesiyle o ilk dışarı çıkmasından sonra Kate kendi gönüllü yalnızlığından yavaşça kurtulmaya başladı. Gosfield Hall’da güvenlik biraz gevşekti, canının istediği yerde gezebiliyordu ve mülk sınırlarının dışına çıkmadığı sürece istediği her yere de gidebilirdi.

Bazen düşüncesizce balık havuzunun başında otururken görülüyordu. Ama altın sazanların tadını çıkarmak ve onlara ekmek kabuğu atmak yerine yapraklardan küçük bir filo oluşturunuyordu. Onlara, “Uzaklara yelken açın, minik tekneler ve aşkı Ned’e ve tatlı oğullarıma götürün,” diyordu. Diğer zamanlar mutfağın arkasındaki sebze bahçesinde rastlanıyordu, narin yeni filizlerin topraktan fışkırdığını görmek ona, çocuklarını karnında taşıyıp doğurma sevincini, yeni bir hayatın rahminin kızıl karanlığından yeryüzünün gün ışığına çıkışını hatırlattığı için toprağın üzerine

diz çökmüş, yüzünü elleriyle kapatmış ağlıyor oluyordu. Bu bile onun oğullarının onsuz büyüdüğünün bilincine vardırıyordu. Hatta meyve bahçesindeki meyve yüklü ağaçlar bile onu ağlatıyordu, çünkü hamile olmayı seven ve yeni bir hayat vaadiyle ve uğruna yaşadığı aşkın kanıtıyla şişmeye hasret olan Kate kalan hayatını yaslı ve yavan geçirecekti. Bu gezintilerden dönüp ağlayarak kendini yatağına atıyor, “Bu nasıl bir hayat? Kraliçenin hoşnutsuzluğu yüzünden böyle yaşamak; ama Tatlı Ned'im ve oğullarım için Tanrı'ya yemin olsun ölür ve gömülürdüm!” diye bağıyordu.

Küçük çocukları, kiracıların oğullarını ve köylü delikanlıları görmek Kate'in kalbini paralıyor ve kanatıyordu. Yine de onları yanına çağırıyor ve sorular soruyordu, sırf o yaşlarda kendi oğullarının neye benzeyeceğini görmek için. Hizmetkârların oğullarına karşı doyumsuz bir ilgisi vardı, kendisinin asla erkek kardeşi olmadığını, bu yüzden erkek çocukların neye benzediğini bilmediğini açıklıyor ve onlara çocuklarından anlatılacak ne varsa, iyi veya kötü, komik veya hüznü bahsetmeleri için yalvarıyordu; bu bilgiye karşı susamışlığı asla dinmiyordu. “On yıl gelip geçti,” dedi diğerlerinin çocuklarının günden güne gözünün önünde oynayışını ve değişimini izleyerek hüznü. “O yılları geri alamazsın.”

Kate'in ruhunun melankoli denen ejderhayı öldürmek için savaştığına dair minik umut kıvrımları oluyordu, ama sonra aniden hepsi kayboluyor ve ışık sönüyordu. Wentworthler ile geçen bir, ardından iki ve üç yıldan sonra bile mektupları beni Kate'in hayatı için korkutacak kadar derin ve endişe verici hüznü doluydu.

Dışarıda gün ışığı ve güller olmasına rağmen kalbimde yağmur yağıyor. Soğuk ve çorak... Ve yetişen tek şey Ned'in ve oğullarımın hayatlarını bensiz geçirdiklerini ve hatta unuttuklarını her düşündüğümde kalbimi yeniden delip kanatan dikenler.

Eskiden aşkla doluydum, şimdi onun yerini yalnızlık aldı. Sanki kocaman ağır bir kaya göğsüme, kocamın, hasretini çektiğim tek âşığımin içimi sıcaklıkla, sevinçle ve hayatla dolduruyor olması gereken yere yerleşmiş gibi üstümde baskı yapıyor.

“Kalbin sökülüp alındığında yaşamaya nasıl devam edersin?” diye soruyordu bana. Kızgın, acı dolu kelimeler öyle sert yazılmıştı ki kâğıt yırtılmıştı ve gözyaşları siyah mürekkebi dağıtıp bulanıklaştırmıştı.

Yas içimi öyle kemiriyor ki kan ağlıyor gibi hissediyorum! Öyle çok gözyaşı döktüm ki neden henüz kanamadan ölmedim? Kalbim hüznün tutsağı oldu ve ezildi. Artık ondan asla kurtulamayacağımı biliyorum. Sonu çok daha merhametli olacakken hayatım neden hâlâ dayanıyor? Tanrı'nın en kıymetli armağanı olması gereken hayat neden bir yük, lanet ve işkenceye dönüştü, ne yaptıysam aşk için, tatlı aşk için yapmış olmama rağmen Tanrı beni neden cezalandırıyor?

Alamayacağım bir şeyi istemekten nasıl vazgeçebilirim? Bu acıyı nasıl durdurabilirim? Nereye baksam aşkı görüyorum ama kendim için değil! Dışarıya çıktığımda çiftleşen hayvanları görüyorum: civcivleriyle ilgilenen tavukları, ördekleri ve palazları, kazları ve kaz yavrularını, inekleri ve buzağıları, köpekleri ve köpek yavrularını, kedileri ve enikleri, hatta açgözlülükle emziğe yapışırken ciyaklayan pembe domuz yavrularını! Ve her yerde insanları görüyorum, birbirine kur yapan çiftleri, kimsenin bakmadığını sandıkları bir anda çalınan öpücükleri, karı-kocaları, anneleri ve çocuklarını,

erkek ve kız kardeşleri! Keşke kalbimi söküp atabilsem. Bu acıyı durdurmak için ölmekten başka yol göremiyorum! Başka her şeyi denedim. Kalbimi kapatamıyor, sertleştiremiyor veya donduramıyorum! Kalbimi hissetmekten nasıl vazgeçirebilirim bilmiyorum, atmayı bıraksa çok daha kolay olurdu!

Tüm aşkımın, umutlarımın ve yaşama sevincinin eskiden olduğu yerde şimdi bir boşluk var. Dipsiz bir kara kuyu gibi; sadece tamamen boş değil, zira acıyla dolu, aynı yalnızlıktan oluşan katlanılmaz bir kuyu gibi, kendini her gün yeniliyor ki asla kurumasın. İçini dolduracak bir şey bulmak için çabalıyorum, çabalıyorum, çabalıyorum ve yine çabalıyorum ve tüm karanlığı, soğuk ve kara acıları çıkarıp atmak için tekrar çabalıyorum ama yapamıyorum! Başarısız oldum, ama uğraşmadığım için değil. Çok uğraştım, tüm kalbimle uğraştım.

Bazen su dahil bütün gıdaları reddederek günün sonuna kadar karanlıkta oturuyordu. Onun için çok endişeliydim ve yanına gidebilmeyi diliyordum. Ama Leydi Wentworth ne yapacağını biliyordu. Kendi hayatını, kendisinin ve kocasının varını yoğunu tehlikeye atmaya, kız kardeşimin hayatını kurtarmak için kraliçenin öfkesini göze almaya hazırды. *Ah Kate, farkında olduğundan çok daha fazla seviliyorsun! Bir sürü insan seni kendi acılı benliğinden kurtarmaya çalışıyor! Bazen onlara yardımcı olup o ezici, boğucu acılara karşı savaşıyorsun, bazen süt buzağısı gibi uysallıkla söz dinliyorsun, ama diğer zamanlarda seni kurtarabilecek her şeye ve herkese karşı direniyorsun. Sen de benim gibi bir çelişkiler çalışması gibiydin.*

Leydi Wentworth Kate'in kendi içindeki huzuru bulmadıkça saray, hapis ya da cennet olsun hiçbir yerde huzuru bulamayaca-

ğını biliyordu. Bunu yapmak için riski göze alıp Kate'in kaçması-na, kaçmak için bir neden kalmadığını, bir zamanlar çok istediği şeyin çoktan kaybolup gittiğini görünceye kadar kaçmasına izin vermesi gerekiyordu. Kate'in bunu öğrenince dönüp geri gelece-ğine güvenmesi gerekiyordu, çünkü geri gideceği başka yer yoktu ve onun ortadan kaybolu-şu ona yardım etmeye çalışanların başla-rına yıkım ve yok oluş getirirdi.

İşi Kate için kolaylaştırdılar, hatta Kate hem bedeni hem çar-şafaları kokar ve yıkanmaya muhtaç halde düşüncesizce yatakta yatarken odayı temizlemek üzere gönderdikleri hizmetçi kızın Kate'in aklına bu fikri sokmasını bile sağladılar. Pencereleler ardı-na kadar açıldı ve genellikle kapının önünde bekleyen muhafızlar uzaklaştırılmıştı. Kate bu fırsatı hiç kaçırmadı ve kaçtı. O çalkan-tılı yazın tozundan ve çamurundan, rüzgârından ve yağmurundan, yakan güneşin ve soğuk ay ışığının altından geçti, acıktığında ağaçların meyvelerini ve yemişlerini kopardı, yanından geçtiği ineklerin memelerinden süt içti, akan derelerden su avuçladı ve Middlesex'e, Hanworth'e kadar gitti. Yakalanacağından ve tüm bunların boşa çıkacağından korktuğu için yolda hiç durmadı.

Gecenin örtüsü altında bir pencereye tırmandı ve o pencere-nin çerçevesinden mükemmel ve mutlu bir ailenin resmini gördü –yemyeşil kadifesi içindeki Ned, kucağında gülen, yere saçılmış tahta hayvanlar setinin bir parçası olan tahtadan oyuncak bir ine-ği sallayan küçük Neddy'yle ateşin yanına oturmuştu. Ned, karşı-sında oturan sade ve ciddi kahverengi kadife giyimli genç kadına gülümsüyordu, kadınım kapüşonunun altında ensesinde düzgünce toplanmış saçının koyu kıvrılı, kucağındaki pembe tahta bir domu-zu sallayıp gülen küçük Thomas'a doğru eğilirken şömine ateşinde parlıyordu. Kimdi o? Mürebbiye mi? Komşu bir ailenin kızı mı? Belki bir kuzen? Kimdi o? Neden oradaydı? Neden Kate'in koca-sına ve oğullarına bu kadar yakın ve belli ki içten davranıyordu?

Onların kalplerinde Kate'in yerini mi almıştı? Ned'in yatağında? Artık benim kız kardeşim onlar için ölmekte olan, canlı tutmaya çalışmaya bile değmeyen, hepten unutulması daha iyi olan bir anı mıydı? Uygulanabilirlik ve kolaylık her zaman mesafeden ve zorluklardan yeğdir.

Sonrasında Kate bana şöyle yazdı:

Çocuklarım bensiz büyüyecekler, beni tamamen unuttacaklar. Eğer şimdiye kadar unutmadılarsa. Ned'in annesi bununla ilgilenecektir. Onları oğlunu cezp edip evliliğe mecbur bırakan utanmaz bir fahişe olduğuma ya da onun canının çektiği bir kızı yatağa atabilmek için sahte bir evlilikle kandıran şehvetli bir genç olduğuna inandırarak büyütecek. Somersset Düşesi'ni tanıyorum ve oğlunun şerefini yeniden inşa etmek için uğraşacaktır. Bir gün uygun bir gelin adayı bulunduğunda saraya bile geri çağırılacaktır. Hayatları bensiz devam edecek. Ben en sevdiklerim için artık uygunsuz biriyim, bir utanç kaynağı, kara bir lekeyim!

Ve bu konuda haklıydı.

“Orada durmuş pencerenin dışından onları izlerken kalbimin kırılışını duymamalarına hayret ettim,” diye yazdı bana Kate sonrasında.

Sessiz bir yenilgiyle pencereden geri indi ve tekrar Gosfield Hall'un yolunu tuttu, çünkü gidecek başka yer yoktu. Zindanı olan ev aslında onun tek güvenli cennetiydi. Kraliçeye baş kaldırıp Kate'i korumaya gücü yeten hiç kimse yoktu. Kendine ait parası veya evi yoktu. Gosfield Hall'a karanlıktan sonra vardı ve şiddetli bir sağanakta bahçeden içeriye tökezleyerek girdi. Yağmur bir ceza gibi “zaten bir bedenin ölmeden katlanabileceği

kadar dövülmüş bu zavallı genç kadının” üzerine çekiç darbeleri halinde yağarken Leydi Wentworth onu bir su birikintisinin içine çökmüş ağlarken buldu.

Kate başını kaldırıp ona baktı, gözünden dere gibi akan yaşlar yağmur suyuyla karışıyordu. “Aşk tarafından incitildim, yine de daha fazlası için geri gittim,” dedi ve bayılarak Leydi Wentworth’ün kollarına düştü.

İki hafta boyunca ateşler içinde yandı. Savaşmadı; herkes de bunun son olduğundan korktu, onun tüm yaşama isteğini yitirdiğinden, onu canlı tutan umudun kaybolduğundan ve Leydi Wentworth de ona iyilik yapmaya çalışırken büyük bir kötülük yapmış olmaktan endişeliydi. Hafif bir ayıklık esnasında Leydi Wentworth ona, “İyileşmeye çalışmalısın tatlım,” dediğinde Kate ona tam ve bilir bir ciddiyetle bakıp, “İstemiyorum,” dedi. Gözlerini kapatıp yine derin bilinçsizliğe geçti. Ama ateş geldiği gibi aniden geçti. Kate sanki sıradan bir uykudan uyanır gibi gözlerini açtı, yatağında oturup, “Yıkanmak istiyorum lütfen,” dedi.

İşte o zaman gerçekten çabalamaya başladı, bir amaç, uğruna yaşanacak *bir şey* bulmak için, hayatına bir anlam katacak bir şey. Kalbine darbe vuran yara asla gerçekten iyileşmeyecekti ama yine de çaba çok yiğitçeydi. Kiracıların bebeklerini doğurtan yerel ebeye yardımcı olmaya başladı. Bunda bir tür huzur, ama aynı zamanda sessiz bir işkence buluyordu. “*Ne zaman kucığıma bir bebek alsam kalbim onarılıyor ama aynı zamanda da kırılıyor,*” diye yazdı bana. Her minik hayat için durmaksızın savaştı, en zor doğumlarda bile asla vazgeçmedi; ebe başını iki yana sallayıp bundan sonrasının yalnızca Tanrı’nın elinde olduğunu söylediğinde bile Kate inat etti. “Bir annenin daha çocuğunu veya çocuğun annesini kaybetmesine izin veremem!” diye bağırıp ölümü uzak tutmak ve hem anneyi hem bebeği kurtarmak için savaştı. Bazen Ölüm’ü kandırmayı başardı, bazen de O kazandı ve Kate her zaferi ve başarısızlığı ciddiye aldı.

Wentworthlerin yeni kâhyası Bay Roke-Green'in kişiliğinde Kate'in hayatına beklenmedik bir aşk pırıltısı yeniden geldi. Otuzlu yaşlarının başındaki yakışıklı, zeki, kibar, koyu renk saçlı ve sakallı genç adam yarı İngiliz, yarı Fransız'dı. Coşkulu gençlik döneminde evlenmiş, Fransız karısını altıncı çocuklarının doğumu esnasında yitirmişti. Siyah saçlı üç kız ve üç oğlanla Gosfield Hall'a gelip yeni bir işe başlamak zorunda kalmıştı. Kate'e ilk görüşte âşık oldu.

Kate ilk başta buna direnmeye çalıştı. Bütün inatçı, öldürülmesi zor yabani otlar gibi Ned ve çocuklarla tekrar bir araya gelme umudu kendini canlı tutmaya çalıştığı için adamın dostluğundan çeşitli bahanelerle kaçındı, ama sonra Hanworth'te pencereden gördüğü kıvılcı saçlı kızı hatırladı ve Ned'in çoktan yol aldığını düşündü. Ve Bay Roke-Green azimliydı; Wentworthler gibi o da Kate'ten vazgeçmiyordu. Onun bir taş gibi dibe batmasını izlemektense yeniden yüzmeyi öğretecekti. Yanında yürümek için bir anda ortaya çıkıvermek gibi bir huy edinmişti. Hizmetçiler Kate'in odasını toplayıp havasını tazelemeye geldiklerinde ortaya çıkıp Kate'in koluna giriyor, "Yanaklarınıza biraz renk gelmesi lazım. Çok uzun zamandır içeride saklanmaktaydınız Bayan Kate. Güneş sizi görmeyince yalnızlık hissediyor, ben de öyle," diyerek onu bahçelerde yürüyüşe çıkarıyordu. Kate'in yaptırdığı doğumlara gidiş ve dönüşlerde eşlik ediyordu; ister akşam karanlığı olsun, ister şafak vakti ya da ikisi arasında herhangi bir saat, ona sorunsuz bir şekilde ayak uyduruyordu. Kate düşünceli bir sessizlikle, kısa ve kaba heceler dışında konuşmayı reddederek onu caydırmaya çalıştı ama adam onu konuşturmakta becerikliydi. Bence kız kardeşimi benim gibi tanıyan biri olarak bir erkeğin dikkatini yeniden çekmek onun gururunu gerçekten okşamıştı; o her zaman şuh ve sevimli bir flört olmuştu ve eminim, başka türlüymüş gibi davransa da özlediği şey buydu.

Bir süre sonra adam Kate'e kitaplar getirmeye başladı ve her zaman ilgisiz, sıkılmış ve dikkati dağınık olan Kate hayatında ilk

kez bir okur oldu. Bay Roke-Green'in kendisine ödünç verdiği ciltleri okuduktan sonra onunla yapacağı tartışmalardan hoşlandığını, hatta iple çektiğini keşfetti. Bay Roke-Green, Kate'i çocuklarıyla tanıştırmak için Gosfield Hall mülkü dahilindeki rahat kulübesine götürdü. Bir süre sonra Kate her gece oraya gitmeye başladı, gülüyor, gülümsüyor, onlara akşam yemeği hazırlarken hepsinin dostluğunun tadını çıkarıyordu. Yemek yapmayı öğrendi ve bunda çok ilerledi. Bay Roke-Green ellerini mahvedeceği ve bu tür işleri hizmetçiye bırakması gerektiği konusunda itirazlar etse de Kate gülüp, "Bir hanımefendinin yumuşak, zambak beyazı elleri gibi şeylere hayatımda artık yer yok," diyordu. Yakınında olmak için yardım etmesine izin verilmesi gerektiğinde ısrar eden köylü delikanlısı yanında, ikisi beraber küçük mutfakta yan yana durup yahni pişirmek için dana veya koyun eti kesiyor, havuç ve soğan doğruyorlardı. Arada biri veya diğeri bir öpücük çalıyordu. Ve Kate yemek sosunu koyulaştırmak için kırmızı şarabı tencereye dökmeden önce her ikisi şişeden birer yudum içiyorlardı.

Ama ne kadar uğraşsa da Kate melankolisini bir türlü tamamen üzerinden atamıyordu. O *hep* oradaydı, yüzeyin hemen altında duruyor, bir timsah gibi kalbini yeniden kapıp boğmak üzere derinlere sürüklemek adına bir anda yerinden fırlamak için doğru anı bekliyordu. Kate durmuş yahni tenceresini ve yeni eklediği defneyapraklarının fokurdayan kahverengi yahninin üzerinde küçük tekneler gibi alçalıp yükselişini izlerken aklına balık havuzunun yanında aşkını Ned'e ve oğlanlara taşısın diye yüzdürdüğü küçük yapraklar geliyor ve gözlerine yaşlar doluyordu, gerçi Kate bunları elinin tersiyle hemen siliyor ve kendisini ağlatanın sadece soğanlar olduğunu iddia ediyordu.

Sonra bir gece Kate yumuşak bir esinti perdeleri dalgalandırırken açık duran pencereden içeriye dolan gümüş rengi ay ışığının altında çıplak duruyordu. Çektiği acıya rağmen hâlâ çok güzeldi;

herkes öyle söylüyordu. Gül suyuyla gerginlikle kulaklarının arkasını, boynunu, göğüslerini ve el bileklerini sıvadı. Mor yün çoraplarını çekti, titreyen ellerle saçının üstüne menekşe işlemeli gece başlığını bağladı, derin bir nefes aldı, kollarını açtı ve Bay Roke-Green'i içeriye aldı. Beş yıldır ilk kez bir erkeğin dokunuşuna maruz kalıyordu.

Ertesi sabah uyandığında Leydi Wentworth yatağının yanında durmuş ona gülümsüyordu; elinde gebeliği önlemek için bir fincan filiskin çayı vardı. Tower'daki muhafızların yaptığı hatayı o yapmayacaktı. Kate ve Bay Roke-Green'in yatakta beraber geçirdikleri her tutku dolu gecenin ardından Leydi Wentworth elinde bir fincan filiskin çayıyla her zaman oradaydı, Kate'in çayı sonuna kadar içtiğinden emin oluyordu. Leydi Wentworth'ün gözetimindeyken "küçük kazalar" olmayacaktı. Kate cevabın evet olduğunu bilmesine rağmen her seferinde, "Mecbur muyum?" diye soruyordu. Gerçi içinde büyüyen, karnında güzel bir kelebek gibi kanat çırpıp ve Tanrı'nın gerçekten yeni bir başlangıç bahsettiğinin tatlı kanıtını vererek ona kendisini canlı hissettiren yeni bir hayatı hissetmeye *hasretti*. Ama bu olamazdı ve Kate filiskin çayını itaatle içerken Leydi Wentworth, Kate'in omuzlarına kolunu dolayıp dağınık saçlarının alevini öpüyor ve ona, "Bunu düşünme tatlım. Kalbinden sadece bir başka ısırık alacak. En iyisi *yapabiliyorken* elindekinin tadını çıkarmak ve alamadıkların için boşuna düşünmemek," diyordu. Bilgece bir tavsiye. Keşke Kate'in aklı bedeninin filiskin çayını özümsemediği gibi bu bilgeliği özümseyebilseydi.

Artık Kate'in daha önce hiç olmadığı kadar sırdaşı olmama rağmen kendi hayatımı iyi korunan bir sır olarak saklıyordum. Kendi acıları yüzünden iyice kendiyle ilgilenir hale gelen Kate benim nasıl olduğumu hiç sormuyordu. Belki nazik davrandığını düşünüyordu. Yani sormak sadece umacak ve dört gözle bekleyecek ne kadar az şeyim olduğunu hatırlatacaktı belki de? Belki kendi yalnızlığı benimkini daha iyi anlamasını sağlamıştı? Sonuçta cücelerin arzulanan sevgililer olduğu asla düşünülmezdi ve geriye de beni tavsiye etmek, bir talibin ilgisini çekmek için çok az şey kalıyordu. Elimdeki tek şey damarlarımdaki bir damla Tudor kanı, saraydaki hizmetim karşılığı yıllık maaşım ve küçük bir yıllık ödenektir. Tüm Grey serveti israf edilmiş, kumar masalarında yenmiş veya çarçur edilmişti, Bradgate bile artık bizim değildi; leydi annemiz öldükten sonra kalan mülklerin hepsiyle beraber ikinci kocası Adrian Stokes'a kalmıştı. Bir zamanların sevgili ahırbeyi sayemizde kesinlikle zengin olmuştu; mertebesi yükselmiş, seyislikten efendiliğe geçmiş ve bir ahır çalışanı olarak geldiği mülkün gururlu sahibi olmuştu. Leydi annemizin kıs-

rağının rolünü oynamak, kalçalarında ve sağrılarında onun kamçısının ısırın acısını hissetmek çok kârlı olmuştu. Belki kızlarında olduğu gibi onda da kendini hatırlatacak birkaç yara izi bırakmıştır kim bilir? Ama bunu söylerken niyetim kaba olmak değil. Onu ara sıra sarayda görüyordum ve bana her seferinde utangaçça gülümsüyor, sanki biraz oyalanıp benimle konuşmak istiyor gibi duruyordu, ama bunu denemek için fazla utangaçtı. Özellikle çıplak hayali hâlâ tepemde dururken yatağımdan ter içinde fırladıktan sonra onun benimle konuşmasını ne kadar istediğimi ve Üstat Stokes'un utangaç tebessümelerini ve sessizliğini ne kadar, bir zamanlar üvey babası olan bir erkeği bir genç kız için uygun olandan biraz *fazla* beğendiğimi fark ettikten sonra ona cesaret vermedim. Ve Üstat Stokes'u aklımdan çıkardım.

Yirmi dört yaşındaydım ve artık bir sevgilim vardı. Kate asla öğrenmedi. Kimse öğrenmedi. Öğrenselerdi kahkahalar bastırılmayacak kadar yüksekte uçardı. Bunu düşünmek bile utançtan yüzümü kızartıyordu, kötü şans gelip onu elimden alır da başkasına verir diye bunu kabul eden kelimeleri söylemeye bile dayanamıyordum. Benim için kimsenin hayal edemeyeceği, en olasılıksız erkekti. Londra'nın en uzun boylu, benim ufak olduğum kadar iri biriydi, yanımda durduğu zaman ikimiz ta aşağıdaki küçük bir palamudun üzerinde dağ gibi yükselen meşe ağacına benziyorduk. Beş yaşımdan beri yarım santim bile büyümemiştim ama onun boyu iki metrenin biraz altındaydı. Civar kentleri gezip panayırarda boy göstermesi veya insan gariplikleri merak dolabında yer alması için büyük miktarlarda para önerilmişti, ama o kraliçesi için astsubay olarak hizmet etmeyi tercih etmişti. Whitehall Sarayı'nın kapısında muhafızdı, sıkıntı yaratacak olanları geri çeviriyor, istenmeyen kişileri dışarıda tutuyordu. Sarhoş kavgalarını, kâğıt veya zar oyunlarında çıkan tartışmaları, hatta

yumruklar yükselip pençeler çıktığında âşık kavgalarını bile bastırıyordu. Adı Thomas Keyes'ti. Ve onu seviyordum.

O hep oradaydı, Whitehall kapısını bekliyordu ve özellikle bir devden ve gösterişli giysilerden hoşlanan birinden bahsederken kulağa garip gelebilir ama Kate gittikten sonrasına ve ben yalnız kalıp bir arkadaşla ihtiyaç duyuncaya kadar onu hiç fark etmemiştim. Farklı ve yalnız olmanın ne demek olduğunu o da biliyordu. Farklılıklarımız, bizi çevreleyen dünyaya göre çok büyük olsa da bizi başka birinin göremeyeceği kadar birbirimize benzer kılıyordu. O uzun ben kısa olmama rağmen ben yaşça ondan büyüktüm; onun yılları deneyimlerle doluydu, benimkiler cılız ve deneyimsizdi; o altı çocuklu dul biriydi, ben evde kalmış bir bakireydim ama ikimiz de ayrı kalmanın, dışlanmanın ve kalabalığın ortasında bile yalnız hissetmenin ne olduğunu biliyorduk. Bana ceviz kabuğundan oyulmuş minik bir serçe yolladı. Ardından, birkaç gün sonra serçeye bir erkek arkadaş yolladı, dışiden biraz daha büyüktü, ikisi bir arada konulunca dışinin başı erkeğin boyun kıvrımının altına rahatça sığıyordu, görüntüleri sanki erkek olan çok sevdiği dışisini koruyor ve kolluyor gibiydi. Bir hafta sonra ikisi için hasırdan örülmüş bir aşıyan yolladı. Peşinden yumurta şeklinde, benekli üç küçük taş geldi. Onları hâlâ saklıyorum, o zaman oldukları gibi makyaj masamda, aynanın üstündeki küçük bir çıkıntının üstünde duruyorlar. Daha sonra bana altın zincir üzerinde sedeften küçük bir şişe verdi. İçinde hâlâ sakladığım, Kate'in tarçın gülü parfümünden biraz var, kolye hâlâ göğüslerimin arasında sallanır.

Konuşmaya başladık. Küçük olduğum için geceleri günlük işlerimiz bittikten sonra su kapısının üstündeki odasına gidiş gelişlerimi kimse fark etmedi. Her zaman mükemmel centilmendi, kendimizi göbekler sarsılarak atılan kahkahalardan, bizi işaret eden parmaklardan ve etrafımızdakilerin kesinlikle saklamayaca-

ğı alaylardan korumak için gizlice buluşuyorduk. Sadece arkadaşlık istiyor gibi davranıyorduk ve kendisi benim asil kanımın fevkalade ve âcizane şekilde farkındaydı, benim elde edemeyeceği kadar yüksek bir yıldız olduğumu söylüyordu. Bir devin bir cüceye söyleyebileceği daha ironik bir şey varsa ben hiç duymadım. Ama bunun bir önemi var mıydı? Ben damarlarımdaki Tudor kanının uygunsuz bir can sıkıntısı olduğunu düşünüyordum. Kimse benim, Mary Grey'in bir gün kraliçe olacağımı düşünerek gelip planlı bir şekilde kulağıma taç kelimesini fısıldamamıştı.

Bir an durun ve benim kraliçe olduğumu düşünün ve gelin de kahkahayla gülmeyin. Zihninizin teneke taşlarla ve ucundan ziller sarkan asalarla cüce soytarılarından oluşan canlı resimler oluşturmalarına izin vermeyin. Eğer ben tahta oturacak olsaydım monarşiyi anıtsal bir şakaya çevirirdim ve herkes saraylıların verdiği ve sadece saray soytarısına tahsis edilmiş ücret karşılığında benim yerimden fırlayıp akrobatik numaralar yapmamı, gözlerimi kocaman açmamı, dilimi çıkarmamı, yüzümü buruşturmamı ve espriler yapmamı beklerdi. Eğer kralım olarak Bay Keyes'le eşleştirilseydim ikimiz ucube gibi olurduk. İnsanlar kabul odasına gelip ikimize aval aval bakmak için memnuniyetle bir peni verirdi. Ben Elizabeth için bir tehdit değildim! Hem de hiç! Kate'e Ned Seymour'la evlenmemesi için verdiğim nasihatler, kraliçenin izni gibi şeyler bir anda bütün önemini yitirmişti. Neden Kate'in yolunu takip edip kalbimin sesini dinleyerek beni götürdüğü yere gitmeyecektim? Beni doğruca Thomas'ımın kollarına götüreceğini biliyordum.

Bir gece kraliçe yatağına yatırıldıktan sonra üzerimde hâlâ siyah kadife ve gümüş simli saray üniforması varken, tepeden toplu saçım pırlantalı yıldız tokayla tutturulmuş halde ona gittim. Ben içeriye girdiğimde elinde bir kitapla ateşin yanında oturuyordu. Cesurca kucağına tırmandım, gümüş ayakkabılı ayaklarımın her

birini uyluğunun bir tarafına yerleştirerek dimdik ayağa kalktım. Saçım onun kırılmış fırça gibi kafasının birazcık üstüne gelmesine rağmen –kökleri çekiştirip başımı ağrımasına rağmen saçlarımı bu yüzden sıkıca ve elimden geldiğince tepeden toplamıştım– bu taşı gediğine koymam için yeterliydi. Pırlanta yıldız tokayı çekip saçlarımı serbest bıraktım ve onu öperken kızıl pırlıtlı siyah saçlarımın dökölüp benim yüzümü perdelerken onun yüzünü okşamasına izin verdim. Bu benim bir erkeğin dudaklarını ilk öpüşümdü.

“Sen ne cüretli birisin Mary Grey!” diyerek memnun memnun sırtıttı, geniş elleri kalın ağaç gövdesi gibi belimi kavrayıp Kate’in baştan çıkarıcı kum saati şekli kadar ince hissettirerek sarılırken gözleri yıldızlar gibi parlıyordu. O da beni öptü. Beni kendine çekti, ben ona asıldım ve hesabını şaşırıncaya kadar tekrar tekrar öpüştük. Durduğumuzda yıldızların gökyüzünü terk ettiklerini ve güneşin doğmuş olduğunu biliyorum sadece. .

Ama tıpkı hayatın ve aşkın benim için yeni başladığını hissettiğim gibi Kate için her şey sona ermek üzereydi. Onun kısa ve parlak mumu yanıp bitmek üzereydi ve benim bundan haberim bile yoktu.

Bir kış sabahı dışarıda Bay Roke-Green'in üç kızıyla kartopu oynarken bir süt ineği yürüyerek, yıpranmış bir ipi yanından sürükleyip sağılmak için bağırarak yanlarından geçti, kızgın pembe memeleri şişmiş ve sallanıyordu. Kate'in aklı bir anda geçmişe, çok eskideki o şubat gününe, biz üç kardeşin hayatlarımız sonsuza dek değişmeden önce yaptığımız *syllabuba* gitti. Âşığının üç kızına bakarak bizi görmüş olmalı. Belki gerçekten küçük birer kız olduğumuz o son günün mutluluğunu yeniden yakalamak, kendi gençliğini ve hayattan aldığı tadı kendine hatırlatmak, onun hâlâ orada olduğunu, eğer gerçekten çabalarsa yeniden aynı Kate olabileceğini kendine kanıtlamak istemişti.

“*Syllabub! Syllabub* içeceğiz! Tatlı, tatlı *syllabub!*” diye içgüdüsel olarak bağırdı Kate'im, o çok eski genç kızlık sesiyle yankılayarak.

Şu an onu, onun için yakasında sıkılmış bağlardan oluşan bir dizi keten bezinden diktığım, etekleri karda peşinden soluk siyah bir kuyruk gibi umarsızca salınan siyah elbisenin içinde, artık yer yer beyazlamış olan, ya serbestçe bir küme soluk bukle halinde salınmış ya da başının üstüne, kuaförün asla sahip olamayacağı tacı alaya alarak yaptığı, ama ne olursa olsun hayatına gölge düşürecek şekilde bir taç gibi örülüp toplanmış haldeki saçıyla hayal edebiliyorum. Bay Roke-Green'in üç küçük kızını koşarak şeker, tarçın, şarap, bal ve uzun saplı bir kaşık almaya gönderdi, kendisi de ahırdan üç ayaklı süt sağma taburesi ve bir kova alıp ineği sağmak için oturdu.

Ama tam süt sağmaya hazırken her şey bir anda değişti ve Kate süttten hiç alamadı, bir yudum bile. Bir anda bütün ilgisini yitirmişti.

Özür dilercesine, “İstediğimi sandım,” dedi ve siyah eteği karda izler bırakarak uzaklaştı. Yine kendini yatağa attı ve derinlere, melankolinin kara çamuruna battı ve bu sefer hiçbir şey ve hiç kimse onu oradan çıkaramadı. İçindeki tüm mücadele hırsı gitmişti; vazgeçmişti. O gün bir parçası öldü.

Birkaç hafta sonra aynı siyah elbiseyle hâlâ yataktaydı, başının üstündeki gül desenli, baharat-turuncusu damasko kaplamaya bakıyordu, Wentworthler birbiri ardına öldükten sonra bütün yiyecekleri reddediyor, her şeyin tadının sanki ağzının içi külle dolmuş gibi yakıcı ve acı olduğundan yakınıyordu. Önemsiz bir öksürük ve kışın yaygın olan türden bir ateş yaşlı çift için ölümcül çıkmıştı, ciğerlerine yayılıp hayatlarına mal olmuştu.

Bay Roke-Green Kate'le evlenme izni istemek için kraliçeye yazdı. Ned'le olan evliliği “sahte” olarak kabul edildiği için bunun bir engel teşkil etmemesi gerektiğini ileri sürdü ve Kate annesinin ve büyükannesinin daha önceden yaptıkları gibi doğum olarak kendinden alt sınıftaki biriyle evlenerek herhangi bir kraliyet

iddiası olmadığını kesin olarak göstermiş olacaktı. Buna ek olarak Kate'in kendisini ve bedeninden doğan çocukları taht verasetinden sonsuza dek kısıtladığını halkın önünde ve yazılı olarak bildirmek istediğine dair kraliçeye teminat verdi. Bay Roke-Green mektubu hevesle imzalayıp mühürlerken Kate masasının yanında duruyor ve onu izliyordu. Sonra tek kelime etmeden mektubu Bay Roke-Green'in elinden aldı, kararlılıkla mumun parlak alevine tuttu ve mumun kavurucu dili parmak izlerini yalayıp yutuncaya kadar yanışını izledi. Bunun ardından hiçbir açıklama yapmadan dönüp gitti. Bunu neden yaptığını bana asla söylemedi. Ama benim kanıma göre Kate, Elizabeth'e bir fırsat daha vermektense kendi mutluluğunu yok etmeyi tercih etti. Ya da belki bunu kendi oğulları için yapmıştı. Her anne çocukları için en iyisini ister ve belki onları herhangi bir taht şansından mahrum etmek istemedi. Veya sadece Ned'i hâlâ seviyordu ve kendisini ondan başka bir kocayla düşünemiyordu. Bilmiyorum.

Kısa bir süre sonra kendisinin son hapishanesi olan, Suffolk'un Yoxford bölgesindeki etrafı birkaç harap kulübeyle ve hızla harabeye dönüşmekte olan bir kiliseyle çevrili sevimsiz, gri, köhne bir köşke, Cockfield Hall'a götürüldü.

Yürüyemeyecek derecede mecalsiz olan Kate üst kattaki yatağına yeni gardiyanı olan Sör Owen Hopton tarafından kucakta taşındı. O yataktan asla kalkmadı. Gerçi ilk yatırıldığında başını kaldırıp duvarlarda işlediği günahlardan pişman olmuş birini anlatan bir dizi duvar halısı asılı olduğunu görünce gülmüştü. Halsizce, günahkârın eve buyur edildiği, babasının sevgili kollarına döndüğü bir duvar halısını işaret etti. "Bu ben olur muydum, Elizabeth tarafından affedilseydim!" İç geçirdi. "Ama kocamın kollarında bir daha asla yatmayacağımı veya tatlı küçük oğullarımı kucağıma alıp onlarla oynayamayacağımı biliyorum. Artık büyüyorlar. Yedi ve altı yaşlarına geldiler Sör Owen! Tanrım,

zaman nasıl da uçuyor! Yıllar bensiz geçiyor ve ben onları geri getiremem!”

Yürek parçalayıcı bir şekilde ağlayarak yastıklarına gömüldü.

26 Ocak 1568 günü gece yarısı bir elin dokunuşuyla, yanağı-mın üstünde hafif bir okşamayla uyandım ya da uyandığımı sandım. Hafifçe pembeye bulanmış beyaz bir gül kadar solgun Kate’in yanımda oturduğunu, bana gülümsediğini gördüm. Ona son diktığım, yakasında sıra sıra yaylar olan siyah elbiseyi giyiyordu, şeftali ve krem rengi alan saçı kıvrımlarının içine güneş ışığını hapsetmiş bir kütle parlayan bukleler halindeydi. Mavi-gri gözle-rini dolduran acı ve işkence fırtınalarının hepsi sönmüştü, geriye sadece huzur ve sükûnet bırakmıştı. Bir ışık saçarak parlıyordu ve hayatının son soluk korunun da nihayet yanıp tükendiğini anlamıştım; bu dünyada onun yine öyle parlamasını sağlayacak bir şeye dair umudu hiç kalmamıştı.

“Aşk için yaşa Mary, *her şey aşk için!*” dedi bana ısrarlı, sevgi dolu bir şefkatle. Bir zamanlar tanıyıp sevdiğim Kate bana kısacık, parlak bir anlığına geri gelmişti.

Bana pencereden dışarıyı işaret etti, bakınca bir yıldızın karanlık suya düşen pırlanta misali kaydığını gördüm ve bakışlarım geri geldiğinde Kate gitmişti. Soluk bir fısıltı duyduğum, ama görmediğim bir tebessümle bana, “Mümkün olduğunca hızla Tanrı’ya doğru gidiyorum!” dedi, sonra sessizlik, hüznü ama kutsal bir sessizlik bana Kate’in en nihayetinde huzura kavuştuğunu anlattı.

Dizlerimi kucaklayıp karanlıkta oturdum ve kız kardeşim için ağladım, sonra kalktım ve benden yapmamı isteyeceğini bildiğim şeyi yaptım.

Geceliğimin üstüne koyu renk bir pelerin aldım ve terliklerimi giymeye zahmet bile etmeden Thomas’ımın su kapısının üstündeki odasına gittim.

Pelerinimin düşmesine korkusuzca izin verdim ve geceliğimin içinden sıyrıldım. Bir bebek kadar çıplak, hayatımda ilk kez bodur, bükük, kalın ağaç kütüğüne benzeyen ucube bedenimden utanmadan yatağına süzıldüm, onu öperek uyandırdım ve ona onunla evlenmeyi kabul ettiğimi söyledim, sonra kollarının beni sardığını, dudaklarının benimkiler üzerine kapandığını hissettim.

Ulak geldiğinde bana Kate'in öldüğünü söylemesine gerek yoktu; bana kendisi çoktan haber vermişti. Ulağın bana verebildiği tek şey detaylardı: Gök mavisi elmas nişan yüzüğü, evlendikleri gün parmağına kocası tarafından takılan beş halkalı bilmece yüzüğü ve son olarak gözlerinde safir taşlar olan, içine *Yaşadığım Sürece Seninim* kelimeleri kazınmış, süslü bir kurukafa olan yüzüğü Sör Owen Hopton'a emanet etmiş, bunların güvenle kocasına ulaştığından emin olmasını istemişti. Sonra içi rahatlamış gibi kollarını göğsünün üstünde kavuşturmuş gözlerini kapatıp, "Ey Tanrım, nice merhametlerin adına, kitabından bütün günahlarımı sil," diye dua etmişti.

Endişeye kapılan Sör Owen hemen bir hizmetçiyi yakındaki kiliseye koşarak yollamış, çanların çalınmasını istemiş, herkesi tanımadıkları halde prenses olarak kabul ettikleri bir ruhun dünyadan ayrıldığı sırada dua etmeye çağırmıştı.

"Evet, iyi kalpli Sör Owen," Kate gözlerini açmadan gülümsemişti, "bırak öyle olsun."

Ölümün yaklaştığını gören Kate günler sonra ilk kez kalkıp oturmuştu. Sör Owen "onu daha önce hiç görmediğim bir neşe ve parlaklıkla" diye rapor etti. Tırnaklarının maviye döndüğünü görünce sevinmişti. "Bakın, işte O geliyor!" diye hevesle bağırıyordu, etrafındakilere –hizmetçiler, doktor, papaz, Sör Owen ve karısı– ellerini göstermek için heyecanla havaya kaldırırken. Sör Owen sonradan, "Nişan yüzüğünü en yakın arkadaşlarına sevinçle ve mutlulukla gösteren bir genç kız gibi tırnaklarını bütün dünya

görsün diye kaldırdı,” diye anlatacaktı. Sonra “âşığını karşılayan bir kadın gibi” kollarını iki yana açıp, “Hoş geldin Ölüm!” diye bağırıp esriklik anındaymış gibi gözleri kapalı, dudakları aralık halde, bir kadının en tutkulu sarılışa teslim oluşu gibi geriye doğru düşmüştü.

Bir zamanlar güneş ışığım olan kız, benim canım, hayat dolu Kate'im olan kırık ruh işte böyle ölmüştü. Daha sadece yirmi sekiz yaşındaydı.

Onun gömülüşünü izlemek için Yoxford'a gitmedim; onu son gördüğüm haliyle hatırlamak istiyordum, güzel ve ışık saçan ve keyifli bir şekilde huzur dolu. Ama acıdan beyazlamış saçını tamamlamak için hafif turuncu ipekten bir elbise yolladım, zira Kate'in siyah bir elbiseyle gömülme fikrine tahammül edemedim. Saçı için de ona bakan herkes hayatla olan mücadelesini kazandığını görsün diye yaldızlı defneyapraklarından bir taç.

1 6 Temmuz'da gümüş saçlı bir papaz tarafından Whitehall'daki konutunda mum ışığında evlendirildik. Thomas'ın en büyük oğlu ve onun karısı şahidimiz oldu. Birkaç gaydacı bize müzik çaldı ve ardından gelen ziyafet iyi ama küçüktü; masada meyveler, peynirler, etler ve tamamen kırmızı Frenk üzümlerinden ve kuru üzümlerden yapılmış altın rengi bir pasta vardı. Kısa bir yemektir. Baş başa kalmak için sabırsızlanıyorduk. İçeriye sarı-siyah elbisemle girdiğimde Thomas bana "yabanarısı gelinim" dedi. Bu, çocukluğumdan beri ilk kez başkalarının önünde dans etmeye cesaret edişimdi. Sonra herkes gitti ve ikimiz yalnız kaldık. Ben onun deri yeleğinin bağcıklarını çözdüm, o benim elbisemi açtı. Göğüslerimin küçük armutlara benzediğini söyledi ve ben bu aşırı zevk karşısında hem kıkırdayıp hem ağlarken o göğüslerimi dişledi ve emdi.

Seviştiğim ilk seferde kendimi kaybettim. Bekâretimden bile önce kaybettiğim şey buydu. Kendi bodur, biraz biçimsiz hantal

bedenimi, eğrilmiş omuriliğimi ve insanların bakınca kıkırdayıp bana “ucube,” “gulyabani,” “mahlûkat” ve “Şeytan’ın çocuğu” demelerine yol açan suratımı tamamen unuttum. Dudakları beni yalayıp yutarken ve elleri hiç kimsenin, kendimin bile araştırma-ya cesaretinin olmadığı derinlikleri nazikçe irdelleyerek okşarken hiç utanç hissetmedim; sadece zevki deneyimledim. Bu sanki kendi bedenimden çıkıp yükseklerle, dünyanın en yüksek dağının tepesine tırmanmak, sonra harika ve soluksuz bir merakla aşağı atlamak, düşerken havada hoş bir dehşet içinde yüzmek gibiydi. Ancak ben aşağıdaki sivri kayalara çarpıp parçalanmıyordum, çünkü Thomas’ım beni yakalayıp kendine bastırıyor ve öpüyordu. Birazdan yeniden yüksekliklere tırmanmaya hazırdım.

Elimize geçen sadece aşk dolu bir aydı: bu zevkin ve Thomas’ımın minik parmağıma taktığı altın yüzüğün bedelini ödeme-den önce dört haftalık tutku ziyafeti. Gece yarısından sonra mum ışığında yatıyorduk ki kapı kırılarak açıldı ve içeriye muhafızlar doluştu. Tam bir düzinesi çıplaklığımıza gözlerini dikerek yatağımızın etrafını sardı, önlerine serilen tuhaf ve uygunsuz manzara karşısında gözleri fal taşı gibi açıldı.

Mum ışığının sarı parıltısı altında, saçlarımın kızıl perdesi yüzümü gölgelemişken, kocamın üstüne at biner gibi oturmuş halde bacaklarım kırılmak üzere olan bir lades kemiği gibi uzanmışken bir kadın –*tutkulu* bir kadın– değil de bir çocuk gibi görünmüş olmalıyım. Kocamın penisi kocaman, tıpkı son derece tehditkâr bir şahmerdan gibi, masum bir çocuğu kirletmeye hazır halde pozisyon almış gibi görünmüş olmalıydı.

Muhafızlardan biri aklından geçene göre kendince zarardan kurtarmak için uzanıp beni Thomas’tan koparıırken, “Ne ayıp!” diye bağırdı. Beni sanki onun küçük kızımıyışım gibi bir pelerine

sardı ve ben utanmazca avazım çıktığı kadar bağırp muhafızın omzunun üstünden Thomas'ıma, âşığıma, kocama doğru uzansam da beni dışarıya taşıdı.

Filistinlilerin Samson'ı kuşatmaları gibi hepsi birden Thomas'ımın üstüne çöktüler ve onu zincirlerle bağladılar. Onu bir daha hiç canlı görmedim. Alıp Tower'a götürdüler, devasa bedenini, kemiklerini kırıp eklemlerinin tutulmasına ve şişmesine yol açarak en küçük hücreye teptiler. Gardiyanı zalim biriydi ve bazen ondan yiyeceği esirgedi, büyük küçük demeden bütün hayvanları seven yumuşak kalpli Thomas'ımı bazen pencere pervazına konan kuşları çıplak elleriyle öldürmek zorunda bıraktılar. Pişirecek bir şeyi olmadığı için yakaladığı kuşları çiğ çiğ yedi. Çocukları durumu öğrenip Sör William Cecil'in karşısına yalvarmaya, babasını bu kötü durumdan kurtarması için yakarmaya çıktıklarında gardiyan misilleme yapıp aşkıma, köpeklerini hasta eden uyuza müdahale etmekte kullanılan zehre yatırılmış çiğ et yedirdi. Nihayet Thomas'ımı o "iğrenç ve daracık" hücreden çıkardıklarında artık çok geçti; onarılamayacak derecede hasar görmüş ve sakatlanmıştı, kısa süre sonra da öldü. Tek avuntum Kent'teki kendi evine, yaşamayı hayal ettiğimiz eve gitmesine izin verilmiş olması, orada çocuklarının ve torunlarının arasında, penceresinin dışında sevdiği güller çiçek açarken ve kuşlar cıvıldarken ölmesiydi.

Bana gelince, Elizabeth beni Chequers'a ev hapsine gönderdi. Burası Buckinghamshire polis şefi Sör William Hawtrey'ye ait şatafatlı bir kır eviydi. Çok geniş bir mülktü, haşmetli karaağaçlarla ve birçok zevk bahçeleriyle donatılmıştı, her bir bahçeye özel temasına göre çağrışım yapan isimler verilmişti. Benim odamın penceresi "Gümüş İlkbahar" ve "Kadife Çim" adlarındaki bahçeleri görüyordu ama umurumda değildi.

Evli hayatımız ayrı hapislerde geçti, tekrar bir araya gelme umudu olmadan. Kalbim hâlâ ikimizin ve Kent'teki bana anlattığı o kulübenin hayalini kurar; aklım işin aslını bilse de. Kraliçeye, “*Beni hükümsüz kılman boşa, umurumda değil, sadece bırak aş-kım özgür kalsın!*” dedim. Onu bu kadar kısıtlı tutmak zalimlikti. Elizabeth’in beni bir cüce olduğum için tehdit olarak görmeyeceğini düşünerek aptallık etmiştim: Asil kan, asil kandı.

Thomas’ın öldüğünü duyduğumda aklımı yitirdim. Başım-daki saçlar gözyaşlarım gibi dökülmeye başladı, sonunda hepsini kestim. Kel ve çıplak, acıyla ağıt yakarak beyaz boyalı duvarlara resimler yaptım, yaptığım yaramazlığı görüp mürekkebimi ben-den aldıklarında ise kendi kanımla ve dışkımla yapmaya devam ettim. Tekrar tekrar Thomas’ımın kanat çıkardığını ve özgürce uçtuğunu çizdim. Ona Tanrı’nın yolunu açık etmesini diledim ve benden kurtulmasının iyi olduğunu söyledim, çünkü beni sevmek ona kötü talihten başka bir şey getirmemişti.

Kendimi harap olmuş, acı dolu ve çürümüş hissediyordum, içimde bir zamanlar kan kırmızı ve çiğ olan acı, çöl güneşinde kavrulmuş gibi kuru, burnumu, boğazımı, gözlerimi yakan ok-yanus sularında boğulmuş kadar ıslaktı. Acı, ciğerlerimi su gibi doldurmuştu ve ağırlık beni öyle derinlere sürüklemişti ki ışığı bir daha asla görememekten korkuyordum. *Beni* gerçek halimle gö-rüp seven tek insanı kaybetmiştim. Ben onun Mary’siydim, Doğa Ana’nın, önüne bir peni atıp, “*Dans et cüce, dans et; güldür beni!*” diye bağırılacak hatalarından biri değil. O beni asla öyle görmedi. *O beni sevdi, gerçek beni!*

Bu halde hayatımın beş yılı gelip geçti. Kate’in dediği gibi, “Yıl-lar gelir geçer. Onları geri alamazsın.” Düştüm ama beni tutacak kimse yoktu ve parçalandım. Ben güçlü olması gerekendim, pratik

ve dogmacı. Aynı şartlar altında Kate’i sürekli mücadele etmeye, izin verse onun ruhunu yutacak olan karanlığa teslim olmamaya zorlayan kişiydim ben. Ama ben o karanlıkla mücadele etmedim, zayıftım; kendi nasihatimi uygulamakta başarısız oldum ve beni zorlayacak, bana cesaret verecek kimsem yoktu. Çılgınlık ve melankoli beni alıp fahişeleri gibi benimle canlarının istediğini yaptılar. Şimdi bile ne zaman düşünsem kendimden iğrenir, hayal kırıklığı yaşıyorum.

1573’te Elizabeth beni nihayet serbest bıraktığında Kent’e gittim ve şafağın gri altın ışığında sevgilimin mezarına pişmanlık ve hatırlama için ağaççileği ve biberiye diktim, onları gözyaşlarımla suladım. Elimi, üzerini kahverengi kadife bir örtü gibi örten toprağa koyup yanına oturdum ve beraber gün doğumunu izlerken elimi tuttuğunu hayal ettim, gerçi aslında elimi ona yaptıklarım yüzünden kızgınlıkla eziyor olmalıydı. Bir zamanlar Kate’e söylendiğim gibi ihtiyatsızca ve aptalca davranmasaydım başının bir eşeğin çene kemiği gibi ezilerek yok olmasına yol açmazdım. Eskiden başımı omzuna koyduğum gibi mezarının üstüne uzanıp kalp atışlarını dinledim, ama benimki atmaya devam ederken o kalbin sonsuza kadar susturulmasından ben sorumluydum. Sonra sonuna kadar hak etmiş olmama rağmen benden nefret ederler ve beni suçlarlar diye çocuklarıyla yüzleşmekten çok korkarak oradan uzaklaştım.

Londra’ya döndüm ve bulabildiğim en ucuz otelde oda kiraladım. Koca dünyada hiç arkadaşım yoktu ve başıma ne geleceğini bilmiyordum. Birazcık param vardı ve kendim de bir çocuk kadar küçük olarak dadılıktaki etkileyici bir figür oluşturmayacağımı biliyordum.

Üvey babam Adrian Stokes imdadıma yetişti. Üzerime bir miktar para geçirmekte ısrar etti ve Bradgate’te yaşamamı önerdi:

“Zira orası *senin* evin Mary, her zaman da öyle olacak.” Zorlama şartlarımın umarsız başkaldırısıyla yeni bir şey isteyerek bu tek-lifi reddettiğimde bana St. Botolph’s-Without-Aldgate’teki küçük evimi bulmama ve satın almama yardım etti. Hatta kendi elleriyle bahçeme benim için ağaççileği ve biberiye dikti; ayrıca ben bak-mazken affedicilik anlamına gelen mor sümbül de ekledi. “Çün-kü kendini *affetmelisin* Mary. Thomas Keyes *seninle* seni sevdiği için evlendi ve eğer fırsatı olsaydı hepsinin aynısını yine yapardı. Pişmanlık duyarak evliliğinin onuruna leke sürme Mary, o asla yapmadı, ben de yapmazdım, eğer...” Kelimeleri seslendirmen-den bıraktı ve başını eğdi, öne eğilmiş yakışıklı, siyah saçlarının arasından kendini gösteren birkaç beyaz telle kırkına gelmiş olsa bile hâlâ oğlan çocuğuna benzeyen yüzüne bir kızarıklık yayıl-dı. Asla dile getirilmemesi gerekeni söylemeye neredeyse cesaret ediyordu, yine de sözler aramızda bir hayalet, bir rüyadan fazlası olamayacak bir rüyanın hayaleti gibi asılı kaldı.

Hayrete düştüm. Beni nasıl isteyebilirdi? İsteddiği kadını bah-çedeki çiçekler gibi seçebilecek kadar yakışıklı bir adamdı. Ama kendime bunu düşünecek izni bile veremezdim, arzulamaya veya hayalini kurmaya bile. Aşka ve onun cinsel ifadesine hasret olan parçamın sonsuza dek ölmesi gerektiğini biliyordum yoksa bir başkasını daha yıkıma sürükleyebilirdi.

Beni öpmesine izin verdim, sadece bir kez –kendime bu konu-da söz verdim– benim için yaptığı küçük bahçede tek ilk ve son tatlı bir öpücük, bunun benim için gerçekten sonuncu olduğunu bilerek.

Uzun, titrek bir iç çekişle ve titrek bir elle yanağını okşadım. Sonra onu gönderdim, onun ve kendimin iyiliği için bunu yapmak zorundaydım.

“Seni her zaman sevecek ve koruyacağım Mary,” dedi tıpkı kalbimin kapısını aşka kapattığı gibi arkasından bahçe kapısını kapatırken. Ama ben zayıftım. Kalben hasretini çektiğim kişi Thomas olmasına rağmen uzun zaman önce bastırılmış ve inkâr edilmiş arzu hâlâ duruyordu. O kapanan kapıyı tekmeleyerek yeniden açtım. “Adrian bekle! Geri gel!” diye seslendim. Geldi. Beni kollarına aldı, kalbine doğru bastırdı ve bir daha asla öpüleceğimi düşünmediğim şekilde öptü.

İkinci bir şans yoktur, ama bazen vardır.

Soyduğumuz teni öpmek için ara ara duraklayarak birlikte yatağıma diz çökerken bana beni her zaman sevdiğini söyledi, benim yüksek, onun düşük doğum sınıfını göz önüne aldığı anda sevmemesi gerektiğini bildiği halde. Peş peşe gelen talihsizliklerimiz ve benim Lord Wilton tarafından yüzüstü bırakılışımın ardından nihayet leydi annemize bana talip olduğunu söyleme cesaretini topladığında leydi annemiz binici kırbacını korkunç bir biçimde sallayarak öfke dolu çılgınlık atmıştı. Adrian bana, “Gördüğüm tüm kadınlardan daha çılgındı,” diye anlattı. “Oldukça akıl karıştırıcıydı,” diye itiraf etti. “Hâlâ tüm bunlara bir anlam veremiyorum. Bir an seni istiyordum ve bir sonraki an kanayan kulağımla, annen kolumu tutarken içine çiviler sokuluyormuş gibi hissederek papazın karşısında onunla birlikte dikiliyordum ve o iki an arasında kızıl ve öfke dolu bir fırtına vardı ki beni fena halde hırpalanmış ve ruhumu yorgun, sıkılarak suyu çıkarılmış şekilde bıraktı.”

Boynunu öperken başımla onaylayarak, “Evet,” dedim, “seni çok iyi anlıyorum. Leydi annem öyle biriydi.”

Ama artık daha olgun ve bilge biriydim; onun hayatını benim yüzümden mahvetmesine izin vermedim. Bir eştense bir metres

olmayı tercih ettim. Onun üvey kızı olduğum için kimse şüphelenmedi. Neden şüpheleneceklerdi? Bundan daha masum ne olabilirdi? Peri masallarında yakışıklı prens bir trole veya gulyabaniye asla kur yapmaz, onunla evlenmez veya yatmaz. Onu mutlu ettim, bir eş bulmasına bile yardımcı oldum, birkaç çocuğu olan tatlı, mantıklı bir dul. Adı Anne Carew'du ve o keyif dolu öğleden sonraları, yatağımda geçirdiği nadir geceleri biliyorduyorsa bile bundan bahsetmeyecek kadar iyi yetiştirilmişti ve hiç belli etmedi. Onda evliliğin güvenliği vardı; ben de beni yalnızlığın sivri dişlerini derinlere batırmasını engelleyen bir dosta ve sevgiliye sahiptim. Bazen insan hayattan en iyisini elde etmek için pazarlık ve işbirliği yapmalıdır.

*

Elizabeth beni şaşırtarak Noel kutlamalarına katılmam için Hampton Sarayı'na davet etti. Bu benim azıcık olan gelirime yük bindirse de hükümdarıma uygun bir hediye götürmeden gidemeyeceğimi biliyordum. Ona dört düzinelik altın çiçek düğme seti aldım, her birinin göbeğine birer inci yerleştirilmişti, bir çift de hoş kokulu, solgun renkli, yavru incilerle dikilmiş ve altın iplikle çiçek desenleri işlenmiş eldiven.

Sahip olduğum en iyi elbiseyi, düğünümde giydiğim altın dantel süslemeli siyah kadife üstlük ve sarı-siyah yollu "yabanarısı" etekliğimi giydim. Modanın birkaç yıl gerisinde olsa da umurumda değildi; bir kez daha Thomas'ımın "yabanarısı" gelini olmak benim için daha fazla anlam ifade ediyordu. Altıma da bir kez daha, ikisi ölü biri hâlâ hayatta olan üç kız kardeşi simgeleyen üç altın kelebek işlenmiş kırmızı ipek iç eteğimi giydim, sert, ağaç kütüğüne benzeyen belime de Adrian'ın bana Noel hediyesi olarak verdiği ince bir altın telkari olan, üzerinde inciler, kırmızı portakal zirkon taşları

olan kemeri taktım. Göğüslerimin arasında sıcak tenime serinlik vererek sallanan sedef şişeye dokundum ve Kate'in baharat tatlısı tarçınlı parfümünü içime çekmek için kaldırdım. İçimde hissettiğim bütün korkular eriyiverdi; kız kardeşlerimin olduğu gibi ruhen aşkımin da yanımda olduğunu hissettim. Şatafatlı inci çubuklu samur kırmızısı bukleler yığınının başımın üstünde sıkıca toplarken, *Hiçbir şey gerçek anlamda kaybolmaz*, diye düşündüm, *hele ki kız kardeşler arasındaki veya Thomas'ıma verdiğim ve ondan da karşılığını aldığım gibi gerçek bir sevgi*. Küçük evimden ayrılırken ve Adrian'ın düşüncelilikle temin ettiği arabaya binerken kız kardeşlerimin yanımda yürüdüklerini hissettim, elleri benimkileri tutmak üzere uzanmıştı. Thomas'ımın koruyucu varlığı ise koca bir meşe ağacı gibi güçlü ve korunaklı bir şekilde etrafımızdaydı. Sevgi içinde yürüdüm ve asla yalnız yürümeyeceğimi biliyordum.

Artık çocuk doğurma yaşını geçmiş, üstü incilerle kaplı alev rengi peruğun altındaki yüzü esrarengiz beyaz mermer maske olan “Bakire Kraliçe” Elizabeth, sevgili halkı için en çok istediği iki şey olan huzur ve bolluğu simgeleyen zeytin dalları ve buğday saplarıyla işlenmiş zeytin yeşili ve sarı saten elbisesiyle göz kamaştırıcı bir şekilde tahtında oturuyordu.

Göze çarpan siyah-sarı elbise içinde kabul odasının geniş kapı girişinde benim durduğumu görünce herkes dönüp sessizlik içinde donakaldı.

Mabeyinci değneğini mermer zemine vurdu ve anons etti: “Leydi Mary Grey!”

Ama ben başımı sağa sola salladım ve kraliçeye doğru gitmek yerine mabeyinciye doğru gittim ve dikkatini çekmek için yeleğinin etek ucunu sertçe çekiştirdim.

“*Bayan Thomas Keyes!*” diye kocaman odada boydan boya gezen net ve kararlı bir sesle ısrar ettim.

O kocaman, geniş, birçoklarını ürküten odanın öbür ucunda Elizabeth'in koyu renk gözleri memnuniyet dolu ve onaylayan bir ışıltıyla parladı ve gergin, kan kırmızı dudaklarında bir tebessüm seğirirken bana belli belirsiz bir şekilde baş onayı verdi. Ama bu yeterliydi. Onun beni onayladığını anlamıştım. Yürekliğim Kraliçe Hazretleri'ni gücendirmemişti, gerçi gücendirseydi de pek aldırılmazdım.

Mabeyinciye kısa bir baş hareketi yaptı ve değnek yere tekrar vurdu, adamın sesi anonsla yükseldi: "Bayan Thomas Keyes!"

Gururla, başım küçük bir kraliçe gibi yukarıda, kürsüye yaklaştım ve kuzenime, kraliçeye reverans yaptım.

SONSÖZ

Leydi Mary Grey o kış Londra'ya uğrayan veba yüzünden bedeni ölümcül şekilde zayıflayınca 1578 Nisan'ında, St. Botolph's-Without-Aldgate'teki küçük evinde tek başına öldü. Öldüğünde Thomas Keyes'in ona verdiği, efsanelere göre taşıyanı vebadan koruyan ve tek boynuzlu atın boynuzunun dibinden alınıp kristalize edilmiş bir damla kandan olan "mistik yakut" hâlâ parmağındaydı. Otuz dört yaşındaydı. Çocuk boyutlarındaki, küçük tabutu Westminster Abbey'deki leydi annesinin mezarının yanına gömüldü. Mezarında herhangi bir levha veya anıt yoktur.

Kate'in "Tatlı Ned'i" Ned Seymour, Hertford Kontu, iki kez daha evlendi: ilki senelerce metresi olan Leydi Frances Howard, onun 1598'de ölümünden sonra da varlıklı bir şarap tüccarının dul karısı olan Frances Prannell'le.

1608'de Ned Seymour'ın Leydi Katherine Grey'le olan evliliğinin geçerliliği, artık yaşlı, ak saçlı ve kambur olan ve içkiye tövbe eden kızıl sakallı papaz durgun küçük bir kırsal mahallede ortaya çıkınca nihayet kanıtlandı. Ölümünün üzerinden kırk yıl geçniş olmasına rağmen Katherine'in bedeni mezarından çıkarıldı ve Salisbury Katedralinde Kontes Hertford olarak hak ettiği şekilde onuruyla ikinci mezarına, beyaz mermerden güzel bir tasvirin altına yatırıldı. Ned oğullarından fazla yaşayıp 1621 yılında 86 yaşında öldüğünde onun yanına gömüldü.

Kate'in "tatlı küçük oğulları" büyüdüler; aşkla ve kraliyet entrikalarıyla ilgilendiler. Thomas yeni yüzyılda, 1600'de öldü; büyük ağabeyi Edward, Beauchamp Vikontu ondan on iki yıl fazla yaşadı ve 1612 yılında öldü.